Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1908-1908

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Medhjælperstandens faglige Interesser

Udgivet af

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

---

Redigeret af Vilh. Hansen.

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

1908.

8de Aargang.

KØBENHAVN
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI
1908

Indholdsfortegnelse.

Redaktionsartiklerne ere betegnede med *.

Side

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

Berg, Johanne: Det nordjyske Medhjælperstævne 61
Carlsen, A.: Agitationen 82
C. E. K.: Det fynske Medhjælperstævne 65
Kemp, Carl E.: Ny Afdeling (Nyborg) 22
R. S.: Agitation 46
* Ny Afdeling (Præstø) 3
* — (Vejen) 8
* — (Varde) 15
* — (Ringsted) 39
* — (Holstebro) 93
* Afdeling oprettet i Fredericia 78
* Den nyoprettede Nyborg-Afdeling 27
* Jysk Medhjælperstævne 44, 47, 55
* Sjællandsk — 44, 55
* Sommerens Stævner 45
* Det nordjyske Medhjælperstævne 51, 56
* Det fynske — 62
* Agitationsmøde i Kjøbenhavn 78

b) Arbejdsløshedskassen.

Hyllested, Å.: Aarets Mærkepæl 1
Hansen, jun. H. P.: Svar til Hr. N. K. Nielsen 94
Nielsen, N. K.: Aabent Brev 94
No. 720: Arbejdsløshedskassen 21
* Handels- og Kontormedhjælperne og Arbejdsløshedskasserne 94
* Principalerne og vor Arbejdsløshedskasse 94

c) Formanden beietter.

* Maanedsberetning for Januar 14
* — - Februar og Marts 36
* — - April 39
* — - Maj 51
* — - Juli—September 82
* — - Oktober 90

d) „D. H. K. M. T."

Vort Blad (En kritisk Enquête) med Bidrag af:
Andersen, Alf., Skive 35
Berg, Johanne, Aalborg 26
Carlsen, A., Viborg 35
Christensen, L., Viborg 35
Eggers, A. F., Esbjerg 26
En af de Tilfredse 57
Grumstrup, Joh., Kolding 43
Hansen, Adolph, Middelfart 46
Hasselriis, C. H. W., Chicago 46
Hyllested, Åge, Esbjerg 39
Jensen, Carl, Aarhus 35
Kruuse, Birger, Odense 39
Nielsen, N. C., Kolding 26
Sørensen, Johan, Glerup 57
— *Ove W.*, Vejle 34
Willumsen, M. P., Randers 34
* Indledning til Enquèten „Vort Blad" 26
* Udveksling af Korrespondancer 44
* Redaktionelle Betragtninger 64
* „D. H. K. M. T."s Udvidelse 89

e) Andre Anliggender.

Carlsen, A.: Loven 19
Hvitved, R.: En Medhjælper paa Tinge 47
Hyllested, Åge: En Opmuntring fra Principalerne 13
— Den sorte Tavle 22
— Centralorganisationen paa Endelave 27
— Til Centralorganisationens Medlemmer 29
Isenkrammedhjælpere, Flere: Til Isenkrammedhjælperne 23
Ingvoldsen, Chr.: En lille Rettelse 62
Jørgensen, Elisabeth: Navneforandringen 58
Kemp, Carl E.: — 51
Monrad, G., — 66
Nielsen, N. C.: Vor Organisations Fremtid 8
— Egne Lokaler 87
Pedersen, Vald.: Meddelelse ang. Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse 29
— Ny Tid 33
Petersen, Chr.: Hvert Medlem en Agitator 19
* Oplysningsbureauer 9
* Centralorganisationens Love 94
Til de direkte Medlemmer 51
Hovedkontoret 77, 81

Organisationsspørgsmaalet.

A. M.: Organisationens Betydning 43
Autor: Er Strejken berettiget? 11
— Gør din Pligt og kræv din Ret 15
Chr. D., Kristiania: Skal vi organisere os branchevis? 42
C. I.: Protektionismens Tidsalder 77
— Kontormedhjælpernes Arbejdsdag 93
Dan: Kontor-Medhjælperne 53
H.: En gammel Vise 36
Hasselriis: C. H. W.: Kræv din Ret 5
Hyllested, Å.: Hævd dig selv 18
— Skal vi organisere os branchevis? 19
Stavnstrup, Peter: Udadtil eller indadtil 81
Sørensen, Ove W.: Hvad nøler I efter? 44
— Slut sammen! 48
* Tanker ved Aarsskiftet 7
* Er Strejken berettiget? 11
* Trange Tider 85
* Vore Arbejdsforholds Skyggesider 95

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven.

Carlsen, A.: Lukkeloven og det Viborg Byraad 96
Credo: Der lovgives — men hvorledes? 37
W. S.: Kl. 8 — Kl. 8½ — eller senere 44
* Agitationen for Butikslukningsloven.
Møder i Skive, Skanderborg, Sorø, Præstø, Horsens, Slagelse og Vordingborg 1
— i Ribe 12
* Butikslukningsloven og den lovbestemte Hvile- og Spisetid 10
* 8-Lukningen i Middelfart 27, 47
* Butikslukningsloven vedtaget i Folketinget 33
* Fra Rigsdagen 37
* Butikslukningsloven vedtaget! 41
* Undtagelsesbestemmelser i Skive 47
* Luk nu! 47
* Butikslukningsloven og Medhjælperne 49
* "5te Juni„ og Butikslukningsloven 51
* Dispensation i Middelfart 66
* Attentaterne paa Butikslukningsloven 77, 83, 86, 92, 93
* Butikslukningsloven og den norske Medhjælperpresse ... 91
Butikslukningslovens Ordlyd 41

b) 7-Lukningen.

A.: 7-Lukningen i Viborg 78
Berg, Johanne: Hvad kan det nytte? 62
Johansen, Jens: Overvejende Flertal for Reformen i Vejle . 60
H. M. H.: 7-Lukningen i Svendborg 61
Just, H.: — i Horsens 57
Kreti & Pleti & Co.: En lille Historie fra Hjørring 61
Kruuse, Birger: 7-Lukningen i Odense 61
* En Forhandling i Aarhus Handelsforening 15
* 7-Lukningen i Horsens 26
* — i Aarhus 27, 50
* Agitationen for 7-Lukningen:
Borgermøder i Kolding og Vejle 38
Fra Skive og Aarhus 39
- Aarhus, Horsens og Nyborg 43
* Principalrøster for 7-Lukningen 42
* Fra Kolding 47
* - Aalborg 47, 58
* Møde i Viborg 50
* 7-Lukningen strandet i Nyborg 58

c) Forskelligt.

Autor: Vor Arbejdstid 65
C. I.: Arbejdstidens Ophør 56

Lønspørgsmaalet.

A. Pensionister og Kontormedhjælpere 2
A. Militæret 35
Johansen, Jens: Kan Handelsstanden bære højere Løn til sine Medhjælpere? 90
* Pensionister og Kontormedhjælpere 3
* Fra Lønspørgsmaalet 45

Lærlingespørgsmaalet.
Anyone: Demoraliserede Principaler 38
Berg, Johanne: Lærlingespørgsmaalet 87
Carlsen, A.: Vore Lærlinge og Bydrenge 78
C. I.: Hr. Konsul Kaalund og Lærlingespørgsmaalet 65
Dan: Lærlingespørgsmaalet 10
Kemp, Carl E.: Odense Vedtægten om igen 31
Sørensen, Ove W.: Hvis er Skylden? 84
* De kommunale Lærlingevedtægter (Kolding) 12
* Lærlingevedtægterne (Fra de jyske Detaillisters Aarsmøde) 56
* Nye kommunale Lærlingevedtægter. 93

Kvindespørgsmaalet.
Berg, Johanne: Programmets § 5. 47
— Alderen for mandlige og kvindelige Medhjælpere 57
— Kammeratskabsfølelse 61
— Svejtsisk Medhjælperbeskyttelse 65
— Kvindearbejdet i Handelsverdenen 65
— Kvinders Optagelse i vor Organisation 96
Johansen, Jens: Kvindernes Optagelse i Organisationen ... 84
— Organisationen og Kvinderne 91
Jørgensen, Elisabeth: Kvinderne 23
Sørensen, Johan; „ 36

Siddepladser for Butikspersonalet.
Berg Johanne: Siddepladser for Butikspersonalet 57
* — do. 5

Kongressen 1908.
* Aalborg-Kongressen 63
* Den 3die ordinære Kongres 67
* Officielt Referat af Kongressen i Aalborg den 23de og 24de August 1908. (Stenogrammerne optaget af Frk. *Johanne Berg*) ..... 68—76
* Åge Hyllesteds Valg 79
Centralorg. 3die ordinære Kongres 51
De direkte Medlemmer og Kongressen ..... 58—59—62—66
Kongressens Dagsorden 59

Hovedbestyrelsesmøder o. l.
* Fra Centralledelsen:
Referat af Hovedbestyrelsesmødet d. $^{29}/_{8}$ i Kjøbenhavn. 30
— — d. $^{26}/_{7}$ i Aarhus 60
— — d. $^{11}/_{10}$ i Fredericia... 81
* Forretningsudvalgsmøde d. $^{5}/_{6}$ i Aarhus 48

Bag Pult og Disk.
Hansen, Chr. I.: En Maaneds Gage 58
Hjørring-Afdelings Bestyrelse: Manufacturhandler C. Lauritzen og Foreningsretten 87
* De Umyndige 11
* Holger Petersen og „Unge Handelsmænds Uddannelse“ . 15
* Kontormedhjælpernes Cølibat 40

Undervisning.
Spangsted, C.: Stenografi 36
* Faglige Foredrag 40
* Understøttelser til Handelsskoleelever 40
* Handelsskolelærerne 40
* Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd 44
* Faglige Foredrag 51
* Statstilskud til Foredrag 87
* Den jyske Handelshøjskole ..... 88—94
* Aarhus Handelsskole ..... 88—94

Udlandet.
Amerika.
* Medhjælperbevægelsen i De forenede Stater 16
Belgien.
* Medhjælperkongres 97
England.
Jørgensen, Elisabeth: Fremgangen i England 79
* Kampen mod „Living-in“ 8
* The Shop Assistant og do. 12
* Fra Kampen for „Living-out“ 27
* Kæmpedemonstration i London 27
Frankrig.
* Medhjælperkongres 83
Norge.
Ludvigsen, Ulrik, Kristiania: Medhjælperkongres 86
* Norsk Landsorganisation 86
* Åge Hyllested i Norge 92
* Ugeblad og Fagskrift 97
Portugal.
* Indførelse af en ugentlig Hviledag 16
Tyskland.
* *Hansen, Vilh.*: Huset paa Hostenwall. (En Rejseskitse) 54
* Købmandsretternes Virksomhed 12
* Valgene til Købmandsretterne 12
* Stor Organisations-Sammenslutning 14
* Medhjælpernes sociale Stilling 17
* Pensionsforsikring for Privatfunktionærer 17
* Afslaaet Angreb paa Organisationsretten 83
* Organisationssammenslutningen strandet 83
* 8-Lukningen i det tyske Rige 97
* — i Berlin 97
* Kampen for Søndagshvilen 97
Østerrig.
* 7-Lukningen 16
* Pensionsforsikringslov 18

Det merkantile Arbejdsmarked.
* Rusland ..... 13—22

Literaturanmeldelser.
* Bering-Liisberg: Agent Holck — De Fattiges Tolk 4
* Koslowsky: Die Kaufmannslehre im Auslande 16
* „Der Deutsche Kaufmann im Auslande“ 16
* Jahrbuch des Verbandes reisender Kaufleute 16
* „Handelsskolebladet“ 88
* *H. Green*: Grundrids af dansk Bankvæsen 88

Personalia.
* C. H. W. Hasselriis, Chicago 8
* Åge Hyllested konstitueret som Borgmester 12
* Ernest Gicart, Vottem-Liêge 16
* Carl Christensen, Kjøbenhavn 25
* Georg Reich 25
* Åge Hyllested, Esbjerg 29
* Johan Sørensen, Randers 40
* Johanne Berg, Aalborg 48
* John Turner, London 66
* Carl E. Kemp, Odense 92

Forskelligt.
A. H.: Carl Ewald om Medhjælperkaar 58
C. H.: Anbefalinger 3
Dan: Søndagsbetragtninger 19
Hyllested, Åge: Levende Billeder fra 5te Juni 3
— Dygtighed 34
Poulsen, P. M., Stem i (Digt) 57
— Ny Tid (Digt) 63
* Pensionsforsikring for Privatfunktionærer 17
* Handels- og Kontormedhj.-Foreningen i Nykjøbing F. ... 19
* Den periodiske Presse i Danmark 23
* Autoriserede Revisorer 52
* Social Oplysning (Det sociale Sekretariat og Bibliotek) .. 91
* Et Kulturbillede fra 1867 98

Afdelingsreferater og Meddelelser.
Aalborg—Nørresundby 16-20-24-31-62-76-79-84-94
Aarhus 8-16-20-28-36
Ebeltoft 4
Esbjerg 28
Fredericia 79
Frederikshavn 24
Grenaa ..... 40—48
Herning ..... 48—92
Hjørring 16-24-36-62-76-88
Holstebro 4
Horsens 28-36-48-70-79
Kjøbenhavn 16-20-28-31-36-40-44-52-62-70-76-79-88-92-94
Kontorafdelingen 31-40-80
Kolonialafdelingen 31-36-44-48-80
Manufakturafdelingen ..... 31—80
Kolding 12-28-36-79-92-94
Middelfart 28-48-80
Nykjøbing M. 20-36-80-88
Næstved 28-32-88
Odense 24-32-58-70-80-98
Præstø, ... 24—80
Randers 16-20-62-66-80
Ringkøbing 40-48-52
Ringsted ..... 40—80
Samsø 16-70-94
Skanderborg 4-48-98
Skive 12-24-32-76-84
Slagelse ..... 24—32
Sorø 32-58-92
Svendborg 12-62-84
Thisted ..... 28—84
Vejen 40-52-94-98
Vejle 24-28-32-76-80-92
Viborg 20-22-52-62-98
Vordingborg 32-80
Brevkasse 12-20-28
Den sorte Tavle 8-20-24-28-32-48-58-62-84-88-98
Engageringsbureauerne ..... 40—48
Illustrationer:
Åge Hyllested 29
Carl Christensen 25
Georg Reich 25

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
Telefon 1986.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Kontorassistent.
Som Kontorassistent er Plads ledig paa Hedeselskabets Hovedkontor i Viborg med Begyndelsesløn *800 Kr.* Der forlanges **god Haandskrift** og Øvelse i at **skrive paa Maskine.** Egenhændigt skrevne Ansøgninger med Afskrift af Anbefalinger sendes snarest til Hedeselsk. Hovedkontor i Viborg.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Sluvs og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigarer:

La Renomé	**Turf**
Amata	**Flor de Cuba Regalia.**
Reforma	**Donna Anna.**

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

SPECIALFORRETNING BRISTOL HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. **1. Januar 1908.** **8. Aargang.**

Aarets Mærkepæl.

Det synes, som om det svundne Aar har været en Høstens Tid for vor Bevægelse; som om meget af det Arbejde, der nu gennem Aar er blevet anset for ørkesløst, som der er trukket paa Skuldrene af, og som et overvejende Flertal af vore Kolleger har staaet og staar uforstaaende og udeltagende overfor, som om det er ved at sætte Frugter.

Foruden den sunde, jævne Fremgang, der er et Kendetegn for vor Bevægelse, og et Udtryk for dens Styrke, har det forløbne Aar bragt os Resultater paa Omraader, hvor vi vel havde tænkt, at der endnu skulde gøres et Stykke Arbejde inden Virkningerne sporedes.

Jeg tænker her paa 7-Lukningens Sejrsgang, der kun kræver ét fortsat Arbejde rundt i Landet for at den inden længe skal være en Kendsgerning, overalt hvor vor Fane vajer.

Jeg tænker paa Beskyttelsen af den mindreaarige Arbejdskraft, gennem de kommunale Vedtægter; ogsaa et Resultat, der kun kræver fortsat Virke fra vor Side for at spredes Landet over til Velsignelse for den voksende Slægt.

Men i allerførste Række kommer det Resultat vi har naaet gennem Oprettelsen af vor Arbejdsløshedskasse. En Sejr, der er større end de andre, fordi den er vunden over os selv; det er indadtil, Resultatet er naaet, paa Trods af alle Røster om for høje Medlemsbidrag, om Frafald og deslige, alle disse Betænkeligheder, der altid melder sig i de afgørende Øjeblikke hos de Sagtmodige, men som synes at skulle blive modsagt gennem den Tilgang af Medlemmer og nye Afdelinger vi har haft netop efter Oprettelsen af Arbejdsløshedskasser, og med denne for Øje.

Sandt nok, er der ogsaa faldet Medlemmer fra, men for at blive i Lignelsen om Frugttræet, saa er der intet saa fremmende for dets Vækst som netop en stærk Beskæring, og hvad andet er det vi opnaar ved et Skridt som dette, end just Fjernelsen af de vilde Skud og de golde Grene, hvis Frugter er uden Saft og Kraft, og som kun tærer paa selve Stammen.

Det er et ubestrideligt Tegn paa vor Organisations Styrke, at man har turdet gaa til en saa kraftig Beskæring, — og som det gaar med de Skud, der fjernes, saaledes vil det gaa med de Medlemmer, der løsriver sig fra Organisationens Træ, de vilde Skud kastes paa Møddingen og visner bort dér, for alligevel senere at tjene til Gødning for dette sundt voksende Træ.

Set fra Organisationens Standpunkt betyder Arbejdsløshedskassen Styrke indadtil og udadtil. Men for Standens Medlemmer ikke mindst er den et uvurderligt Gode og betyder en Mærkepæl i Handels- og Kontormedhjælpernes Udvikling og Livsvilkaar, som vi maaske end ikke aner Rækkevidden af.

I og for sig er det bemærkelsesværdigt, at der kan være Kolleger, der falder fra, netop som vi foretager et Skridt, der inden længe vil betyde en Vinding for os alle; baade for det Medlem, der bliver nødsaget til at trække paa Kassen, som for de mange, der ene skælver for Uvisheden, og derfor bøjer Nakke, hvor den netop skulde rejses. Hvis der blandt disse findes Kolleger, der gerne vil gælde for gode Forretningsmænd, som gerne vil smykke sig med Navn af unge Købmænd, saa tyder dette kun paa et daarligt Købmandsskab og ringe Forretningssans, naar de end ikke kan øjne de ubestridelige Fordele vor Kasse saaledes yder sine Medlemmer.

Men lad os ikke spilde mange Ord paa disse vore Kolleger, som nok før eller senere skal finde tilbage til os igen, men lad os hellere kaste Blikket frem efter, for at se, hvad den kommende Tid kan have i Skødet til os.

Med Arbejdsløshedskassens Ikrafttræden gaar vi i det nye Aar ind til et nyt Afsnit i vor Organisations Historie.

Jeg skal ganske sé bort fra den rent understøttende Del af vor Kasse, uden dog derfor i nogen Maade at undervurdere denne Side af Sagen, men hvad der for den organiserede Medhjælper er af større Betydning, er det Magtmiddel vi saaledes faar i Hænde ved at raade over Penge, der i Modgangens Tider kan holde os sammen og holde os oppe, og som kan tjene til at hæve vore Kaar i alle de Tusinder af Tilfælde, hvor vi nu uden at turde kny, maa yde ubetalt Arbejde i Overmaal, eller taale Arbejdsvilkaar, der ikke er voksne udlærte Arbejdere værdige, eller blot i nogen Grad i Samklang med de allersimpleste Menneskerettigheder.

Det betyder noget for enhver Organisation, og ret beset er det maaske først ved Gennemførelsen af denne Del af Kassen, at vi med Sandhed kan siges at være organiserede.

Der gøres Landet over et beundringsværdigt Stykke Arbejde af alle de mange Kolleger, der sidder som de forskellige Afdelingers Tillidsmænd, beundringsværdigt, fordi det i Virkeligheden er saa lidet taknemmeligt. Ikke alene at man møder Principalernes Uvilje, men hvad værre er Kammeraternes Sløjhed i Tilgift. Det bør være vor Stræben at støtte dette Arbejde i Stedet for at lægge det Hindringer i Vejen, og nu vor Organisation virkelig byder noget for Pengene, nu da den ikke længere kun har Bud til de bedste af Standen, nu bør vi alle, hver indenfor sin Arbejdskreds virke for Organisationens Vækst, og vi bør straks have alle de Unge med, alle de, der er berettiget til at nyde godt af Arbejdsløshedskassen, mod Løfte om Indmeldelse i Organisationen, naar Tidens Fylde er kommet, alle bør vi have med, thi det bør ikke glemmes, at hvert nyt Medlem, betyder et Skridt nærmere Maalet, og hvorfor da ikke være med i Marchen frem mod dette.

Men Aarets Mærkepæl er Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse, og den viser frem mod den Vej, der er alle faglige Organisationers Vej, — Vejen til Selvbestemmelse over egne Kaar.

Age Hyllested.

Agitationen for Butikslukningsloven.

Omend Aarets sidste Maaned altid maa anses for den ugunstigste Tid til Afholdelse af Medhjælpermøder, er de i de foregaaende Nr. refererede Møder om Butikslukningsforslaget fortsat i første Halvdel af December, og de almindeligvis velbesøgte Møder har vist, at vore Standsfæller paa de forskellige Pladser har Forstaaelsen af den foreliggende Sags vidtrækkende Betydning for Medhjælperstanden.

Af de afholdte Møder bringer vi efterstaaende kortfattede Referater:

Skive.

Centralorganisationens Næstformand, Vald. Pedersen, Aarhus, var indbudt som Taler ved et af Skive-Afdelingen paa Hotel „Phønix“ indvarslet offentligt Medhjælpermøde, men maatte i sidste Øjeblik melde Forfald. — I hans Sted indledede Afdelingens Sekretær, Bogholder Alf. Andersen, der gennemgik Lovforslaget, hvis enkelte Punkter han klarlagde fra et Medhjælperstandpunkt, og foreslog endelig Forsamlingen at vedtage Hovedbestyrelsens Resolution. Efter en kort Meningsudveksling vedtoges Resolutionen ensstemmig. — Mødet bi-

drog til at forøge Afdelingens Medlemstal ved nogle Nyindmeldelser.

Skanderborg.

Ved Afdelingens stærkt besøgte ordinære Generalforsamling den 2. December holdt Formanden, Kommis P. Thomsen, et indledende Foredrag om Lukkeforslaget og gennemgik Hovedbestyrelsens Betænkning hertil og den foreslaaede Resolution, der vedtoges med alle Stemmer, og derefter er tilstillet Kredsens Folketingsmand.

Den lokale Presse har skænket Medhjælpernes Krav udførlig Omtale.

Sorø.

Fra denne Afdeling tilskrives der os om et Møde, der fandt Sted i Begyndelsen af December:

Efter forudgaaende Indbydelse til alle Medhjælperne her i Byen afholdtes offentligt Møde paa „Postgaarden" angaaende Butikslukningsloven.

Saa godt som alle Byens Medhjælpere vare mødte. Formanden, Kommis M. Gregersen, oplæste og gennemgik nøje hele Lovforslaget og kritiserede stærkt de mange Undtagelsesbestemmelser, især kom der en livlig Diskussion i Gang om Ekspeditionen 1/4 Time efter Kl 8.

Resolutionen vedtoges ensstemmig og indsendtes næste Dag til Kredsens Folketingsmand.

Udførligt og velvilligt Referat var næste Dag at læse i „Sorø Folketidende" og „Venstres Folkeblad."

A. M.

Præstø.

Næsten alle Medhjælperne i Præstø var tilstede ved et Møde, som Centralorganisationen havde indvarslet paa Hotel „Danmark." — Medlem af Øernes Agitationsudvalg, Chr. F. Johannessen, Næstved, holdt det indledende Foredrag, hvori ikke alene Lovforslaget indgaaende omtaltes, men som tillige gav en Oversigt over Centralorganisationens socialpolitiske og faglige Virksomhed og Maal, ligesom J. skænkede Arbejdsløshedskassen udførlig Omtale. Hovedbestyrelsens Resolution vedtoges ensstemmig. — Chr. F. Johannessen sluttede Mødet med en indtrængende Opfordring til Præstø-Kollegerne om ved Oprettelse af en Afdeling under Centralorganisationen at deltage i det faglige Reformarbeide, der udfoldedes af Medhjælperne i andre Byer Som det fremgaar af en anden Artikel i dette Nr. har denne Opfordring allerede baaret Frugt.

Horsens.

Her havde det offentlige Møde, der afholdtes i Palæets Sal, den 9. December, samlet ca. 80 Medhjælpere, som interesserede paahørte de Foredrag, Centralorganisationens Formand og Næstformand holdt. — Afdelingens Formand Steen-Vandborg bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter

Age Hyllested talte indgaaende om Butikslukningsforslaget, som han stærkt fremhævede burde resultere i virkelige Beskyttelsesbestemmelser for Medhjælpere og Lærlinge. Uden at Loven indeholdt Udvidelsesmuligheder løb man let den Fare, at de Resultater, Centralorganisationens 7-Luknings-Agitation alt kunde opvise, atter blev virkningsløse. Taleren angreb Bestemmelsen om „Kvarteret" og betegnede det som et stift Stykke, at en Minister vilde forelægge en Lov, der giver Principalerne Ret til at forlange 20 Timers Arbejde af deres Medhjælpere i de to af Ugens Døgn. Det var Hykleri, naar man paastaar, at Fredags-Undtagelsen er indsat af Hensyn til Arbejderne; thi disse faar netop Ugelønnen udbetalt Fredag af Hensyn til Lørdags-Indkøbet. H. havde iøvrigt indhentet Erklæringer fra mange Arbejderorganisationer om, at de ikke holdt paa den sene Fredags-Lukning. — Taleren gennemgik Forslagets øvrige Punkter og paapegede Centralorganisationens Standpunkt til dette, samt udtalte bl. a., at naar det paastaas, at Medhjælpernes Krav vil paaføre Principalerne økonomiske Tab, da kan „Medhjælperne med god Grund sige, at det netop her er deres Menneskerettigheder, deres Ret til at leve Livet, de kæmper for." H. sluttede sin virkningsfulde Indledningstale med en kraftig Opfordring til Medhjælperne om at organisere sig. („Den Stand, som ingen Organisation har, er ingen Stand, og den Medhjælper, som ikke er Medlem af sin Organisation, har ingen Respekt for sin Stand").

Vald. Pedersen, Aarhus, mindede om, at det netop var 8 Aar siden, at den første Medhjælperforening dannedes i Horsens; efter nogle Aars Tilbagegang og Stilstand er der nu atter her som i andre Byer Fremskridt at opvise for Medhjælperbevægelsen. V. P. holdt dernæst med vanlig Grundighed et Foredrag om Centralorganisationens faglige Opgaver, med særligt Henblik paa Afskaffelse af Kost- og Logissystemet, Lærlingevæsenets Modernisering og Konkurrenceklausulers Ophævelse. Taleren sluttede med en Omtale af Arbejdsløshedskassen, hvis Fordele for Medhjælperne han paaviste, og som i deres egen velforstaaede Interesse burde samle Standsfællerne om Organisationen.

I den Diskussion, der fulgte efter Foredraget, deltog bl. a. Handelsforeningens Formand, Direktør Chr. Jensen, der i sit Indlæg helt gik ud fra den Forudsætning, at enhver Medhjælper, der selv vilde det, blev Principal, og derfor ikke burde stille for store Krav i sin Medhjælpertid. J. sympatiserede iøvrigt med Medhjælpernes Organisationsbestræbelser, og mente, at Samarbejdet med Pricipalerne retteligst burde ske gennem de resp. Organiationer. Forholdene var nu langt bedre end forhen, men Lærlingeforholdene trængte til en Reform, ligesom Butikslukningen burde opnaas ad Lovens Vej. Dog burde Medhjælpere ikke kræve Arbejdets Ophør paa en bestemt Tid; det kunde ikke overholdes i Praksis. — Købmand P. C. Petersen udtalte sig om 7-Lukningen, som vanskelig at gennemføre, hvorefter Age Hyllested replicerede til de faldne Udtalelser: Den bestemte fastsatte Arbejdstid kunde overholdes under en dygtig Arbejdsledelse; Overarbejdet vilde forsvinde, om Betaling for Overarbejde blev Reglen. H. paaviste, at det havde vist sig lettere at overholde 7-Lukningen end Lukningen Kl. 8, der ofte havde lidt Skibbrud.

Det vellykkede Møde, hvoraf de lokale Blade bringer spaltelange Referater, sluttede med Resolutionens ensstemmige Vedtagelse og skaffede Afdelingen et Dusin nye Medlemmer.

Slagelse.

Afdelingens Formand, Bogholder Chr. Dreyer, aabnede og ledede Forhandlingerne ved et offentligt Medhjælpermøde, der afholdtes den 8. December i Foreningslokalerne.

Chr. F. Johannessen, Næstved, talte derefter udførligt om Butikslukningssagen og benyttede Lejligheden til at ironisere over det Standpunkt, Slagelsekredsens Folketingsmand, Fabrikant Lange, havde indtaget til Lovforslaget, og navnlig over hans Krav om yderligere Undtagelsesbestemmelser. — — I. gennemgik Centralorganisationens programmatiske Reformkrav, og paaviste, at Organisation var en Nødvendighed om Medhjælperstanden vilde vinde frem.

„Forholdene tvinger os til at organisere os og lærer os Sammensslutning i Kampen for Tilværelsen. Handelsmedhjælperstanden har endnu ikke rigtig forstaaet dette, og forloren Finfølelse og Standsvigtighed hindrer mange Steder en kraftig Organisation. Det store Flertal af vore mandlige og kvindelige Kolleger arbejder under yderst slette Lønforhold, hvortil der kommer en meget lang Arbejdstid, der hindrer os i Dygtiggørelse."

Chr. Dreyer takkede for Foredraget og efter en kort Diskussion vedtoges Resolutionen ensstemmig. — Diskussionen fortsattes dernæst om Organisationsspørgsmaalet i al Almindelighed. Redaktionssekretær Nyeberg hævdede, at Medhjælperne maatte betragte sig som det de netop var: Handelsstandens Lønarbejdere; Medhjælperne var endnu langt tilbage og der var ved at danne sig et „Flip-Proletariat." — En „Kollega" fremtrén derefter og paatog sig at give Forhandlingen Kolorit; i et forvrøvlet Indlæg i Debatten fremsatte han en Række taabelige Paastande, der viste, at man endnu indenfor vor Stand kan træffe Elementer, der med Hensyn til social Forstaaelse staar uhyre langt under den jævne Arbejder. Forsamlingen protesterede naturligvis energisk mod Udtalelserne, som Bogholderne C. A. Møller og Chr. Dreyer og navnlig Johannessen skarpt imødegik, og under almindelig Tilslutning optrævlede som det Vaas de var.

Det iøvrigt vellykkede Møde sluttede under Hurraraab for Slagelse-Afdelingen.

Vordingborg.

Mandag den 9. December afholdt Afdelingen et offentligt Møde paa Industrihotellet. Formanden, Bogholder Steinmetz, aabnede Mødet og Bankbogholder Høyrup overtog Ordstyrerhvervet, hvorefter Chr. F. Johannessen, Næstved, holdt et instruktivt Foredrag om Butikslukningsforslaget og de af Centralorganisationen stillede Ændringsforslag. J. sluttede med en udførlig Omtale af vor Arbejdsløshedskasse.

Der udspandt sig ingen Diskussion efter Foredraget, men Resolutionen vedtoges ensstemmigt. Formanden takkede Indlederen for Foredraget og Mødet sluttede under Leveraab for Johannessen og Vordingborg-Afdelingen.

„D.H.K.M.T".s Korrespondenter anmodes om ufortøvet til Redaktionen at indsende Referat af ethvert Medhjælpermøde der afholdes i Anledning af det i Rigsdagen forelagde Butikslukningsforslag!

Pensionister som Kontormedhjælpere.

Et Tidsbillede fra Viborg.

Gennem Aar er det bleven Skik, eller rettere Uskik, at saa godt som alle pensionerede Mennesker søger til Handels- og Kontorstanden for at faa en lille Ekstrafortjeneste. — Det gælder jo her i Livet om at skrabe saa meget sammen som muligt, og Ordsproget: „Den enes Død, den andens Brød", er snart bleven omdannet til: „Mit Brød, Din Død." En saadan Gridskhed falder der over disse stakkels Pensionerede, at de aldeles ikke generer sig for at tage Brødet fra faglærte Mennesker. — Mennesker, der, om de skal drive det til noget, skal frem ad den Vej, de er bleven oplært ved. — Det er

kolossalt, som vore Kontorer og Forretninger ere oversvømmede af disse „Pensionister". De sværmer overalt som Græshopper, og hvad er det saa for en Klasse Mennesker? Mest vel Underofficerer, Sergenter og Stabssergenter, men ogsaa Jernbane- og Politifunktionærer. Jeg har bl. a. kendt en Partikulier, Ejer af mellem 80 og 100,000 Kr., der stod paa et Kontor for — 20 Kr. pr. Maaned.

Det generede aldeles ikke Manden at han tog Pladsen op for et ungt Menneske, der ved Flid og Dygtighed sikkert kunde have arbejdet denne op til en højere Løn.

Der tænkes kun fra disse Pensionisters Side paa at faa noget Arbejde, nogen Bibeskæftigelse — ligemeget af hvilken Art, og ligemeget om de saa tager Brødet fra nok saa mange. — Og de har Chancerne — ubetinget, thi med Pensionen i Forvejen, kan de tilbyde deres Arbejdskraft (selv om den er betydelig ringere end et ungt Menneskes) overordentlig billig.

Private, Handlende og store Institutioner Landet over benytter disse Pensionister, og skammer sig aldeles ikke ved at lade dygtige, unge Folk med Livskraft og god Vilje gaa bort fra deres Dør, naar disse Institutioner blot sparer nogle lumpne Hundrede Kroner om Aaret, det maaske en hel Familie kunde leve af.

Til Eksempel skal jeg anføre, at jeg kender Tilfælde, hvor der har meldt sig 120 Ansøgere til en Kontorplads, medens kun 1 — en Pensionist fik denne.

Der er før bleven talt og skrevet saa meget om denne Sag, at flere Kommentarer er unødvendige. Kun et Spørgsmaal maa Staten kunne se og tage sig af det, at Handels- og Kontorerhvervsgrenen ødelægges i Bund og Grund, om alle de Pladser i vor Stand skal rekrutteres med afskedigede Militære eller med pensionerede Jernbane- og Politimænd.

Til Slut laar vi vel se Oldingen bag Disken, medens Kommis'er henvises til det grovere Arbejde paa Lageret.

Der maa fra Statens Side kunde gaas ud fra, at Pensionen til dens afskedigede Funktionærer skal være stor nok til at Vedkommende skal kunne leve af den, men naar dette er Tilfældet, maa Staten virkelig have Lov til at gøre Pensionen afhængig af, at Pensionisten ikke træder ind i nogen som helst anden Tjeneste efter Afskedigelsen. *A. Viborg.*

Forholdene, som Indsenderen her beskriver, er almindelige i Garnisonsbyer. De er typiske i Viborg, der mere end nogen anden dansk Købstad præges af en talrig Stab af større og navnlig mindre Embeds- og Bestillingsmænd, der saavel i Tjenestetiden som naar de efter Fntledigelse overgaar til Pensionsklassen, søger at rette paa de smaa Pensioner ved at søge Beskæftigelse som Skrivere og Kontorister.

Hvor tiltalende det end kunde være, at Staten pensionerede sine afskedigede Funktionærer saa rigeligt, at de ikke henvises til andet Frhverv for at bjerge Livet, vil det dog utvivlsomt vise sig vanskeligt at lovgive paa dette Omraade. Man vilde herved let overskride den moderne Sociallovgivnings naturlige Omraader og glide ud i en Tilstand, hvor Samfundet vaander sig i utallige Lovbestemmelsers Spændetrøje.

Nej, tværtimod bør denne Invasion af fremmedartet, ikke faglært Arbejdskraft mødes af Foranstaltninger tagne af Kontormedhjælperne selv.

Medhjælperne maa selv værne deres Fag. Og Midlet hertil er alene en Organisation, der gennem Nyordning af Lærlingevæsenet, stiller visse Betingelser til Fagets Arbejdere, og samtidig benytter den faglige Sammenslutning til at hidføre tidssvarende Lønningsforhold.

Derfor har vor nydannede Viborg-Afdeling ikke mindst Bud til Kontormedhjælperne i den gamle Embeds- og Militærby, der ligesom Fredericia længe har levet paa Minderne, og derfor har set Tiden og Udviklingen ile sig forbi. Viborg ejer kun lidet af de jyske Købstæders Foretagsomhed, og dens kommunale Liv er stivnet under Bureaukratiets og Militærvæsenets Paavirkning. Under saadanne Forhold mødes alle Fremskridtsbestræbelser af dulgt eller aabenlys Modstand, og Medhjælperbevægelsen, der selv bærer et Stykke Fremtid i sig, finder følgelig ikke her den bedst modtagelige Jordbund.

Men naar de forhaandenværende Tilstande afføder Forhold, som skildret i ovenstaaende Artikel, bør det netop være den unge Handels- og Kontormedhjælperstands Opgave at benytte det Middel, som Nutiden giver alle Erhvervsgrupper i Hænde — den faglige Sammenslutning — for ved dets Hjælp at naa frem til gunstigere Arbejds- og Livsforhold for Standens Medlemmer. *Red.*

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Præstø.

Som kortelig meddelt i vort sidste Nr. er der i Præstø dannet en Afdeling under Centralorganisationen. Det forberedende Skridt hertil foretoges ved det Møde angaaende Butikslukningsloven, der afholdtes den 1. December med Chr. F. Johannessen som Taler. Den nystiftede Forening indtræder fra 1. Januar som Afdeling under Centralorganisationen.

I den foreløbige Bestyrelse er indvalgt Kommiserne S. P. Larsen, Wilken, H. Larsen, Jul. Jensen og Fuldmægtig Holmen. Bestyrelsen har konstitueret sig med Wilken som Formand, Jul. Jensen som Næstformand, Holmen som Kasserer og S. P. Larsen som Sekretær.

Vi hilser det ny Led i Centralorganisationens Afdelingskæde Velkommen!

Levende Billeder fra 5te Juni.

Haandværkerforeningens Lokale Dagen efter vort Møde om Lukkeloven.

En Genlyd af Forsamlingens Leve for Centralorganisationen lurer endnu i Krogene; — iøvrigt er Salen tom.

Midt i dette Øde staar 5. Junis Specialist i Arbejdsløshed, omgiven af enkelte Repræsentanter for Folkets Røst og oplæser en Vedtægt for Handelsstandens Arbejdsløshedskasse" (skrevet med lutter store Bogstaver):

Folkets Røst, — som altid er naiv, og kommer med dette Spørgsmaal, som det er lettere for den enkelte Dumme at stille, end for selv ti Vise at besvare, — stiller Forslag om Ændring af en eller anden lille Paragraf, men oplyses øjeblikkelig om, at Vedtægten alt er vedtagen.

Folkets Røst dukker sig efter denne Vandgang, uden saa meget som at kræve oplyst, af hvem Vedtægten er vedtaget, og hvorfor Mødet saa i det hele taget afholdes.

Formanden for 5. Juni meddeler derefter forklarende, at Mødets Hensigt er den, at hverve Medlemmer til Handelsstandens Arbejdsløshedskasse (skrevet med lutter store Bogstaver), og straks plumper Folkets Røst i igen med Forespørgsel om, hvor mange Medlemmer „Handelsstandens Arbejdsløshedskasse" (skrevet med lutter store Bogstaver) allerede har.

Formanden svarer undvigende at foreløbig (!) har den ingen Medlemmer, men ved fortsat energisk Arbejde for Sagen fra Bestyrelsens Side, og naar blot hvert Medlem indflettede den i sin Aftenbøn, saa haabede man inden 1. Januar 1909, altsaa allerede om godt et Aar, at være mindst 50 Medlemmer. Naar dette svimlende Tal var naaet, saa fik man rigtignok ogsaa baade Henvendelse af selve Indenrigsministeren, og Tilskud fra Stat og Kommune, og tænk en Gang, man blev underkastet Statens Kontrol, hvilket jo var til stor Betryggelse for de 50 Medlemmer. Disse 50 Lykkelige skulde saa svare 1 Krone om Maaneden i 12 Maaneder, og kunde saa opnaa en Understøttelse af indtil 70 Kroner i Løbet af et Aar. Her gik Taleren i Staa, thi pludselig fik han fat i et lille Papir, der paa en eller anden ubeskrivelig Maade havde smuglet sig ind i hans Manuskript, og bleg og svedende mumler han: Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar, — nej, naar 1 Krone om Maaneden i 1 Aar, — puh — det bliver jo det samme; — (med en Kraftanstrængelse). Naar 1 Krone om Maaneden i 1 Aar giver 70 Kr., hvor mange Medhjælpere har saa Raad til at være, — at; — Ævret forlader helt Taleren, og der indtræder pinlig Tavshed.

Folkets Røst føler sig kaldet til at yde Trøst og Husvalelse, og stiller Forespørgsel om Formanden var eller agtede at blive Medlem af „Handelsstandens Arbejdsløshedskasse" (skrevet med lutter store Bogstaver).

Formanden, som atter er kommet til Hægterne, indtager Herskerstilling, bekendt fra Billeder af Napoleon, og med let dirrende Stemme og vibrende Næsebor udtaler han disse historiske Ord: Fn Formand, eller et Medlem af Bestyrelsen, der i Forvejen paatager sig et saa betydeligt Arbejde ved Administrationen af en saa omfattende Virksomhed som 5. Juni er, hvortil nu ydermere kommer en hel Arbeidsløshedskasse for mindst 50 Medlemmer, han er egentlig ikke forpligtet til ogsaa at paatage sig yderligere Udgifter; — (bevares ham var det ligemeget), — men æh. —

Mødets tilstedeværende 19 Deltagere indmeldte sig derpaa omtrent allesammen, med Undtagelse af Nitten, og man lovede hver for sig, at virke for at faa andre ind i Kassen.

Et Held for Verden er at Krudtet blev opfunden før 5. Juni 1864. *Lythans.*

Anbefalinger.

Som en ridende Mare ligger det nuværende Anbefalingssystem trykkende paa den samlede Handelsstand. At vi, „den oplyste Stand", skulle finde os i sligt nedværdigende Middel som Grundlag for vor Eksistens er nærmest latterligt at tænke sig. Det kan jo kun indrømmes, at Ønsket „en god Anbefaling" for den unge Mand ofte er Drivfjedren til stadig, flittig og vedholdende Virken for at naa dette Maal, og set fra dette Standpunkt er der jo selvfølgelig noget smukt ved en Anbefaling. — Men vi ældre Standsfæller, som ofte have set, hvilken Vilkaarlighed vi fra vore Chefers Side gennem dette System kunne være udsatte for, ere vist enige om, at Systemet er en Pest, som det kun ved radikale Midler gælder om at faa udrevet.

At en Anbefaling i de fleste Tilfælde, den være god eller daarlig, er en eneste stor Løgn, tør jeg dristig paastaa, og at Systemet paa mange Maader er hindrende for vor Stands Udvikling, tror jeg, mange vil give mig Ret i. Man høre kun to typiske Eksempler blandt de mange, jeg har. En Chef har en Medhjælper, som han har været uheldig med, d. v. s. Medhjælperen, der er, hvad man kalder „Faders Søn", har paa Grund af sin flotte Levevis, og da Faderen nægter at forstrække ham med de temmelig rigelige Lommepenge, han fordrer, nappet af Kassen. Naa! Sagen er ikke saa ængstelig. Købmanden fremstiller Sagen for Faderen, der hurtig ordner denne lille Affære, og da Købmanden naturligvis ikke kan beholde Manden længere, jo! Faderen er en god Kunde, og Sønnen faar, hvad man kalder, en glimrende Anbefaling. Fn anden Købmand har mange Kommiser, han bærer sig stadig saaledes ad, at han, for at komme af med den Arbejdskraft, der

ikke passer ham, giver denne glimrende Anbefalinger, medens det næsten ikke er muligt for den dygtige Kraft, den Kraft, han ikke vil af med, at faa en Anbefaling, om den maatte ønske det.

At en Medhjælper skal finde sig i sin i denne Retning samvittighedsløse Principals Vilkaarlighed er meget beklageligt, og der burde indenfor vor Organisation tages et stort Arbejde op, for at faa dette Forhold reguleret. Som det er nu, er det uheldigt. Vort Motto maa være „Bort med Anbefalingssystemet" jo! det kunde endogsaa godt indsættes som et Programpunkt i vore Love.. C. J.

LITERATUR.

Bering Liisberg: „Agent Holck De Fattiges Tolk" (Tilsendt fra Kraks Vejviser). Det lille smukt udstyrede med Illustrationer forsynede Værk, for hvis læseværdige Indhold Forfatterens Navn paa Forhaand er en Borgen, vil sikkert vide at skaffe sig en stor Læsekreds, blandt alle de mange for hvem Kraks Vejviser, Danmarks Handelsspejl, er den i Aarets Løb hyppigst raadspurgte Bog.

For alle kulturhistorisk interresserede, og blandt disse navnlig for Kjøbenhavnere, vil den Vinteraften, man ofrer denne lille Bog, glide let. Forfatteren har med vanligt Snille forstaaet at puste Liv i sit i sig selv ret knastørre Emne, og man følger og føler med den utrættelige og virkeivrige Hans Holck paa hans Færd gennem Livet fra Handelslærling i Slagelse, Storkøbmand i Kjøbenhavn, indtil hans Død som Fallent og efter en middelmaadig Digterbane, der bl. a. gjorde ham til Skive for Wessels grovkornede Vid. Men hverken hans Købmandsskab eller Digte har bevaret hans Navn for Eftertiden, meget mere har hertil bidraget den retskafne Borgeraand, der besjælede ham og gav sig Udslag i en Række — efter Datidens Forhold — betydelige filantropiske Foretagender og almennyttige Forsøg, hvoraf „Kjøbenhavns politiske Veiviser for 1770" er det Forehavende, der mere end andet har givet Holck Adkomst til det Mindesmærke, Liisberg sætter ham i sit Skrift.

Som Baggrund for denne Livsskildring giver Forfatteren et Billede af Datidens Kjøbenhavn, — en provinsagtig Stad med gammeldags Bygninger, og et brøget Gadeliv, hvori man uden synderlig Fantasianspændelse finder vore Kendinge: Jeronimusser, Henrikker og Perniller. En kastedelt Stad, der stønner under Pietismens Mareridt, et snæverhjærtet Spidsborgersamfund uden Enighed og Samdrægtighed. —

Agent Holck var forud for Samtiden, han anede det Nye, der skulde komme og han blev en nidkær Stridsmand for de humane Ideer, der dæmrede i Tiden, og Forfatteren siger, at „han har det varme Hjerte for Fattige og Lidende og den levende Attraa efter at være til Gavn for sine Medmennesker", og peger paa hans aandelige Slægtskab med en Franklin og en Pestallozzi. Derfor burde Forfatterens Forslag, om at bevare Hans Holcks Navn for Eftertiden, følges ved at antegne det i Stadens stolte Hus mellem Navnene paa de Mænd, der gennem Tiderne bar Sten til vore Dages Stor-Kjøbenhavn, og befordrede den Udvikling af Staden, Folket og det hele Land, som alene kendetegnes ved Sammenligningen mellem Holcks „politiske Veyviser for 1770" og det omfangsrige for Handel og Erhverv saa nyttige Værk, der i disse Dage oplever sin 138te Aargang.

Aarsagen til at dette No. udkommer med nogle Dages Forsinkelse hidrører fra de ved Kvartalskiftet foretagne Ændringer i Annonceafdelingen

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg
Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen* Esbjerg.
„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. F. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.
„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.V. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.
Agitationsudvalgene:
Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Johannevej 14. V.
Jylland: Formand *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Hesseløgade 4. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Aalborg-Nørresundby: Formand: Bogholder *Harald Wolthers,* Fællesforeningen. Kasserer: Frk. *Johanne Berg.* Danmarksgade 70.
Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen,* Falstersgade 7.
Den til den 5. Januar 08 averterede Aftenunderholdning og Bal er paa Grund af indtrufne Omstændigheder udsat indtil videre.
Ebeltoft. Formand: *R. Hvitved.* Kasserer: Kommis *Johs Andersen.*
Esbjerg. Formand: Kommis *A. F. Eggers.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*
Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West.* Kasserer: *E. Brøndberg,* Vestergade 7.
Grenaa. Formand: Kommis *Chr. Hansen,* adr. Købmand Chr. Vogel. Kasserer: Kommis *H. Steffensen.*
Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen.* Kasserer: Kommis *Chr. Kampmann.*
Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer: Bogholder *A. Nielsen,* Andelsslagteriet.
Mødeaften hver Mandag Kl. 8½ i Foreningens Lokale paa „du Nord". Tidsskrifter og Blade samt forskellig anden Underholdning.
Holstebro. Formand: Bogholder *P. M. Berg.* Kasserer: Bogholder *Chr. F. Svenningsen.*
Horsens. Formand: *Steen-Vandborg,* Søndergade 14. Kasserer: *Chr. Broe Thind,* Slotsgade 20.
Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: Kommis *C. Hammer,* Adelgade 2.
Kjøbenhavn:
Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Larsen,* Nørrebrogade 180. Kasserer: *P. Schou,* Pilestræde 84, 1.
Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Jul. B. Grothen,* Kompagnistræde 15, 2. S. Kasserer: *Chr. Wulff* Johannevej 1, 4. Sal.
Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Ny Strandvej 14, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Arkonagade 14, 3. V.
Middelfart: Formand: Bogholder *Adolph Hansen.* Kasserer: Manufakturmedhjælper *Bartholin Frederiksen.*
Nykjøbing M. Formand: Kommis *Chr. Hansen,* Adr. Herr I. P. Nagel. Kasserer: Kommis *J. H. Rechnagel.*
Næstved. Formand: Kommis *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: Kommis *M. Mortensen.*
Odense. Formand: Kommis *Birger Krause,* Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *Carl Jensen,* Nørregade 20.
Randers. Formand: *Johan Sørensen,* Storegade 3. Kasserer: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6.
Ringkjøbing. Formand: Kommis *Felix Porsborg.*
Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht,* Tranebjerg. Kasserer: *H. Chr. Madsen,* Tranebjerg.
Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kassere r: Forvalter *N. Nielsen-Tornsberg.*
Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Mandag d. 2. December.
Formanden aabnede den talrigt besøgte Generalforsamling og takkede Medlemmerne for den Interesse for Foreningen, de lagde for Dagen ved at give saa fuldtalligt Møde Til Dirigent valgtes Kommis Kerff.
Paa Forslag af Dirigenten og flere genvalgtes P. Thomsen med Akklamation til Formand.
Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Bogholder M. Hansen og Kommis Andreasen.
Til Suppleanter valgtes Kommiserne J. E. Jensen og Michaelsen.
Derefter behandledes Butikslukningsforslaget (se Referatet andet Steds i dette No)
Næste Møde vedtoges udsat til den 5. Januar 1908 paa Grund af Juletravlheden. I Vintermaanederne afholdes Møde en Gang ugentlig.
Formanden takkede for den ham viste Tillid og haabede paa godt Samarbejde med de nyvalgte Tillidsmænd.
Dirigenten hævede Generalforsamlingen med at udtale Ønsket om, at Afdelingen til enhver Tid maatte staa stærk og støt, og haabede ligeledes paa Medlemmernes Trofasthed mod deres Organisation, naar Arbejdsløshedskassen d. 1 Jan. 08 træder ud i Livet, hvilket besvaredes med kraftige Hurraraab. *T.*
Skive: Formand: Kommis *Nicolai Petersen.* Kasserer: Kommis *B. Gantriis.*
Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer,* Jernbanehotellet. Kasserer: Forretningsf. *Waldemar Würtz.*
Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: *H. Madsen,* Storegade 13.
Svendborg. Formand og Kasserer: *H. P. Jensen,* St. Nikolaj Gd. 2.²
Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Bogholder *Wilh. Iversen.*
Vejle. Formand: *C. Christensen,* Torvegade 18. Kasserer: *A. Hamburg,* Volmersgade 6.
Viborg. Formand: Kommis *Lauritz Christensen,* Adr. Jens Sandberg.
Vordinborg. Formand: Bogholder *U. Steinmetz;* Kasserer: Kommis *Axel Nielsen,* (Adr. Købmand F. Theisen).

Stenografi

Undertegnede tilbyder ærede Handels- og Kontormedhjælpere Undervisning i „Letfattelig dansk Stenografi“ (Worms System). Et Kursus varer 3 Mdr. Stenografi kan ogsaa læres pr. Korrespondance. Nærmere Oplysninger gives. **M. Meilby**, Havnen 18, Randers.

ODENSE

Foreningens Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO
FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Kolonial-forretning
kan faas
til 1. Januar
paa billige Vilkaar.
Særlig billig Leje. Udbetaling mindst **500 Kr.** Rest mod Kaution. Foreløbig kun for en Ugift. Billet mrk. „Kolonialforretning“ tilsendes snarest D. H. & K. M. F. Ann. Exp. Kbhvn., Johannevej 1, V.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN“,
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National“
Værelser fra 1,50, elektrik Lys. Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

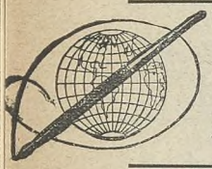
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen
Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. HERNING. Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
I
KØBENHAVN
Hr. CHR. WULFF,

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder ny Hel- og Halvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**, nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

?? ??

Naar 50 Øre

om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE "S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Hr. Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. Aage Rathgen, Brogade 35.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 4. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Kontorassistent.
Som Kontorassistent er Plads ledig paa Hedeselskabets Hovedkontor i Viborg med Begyndelsesløn *800 Kr.* Der forlanges **god Haandskrift** og Øvelse i at **skrive paa Maskine.** Egenhændigt skrevne Ansøgninger med Afskrift af Anbefalinger sendes snarest til Hedeselsk. Hovedkontor i Viborg.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skinder ade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Sløs og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner**

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus**

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigarer:

La Renomé	**Turf**
Amata	**Flor de Cuba Regalia.**
Reforma	**Donna Anna.**

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
overalt og anbefales
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperings-

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 2. 15. Januar 1908 8. Aargang.

Siddepladser for Butikspersonale.

Forleden modtog vi et Brev fra en Kollega, der, idet han udtalte sin Glæde over Centralorganisationens faglige Reformarbejde i Almindelighed, dog tog Afstand fra den af vore Opgaver, som Overskriften nævner. Dette Krav var for radikalt — for voldsomt, som Brevskriveren udtrykte sig. —

I Aarenes Løb har vi hørt adskillige Betænkeligheder fremsat mod dette eller hint Organisationsspørgsmaal. Derfor satte det fornævnte Udtryk os ejheller i Forbavselse.

Snart saa en eller anden fantasirig Standsfælle politiske Spøgelser omsværme Centralorganisationen, skønt den voksede op i dagklart Lys, — saa ansaa en tredje sig forfordelt, fordi han mente noget af sin Værdighed opofret ved Lærlingevedtægternes Gennemførelse. — Arbejdet og Tiden tillader os ikke at spilde mange Ord paa slige Fænomener. Men det foreliggende Tilfælde har alligevel Krav paa særlig Opmærksomhed.

Som en sidste og beskeden Paragraf i Butikslukningsforslaget blev Siddepladserne kun lidet paaagtet under Folketings-Behandlingen, der udelukkende beskæftede sig med Lukkespørgsmaalet. At dømme efter Handelsmøde-Beslutninger og Grossererorganet „Børsen"s Angreb paa det „ulyksalige Lovforslag om Siddepladser" skænkes der imidlertid fra visse Sider dette Forslag en speciel „Interesse", der muligen ikke har været uden Indflydelse paa fornævnte Kollegas Betænkelighed.

Vi staar her overfor et i Sammenligning med Hovedforslaget tilsyneladende underordnet Særforslag, der i Virkeligheden er mindst lige saa vigtigt, ja som Medhjælper-Socialreform mere betydningsfuldt end hint. Butikslukningsloven tilsigter — i den forelagde Form — en Reform af samme Værd for begge Parter, og er i sin Affattelse en større Indrømmelse til Principalerne end Medhjælperne. Anderledes med § 3, der udelukkende tilsigter at yde Medhjælperne Værn, og som skylder de organiserede Medhjælpere sin Fremkomst.

Allerede ved Centralorganisationens Kongres 1902 blev Tanken fremsat og et Andragende senere indsendt til Regering og Rigsdag.

Den sundhedsskadelige Indflydelse af den staaende Stilling gennem en lang Arbejdsdag bag Disken var os bekendt ved mange Tilfælde og bl. a. bekræftet af det vægtige statistiske Materiale, som den tyske Rigskommission af 1893 havde fremskaffet vedrørende lignende Forhold.

Foranlediget af vort Andragende foranstaltede Arbejdsraadet en Undersøgelse, der godtgjorde Rigtigheden af de Motiver, der begrundede Kongresbeslutningen. Herunder afgav Kjøbenhavns Universitets hygiejniske Laboratorium en Erklæring, hvori det bl. a. paavises, „at den stadig staaende Stilling erfaringsmæssig meget væsentligt bidrager til forskellige Benlidelser, der navnlig optræde hos unge Mennesker i 16—20 Aars Alderen, og blandt hvilke særligt maa nævnes den smærtefulde Form af Platfodethed. Ligeledes disponerer den staaende Stilling til de i den senere Alder optrædende Aareknuder og Saar paa Underextremiteterne. Begge Sygdomsformer kunne i lang Tid gøre de angrebne Individer uskikkede til staaende Arbejde. — Efter nyligt overstaaende Sygdomme og ved mange Sygdomstilfælde, under hvilke den paagældende kan og maa passe sit Arbejde, vil den stadigt staaende Stilling endvidere kunne virke skadeligt. Saa vel Universitetets hygiejniske Laboratorium som det kgl. Sundhedskollegium have begge udtalt, at det maatte anses for *meget ønskeligt*, at der træffes Bestemmelser til at sikre Adgang til Siddeplads for Personer, som iøvrigt ved deres Arbejde ere nødsagede til at tilbringe lang Tid i staaende Stilling."

Vort Andragende har saaledes ikke manglet sagkyndig Støtte og lægevidenskabelig Begrundelse. Lægerne har gennem længere Tid paapeget Forholdets skadelige Følger og har her faaet Støtte hos Sygekasserne, der naturligvis er interesserede i, at deres Medlemmer ikke er underkastet sundhedsskadelige Arbejdsvilkaar. Arbejdsraadets Indstilling til Indenrigsministeriet og dettes Forslag viser da ogsaa, at vort Krav hygiejniske Betydning fuldtud anerkendes saaledes som Tilfældet er i Udlandets Sociallovgivning. — England har allerede i 1899 lovgivet paa dette Omraade, Frankrig og Tyskland 1900 og endelig har Belgien og de svejtsiske Kantoner St. Gallen og Basel vedtaget lignende Beskyttelseslove i Aaret 1905. —

Menneskenes legemlige Skrøbeligheder forskyldes ofte Ukendskab til Naturens Love eller simpelthen Tankeløshed. Og Vanemennesket sætter sig imod ethvert, og navnlig de smaa, Forandringer og Fremskridt, som Udviklingen fører ind i den gængse Forestillingskreds. De fleste Mennesker bærer endnu paa et Stykke Middelalder, der reagerer mod Nutidskravet om human Samfølelse og social Hygiejne. Det evindelige „I min Tid var det ikke anderledes", hvormed Folk af den gamle Skole søger at affeje vore Reformkrav, har sit Udspring i disse Overleveringer. Medhjælpernes Mængde, der Aar ud og ind arbejder under Tilsidesættelsen af almindelig Sundhedshensyn, skænker næppe dette synderlig Tanke, før et svækket Helbred og en altfor tidlig Invaliditet giver dem Lejlighed til bitre Overvejelser.

Værdien af saa og saa mange haarde Kronestykker i maanedlig Merfortjeneste og Fordelene ved en ugentlig Forringelse af Arbejdstiden saa og saa mange Timer, *det* kan fattes af enhver. Anderledes med de faglige Forbedringer, der ikke maales efter Tid og Mønt. De overses eller undervurderes af Medhjælpernes Flertal.

Derfor være denne Artikel Flertallet tilegnet.

Kræv din Ret!

(Af C. H. W. Hasselriis, Chicago.)

Paa historisk Grund. Den Bevægelse, der, — stærkest i det sidste Tiaar, — har kaldt de internationale Medhjælpere under Vaaben, krystalliserende sig i deres faglige Organisationer, i Danmark i „Centralorganisationen", er jo aldeles ikke Medhjælperstandens Privatejendom; Gudskelov. Det er for Resten sagt før, men det ligesom gør godt at minde om det.

Vi har Rod i Historien. Vi følger med i Verdens- og Samfundsudviklingen, selv om vi kommer trissende bagefter. Denne Følelse giver Mod, og den giver Stivelse i Rygraden.

Vi er Jordens Sønner, og — Døtre. Vi følger vor Moder Jords Anvisninger, saaledes som hun viser os dem i sin Udvikling. Og vi stiller os under hendes Beskyttelse.

Vor Moder bar os under sit Hjærte og nynnede kærlige Sange ved vor Vugge. Hun lærte os at folde vore smaa Hænder i Bøn til den Ham, der stod for os i Barnealderen instinktmæssigt som Indbegrebet af Beskyttelse, for Far' og Mor, saavel som for os selv og vort Legetøj. Vi voksede op, og vor Synskres tog stadig større og større Vidder ind under sit Omraade. Vi valgte vort Haandværk eller vort Studium, vi valgte vort Fag, og vi lærte det saa godt, som Omstændighederne og vor egen mangelfulde Indsigt tillod det.

Vi traadte ud i Livet, tørstige efter at drikke det rigtigt i lange, tilfredse Drag, villige til at bringe saa meget ud af det, som vi kunde. Vi staar nu paa Grænsen mellem Ynglinge- og Manddomsalderen, og selv om vi maaske nu har mere Tillid til vore egne Næver, naar de er aabne, arbejdslystne end naar de er foldede i Bøn, stiller vi os dog alle, bevidst eller ubevidst under et Nogets Beskyttelse, som nogle vel kalder et personligt Forsyn, andre dyrker som Jorden.

Kan Mennesket give sig ind under nogen bedre og mere betryggende Beskyttelse? Jorden er jo dog, naar alt kommer til alt, det eneste vi Mennesker har at holde os til. Naar først Jorden begynder at vakle under Fødderne paa os, saa hører jo alting op. Og dog skal der jo et lille Jordskjælv til en Gang imellem, om ikke for andet saa for at vise os, at der endnu er Liv i vor Gamle, Mutter Jord.

Den faglige Medhjælperbevægelse er kun et Led i een stor Revolution, der omspænder hele Jorden og omfatter alle Klasser, Stænder og Aldre. Den optræder forskelligt og lader sig i Daaben give forskjellige Navne, alt efter Nationalejendommeligheder, Klima eller Jordbund. Krystalliseret har denne Bevægelse til Maal intet mere end Menneskehedens Frigørelse: Jordens Børn, der følger deres Ophavs evige Udvikling, fra Oprindelsens, Jordbundethedens Forbandelse mod Frigørelsen

Lidt Medhjælperpoesi. Nu smiler nogle af mine gamle Medarbejdere og Kammerater, forestillende sig min Ringhed gaaet op i Ballon igen, der „oppe over Skyerne, hvor Himlen altid er blaa".

Men hvor har vi Mennesker, og Medhjælperne er jo dog ogsaa Mennesker, godt af en Gang imellem at tænke til Bunds over, hvad vi egentlig foretager os, hvorfor vi i det hele taget foretager os noget, og hvad det hele skal være godt for.

Det er kun det, jeg vilde sige, at vi Unge, selvom vi har valgt Medhjælperarbejdet, vort Arbejde i Livet, har vor Stamtavle i Orden, tæller lige saa mange pudderparykkede Ahner som nogen Lehnsgreve, venter os det samme af Livet, og har et lige saa stort Krav paa det som nogen.

Krambodssvendens Frostfingre, hans lille Hybel og hans mere eller mindre haarde Leje hører denne Verden til, og hører Jorden til, i Medhjælperens Himmel er Forholdet maaske omvendt.

Men skal det farve hele hans Tilværelse og hans Optræden? Skal han af den Grund berøves den Poesiens Verden, der jo kun skulde afbilde Tilværelsen saaledes, som den skulde se ud, dersom der ikke var nogen hungrende Menneskehed, der skulde have Spegesild efter Øllebrøden om Lørdagen, og dersom der ikke var Principaler, der vilde knibe paa Logiet?

Han har, Krambodssvenden mener jeg, Poesien tilfælles med Regensianeren og den øvrige Verden, som Digterne nu, Gud veed hvor længe, har besunget, fordi der ikke var andre til at dreje Poesiens Lirekasse end dem selv.

Vi er ikke Samfundets Stedbørn. Vi, jeg mener Medhjælperne, bag Disk eller ved Pult, er af Naturen aldeles ikke hverken Ungdommens, Samfundets eller Tilværelsens Stedbørn. Er vi det, da maa vi dele Skæbne med al Verden eller forlange al Verden at dele Skæbne med os.

Noget andet er, at vi nu har gaaet her saa længe og bildt os selv det ind, og vænnet os til den Tanke saa længe, at Vanen er bleven til Natur hos os.

Det er paa Tide, at dette bliver konstateret og — gendrevet.

Men hvor er det muligt, at Medhjælperungdommen, lad os tale om den danske, som interesserer os stærkest, har kunnet fostre en saadan Nederlagsfølelse hos sig selv?

For at forstaa dette, maa vi et Øjeblik fæste Blikket ved dansk Ungdom i sin Helhed.

Dansk Ungdom. For den store Landboungdom blev Grundtvig og hans Højskolebevægelse Spore til Udvikling og Fremskridt, for Arbejder- og Haandværkerungdommen blev det Fagforeningsbevægelsen og Socialismen, mens den studerende Ungdom samtidig sad og rugede over sit formodede Patent paa al sand Oplysning, Begavelse og Fremskridt, i Latinens og den romerske Renaissances Skikkelse. Den militære Ungdom vil jeg nu slet ikke tale om, den gik og byggede Fæstninger og, ikke belært af Nederlaget i 64, drømte om alle de Knubs, de danske Kæmpedrenge ved passende Lejlighed skulde give de sølle Germaner.

Højskolebevægelsen fandt aldrig rigtigt Vej til Byerne og deres Ungdom, derfor naaede dens Indflydelse, trist nok, ikke saa langt som til de danske Handelsmedhjælpere. Nu og da sad en sølle Landkommis og blev befrugtet med Brugsforenings-eller Andelstanker, det var det hele.

Fagforeningsbevægelse og Socialdemokrati var baade for tarveligt og for højt for Handels- og Kontoristforeningernes Balløver, og Videnskaben og Digtekunsten, klassisk Musik og Skuespilkunst og de gamle italienske og hollandske Mestres Lærreder hørte til den forbudne Frugt, monopoliseret af Universitetet, de lærde Skoler og Studenterforeningen, skønne Kunster, som man ganske vist nu og da forsøgte at stjæle sig til, men som man i Regelen fik forkert i Halsen.

Følgen blev en Medhjælperungdom, der hverken var Fugl eller Fisk. Den marcherede paa Stedet, hvis man kan kalde det March, og viste en udpræget Tendens til at ville bøde paa Indholdsløsheden ved at pynte paa Uniformen.

Medhjælperstanden let at udbytte. Medhjælperungdommen var i Følge sin Natur Lejesvend for Smaa- eller Storkapitalen i henholdsvis Detail- eller Engroshandelens Skikkelse. Det har altid ligget i Kapitalens Interesse, saaledes som vi træder i Forbindelse med den, at udnytte sin lejede Hjælp i videst muligt Omfang, og under disse Forhold blev Medhjælperne tudet Ørene fulde med Snak om gyldne Principalstillinger som Belønning for trofast og uegennyttigt Medhjælperarbejde.

Gang paa Gang erfarede den Medhjælper, der naaede Skjelsaar og Alder, at de gyldne Løfter ikke bleve indfriede, at Aladdinsdrømmene ikke gik i Opfyldelse. Man slog sig til Taals med den triste Filosofi, at Livet kun er en Kæde af Skuffelser, og at Menneskene nu engang ikke er saa gode, som de burde være. Man var bleven for gammel til at begynde forfra igen, og man manglede Mod, Begejstring og Energi til at fortælle den opvoksende Medhjælperungdom, at den blev skammeligt bestjaalet og narret.

Nu maa det slaaes fast, at vort Samfund aldrig har kunnet undvære disse Lykkens eller Begavelsens Yndlinge, der naaede de høje og indflydelsesrige Stillinger.

Det maa slaaes fast, at det Samfund, eller den Ungdom, der giver tabt i Kampen for at naa disse fremskudte Pladser, er viet til Undergang.

Og det maa endelig slaaes fast, at det aldrig har været den faglige Medhjælperbevægelses Opgave at fratage sin Stands enkelte Medlemmer en saadan Ærgærrighed.

Men lad det da ogsaa blive understreget, een Gang for alle, at det er Bevægelsens Opgave, som et Led i en stor international Bestræbelse at præke den hellige Humanitetens Verdensanskuelse, Frihed for Individet, lige Ret og Adgang for den Enkelte til at udvikle og prøve sine Kræfter til at naa Opfyldelsen af Individets Planer og Drømme.

Den faglige Medhjælperbevægelses Maal. Vi har valgt den faglige Medhjælperbevægelse for at naa dette Maal. Den skal til ingen Tid tjene til at stække den Enkeltes Vækst, men den skal til alle Tider beskytte Individerne, samlet i den hele Stand, tjene til at styrke og hæve det Fundament, hvorpaa Individet kan bygge støt og solidt hver for sig, som de lyster.

Derfor har det heller ikke været den faglige Medhjælperbevægelses Opgave, som mange sikkert har ventet sig, at skulle gaa ud paa at søge at befordre og fremme Standsmedlemmerne i deres Kamp for at naa de fremskudte Pladser. Bevægelsen er fundamental, den er demokratisk. Den forstaar, at det lidet nytter at pynte paa Taget af en Bygning, saa længe Grundvolden er raaaden, at det er en viis Politik at lade de stærke Enkeltheder i Bygningen passe sig selv og benytte Kapitalen til at udbedre Skavankerne. Ganske paa samme Maade, som det samme Billede kunde overføres paa Mennesket; det har til alle Tider været kendt en fornuftig Fremgangsmaade at lade de stærke Sider i den menneskelige Natur eller Karakter passe sig selv og befæste de svage, som ellers let vilde kunne hindre hele Maskineriet i at arbejde.

Amerika. Jeg sidder og nedskriver disse Tanker ude i en af Chicago's Forstæder, beruset og træt af Millionbyens larmende Virksomhed og Arbejde.

Uden at ville mane Ungdommen i al Almindelighed eller Medhjælperungdommen i Særdeleshed, til Udvandring, føler jeg dog Trang til at paastaa, at dansk Ungdom, danske Medhjælpere kunde have inderligt godt af pludseligt en bloc at blive forflyttet til denne Verdensdel.

Medhjælpernes Kaar er her ikke stort bedre end hjemme, — her drømmer alle store og gyldne Fremtidsdrømme, Frugterne, vel at mærke, af konstant, ihærdigt Arbejde, — men er der noget Steds i Verden, saa meget jeg har set af den, hvor Individet føler sig mere fri, mere Menneske, kræver større Ret og Lighed, og besidder mere Selvtillid, end paa noget andet Sted paa Kloden, saa er det vel i Amerika.

* * *

Her kommer de ind, Far's Sønnerne, de Trodsige og de Utilfredse, Naturbørnene fra de russiske Stepper, al Verdens litterære Uvirksomme og de raat tilhugne Bondeknøse i een broget Masse. Den ene er ikke bedre, men heller ikke daarligere end den anden. Det er Hemmeligheden.

Her tager man ikke Hatten af for hinanden, ikke fordi man er økonomisk og vil spare paa Hatteskyggen, ej heller fordi man ikke saadan alle kender hverandre som i Løgstør eller Aarhus, men man instinktmæssigt føler: Landet er Mit lige saa vel som Dit, jeg er lige saa god som min Nabo.

Her spørges ikke om Nationalitet, (her spørges kun om Hudfarve) ikke om mine Fædre var med ved Dybbøl, eller i hvor mange Generationer de er foreviget paa Lærreder hjemme i Riddersalen, eller om de huggede Sten paa Landevejen mellem Viborg og Langaa. Her spørges ikke altid heller om Fag eller Haandværk, kun, om jeg er villig til at arbejde. Amerika er et frit Land

Landet er jo Pokker ikke frit alligevel, det veed jeg jo godt. Fundamentet er ikke altid videre solidt at bygge paa, for den simple Grund, at det ofte aldeles mangler, i hvert Fald saaledes, som vi paa europæisk Vis forstaar det.

Men her begynder man for en Gangs Skyld ikke paa sit Arbejde med en Forudfølelse af Nederlag. Man venter det ikke. Og naar og hvor den Dag kommer for den Arbejdende, da han ser andre rane Frugterne af hans Arbejde, saa nøjes han ikke med at vise Tænder eller knytte Næverne i Bukselommerne, eller lusker slukøret af, findende sig i det, han vidste jo dog alligevel, naar det kom til Stykket, var hans uundgaaelige Skæbne. Nej, her springer man i Selvopholdelsens Urdr ft løs, Ofret paa sin Besejrer, og bruger sin Næve, sin Kniv eller Revolver, alt efter hvad der er nærmest for Haanden.

Det er det, jeg vilde have sagt, her kræver Mennesket Menneskets urgamle Ret, Retten til sin egen Eksistens.

Dansk Medhjælperungdom. Nogle vil paastaa, at dette Billede ikke kan overføres paa danske Unge i Almindelighed eller dansk Medhjælperungdom i Særdeleshed. Det er jo netop det, det kan. Det er en saadan Lære, der maa indprentes danske Medhjælpere, dersom de for Alvor skal kunne bringes til at forstaa, at den Kendsgerning, at de gennem Generationer har fundet sig i at staa paa nederste Trin af Samfundets Bagtrappe, ikke bortbeviser den Kendsgerning og den Sandhed, at denne Plads ikke var tiltænkt dem mere end nogen som helst anden, der vilde finde sig i denne Ydmygelse.

Det er sandt, at danske Medhjælpere i Hundredvis, eller i Tusindvis, Tallet spiller jo ingen Rolle, har banet sig Vej op paa Samfundsstigen, somme ved Hjælp af Penge, somme paa Trods af dem, at en vis Procent har naaet i hvert Fald nogle

af de skønne Ungdomsdrømme, har naaet lidt eller meget, noget af alt det, man ventede sig af det ene Jordeliv, der blev skænket hvert Menneskebarn i Fødselsgave. Men det rokker ikke ved den Kendsgerning, der er tør og nøgen som den synsvide Ørken, at det dog kun blev en liden Procent.

Det er maaske sandt, at du danske Medhjælper, Du, hører til „den lille Flok", eller naar til at tilhøre den, men det rokker ikke ved den Sandhed, der er stadig som Ebbe og Flod, at du er udsat for at lide den bitre Erfaring, der blev Millioners Aldersgave, at Livet er fuld af Skuffelser.

Organisation. Hvorfor sætte alt paa eet Brædt. Hvorfor tage disse Chancer, naar Du ved at holde dig ved Jorden kan bevare alle dine Forventninger ubeskaaret og vinde den Sindets Ligevægt, som en under alle Livets og Arbejdets Forhold ordnet Livsgaranti forsyner dig med.

Den faglige Organisation er Standens Virkelighed og dens Poesi. Den betrygger og befæster det Hus, hvori du sysler og vokser, ordner din Dag og dit Liv.

Og den viser dig, hver Gang du gider se op, den Retning og det Maal, dit Virke kan, maa og bør tage, Du Manden, Medhjælperen, Fagudøveren, Samfundsborgeren, Kammeraten.

Tanker ved Aarskiftet.

TILBAGEBLIK.

De tolv Klokkeslag i Sylvesternatten har ringet et nyt Aar ind, hvoraf allerede de første Uger ligger bag os.

Aaret 1907 kan antegnes som et af de mest betydningsfulde i Centralorganisationens Historie. Det har bragt os visse faglige Resultater, et Stykke frem ad Socialpolitikens Vej og det første positive Udbytte af vort Arbejde for kommunale Beskyttelseslove. Arbejdsløshedskassens Oprettelse og Reservefondens Grundlæggelse varsler om, at Fremtiden vil se os løse større Opgaver en tilforn, og ikke mindst har Aaret set Centralorganisationen vinde Fodfæste i Byer og Egne, der forhen var ukendt Land for os. Antallet af aktive Medarbejdere for vor Sag har holdt Skridt med denne Fremgang og bedre Betingelser er derved skabt for en nødvendig Arbejdsdeling i det banebrydende Organisationsarbejde.

ORGANISATIONSBETINGELSER.

Men selve den almindelige og jævne Fremgang, disse vellykkede Bestræbelser for at slutte Rækkerne tættere og ruste vor Organisation til de Opgaver, der venter den, viser netop hvilket vidtstrakt Virkefelt, der byder sig til for os. Erfaringen har vist os, at Handels- og Kontormedhjælperne kan organiseres, trods alle de tankeløse Indsigelser, der under 10 Aars Organisationsarbejde er fremsat derimod. Og hvad mere er: Den økonomiske Udvikling i Handelsverdenen og Arbejdsforholdenes Karakter fremkalder og befordrer med en Naturkrafts Magt den faglige Sammenslutning indenfor vor Stand. — Dette gælder for Købstæderne som for Hovedstaden — det Sted hvor Organisationsarbejdet har givet ringest Udbytte — hvor der alene kræves Penge, Penge og atter Penge, for at muliggøre et vedholdende, aldrig hvilende Agitationsarbejde af en enkelt eller enkelte uafhængige, egnede Foregangsmænd, der kan ofre hele deres Tid i Organisationens Tjeneste.

ORGANISATION OG LIVSANSKUELSE.

Det tage nu kortere eller længere Tid inden Organisationens Budskab er trængt ud til Medhjælpernes Tusinder og Standsfølelsens Idé slaaet ned i deres Bevidsthed. Det er dog kun et Tidsspørgsmaal, naar vi kan slutte Rækkerne i vor Organisation.

Medhjælperne er endnu et Samfundslag af ung Oprindelse. Et socialt Lag, der endnu ikke er tilstrækkeligt fast aflejret til at dets Medlemmer har opnaaet Klarhed over deres samfundsmæssige Stilling. At oplyse disse socialt Umyndige er Centralorganisationens Opgave. Og uden Overdrivelse kan det siges, at vor Organisations Medlemmer almindeligvis er naaet til et videre socialt Fremsyn end deres for Standsanliggender ligegyldige, uorganiserede Arbejdsfæller.

Den moderne Medhjælperbevægelse rummer en Rigdom af sociale Opgaver og aabner for et Væld af befrugtende Tanker, som giver den, der med Liv og Sjæl kaster sig ind i Kampen for sin Stand, mangefold Vederlag i Form af personlig Udvikling, ideelle Livsmaal og Forudsætninger for en grundfæstet Livsanskuelse.

ET BLIK UDAD.

End mere udbytterigt vil Organisationsarbejdet blive, naar det gøres til et Studium. Naar man med Opmærksomhed følger Udviklingens Gang under vore hjemlige Forhold og, omend paa fjernere Hold, har Føling med Begivenhederne under andre Himmelstrøg. — Pladsforholdene i vor Tidende tillader os kun i Ny og Næ og naturligvis meget ufuldkomment at bringe Bud om udenvæls Tilstande, om den rivende Fremgang, der netop nu kendetegner Medhjælperbevægelsen og de betydningsfulde Resultater, vore Standsfæller har opnaaet paa faglige og socialpolitiske Omraader.

Alene Efterretningerne om disse Fremskridt og Sejre kan give os fornyet Arbejdslyst paa vort eget nationale Omraade og meddele os nye Impulser. En Sejr for Medhjælperne i et Land bliver under de forhaandenværende Forhold før eller senere en Sejr for Medhjælperne i alle Lande!

UDVIKLINGENS RETNING.

Et Blik udover de økonomisk fremskredne Lande viser os i Øjeblikket en broget Mangfoldighed af Anliggender og Forhold, der peger frem mod en ny Tid, hvis Solopgang de mest fremsynede Medhjælpere allerede øjnede for Aaringer siden. Vi maa undlade at trænge ind i Enkeltheder og kun fæste Blikket paa de mest karakteristiske Foreteelser. Tre Kendsgærninger kendetegner Udviklingens Retning: Medhjælperstanden, der opstaar med rivende Hast som en social Nydannelse, Medhjælperne der legionvis strømmer til Organisationsfanerne og de nye Strømninger, som spores i Medhjælperbevægelsen og udadtil fremtræder som Taktikforandringer, — nye Signaler med skarpere Toner end nogensinde før.

MEDHJÆLPERSTANDENS VÆKST.

Omvæltningen i det økonomiske Liv, Stordriftens mægtige Opsving i Handel og Industri, Produktionens og Samfærdselens voksende Intensitet, den bitre Konkurrencekamp, — alt øver sin sikre nivellerende Indflydelse paa de Forhold indenfor Handelsstanden, som den ældre Generation har vænnet sig til at anse for evige og uforanderlige. Den økonomiske Revolution forløber i hurtigere Tempo i de store Samfund og her rekrutteres, derfor Lønkøbmændenes Hær hurtigere, og Medhjælperstillingen, der gælder for Livet, bliver Reglen, hvor den før var Undtagelsen. I Tyskland regnes der allerede med at kun Femtedelen af Medhjælperne opnaar blivende Selvstændighed.

Harmoniprofeterne — ogsaa vore egne Kinesere — lukker Øjne og Øren for denne Kendsgerning. Efter deres Theori bliver enhver Medhjælper Principal! Men Socialøkonomerne, Lovgiverne og de socialt Forstaaende erkender Udviklingens Gang. — Saaledes giver de „forklarende Bemærkninger" til den „Handelsmedhjælperlov", som den østerrigske Regering i Sommer forelagde Rigsraadet, en udmærket Karakteristik af den her skitserede Udvikling. De sidste socialpolitiske Aktstykker vedr. tysk og fransk Medhjælperlovgivning paapeger ligeledes de svindende Selvstændighedsbetingelser, og selv i vort eget indenrigsministerielle Butikslukningsforslag spores et svagt Tilløb i samme Retning.

Medhjælperstandens Opkomst, Vækst og dens afsluttede Karakter er Resultatet af en mangeaarig økonomisk Nydannelsesproces, dar nu faar den officielle Videnskabs og Sociallovgivningens Stempel.

ORGANISATORISKE FREMSKRIDT.

Den internationale Medhjælperbevægelse gaar fremad i Stormmarch og de sidste Aars Resultater staar uden Sidestykke i nogen tidligere Periode. Efter at den moderne Medhjælperbevægelse har vunden fast Fod i de nordlige Balkanstater og et Næt af Medhjælperorganisationer forgrener sig over det russiske Rige er nu kun det halvasiatiske Tyrki uberørt af Medhjælperbevægelsen, der spænder over det europæiske Statssamfund.

Nærmere at paavise Omfanget af det organisatoriske Fremskridt vil stille for store Krav til vort Spalterum. Et Par Eksempler hentet fra vore nærmeste Naboer vil ogsaa være tilstrækkelig talende. Af et netop indgaaet Brev fra det unge norske Medhjælperforbunds Hovedstyre, erfare vi, at Medlemsantallet i Kristiania i Løbet af faa Maaneder er bragt op til 1000. Dog endnu mere imponerende Tal kan vore sydlige Standsfæller opvise. Medens saaledes Antallet af organiserede Medhjælpere for en halv Snes Aar siden næppe androg 100,000 tæller de Medhjælperorganisationer, der for Øjeblikket arbejder for faglige og socialpolitiske Opgaver over 300,000 Medlemmer. Og heraf har alene „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" efter en 14aarig Virksomhed samlet 107,000 spredt over hele det vidtstrakte Rige i 1200 Afdelinger.

Stram Organisation, de store Landsforbunds omsigtsfulde og stort anlagde Administration med en Stab af Funktionærer og Embedsmænd, en stor og velledet Medhjælperpresse, et kraftigt Reformarbejde, almindeligvis spændende over mange Felter og ledsaget af et ivrigt Agitationsarbejde er de iøjnefaldende Aarsager til Medhjælperbevægelsens sejrrige Fremskridt.

Andre, men for den overfladiske Betragter usynlige Kræfter angiver Tempoet i det nye Samfundslags Indmarch paa den sociale Arena. Medhjælperbevægelsens hurtige Udvikling er kun en Følge af de økonomiske Omvæltninger i vor Tid — et af de mærkeligste Afsnit i Menneskehedens tusindaarige Udviklingsgang.

Saaledes har Medhjælperstanden ogsaa sin historiske Opgave sin kulturbefordrende Mission.

Fremtiden vil bringe Sejren!

Vor Organisations Fremtid.

Der er bleven spaaet at nu naar Arbejdsløshedskassen træder i Kraft, vil der blive et Frafald i Afdelingerne, og denne Spaadom vil vel ogsaa gaa i Opfyldelse.

Men hvad skal vi gøre for at begrænse dette Medlemstab til det mindst mulige?

Ja, dette Spørgsmaal har jeg spekuleret en Del over i den senere Tid og jeg skal i de efterfølgende Linier fremsætte mit Synspunkt desangaaende.

Det første, der er at gøre, er at ethvert Medlem nøje overvejer hvad denne Kasse vil kunne bringe vor Stand; og ved en saadan Overvejelse, vil han komme til det Resultat, at Tanken om en saadan Institution er god og sund, og naar vi alle løfter i Flok, vil vi ogsaa være stærke nok til at holde den i Virksomhed, selv om vi endnu kun er et Mindretal af Danmarks Medhjælpere. Den Dag kan komme, da vi staar arbejdsløse, og da vil vor Organisation træde til og bringe os Støtte og hvis ikke før, da vil det gaa op for os: Hvor er det dog et stort Gode at staa som organiseret Medhjælper.

Mange ere betænkelige ved Kontingent-Spørgsmaalet; men tænk hvilket Kontingent de organiserede Arbejdere i Industri og Haandværk yder til deres Fagforeninger. Det er i mange Tilfælde flerdobbelt saa stort som vort; men netop derfor har de opnaaet de gode Arbejdsvilkaar i Modsætning til os.

Fordi vor Afdeling hedder „Forening" maa vi ikke regne det er et Foreningskontingent. Nej, det er et Organisationskontingent, og det gør en betydelig Difference. — Forening og Organisation — paa disse to er der en himmelvid Forskel.

Hvad angaar det lokale Arbejde i Afdelingerne, saa er det som bekendt uhyre vanskeligt at gøre alle tilpas. Et Medlem synes der gøres for lidt i den faglige Retning, og et andet kan synes vi favoriserer Selskabeligheden. Efter min Mening kan det faglige og det selskabelige, eller om man vil kalde det det kammeratlige, Liv i vore Afdelinger meget godt trives sammen Side om Side. Vi kan paa vore Møder drøfte organisatoriske, sociale og merkantile Emner, afholde Kursus o. s. v.

Vi kan ogsaa arrangere Foredrag, Oplæsninger og spille Dillettantkomedie, men vi maa særlig passe at disse mere „selskabelige" Aftener ikke bliver for mange, saa det gaar ud over vort egentlige Organisationsarbejde, og endelig ikke bruge Selskabeligheden som Agitationsmiddel. Der er gaaet mange Afdelinger i Stykker i den Tid Centralorganisationen har eksisteret blot fordi alt Arbejde gik op i lutter Selskabelighed. Vore Afdelingsledelser maa især være varsomme med disse Sammenkomster med meget Kortspil, Dans og — Spiritus. — Naar en Afdeling først faar Ry for at være en „Bumleforening", saa er dens Saga snart ude.

Saa til Slut et Par Ord om vore Tillidsmænd. Det er ikke let straks at finde de rette Kræfter til at lede en Afdeling. Hr. Ove W. Sørensen, Vejle, har fornylig i nærv. Blad, skrevet en lille ypperligt illustrerende Artikel desangaaende. Men efterhaanden som vor Organisation vokser, vil der altid i enhver By findes Medhjælpere der har Betingelser for at kunne lede og holde sammen paa Kollegerne; og naar en Afdeling har en god Bestyrelse skal den nok overvinde alt hvad der hedder Modstand. — — — —

Hidtil har vi bygget paa et overvejende ideelt Grundlag. Vor Arbejdsløshedskasse skal styrke os som et materielt Gode, og vil være os en solid Hjælper til vor store, ideelle Tankes Virkeliggørelse: Alle Danmarks Medhjælpere organiserede.

Kolding, den 1. Januar 1908.

N. C. Nielsen.

Ny Afdeling.

Medhjælperforeningen i Vejen indmeldt under Centralorganisationen.

I April f. A. blev der paa Foranledning af Kolding-Afdelingen oprettet en Medhjælperforening i den sydjyske Stationsby Vejen. Det var naturligvis Indbydernes Hensigt, at den nye Medhjælperforening skulde slutte sig til Landsorganisationen, men de Mænd, der kom ind i Ledelsen, vilde det anderledes. Naturligvis bragte deres Mening om „Selvstændighedens" Fordele dem her som andet Steds kun Skuffelser, og Erkendelsen af, at Varetagelse af de faglige Interesser alene kan ske paa betryggende Maade ved Samvirke mellem alle organiserede Medhjælpere, brød ogsaa igennem hos vore Standsfæller i Vejen.

Ved et Møde den 8 ds., hvor Kolding-Afdelingers Formand, Repræsentant N. C. Nielsen, indledede, vedtoges det enstemmigt at indmelde Foreningen under Centralorganisationen. Medlemsantallet er 20, et efter de lokale Forhold godt Resultat.

En delvis ny Bestyrelse valgtes, nemlig: Kommisserne H. Hansen (Formand), Breund, (Næstformand), Bogholder Porsgaard (Kasserer), Forretningsfører Th. Grue og Kommis Nissen.

Vor Korrespondent udtaler, at han formener at det nye Bestyrelsesvalg har bragt de rette Mænd i Ledelsen, og at Afdelingens Fremtid saaledes er sikret.

Vi hilser den nye Afdeling Velkommen!

International Rundskue.

KAMPEN MOD „LIVING IN".

Gennem en Række Artikler i sidste Aargang har vi givet en Skildring af de utaalelige Tilstande, hvortil Kost- og Logisystemet er udartet i de store engelske Forretninger, navnlig i London.

Medens Staten rolig lader de store Handelshuse udbytte Medhjælperne, der er underkastet „The living-in system", har Medhjælper-Unionen begyndt en Agitation, der som en Stormvind pisker gennem de forenede Kongerigers Forretningscentre. — Agitationen indlededes efter Beslutning af Medhjælperkongressen, der afholdtes sidste Paaske i Leeds og er ført med enestaaende Styrke.

En Principalorganisations Erklæring om Medhjælpernes fuldkomne Tilfredshed med Systemet besvaredes med Hundreder af Møder over hele Storbritannien. Enkelte Møder var besøgt af Tusinder. Principalforbundenes fortrolige Cirkulærer paapeger „Medhjælperorg. hurtige Vækst og Magt", og opfordrer til fastere Sammenslutning til Forsvar for de bestaaende Tilstande. En Forhandling mellem Hovedorganisationerne blev resultatløs. Derimod blev „Systemet" afskaffet ved Forhandling med forskellige Firmaer og den lokale Medhjælperforening; saaledes ogsaa i et Par store londonske Huse. Nogle Steder som Neath og Kerntish Town gik Medhjælperne i Strejke i større Antal og under Unionens Ledelse. I begge Tilfælde endte Kampen, der var langvarig og tilføjede de paagældende Firmaer betydelige Tab, med Systemets Afskaffelse. Agitationen fortsættes med usvækket Styrke. En Kæmpedemostration foranstaltes i London den 11. Februar, hvor foruden Unionens Førstemænd den verdensbekendte socialøkonomiske Forfatter Bernhard Shav, Hertuginden af Warwick og en kendt kristelig-social Gejstlig, Selvester Horne, vil tale — et Vidnesbyrd om den Sympati, hvormed Medhjælpernes Kamp følges i andre Samfundslag.

C. H. W. Hasselriis,

Forfatteren til Artiklen „Kræv din Ret" vil være kendt af mange af vore Medlemmer, dels som tidligere Formand for de kjøbenhavnske Afdelingers Forretningsudvalg og ikke mindst som en virksom Medarbejder ved „D. H. K. M. T." Herr H. rejste til De forenede Stater i Marts 1906 og fik Ansættelse i Chicago, hvor han endnu opholder sig. Rejsestipendieudvalget bevilgede ham for et Aars Tid siden 1500 Kr. i Studieunderstøttelse.

H. der foruden de Bidrag, han leverede til vor Tidende, var Medarbejder ved andre Blade, har ikke opgivet sin literære Virksomhed, men tværtimod udviklet den under sit Ophold i den nye Verden. Allerede forrige Vinter fik han sin første Artikel optaget i det store kommercielle Tidskrift „The System" og har senere offentliggjort flere større Afhandlinger om merkantile Emner. — Det store skandinavisk-amerikanske Organ „Chicago-Posten" bragte for nogle Maaneder siden en flerspaltet Artikel om H. ledsaget af hans Fotografi.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa Omslagets 3die Side.

Aarhus: Handelsskolebestyrer N. P Nielsen vil holde 10 Foredrag om „Vekslen, dens Anvendelse, Form og Indhold". Tegning à 3 Kr. pr. Deltager sker skriftligt til A. Bech, Sct. Poulgade 11 inden den 19. Januar.

Aftenunderholdning med paafølgende Dans afholdes den 2. Februar Kl. 8 i Handels- og Kontoristforeningens Lokale. Nærmere ved Maanedsberetningen.

Brevkasse.

Herr Felix Porsborg, Ringkjøbing. Deres Indlæg „Oplysningsbureauer" vil blive nærmere behandlet i næste No.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danielærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Københavns Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: ALVIN LORENSEN, Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til
Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.
Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Revisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.
Hovedkasseren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Stenografi

Undertegnede tilbyder ærede Handels- og Kontormedhjælpere Undervisning i „Letfattelig dansk Stenografi" (Worms System). Et Kursus varer 3 Mdr. Stenografi kan ogsaa læres pr. Korrespondance. Nærmere Oplysninger gives. **M. Meilby**, Havnen 18, Randers.

ODENSE

Foreningens Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Konfecturer faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

KOLONIALFORRETNING
kan faas
til 1. Januar
paa billige Vilkaar.
Særlig billig Leje. Udbetaling mindst **500 Kr.** Rest mod Kaution. Foreløbig kun for en Ugift. Billet mrk. „Kolonialforretning" tilsendes snarest D. H. & K. M. F., Ann. Exp. Kbhvn., Johannevej 1, V.

A. Milvertz, Sorø.
Frisør- & Barbersalon.
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels-*

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

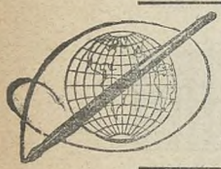
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen
Gernitsgade, ligef. Nicolai Kirke

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430. HERNING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF

Den ved bedst
hvor Skoen trykker, som ikke køber s
Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Storgade. Sorø.
Telefon 149.

Husk! Husk
Cyclefabriken „SAMSON"
Vedelsgade 86. Sorø.
P. Petersen.

W. Nielsen, Postgaarden, Søro.
1ste Klasses Skræderi.
Største Udvalg
i Hatte og Huer.

Undervisning

Den jydske Handelshø skole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halv aars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder ny Hel- og Hafvaarskursus fo Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus fo Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsudstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: r. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: r . H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Hr. Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 4
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H . Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. Aage Rathqen, Brogade 35.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, Københavns.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb Fyrværkeriartikler
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skinderade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse.
Kontingent 60 Øre mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

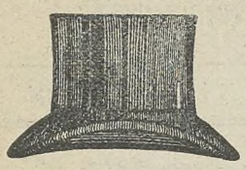
Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
Iste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres
Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Apollo **Perfect** **Exception** **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

SPECIALFORRETNING — BRISTOL — HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 3. 1. Februar 1908 8. Aargang.

Oplysningsbureauer.

Hvor ofte hænder det ikke at en Medhjælper, der skifter Plads, faar en Principal, som det er umuligt for et voksent Menneske at samarbejde med. Og Aarsagen er kun den, at han ikke kender Pladsen, han tiltræder.

Naar en Kommis har haft ret mange af den Slags Pladser, bliver hans Rygte let ødelagt, og det er næsten umuligt for ham at faa et ordentligt Engagement.

Var det derfor ikke rigtigt om Formændene for de forskellige Afdelinger beredvilligt gav enhver Oplysning om de ledige Pladser i deres By? — Det vilde være til stor Gavn for de pladssøgende Medhjælpere.

Disse Linier, der er tilgaaet os fra en Medhjælper i en lille vestjysk Købstad, rører ved et Spørgsmaal, som vi før eller senere maa skænke Opmærksomhed. Tanken er ikke ny, forsaavidt som den i sin Tid er drøftet i Hovedbestyrelsen og det mellemliggende Tidsrum netop har bekræftet Ønskeligheden af, at de til Centralorganisationen knyttede Institutioner kunde forøges med et saadant til Hensigten svarende Oplysningsbureau.

Denne Opgave er dog ingenlunde saa let løst som vor Kollega synes at formode. Thi medens det næppe vil falde vanskeligt at indhente de forønskede Oplysninger hos Afdelingsformændene i Ringkjøbing eller Præstø, viser det sig straks lidt vanskeligere i de større Købstæder, helt besværligt i de forskellige Landsdeles Hovedbyer og ganske umuligt i Kjøbenhavn. Provinsmedhjælperen, der er ukendt med kjøbenhavnske Forhold, kan billigvis ikke bedømme de saa ofte paapegede „særlige Tilstande", som vort Organisationsarbejde i Hovedstaden maa regne med. Men denne Særstilling vil straks vise sig i det foreliggende Tilfælde.

Naar denne Tanke fremsættes fra Provinsen, maa det ikke forglemmes, at der ovre paa vort lille Lands østlige Sundgrænse idenfor faa Kvadratkilometer er sammentrængt en Femtedel af Landets samlede Befolkning. Kjøbenhavn, denne europæiske Storstad i Europas mindste Kongerige, lader ikke blot Fabrikskvarterernes Hundreder af Skorstene fortælle om Industriens Koncentration, og viser ikke alene sin vedblivende Udvidelsestrang ved de Bygningsudløbere, den sender kilometervidt ud over Sjællands Jord; denne Halvmillionby, hvor Overgangen fra Lys til Skygge er grellere og Livet pulserer hurtigere, mere afvekslende og broget end i nogen anden By i Landet, giver Plads til Forretningspaladset som til den uanseeligste smule Butik i den gamle Bys snævre Stræder eller Forstædernes uendelige, skumle Sidegader. Den rummer det gamle, lavloftede Kontor, hvor Dagens Lys næppe anes og dets Modsætninger, det store, moderne Handelskontor eller Bankernes vidtstrakte Lokaliteter.

Men Menneskene selv er dog langt det Interessanteste. Alle disse Arbejdets Folk, der repræsentere ligesaa mange store og smaa Hjul i Forretningslivets komplicerede Mekanisme, strømmer daglig i Tusindtal til og fra deres Arbejdssteder ukendte med og uinteresserede for hverandre. Storforretningernes Personalestab kender næppe hverandre indbyrdes og kun om Arbejdsforholdene indenfor de nære Brancheforbindelser vides der almindeligvis Besked.

Derfor vil Provinsmedhjælperen, der søger Plads i Hovedstaden, vanskelig kunde skaffe sig nærmere Oplysninger om den Stilling, han entrere paa, og selv hans kjøbenhavnske Standsfælle er oftest ikke gunstigere stillet. Bagefter sidder han med Skuffelsen. Et menneskevenligt Engageringsbureau, en lokkende Annonce har maaske ladet ham vejre de tilsyneladende ubegrænsede Chancer, som Storbyen giver, og som peger ind mod Bankernes eller de store Selskabers Direktørkontorer eller i manglende Fald anviser ham de store Forretningers og Kontorers første Funktionærpladser. — Og saa finder han sig selv i en tvivlsom Forretning, hvor hans Gage, maaske end ikke er sikret, eller han finder sig selv i den store Forretning som et af disse smaa Hjul, der evindelig er fordømt til de samme Funktioner, eller han maa finde sig i en Behandling og Tiltale, der bliver ham en uudholdelig Kæde af Krænkelser, eller han er ved sin Pladsforandring kommen fra Asken til Ilden, hvad Arbejdsforholdene i Almindelighed angaar, fordi den stipulerede Arbejdstid ikke overholdes og end ikke Skriftens Bud om den syvende Dag som Hviledagen holdes i Hævd, eller fordi den jævne Arbejdsydelse, der forhen krævedes af ham, her bliver til en forceret Arbejdsanspændelse, maaske endda i overfyldte, støvmættede Lokaler og under kunstig Belysning fra Morgen til Kvæld, eller —

Dog hvorfor fortsætte med disse Skildringer, der kan synes overdrevne og ejheller behøver at være Reglen. Men det Faktum, at Medhjælpere i hundredevis, nej, i tusindvis, engageres med kun et overfladisk Kendskab til den Principal eller Forretning, der køber deres Arbejdskraft, aabner jo i sig selv Muligheder som de der skildrede, og klarlægger Nødvendigheden af en Oplysningsinstitution, der indgaar som et Led i Centralorganisationens Virksomhed.

Betingelsen for at udvide Oplysningsbureauets Virkefelt fra de mindre Byer til de mellemstore og større Provinsbyer og Hovedstaden ligger netop i, at alle de Traade, hvorigennem Underretningerne strømmer ind til Bureauet, løber sammen dér, hvor Centralorganisationens administrative Organer findes — paa Hovedkontoret.

Medens man som nævnt kan se bort fra de mindre Byer, hvor den i Indledningen nævnte Fremgangsmaade er formaalstjenlig, bliver det altsaa Hovedkontorets Opgave at indsamle Oplysninger vedrørende Forretningerne paa de større Pladser. Denne Indsamling af Materiale maa naturligvis bestandig fortsættes og er kun mulig ved Medlemmernes Støtte. Indsender ethvert Medlem nøjagtige — og absolut sanddru — Oplysninger vedrørende Arbejdsforholdenes Karakter i de dem kendte Forretninger, og dette Efterretningsvæsen sættes i System, vil Oplysningsbureauet i Tidens Løb raade over et omfattende Materiale til Vejledning for vore Medlemmer. Det siger sig selv, at slige Meddelelser afgives og benyttes under Iagttagelse af den strængeste Fortrolighed og at egentlige Forretningshemmeligheder af Bureauet skal betragtes som dets Virkeomraade aldeles uvedkommende.

Iscenesættelsen og Driften af dette centrale Oplysningsbureau vil kræve et betydeligt Arbejde. Det moderne amerikanske Kontsystem vil kunde anvendes med Fordel ved Materialets Ordning. Oplysningerne vedrørende den enkelte Forretning indføres paa en særlig rubrikeret Karton, der stadig holdes a jour eftersom Rettelser eller nye Oplysninger indgaar. De forskellige Kartons, der naturligvis er alfabetisk ordnede i Boxer eller Kassetter, inddelte efter Byer og Brancher, vil værelet til gængelige og ev. henvise til særlige, kompletterende Oplysninger i de almindelige Arkivakter.

Naturligvis kræver denne Institution et dagligt Kontorarbejde, men Forudsætningen herfor er allerede til Stede efter den administrative Udvidelse, der indtraadte fra 1. December i Hovedkontorets Drift ved Ansættelse af fast Kontormedhjælp og Anskaffelsen af de tekniske Hjælpemidler, som vor Organisations nuværende Stilling maatte kræve.

Arbejdsløshedskassen var nærmeste Aarsag til denne Udvidelse, og netop denne Institution vil høste Gavn af et Samvirke med Oplysningsbureauet, idet Centralorganisationens Pladsanvisning vil faa en langt større Betydning, naar de understøttelsesberettigede, arbejdsløse Kolleger er forpligtede til at henvende sig dertil. Vor Pladsanvisning vil imidlertid adskille sig fra de forhaandenværende Engageringsbureauer, hvis Maal det er at naa det størst mulige Antal udbudte Pladser uden smaalige Skrupler over Arbejdsforholdenes Art eller Lønningernes Størrelse. Det er Pligt for Arbejdsløshedskassen kun at anvise en saadan Plads, hvor Lønnen ikke er væsentlig lavere end i den Stilling, vedkommende Kollega forlod, og det maa naturligvis tillige være et naturligt og tilstræbelsesvær-

digt Maal for Arbejdsløshedskassen, at kunde give den arbejdsløse Kollega saa nøjagtige Oplysninger som muligt om den nye Plads.

Her har Oplysningsbureauet altsaa en vigtig Opgave at løse, og tænker man sig Sagen vel forberedt og igennem en Aarrække omhyggelig indarbejdet, vil vor Pladsanvisning alene derved faa det Fundement, Engageringskontorerne ganske mangler, og vi vil i Tidens Løb komme i Besiddelse af et righoldigt og stadig fornyet Materiale til Bedømmelse af de Tilstande, der til enhver Tid og paa forskellige Omraader er herskende indenfor vor Stand.

LÆRLINGESPØRGSMAALET.

Handelslærlingene — Samfundets Stedbørn. I en Tale, Dr. phil. H. L. Møller holdt i Folketinget den 6. November f. A., udtalte han, at saaledes som Handelslærlingenes Arbejds- og Uddannelsesvilkaar er, maa de henregnes til Samfundets Stedbørn. Dette er ganske rigtigt. Jeg vil endog gaa et Skridt videre og sige, at saaledes som Lærlingenes hele Livsvilkaar gennemgaaende former sig, maa det siges at være noget af en Skandale for Samfundet i sin Helhed. Hvor mange har ikke skreget op om de elendige Kaar Tjenestedrengen derude paa Landet lever under, hvor ofte er han ikke bleven ynket i Skrift og i Tale. Og med Rette. Det er godt, naar der gives kærligt og forstaaende Agt paa de Smaa og Undertrykte, at de kan se, man ikke lader dem leve deres lidet glædesfulde Liv ganske hen i Ubemærkethed. — Men sjælden hørte man nogen Røst hæve sig for at tale Handelslærlingenes Sag, for at skildre deres Liv som det leves, enten det nu er i en mørk, gammeldags Urtekrambod, de til daglig maa færdes, eller det er i de store, moderne Forretningslokaler.

Lærlingen og Tjenestedrengen. Tjenestedrengens Tilværelse er sikkert ikke for lys, men jeg tør dog dristig udtale som min Opfattelse, at mange Lærlinge inde i Byen har det ikke saa lidt værre. Ganske bortset fra hvorledes Pladserne kan være, lever de unge Mennesker under meget bedre ydre Forhold ude paa Landet end inde i Byerne. De fører et sundere og mere uafhængigt Liv ved til daglig at bevæge sig i det Frie, i det hele taget lever de mere i Harmoni med Naturen, og det siger meget. Herved faar de et uvurderligt Velvære baade paa Sjæl og Legeme. Maaske er dette Velvære ubevidst for Tjenestedrengen f. Eks., med andre Ord han skønner maaske ikke paa det; men lad ham kun i et Fjerdingaar komme ind og føre det Liv, der leves af Flertallet af Handelslærlingene inde i Byen, og man vil kunne se Forandringen paa ham. Han, der før havde friske Kinder og Glands i Øjet, vil inden ret længe blive indfalden og faa det samme blege Blik, som kendetegner de fleste Bylærlinge. Han vil slet ikke kunne finde sig tilpas med Bylivet, han vil længes efter Solskinnet og Vindens Sus mod Kinden, efter de grønne Enge og Fuglenes Sang, han vil længes med den Inderlighed, Ungdommen ejer.

Stavnsbunden. Et stort Fortrin har Tjenestedrengen ogsaa fremfor Lærlingen ved, at han kan søge sig en anden Plads, hvis det er altfor umenneskelige Forhold, der bydes ham i hans nuværende. Dette er Lærlingen afskaaret fra, han er i Læretiden bunden til sin Plads, hvor elendige Vilkaar han end er underkastet i denne. Vi ved jo alle, hvad det vil sige at komme af sin Plads i Utide!

Ungdomsdrømme. Hvor kæk og forventningsfuld har ikke den unge Mand set Fremtiden imøde, da han begyndte sin Læretid. Hans Hjem ligger maaske langt borte, og hvor snøredes hans Hjærte ikke vemodsfuldt sammen, da han med Taarer i Øjnene tog Afsked med de Kære derhjemme. Da han med en Stemme, der skulde være tapper, men hvert Øjeblik svigtede, forsikrede sin Fader og Moder, at han skulde gøre alt for at være stræbsom og pligtopfyldende i sin Plads. — Og ivrig og fortrøstningsfuld har han begyndt sin Gerning, han skal jo lære at blive en dygtig Handelsmand, som hans Hu altid stod til at blive.

Den nøgne Virkelighed. Men ak! altfor tidlig mærker han, at det kun er et elendigt Trælleliv, han er bleven hensat til at føre, et Liv, hvor de gyldne Illusioner snart brister. Den ene Dag som den anden. Om Dagen haardt Arbejde og om Aftenen med Søvn i Øjnene sidde i Handelsskolen. Saaledes er de fleste Handelslærlinges Lod. — Mange ganske unge Mennesker maa udrette Arbejde, som selv hærdede Arbejdsmennesker i Længden vilde krympe sig ved at udholde. I Stedet for i Løbet af Læretiden at faa en grundig, alsidig Uddannelse, er der mange Lærlinge, der den Dag, de staar som Medhjælpere, ikke har lært ret meget udover det at kunne udrette noget Lagerarbejde, køre med Trækvogn og traske med Petroleumsdunke. Det gør ondt at tænke sig, men det er desværre sandt.

Handelsskolens Opgave. Ser det smaat ud med den praktiske Uddannelse, er det næsten noget, der siger sig selv, at den teoretiske maa blive endnu ringere. Her har vi Handelsskolen, som skal træde hjælpende til. Jeg siger hjælpende, thi egentlig skulde det være saadan, at den Undervisning, der gives i Handelsskolen, er en bekræftende og udvidet Belæring om det, der til daglig forekommer i Principalens Forretning. Jeg gentager, hvad jeg i en tidligere Artikel heri Bladet har sagt, Handelsskolen kan være meget god, men først naar Principalen arbejder Haand i Haand sammen med den om Lærlingens Uddannelse, er det, den faar sin rette Betydning. Men om hvor mange Principaler kan det siges, at de har den rette Forstaaelse af Handelsskolen? Hvor ser ikke mange Principaler surt til, naar deres Lærlinge om Aftenen gaar til Skole. — Og dog er det en absolut Nødvendighed for en ung Mand nu tildags at have frekventeret en Handelsskole.

Tidens Krav. Vor Tid er mere end nogen den skarpe Konkurrencens Tid. Det er ikke som i de gamle „gode" Dage Pengene, der gør Udslaget; nu er det den personlige Dygtighed, der hævder sin Plads. Der er en vis nervøs Uro, en Energi i Folks Handlemaade, man ikke kendte i tidligere Slægtled. Der er et Røre i alle Erhvervsforhold, en Gæring i alt og alle. Det er de ny Tider med de ny Idéer. Luften er som ladet med Elektricitet, der gaar en Strøm af Energi gennem alt, hvad der bliver udrettet. I Butikken og paa Kontoret stræbes der som aldrig før, fremad, opefter, selv om kun et lille Trin ad Gangen.

Kundskab er Magt. Det gælder derfor om for Nutidens unge Handelsmand at have sine Papirer i Orden, hvilket vil sige at være i Besiddelse af de fornødne Kundskaber; thi ellers kommer han aldrig frem. Andre vil lynsnart skyde ham forbi, og han vil blive ved at sjakre bagefter hele sit Liv igennem; thi Kundskab er Magt. Man kan maaske kalde det en hensynsløs Tid, men saadan er den nu engang, og man tage mod Livet, som det byder sig for én. — Det gælder derfor om at have noget at staa imod med, naar Livskampen skal tages op, og den unge Mand maa begynde i Tide med at samle sig Forraad af Kundskaber.

Lærlingens Uddannelses-Vilkaar. Og i Stedet for at stille sig hindrende i Vejen er det Principalens Pligt at hjælpe og vejlede Lærlingen. Men hvor kan man forlange af en ung Mand, at han, efter at have slidt haardt en lang Dag, skal kunne være tjenlig til om Aftenen at modtage Handelsskolens Undervisning. Og ikke nok med det, naar han er fri i Skolen, og det er ved den Tid, da andre Mennesker lægger sig til Ro efter Dagens Arbejde, da er Lærlingens Gerning endnu ikke endt. Hjemme i det kolde, som oftest lidet hyggelige Værelse maa han i Lag med at læse Lektier, og tidt maa han arbejde til langt ud paa Natten for at følge Trit med Skolen. Ikke en Time, ikke en éneste, han kan kalde sin egen, og dog er han i den Alder, hvor Sjæl og Legeme trænger til lidt Frihed for desto bedre at kunne udvikle sig.

Man kan forlange for meget af Menneskebørn, alle rettænkende Mennesker maa dog kunne indse, at der her trænges til Reformer.

Dag-Handelsskolen frem! Vi maa have Dags-Handelsskolen indført. Enkelte Steder har man forsøgsvis begyndt med en saadan f. Eks. i Kolding. En Tak til de Principaler, der har Forstaaelsen af, at deres Lærlinge ikke er Maskiner, der kan taale alt. Men i det Hele og Store gaar Principalernes Flertal ikke med til en Dag-Handelsskole, før den bliver paabudt ved Lov.

* * *

Der trænges til at blive ryddet op i Lærlingevæsenet, og der trænges haardt. Nu da dette skrives, ser det ud til, at der skal komme Gang i de store Reformarbejder inde paa Rigsdagen. Gid der da ogsaa snart blev ryddet op i den gamle, længst ubrugelige Lærlingelov, og en ny, grundig forbedret inden længe maatte foreligge — til Gavn og Glæde for hele vor Stand. *Dan.*

Butikslukningsloven og den lovbestemte Hvile- og Spisetid.

En Henvendelse til Indenrigsministeren.

I Anledning af det i „D.H.H.M.T." No. 24 behandlede Spørgsmaal om Fastsættelse af en lovfæstet Hvile- og Spisetid for Medhjælperne i Tilslutning til Forslaget om Butikslukningsloven har Centralorganisationen repræsenteret ved Redaktør Vilh. Hansen (Ordfører), Formand for Kolonialmedhjælpernes Afdeling, O. Larsen og Kasserer for Manufakturmedhjælperne, E. Schibler, overleveret Indenrigsministeren følgende Skrivelse:

Til Indenrigsministeren!

Da det paa Rigsdagens Bord fremlagde Forslag til Lov om

Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere m. v. til Trods for dets udtalte Hensigt i nogen Grad at begrænse Medhjælpernes Arbejdstid, dog kun indirekte vil bevirke dette, vil man anse det for formaalstjenligt om Loven mere direkte kunde tage Sigte paa dette Forhold ved at fastsætte en minimal sammenhængende Hviletid i Forbindelse med en bestemt Spisetid, saaledes at der sikredes Medhjælperne en uafbrudt Hviletid paa f. Eks. 11—10 Timer foruden Middagspavse paa $1^1/_2$ Time.

Medens Spørgsmaalet om Hviletiden vel næppe fordrer en nærmere Motivering, skal man angaaende Spisetiden udtale, at ikke mindst det herskende Kost- og Logisystem nødvendiggør en saadan Forholdsregel, idet Medhjælperne, hvor de er underkastede disse Vilkaar, sjældent er tilstaaet mere Tid end hvad der netop medgaar til Maaltidets Indtagelse, og for enkelte Maaltiders Vedkommende knap nok dette, idet Frokost og Aftensmad oftest indtages samtidig med at Ekspeditionen af Kunderne foregaar.

I Haab om at den ærede Minister vil tage disse Spørgsmaal under velvillig Overvejelse, tegner

med Højagtelse
Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.
Åge Hyllested.
Vilhelm Hansen.

Under Samtalen med Indenrigsministeren blev Centralorganisationens Ændringer til Forslaget nærmere berørt; Ministeren ansaa det imidlertid for uheldigt at bringe nye Momenter ind i Lovforslaget.

* * *

Efter hvad vi erfarer i Rigsdagskredse har det af Folketinget nedsatte Udvalg holdt nogle Møder, hvor der imidlertid synes at herske mindre Enighed om Forslaget end det kunde formodes efter Debatten under 1. Behandling, og den foreliggende Situation aabner ikke de bedste Udsigter for at Medhjælpernes Ønsker i særlig Grad vil blive imødekommet. Indførelse af de fornævnte Bestemmelser vil saaledes ikke opnaas i Tilslutning til Loven.

De Umyndige.

At de, der har Magten, baade den uforgribelige økonomiske Magtfuldkommenhed og den Autoritetsstilling, som en ubegribelig Skæbnens Tilskikkelse forlener nogle af vore Samtidige med, søger at benytte sig deraf endogsaa ud over Rimelighedens Grænser, er hverken nyt eller overraskende, fordi det altid var Reglen gennem de skiftende Tider.

Denne Følelse af social Underlegenhed viser sig særlig hos de Befolkningslag, der deres lønarbejdende Stilling til Trods, ikke har den Gennemsnitsgrad af personlig Hævdelse og Selvstændighedstrang, der er nødvendig for at give disse Egenskaber et moderne Udtryk i social Samfølelse Medens Arbejderne i velorganiserede Fag som oftest véd at hævde sig personligt af den simple Grund, at de ikke føler sig nødsaget til at finde sig i vilkaarlige Overgreb af deres Arbejdsgivere, er Medhjælperstandens Flertal i langt højere Grad underkastet Principalernes Vilkaarlighed og Lune. Og af nærliggende Grunde!

Medhjælperen har forsømt at skabe sig et Værn gennem en stærk faglig Organisation. Fr der overgaaet ham en uværdig Behandling eller har han maattet bøje Nakken for den Ret, som den sociale Magtstilling giver, kan han takke sig selv derfor. I saadanne Tilfælde har han kun sig selv at stole paa, thi de Organer, der i andre Fag giver den Svage Styrke, eksisterer ikke her. Derfor er det en kendt Sag, at der raader Tilstande indenfor Handels- og Kontorfagene, der højligen kunde trænge til en Forandring, men som med Aarene har vunden saadan Hævd, at end ikke de, der lider under dem, vurderer dem efter Fortjeneste, endsige Offentligheden skænker dem Tanke.

Af og til hænder der dog noget, der for kortere Tid skaffer sig Opmærksomhed.

Saaledes netop i den senere Tid, hvor en Del af Dagspressen har berettet besynderligt om en Række Afskedigelser hos en kendt kjøbenhavnsk Manufakturgrosserer og Landstingsmand paa Købmagergade. Motivet til disse Afskedigelser var hverken Besvigelser eller Uduelighed — men simpelthen, at de paagældende Funktionærer havde overtraadt et Forbud mod at — gifte sig. Principalen forlanger nemlig at Medhjælperne skal have en Aarsindtægt af et Par Tusind Kroner og iøvrigt skal ansøge om Tilladelse til at indgaa Ægteskab. Da Avancementet ikke foregaar hurtigt, forstaas det, at de afskedigede Funktionærer, der trodsede Forbudet, alle er i 30-Aars Alderen.

Vi behøver ikke at dvæle ved Principalens Fremgangsmaade; den forstaar at karakterisere sig selv. Paastanden om, at Ægteskabsforbudet er udstedt for at forebygge, at Medhjælperne paatager sig større Forpligtelser end de kan opfylde, kan lyde baade menneskekærligt og patriarkalsk, men det vilde kun være forsvarligt om der ydedes Medhjælperne en saadan Løn, at de i en moden Alder kunde stifte eget Hjem uden først at indhente en Tilladelse, der henleder Tanken paa Trælle og Livegne, og i vore Dage ikke vilde blive taalt af selv den simpleste Arbejder.

Det interessanteste Moment i denne mærkelige Sag er netop, at sligt overhovedet *kan* bydes Medhjælpere uden at de svarer med en energisk Protest. Men de lader sig byde Alt, de protestere ikke, men gifter sig hemmeligt, lader sig afskedige og glider ud af Sagaen — for denne Gang. Det er vel overflødigt at tilføje, at det hidtil har vist sig umuligt at faa det paagældende Personale til at indtræde i vore kjøbenhavnske Afdelinger.

Er Strejken berettiget?

Svar til Rib.

I Deres Bemærkninger angaaende min Artikel spørger De: „Men kan denne Sejr da maale sig med de Ofre, det har kostet at tvinge vor Vilje igennem? De ser her paa den lille Lønforhøjelse, hver Enkelt af os har opnaaet og maaler med den Enkeltes Gevinst hele Udgiften. Men selv en lille Gevinst af blot 5 Kr. pr. Maaned for hvert organiseret Medlem er jo dog 60 Kr. aarlig. For en Organisation paa 2000 Medlemmer bliver det en Gevinst af 120,000 Kr. aarlig. En saadan Overenskomst gældende for 5 Aar giver en samlet Sum af 600,000 Kr. eller 300 Kr. for hvert Medlem — De frygter Kampmidlet og mener, at vi skulde være for oplyste og kultiverede til at bruge det. De mener at for mange Standsfæller vil falde fra. — Hvorfor? Mener De, at vi som de Kloge burde give efter, og lade Principalerne ene bestemme baade Arbejdstid, Løn, Logi og Kost, da deler jeg ikke Deres Anskuelser. Jeg mener vi har organiseret os til Værn mod Principalernes mulige Overgreb, og for at værne vore Rettigheder og tilkæmpe os nye Goder. Endvidere er De bange for, at det gode Forhold mellem Principal og Medhjælper skal briste. Men er dette gode Forhold virkelig saa godt, som De mener, da holder det vel nok og styrkes end ydermere; thi Principalen maa i saa Fald ogsaa glæde sig over at hans Medhjælpers Kaar forbedres. Og skulde det briste, faar det saa være; thi det kræver Hensynet og Pligten over for os selv og vore Kolleger. Vær forvisset om, at der vil knyttes et endnu fastere og inderligere mellem os Medhjælpere. I Deres sidste Bemærkning ere vi enige. Hvorfor bruge Sværdet til at tvinge igennem, hvad vi kan naa ad fredelig Vej? Men jeg tilføjer: Hvorfor ikke bruge vor Organisation til at overvinde de Hindringer, der ikke lader sig fjerne ad fredelig Vej?

Svar til h.

De indrømmer at Strejken kan være berettiget, og deri ere vi enige. Derefter naar vi vel til Enighed om, at Strejken er berettiget til Gennemførelse af et retfærdigt Krav, naar andre Midler forgæves er forsøgt. Hvornaar skulde den vel ellers være berettiget? Det var det, jeg ønskede at fastslaa! — Dernæst møder De med et helt nyt Emne, „Friheden", og spørger: „Hvad er Friheden — Er det Magten!" Jeg ønsker mig saavel Magten som Friheden; thi Friheden den er for mig mere „Retten" end Magten. Men der maa skelnes mellem Frihed og Anarki. Frihed er at skatte egen Arv, og se paa Næstens Tarv, og lade Retsind føre Sværdet og at lade Hensynet til den Enkelte vige for det almene Vel. De mener ikke det vilde være retfærdigt om en Organisation, der var stærk nok til at tvinge de svagere Arbejdsgivere, benyttede Strejken. Jeg mener at under de givne Forhold, vilde det kun være retfærdigt. Den Frihed, De mener krænket, er for mig kun Frihed til at undertvinge Organisationens Medlemmer. Og baade Tyranni og Anarki er af det Onde. Naar jeg derfor ønsker mig Magten, er det for at værne Friheden mod disse Yderligheder. — Og kun den Organisation, som besidder en saadan Styrke at den magter Strejken, er berettiget til at benytte dette Vaaben.

I Spørgsmaalet Voldgift ere vi fuldt ud enige; men Voldgift og Forhandlinger mener jeg, hører under hvad jeg benævner: „Andre Midler." *Autor.*

Vi har givet Plads for Diskussionen om ovennævnte Emne, fordi „D. H. K. M. T." saavidt muligt bør være et Fristed for enhver Meningsudveksling om faglige og organisatoriske Anliggender vor Stand vedrørende.

Trods redaktionel Beskæring har de offentliggjorte Artikler delvis bevæget sig paa nogle fra Emnet ret abstrakte Omraader. Dette maa undgaas ved Diskussionens ev. Fortsættelse.

Uden iøvrigt at tage Stilling til et Spørgsmaal, der praktisk sét ikke foreligger, skal vi kun bemærke, at Strejkens Anvendelighed ikke er et principielt Spørgsmaal, drøftet indenfor en Organisation, der med ethvert formaaltjenligt og lovligt Middel vil varetage Standsinteresser.

Altsaa kan Sagen fornuftigvis kun drøftes som et Taktikspørgsmaal, og kun en ansvarlig Ledelse, der stilles overfor en saadan Mulighed kan ved nøgtern Bedømmelse af de øjeblikkelige, særlige Forhold være kompetent til at tage Standpunkt dertil.

Men saadanne Forhold foreligger i hvert Fald ikke nu.

Til Diskussionen blot dette: Vi mindes et Udtryk i en af Bismarcks Taler: „Artige Kinder verlangen nichts, artige Kinder kriegen auch nichts." Forfølger man den heri indeholdte Tankegang, og saafremt Jærnkansleren iøvrigt havde Ret, maa det indrømmes at *Autor's* Standpunkt ikke er det daarligst underbyggede. *Red.*

Internationalt Rundskue.

TYSKE KØBMANDSRETTERS VIRKSOMHED.

De for nogle Aar siden ved Rigslov indførte „Købmandsretter" („Kaufmannsgerichte") er oftere omtalt her i Bladet. De sammensættes af et ligeligt Antal Principal- og Medhjælperrepræsentanter under Forsæde af en Opmand. Retterne dømmer i faglige Anliggender af særlig juridisk Karakter som Opsigelsesfrist, Arbejdsforholdets Tiltrædelse, Fortsættelse og Opløsning, Koncurrenceklausuler samt kan konstituere sig som Enighedskammer til Afgørelse af alm. faglige Stridigheder. Købmandsretterne byder fremfor den gamle Retsafgørelse den Fordel, at de arbejder hurtigt, billigt og sagkyndigt.

Af de nu offentliggjorte statistiske Oplysninger om Købmandsretternes Virksomhed i 1906 fremgaar det, at (Tallene i Parentes er Resultater fra 1905) der er behandlet 19,167 (14,285) Sager. Klager er anlagt af Principaler mod Medhjælpere og Lærlinge i 2050 (785), af Medhjælpere og Lærlinge mod Principaler i 17,177 (13,500) Tilfælde. Flertallet af Tvistighederne vedrørte Ydelser i Tjeneste- eller Lærlingeforholdet, nemlig 11,718. I henved 10,000 Tilfælde androg Stridsgenstanden over 100 Mk. Betænkninger og Forslag vedr. socialpolitiske Anliggender er afgivet resp. fremsat i 59 (34) og 63 (14) Tilfælde. Derimod er Købmandsretter kun i 4 (1) Tilfælde benyttet som Enighedskamre.

VALGENE TIL KØBMANDSRETTERNE I TYSKLAND.

Gennem Maaneder har Valgkampen sat de tyske Medhjælpermasser i Bevægelse. Valgene af Medhjælperrepræsentanter til Købmandsretterne har foranlediget en heftig Styrkeprøve mellem de gamle og nye Foreninger. Udfaldet er ikke til at tage fejl af. — Efter en hidsig Forpostfægtning i Saalfeld den 24de September, hvis Resultat gav en rigtig Profeti for Valgenes Retning, har Agitationen pisket henover Riget, „von der Maas bis an den Memel, von der Etsch bis an den Belt". Medhjælpermøderne kan tælles i Tusinder, Medhjælperforbundenes Tillidsmænd og Agitatorer er i hundredvis draget ud som Talere. Flyveskrifter og Valgbrochurer er spredt i Titusinder, Valgkarteller er sluttet, Dagbladene har taget deres Parti, Valgkampen har bølget frem og tilbage før Hovedslagene.

„Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" („D. H. V.") samler i særlig Grad Interessen om sig. Dette mægtige og mærkelige Forbund, der forener glødende Patriotisme og Antisocialisme med den kraftigste socialpolitiske og faglige Virksomhed, bekæmpes med samme Iver af de gamle Foreninger og det socialdemokratiske Medhjælperforbund, og giver ikke selv sine Modstandere noget efter. „D. H. V." har næsten overalt ført Valgkampen isoleret; flere Steder mod alle de andre Foreninger. De sidste Valg finder Sted i Marts, men Kursen er allerede givet. „D. H. V." har gennemført Valget af 305 Kandidater (tidligere 201), medens det store Leipziger Forbund, der ikke repræsenterer saa udpræget faglige Standpunkter noterer status quo med 128 Pladser. Glædeligt er det at erfare det knusende Nederlag, der er overgaaet Forbilledet for vor egen „5te Juni", „Handlungs-Commis Verein von 1858". Denne i sin Tid eneraadende Harmoniforening, der ikke længere kan brovte med Prædikat som „Verdens største Medhjælperforening", og gennem Aarene skamløst har forraadt Medhjælpernes Sag, samtidig med at det gemeneste Angiveri betegner dens Vej, har kun gennemført Valget af 86 af sine Mænd, eller næppe det dobbelte af det Antal Repræsentanter, det socialdemokratiske „Centralverband" kan mønstre. Iøvrigt viser Valgene at de store Landsforbund ganske har taget Teten overfor de spredte Lokalforeninger, der allerede har mindst ca 100 Pladser.

„THE SHOP ASSISTANT" OG KAMPEN MOD „LIVING-IN".

Som omtalt i sidste No. udfolder den engelske Medhjælper-Union for Tiden en overordentlig kraftig Agitation mod Kost- og Logisystemet. Naar Unionen har formaaet at sætte denne agitatoriske og organisatoriske Rekord, skyldes det ikke mindst vort udmærkede engelske Broderorgan „The Shop Assistant". Dette Tidsskrift, der aabnede Aaret med sit 400de No., udkommer men 32 tættrykte Sider ugentlig under Redaktion af M. T. Spencer Jones. „T. S. A." har i henved et Aar bragt en Række udmærkede Artikler om „Living-in", der har været omtalt i vor sidste Aargang. Artiklerne har bragt talrige Illustrationer fra de store Medhjælperkaserner, og Bladet offentliggør for Tiden en Roman „In the shadow of St. Pauls" af Forfatteren Benjamin Chudleigh, der fængslende og realistisk skildrer Livet i et stort Londoner Varehus under „the Living-in System".

De kommunale Lærlingevedtægter.

En Forhandling i Kolding Byraad.

Et af vor Afdeling i Kolding indsendt Andragende om Indførelse af en Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde var fornylig til Behandling i Byraadet. — Formanden formente at Sagen ikke burde ordnes gennem et Tillæg til Politivedtægten, men henviste til, at Byraadet havde sluttet sig til Købstadsforeningens Forslag om en Henvendelse til Regering og Rigsdag om Indførelse af ensartede Bestemmelser paa dette Omraade. — Et Medlem (Rasmussen) anbefalede Andragendet under Henvisning til de i andre Byer gennemførte Vedtægter, og paapegede at Købstadforeningens Andragende kun omfattede unge Mennesker i 14—18 Aars Alderen. Det egentlige Børnearbejde burde ogsaa inddrages under Beskyttelsesbestemmelserne. Arbejdstiden i Butiker og paa Kontorer gjorde en saadan Vedtægt ønskelig.

Efter nogen Diskussion blev et af Rasmussen stillet Forslag, om at henvise Sagen til et Udvalg, forkastet, i det Byraadet henholdt sig til sin Tilslutning til Købstadsforeningens Virke for en ved Lov fastsat almindelig Vedtægt for samtlige Bykommuner.

Agitationen for Butikslukningen.

Medhjælpermøde i Ribe.

Centralorganisationen havde arrangeret et offentligt Medhjælpermøde i Ribe d. 19. Januar. Mødet, der afholdtes i Industriforeningens Sal, talte henimod 100 Deltagere og forløb udmærket.

Age Hyllested bød Forsamlingen Velkommen, og Bogholder Olesen, Ribe, valgtes til Ordstyrer, hvorefter

Hovedkasserer Chr. Ingvoldsen holdt et dygtigt, organisatorisk Foredrag med Paavisning af Centralorganisationens hidtidige Arbejde og de Opgaver, den fremtidig maatte søge løste. Taleren gennemgik sluttelig Forslaget om Butikslukningsloven og de Ændringer, Centralorganisationen ønskede gennemført. — Derefter forelagde Age Hyllested Centralorganisationens Resolution, der enstemmig vedtoges. H. gjorde dernæst Rede for Arbejdsløshedskassens Betydning for Medhjælperne og paapegede Ønskeligheden af, at der arbejdedes for Oprettelsen af en Lokalafdeling for Ribe, hvor Centralorganisationen tæller flere direkte Medlemmer.

Foredragene, der paahørtes med Interesse, affødte ingen Diskussion. Dirigenten sluttede Mødet med under Tilslutning at takke Indlederne for Foredragene, og Forsamlingen fordi den havde vist Sagen Interesse ved at fremmøde saa talrigt.

Åge Hyllested konstitueret som Borgmester.

Esbjerg har i nogen Tid været uden kgl. udnævnt Borgmester, efterat den tidligere Borgmester har overtaget et andet Embede.

Byraadet har derfor konstitueret Centralorganisationens Formand, Age Hyllested, der, som bekendt, er Medlem af Byraadet, til Borgmester, indtil den nye Borgmester tiltræder sit Embede.

Det er første Gang en dansk Medhjælper er sat i Spidsen for et Bystyre.

Vi ønsker vor Formand til Lykke med Værdigheden.

Fra Centralorganisationen.

Centralorganisationens Adresser
findes paa Omslagets 3die Side.

Kolding. Afdelingens 2aarige Stiftelsesfest afholdtes Søndag den 19. Januar paa Alhambra med Dilettantkomedie, Fællesspisning og paafølgende Bal. En særdeles vellykket Fest med Masser af Talere og flere Telegrammer fra udenbys Kolleger.

7-Lukningen. Efter hvad vi erfarer har Afdelingen udsendt en Henvendelse til samtlige Formænd for de stedlige Fagforeninger med Anmodning om at støtte Kravet om 7-Lukningens Gennemførelse. Afdelingens Arbejde for denne Sag naaede intet Resultat sidste Sommer, fordi der fra flere Principalers Side henvistes til, at den tidlige Lukning var uigennemførlig af Hensyn til Arbejderne. Henvendelsen er derfor fremkommen for at erfare Arbejderbefolkningens Standpunkt til Lukkespørgsmaalet, og efter en for vort Krav meget sympatetisk Artikel i Fagforeningernes Organ „Soc. Dem." synes det at Stemningen i Arbejderkredse er for at støtte Medhjælperkravet om 7-Lukningen.

Skive. Kursus afholdes i Engelsk, Tysk og Stenografi henholdsvis Mandag, Tirsdag og Onsdag Aften. Henvendelse til Formanden.

Svendborg. Et Kursus i Tysk paabegyndes Søndag d. 2. Februar Kl. 10. Til Lærer er antaget Herr cand. mag. Sørensen.

Nogle faa Deltagere kan endnu tegne sig hos H. P. Jensen, Møllergade 35.

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er slettede med Restance i Juli Kvartal 1907.

Kommis Axel Stensgaard, Nyborg.
„ C. Wittorf, Brønderslev.

Esbjerg, Januar 1908.

Chr. Ingvoldsen,
f. T. Hovedkasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: ALVIN LORENSEN, Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkasseren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO **FODTØJ.**
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

A. Milvertz, Sorø.
Frisør- & Barbersalon.
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

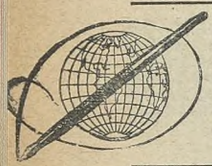
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. **Randers.**

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

FRANTS HANSEN, Svendborg.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Storgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

elegante—solide—letløbende

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430. HERNING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,

1, JOHANNEVEJ 1

Naar 50 Øre

om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

W. Nielsen, Postgaarden, Sørø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg i Hatte og Huer.

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

Lille Torv 2. Telefon 1179.

begynder ny Hel- og Halvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Præstø: Hr. Kommis H. Wilken.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Ko mis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 1. Februar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skinderade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for Københavns ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Drik Odin

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon 668.
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.
Prøv
H. J. HANSENS

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

SPECIALFORRETNING **BRISTOL** HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperings-

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 4. 15. Februar 1908. 8. Aargang.

En Opmuntring fra Principalerne.

København K., d. 30. November 1907.

I Erkendelse af, at en ensartet Optræden fra Provinshandelsstandens Side overfor Medhjælper-Organisationerne er af Betydning for Løsningen af de i Forholdet mellem Principaler og Medhjælpere foreliggende eller opkommende Spørgsmaal, er nærværende Fællesudvalg indtil videre beredt til at tage ethvert Spørgsmaal af denne Art op til Behandling.

Man skal derfor henstille til den ærede Handelsforening, at den, naar Lejlighed dertil maatte frembyde sig, dels ved Indberetning til Medhjælper-Organisationernes Optræden og Udvikling Landet over, dels vil søge Fællesudvalgets Bistand til Ordningen af Forholdet til Medhjælperne, i hvilken Henseende Fællesudvalget vil lade det være sig magtpaaliggende af bedste Evne at bidrage til, at opkommende Meningsforskelligheder mellem Principaler og Medhjælpere kan blive løste ad den velvillige Forhandlings Vej.

I Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg:

CRISTIAN CLOOS,	*MONRAD,*	*C. H. SCHNAKENBURG,*
f. T. Formand,	*Helsingør.*	*Odense.*
Frederikshavn.		
SOPHUS A. JENSEN,	*SIMON SASS,*	*N. K. STRØYBERG,*
Maribo.	*Skanderborg.*	*Aalborg.*

L. A. GRUNDTVIG.

Melodien paa denne Rundskrivelse, der sikkert nu er spredt Landet over, er den gammelkendte, selv om Ordene falder nok saa smidige.

I gamle Dage lød det, ned med Medhjælperorganisationen, nu hedder det, at en ensartet Optræden er af Betydning overfor denne. Om det ene er mere værd end det andet faar Tiden vise; i hvert Fald forekommer Skrivelsen i saa Henseende at mangle en ganske nødvendig Adresse, nemlig til selve Medhjælpernes Organisation. Men det kommer maaske, der er jo saa meget der skal ordnes forinden, man skal først sikre sig Tilslutning til Tanken, — foreløbig synes de Herrer jo paa dette Omraade at være ret selvvalgte, — og dernæst skal man være klar over, at de enkelte Parter ogsaa vil underkaste sig de saaledes trufne Overenskomster, og endelig maa man gøre sig fortrolig med Tanken om Medhjælpernes og Principalernes Ligestillethed overfor Spørgsmaal om Arbejdsforholdenes Karakter, og falder dette mangen Smaakøbmand svært, hvormeget mere da ikke selve Underskriverne af denne Opfordring, blandt hvem vi finder Navne, hvis Indehavere hidtil af et ærligt Hjerte har modarbejdet os i vore Bestræbelser paa at hæve Medhjælpernes Kaar.

Ja, sandelig er der en lang Vej frem endnu, inden denne Skrivelse kan faa Spor af Betydning, saa lang en Vej, at de gode Forsætter forlængst kan være glemte paa Halvvejen, og Medhjælperne skal derfor ikke allerede nu vugge sig i søde Drømme om Løsningen af alle vore Krav ad den velvillige Forhandlings Vej.

Er det ikke netop den Vej, vi i aarevis har søgt. Har vi ikke Gang efter Gang fremhævet dette paa vore Møder, medens vi, hver Gang vi har banket paa de Herrers Dør, er blevet afvist paa det høfligste med tomme Talemaader om Tidens Modenhed og meget mere af samme Tønde. Skulde det ikke snarere være det, at vi netop nu er i Færd med at smede os en Hovednøgle til de Herrers Privatkontor, skulde det mon ikke være vor Arbejdsløshedskasse, der pludselig har gjort det saa magtpaaliggende for vore Principaler at søge den velvillige Forhandlings Vej.

Man har Grund til at tro det, og Tiden vil vise det. I alle Tilfælde smeder vi videre paa Hovednøglen, — kan den i ufærdig Stand allerede fremkalde et saadant Udslag, hvor meget mere Gavn er den da ikke til, naar først den er færdig.

Men vi Medhjælpere er nu som altid rede til en velvillig og forstaaende Forhandling om vore forskellige Krav, om Arbejdstidens Længde, Lønningernes Størrelse, Lærlingenes Udnyttelse, og mange, mange andre lige saa vigtige, og ligesaa retfærdige Krav. Spørgsmaalet bliver da til Slut blot dette, hvor langt Velvilligheden rækker hos hver især. For vort eget Vedkommende synes den karakteriseret derved, at det ikke er et Sværd, men en Nøgle vi arbejder paa for Tiden, og har vore Principaler derfor Agt som de har Magt, saa kan der naas et godt Stykke frem ad den velvillige Forhandlings Vej inden Retfærdigheden i vore Krav løber Fare for at slippe op.

Men i alle Tilfælde har vi Medhjælpere kun ét, at slutte os stærkere og stærkere sammen, hvad enten denne Skrivelse skjuler et paatænkt Angreb paa vor Organisationsret, eller omfatter en ærlig Vilje til at møde os i aaben Forhandling; i begge Tilfælde er der kun ét Valg for os, at opretholde vor Organisation og arbejde paa forøget Tilslutning; derfor — agitér for Centralorganisationen, agitér for Arbejdsløshedskassen, thi det er Vejen frem til gode Arbejdsforhold, anstændige Lønninger og bedre Kaar for os Alle.

Åge Hyllested.

Det merkantile Arbejdsmarked.

Under dette Afsnit vil vi herefter lejlighedsvis bringe en Række Artikler om Arbejdsforholdene indenfor Handels- og Kontorfagene i de forskellige Lande. Skildringerne skal søge at give et Billede af Medhjælpernes Vilkaar, de socialpolitiske Resultater og Medhjælperstandens Organisationsbestræbelser, ligesom det er Hensigten saa vidt muligt derigennem at vejlede Kolleger, der agter at søge Engagement i de paagældende Lande.

Rusland.

Det skete for 6—7 Aar siden at Kommissen Timofej Jesimow fra Moskva paa sine Fagfællers Vegne sendte det russiske Finansministeriums Handelsafdeling et omfangsrigt Memorandum, der kastede karakteristiske Strejflys over de russiske Handelsmedhjælperes Stilling. Jesimow skriver bl. a.: „Jeg har været Kommis i 17 Aar, kender nøje Medhjælpernes Vilkaar, har tjent i talrige store Firmaer og har gentagne Gange berejst hele Rusland. Derved er jeg naaet til Erkendelse af, at Kommissen spiller en stor Rolle i Handelsverdenen. I hele Riget findes der nogle Millioner af denne Stand, der frister en lidet misundelsesværdig Stilling. Hele denne vældige Armé er slet lønnet, uden Anseelse i Samfundet og lever for en stor Dels Vedkommende i en stadig og desværre kunstig fremkaldt Ufred med hverandre, saaledes at en snævrere Sammenslutning til Varetagelse af Standsinteresser i høj Grad vanskeliggøres. Næsten enhver russisk Købmand — han kan iøvrigt have de bedste Egenskaber — udviser en stivnet Konservatisme, forsaavidt som han er en samvittighedsfuld Tilhænger af den traditionelle Forretningspolitik, der formener det i Forretningens Interesse, at der hersker Ufred og Fjendskab mellem hans Medhjælpere. Saafremt disse lever samdrægtigt sammen, saa er, efter den russiske Købmands Anskuelse, den Fare nærliggende at de danner et Komplot med det Formaal at bedrage Principalen. Altsaa maa der saa's Tvedragt." Jesimow skildrer videre hvorledes dette opnaas, og i malende Ord, der henleder Tanken paa den bekendte Folkeskildrer Maxim Gorki, viser han i sit Memorandum andre mørke Sider af den russiske Handelsmedhjælpers Liv og opfordrer Ministeriet til at yde Bistand til Afhjælpning af disse Misligheder.

Kan man i Danmark i Hovedsagen tvedele de karakteristiske Arbejdsforhold i Kjøbenhavn og Provinsbyerne, bliver Forskelligartetheden derimod overordentlig i det uhyre russiske Rige. Ovenstaaende Skildring turde være typisk for det egentlige og indre Rusland, omend ogsaa de forløbne Aar, der har været skæbnesvangre for Czarriget, har ladet Medhjælperstanden mærke, at den er underkastet en Forandringens Lov, og de sociale Rørelser ingenlunde er gaaet sporløst hen over den.

De sidste Aar har vel medført større Ensartethed i Arbejdsforholdene end hidtil, men dog vil man finde forskellige Tilstande i Lodz og Riga, St. Petersborg eller Charkow o. s. f. Derved bliver det umuligt at give en almengyldig Fremstilling. Man maa derfor begrænse sig til typiske Exempler, og hertil er den

gamle tætbefolkede Hovedstad, Moskwa, nærmest. Statistiske Undersøgelser, som det russiske, tekniske Selskab har ladet foretage, viser os; at i hvert Fald den Del af Medhjælperne, Enquéten omfattede, væsentlig tilhører ældre Alderstrin, idet over 67 % er Gifte, 30 % Ugifte, 2,5 % Enkemænd. Gennemsnitsindtægten for Butiksmedhjælpere giver, naar de dyre Livsfornødenheder tages i Betragtning, det beskedne Facit, at Medhjælpere af 1ste Klasse har en Aarsindtægt af 756 Rbl., 2den Klasse, 498 Rbl., medens Kasserere maa nøjes med en aarlig Gennemsnitsgage af 486 Rbl. Disse ringe Indtægter medfører, at 68 % af de adspurgte Medhjælpere maa søge Bibeskæftigelse. Arbejdstiden, der nu formelt er reguleret ved en kejserlig Ukas, var indtil for kort Tid siden 12—14½ Time, men dog saaledes, at en fast Middagspavse var fastsat i 56 % af Forretningerne. En betydelig længere Arbejdstid var almindelig i Sydrusland, f. Eks. 17—19 i Odessa, og herfra udgik i 1902 den Bevægelse, der hidførte den for hele Riget gældende Regulering af Arbejdstiden.

Den kejserlige Ukas af 27. November 1906 var et socialpolitisk Budskab, der tilsyneladende distancerede Medhjælperbeskyttelses-Lovgivningen i Vesteuropa. Maximalarbejdstiden i Handelskontorer og Butiker ansættes til 12 Timer, Overtimer betales ekstra. Middagspavsen er 2 Timer i Forretninger med mere end 8 Timers Arbejde, i de øvrige Forretninger ½ Time. Personer under 17 Aar garanteres 3 Timers daglig Undervisning i Handelsskolerne. Forbud mod Arbejde paa Søndage og 12 store Festdage; i Undtagelsestilfælde er Søndagsarbejde tilladt i 5 Timer. Overtrædelse af Loven straffes med indtil 1 Md. Fængsel eller 100 Rbl. Bøde, og at der enkelte Steder optrædes energisk mod Lovovertrædere viser et Tilfælde i Odessa, hvor en Storkøbmand og Kommunalbestyrelsesmedlem dømtes til at lukke sin Forretning i 2 Md.

Trods disse moderne Reformer er Tilstanden dog uforandret de fleste Steder. Aarsagen er at selve Forslaget, der fremsattes af Regeringen kort før Dumavalgene, var en Valgmanøvre beregnet paa at vinde de stemmeberettigede Medhjælpere for Regeringens Politik. Hensigten synes dog ikke at være naaet. I hvert Fald lyder Efterretninger fra Moskwa paa, at 53 % af Medhjælperstemmerne var konstitionel-demokratiske, 40 % socialistiske og kun 2 % voterede for det gamle Regimente. Disse Meddelelser skyldtes en Enquête og turde maaske give et mindre paalideligt Billede af den virkelige Situation. — Efter Dumavalgene blev Regeringens Løfter kun delvis indfriede og det lagdes i Kommunalbestyrelsens Haand, om de vilde lade Loven træde i Kraft.

Medhjælperne modtager Reformerne med behersket Tilfredshed. Under de sidste Aars Gæring i det store Rige er Medhjælperorganisationer opstaaet overalt i de større Byer, og Bevægelsen har faaet stor Fremdrift. Regeringsforslaget er derfor mange Steder distanceret af Medhjælperforeningernes Virksomhed og Kravet om 10-Timersdagen for Butiksmedhjælpere i St. Petersborg anses at have de bedste Udsigter til Gennemførelse. Flere Steder er der nedsat kommunale Kommissioner til Regulering af Medhjælpernes Arbejdstid f. Eks. i Nowgorod, hvor Kommissionen foreslaar 8-Timersdagen for Kontormedhjælpere i Handel og Industri.

En for kort Tid siden afholdt Medhjælperkongres i Moskwa viste Bevægelsens Udbredelse; trods alskens Forfølgelse fra Autoriteterne og Indskrænkning i Forsamlings- og Foreningsfriheden. Flere Organisationer er opløste under de urolige Tilstande (f. Eks. en flere Tusinde Medlemmer omfattende Forening i Baku, der havde gennemført en Række betydelige Forbedringer), men er som oftest atter genoprettede. Rigets nye og gamle Hovedstad rummer de største Organisationer; i St. Petersborg anses Medhjælperforbundet for en af de stærkeste Fagorganisationer. Fagpressen tæller flere Blade af hvilke „Kontozschtschik" (Kontoristen) og „Prikostschik" (Handelsmedhjælperen) er de betydeligste. — Skønt endnu ung har den russiske Medhjælperbevægelse — og med Strejken som et ofte benyttet Middel — gennemført mange faglige Forbedringer, som de ældre vesteuropæiske Medhjælperorganisationer hidtil ikke har kunnet magte, men om Bevægelsens videre Forløb kan man ikke have synderlig begrundede Meninger. Dertil afhænger det i altfor stor Grad af de indre politiske Forholds Udvikling.

(Sluttes.)

Stor Organisations-Sammenslutning i Tyskland.

185,000 tyske Standsfæller i Række og Geled!

Den 26de Januar vil blive en Mærkedag i den tyske Medhjælperbevægelses Historie. Paa denne Dag afsluttede Repræsentanter for Tysklands to største Medhjælperorganisationer de Forhandlinger, der er førte i Berlin om en Sammenslutning af „Verband Deutscher Handlungsgehilfen" og „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband".

For at forstaa den afsluttede Overenskomsts eminente Betydning maa man erindre at den Splittelse, der hidtil har hersket i den tyske Medhjælperbevægelse, paa mange Omraader svækkede Medhjælperstandens Reformbestræbelser til Trods for de senere Aars enestaaende organisatoriske Fremskridt. De tvende Forbund har hidtil bekæmpet hinanden af al Magt, og den officielle Meddelelse om det indledede Samvirke, der kortelig offentliggøres i de resp. Hovedorganer „Verbandsblätter — Kaufmännische Reform" og „Deutsche Handels-Wacht" virker derfor overraskende.

Det for den tyske Medhjælperstands Fremtid saa vigtige Aktstykke har følgende Ordlyd:

„I klar Erkendelse af de tyske Handelsmedhjælperes økonomiske Stilling og de Farer, der truer deres Stand, uafviselig kræver en ubrødelig Sammenslutning af de i Handelsmedhjælperbevægelsen forhaandenværende Kræfter, har undertegnede Medlemmer af „Verband Deutscher Handlungsgehilfen" (Sitz Leipzig) og „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" (Sitz Hamburg) samdrægtig besluttet, som Resultat af en fra begge Sider tvangløs indledet og den 26de Januar 1908 i Berlin afholdt Konference, at opfordre de ledende Korporationer indenfor deres Forbund, til ufortøvet at foretage de nødvendige Skridt til Planlæggelse at et Interessefællesskab med det Formaal snarest muligt at tilstræbe en fuldstændig Sammenslutning af begge Forbund. Vi er overtydede om, at det vil lykkes at overvinde de Vanskeligheder, der stiller sig i Vejen for dette Maal, naar de ledende Kræfter og Medlemmer i begge Forbund overalt vil lægge for Dagen det samme Maal af Ansvarsfølelse for hele Standens Interesser, der har retledet os ved Affattelse og Undertegnelse af dette Opraab."

Opraabet er undertegnet af de to Forbunds fremragende Førstemænd, Georg Hiller — Leipzig og Wilhelm Schack — Hamburg, og desuden af nogle og tredive kendte Medhjælper-Tillidsmænd, hvis Navn borger for at Overenskomsten vil finde Sangbund i de tyske Medhjælpermasser.

Den hermed indledede Sammenslutning vil saaledes resultere i den uden al Sammenligning største Medhjælperorganisation i Verden. For den tyske Medhjælperbevægelse vil det indledede Samvirke faa vidtrækkende Betydning, og disse Virkninger vil utvivlsomt spores i andre Landes Medhjælperbevægelse.

Det tjener de ledende Mænd til Ære, at de lader de snævrere Interesser træde i Baggrunden for Hensynet til Standens sande Tarv, og vi udtaler med dem Ønsket om, at denne vigtige Beslutning maa blive til Held og Gavn for vore tyske Standsfæller.

FRA VORT HOVEDKONTOR.

Maanedsberetning for Januar.

I den for afvigte Maaned afsendte Beretning meddeler Formanden, at de i de sidste Maaneder afbrudte Beretninger herefter vil følge planmæssigt som forhen. Man vil hilse denne Meddelelse med Tilfredshed, fordi de maanedlige Oversigter stadig giver „D. H. K. M." Lejlighed til at holde Medlemmerne a jour med det væsentligste af Centralorganisationens Arbejde.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse, der traadte i Virksomhed med det nye Aar, har naturligvis taget den største Del af Hovedkontorets Arbejde. Saaledes er der i December og Januar udsendt en Række Cirkulærer vedrørende de Regler, der maa iagttages af Afdelingerne med Hensyn til Kassens Start og Funktion. I et Cirkulære af 25de Januar gives der indgaaende Instruktioner vedrørende Sagens administrative Side, og vi tager her Anledning til at erindre vore Tillidsmænd om, at det er ubetinget nødvendigt, at følge de i dette Cirkulære givne Anvisninger. Ligeledes er der udsendt en Del Skemaer og Tryksager, som Afregningsblanketter etc. holdt i 2 Farver, beregnet paa Kassens tvende Medlemskategorier, Medhjælpere og Lærlinge.

Centralorganisationens Administration er undergaaet en Forandring, som hovedsagelig er medført ved Arbejdsløshedskassens Start, men dog ogsaa skyldes den almindelige Udvikling af vor Organisation. Alle Centralorganisationens Tillidsmænd er som bekendt Arbejdere i deres Fag, og deres Virke i Bevægelsens Tjeneste er derfor udelukkende Aften- og Søndagsarbejde. Om end denne Ordning er den personligt langt tiltalende for de paagældende Kolleger, kan den ikke i Længden indfri de Krav, det egentlige kontormæssige Arbejde stiller. En Forandring heri maatte derfor føles som nødvendig og gennemførtes fra 1ste December. Hovedbestyrelsen har siden da udvidet Hovedkontoret, antaget den fornødne faste Medhjælp paa Kontoret, samt gjort de nødvendige — iøvrigt meget fordelagtige — Indkøb af Skrivemaskine, Duplikator, Kontormøbler etc.

Butikslukningsloven. Vor omfattende Agitation i Aarets sidste Maaneder er fortsat med Møder i Vejen, Varde og Ribe; de to første Steder dannedes der samtidig Afdelinger. Centralorganisationen har desuden haft Audiens hos Indenrigsministeren, hvor Redaktøren som Ordfører overrakte denne vort Andragende om lovbestemte Hvile- og Spisetider. Denne Henvendelse saavel som fornævnte Møder er dog nærmere omtalt i vort sidste No.

Agitationen er, naar undtages ovennævnte Møder, traadt noget i Baggrunden for Afdelingernes forberedende Arbejde med Arbejdsløshedskassen, der paa de Pladser, hvorfra Oplysninger foreligger, er iværksat med Omhu og den rette Forstaaelse. Endelig har Formanden afholdt et Møde med Fællesbestyrelsen i Kjøbenhavn og de kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer. De kjøbenhavnske Forhold drøftedes indgaaende ved Mødet og Resultaterne vil blive forelagt i Hovedbestyrelsens første Møde.

7-LUKNINGEN.

En Forhandling i Aarhus Handelsforening.

Som det vil være vore Læsere bekendt, indlededes Agitationen for 7-Lukningen ved et Samarbejde mellem vor Aarhus-Afdeling og et Flertal af de stedlige Principaler.

Den tidlige Butikslukning fandt ikke Støtte hos Bestyrelsen for Handelsforeningen af 1887, og da den desavoueredes af Medlemmerne, stillede den sine Mandater til Raadighed ved en ekstraordinær Generalforsamling i Juni f. A. Imidlertid blev det ved Truslen, idet Bestyrelsen lod sig bevæge til at blive paa sin Post; — naar der ikke blev „rørt ved 7-Lukningen". Generalforsamlingen, der ikke var uden Komik, vakte gemytlig Deltagelse ogsaa udenfor de Interesseredes Kreds, og iøvrigt gik 7-Lukningen sin Sejrsgang uforstyrret af Resolutioner og Mandatnedlæggelser.

Ved Handelsforeningens Generalforsamling ultimo Januar stod hele Bestyrelsens Tilbagetræden atter paa Dagsordenen. Spørgsmaalet om 7-Lukningen behandledes dog klogeligt før Nyvalgene fandt Sted.

Formanden foreslog paa Bestyrelsens Vegne, at „man" overhovedet ikke beskæftigede sig med denne Sag, og dette vedtoges efter nogen Meningsudveksling.

Da Beslutningen fornuftigvis maa forstaas saaledes, at Handelsforeningen stiller sig nevtral til 7-Luknings-Spørgsmaalet, er man altsaa naaet akkurat ligesaa vidt som for $^1/_2$ Aar siden, — og den tidlige Sommerlukning har fremdeles de bedste Udsigter.

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Varde.

Denne vestjyske Købstad har gentagne Gange set Medhjælperforeninger opstaa, der efter kortere eller længere Tids Forløb døde Straadøden.

I Begyndelsen af indeværende Maaned er der atter oprettet en Medhjælperforening, der er indtraadt som Afdeling under Centralorganisationen. Det paagældende Møde talte ca. 50 Deltagere. Formanden, Åge Hyllested, talte om Arbejdsløshedskassen, medens Hovedkasserer Chr. Ingvoldsen gennemgik Butikslukningsloven og vor Organisations Standpunkt til og Arbejde for dette socialpolitiske Anliggende. Mødet sluttede med Oprettelse af en Afdeling for Varde og Omegn.

Da dette skrives er der endnu ikke tilgaaet os Meddelelse vedrørende de valgte Tillidsmænd o. s. v., mere kan vi antagelig berette i vort næste No.

Vi lykønsker vore Standsfæller i Varde til det nye Led, de har føjet til Centralorganisationens Afdelingskæde, og udtaler Haabet om, at det maa vise sig mindre skrøbeligt end Forgængerne.

Gør din Pligt og kræv din Ret!

Handels- og Kontormedhjælpernes Pligter ere mange, hvorfor den Ret, som med Føje tilkommer os, burde staa i et rimeligt Forhold dertil. Det praktiske Liv bag Disk og Pult lærer os imidlertid noget helt andet; thi der kendes kun til Pligter, men ingen Rettigheder.

Medens andre Lønarbejdere indenfor Haandværk og Industri har indseet, at med Pligter, ogsaa bør følge Rettigheder. Gives disse Rettigheder ikke samtidig med at Pligterne forlanges indfriet, kræver man dem. Man kræver sin Ret og igennem Organisationen har man det Rygstød, som er nødvendigt for at tilkæmpe sig sin egen Menneskeret. — Alt dette forstaas og anses for den naturligste Ting saavel af Arbejdere som Arbejdsgivere i alle andre Fag end netop blandt Handels- og Kontormedhjælperne; thi der anser man det ofte for uværdigt for en saa „fin Stand" som vor, at kræve noget, selv om det ogsaa kun er Retten til at leve under menneskeværdige Kaar.

Men Tiderne skifter, og den Tid ligger vel næppe fjern, da ogsaa Handels- & Kontormedhjælperne kræver sine Rettigheder. Ihvert Fald tør det anses for et godt Varsel, at Centralorganisationen nu tæller saa mange Medlemmer, som den allerede gør, og den Dag er vel næppe saa fjern, da langt de fleste indenfor Standen staar under denne Organisation. Den Dag, da dette er Tilfældet, vil vor Organisation ogsaa nok evne at faa Medhjælpernes berettigede Krav respekteret, og være stærk nok til om fornødent at virkeliggøre dem og værne om dem. Alene den nu oprettede Arbejdsløshedskasse vil forhaabentlig bidrage meget til, at vore Standsfæller slutter sig til Centralorganisationen. Og de Resultater, som vi efterhaanden kan vise hen til, som Udbytte af vort Arbejde, vil jo nødvendigvis medføre, at stedse flere indenfor vor Stand anser det som en Pligt at være med i dette Arbejde. Den almindelige Mening vil da være, at det er uværdigt for os at nyde godt af andres Arbejde og høste de samme Fordele uden at bidrage dertil i Lighed med Standens øvrige Medlemmer. Men vi Handels- og Kontormedhjælpere maa ikke tro, at det kommer nok altsammen, naar vi kun tager det med Ro; thi saa længe vi ikke selv tilkendegiver, at vi ere utilfredse med de nuværende Forhold, saa længe sker der ingen Forandring. Tiden, som svandt, lærte os, at saa længe vi ingen Ting krævede, fik vi intet. Det vi bør tilstræbe er ikke Naadegaver fra Overflødighedens Bord men vor Menneskeret.

Autor.

Holger Petersen og „Unge Handelsmænds Uddannelse".

I en Artikel i „Aarhus-Spejlet" rettes der en skarp Kritik mod Grosserer Holger Petersen paa Grund af Afskedigelsen af flere Funktionærer, der som meddelt, i vort sidste No. havde overtraadt det besynderlige Forbud mod at indgaa Ægteskab.

Endvidere skriver Bladet med Henblik paa Herr H.P.s Stilling som Formand for „Købmandsskolen" og Medlem af Rejsestipendieudvalget:

Mærkeligt er det forresten, at samme Fabrikant, Landstingsmand Holger Petersen sidder som Formand for „Købmandsskolen".

Han er af Indenrigsminister Berg betroet at uddele 20,000 Kroner til unge Handelsmænds Uddannelse.

Hvor kan en Mand med saa forkastelige Principper varetage de Unges Interesser, han forstaar sig jo ikke Spor paa Ungdommen.

I Stedet for at hjælpe de Unge til at sætte Bo, at hjælpe dem til at skabe sig et hyggeligt Hjem til Gavn for Slægten og for Landet, saa tvinger han indirekte de Unge bort fra Dydens og Moralens Vej, ud i Letsindighedens bundløse Morads, ved som Chef for en af Landets største Forretninger at holde paa kun at have ugifte Personer i sit Brød. Han burde føle det som sin Pligt, at lade de unge Mennesker, der tjener Formuer til ham, blive saaledes situerede, at de kan stifte Familie.

Hvad om alle Principaler nærede slige desperate Idéer — det blev en net Redelighed.

Holger Petersen er med i Spidsen for alt, hvad der angaar Kirker og Moral og Velgørenhed, han er i det hele en stor Mand og en anset Mand, og saa praktiserer han i Virkeligheden en absolut forkastelig Ide, der ikke haardt nok kan dadles.

I hvert Fald maa Manden træde tilbage som Uddeler af Statstilskudet til unge Handelsmænds Uddannelse.

INTERNATIONALT RUNDSKUE.

7-LUKNINGEN I ØSTERRIG.

Vore østerrigske Standsfæller har i det forløbne Aar iværksat en omfattende og særdeles kraftig Agitation for 7-Lukningens Gennemførelse i Detailforretningerne og 6-Lukning i Engroshandelen. Den socialdemokratiske Retning indenfor Medhjælperbevægelsen er dominerende i det østerrigske Monarki, og dens Organisation, „Zentralverein der Kaufmännischen Angestellten Oestereichs", har været førende i Lukkesagen. Wien er gaaet i Spidsen. I denne By er den paagældende Reform gennemført for Tusinder af Medhjælpere, ligesom betydelige Resultater allerede er naaet i mange af Kronlandenes større Byer. Det energiske Agitationsarbejde, der er udfoldet af de forskellige Retninger indenfor Medhjælperbevægelsen, førte allerede i Eftersommeren til Forhandling med Principalorganisationerne. Autoriteterne optraadte som Mæglere under disse Forhandlinger, og dette i Forbindelse med Organisationens Magtstilling i Wien afværgede den Arbejdsnedlæggelse, der truede de Firmaer, der først nægtede at tiltræde Overenskomsten. — 7-Lukningen skrider sejrrigt fremad overalt i Østerrig. Enkelte Steder er det kommen til Demonstrationer, hvor Medhjælperne har tvungen modvillige Principaler til at lukke Forretningerne. — Ogsaa i Ungarn har Bevægelsen taget Fart. Senest meldes fra Buda-Pest om en Medhjælperdemonstrations Sammenstød med Politiet. Iøvrigt søger Medhjælperorganisationerne at afværge alle tumultariske Optrin, der kan virke hæmmende paa de indledede Forhandlinger.

UGENTLIG HVILEDAG I PORTUGAL.

Allerede for Aar siden rejste de portugisiske Medhjælpere Kravet om en ugentlig Hviledag, væsentlig under Paavirkning af den Kamp de spanske Standsfæller førte for denne Reform, der senere er gennemført i Spanien. De unge Medhjælperorganisationer, den i Sammenligning med Nordens Folk uoplyste, slet organiserede Befolkning, de oprivende politiske Kampe har hver især bidraget til, at Arbejdet for dette for den arbejdende Klasse betydningsfulde Krav hidtil ikke er ført med tilbørlig Kraft. Søndagslukning har kun været almindelig i Lissabon og Oporto, i de mindre Byer har derimod baade Medhjælperne og andre lønarbejdende Samfundslag paa dette Omraade været prisgivet Tilfældigheder. Efter det sidste Cortesvalg skete der en Forandring til Gunst for Reformen og den demokratiske Deputerede Almeida indbragte et Forslag, der er ophøjet til Lov.

Loven tilsikrer de fleste Arbejderkategorier 24 Timers uafbrudt ugentlig Hvile, der almindeligvis skal indtræde paa

Søndagen. De paagældende Standsrepræsentationer har Indflydelse paa Omlægning af Hviledagen. Overtrædelser straffes med Bøder fra 5000—100,000 Reis (1000 Reis = ca. 4 Kr.), der tilfalder Understøttelsesfonden for gamle, uarbejdsdygtige Arbejdere. Principaler, der søger at forholde deres Medhjælpere eller Arbejdere den Ret som Loven hjemler, skal til disse udrede en Erstatning af 2000 Ris pr. Dag i 10 Dage. — Loven modtages med stor Tilfredshed af Medhjælperne, men angribes stærkt af Principalerne og særlig de mindre Forretningsdrivende. Den er nu hidtil gennemført under skarp Kontrol.

MEDHJÆLPERBEVÆGELSEN I DE FORENEDE STATER.

The Retail Clercs Protection Association, Butiksmedhjælpernes Organisation i De forenede Stater, omfatter ifølge en Korrespondance til „The Shop Assistant" over 50,000 Medlemmer, hvoraf en Tredjedel er Kvinder. Den betydelige Tilslutning fra de kvindelige Medhjælpere henføres til den energiske Agitation, der udfoldes af en af Organisationens Funktionærer, Miss Emma Lamphere. De kvindelige Medlemmer har ikke alene opnaaet en Forkortelse af Arbejdstiden, men tillige en Minimalløn af 5 Dollars pr. Uge. Kost- og Logisystemet eksisterer ikke.

†

Ernest Gicart.

I en Skrivelse dateret Vottem-Liége (Belgien) den 2den Februar meddeler Forretningsudvalget for den internationale Medhjælperføderation og Hovedstyrelsen for vor belgiske Broderorganisation at den Standsfælle, hvis Navn staar over disse Linier er afgaaet ved Døden.

Ernest Gicart er en af de Kolleger, der har arbejdet ivrigst for at etablere et stadigt Samvirke mellem Medhjælper-Organisationerne i alle Lande og han har siden Oprettelsen af „Fédération internationale des Employés" virket som Hovedkasserer for denne internationale Medhjælpersammenslutning, hvoraf ogsaa Centralorganisationen er et Led. Men ogsaa i sit eget Land, Belgiens, Medhjælperbevægelse, vil Gicarts Navn kendes gennem kommende Tider. Naar Belgiens Medhjælpere i „Ligue nationale des Employès et Voyageurs de Belgique" har skabt sig en kraftig Standsrepræsentation, skyldes det i væsentlig Grad Gicarts opofrende Arbejde i Medhjælperbevægelsens Tjeneste.

Centralorganisationen har besvaret Meddelelsen med følgende Kondolenceskrivelse til den intern. Føderations-Generalsekretær, Medlem af Kommunalbestyrelsen i Gand, Monsieur Auguste Bruggeman:

> Foranlediget af Budskabet om Ernest Gicarts dødelige Bortgang, tillader Centralorganisationen af danske H. K. M. F. sig overfor Dem at udtale sin Deltagelse over Tabet af den afdøde Standsfælle. Vi erkendte i den Afdøde en ivrigt Befordrer af den internationale Forstaaelse mellem Handelsmedhjælperne og en trofast Forkæmper for vore belgiske Standsfællers Interesser.
>
> Vi anmode Dem om at bringe de Følelser, som disse Linier udtrykker, til den belgiske Medhjælperligas Kundskab, og tegner
>
> med kollegial Hilsen
> P. C. O. V.
> *Vilhelm Hansen.*

LITERATUR.

Max Koslowski: Die Kaufmannslehre im Auslande. Afhandlingen, der nylig er offentliggjort i „Deutsche Handels-Wacht", giver en interessant Oversigt over Lærlingeuddannelsen i de forskellige Lande, og omtaler indgaaende de derhenhørende Lovbestemmelser. Ogsaa Forholdene i Danmark behandles i et længere Afsnit, der viser, at Forfatteren har sat sig nøje ind i sit Emne. I Slutningen af Afsnittet giver Forf. en instruktiv Fremstilling af Centralorganisationens Betænkning til Arbejdsraadet med Gengivelse af Hovedindholdet af vor Motivering til de forskellige Reformforslag. „De danske Handelsmedhjælperes omfangsrige Ønskeseddel viser bedst, hvor meget der trænges til Forbedring deroppe," siger Forfatteren.

Der Deutsche Kaufmann im Auslande er Titlen paa et Maanedsskrift, som „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" har begyndt at udgive. Om Tidsskriftets Opgave hedder det i Indledningsartiklen: „Lødige Afhandlinger vil skildre den tyske Købmands Stilling hinsides Grænsepælen og søge at vække Forstaaelse for fremmede Lande og deres Beboere gennem tilsvarende Artikler. Men for hine, som tysk Vandrelyst og tysk Foretagsomhed faar til at drage ud i kortere eller længere Tid, for i fremmed Land at udvide deres Kundskaber og søge Lykken, vil vort Tidsskrift allerede paa Forhaand være en Vejviser og Raadgiver, der efter bedste Evne vil vejlede dem ved Valget af det Land, hvortil de vil drage hen."

Tidsskriftet vil samtidig med det her nævnte Øjemed blive et naturligt Bindeled mellem adskillige tyske Medhjælperforeninger udenfor Moderlandet, der tilhører det tysknationale Forbund. Det første Hefte, som omfatter 24 Sider, indeholder flere interessante Afhandlinger om udenlandske Forhold.

Jahrbuch des Verbandes reisender Kaufleute Deutschlands 1908. Flere af de større udenlandske Medhjælperorganisationer udgiver omfangsrige Aarbøger, udelukkende beregnet paa deres Medlemmer. Den her nævnte Aarbog, der er tilsendt os fra det tyske Handelsrejsende-Forbund, er et Værk paa henved 400 Sider, der bl. a. indeholder en fuldstændig Medlemsfortegnelse, de for rejsende Købmænd værdifulde Oplysninger om Forhold i Tyskland og Udlandet, samt en Mængde Meddelelser vedrørende Forbundets Virksomhed og de til dette knyttede understøttende Institutioner.

Fra Centralorganisationen.

Centralorganisationens Adresser
findes paa Omslagets 3die Side.

Aalborg. Onsdag d. 22. Januar afholdtes Medlemsmøde med Hr. Bogholder Madsen som Indleder. Hr. Madsen behandlede sit Emne (det aktuelle Aikoholspørgsmaal) interessant og fordomsfrit. Nogen Diskussion efterfulgte Foredraget. Onsdag d. 19. Februar afholdes det næste Medlemsmøde.

Hr. Th. Hansen vil indlede Mødet med et Foredrag om Georgeismen.

Aarhus. De Afdelinger, der endnu ikke haves endt Afregning for Festmarcher, bedes sende samme til mig pr. omgaaende. Vald. Pedersen, Hjelmensgade 11 a, Aarhus.

Hjørring. Jeg tillader mig herved at henlede de ærede Medlemmers Opmærksomhed paa. at de, forinden de forlader en By for at flytte til en anden, altid lader Afdelingens Kasserer det vide, samtidig med at de afleverer deres Medlemsbog til ham, da denne skal indsendes til Hovedkontoret for at Adressen kan blive forandret. Naar dette er sket, bliver Bogen igen sendt enten direkte til dette Medlem, eller ogsaa til Bestyrelsen i hans fremtidige Afdeling. Axel Nielsen.

Kjøbenhavn. De københavnske Afdelinger afholdt ordinær Fællesbestyrelsesmøde i Lokalet Torsdag den 23. Januar, med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Agitationen. 4. Forslag fra G. Reich og O. Larsen. 5. Forslag fra O. Larsen. 6. Eventuelt.

Beretningen oplæstes og efter et Par Bemærkninger godkendtes denne enstemmigt. Regnskabet fremlagdes og godkendtes ligeledes enstemmigt. Punkt 3 udgik af Dagsordenen til det ekstraordinære Fællesbestyrelsesmøde, som skulde afholdes den paafølgende Søndag Kl. 10 Form. i Lokalet. Forslag fra G. Reich og O. Larsen om et fælles Navn for de kjøbenhavnske Afdelinger, og efter en lang Debat nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer, nemlig G. Reich, E. Schibler, O. Larsen, Chr. Wulff og Schou. Forslag fra O. Larsen om Afholdelse af en selskabelig Sammenkomst, og efter at dette var diskuteret grundigt nedsattes et Udvalg til at arrangere samme, nemlig O. Larsen, P. Schou, Th. Petersen, K. Paulsen og F. Møller. Da der intet fremkom under Eventuelt hævedes Mødet af Dirigenten Kl. 12½. P. Schou.

Til de kjøbenhavnske Medlemmer! Da der fra flere Sider er fremkommen Ønsker om at arrangere en selskabelig Sammenkomst, har Fællesbestyrelsen vedtaget at lade afholde en saadan. Det nedsatte Udvalg har allerede nu sikret sig følgende første Klasses Kræfter: Koncertsangerinde Fru Olga Hofmann og Duettistparret Hr. .C Hansen og Frue. Festen afholdes Søndag den 8. Marts Kl. 8 i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7. Udvalget har tillige truffet Arrangement med den bekendte Musikdirektør P. Møller, hvis Orkester borger for en fornøjelig Aften. Efter Koncerten afholdes Bal. Billetpriserne vil til Aftenunderholdningen være 35 Øre og til Ballet 50 Øre pro persona.

Idet vi anmoder vore Medlemmer om kraftig Tilslutning, meddeler vi, at Billetter erholdes hos Festudvalgets Medlemmer, O. Larsen, Nørrebrogade 180 (Tlf. Taga 259 x) mellem 1—3, P. Schou, Studiestræde 21, H. Petersen, Vesterbrogade 37, K. Poulsen, Brohusgade 14 A og F. Møller, Tagensvej 35 B mod Forevisning af gyldigt Medlemskort. *Agitér for livlig Tilslutning.*
Festudvalget.

Randers. Generalforsamling afholdes Tirsdag den 18. Februar Kl. 8¾ paa Hotel „Rosen" med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Fremlæggelse af Regnskabet. 4. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af Formand. 6. Valg af 2 Suppleanter. 7. Valg af 3 Agitationsmedlemmer. 8. Valg af 2 Medlemmer til Udvalg for Besøg i merkantile og industrielle Virksomheder. 9. Valg af 2 Revisorer. 10. Tilbud paa egne Lokaler. 11. 7-Lukning. 12. Eventuelt.
Bestyrelsen.

Samsø. H. & K. M. Foreningen afholdt sin ordin. halvaarlige Generalforsamling paa Hotellet i Onsbjerg Søndag d. 19. Januar. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes.

Til Bestyrelse valgtes Kommis Madsen, Tranebjerg (Formand), Kommis Mejlhede, Onsbjerg (Kasserer), Kommis Holst, Onsbjerg (Sekretær) samt Kommis Hansen, Tranebjerg, til Revisorer valgtes Kommis Nielsen, Koldby og Kommis Schmidt, Toftebjerg.

Efter Generalforsamlingen afholdtes en vellykket Fællesspisning med paafølgende Bal. *M.*

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Kjøbenhavn og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Foreninegns Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO **FODTØJ.**
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

A. Milvertz, **Sorø.**
Frisør- & Barbersalon.
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels-*

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. **Randers.**

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Storgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. **Schweizerpladsen.** **Telf. 42.**

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430. HERNING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Naar 50 Øre

om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg i Hatte og Huer.

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

Lille Torv 2. Telefon 1179.

begynder ny Hel- og Halvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.** nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Præstø: Hr. Kommis H. Wilken.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 18. Februar.

Udgivet af Centralorganisationen.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dme-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvomange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skinderade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.

Chr. Eriksen.

(Vald. Nielsens Eftf.)

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**

eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.

Torvegade 8, Esbjerg.

1ste Kls. Koncert-Restaurant.

Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-

& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner

Mørk Skattefri

Dobbeltøl.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18–13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden blød og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Kl. Arbejde. Meget stort Klædelæger.

— Leverandør til Varelotteriet. —

P. Rigenstrup,

Skræddermester.

Esbjerg.

Dansk Beklædnings

Compgn. *STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.*

Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Skraatobakker

MARITIMA. MOUNTAIN ROSE.
CENTRUM SHAG. ÆGYPTISK SHAG.
UNION SHAG.

samt øvrige Sorter til Cigaretter og Shagpiber.

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste **ægte**

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager *hurtigt, smukt og billigt.*

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig

med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL

SPECIALFORRETNING — HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 5. 1. Marts 1908. 8. Aargang.

Pensionsforsikring for Privatfunktionærer.

Den 17. November 1907 var der i den store Hippodromsal i Frankfurt a/ M. forsamlet over 4000 Privatfunktionærer repræsenterende de forskellige Afskygninger af Erhverv, hvis Medlemmer, uden at henregnes til de ugelønnnede Fagarbejdere, dog som lønarbejdende Medborgere indtager en Særstilling mellem hine og Driftsherrer og Principaler.

Emnet, der samlede denne store Forsamling, var det i de senere Aar i vort sydlige Naboland saa aktuelle Spørgsmaal om Pensionsforsikring for Privatfunktionærer, — et helt nyt Felt for den sociale Lovgivning. Denne Fællesoptræden af Repræsentationer for alle dem, der arbejder for Løn uden efter den gængse Opfattelse at blive betragtet som egentlige Lønarbejdere, er ejheller helt ukendt hos os, idet et noget lignende Anliggende for et Par Aar siden behandledes i et Møde, hvortil de forskellige danske Lærerforeninger, Foreninger af Arkitekter, Post-, Telegraf- og Jærnbaneembedsmænd, Læger, Sagførere, Skibs- og Lokomotivførere, Kunstnere, Handels- og Kontormedhjælpere o. s. v. havde sendt Delegerede. Disse forskelligartede Organisationer, der taget under ét, kan betegnes som et Udtryk for den nye Middelstand, samledes i Arbejdet for en Invaliditetsforsikring beregnet paa de repræsenterede Kredse, og det overdroges til et snævrere forretningsførende Udvalg, hvori Centralorganisationen fik Sæde ved sin Delegerede („D.H.K.M.T."s Redaktør) at søge Lovgivningsmagten interesseret for Sagen, en Opgave, der er søgt løst uden at man dog endnu kan forudse, om den omtalte Forsikringsform har Betingelse for at blive lyst i Kuld og Køn af Regering og Rigsdag.

Forsikringens sociale Baggrund.

Samvirket mellem disse mangeartede Erhverv skyldes imidlertid ikke Tilfældigheden, og de i sig selv saa vidt forskellige Møder i Frankfurt a. M. og Kjøbenhavn maa sés under samme sociale Synsvinkel. Navnlig var det første Møde, over hvis Forhandlinger denne Artikel skal bygges, et Udtryk for de sociale Nydannelser, der er fremgaaet af den moderne økonomiske Udvikling med sine Storbedrifter paa Handelens og Industriens Omraade. I de store Fabriker, Værfter, Bjærgværker osv. er ansat en Stab af Værkførere, Ingeniører, Tegnere, Forvaltere og i de store Forretninger en endnu større Stab af Ekspedienter, Kasserere, Lagerpersonale, Rejsende osv.; hertil kommer endvidere det talrige og stærkt stigende Antal af Medhjælpere i Banker, Forsikringsselskaber, Agenturer og Aviskontorer, hos Sagførere, paa Godskontorer og mange andre Steder, for blot at anføre nogle af Klassens Hovedgrupper. Det karakteristiske ved deres Arbejde er, at det er af væsentlig intellektuel Art, og at det i Almindelighed kræver baade bedre Skolekundskaber og videregaaende Specialuddannelse i theoretisk-teknisk eller merkantil Retning, end Tilfældet er ved det Arbejde, der præsteres af selve den faguddannede Arbejder. Men hvad deres Lønningsforhold angaar, er Privatfunktionærerne for en stor Del ikke bedre stillede end mange Arbejdere, og deres økonomiske Stilling er ofte lige saa usikker, om det end maa indrømmes, at de har en Chance, som Arbejderen ikke har, til at naa helt gode Indtægter. Fra 1882 til 1895 (Aarene for de to sidste Erhvervstællinger) voxede Antallet af selvstændige Erhvervsdrivende i Tyskland med $1_{,8}$ pCt., Antallet af Arbejdere med $62_{,6}$ pCt., men Antallet af Privatfunktionærer med 119 pCt. Efter Folketællingen af 1901 maa den Befolkningsklasse, der her er Tale om, alene for Danmarks Vedkommende anslaas til at tælle mellem 40 og 45,000 Personer.

Privat- eller Statsforsikring.

Dette stadig stigende Antal Privatfunktionærer, der i Tidens Løb har lært at indse Organisationens Betydning eller rettere Nødvendighed, har til deres Foreningers faglige Formaal, knyttet forskellige understøttende Institutioner, der tilsigter at yde Medlemmerne Hjælp under vanskelige Forhold eller i arbejdsløse Perioder. Pensionsforsikringen har man dog hidtil maattet lade ligge i Erkendelse af, at paa dette Omraade er baade Kravene og Risikoen saa stor, at Staten alene evner at tage Sagen i Haand med Udsigt til en tilfredsstillende Ordning. Saavel i Danmark som i Udlandet hører det til Sjældenhederne, at Privatfunktionærer er pensionsberettigede; herhjemme findes der saa vidt os bekendt kun en systematisk ordnet Pensionskasse hos et enkelt større Firma; i Tyskland er man naaet videst i de kruppske Fabriker, men særlig de samvirkende elektrotekniske Verdensfirmaer Siemens & Halske Siemens-Schuckert Werke med Søsterselskaber har grundlagt kapitalstærke Pensionsfonds, der uden at kræve nogetsomhelst Bidrag pensionerer sine gamle Funktionærer paa Vilkaar, som er gennemgaaende langt gunstigere end de for danske Statsfunktionærer gældende. —

Men trods disse private Institutioners Fordele, er de jo uden Betydning for andre end de af Standens Medlemmer, som de omfatter; for en Løsning af selve Spørgsmaalet er de for saa vidt uden Betydning, og de Pensionerede er almindeligvis uden nogensomhelst Indflydelse paa Fondens Administration.

Enquéten over tyske Medhjælperes sociale Stilling.

De første Forarbejder for Tilvejebringelsen af en lovmæssig Pensions- Enke- og Børneforsikring for Privatfunktionærer ligger Aar tilbage i Tiden. Paa Foranledning af „Gruben- und Fabrikbeamten-Verband" afholdtes den 1. Marts 1903 et Delegeretmøde i Berlin, hvortil mange af de paagældende Funktionærorganisationer havde sendt Repræsentanter. Der nedsattes et Hovedudvalg, hvori ogsaa Handels- og Kontormedhjælperne fik flere Repræsentanter. Og dette organiserede en Enquéte over Privatfunktionærernes sociale Stilling, for derved at tilvejebringe det fornødne statistiske Grundlag for det videre Arbejde. Der udsendtes 200,000 Spørgeskemaer, hvoraf ca. 160,000 tilbagesendtes i udfyldt Stand, og bearbejdedes i det tyske Indenrigsministerium til en Betænkning omfattende 116 Sider. Man gik frem med den sædvanlige tyske Grundighed og kunde i Foraaret forelægge Rigsdagen en omfattende talmæssig Fremstilling vedrørende de sociale Vilkaar, hvorunder Rigets Tusinder af Privatfunktionærer levede. Samtidig opstilledes en Beregning over de med Forsikringens Gennemførelse forbundne Udgifter.

Indenfor de interesserede Organisationer havde der imidlertid vist sig at herske forskellige Meninger vedrørende Forsikringens Form. Mindretallet, der navnlig repræsenteredes af „Deutsche Werkmeister-Verband" og af hvis Medlemmer mange staar Arbejderklassen nær, krævede den bestaaende Arbejderinvaliditetsforsikring udvidet til Privatfunktionærerne, medens Flertallet, deriblandt de betydeligste Medhjælperorganisationer, krævede Privatfunktionærforsikringen ordnet som en selvstændig Institution, gennemført ved en særlig Lov og udelukkende beregnet paa de for de paagældende Erhvervsgrupper specielle Forhold.

7-Mands Kommissionens Forslag.

Efter langvarige Forhandlinger enedes Hovedudvalget om de væsentligste Punkter. Pensionsforslaget og de afsluttende Forhandlinger førtes til Ende af et 7 Mands Udvalg, den saakaldte „Siebenerkommission", der med absolut Flertal vedtog en Række Grundsætninger for den ønskede Lov. Disse Punkter fastslaar Forsikringens Udstrækning, fritager de i private Kasser forsikrede for Statsforsikringstvang, naar Kasserne er underordnede og ledede af offentlige Myndigheder og Forsikringstagerne iøvrigt har de samme Rettigheder, som i Statskasserne. Forsikringspligten bortfalder, naar den først gøres gældende efter 50 Aars Alderen. Karenstiden er 4 Aar for Invaliditetsforsikring, 24 Aar for den egentlige Pensionsforsikring.

De Forsikrede deles i følgende 10 Indtægtsklasser:

Kasse	1	for Indtægter	indtil	Mk.	500.—
„	2	—	over Mk. 550.—	„	850.—
„	3	—	„ 850.—	„	1150.—
„	4	—	„ 1150.—	„	1500.—
„	5	—	„ 1500.—	„	1800.—
„	6	—	„ 1800.—	„	2400.—
„	7	—	„ 2400.—	„	3000.—
„	8	—	„ 3000.—	„	4000.—
„	9	—	„ 4000.—	„	5000.—
„	10	—	„ 5000.— og derover.		

Bidraget beregnes paa Basis af gennemsnitlig 10% af Indtægten og saaledes at der ved Beregningen tages Hensyn til de Lavestlønnedes ringere resp. de Bedstlønnedes større Ydeevne. — Forslaget indeholder naturligvis en Række Punkter, der yderligere uddyber og regulerer Forsikringen.

Den endelige Afstemning over disse Punkter, fandt Sted i Frankfurt a. M. den 16. November. Organisationerne stemte efter Medlemsantal. Hovedslaget stod i Spørgsmaalet: For eller imod Særkassen. Som det kunde ventes var Tilhængerne af en særlig Pensionsforsikring for Privatfunktionærer i stort Flertal; der afgaves 502,000 Stemmer derfor, kun 146,000 imod. — Det var navnlig de tekniske Funktionærer, der indtog Særstandpunkter, men ved en loyal Optræden fra de største Organisationer — navnlig vore tyske Broderorganisationer — gav Resultatet et Billede af enig Optræden.

Den følgende Dag fandt den først omtalte store offentlige „Privatbeamten-Tag“ Sted. Et Par Hundrede tekniske Medhjælpere forsøgte en taktløs Demonstration, som dog deres egne Førere skarpt paatalte; men denne enestaaende Manifestation af Privatfunktionærernes Krav fik iøvrigt et værdigt og sagligt Udtryk i tre udmærkede Foredrag, hvoraf de to holdtes af Medhjælperførerne Bechly (tysknational) og Hiller (Leipziger Verband) — et Bevis paa den fremtrædende Rolle vore tyske Standsfæller spiller i den rejste Bevægelse.

Kommissionens Beslutning er nu indsendt til Regeringen og vil antagelig komme til Behandling i Rigsdagen i den nærmeste Fremtid. — Det kan anses som fastslaaet, at Loven vil give en Særkasse og at overhovedet de Bestemmelser, som den nye østerrigske Lov indeholder, vil tjene som Forbillede for hin.

Den østerrigske Pensionsforsikringslov. har været i Kraft siden Slutningen af 1906 og er saaledes det første Forsøg, der hidtil er foretaget paa dette for social Lovgivning helt nye Felt. Loven har naturligvis været Genstand for megen Debat i den østerrigske Medhjælperpresse, og det er ikke lutter Ros de ledende Organer indeholder, særlig de, der staar længst til venstre. Om dette socialpolitiske Forsøg har cand. polit Johs. Dalhoff skrevet en længere Afhandling i „Nationaløkonomisk Tidsskrift“ og vi benytter denne objektive Fremstilling i den efterfølgende Omtale af Lovens Hovedpunkter.

I Følge § 1 omfatter den obligatoriske Forsikring alle privat ansatte Mænd og Kvinder, der er 18 Aar eller derover, lønnes maaneds- eller aarsvis, har over 600 østr. Kr. i samlet Indtægt hos samme Arbejdsgiver, og hvis Beskæftigelse har Karakter af Kontorarbejde og er af væsentlig intellektuel Art, og altsaa ikke overvejende fysisk Arbejde eller Husgerning; samt saadanne i offentlige Stillinger ansatte (dog undtagen Stats- og Hofstillinger), der ikke er pensionsberettigede. Undtagne er dog de, der først efter deres 55. Aar indtræder i en Stilling, der ellers vilde medføre Forsikringspligt, [samt de ved Jærnbanerne ansatte, for hvem der agtes givet særlige Bestemmelser.

De Forsikrede deles efter deres Løn, hvortil ogsaa henregnes Fribolig og andre Naturalier, der vurderes efter bestemte Regler, i 6 Klasser, nemlig;

1. 600—900 Kr.
2. 900—1200 „
3. 1200—1800 „
4. 1800—2400 „
5. 2400—3000 „
6. 3000 og derover.

I disse 6 Klasser betales en maanedlig Præmie af henholdsvis 6, 9, 12, 18, 24 og 30 Kr., hvoraf Arbejdsgiverne i de 3 første Klasser udreder 2/3, i de to sidste Halvdelen. Overstiger Privatfunktionærens Løn 7200 Kr. betaler han selv hele Præmien.

Efter en Karenstid paa 120 Maaneder (der dog ikke kræves i de Tilfælde, hvor Invaliditet eller Døden indtræffer som en umiddelbar Følge af hans Arbejde), opnaar den Forsikrede Ret til, for saa vidt han bliver Invalid, d. v. s. som Følge af legemlig eller aandelig Svaghed ikke længer er i Stand til at udfylde sin Stilling, ikke kan tjene 600 Kr. aarlig og ikke selv har forskyldt Invaliditeten, at faa udbetalt en aarlig Invaliditetsrente paa følgende Beløb:

Lønklasse	Grundbeløb	Tillæg for hver 12 erlagte Maanedspræmier.
1,	180 Kr.	9 Kr.
2.	270 „	13½ „
3.	360 „	18 „
4.	540 „	27 „
5.	720 „	36 „
6.	900 „	45 „

Den der i 480 Maaneder har betalt sin Præmie, fritages nu herfor og har Ret til at faa Renten udbetalt, uanset om han er arbejdsdygtig eller ej, og om han har Ansættelse eller ej, men han kan ogsaa lade den staa og vokse til et senere Tidspunkt.

Dør den Forsikrede, faar Enken (jfr. dog ovenfor om Karenstid) en Enkerente paa Halvdelen af, hvad Manden fik i Invaliderente, eller vilde have faaet paa det Tidspunkt, da han døde. Det kræves dog, at Ægteskabet har varet mindst 1 Aar, at Manden ved dets Indgaaelse var under 50 Aar og ikke allerede da oppebar en Rente — alt selvfølgelig for at hindre Spekulationsægteskaber med svagelige Mænd; endvidere maa Enken ikke have været fraskilt eller dømt skyldig i Mandens Død. Den Forsikredes efterladte Børn faar hver, indtil deres 18 Aar en Opdragelseshjælp paa 25 á 50 pCt. af den Afdødes Rente, eftersom kun den ene af eller begge Forældrene er døde. Der er dog fastsat en Grænse for, hvor meget Børnene tilsammen kan oppebære. De Børn, der kan faa denne Hjælp er de ægte eller legitimerede Børn samt en forsikret Kvindes uægte Børn.

Gjennemførelsen af den hele Forsikring kommer til at paahvile en Rigspensionsanstalt, der vil blive oprettet i Wien og en Række Filialer af den, foreløbig en i hvert Kronlands Hovedstad.

Hævd dig selv.

Det skete en Dag, da en Mand ved sit Morgentoilette saa sit til Barbering indsæbede Ansigt i Spejlet, saaledes som det nu var sket Dag ud og Dag ind, Aar ud og Aar ind, at hans Øje blev seende, og han saa bag sit Ansigt de tusinder af Gange han havde staaet der, altid det samme Ansigt, og dog umærkeligt et andet, Gang for Gang, indtil nu, da de første Rynker sporedes, og de graa Haar bredte sig.

Manden blev staaende i Tanker med Kniv i Haand og saa sig selv i alle de andre af Livets Forteelser; stadig den samme aandløse Gentagen, der sliber sin Mand af til det Fællesprodukt, der nu stod der foran Spejlet og opdagede, at han havde tabt sig selv.

Og Manden saa frem i Tiden, det samme gentage sig i en Uendelighed, og Livets Sum overvældede ham, han saa, hvorledes det randt ud i det bare Intet, — for ham som for de andre.

Resolut satte han Kniven for Struben, skar til, og bødede saaledes med Livet, fordi han havde set sig selv; thi som skrevet staar, den Mand, der ser sig selv, visselig skal han ikke leve.

I den store Samfundsmølle males alle Mennesker smaa. Personligheder er der ingen Brug for, uden for saavidt, at Personligheden er saa stor, at den hensynsløst gør sig gældende, i hvilket Tilfælde Menneskene bøjer sig eller knurre i Stilhed.

Og det er ikke alene Arbejdet, der mærker Manden, men i ethvert Forsøg paa ved Sammenslutninger at hævde sig, lægger vi samtidig Spirer til nye Undertrykkere; — gennem politiske Foreninger, gennem faglige Foreninger, i vor Trang til at lede alt ind paa de samme Baner, — vore Meninger, vor Kærlighed, vore Forhaabninger, — alt dette, som i nogen Grad skulde være den enkeltes Eje, helt og udelt, — alt dette forflades gennem Menneskets Stræben efter at blive Mennesket ligt, og i Stedet for at blive de Rammer — indenfor hvilke Personlighederne kan udvikle sig, bliver Rammerne altfor let netop en Skranke for Personlighedens Udfoldelse.

Mennesket har lært at slutte sig sammen til Værn mod de ydre Fjender; mod vilde Dyr, mod Misvækst, Sot og Sygdom, men alt som dette har bygget op Tryghed mod disse Farer, er der vokset op midt iblandt os nye Farer, og Naturhistoriens vilde Dyr er afløst af Dyret i Mennesket, som næppe er mere skaansomt. Hvor før der var Liv i vore Forsøg paa at hævde os selv, Liv i Vaabenlegen, i Legemsøvelserne, paa Jagten eller ved Fiskeriet, der finder vi nu Trællens Kaar, hvor Arbejdet

sløver Øjet, Haand og Tanke, hvor det ene Menneske udnytter det andet, hvor vi træde hinanden under Fødder, med Fromheds Maske for Ansigtet og det daglige Livs langsomt dræbende Gift i vore Hjerter, og Mennesket er i sin trygge Tilværelse nu tifold værre stillet, end om Farerne lurer ved hvert Skridt.

Hævd Dig selv, har Raabet altid lydt, og altid har Mennesket været rede til at hævde sig nedefter. Saasnart det saa én der var svagere, straks kom Knytnæven frem, og den Svages bøjen Knæ var os et Vidnesbyrd om egen Kraft. Men den rette Hævden sig selv, er altid opefter; det er mod vor Overmand, vore Undertrykkere at Selvhævdelsen er paa sin Plads, — men her finder de fleste, at Kryberiet er den nemmeste Form, hvor det netop gælder at sætte Ryg mod Ryg, for ved fælles Kræfter at skabe Udviklingsmuligheder for hver især.

Og man kan ikke begynde tidligt nok paa at hævde sig selv, thi den Ungdom, der begynder Livet med at slaa af paa dets Krav, den Ungdom lærer aldrig at leve Livet.

Tag ikke imod Døgnets Skillemønt, hvor Livets Guld er din Vuggegave. Lyt ikke til Alderdommens Livsfornuft, hvor egen Forstand taler et andet Sprog, thi den, som saaledes giver slip paa sig selv, i et forfængeligt Haab om altid af kunne gribe til igen, den vil for sent faa Øje paa sig selv, og da — gælder det selve Livet.

Lad os i Fællesskab lære hinanden at være os selv, men lad os gøre det under saadanne Former, at selv den Største iblandt os kan føle sig fri alligevel, og lad det tillige være under saa betryggende Former, at endog den Svageste ikke lærer sin egen Svaghed at kende, thi saaledes er der Plads for hver den, hvis Haand ikke er løftet mod os, og Faren for nye Undertrykkere vil da være udelukket.

Åge Hyllested.

Søndagsbetragtning.

Et lille Stemningsbillede. —

Det er en Søndag Morgen i Februar. Jeg er ude at gaa den sædvanlige Friluftstur, som jeg gerne helliger hver Søndag Formiddag til, og som jeg glæder mig til den hele lange Uge igennem. — Søndag, hvor klinger Navnet ikke herligt for os Medhjælpere, for os, der er bundne til at arbejde indendørs, bag Disk og Pult, den ene Dag efter den anden, fra Morgen til Aften — hver for sig udgørende et lille uundværligt Led i den komplicerede Indretning, man benævner Forretningslivet. — Vi elsker vort Arbejde, vi elsker det naar vi er midt i dets Udførelse, og vi elsker at mindes det Arbejde, der blev udført, naar vi efter endt Dagsgerning lægger os til Hvile med Lemmer, der er matte, og en Hjerne, der er træt. Men vi elsker ogsaa Friheden, denne gyldne Skat, der unægtelig gennem Tiderne er bleven os Merkursønner lidt smaat beskaaret. — —

Jeg gaar derude paa Landet, langt fra Byen med dens Larm og nervøse Jag. Der falder en sælsom Fred over ens Sind, Nervernes Uro stilles ved den tunge og stille Alvor, der overalt er i Naturen, og inden jeg ret ved af det, griber jeg mig selv i et gruble. Jeg tænker paa Fortiden, paa den Tid. som var og som aldrig vender tilbage, og jeg sammenligner den med Nutiden. Som saa mange andre Medhjælpere er jeg født og opvoxet paa Landet, og mine Tanker fløj til mit Barndomshjem — langt borte ved Skoven og den store Mose. Og ved at sammenligne det daglige Friluftsliv jeg der førte, med Livet, jeg nu levede, gik der uvilkaarlig et Stik gennem mit Hjærte. Det var den samme smertelige Følelse, jeg ikke én men flere Gange har mærket, naar jeg en Sommerdag har siddet paa Kontoret og trods høje Mure og Skorstene har kunnet skimte en klar Sol, der skinnede fra en skyfri Himmel, og anet hvor Livet og Naturen rørte sig derude, men vidst, at jeg var lukket inde fra det Hele. — —

Det var kun et Øjeblik, saa var det ovre. Det stod klart for mig, at mit Liv var inde i Byen, nu kunde jeg ikke undvære mit Arbejde derinde. — —

Jeg vendte om, og langsomt gik jeg hjemad paa den ensomme, smalle Vej. Markerne laa der øde og bare, kun i Grøfterne og hist og her paa de lave Steder henover Agrene laa Sneen. — Der kom en heftig Længsel over mig efter Foraaret og Sommeren. — Jeg kom til en Mark med Vintersæd og ved at se denne sagde jeg til mig selv: Taalmodighed, du urolige Sjæl. Og jeg kom til at tænke paa vor Organisation, Standens Organisation, og mine Tanker drog en Kæde. Se til disse Rugens svage Spirer, trods Regn og Sne, Storm og haardt Uvejr voxer de dog, og om nogle Maaneder er de lange, tykke Straa, og de skyder Ax, og naar Høstens Ttd kommer, sanker Landmanden i Lade. Han ved, at den Sæd, der er nedlagt i Jorden, og det Arbejde, der er gjort, ikke er gjort forgæves. Hverken Vinterens Uvejr eller Foraarsstormene kan give Sædens Spirer deres Knæk. — Ligesaa med vor Organisation, trods Modgang og Modstand vil den voxe sig stor og stærk. Taalmodig, du urolige Sjæl! Den store Sommer vil komme, da Udbytte skal høstes. —

Og langsomt gik jeg ind mod Byen, medens mine Tanker tog saa hurtig en Flugt, lig de store Skyer, der ilsomt jog afsted ovenover mig. —

Dan.

Hvert Medlem en Agitator!

18,000 — Attentusind — en hel Hær, saamange og vel flere endnu tæller den danske Handels- og Kontormedhjælperstand.

Hvilket Arbejde kan der ugrettes af en saadan Skare, hvilke Sejre kan der vindes! 18,000, der drager frem i Trit og Fodslag mod ét Maal og med én Villie.

Vi kunde alt, men gør det ikke! Thi endnu er Kollegialitets og Standsfølelsen ikke vaagnet hos alle Handels-Kontormedhjælpere.

Hvad kommer det mig ved! Det siger man maaske ikke, men man handler derefter. Jeg skal ikke rejse, jeg skal ikke skrive, Foredragsholderen og Skribenten om det. Jeg er Medlem, ja vel, og svarer mit Kontingent, og det derudover; lad saa dem om Resten, der er valgte dertil.

Og godt er det, at de som ere valgte dertil evner at tale og skrive, og at de gør det med Kraft og Udholdenhed.

Men vid, at selv om Du svarer Din Afgift, det fritager Dig ikke for Arbejdet. Din Forpligtelse er den samme.

Erkend det og vort Tal vil forøges, saa at vi ad Aare kan vise, at vi har virket for Standen i Enigheds Aand.

Vi er allerede mange; javist, men vi maa blive langt flere endnu. Og det kan ske, om vi vil det hver og en. Lad dem tale og holde Foredrag, der har Evnerne. Lad dem skrive hvem Pennen villigt lystrer. Gid de vilde skrive og slaa fast i hver Kollegas Bevidsthed, at for at faa vore Krav gennemførte, maa vi alle være med i Arbejdet.

Du evner maaske hverken at tale eller skrive, men samtale det kan Du, bruge enhver Lejlighed til at fremdrage Organisationsspørgsmaal og Standsanliggender.

Og naar blot alle vil gøre den for den Enkelte saa ringe Pligt, skal det snart vise sig, at vort faglige Arbejde er Enigheds Værk, saaledes at vi tilsidst kan vise, at vi er en Stand, som „ved og vil".

Herning, Februar 1908.

Chr. Petersen.

Loven.

Det er jo desværre en sørgelig Kendsgerning at vi Mennesker ikke kan være til uden Love. Men det er ikke alle forundt at svælge i en saa overvældende Mængde som Handels- og Kontormedhjælperne. Alle de Love med deres Utal af Paragrafer er en sand Nydelse for Folk, der gider sætte sig ind i disse, men virker maaske kun til Skade for den samlede Stand foruden at de koster en overflødig Bunke Penge at lave, selv om de ere blevne til med de bedste Forsætter.

Det er nu imidlertid min Mening, at der foruden at administreres billigere vil kunne opnaas ganske andre Resultater, om Lovene bleve udfærdigede af vor Centralorganisation. Dens Lov burde være, hvad den jo forøvrigt ogsaa tildels er, vor Hovedlov. Jeg siger tildels, fordi denne er suppleret med en ny Lov for hver Afdeling, der jo er baade bekostelig; og hvad gavner det saa? Var det ikke bedre, om Handels- og Kontormedhjælperafdelingerne enedes om at anerkende en Fælleslov? Den nuværende Lov for Centralorganisationen kunde jo udvides til at omfatte de forskellige Afdelinger, saaledes at disse kunde faas direkte fra Centralorganisationen. Omslaget kunde da være indrettet saaledes, at der kun behøvedes at tilføjes Navnet for vedkommende By, hvor Afdelingen findes. Endnu bedre var det, om heri ogsaa kunde være indbefattet de forskellige Arbejdsløshedskassevedtægter og andre Vedtægter, der eventuelt maatte fremkomme, saaledes at det Hele var samlet under et.

Man vil maaske sige, at dette er at være for fordringsfuld, men ret beset, tjener det jo kun til vort eget Bedste, idet der nemlig for det første spares Tid i de forskellige Afdelinger ved Udarbejdelsen af nye Love, spares en Del Penge ved en national Lov og endelig, naar denne foreligger kan der, hvor en ny Afdeling er oprettet, straks tages fat paa Arbejdet, der som oftest hviler til de indre Anliggender er ordnede, hvad der undertiden kan tage lang Tid.

Omkostningerne ved en saadan Forandring vil næppe blive store, idet en Afdeling vil kunne faa ca. 100 Love for 3 a 4 Kr. maaske endnu billigere. Dette vil jo ikke sige saa lidt, naar man tilmed betænker, at hver Gang en Forening har opbrugt sine Love, skal nye sættes af Bogtrykkeren og de kommer da til at koste lige saa meget som Trykning af helt nye Love.

Handels- og Kontormedhjælperne maa dog til Slut kun have én fælles Interesse, den: at forbedre deres Kaar, og en fælles Lov, der gaar ud paa dette, maa virkelig kunde sættes op.

Dette til Overvejelse!

A. Carlsen.
Assistent, Hedeselskabet,
Viborg.

Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Nykøbing F.

Denne Medhjælperforening, der stiftedes afvigte Aar, har endnu ikke sluttet sig til Centralorganisationen, men arbejder iøvrigt ligesom vore Afdelinger for almindelige faglige Opgaver.

Foreningens Bestyrelse har for nogen Tid siden ved sin Formand, Herr Johannes Sørensen, forespurgt Centralorganisationens Forretningsudvalg om man var villig til i „D. H. K. M.T." at optage saadanne Meddelelser, Foreningen vedrørende, der maatte anses af være at Interesse for Kolleger i andre Landsdele. Da der blev givet et imødekommende Svar har Hr. Johs. Sørensen sendt os en Beretning, hvoraf nedenstaaende er et Uddrag:

Foreningen er stiftet 4/7 1907 med 23 Medlemmer, baade kvindelige og mandlige. Dette Antal steg i Juli Kvartal til 65 dg i Oktober en Nedgang til 62, i Øjeblikket er der 63 Medlemmer, ca. 40 Mænd, Resten Kvinder. Fra 1/10 07 — 1/4 08 bliver afholdt tysk Kursus efter Berlitz System (32 Deltagere) ligeledes et Gymnastikkursus for et lignende Antal i samme Tid. Lukkeforholdene her er temmelig gode, og naar der de 4 første Dage i Ugen — for manges Vedkommende hele Ugen — lukkes Kl. 8, Fredag 9 og Lørdag senest 10, skyldes dette Resultut egentlig herv. Handelsforening.

Den 12/12 07 afholdtes offentlig Møde med 8-Lukningsspørgsmaalet som Program. Knapt 35 mødte. Centralorg. Forslag og Handels- og Detailhdl.-Foreningernes fremlagdes og efter en Del Diskussion vedtoges et Andragende herom til Lolland-Falster Handelsforeningen om gennemført 8-Lukning undtagen Lørdag Kl. 9. senest. Herpaa er senere indløbet et imødekommende Svar, som lover en Del for Fremtiden; nu faar vi se. D. 29. Januar 08 halvaarlig Generalforsamling, uden noget særligt interessant paa Dagsordenen, ud over det rent almindelige. En til Dels ny Bestyrelse valgtes.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Aalborg. For Foreningens Medlemmer med Damer afholdes Søndag d. 15. Marts Kl. 7 i Haandværkerforeningens Lokaler (1ste Sal) Fællesspisning med Bal og Kotillon, samt andre store Overraskelser.

Tegningen, der er bindende, kan ske enten hos Lokaleudvalgets Medlemmer, eller i Foreningens Lokaler, hvor Liste er henlagt.

Nærmere ved Program. Stor Tilslutning forventes.

Lokaleudvalget.

Aarhus .Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag d. 12. Marts Kl. 8½ i „Handels- og Kontoristforeningen"s Lokale. Dagsordenen vil blive nærmere bekendtgjort i Maanedsberetningen. Foreningens Regnskab ligger til Eftersyn hos Kassereren fra 1—8 Marts. Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Som omtalt i sidste Nr. afholder de kjøbenhavnske Afdelinger Aftenunderholdning med efterfølgende Bal Søndag den 8. Marts i Haandværkerforeningens Festsal, Kronprinsensgade 7. Det hører til Sjældenhederne, at vore kjøbenhavnske Afdelinger indbyder til Fester af denne Art, og det tør derfor formodes, at Medlemmerne ikke lader Lejligheden gaa ubenyttet hen, men giver talrigt Møde. Alt tyder paa, at Aftenen vil være vel tilbragt. Udvalget, hvem Arrangementet har været betroet, har ikke sparet sig for at tilvejebringe et afvekslende og underholdende Program, der indledes med Handels- og Kontormedhjælpernes Marsch og iøvrigt byder paa Præstationer af gode sceniske Kræfter.

Vi henviser til den Omtale af assisterende Kræfter,*) der fandtes i „D. H. K. M. T." Nr. 4 og nævner endnu en Gang at Billetpriserne er ualmindelig billige, nemlig 35 Øre og 50 Øre for henholdsvis Aftenunderholdning og Bal.

Udvalget har anmodet os om at meddele følgende:

Idet vi anmoder vore Medlemmer om kraftig Tilslutning, meddeler vi, at Billetter erholdes hos Festudvalgets Medlemmer, O. Larsen, Nørrebrogade 180 (Tlf. Taga 259 x) mellem 1—3, P. Schou, Studiestræde 21, H. Petersen, Vesterbrogade 37, K. Poulsen, Brohusgade 14 A, F. Møller, Tagensvej 35 B, hos Inkassatoren og Fællesbestyrelsens Medlemmer mod Forevisning af gyldigt Medlemskort. *Agitér for livlig Tilslutning.*

Nykjøbing M. Handels- og Kontormedhjælperforeningen med Damer afholdt Søndagen d. 9. Febr. en lille Fællesspisning og Bal i Haandværkerforeningen. Efter at alle var mødte, spillede Orkestret op, og Selskabet samledes ved Bordene, hvorefter Formanden, Chr. Hansen, aabnede Festen og bød Velkommen.

Derefter holdt Næstformand E. Øhlenschlæger en lang Tale for Centralorganisationen og Foreningen, hvorefter man sang Medhjælpermarschen.

Der holdtes endnu en lang Række Taler af alvorligt og skæmtsomt Indhold og den vellykkede Fest sluttede først ud paa Natten. Telegratiske Hilsener indløb fra Valdemar Pedersen, Aarhus, og Afdelingen i Thisted.

M. G. L.

Randers. Formand: M. P. Willumsen. Nordregrave 6. Kasserer: C. Levin, Adelgade 10. Annoncerepræsentant: J. Breum, Houmeden 6.

Tirsdag den 18. Februar afholdtes Generalforsamling paa Hotel „Rosen" med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af 2 Suppleanter. 6. Valg af Formand. 7. Valg af 2 Medlemmer til at arrangere Besøg i industrielle Virksomheder. 8. Valg af 3 Agitationsmedlemmer. 9. Valg af 2 Revisorer. 10. Egne Lokaler. 11. 7-Lukningen. 12. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes P. Petersen. Beretningen oplæstes og Regnskabet fremlagdes, samme godkendtes enstemmigt. Til Bestyrelsen valgtes Willumsen (Genvalg), Dreyer, Bender, Hansen, Petersen (Nyvalgt). Til Suppleanter valgtes Føge, Tøttrup, til Formand valgtes Willumsen; til Besøg i industrielle Virksomheder valgtes Dreyer og Levin, til Agitationsudvalget valgtes Dreyer, Wisborg, Petersen; til Revisorer valgtes Krogh, Paludan, begge Genvalg. Tanken, egne Lokaler er nu bleven til Virkelighed, idet Lokalerne aabnes til 1. April. Angaaende 7-Lukningen har vi faaet et benægtende Svar fra Kolonialhandlerforeningen, men det vedtoges i den kommende Sæson at virke kraftigt for Sagen. Under Eventuelt drøftedes forskellige faglige Emner, og man mindedes vor nylig bortrejste Formand Joh. Sørensen samt Centralorganisationens Formand Hr. Hyllested. Generalforsamlingen, der var godt besøgt, sluttede Kl. 1¼.

J. Andreasen.

Viborg. Foreningen har afholdt sin konstituerende Generalforsamling med Dagsorden:

1. Valg af Bestyrelse. 2. Vedtagelse af Love. 3. Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 4. Valg af 2 Revisorer. 5. Eventuelt.

Den konst. Formand aabnede Generalforsamlingen og udtalte Haabet om, at Foreningen maatte vokse sig stærk, til Held og Lykke for Arbejdet for vore Interesser, samt sluttede med et Leve for Foreningen og Centralorganisationen.

Til Bestyrelse valgtes Kommis Lauritz Christensen, Assistent A. Carlsen, Bogholder E. Giese, Kommis Aug. Poulsen og Kommis J. Jacobsen. Det af den konst. Bestyrelse udarbejdede Lovforslag, blev vedtaget med Ændringer.

Til Suppleanter valgtes Kommis P. Hviid og Lagerforvalter M. Olsen — Revisorer: Kommis A. Petersen og Kommis Lauritz Jensen. Bestyrelsen havde derpaa et kort Møde. Den konstituerede sig med Lauritz Christensen som Formand, A. Carlsen som Næstformand, Giese Kasserer og Aug. Poulsen, Sekretær.

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne til Punchesold, hvor der raadede en Stemning, der varslede godt for Foreningens Fremtid.

Onsdag d. 29. Januar afholdtes det første Medlemsmøde med Formanden og Næstformanden som Talere. Sidstnævntes Tale, der indeholdt mange politiske Momenter, hans Stilling af Foreningens Program, med et udpræget socialdemokratisk Standpunkt. Der udspandt sig en varm Diskussion mellem Formand og Næstformand. Det fastsloges gennem den langvarige Debat, at Politik ikke burde anses for formaalstjenligt for Foreningens Fremtid. Formanden advarede derfor Foreningens Medlemmer og bad disse indstændig afholde sig fra de politiske Diskussioner ved Foreningens Møder.

Tirsdag d. 10. Febr. Medlemsmøde i Haandværkerforeningen. Diskussion om Lærlingevæsenet.

Torsdag d. 13. Februar Foredrag og selskabelig Sammenkomst med paafølgende Dans i Haandværkerforeningens lille Sal.

L. C.

Brevkasse.

Hr. K. Petersen, Herning. Deres Forslag bør retteligst indsendes til Hovedbestyrelsen eller — dersom det vinder Deres Afdelings Bifald — ved dennes Mellemkomst forelægges Centralorganisationens øvrige Afdelinger. Den sidste Form synes os den mest tiltalende, da det nødvendige Beløb netop tænkes tilvejebragt ved frivillige Bidrag.

Den sorte Tavle.

Kommis Th. Petersen, Vestergade 6, tidl. Aarhus.
Bestyrer Oscar L. Knudsen, Kappendrup.
Kommis P. Clemmensen, Vestergade 49, tidl. Hjørring.
Kommis Hansen, Nørregade 29, tidl. Svendborg.
Kommis Georg Rasmussen, „Messen", Overgade 5, Odense.

Odense, Febr. 1908. Carl Jensen, pt. Kasserer.

*) Lige før Bladet skulde gaa i Trykken er der kommen Afmelding fra Fru Hoffmann, men har vi istedetfor været saa heldig at faa den bekendte Koncertsangerinde Fru Willi Zwicki, som vil foredrage Romancer og Operapartier.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Kjøbenhavn og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Foreninegns Lokaler,

Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

A. Milvertz, Sorø.
Frisør- & Barbersalon,
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I Københavu sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontora

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Stosgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victroia Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm. hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430. HERNING.** Telefon **0**.

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Naar 50 Øre

om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

W. Nielsen, Postgaarden, Sørø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg i Hatte og Huer.

Undervisning

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Præstø: Hr. Kommis H. Wilken.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 2. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. | 15. Marts 1908. | 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ“,**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik ti Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

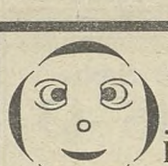
Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . .“ Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsaneskendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Skrædderforretning.
Stort Udvalg i Kraver, Flipper Manchetter, hvide og kulørte Manchetskjorter.
— Et righoldigt Udvalg i Underbeklædning —
Stort Udvalg af sorte og kulørte Hatte.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

Dansk Beklædnings
Compgn. *STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.*
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Nicot Melange, meget let
Obels Melange, middelstærk
Sanitas Melange, meget let
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSES BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1 Hjørring

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 6. 15. Marts 1908. 8. Aargang.

Skal vi organisere os branchevis.

Blandt alle de Kneb vore Principaler bruger for at komme Centralorganisationen tillivs, er Raabet om Brancheorganisationer et af de mest velklingende. Bevares — siger de Herrer Principaler — vi finder det saa overmaade godt og rigtigt at vore Medhjælpere organisere sig, kun kommer det an paa Maaden, de gør det. Og saa kør, de frem med det røde Spøgelse; og hver Branche for sig raaber paa sin Organisation, alt efter den gamle Recept, del og hersk.

Thi de ved saa inderlig godt, at kan de faa Manufakturmedhjælperne til at gaa for sig, Isenkræmmermedhjælperne for sig, og Kolonialmedhjælperne for sig, som Kontormedhjælperne ogsaa, saa vil det ikke vare længe inden der atter kan foretages endnu en Deling, som blandt Isenkræmmerne, der kunde deles i Medhjælpere i Udstyrsmagasiner og Medhjælpere, der staar i Værktøjsbutikker, og saa fremdeles i de andre Fag i lige Maade.

Men hvor meget vilde nu f. Eks. i en Provinsby saadan en 4—6 Medhjælperforeninger være værd. Intet — absolut intet. Rent bortset fra det omtrent umulige i hver By at finde 4—6 Kolleger, der vilde tage Styret i en saadan Forening, det kan undertiden knibe haardt nok endda at finde den Enkelte, saa vilde denne Splittelse af Kræfterne kun betyde, at der intet blev gjort, men saa var Hensigten jo forøvrigt ogsaa naaet.

Nej, det der hører sammen, skal blive sammen; om man sælger med Bøger, Øl, Blanksværte, Underbukser eller Ildklemmer turde for de virkelige faglige Interesser være Hip som Hap. Hvor det gælder Arbejdstidens Længde, Arbejdets Betaling, Lærlingenes Uddannelse eller Kost- og Logisystemets Afskaffelse, der har vi alle fælles Interesser, og den Principal, der kommer, med Velvilje i Øjet og Bekymring i Stemmen, og raader Dig til — for Din egen Skyld, — dog endelig at sky Centralorganisationen, men hellere arbejde for Din egen Branche, han kommer til Dig som en Ulv i Faareklæder, og hvis Du lytter til hans Røst, er det ude med Din Smule Selvstændighed inden længe.

For slet ikke at tale om de større Opgaver, som Arbejdsløshedskasser, Understøttelse af trængende og gamle Kolleger, Arbejdsanvisningen og meget mere, — alt sligt kom til at ligge brak, eller blev i bedste Tilfælde løst paa ufyldestgørende Maade indenfor en enkelt lille Klat Medhjælpere.

Nej, alle Danmarks Butiks- og Kontormedhjælpere, af hvad Art nævnes kan hører retteligen hjemme indenfor Centralorganisationens Rammer, og v i l ogsaa komme der før eller senere, og det er det de Herrer Principaler er klar over, og det er det de frygter, — derfor den megen Velvilje og Omsorg som aldeles ikke forlanges, uden hvor det sker i Forhandling mellem deres og vore Talsmænd til hele Standens Bedste.

Åge Hyllested.

Arbejdsløshedskassen.

Statsanerkendt eller Ikke-Statsanerkendt.

Der er vel næppe nogen af Centralorganisationens Medlemmer, som ikke føler en oprigtig Glæde ved Oprettelsen af Arbejdsløshedskassen, og der er ej heller Grund til andet; thi Gennemførelsen af denne Sag vil utvivlsomt i det lange Løb vise sig at være af overordentlig Betydning for vor Organisation.

Og dog tænker jeg i Øjeblikket ikke saa meget paa selve den oprettede Arbejdsløshedskasse, som paa de Fremtidsmuligheder for vor Virksomhed, som der her igennem er skabt. Det Resultat, der opnaaedes paa Repræsentantskabsmødet i Kolding og som Urafstemningen med saa stort Flertal godkendte, er jo, som det menneskelige Værk det er, ikke idéelt og muligvis vil allerede den kommende Kongres faa Lejlighed til at bøde paa de Mangler, som Erfaringen og Tiden til Efteraaret har blottet for os.

Den Maade, paa hvilken Arbejdsløshedskassen er ført ud i Livet har maaske ikke hos alle udenforstaaende Kolleger frembragt det Indtryk, at Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen er eller bør være et og det samme, og umuligt er det i hvert Fald ikke, at der hos mange Kolleger er opstaaet Forestillingen om to selvstændige Institutioner, der kun ere forenede ved det Bindeled, som fremkommer ved den fælles Styrelse og Administration. Men skal en saadan Uklarhed fjærnes, vil det bedste Middel sikkert være, at man indflettede Arbejdsløshedskassens Vedtægter i Centralorganisationens Love og lod Virksomheden helt og holdent indgaa som et Led i Centralorganisationens Virksomhed, saaledes som vore hjemlige Fagforeninger alt i mange Aar har praktiseret saadanne Sager. Paa den Maade vil man heldig være kommen over en haardt tiltrængt Kontingentforhøjelse, der ganske vist har paalagt Medlemmerne et noget større Offer, men til Gengæld ydet rigelig Erstatning, og Vejen for det næste Skridt staar da aaben. — Oprettelsen af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse. — Maaske vil mange studse og mene, at det vilde være at søbe den Kaal, man selv har spyttet i, men dette beror paa et Fejlsyn. Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser er i Virkeligheden et Stykke Socialreform, hvis Gennemførelse for en Stund henledte Verdens Opmærksomhed paa vor Lovgivningsmagt, og selv med sine Mangler vil den med den anlagte Fortolkningsmaade med Fordel kunne benyttes af Handels- og Kontormedhjælpere lige saa vel som af den øvrige Arbejderklasse. Herr Hyllested, som var den der ivrigst angreb Loven af 9. April, var mere blind for Lovens Fordele end for dens Mangler, hvad der dog ikke paa nogen Maade maa opfattes som en Bebrejdelse; thi Herr Hyllested vidste ikke den Gang og kunde ikke vide, hvorledes Loven vilde blive fortolket af Autoriteterne, han kendte ligesom os andre kun det døde Bogstav, men ikke den levende Lov.

Jeg skal ikke opholde mig længe ved alle de Udtalelser, der i sin Tid fremkom for at bevise, hvor umulig den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse var; kun et Par Punkter skal jeg her berøre, Resten kommer jeg maaske senere tilbage til. Det blev fremhævet, at Statsanerkendelsen vilde udelukke en meget stor Del af Medhjælperne fra Optagelse i en saadan Kasse, idet Loven af 9. April stillede de samme Betingelser for Optagelse som Sygekasseloven, nemlig en Indtægt af ikke over 1200 Kr. aarlig. Dette er en vitterlig Usandhed. I Loven af 9. April gøres Retten til Optagelse afhængig af om vedkommende opfylder Sygekasselovens Bestemmelser paa dette Punkt, og i denne sidste Lov omtales de 1200 Kr. ikke med et eneste Ord. Derimod benyttes Ordet „ubemidlet", og da Sygekasseinspektøren for kort Tid siden har udsendt en Rundskrivelse til de samvirkende Sygekasser, hvori han meddeler, at han vil anse Personer med en Indtægt af indtil 2400 Kr. for ubemidlede, vil man se, at det i Virkeligheden bliver et forsvindende Antal Handels- og Kontormedhjælpere, der ere afskaarne fra Optagelse i en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse.

Der er næppe heller nogen Fare for, at Ledelsen af en saadan Kasse skulde glide ud af Centralorganisationens Hænder. De Medhjælperne, som hidtil have holdt sig borte fra vore Rækker, kan man dele i to Klasser: De Ligegyldige og de, som nære en afgjort Uvilje mod al Organisation. De sidste plejer som Regel at holde sig saa langt borte fra al faglig Organisation som mulig, saa dem behøver man næppe at frygte for, og hvad de første angaar, kan man ikke hos disse forudsætte en saadan Kraftudfoldelse som Erobringen af Kassen ville betinge. For Centralorganisationen vil disse Medlemmer betyde et stadigt tilstedeværende Agitationsfelt, hvor man paa hver enkelt Medhjælper har et noget fastere Tag end Tilfældet er nu.

Desuden kan det ikke nægtes, at Stats- og Kommunetilskudet, som jo kan stige til 50 %, betyder en Fordel som Handels- og Kontormedhjælperne ikke har Raad til at kaste Vrag paa, og som man i Virkeligheden kan tage imod uden at opgive noget af sin Selvstændighed. Det er heller ikke udelukket, at vor hidtidige Holdning i denne Sag kan have Indflydelse paa vore fremtidige Krav til Lovgivningsmagten, og i dette saavel som i andre Spørgsmaal er det sikkert bedre Politik, med den ene Haand at tage imod de Fordele der bydes, og samtidig række den anden frem med fornyede Krav, end overlegent at afvise alt, hvad der ikke fuldtud tilfredsstiller.

For at undgaa al Misforstaaelse, skal jeg kun tilføje, at jeg intet af det skete ønsker usket; men at mit Forslag i Korthed gaar ud paa, at vor Arbejdsløshedskasse med nogle faa Ændringer omdannes til en Strejke- og Understøttelseskasse, og at vi dernæst skrider til Oprettelsen af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse.

Skulde mit Forslag ikke finde Jordbund, saa lad det glemmes saa hurtigt som et ligegyldigt Tal; men mener man, at det er værdigt til Overvejelse, er det næppe for tidligt at bringe Sagen frem.

Nr. 720.

Det merkantile Arbejdsmarked.

Rusland.

(Sluttet.)

Naar det erindres, at der kun er hengaaet et Par Aarhundreder siden Czar Peter den Store foretog sine haardhændede Reformeksperimenter i det russiske Østevropa, der den Gang ganske laa udenfor Civilisationens Omraade, er der mindre Aarsag til at forbavses over det russiske Riges Særstilling i Nutidens Evropa. Den bekendte Udtalelse: Skrab Polituren af Russeren og Barbaren stikker igennem, har endnu i vore Dage en vis Berettigelse og gælder med Variationer for ethvert af de sociale Lag i det uhyre og af mangeartede Befolkningselementer sammensatte Rige.

Er end de Tider forbi, hvor man anlagde samme Betragtningsmaade for en Rejse til Rusland som vore Dages Mennesker plejer at anvende, naar Maalet er det indre Afrika, eller andre af Klodens kulturfjerne Egne, man knytter dog altid en Forestilling om overdreven Fjernhed til Geografiens russiske Navne. For et dansk Øre har Smolensk en fjernere Klang end Rom, omend Radius Kjøbenhavn—Smolensk i en Cirkel med vor Hovedstad som Centrum vil give en Cirkelperiferi, der kun naar at gennemskære den lombardiske Slette.

Man behøver ikke at søge længe efter Aarsagen til disse overleverede Forestillinger. Rusland ejer hverken naturlige, sociale endsige politiske Egenskaber eller Indretninger, der kan virke dragende paa Skandinaven eller Vestevropæeren. Landet er af ringe Skønhed, de langsommelige Samfærdselsmidler gør med de store Afstande Rejser besværlige og langvarige. Dertil kommer, at Livsfornødenhederne gennemgaaende er langt dyrere end hos os, Klæder, Bolig og Linned endog omtrent dobbelt saa dyrt, men ingenlunde saa godt som herhjemme. Dette maa forud tages i Betragtning af den unge Handelsmand, der søger sig en Stilling i det evropæiske Østen. Kontormanden, der tjener 150 Kr. i Kjøbenhavn, kan ikke klare sig i Rusland med 75 Rbl. Omend Forholdene, som allerede nævnt, er væsentlig forskellige i enkelte Landsdele, maa der dog almindeligvis regnes med ca. 100 Rbl. til en anstændig Livsførelse og der bliver endda ikke meget til de Fornøjelser, som Kjøbenhavn og vore større Provinsbyer byder paa for en billig Penge. De Forlystelser, der overhovedet kommer i Betragtning for ordentlige unge Forretningsmedhjælpere, er efter vore Begreber særdeles dyre. Sligt kan imidlertid undværes og er følgelig uden Betydning for det alvorlige og energiske Menneskes Rejseplaner.

Derimod er der vigtigere Ting at iagttage. Først gælder det Sproget. Selv i Østersøprovinsernes Handelsbyer, hvor Hovedsproget er Tysk, er Kendskab til det russiske Sprog ønskeligt. I andre Egne er det absolut nødvendigt. Fransk tales vel af mange Russere, der tilhøre de øvre sociale Lag, men Landets Sprog kommer alene til Anvendelse i det egentlige Handelsliv, omend foruden de større Østersøbyer og de internationale Handelsbyer, f. Eks. Odessa huser mange udenlandske Firmaer. Den der rejser til Rusland uden engang at kende det russiske Alfabet endsige Sprogets almindelige Former, bliver derfor paa Forhaand stillet i Skyggen af sin mere sprogkyndige Kollega. Men desuden gælder i særlig Grad her, hvad der iøvrigt altid bør være en gylden Regel for den unge Merkursøn, der søger nye Udviklingsmuligheder under fremmede Himmelstrøg. Han bør forud gennem tilforladelige Kilder gøre sig bekendt med Landets geografiske Forhold, søge Underretning om Kultur og Skikke, sociale og politiske Ejendommeligheder hos det Folk, blandt hvilket han skal leve, ligegyldigt om i kortere eller længere Tid. Han skal lære ikke belæres, omend hans eget Dannelsestrin, eller hans Nations Kultur er højere end det Folks, han gæster. Dette giver f. Eks. den tyske Forretningsmand et afgjort Fortrin fremfor hans engelske Kollega.

At drage til Rusland paa maa og faa uden Forbindelse og uden forud sikret Engagement, er ikke tilraadeligt, naar ikke særlig gunstige Betingelser er til Stede. Adgangen til at „avertere sig til en Plads" er ringere her end hos os, Avertissementer om Tilbud og Efterspørgsel paa merkantil Arbejdskraft er sjældnere i russiske Blade end i Vestevropas Aviser. I hvert Fald kommer kun et begrænset Antal Blade i Betragtning til dette Øjemed og for Danske nærmest de Aviser, der udkommer i det tyske Sprog, og som almindeligvis varetagende commercielle Interesser læses i Forretningskredse. Saaledes det i Handels- og Industrikredse meget udbredte „St. Petersburger Zeitung" (Newsky Nr. 20), „Rigaer Zeitung", Dünaburger Zeitung", „Lodzer Z," „Moskower Z", „Odessaer Z." osv., der udgaar i de paagældende Byer. Dog kan det fremhæves som nødvendigt at udvise Forsigtighed og om muligt indhente nærmere Oplysninger inden der entreres paa Engagementstilbud.

Rusland er endnu og i lang Tid Mulighedernes Land; der er Chancer for den, der har lært Sprog og Forhold at kende og — hans egen Virkelyst og Evner forudsat — finder et Engagement, der overhovedet bringer Udviklingsmuligheder. Landet har Brug for dygtige og foretagsomme Forretningsfolk, og der er Plads for mange Hænder. Fremmede Medhjælpere vil uhindret kunne udøve deres Erhverv, naar kun Pas og Erhvervsforskrifter nøie efterkommes. — Vanskeligere er de Handelsrejsende stillet. Pasforskrifterne kan være ret besværlige for rejsende Købmænd, og medens den udenlandske Agent betaler 160 Kr. som Afgift i Danmark, andrager det tilsvarende russiske Beløb ca. Kr. 535.— aarlig. Desuden er Rejseomkostninger, Udgifter til Traktement af Kunder o. s. v. langt større end under vestevropæiske Forhold. — Trods alle Ulemper berejses Rusland af fremmede Købmænd i stort Tal og navnlig er det industrielt udviklede og tættest befolkede Vesten et udmærket Afsætningsomraade for navnlig tyske Frembringelser.

Den industrielle og merkantile Udvikling har iøvrigt fremkaldt Institutioner og Bestemmelser, der som den i forrige Artikel omtalte Beskyttelseslov, tilsyneladende er mere videregaaende end tilsvarende Vedtægter i det vestlige og nordlige Evropa. Saaledes har det russiske Handelsministerium for et Par Aar siden reguleret Bogholderivæsenet ved lovmæssige Bestemmelser og derved — formelt — sikret Bogholdernes Selvstændighed og bidraget til at højne deres samfundsmæssige Stilling. Den paagældende Institution har sit særlige Organ i Bogholderi-Institutet i St. Petersburg. Efter at have frekventeret Institutet kan Bogholderen faa Udnævnelse som edsvoren Bogholder-Ekspert og kan derved bl. a. kaldes til Revisor i kommunale og offentlige Foretagender. — Ogsaa det almindelige Handelsskolevæsen er i stærk Udvikling, omend det ikke paa langt nær staar Maal med Vestevropas.

DEN SORTE TAVLE.

Foruden det Ubehag, der for en ærekær Kollega kunde være forbunden med at faa sit Navn paa den sorte Tavle, et forbigaaende Onde, der sikkert næppe spillede nogen synderlig Rolle for de paagældende, al den Stund Æresfølelsen næppe er særlig omfindtlig hos den Kollega, der den ene Dag kan tegne sig som Medlem og den næste Dag nægte at betale, foruden denne Ulempe, der højst varede nogle faa Uger, eller i hvert Fald til han var kommen til en anden By, medførte det, at være kommen paa den sorte Tavle ikke noget synderligt afskrækkende.

Mulig det heller ikke fremtidig vil være særlig afskrækkende at vide, at ens Navn nu bogføres, registreres og opbevares til Brug ved kommende Lejligheder, saaledes som det nu sker paa Centralorganisationens Hovedkontor; thi der skal som Regel stærkere Lud til slige skurvede Hoveder, — men naar senere Lejlighed kommer, kunde det dog være at den eller de Paagældende kom paa andre Tanker, — men senere kan nu en Gang ogsaa let blive for sent.

En utrolig Mangel paa Tilforladelighed hersker der hos en stor Del af vore Kolleger. Man undser sig ikke for at udfylde sin Begæring om Optagelse for at nægte at indfri Bogen, naar den er udstedt. Og dette gælder mandlige som kvindelige Kolleger i lige Maade. Ved et Møde vi holdt fornylig her i Esbjerg indmeldte der sig saaledes nogle kvindelige Kolleger, og trods det, at de ikke benægtede dette, saa nægtede de alligevel at indfri deres Kvittering, da denne forevistes dem. Sligt siger Sparto til alt, og nogen Agtelse kan man absolut ikke nære for saadanne Damer.

Men det er ikke alene de menige Medlemmer, der af og til gør sig fortjente til den sorte Tavle, hvis man da anvendte den for andet end blot og bar Restancer. Uefterrettelige og forsømmelige Bestyrelsesmedlemmer — Tillidsmænd, der ingen Tillid er værd — gør i Virkeligheden meget mere Skade end et Stykke Kollega, der naar alt kommer til alt gør sig selv mest Skade ved sin Uefterrettelighed.

Saadanne Bestyrelsesmedlemmer, og af dem findes der sikkert adskillige rundt om i Afdelingerne, der ikke giver Møde, naar der kaldes, der sylter de Sager, der betros ham, der sløser med Arbejdet, og mangen Gang sætter en hel Afdeling paa Spil, saadanne Tillidsmænd er langt farligere for vor Sag end de Par Restanter vi kan opvise, men desværre — trods den større Fortjeneste i saa Henseende — kan man ikke ramme saadanne Kolleger, før det mangen Gang er forsent.

Men kan man end ikke sætte dem paa den sorte Tavle saa bør man indenfor hver Afdeling selv holde Justits, og fremfor alt ikke taale, at Mandaterne siddes overhørige.

Vi skal have det mere frem i Bevidstheden hos os allesammen, at slige Hverv er Æreshverv, det er Dine Kammerater, der betror deres Velfærd i Dine Hænder, og at svigte er et Forrædderi.

Men det gaar her som overalt i denne Verden, de smaa Tyve hænger man og de store lader man løbe, og derfor sætter vi fremdeles vore Restanter paa den sorte Tavle, men vi bogfører, registrerer og opbevarer deres Navne til Brug ved senere Lejlighed.

Å. Hyllested.

NY AFDELING.

Nyborg.

Der har tidligere været gjort Forsøg paa at starte en Afdeling i Nyborg uden at det dog ret vilde lykkes før i Gaar, da vor Odense-Afdelings energiske Formand, Herr Birger Kruuse, som Medlem af Agitationsudvalget for Øerne sammen med

nogle interesserede Nyborg-Kolleger havde indbudt til et Møde ang. denne Sag paa Industri-Hotellet.

Der var mødt ca. 40 Kolleger deriblandt flere Damer og ogsaa en Del Odense-Kolleger, da Mødet aabnedes af Kruuse, der bød Velkommen og derpaa gav Ordet til Herr Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, som holdt et udmærket organisatorisk Foredrag, hvori han særlig dvælede ved Organisationens Betydning for Handels- og Kontormedhjælper-Standen.

Under den paa Foredraget følgende Diskussion, der lededes af Kruuse, udtalte Herr Redaktionssekretær Wellejus, at han var enig med Herr Vilh. Hansen i de fleste af dennes Udtalelser, men han troede dog, at man hellere maatte stifte nogle flere Foreninger, der saa hver skulle omfatte et Fag inden for Handels- og Kontormedhjælperne. Iøvrigt florerede efter hans Mening Foreningslivet alt for stærkt, han havde ogsaa faaet den Opfattelse af Herr Hansens Foredrag, at Centralorgnisationen kun havde udrettet noget for Butiksmedhjælperne, men endnu intet eller meget lidt for Kontormedhjælperne til hvilken Stand han nærmest henregnede sig selv.

Vilh. Hansen paaviste det umulige i at oprette Brancheforeninger, idet der langtfra ville komme den Fasthed og Ensartethed i Styret, hvis disse oprettedes, som der nu er. — Endvidere udtalte Herr H., at Grunden til, at der ikke fra vor Organisation var gjort mere for Kontormedhjælperne var den, at Butiksmedhjælperne var langt daarligere stillede end Kontormedhjælperne, og man begyndte selvfølgelig altid at reformere der hvor Skoen trykkede haardest.

Kommis Kastrup troede ikke, at der tiltrængtes saameget en faglig Forening i Nyborg og vilde derfor foreslaa, at der oprettedes en Forening paa et mere selskabeligt Grundlag, der saa senere kunde tage de faglige Spørgsmaal op, dog skulle denne efter hans Mening straks indmeldes i Centralorganisationen.

Wellejus erklærede sig nu, efter at have hørt Hr. Hansens sidste Udtalelser, for at være fuldstændig enig med denne.

Vilh. Hansen paaviste overfor Hr. Kastrup, at det netop var den faglige Forening der tiltrængtes, men at Selskabelighed derfor ikke absolut var udelukket, og rettede derpaa en indtrængende Opfordring til de tilstedeværende Kolleger om at indmelde sig i den Forening, der nu vilde blive dannet.

Dirigenten afsluttede derpaa Diskussionen og rettede en Tak til Herr Vilh. Hansen, samt bad de Tilstedeværende om at foretage en Afstemning om, hvorvidt der skulde oprettes en Afdeling eller ej.

Det vedtoges enstemmigt at oprette „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Nyborg og Omegn", og der nedsattes et Udvalg bestaaende af d'Herrer V. Winther, Hansen og Kastrup samt Frk. Lena Frederiksen til at udarbejde Love etc.

Kruuse sluttede derpaa Mødet, idet han rettede en kraftig Opfordring til de Tilstedeværende om at agitere ivrigt for den nye Forening,

Odense, den 9. Marts 1908.

Carl E. Kemp.

KVINDERNE.

Da jeg havde læst det sidste Nr. af vort Fagblad, slog det mig, at jeg vist aldrig havde set et Kvindenavn under en Artikel, og uvilkaarlig spurgte jeg mig selv, hvorfor er Kvinderne ikke med, hvorfor staar der saa faa i vor Forening, hvorfor kommer de saa sjældent til vore Møder, hvorfor ser vi dem aldrig i vort Blad? Er det fordi de ikke forstaar Organisationens Nytte, eller er det hos os Fejlen ligger, gør vi ikke nok for at faa dem med? Begge Dele er vel sagtens rigtigt, men har Kvinderne hidindtil ikke forstaaet eller interesseret sig stort, hverken for de politiske eller økonomiske Sider af vort Liv, maa de Rystelser der gaar igennem vort Samfund, det nervøse Jag og den hensynsløse Udbytning, der kendetegner vor Tid, snart aabne Øjnene paa dem. Kun faa Kvinder har en Arbejdstid som Ekspeditricen, kun faa lønnes saa daarligt og behandles saa overlegent som hun, men medens de fleste andre Kvinder, Tjenestepiger, Sygeplejersker, Fabriksarbejdersker og Syersker har dannet sig Organisationer, der varetager Medlemmernes Krav og søger at forbedre deres Stilling, staar Handelsstandens Tusinder af Kvinder, spredte, ligegyldige, hjælpeløse. Saaledes bør det ikke være. Alle de Kvinder, for hvem Kontor- og Forretningsarbejde er Erhverv, maa finde deres Fagforening, slutte sig til deres Kammerater, at vi kan faa vor Løn hævet og vor Stilling forbedret. Vore Møder skulde ogsaa være præget af deres Ønsker og deres Krav, og i vort Blad skulde vi udvexle vore Meninger, og give de Raad vi formaar. Finder vi til Tider Tonen dér for højstemt og kancelliagtig, saa lad os i Guds Navn bringe den ned paa en bredere og jævnere Basis, saa at vi alle kan forstaa den og have Glæde af den.

Men fremfor alt maa vi ikke holde os tilbage. Der udgaar i denne Tid som en Slags social Vækkelse til Kvinderne, derved at de nu faar kommunal Valgret; lad os vise, at vor Stands Kvinder ogsaa er vaagne og forstaaende, at vi ikke bliver de eneste, der holder sig tilbage i forhistorisk, fornem Ro. Det lønner sig dog ikke for os, for den, som intet kræver, faar intet, det eneste vi opnaar, er at blive en Dødvægt om Benene paa de af vore Kammerater, der kæmper for at forbedre deres og dermed Standens Stilling, og det burde vi holde os for gode til. Vi burde i Stedet for være de ansporende og begejstrende, være, som en Mand nylig sagde paa et Møde, Surdeigen i vort offentlige, her vil det sige vort faglige Liv.

Elisabeth Jørgensen.

Til Isenkrammedhjælperne.

I det Blad, som kaldes „Den danske Isenkræmmer", findes der i Nr. 5 en Artikel, som med sit Syn paa Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger er berettiget til at vække en vis Opsigt. En Indsender skriver en Artikel, som vi her skal gengive et Brudstykke af: „Der findes derimod en socialdemokratisk Forening i Esbjerg. Ovenfor dens Medlemmer er der i Isenkræmmerforeningen i Kjøbenhavn vedtaget den Beslutning, at ingen af dens Medlemmer maa engageres her. — Trods denne her gennemførte Bestemmelse savner vi kjøbenhavnske Isenkræmmere den fornødne Støtte hos vore Provinskolleger, idet disse, saavidt mig bekendt, kun har under Overvejelse, om de vil følge vort Eksempel eller ej ! ! !"

Det er altsaa derimod Meningen, at de Isenkrammedhjælpere, som findes indenfor vore Rækker ved denne Bestemmelse skal tvinges ud af Centralorganisationen. Vi trøste os imidlertid med, at dette kun er en Bestemmelse, der findes paa Papiret og endnu ikke bliver praktiseret; og selv om der enkelte Steder i Kjøbenhavn er Principaler, der tage dette Hensyn, tror vi i det hele og store, at Principalerne ser saa meget paa deres egen Fordel, at det ikke vil blive nogen absolut Betingelse, og naar Forfatteren til Artiklen skriver, at der savnes den fornødne Støtte hos Provinskolleger, er vi fuldstændig enige med ham heri og tror ogsaa, at dette i Fremtiden vil blive Tilfældet.

Vi ser desuden, at i den Forening er al Politik bandlyst, men naar en eller flere Medlemmer kan tillade sig at udtale, at den i Esbjerg og forresten over hele Landet værende Forening, skal være en socialistisk Forening, saa synes vi, at de i allerhøjeste Grad driver Politik, for vi gaar kun frem med et berettiget Krav for Øjet, hvilket ikke kan kaldes for Politik. Men det er kun for at underminere de Kommisser, som kommer fra Provinsen og vil søge Plads i Kjøbenhavn, fordi D'Herrer Kommisser i Kjøbenhavn ved lige saa vel som os, at de ikke kan faa Plads i Provinsen, da Principalerne saa vidt mulig undgaar at engagere Kommisser, der er oplærte eller har været i Kjøbenhavn, saa den Beskyldning er den største Usandhed, de kan rette imod os.

Men vil D'Herrer Kommisser søge at lukke for os derovre, skal vi gøre hvad der staar i vor Magt for at gøre Gengæld, men vi vil ønske for Medlemmerne af Isenkræmmermedhjælperforeningen, at de maa komme paa andre Tanker og se, at det er det bedste at arbejde sammen med deres Kolleger fra Provinsen, og desuden vil vi bede D'Herrer lægge Mærke til, at i vort næste Nr. af Handels- og Kontormedhjælper-Tidende er en Artikel med Overskrift saalydende: En Opmuntring fra Principalerne, en Artikel der forhaabentlig vil bringe vore kjøbenhavnske Kolleger paa andre og bedre Tanker.

Flere Isenkramkommisser i Nykjøbing p. M.

Den periodiske Presse i Danmark.

Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter. — Fagbladenes Fagblad.

Det hændte for henved en halv Snes Aar siden, at den der skriver disse Linier nævntes som „Redaktør" — i „Gaaseøjne" — i et af de store Hovedstadsblade. Det var under de første Forsøg paa at skabe en Medhjælperpresse og „Resultatet", man i første Omgang opnaaede, var saa vidst heller ikke egnet til at imponere en blaseret Journalist fra en Hovedstadsmoniteur i stort Format. Men den Betragtningsmaade, der her havde givet sig Udtryk, havde en dybere Baggrund. Den karakteriseres maaske bedst ved det Svar, som et af Regeringens Medlemmer for 6—7 Aar siden gav en Fagpresse-Mand, der spurgte ham, hvormange Fagblade og Tidsskrifter, der var her i Landet: „Aah — et Dusin" — lød Svaret.

Fagpressen har gennem Aarene ført en Tilværelse i beskeden Tilbageholdenhed. Først med de sidste Aar er der indtraadt en Forandring heri. Den almindelige Fremdrift i Erhvervslivet, den Stræben efter et større Maal af Kultur, der spores i alle Lag af vort Folk, — og ikke mindst den organisatoriske Udvikling har frembragt en efter vore Forhold betydelig Fag- og Tidsskriftspresse, der har taget et mægtigt Løft for Tidens kulturbefordrende Arbejde.

Dagspressen er forlængst en Del af vor daglige Kost, dens Betydning er anerkendt og ubestridt, den finder gennem sine talrige Afskygninger Adgang til ethvert af de Tusind Hjem. For at være „up to date" maa den sejle efter Aktualitetens Kompas, — tage sit Standpunkt hurtigt, bringe sine Beretninger under Øjeblikkets Impuls, — ofte derfor paa Bekostning af Sagligheden. Den første den bedste „penny a liner" udbreder sig paa Minut-

ter over det Emne, som Fagpressens Mænd ofrer Timer paa at behandle med Grundighed og Saglighed. Det virkelige Fagskrift har et forud afgrænset Omraade, dets Virkemaade er Belæring gennem saglig og grundig Behandling af de Emner, der frembyder sig indenfor dets Arbejdsfelt.

Vore Fagblade og Tidsskrifter — den saakaldte periodiske Presse — udgør et Antal af omkring 500. Nuanceringen er imidlertid stærk, og naar alle de mange periodiske Bladforetagender, der under Tidsskriftnavnet skjuler almindelige Annonceforetagender, eller iøvrigt er af mere end tvivlsomt Værd, fraregnes bliver de egentlige og almindelig anerkendte Blades Antal betydelig ringere. Organer af den sidstnævnte Kategori dannede for et Par Aar siden „Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter" til Varetagelse af den periodiske Presses fælles Interesser. Denne Organisation, der tæller 70—80 Blade — deriblandt mange af de betydeligste Fag- og Tidsskrifter, arrangerede afvigte Sommer den tidligere omtalte internationale Fag- og Tidsskrift-Udstilling i Kjøbenhavn, — en Opgave, der skønt stort anlagt, gennemførtes med meget Held og var det første Forsøg af denne Art, der er gjort her i Landet. Ca. 600 inden- og udenlandske Blade deltog i Udstillingen.

Siden Nytaar udgiver Foreningen Maanedsskriftet „Pressen" under Redaktion af sin energiske og initiativrige Formand Redaktør Søren Ringer. Dette „Fagbladenes Fagblad" skal være et Bindeled mellem Redaktørerne, virke for Foreningens Formaal og yde Fagpressens Ledere Støtte og Vejledning i Udøvelsen af deres Kald. De foreliggende Hefter, der er Udgiverne fuldt ud værdige, har bragt en Række udmærkede Artikler om Fagpressens Opgaver, graliske og fagtekniske Spørgsmaal osv.

Den nye Presseorganisation har foruden det store Arbejde, der var forbunden med Udstillingen, beskæftiget sig med saadanne Anliggender som gratis Jernbanerejser i redaktionelle Øjemed for Fagbladsredaktører, en Reform i Annoncevæsenet, Bladenes Distribution gennem Postvæsenet, Oprettelse af en Konsulentvirksomhed for Fagpressen osv. ligesom der er udgivet et større illustreret Skrift om Arbejderbeskyttelsesmidler (Foreningen tilhører den internationale Forening for Arbejderbeskyttelse) og man har været repræsenteret ved flere Udstillinger. Formanden er saaledes valgt som Medlem af Pressekomitéen for Landsudstillingen i Aarhus.

Alle de her nævnte Anliggender drøftedes indgaaende ved Foreningens aarlige Generalforsamling den 8. ds. paa Dagmarhotellet i Kjøbenhavn. Generalforsamlingen, der lededes af „D.H.K.M.T.s" Redaktør, godkendte med Enstemmighed de aflagde Beretninger og fremlagde Regnskaber og stillede den nye Bestyrelse forskellige Opgaver til Løsning i det kommende Foreningsaar. Bestyrelsesvalget gav Resultatet: Redaktørerne S. Ringer („Nordisk Cycle- og Motor-Fagblad"), V. Figgé (Afholdsbladet „Agitatoren"), Hauch-Fausbøll („Personalhistoriske Samlinger"), Vilh. Hansen („Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"), C. Johnsen („Dansk Postblad"), Sigv. Andersen („Detailhandlerbladet") og M. Høier („Idrætten").

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Aalborg—Nørre Sundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 19. ds. Aften Kl. 9 pr. i Foreningens Lokaler med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse. 3. Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 4. Valg af Agitationsudvalg. 5. Afskrivning af Aktier i Pladsledighedsforsikringen. 6. Eventuelt.

Medlemmerne bedes virke for, at Generalforsamlingen bliver fuldtallig besøgt. Husk at Torsdag den 19. ds. Kl. 9 Aften maa alle møde.

Bestyrelsen.

Frederikshavn. Formand: S. West, Kasserer August Thisted, Adr. G. Kralund.

Onsdag den 26. Februar afholdtes paa Centralhotellet ordinær halvaarlig Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes og der foretoges Valg af et Bestyrelsesmedlem istedetfor Fuldmægtig H. Bonde, der som Suppleant var indtraadt i Bestyrelsen. men havde bedt sig fritaget for Hvervet. Valgt blev Bogholder Fr. Nielsen, til Suppleanter valgtes Bogholder Johs. Hauschildt og Kommis H. Nyegaard. Til Revisorer valgtes Kontorist J. P. Jensen og Kommis Thobias Nielsen.

Foreningen mindes sin 1-aarige Bestaaen ved Afholdelse af Foredrag og Bal Søndag den 15. Marts i Aftenstjernens Lokaler. Hovedbestyrelsesmedlem A. Andreasen, Hjørring, kommer tilstede som Taler og Foredraget er offentligt.

J. Schmidt.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 24. Marts 1908 Kl. 8½ Aften paa „Du Nord".

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af en Suppleant. 4. Spørgsmaalet om 8-Lukningsloven og hvad Foreningen skal foretage i Anledning af, at enkelte Forretninger her i Byen, efter hvad Bestyrelsen har erfaret, ikke paa behørig Maade opfylder Løftet om frivillig 8-Lukning. 5. Hvad der nu efter Oprettelsen af Organisationens Arbejdsløshedskasse, kan foretages for at hverve de udenfor Foreningen staaende Medhjælpere og Lærlinge som Medlemmer af Foreningen og Arbejdsløshedskassen.

De Skridt, der i denne Henseende skal foretages, bør drøftes grundigt, og ethvert Medlem bør derfor komme tilstede.

Bestyrelsen.

Odense. Halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 25. Marts Kl. 9 i Foreningens Lokaler.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 3. Valg af 2 Suppleanter. 4. Valg af 1 Revisor. 5. Valg af 1 Revisorsuppleant. 6. Indkomne Forslag. 7. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Afdelingen afholder Stiftelsesfest Søndag den 22. ds. paa Fyens Forsamlingshus Kl. 6 med Fællesspisning (Menu: Salt med Gemyse, Rensdyrryg, Nucca-Is) a 2 Kr. pr. Kuvert og paafølgende Bal.

Flere store Overraskelser vil fremkomme i Aftenens Løb. Medlemmerne bedes tegne sig paa en cirkulerende Liste. Stor Tilslutning forventes.

Paa Festudvalgets Vegne
Carl E. Kemp.

Præstø. Den 8. December 1907 dannedes en Afdeling i Præstø. Smaat og beskedent begyndte den sin Virksomhed men ved et energisk Arbejde fra Bestyrelsens Side voksede den sig stor og stærk, saaledes at den nu omfatter alle Medhjælpere paa et Par Stykker nær.

Vi har hidtil haft 2 Sammenkomster, nemlig Bal den 2. Februar og Punschesold den 4. Marts og ved begge disse Festligheder har der hersket en ganske udmærket Stemning. Foreningens Bestyrelse bestaar af Bogholder H. Larsen (Formand) Kommis S. P. Larsen (Næstformand), Fuldmægtig Holmen (Kasserer og Sekretær), Kommis Jul. Jensen og Trafikassistent Rode.

Holmen.

Slagelse. Torsdagen den 5. Marts 1908 afholdtes den aarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler, „Hermes" med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent og 2 Tillidsmænd. 2. Formanden aflægger Beretning. 3. Kassereren fremlægger Regnskabet. 4. Valg af Formand. 5. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 6. Valg af 2 Suppleanter og 2 Revisorer. 7. Lokalespørgsmaalet. 8. Eventuelt.

Der var mødt 34 Medlemmer, som fulgte Forhandlingerne med stor Interesse og livligt deltog i Diskussionen.

Til Dirigent valgtes: Bogholder Overgaard. Til Tillidsmænd: Kommisserne Madsen og Schaap. Formanden oplæser Beretningen. Kassereren fremlægger Regnskabet, der godkendtes enstemmig. Til Formand valgtes: Bogholder Møller (Nyvalg). Til Bestyrelsen valgtes: Kommis Andersen (Nyvalg), Frk. Jensen (Nyvalg), Kommis Jensen (Nyvalg), af de 4 afgaaede Bestyrelsesmedlemmer ønskede ingen Genvalg.

Til Suppleanter valgtes: Bogholder Larsen (nyvalgt), Kommis Eriksen (nyvalgt). Til Revisorer valgtes: Bogholder Chr. Petersen (nyvalgt), Bogholder Poulsen-Schmidt (nyvalgt).

Under Eventuelt forekom intet Nyt. Dirigenten rettede en Tak til den afgaaede Bestyrelse, hvortil hele Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig. Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen som sluttede Kl. 11½.

Holger Thorsen.

Skive. Generalforsamling afholdes Onsdag den 25. Marts Kl. 9 Aften paa Hotel „Phønix".

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabsaflæggelse for det forløbne Aar. 3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og af Suppleanter, Revisorer og Revisorsuppleanter. 4. Eventuelt.

Regnskabet ligger til Eftersyn hos Kassereren.

Bestyrelsen.

Vejen. Handels- og Kontormedhjælperforeningen afholdt Søndag den 8. Marts Fællesspisning og Bal. — Ved Bordet bød Formanden velkommen, og der blev holdt en Del Taler af alvorligt og skæmtsomt Indhold, samt afsunget en Sang, der var forfattet i Dagens Anledning. — Foreningen afholder Møde hveranden Onsdag og kan glæde sig ved jævn stadig Tilgang.

H. Hansen.

Den sorte Tavle.

Kommis H. V. Jensen er slettet af Afdelingen paa Grund af Kontingent-Restance.

Sorø, Marts 1908. H. Madsen, pt. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Københavns Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til
Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.
Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.
Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.
Skriv kun paa den ene Side af Papiret.
Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.
Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.
Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

lagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

A. Milvertz, Sorø.
Frisør- & Barbersalon,
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

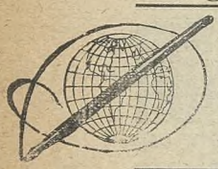
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

W. Nielsen, Postgaarden, Søro.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Stosgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victroia Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430.** HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Naar 50 Øre

om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Præstø: Hr. Kommis H. Wilken.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. | 1. April 1908. | 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Landbrugslotteriet
Fornyelsen slutter den 6. April. Ikke fornyede Sedler sælges den 7. Senere tiltrædende Spillere maa betale for de foregaaende Trækninger.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved
R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1, Kl. Arbejde. Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Cigarer
La Renomme **Turf**
Amata **Flor de Cuba Regalia**
Reforma **Donna Anna**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

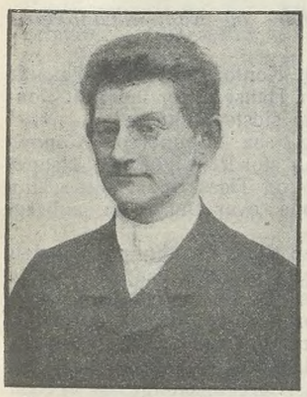
Nr. 7. 1. April 1908. 8. Aargang.

Redaktøren er bortrejst til Udlandet i sidste Halvdel af April. Manuskripter til Artikler, der ønskes optaget i No. 9 pr. 1ste Maj bedes derfor saa vidt muligt indsendt til Redaktionen inden den 12te April.

CARL CHRISTENSEN og GEORG REICH.

Det Tilfælde er indtraadt, at Centralorganisationen omtrent samtidig har mistet to af sine bedste Mænd, de Kolleger, hvis Navne staar over disse Linier. Begge Hovedbestyrelsesmedlemmer og mangeaarige Tillidsmænd i den kjøbenhavnske Medhjælperbevægelse, har de hver paa sit Omraade gjort vor Organisation store Tjenester. Indtræden i selvstændige Virksomheder har nu nødvendiggjort, at vi maa tage Afsked med disse Kolleger som Medarbejdere for Medhjælpersagens Fremme.

CARL CHRISTENSEN, Kjøbenhavn.

„Jeg blev indmeldt i „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" paa Mødet den 22. Februar 1900 i Wittmarcks Lokale, hvor min knapt nittenaarige Sjæl i sit inderste hilste Herr Axel Gundels fyndige agitatoriske Foredrag som et nyt Evangelium for Medhjælperne. Jeg følte, der oprinder nye Tider for os ogsaa" — skriver C. C. i sit Svar paa vor Anmodning om nogle biografiske Data.

C. C. blev snart det aktive Arbejdets Mand. Som Kontormand blev hans Virkefeldt foreløbig „Kontormedhjælpernes Organisation." Valgtes som Revisor d. $^{27}/_{2}$ 1901, Bestyrelsesmedlem og Kasserer $^{12}/_{8}$ 01, Formand $^{24}/_{9}$ 03 indtil $^{12}/_{9}$ 04, da manglende Tid nødsagede ham til en forbigaaende Mandatnedlæggelse. Siden August 1905 uafbrudt Bestyrelsesmedlem. I henved 5 Aar — siden Reorganisationen i 1903 — Medlem af de kjøbenhavnske Afdelingers Fællesledelse og dennes Kasserer. C. C. har været Delegeret ved alle vore Kongresser og Repræsentantskabsmøder siden 1902. Indvalgtes i Hovedbestyrelsen ved den ekstraordinære Kongres i Odense 1903, blev 1ste Suppleant ved Kongressen i Esbjerg 1906 og genindtraadte i Hovedbestyrelsen i September 1907. Leder af det kjøbenhavnske Engageringsbureau siden Juni 1906.

Gennem en lang Aarrække har C. C. været ansat i det kendte Firma W. Strøier & Co., flere Aar som Korrespondent, og har i denne Egenskab udviklet den næsten virtuosmæssige Routine, som han besidder i Maskinskrivning og Stenografi. Ikke alene i stenografiske Konkurrencer — inden- og udenlandske — har C. haft Lejlighed til at vise sin Dygtighed, ogsaa i det praktiske Arbejde for Stenografiens Udbredelse har han ydet Kontorfaget betydelige Tjenester. C. C. har saaledes fra $^{1}/_{4}$ 04—$^{1}/_{4}$ 05 været Formand for „Dansk stenografisk Forening" i Kjøbenhavn og siden 1904 Medlem af og Sekretær i Overbestyrelsen for den stenografiske Landsorganisation (Letfattelig dansk Stenografi, Worms System).

Siden September 1906 har C. C. været Prokurist i sit Firma. Han etablerer sig den 1. Maj som Grosserer i sin Branche — Korn- og Foderstoffer.

I C. C. mister vor Organisation et mangeaarigt aktivt Medlem og en evnerig Standsfælle, der som en fremragende Arbejder i sit Fag er en skattet Medarbejder i den Forretning, hvor han efter et Avancement gennem alle Grader allerede som 25—26-aarig sad inde med en af de mest betroede Stillinger, der kan blive en Forretningsmedhjælper til Dels. Denne ualmindelige Karriere er ingen Tilfældighed. I C. C.s Tilegnelse af sit Fags Teknik, i hans intellektuelle Udvikling og personlige Levesæt har der altid været Methode, og han har som faa forstaaet den Kunst at øve systematisk Kontrol med sig selv — en vigtig Forudsætning for store aandelige Præstationer.

C. C. hørte til de stille Arbejdere, uden hvis Virke al Organisation er haabløs. Det var ikke hans Sag at virke som Taler og Agitator, men tog han Ordet i Foreningsanliggender, talte han altid til opmærksomme Tilhørere. — Hans Standsfæller mødte ham med fortjent Agtelse; hans vindende Personlighed, tilbageholdende Væsen i Forbindelse med taktfuld og bestemt Optræden skaffede ham udelt Tillid og Venskab blandt alle de Standsfæller, der lærte ham personlig at kende.

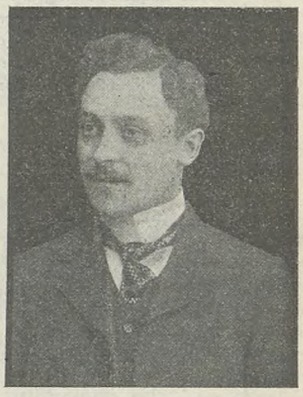
Paa ét Omraade vil vi savne C. C. som den der vanskeligt — eller aldrig — erstattes. Som stenografisk Referent ved vore Kongresser og vigtige Møder har han Gang efter Gang ydet et Arbejde, hvori en højtudviklet Færdighed i den Kunst, der i ham havde en af sine betydeligste Banebrydere, forenedes med Intelligens og Indsigt i det Stof, han paa Grundlag af sine Stenogrammer med fuldendt Dygtighed evnede at give Liv. For den, der nedskriver dette biografiske Rids, har disse Referentarbejder altid været en redaktionel Nydelse at gennemlæse og sammenføje til en Helhed. Thi C. C. besad værdifulde Evner til ud af et Foredrags Bredde og en Debats repeterende Uendelighed netop at gengive Pointerne, uden at endog den Refererede sidenhen skulde opdage Amputationerne. Og netop det er Referentkunstens Hemmelighed at bortkaste den værdiløse Skal og give Læserne Idéens saftige, velsmagende Kærne.

Deltagelsen i Medhjælperbevægelsen er ejheller gaaet sporløst hen over C. C. Som for de fleste af os er Arbejdet for Standens Fremtid for ham blevet et Plus i hans individuelle Udvikling. Efterfølgende Brudstykke af hans føromtalte Svar paa vor Henvendelse er i saa Henseende betegnende som det er karakteristisk for den Personlighed, vi her har søgt at skildre. C. C. skriver:

„Som jeg allerede har udtalt overfor Herr Hyllested i et Brev, hvori jeg beder ham bringe Hovedbestyrelsens Medlemmer min Hilsen, har jeg aldrig fortrudt det Arbejde, jeg har gjort, og den Tid, jeg har ofret i Medhjælperbevægelsens Tjeneste. Den Alvor, Nidkærhed, og hvad der forekommer mig at være det vigtigste af Alt, bestandige Udholdenhed i Arbejdet for Sagen, som jeg har været Vidne til, maa nødvendigvis før eller senere bringe denne til endelig Sejr! Det er ikke uden vemodige Tanker, jeg nu maa tage Afsked med et Arbejde, der i Aarenes Løb var blevet mig kært, og som for mig rummer saa mange gode Minder. —"

GEORG REICH

er født i Kjøbenhavn d. 1. Januar 1880. Lærte Kolonialfaget, har arbejdet i 3 Forretninger som Medhjælper, sluttelig som Forretningsbestyrer til han endelig indtraadte i selvstændig Virksomhed indenfor Farve- og Materialbranchen hans Speciale.

Allerede som 18-aarig ung Mand blev R. Medlem af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund", og senere (Febr. 1901) Revisor i „Kolonialmedhjælpernes Organisation", hvilken Tillidspost snart ombyttedes med et Bestyrelsesmandat. Da Kolonialmhj. Org. paa Initiativ af K. Hintz, det gamle Forbunds Stifter, — foranlediget af forbigaaende Differencer — udmeldt sig af Centralorganisationen, fine der vi allerede Aaret efter R. ivrigt arbejdende for den Genforening, der snart fulgte. R. valgtes den 26. April 1904 til Formand for sin Afdeling, der i ham fik en dygtig og nidkær Leder; den 4. Januar 1906 blev han Formand for de kjøbenhavnske Afdelingers Overledelse og havde disse Tillidshverv inde, indtil han i Begyndelsen af 1907 maatte trække sig tilbage, da Forretningsanliggender optog næsten hele hans Tid.

Ved Kongressen i Esbjerg 1906 valgtes R. til Hovedbestyrelsesmedlem. Ønsket om at Butiksmedhjælperne fik en særlig Repræsentant i Hovedledelsen blev stærkt begrundet paa Kongressen, og det blev R. der — omend personlig lidet kendt blandt Provinskollegerne — samlede et stort Stemmeantal. Selv om en særlig Fagrepræsentation i Hovedledelsen hidtil ikke havde vist sig absolut nødvendig, blev R.s Valg dog til Nytte for vor Organisation. Han var ikke blot Butiksmedhjælperne en fuldgod Repræsentant, men overhovedet et indsigtsfuldt og klartskuende Hovedbestyrelsesmedlem.

R. er en dygtig og samvittighedsfuld Arbejder i sit Fag og disse værdifulde Egenskaber har tillige præget hans Virksomhed for sine Standsfællers Sag. Ligesaalidt som C. C. var han den fødte Agitator, men til Gengæld havde han Organisationens Fortrin og Foreningslederens sikre Greb paa Tingene. Reichs personlige Elskværdighed og sympathetiske Optræden har skabt ham mange Venner indenfor Kollegernes Kreds.

I Hovedkontorets Februar-Beretning bringer Åge Hyllested

de to afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer Centralorganisationens Tak for godt Samarbejde, og Anerkendelse af de tvende Kollegers Virke for vor fælles Sag. Hertil knytter vi Ønsket om fremtidigt Held for vore forhenværende Medarbejdere i Følelsen af at dette Ønske deles af alle Centralorganisationens Medlemmer Landet over.

Vort Blad.

En kritisk Enquéte.

D. H. K. M. T.s Redaktør har nylig rettet en Henvendelse til et halvt Hundrede af de ledende og kendte Kolleger indenfor Centralorganisationen om at fremkomme med kritiske Indlæg vedrørende vort Blads Ledelse og den Maade, hvorpaa det søger sin Opgave løst. Red. henviser til, at han i de 8 Aar Ledelsen af vor Tidende har været ham betroet kun i ringe Grad — og i en maaske altfor ringe Grad — har været underkastet Kritik, og skriver bl. a.:

„Redaktøren af et Organ som vort maa almindeligvis personlig træde i Baggrunden, fordi han er Organisationens Mand og derfor bør lede Bladet i Overensstemmelse med Bevægelsens Taktik og almengældende Standpunkter. Alligevel vil det personlige Moment gøre sig gældende, og for Personlighedens Skyld bør det netop være saa. Saaledes i min Redaktørgerning og saaledes — haaber jeg — fremdeles under mine Efterfølgere. Men derved gives der Spillerum for baade Mangler og Fordele, og jo længere den Enkelte har Ledelsen i Haand vil baade disse og hine blive mere fremtrædende.

Derfor anmoder jeg Dem om Deres Udtalelse vedr. vort Blads Opgaver og dets Betingelser for at løse disse. Her skal blot peges paa saadanne Punkter som Indholdets hidtidige Art, Stoffets Ordning og Behandling, nye Emner, Medlemmernes Forhold til Bladet, Redaktionens almindelige Opgaver, men iøvrigt ser jeg gerne at ethvert Spørgsmaal, der kan have Interesse for denne Enquête, der foretages blandt de ledende og kendte Kolleger i Centralorganisationen, inddrages i Deres Besvarelse. — Jeg henstiller til Dem, saavidt muligt at begrænse Deres Bidrag til 35—50 Linier af den almindelig anvendte Compres-Skrift.

Som det tilstrækkeligt turde fremgaa af foranstaaende er det *Kritiken* og nye Synspunkter, *ikke* en mulig Anerkendelse jeg tilstræber med denne Henvendelse, som jeg overlader Dem at betragte som rettet til enhver Kollega indenfor Deres Kreds, hvis Udtalelse De formener af Interesse i dette Anliggende.

Deres Bidrag til Enquèten udbeder jeg mig *snarest*.

Sluttelig beder jeg Dem forstaa, at denne Opfordring ikke fremkommer, fordi D.H.K.M.T.s Stof-Kilder truer med at udtørre. Tvertimod, de tegner at kunne sprudle i uoverskuelig Tid. — Nej, Hensigten med disse Linier er, foruden den anførte, tillige gennem de offentliggjorte Besvarelser at vække og vedligeholde i alle Medlemskredse en levende Interesse for det i vort Reformarbejde saa vigtige Organ. Desuden vil Enquèten sikkert vise sig af Betydning for Drøftelsen af Bladspørgsmaalet paa Kongressen til Efteraaret."

Vi benytter Lejligheden til at understrege, at Adgangen til at deltage i denne Enquéte naturligvis staar aaben for alle vore Medlemmer — naar Indlægene offentliggøres under Navn og Stilling med Angivelse af ev. Tillidshverv i Organisationen — og at kun Centralorganisationens nuværende Omfang har umuliggjort en direkte Henvendelse til enhver af vore talrige mere eller mindre aktive Medlemmer.

Johanne Berg *(Kasserer for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Aalborg Nørresundby og Omegn.*

„Ikke mulig Anerkendelse". — Bevares! Redaktørens Ønske maa respekteres, men det bliver saa vanskeligt at skrive noget om „D. H. K. M. T." Naar jeg altsaa ikke maa rose, vil jeg med den Svaghed, som navnlig Kvinderne har for de stærke Modsætninger, kritisere.

Det forekommer mig af og til, naar jeg læser vort Blad, at der med en vis Forkærlighed tales om, hvordan vore udenlandske, og da navnlig de tyske, Standsfæller har taget og tager Kampen op.

Det har selvfølgelig for mange sin store Interesse og Betydning at læse derom; men Masserne, dem vi særlig har Bud til, interesserer det mindre at vide, hvor langt vore Broderorganisationer er foran os. De færreste smittes af det gode Eksempel, de fleste fristes til at sige det saa sørgeligt selvopgivende: „Hvad kan det nytte."

Derfor tror jeg ikke det udenlandske Stof som Agitationsmiddel har nogen Betydning, og mener det burde indskrænkes til det sympathetiske „Internationalt Rundskue".

Der maa jo her i Livet agiteres for Alt, selv for Kristendommen; ogsaa vi maa blive ved at agitere for vor Sag, og den bedste og sikreste Agitator vi har, er vort Blad. I dets Spalter burde lyde stærkere og kraftigere Røster om Sammenslutning og Nødvendigheden heraf, daarlige Arbejdsforhold belyses, og helst skulde det males med saa grelle Farver som muligt.

Jeg tænker der af en og anden vil blive sagt, at slige Artikler ikke længer er nødvendige; men jeg tror, de vil blive ved med at være det, indtil Idealet er naaet, og det i alle danske Handels- og Kontormedhjælperes Bevidsthed staar prentet med Runer, at den eneste Vej til Standens Vel er Organisation.

Der bliver sagt, og de der siger det har Ret, at „D. H. K. M. T." hæver sig et Hoved højere end Fagblade i Almindelighed. Saadan maa det ogsaa være og blive ved at være. Vi organiserede Medhjælpere maa have et Lyspunkt at se op til, een eneste Ting hvor om vi kan sige, at dér staar vi over de andre organiserede Fag, som i Stedet for har sat Kollegialitetsfølelse og Sammenhold til Højbords.

A. F. Eggers *(fhv. Formand for Foreningen »Hermes« i Esbjerg.*

Naar jeg skal afgive en Udtalelse angaaende „D. H. K. M. T.", kan jeg kun udtale min Ros for den Maade, hvorpaa Bladet er redigeret som Organisationsblad. Det er jo ganske vist ogsaa dets Opgave at arbejde paa at faa Standen organiseret og gøre Medlemmerne forstaaelig, hvad Meningen er med vor Organisation.

Nu har Bladet gennem Aarene arbejdet sig frem til at staa over de fleste Blade af lignende Art, men vi skulde jo endnu se det arbejde sig frem og blive endnu større og endnu mere værdifuldt for vor Sag. Det skulde arbejde sig frem til at blive et vigtigt Middel for Medhjælperen til at hævde sin Stilling og faglige Position, i hvilken Branche han end var beskæftiget. Det er Meningen med et Organisationsblad og det maa være Hensigten med vort Blad, at det skal opnaa saadanne Resultater. Den Maade, hvorpaa vort Blad hidtil har været ledet, viser os, at det engang vil naa dette Maal før eller senere.

Men hvordan skal det naas?

Jo, det vilde kunne naas, saafremt Redaktionen samtidig vilde lade Bladet tage endnu flere Spørgsmaal under Behandling. Belærende Artikler om Stoffer og deres Fabrikation, Artikler om vore store indenlandske og udenlandske Fabrikker og Handelshuses Virksomhed i den Tid, de har bestaaet. Bladet vil da blive uundværligt, saavel for den unge som for den ældre Medhjælper. Først da vil det gavne den unge Handelsmand under hans Udvikling, belære ham og aabne hans Øjne for Organisationens Betydning. Det bringer Kundskaber til den Unge, og den Ældre vil med Interesse følge Artikelserierne, der ogsaa vil bringe ham Udbytte og Belæring.

Naar da Maalet er naaet, naar den danske Handels- og Kontormedhjælperstand indtager en fri og værdig Stilling i Samfundet, den Stilling den har Krav paa, da bærer „D. H. K. M. T." den største Part af Æren derfor.

Kunde vi endelig faa „D. H. K. M. T." omdannet til et Ugeblad, da tror jeg alt foreløbig vil være saare godt.

N. C. Nielsen *(Formand for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kolding.*

„Her bliver Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende til." Med disse Ord førte Red. Vilh. Hansen mig ind i sit Kontor under et Besøg, jeg aflagde ham sidste Sommer.

Ja, naar jeg skal være ærlig, saa imponerede Rummet mig ikke: Et Skrivebord, en Divan, en stor Reol fyldt med Haandbøger, inden- og udenlandske Fag- og Tidsskrifter; disse Ting fyldte næsten det lille Værelse. Oppe over Døren er anbragt et Par dragne Klinger over Kors. —

Det forekommer mig at være en Slags Symbol paa Stedets Hersker — — han forstaar at bruge „Staalet", baade i Pennen og i en varm Debat, dér er han i sit Es til at „krydse Klinge".

Naa, men det var ikke Redaktøren, men Bladet jeg skulde skrive om. Vort Blad er et af vore bedste Vaaben i Kampen for vor Sag. I Sammenligning med andre Fagskrifter staar det efter min Mening højt. Det kunde være ønskeligt, at det var noget større samt at flere af vore Medlemmer vilde benytte dets Spalter til Udveksling af Tanker; men det kommer nok altsammen ad Aare.

Naar vort Blad, hvad jo af og til sker, ikke kommer ud den bestemte Dag det er dateret, da har man altid Forespørgsler. Et Bevis paa den Interesse, hvormed det omfattes i Medlemmernes Kreds.

Ogsaa af Udenforstaaende har jeg hørt mange Udtalelser om vort Organ — alle anerkendende —.

Og den vi skylder Tak og Paaskønnelse derfor er vor dygtige Redaktør.

Butikslukningen.

Foraaret er inde, og med det melder sig Afdelingsarbejdet for at sætte tidligst Grænse for Butiksmedhjælpernes lange Arbejdsdag.

Vi gengive nedenstaaende Uddrag af Korrespondancer fra Afdelingerne angaaende dette Spørgsmaal:

7-Lukningen i Horsens.

Søndag d. 15. ds. var Bestyrelsen indbudt til en Diskussion med Handelsforeningens Bestyrelse angaaende 7-Lukningen.

Vor Formand. Hr. Steen Vandborg, viste sig atter her som en dygtig Debatør, og fik d'Herr Principalers Tilsagn og Støtte i Arbejdet for at faa 7-Lukningen gennemført i Horsens.

Med Glæde lagde man Mærke til den gode Forstaaelse og Sympati, som d'Herr Principaler nærede overfor vor Forening, og som bl. a. gav sig Udslag i, at de inviterede vor Forenings Medlemmer til at overvære et Foredrag af Hr. Handelsskolebestyrer Nielsen om Emnet „Unge Handelsmænds Uddannelse", for hvilken Invitation Formanden takkede paa Medlemmernes Vegne.

8-Lukningen i Middelfart.

Der meldes til „D. H. K. M. T.“:

Ved den nylig afholdte Generalforsamling fremkom Afdelingens Sekretær, S. I. Kirkegaard, med Forslag om, at søge 8-Lukningen gennemført ved at lade en Liste cirkulere blandt Byens Købmænd, og dersom dette forblev resultatløst da henvende sig til Byens Borgere og Oplandets Beboere. Disse vil sikkert kunne indse, hvor billigt et Krav det er, vi stiller til vore Principaler og til dem selv, og forhaabentlig vil de ogsaa give os Støtte ved at paategne Listen. Naar dette er fuldført, henvender vi os atter til d'Hr. Købmænd.

Forslaget vedtoges enstemmigt og alle Medlemmer lovede at arbejde for Sagen.

Der har flere Gange været forsøgt at gennemføre 8-Lukningen, men ved *2* Købmænds Modstand er det hidtil ikke lykkedes. Det lyder næsten utroligt, at et Par Købmænd i en By alene formaar at hindre en saadan Reform!

7-Lukningen i Aarhus.

Aarhus-Afdelingens Bestyrelse har rettet en Anmodning til „Aarhus Manufakturhandlerforening“ om at optage til Drøftelse Spørgsmaalet om Butikernes Lukning Kl. 7 i Tiden fra 1. Juni (i Aar fra 3die Pinsedag) til 1ste September.

Lister til Paategning vil i den nærmeste Fremtid blive forelagt samtlige Indehavere af Manufaktur- og dermed beslægtede Forretninger.

Med denne Henvendelse har „Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus“, indledet dette Foraars Arbejde for 7-Lukningens Gennemførelse i Jyllands Hovedstad.

Den nyoprettede Nyborg-Afdeling.

Kunsten at lave Lokalforeninger.

I „D. H. K. M. T.“s sidste No. berettedes, at det efter flere forgæves Forsøg var lykkedes i Nyborg at danne en Afdeling af Centralorganisationen. Alt var i Orden, og saavel Centralorganisationens Repræsentant som det fynske Agitationsudvalgs Formand rejste hjem, efter at der var givet det nedsatte Udvalg den fornødne Underretning med H. t. Afdelingens endelige Konstitution. Generalforsamlingen fandt Sted en Ugestid efter og Foreningen talte da 45 Medlemmer. Et Par Dage efter sendte Formanden Meddelelse til Hovedkontoret om, at Stemningen paa Generalforsamlingen havde været for, at Foreningen vel skulde virke med samme Formaal som Centralorganisationens øvrige Afdelinger, men foreløbig staa udenfor denne. Han forventede at Centralorganisationen vilde stille sig overfor Nyborg-Forening ligsom til Lokalforeningen i Nykjøbing-F., og lovede at „fremme Stemningen for Indmeldelse i Centralorg. saa hurtigt som muligt“. —

Det oplystes ved det offentlige Møde, at man indenfor Nyborg-Kollegernes Kreds havde gjort forskellige forgæves Forsøg paa at faa dannet en Medhjælperforening med selskabeligt Formaal. Nu kom Centralorganisationen og dannede en faglig Forening, der imidlertid da det kommer til Stykket unddrager sig Forpligtelserne overfor de andre Medhjælperforeninger, og endda forventer fortsat Støtte af vor Organisation!

I sin Svarskrivelse siger Åge Hyllested træffende, at „man kan ikke baade arbejde for en Forenings Program og dog staa udenfor denne“. Vor Organisation agter selvfølgelig ikke at yde nogensomhelst Støtte til Foreninger, der — bevidst eller ubevidst — modarbejder Grundtanken i vort Organisationsarbejde. Sligt vilde være baade naivt og stridende mod Centralorganisationens Interesser, som det ej heller vil fremme Nyborg-Foreningens Tarv at gaa sine egne Veje. Netop i disse Dage er en af de Foreninger, der dannedes som en Modvægt mod vore Afdelinger — Kolding Handels- og Kontoristforening — opløst efter en kummerlig Eksistens, medens vor Kolding-Afdeling er i bedste Fremgang. Dette Tilfælde er ikke enestaaende, og vi vil haabe for Nyborg-Foreningen, at den i Tide maa drage Lære deraf.

„Centralorganisationen paa Endelave“.

Der er 3 Lærlinge i den lokale Brugsforening paa denne lille entreprenante Ø.

Disse har allerede for længere Tid siden dannet en lille Centralorganisation omfattende hele Øen. Den arbejder for nøjagtig de samme Formaal som den rigtige Centralorganisation, men staar dog endnu udenfor denne. Ved den herværende Principalforenings Hjælp er allerede flere Resultater naaet. Saaledes har man faaet Lov, at vente med at feje Butikken til Søndag Formiddag; — de unge Merkursønner kan derhos straks søge Sengen Lørdag Aften ved 12-Tiden efter endt Dagværk.

Disse Meddelelser, der sikkert vil være af unævnelig Interesse for de organiserede Medhjælpere i Danmark, fremkommer derfor i nærværende Blad.

Det var at haabe, at der paa mange af Danmarks mange Smaaøer fandtes ligesaa vaagne Arbejdere, saa vilde Fagets Krav snart lyde i hver en Vinkel Landet over.

Det skulde glæde os at høre om mange lignende Tilfælde, thi saa kunde vi andre ret snart spare os hele Ulejligheden.

Skælm.

Internationalt Rundskue.

FRA KAMPEN FOR „LIVING-OUT“.

Tager man et Udsyn over Øjeblikkets Medhjælperbevægelse i de enkelte Lande, kan man ikke undgaa at dvæle ved den mønsterværdige Agitation, der nu gennem mange Maaneder er ført i de forenede Kongeriger mod det Kost- og Logisystem, der — som oftere paavist her i Bladet — tynger med enestaaende Haardhed paa Englands Medhjælpere.

Saa kraftigt føres denne Kamp af vor engelske Broderorganisation, at selv de ledende engelske Organer, hvem Tusind andre Sager sysselsætter, følger Reformbevægelsen med aarvaagen Interesse. Vi finder saaledes i et af de sidste Numre af „The dayly Telegraph“ en stor Artikel om dette Anliggende med særligt Henblik paa en betydningsfuld Begivenhed, der fornylig er sket i London. Det store Manufakturfirma Swan & Edgar, der beskæftiger 400 Medhjælpere har afskaffet „The living- in system“. Af et Interview fremgaar det, at Firmaet søger at henføre denne Reform til et forretningsmæssigt Krav om større Lokaliteter. Man ønsker ikke at give Medhjælperorganisationen Æren.

Vort Broderorgan „The Shop Assistant“ beskæftiger sig med disse Udtalelser i en ledende Artikel af de engelske Medhjælperes udmærkede Pennefører Mr. Spencer Jones, der bl. a. skriver: „Slægtskabet mellem vor Agitation og Systemets Fjernelse er indlysende, men jeg har ikke mindste Lyst til at nægte S. & E. den Trøst, der findes i Benægtelsen. Sagen er afgjort. Dette er nok til at gøre os stolte, glade og forhaabningsfulde.“

Et senere Nr. af „S. A.“ kaster nyt Lys over Sagen. Det bringer en Artikel under Titlen „The man of the moment“ („Øjeblikkets Mand“), med Fotografi af en af nævnte Firmas Direktører, Mr. Walter Morford, der skildres som en sympathetisk og afholdt Personlighed, der altid har stillet sig velvillig overfor Medhjælpernes berettigede Krav. Som Medlem af det londonske „Chamber of trade“ har han tidligere krævet det tvungne Søndagsarbejde afskaffet, men havde Flertallet imod sig. Forslaget afvistes med fade Talemaader. — I en Udtalelse til et anset Blad betegner Mr. M. Kost- og Logisystemet paa følgende Maade: Jeg ser tilbage paa mine tidligere Erfaringer m. H. t. „Living- in“ med Lede og Væmmelse.

Naturligvis har Medhjælperorganisationen taget denne Udtalelse af en af de ledende Principaler til Indtægt for sin Agitation, og Spencer Jones slutter sin Artikel: „Som en af dem, der tror, at min Stands Frigørelse absolut afhænger af L.-in's fuldstændige Afskaffelse, ser jeg i Mr. M. en Allieret i Kampen, og jeg løfter min Hat for ham som Øjeblikkets Mand“.

Systemet er nu afskaffet i adskillige større Huse i og udenfor London.

EN KÆMPEDEMONSTRATION I LONDON.

Det Utal af Møder, der er afholdt mod „Living- in“, kulminerede i et fornylig afholdt Massemøde i London, besøgt af Tusinder af Medhjælpere. Ogsaa adskillige af de store Forretningers Chefer havde givet Møde. Mange Parlamentsmedlemmer havde sendt Sympathiskrivelser. Medhjælperunionens Præsident, Mr. Roper, udtalte bl. a., at der nu var samlet Fonds til Systemets Bekæmpelse „ikke alle Medhjælpere er for Afskaffelsen, men ejheller alle Slaver i Syd-Amerika var for Friheden — dog blev de frie Mænd, trods dem selv“. — Parlamentsmedlemmet, Medhjælperen Seddon, foreslog en Resolution, der krævede Systemet afskaffet, Konkurrenceklausuler ophævet, Betaling for Overtimer og en Revision af „The Shop Hours Bill“ (Lukkeloven). — Den fremragende kvindelige Medhjælperfører Miss Margaret Bondfield (Unionens Vice-Forretningsfører) henvendte sig særlig til Kvinderne, og Londonner-Agitatoren John Turner talte om Sagens financielle Side. „Koster det 7 s. om Ugen at føde og huse en Medhjælper, vil det største Firma med 1600 Mand have en Udgift af 600 Pd. Sterling. Vil I ikke kæmpe for 600 Pd. Sterling om Ugen, — mange af eder maa jo tage Kampen op for nogle faa pence ekstra“? Begejstringen, hvormed disse Talere hilstes, forøgedes under den berømte socialøkonomiske Forfatter Mr. Bernard Shaw's store Tale, hvori han ironiserede over de Vilkaar, Medhjælperne fandt sig i at leve under. — Sluttelig holdt en begejstret ung wallisisk Præst, Mr. Roberts fra Paddington, en aandfuld Tale, hvori han med flammende Veltalenhed opfordrede Londons Medhjælpere til at organisere sig.

Endnu skal tilføjes, at Adgangen til dette Massemøde betaltes af Ikke-Medlemmer med 6 d — 2s 6 d. Hertuginden af Warwick havde lovet at tale ved Mødet, men forhindredes deri — en Skuffelse for en Del amerikanske Damer paa de dyre Pladser. Endda blev der under Mødet indsamlet 16 Pd. Sterling til Agitationsfonden.

Londonske Blade bringer udførlige Referater af Mødet, der viser, at de engelske Medhjælperførere forstaar Kunsten at agitere.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse — der offentliggøres ved Kvartalsskiftet — vil paa Grund af Pladsmangel først fremkomme i næste Nr.

Fra Centralorganisationen.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Aarhus. Ordinær Generalforsamling afholdtes i Handels- og Kontoristforeningens Lokale den 12. Marts med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Beretning om Virksomheden. 3. Regnskabet fremlægges. 4. Ændring af Lovens § 9. 5. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 6. Valg af 2 Suppleanter. 7. Valg af en Revisor. 8. Eventuelt. Tilstede var ca. 60 Medlemmer.

Formanden, Robert Petersen, aabnede Generalforsamlingen og til Dirigent valgtes Vald. Pedersen. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Der var afholdt ugentlige Diskussionsmøder, oprettet Kursus i Tysk, Engelsk og Stenografi, og Medlemmerne havde haft Lejlighed til at overvære en Række Foredrag paa den jyske Handelshøjskole. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes. Lovændringen vedtoges efter en varm Diskussion med 24 Stemmer mod 5, hvorefter sidste Stykke af § 9 lyder: „Samtidig vælges 2 Suppleanter for 2 Aar, som afgaar skiftevis, og ligesom Bestyrelsen har Mødepligt, naar Formanden indvarsler."

Til Bestyrelsen valgtes Rob. Petersen (Genvalg), T. Nørgaard (Nyvalg), N. Ormstrup (Nyvalg). Til Suppleanter valgtes Axel Gundel og R. Seerup. Til Revisor genvalgtes Alvin Lorensen. Carl Jensen foreslog at oprette et Besøgs-Agitationsudvalg, hvorom der udspandt sig en livlig Diskussion. Den livlige Generalforsamling sluttede med et Leve for Foreningen og Formanden. Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: Rob. Petersen, Formand, S. Madsen, Næstformand, Carl Knudsen, Kasserer og N. Chr. Jensen, Sekretær.

S. Madsen.

Esbjerg. Formand: Forretningsfører Alfr. Mikkelsen, Jærnbanevej 11, Kasserer: Th. Overgaard, Adrs. Hermes.

Afdelingen afholdt Torsdag den 5te ds. sin ordinære Generalforsamling, hvor Formanden aflagde Beretning om det forløbne Aar og særligt paapegede, at det var lykkedes at faa 7-Lukningen gennemført for Butikkernes Vedkommende, derimod var det paa Grund af flere uheldigt sammentræffende Omstændigheder ikke lykkedes at faa noget videre gjort ved Lukningen af Kontorerne Kl. 6 Aften, hvorom der i Efteraaret var afholdt et Par offentlige Møder; men vilde det blive den nye Bestyrelses første Opgave at søge dette Spørgsmaal løst.

Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 2284,35.

Efter at nogle Lovændringer, der vare nødvendige i Anledning af H. K. M.s Arbejdsløshedskasse var traadt ud i Livet, vare vedtagne, skredes til Valg af Formand og Bestyrelse, der kom til at bestaa af d'Hrr. Forretningsf. Alfr. Mikkelsen som Formand og Assistent Overgaard som Kasserer, samt af Bogholder Chr. Ingvoldsen, Bogholder Åge Hyllested, Kommunekasserer Chr. Jensen, Bogholder Leervad, Assistent A. Andersen, Kommis Fjellander og Frk. E. Nissen.

A. A.

Horsens. Aarlig Generalforsamling afholdtes Tirsdag d. 10. Marts i „Palæets" Sal.

Formanden, Steen Vandborg, aabnede Mødet, hvorefter han i korte Træk gennemgik Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Kassereren, Chr. Broe Thind, fremlagde derefter Regnskabet, som godkendtes. Formanden benyttede Lejligheden til at takke Hr. Thind for hans store Arbejde i Foreningens Interesse, til hvilken Tak Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig. Det blev derefter vedtaget at udsætte Stiftelsesfesten til Maj. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer: Chr. Broe Thind og Pagh afgik efter Tur, men blev atter genvalgt. Nyvalgte blev Viggo Jacobsen og Hjalmar Just.

Formanden hævede derefter Generalforsamlingen og bad Medlemmerne agitere for Afdelingens Fremgang.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Steen Vandborg, Formand, Viggo Jacobsen, Næstformand, Chr. Broe Thind, Kasserer, Hjalmar Just, Sekretær.

Hj. Jt.

Kolding. Afdelingen afholdt den 10. Marts sin ordinære Generalforsamling. Formanden, N. C. Nielsen, aflagde Beretning om Foreningens gode Fremgang i det svundne Halvaar. Kassereren, C. Hammer, oplæste Regnskabet, der enstemmig godkendtes.

Med N. P. Petersen som Dirigent udspandt der sig en livlig Diskussion om en Lovændring, saa at Indskud fremtidig bortfalder og de kvindelige Medlemmers Kontingent sættes lige med de mandlige Kollegers. Lovændringen vedtoges med alle Stemmer mod én.

Man skred derefter til Valg af en delvis ny Bestyrelse. Saavel Formanden som Næstformanden henstillede til Forsamlingen om ikke at genvælge dem, da private Arbejder og Forretning lagde meget Beslag paa deres Tid. Fra flere Sider rettedes en indtrængende Henstilling til dem begge om at lade sig genvælge, og lovede de da at tage mod Genvalg. Kassereren, C. Hammer, maatte fratræde paa Grund af Bortrejse. Bestyrelsen er nu: N. C. Nielsen, Formand, N. Nielsen, Næstformand, J. Blach, Kasserer, C. Rohrberg, Sekretær, og S. Andreasen. Suppleanter ere Ingv. Nielsen og Carl Hansen. Til Revisor genvalgtes Bogholder Th. Larsen enstemmig. Til Agitationsudvalget valgtes Ingv. Nielsen, Carl Hansen og A. Møller. Til Fornøjelsesudvalget valgtes A. Westergaard, Carl Hansen, Rohrberg og L. Jessen. Generalf. sluttede Kl. ca. 12 med et Leve for Centralorganisationen.

N. C. N.

Kolding Afdeling holdt den 18. Marts Medlemsmøde Bogholder J. P. Johansen, Vejle, holdt et udmærket velformet Foredrag om Lærlingevæsenet og drog særlig til Felts mod den nuværende Lærlingelov af 1889. Tal. omtalte særlig de Mangler i denne, der var fremført i Centralorg. Betænkning til Arbejdsraadet, som blev afgivet 1904: „Vi organiserede Medhjælpere har ikke Lov til at staa som passive Tilskuere ved en saa vigtig Sag, der berører den unge Slægt, hvoraf vor Stand rekrutteres".

Efter Foredraget udspandt sig en Diskussion, hvori N. C. Nielsen og C. Hammer begge udtalte sig i Tilslutning til Indlederen.

Senere paa Aftenen afholdtes en lille Festlighed i Anledning af, at nogle af vore solideste Medlemmer forlader Afdelingen. Ved denne Lejlighed blev der holdt en Del organisatoriske og personlige Taler, hvori de bortdragende fik megen Tak og Paaskønnelse for deres Arbejde i Afdelingen.

X.

Kjøbenhavn. Agitationsudvalget: Formand C. Wulff, Johannevej 1, V. Kasserer C. Christensen, Hesseløgade 4. De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale er i Café du Parc, Gyldenløvesgade 4 [1], aabent hver Onsdag Aften fra Kl. 9.

Kontormedhjælpernes Organisation: Formand C. Christensen, Hesseløgade 4 [4]. Kasserer C. Wulff, Johannevej 1. V.

Middelfart. Formand: Bogholder Adolph Hansen, Kasserer Bartholin Frederiksen, Adrs. Crome & Goldschmidts Oplag.

Den ordinære, halvaarlige Generalforsamling afholdtes paa Turist-Hotellet den 12. Marts. Formanden bød Velkommen, samt takkede for den gode Tilslutning og aflagde derefter Beretning over det forløbne Halvaar. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes Kirkegaard og Carl Pedersen. Førstnævnte genvalgt, sidstnævnte i Stedet for Højmark. Til Revisor valgtes J. H. Larsen og Victor Melchior.

Et Forslag af S. J. Kirkegaard vedr. Agitationen for 8-Lukningen (se Artiklen „Butikslukningen") blev enstemmigt vedtaget efter en livlig Diskussion. —

Generalforsamlingen sluttede under Leveraab for Centralorganisationen.

S. J. Kirkegaard.

Næstved. Den ordinære Generalforsamling afholdtes den 12. Marts.

Formanden oplæste Beretningen om Foreningens Virksomhed i Aarets Løb, og det gennemgaaede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Foredragene vil foreløbig blive fortsat, og i Juni Maaned vil der blive holdt et Medhjælperstævne i Næstved. Derefter foretoges Valg til Bestyrelsen, som nu bestaar af Kommis Chr. F. Johannesen (Formand), Kommis A. Larsen (Næstformand), H. Sjøgren-Petersen (Kasserer), Kontorist A. Rasmussen (Sekretær), Kommis E. P. Nielsen, Forvalter F. Vestergaard og Kommis P. Rosenberg. Revisorer er Kommis Nic. Hansen og Frk. Gerda Hvidt.

Randers. Formandens Adresse er: M. P. Willumsen, Vestergade 12. Foreningens Lokaler er Vestergade 12.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 10. April, Aften Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Dagsorden: 1. Regnskabet fremlægges. 2. Valg til Bestyrelsen. 3. Valg af Suppleant 4. Bestemmelse om Sommerudflugten. 5. Valg af Udvalg. 6. Eventuelt.

Vilh. Iversen.

Vejle. Formand: Chr. Christensen, Koldingvej 10. Kasserer: Ove W. Sørensen, Grønnegade 39.

Foreningen afholder Møde hveranden Torsdag Aften Kl. $8^1/_2$ i Handelsforeningens Lokaler. Diskussion fra Kl. $8^1/_2$ til ca. 10, derefter er Lokalerne til Medlemmernes Raadighed til Kl. 1.

Brevkasse.

Til Korrespondenter og Indsendere! De til dette No. indsendte Referater og Artikler, der maatte henlægges paa Grund af Pladsmangel, vil fremkomme i næste No.

Den sorte Tavle.

Paa Grund af Kontingent-Restance er Forvalter Fog, Fyns Glasværk, slettet som Medlem af Odense-Afdelingen.

Carl Jensen, p. t. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer:
CHR. INGVOLDSEN, Esbjerg.
Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.
Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.
Agitationsudvalgene.
Køpenhavn og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse
Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Romersk Badeanstalt.

19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.

Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.

Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.

Odense. København.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontor-

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer faas hos alle Handlende.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

A. Milvertz, Sorø.
Frisør- & Barbersalon,
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

HOTELLER

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys.
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper Foreninger, Jobsenvej 1, V.*

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

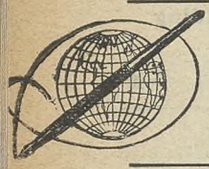
Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet **„THOR"**

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

W. Nielsen, Postgaarden, Søro.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg
i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Stosgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victroia Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! Husk!

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh.
Præstø: Hr. Kommis H. Wilken.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 31. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— **Telefon 1986.** —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs
Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer faas hos alle Handlende.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved
R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted,

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales a'Hrr Handels og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina.**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Stort Udvalg i Kraver, Flipper, Manchetter, hvide og kulørte Manchetskjorter. Et righoldigt Udvalg i Underbeklædning. Stort Lager af sorte og kulørte Hatte.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1 **Hjørring**

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 8. 15. April 1908. 8. Aargang.

Til Centralorganisationens Medlemmer.

Da jeg i sin Tid overtog Ledelsen af Centralorganisationen, gjorde jeg dette modstræbende, og kun fordi jeg indsaa, at jeg maatte tage det fulde Ansvar af en fra min og anden Side rejst Kritik af indre Forhold.

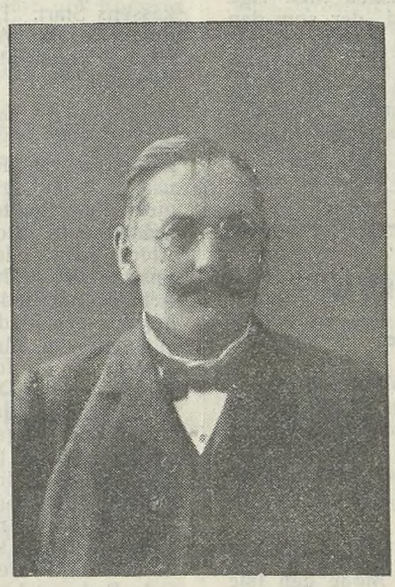
Det er nu min Erfaring at ingen Kollega i Længden kan staa i Spidsen for en faglig Organisation, uden i samme Maal at skade sig selv i sine Fremtidsmuligheder indenfor Faget, og da det Tilfælde nu er indtruffet, at Hovedbestyrelsen paa sit Møde i Kjøbenhavn den 29. Marts, har kunnet sikre sig én af vore bedste Kræfter, saaledes at han helt og holdent bliver Organisationens Mand, saa føler jeg, at det Øjeblik er kommet, hvor det kan være mig tilladt at træde tilbage, ja hvor det endog kan betyde en Vinding for Centralorganisationen at dette sker.

Jeg nedlægger derfor mit Mandat som Formand for Centralorganisationen, idet jeg er overbevidst om, at dette tillige er den Form under hvilken jeg bedst kan yde min foreløbige Efterfølger min Støtte som saadan, og beder Dem, ved Kongressen i Aalborg til Efteraaret, at slutte Kres om ham, og saaledes sætte det officielle Stempel paa hans Udnævnelse.

Jeg skal da blot rette en inderlig Tak til hver den der i Tidens Løb har vist mig Imødekommenhed og Forstaaelse i det fælles Arbejde for det fælles Værk, idet jeg haaber det maa blive mig forundt — i de meniges Rækker — ogsaa fremtidig at yde mit Bidrag til Fremme af vor Sag.

Med koll. Hilsen

ÅGE HYLLESTED.

ÅGE HYLLESTED.
Centralorganisationens Formand. August 1903—April 1908.

I Tilslutning til Ovenstaaende har Centralorganisationens Næstformand Herr VALD. PEDERSEN, Aarhus, der herefter fungerer som Formand, udsendt følgende Meddelelse til Afdelingerne:

Efter de paa Hovedbestyrelsesmødet i Kjøbenhavn d. 29. f. M. trufne Dispositioner har Hr. Åge Hyllested nedlagt sit Mandat som Formand for Centralorganisationen.

Som Følge heraf fungerer Undertegnede som Formand indtil den ordinære Kongres i August Md. d. A., medens alle administrative Anliggender varetages af Centralorganisationens Hovedkasserer, Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg, til hvem al Korrespondance vedrørende Centralorg. og H. K. A. bedes rettet.

Jeg henviser iøvrigt til det Referat af Hovedbestyrelsesmødet, der vil fremkomme i næste (ɔ: nærværende Nr.) af „D.H.K.M.T."

Med koll. Hilsen

Vald. Pedersen.

Age Hyllested.

En Augustnat i Aaret 1903 belyste Gaskronerne i et af det odensianske Industripalæs Lokaler en Forsamling af Centralorganisationens Afdelingsrepræsentanter. I alle Ansigter sporedes Træthed og Forvaagethed. Næsten uden Ophold havde man forhandlet fra den tidlige Morgen til ind i den sene Sommernat. Nu var Kræfterne ved at ebbe ud hos de fleste, men det følтes af alle, at her stod Ting paa Spil, som hver Enkelt agtede stort. Intet mindre end Opgivelse af Aars Arbejde for en Sag, der for mere end én af disse Mænd følтes som en Livssag — eller fortsat Stræben fremad ad nye Baner mod et Maal, der i Øjeblikket syntes vigende. Bevægelsens ledende Mand havde nedlagt sit Mandat og Valget var faldet paa den, der nu havde rejst sig og kortfattet men med sikker Pointering henvendte Ordet til de 20—30 Kolleger, der i de forløbne 16 Timer havde afgjort Centralorganisationens Fremtidsskæbne. — Ansvaret mere end Selvfølelse over det vundne Tillidshverv gav hans Ord Præg. Og med god Grund. Thi Ærgærrighed kunde sætte sig nærmere Maal end Førerstillingen for Resterne af en Organisation, som et Fejlgreb havde ført til Eksistensmulighedens Grænseskel.

Den nyvalgte Formand talte: Havde han været med til at rejse en Kritik af Forhold, han ansaa uholdbare, vilde han ikke vige udenom Ansvaret. At føre Organisationen frem til en lignende gunstig Stilling, som den alt havde indtaget og afvente det Tidspunkt, da Manden, der kunde ofre Sagen hele sin Tid, meldte sig, var den Opgave, han vilde sætte sig —.

Med dette Valg havde Odense-Kongressen løst sin Opgave, og da den første Lysning brød gennem Høstnatstaagen som Odenseaaen lagde over Palæets og Læseforeningens Haver, forkyndende en ny Morgen, da vejrede ogsaa vi Deltagere en ny gryende Dag for dansk Medhjælperbevægelse.

Saaledes valgtes Åge Hyllested til Centralorganisationens Formand.

Foran os ligger tvende Breve, det første dateret August 1903, det andet fra de sidste Dage. I dem begge anmoder Å. H. os om at undlade enhver Art rosende Omtale af ham. Sligt synes os ej heller nødvendigt overfor alle dem, der blot i nogen Tid har haft Føling med dansk Medhjælperbevægelse. Og mange Aar vil — haaber vi — rinde ud, før Fremtidens „D.H.K.M.T.s" skal kaste det sidste Tilbageblik paa alt, hvad Å. H. har gavnet vor Sag. Thi den Mandatnedlæggelse, som ingen ønskede og utvivlsomt alle beklager, er ikke ensbetydende med at det Navn, der i $4^1/_2$ Aar for os har haft Feltraabets Klang, vil forsvinde under de kommende Tiders Virke og Kamp for Opgaver og Maal.

Netop i disse Dage er der hengaaet to Aar siden vi i denne Tidende skildrede Å. H.s personlige Udvikling hen mod hans Førerstilling i vor Bevægelse, — en Skildring, der hvilede paa hans egne interessante Optegnelser. Mange af vore Læsere vil i disse Dage søge tilbage til denne biografiske Skitse og derigennem opfriske Billedet af en Personlighed, om hvis Gerning i vor Sags Tjeneste efterfølgende tørre Data kun kan give et fattigt Indtryk:

Åge Hyllested er født i Kjøbenhavn den 23. April 1868. Fik som Dreng en Latinskole-Friplads, der dog allerede da han var 14 Aar maatte ombyttes med en Urtekramlære. Udlært i Kolonialfaget. Arbejdede senere flere Aar som Kontormedhjælper i London og Berlin. Disse „Vandre- og Læreaar" blev afgørende

for hans individuelle Udvikling, sociale Betragtningsmaade og hele Livsanskuelse. Senere Bogholder i det store Andels-Smørpakkeri i Esbjerg, hvor han siden har indtaget en meget betroet Stilling. — Næstformand og senere Formand for den i Maj 1900 oprettede Medhjælperforening „Hermes" i Esbjerg. Deltager i og Ordstyrer paa det første almindelige Medhjælperdelegeretmøde i Aarhus 1900. Medlem af Centralorganisationens Hovedbestyrelse og Forretningudvalg. Indledede 1901 Agitationen for 7-Lukningen i Esbjerg, — gennemført 1907. Valgt 1903 til Formand for Centralorg. Har bl. a. iværksat og ledet de store Agitationskampagner for Helligdagsloven, Lærlingelovens Revision, Kost- og Logisystemets Afskaffelse, Butikslukningsloven og 7-Lukningens Gennemførelse. Grundlægger af en Række Afdelinger, har foranlediget betydningsfulde Forbedringer i Centralorganisationens Administration. Centralorg. Repræsentant i Rejsestipendieudvalget og ved to udenlandske Medhjælperkongresser. Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse er gennemført og administreret paa H.s Initiativ. Medlem af Esbjerg Byraad siden Januar 1905. Har i denne Egenskab gjort et stort Forarbejde for den esbjergske Lærlingevedtægt — et i sin Art mønsterværdigt Stykke kommunal Socialpolitik. Å. H. har gentagne Gange været konstitueret Borgmester i sin By, — et Tillidshverv han ogsaa for Tiden beklæder.

Hvad Åge Hyllested i 1903 satte sig som Maal er naaet — og mere end det. Afdelingernes Antal er fordoblet, Medlemstallet flerdoblet, vor Administration forbedret, Centralorganisationen anerkendt som Medhjælpernes eneste faglige Repræsentation, og Pladsledighedsforsikringen erstattet af Arbejdsløshedskassen.

Det Tilfælde, som Å. H. forudsaa og haabede paa ved sit Valg, at Centralorganisationen har kunnet sikre sig en af sine prøvede og bedste Kræfter, der kan ofre hele sin Tid for vor Sag, er nu indtraadt, og Å. H. har derfor søgt at fremskynde den nye Ordning ved sin Mandatnedlæggelse.

Disse Linier er ikke nedskrevne som en Afsked med Åge Hyllested. Thi har vi end mistet en Formand, der som den udprægede Personlighed han er, har givet den faglige Bevægelse baade Retning og Fart, er den hyllestedske Periode dermed ikke afsluttet. Ligesom „D.H.K.M.T."s Læsere fremdeles vil finde hans udmærkede og ejendommelige Bidrag i vore Spalter vil Centralorganisationens Medlemmer fremdeles søge ham — og vi haaber og tror, ikke forgæves — dér, hvor han gennem Aarene altid var at finde — i første Række.

Fra Centralledelsen.

Det ordinære Hovedbestyrelsesmøde.

Hovedbestyrelsens ordinære halvaarlige Møde afholdtes i Kjøbenhavn den 29de Marts. Mødet aabnedes Kl. 10 af Formanden Åge Hyllested, der bød de indkaldte Suppleanter Louise Bjørner, Kjøbenhavn og Th. Hansen, Aalborg, Velkommen. Samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer havde givet Møde.

FORMANDENS BERETNING

omfattede Tidsrummet fra det sidste ordinære Møde den 1ste September f. A. indtil ultimo Marts. Arbejdsløshedskassen, som Repræsentantskabsmødet i Kolding vedtog oprettet og som Urafstemningen havde sanktioneret med stort Flertal, satte Præget paa Beretningsperioden. Denne Del af vor Virksomhed var nu fuldkommen tilrettelagt og systematisk indarbejdet. Den derved nødvendiggjorde administrative Udvidelse var etableret ved Ansættelse af fast Medhjælp paa Hovedkontoret og Anskaffelse af det nødvendige Kontorinventar. Det havde vist sig at den ved Arbejdsløshedskassens Start paaregnede Tilbagegang i Medlemstallet ikke paa langt nær var indtraadt, — den samlede Medlemsafgang begrænsede sig saaledes til ca. 200 Medlemmer. Formanden paapegede, at Kassens Oprettelse havde givet vor hele Virksomhed en ny og heldig Retning, — Centralorganisationen var fra at være en „Husflidsorganisation" blevet en Bevægelse, der kunde optage alvorligt Arbejde for Fremtidens faglige Opgaver. — Agitationen havde sat Frugt i 7 nye Afdelinger, medens 2 mindre Afdelinger, Løgstør og Ebeltoft, maatte opløses paa Grund af de lokale ledende Mænds Bortrejse. Medlemmerne i de paagældende Byer var overgaaet til den direkte Afdeling. Centralorg. talte nu 31 Afdelinger. Af en Indberetning fra det fynske Agitationsudvalg fremgik det, at den nylig oprettede Lokalforening i Nyborg formentlig snart vilde slutte sig til Centralorganisationen. Som et virksomt Led i vor Agitation havde Butikslukningsloven givet Anledning til en Række gode og velbesøgte Møder Landet over. Hovedbestyrelsens Resolution var overalt enstemmig vedtaget. Enkelte Afdelinger havde dog foretaget Ændringer i Resolutionen, for saaledes at tilpasse de deri indholdte Krav efter lokale Forhold. Formanden fandt det vel almindeligvis heldigt, at der aabnedes Afdelinger som Medlemmer Adgang til at fremsætte selvstændige Anskuelser, men i det foreliggende Tilfælde vilde en Afvigelse fra de fælles Krav kun virke svækkende paa disse. I en Audiens hos Indenrigsministeren havde Redaktøren forelagt Andragende om lovbestemte Hvile- og Spisetider, uden at dog Ministeren vilde knytte disse Spørgsmaal til sit Forslag. — Lærlingevedtægter var gennemført, af Byraadene i Odense og Aarhus, men befandt sig endnu paa Forhandlingernes Stadium i Slagelse. Esbjerg Byraad havde paa Foranledning af Formanden henvendt sig til Kjøbstadsforeningen, for at opnaa ensartede Vedtægter i de forskellige Byer. — Sluttelig omtalte Formanden sin i Januar afholdte Konference med den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse vedr. Situationen i Hovedstaden.

DISKUSSIONEN OM FORMANDENS BERETNING.

Vedrørende Centralorganisationens Stilling i Kjøbenhavn talte Vilh. Hansen indgaaende. Forholdene var lidet tilfredsstillende, og naar Hensyn toges til det aarelange Arbejde, der var udført, raadede de kjøbenhavnske Afdelinger kun over forholdsvis faa aktive Medlemmer og ledende Kræfter. Dette i Forbindelse med den altfor komplicerede Organisationsform havde fremkaldt det Reorganisationsforslag, der netop var vedtaget af Fællesbestyrelsen. Hermed vilde man opnaa et bedre og lettere Samvirke mellem de ledende og interesserede Medlemmer. H. forelagde et Budget for et særligt kjøbenhavnsk Foreningskontor, der tillige kunde varetage andre af Centralorganisationens Funktioner. Endelig omtalte H. vor Audiens hos Indenrigsministeren og navnlig de Konferencer han paa C. O.'s Vegne havde ført med Medlemmer af Folketingets Udvalg for Butikslukningsloven. — Efter at Louise Bjørner havde udtalt sig overensstemmende med Vilh. Hansen, udtalte Formanden sin Tilslutning til den paatænkte Administrationsændring i Kjøbenhavn og formente at Centralorg. kunde yde Sagen sin Støtte under Forudsætning af, at det kjøbenhavnske Medlemskontingent forhøjedes. Chr. Ingvoldsen udtalte sig i lignende Retning, medens Vald. Pedersen, Louise Bjørner, Vilh. Hansen og Andreasen fraraadede denne Fremgangsmaade. — Sidstnævnte udtalte sig mod ekstraordinære Bidrag til den kjøbenhavnske Agitation, hvorefter Formandens Forslag om videre Forhandling med den ny Ledelse vedtoges. — Andreasen fremsatte nogle kritiske Bemærkninger vedrørende Arbejdsløshedskassens Start. Disse besvaredes af Formanden. — Th. Hansen berettede om Arbejdet for Lærlingevedtægten i Aalborg. — Efter et kort Replikskifte godkendtes Formandens Beretning ensstemmig.

REDAKTØRENS BERETNING

godtgjorde, at „D. H. K. M. T." i det forløbne Halvaar havde naaet sit største hidtidige Omfang og Oplag. Indholdet udgjorde 116 Spalter (mod 96 i forrige Halvaar). Heraf optog det redaktionelle Stof 64 Spalter (52), indsendte Artikler 27 (29), Afdelingsmeddelelser 15 (15) og Referatet af Koldingmødet $10^1/_2$ Spalte. Vilh. Hansen gav en Oversigt over Redaktionens Arbejde og Bladets Indhold, og udtalte en Kritik af at Hovedbestyrelsens Medlemmer — Formanden ene undtagen — stadig fattedes som Medarbejdere ved Bladet. Dette Forhold burde ændres. — Af foreliggende Opgaver anførte H. bl. a. Kvindespørgsmaalet, „Det merkantile Arbejdsmarked", handelshistoriske Skildringer, Enquéten „Vort Blad" og navnlig Kritiken af vore Arbejdsforhold (saaledes som paapeget i det første af de offentliggjorte Bidrag til Enquéten), der imidlertid forudsatte almindelig Forstaaelse og Interesse blandt Medlemmerne for at kunde behandles redaktionelt.

Formanden og Louise Bjørner kritiserede, at Redaktøren i flere Tilfælde straks imødegik Indlæg, han ikke billigede og derved standsede en fortsat Meningsudveksling, — hertil svarede Red., at han fremdeles agtede at lede „D. H. K. M. T." i Overensstemmelse med Centralorganisationens Taktik og Kongressernes Beslutninger. — Efter et kort Replikskifte godkendtes Beretningen ensstemmig.

HOVEDKASSERERENS REGNSKABSAFLÆGGELSE

omfattede Tidsrummet $^1/_7$—$^{31}/_{12}$ 1907 og udviste Stigning paa de fleste Conti, men samtidig det største Overskud, der hidtil er transporteret til et nyt Regnskabshalvaar. Budgetforslaget for indeværende Halvaar fremkaldte en kort Debat, der resulterede i Vedtagelsen om at føre Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Regnskaber samlet omend over forskellige Conti, ligesom det overdroges til Hovedkassereren at søge en fordelagtigere Ordning af Annoncespørgsmaalet, da denne Afdeling af „D. H. K. M. T." ikke hidtil havde givet det forønskede Udbytte.

Regnskabet, der forelagdes revideret, godkendtes ensstemmigt.

VOR FORRETNINGSGANG.

Denne drøftedes indgaaende. Herunder fremkom Forslag om at benytte den Lejlighed, der tilbød sig, til at knytte Chr. Ingvoldsen fastere til Centralorganisationen, ved at antage ham som lønnet Leder af vort Kontor (hvilket Hr. Ingvoldsen erklærede sig villig til) idet man gik ud fra, at man ved at samle de forskellige nuværende lønnede Stillinger, der henhører herunder, paa én Haand, vilde kunne sikre sig den til en saadan Post kvalificerede Mand.

Hovedbestyrelsen vedtog derfor at gennemføre denne Sag hurtigst muligt, og forelægge Kongressen den til endelig Vedtagelse.

For at fremskynde Gennemførelsen af denne Ordning paa

den mest praktiske Maade, har Åge Hyllested derefter nedlagt sit Mandat som Formand for Centralorg., og de løbende Forretninger overtages hurtigst mulig af Chr. Ingvoldsen, medens Næstformanden fungerer som Formand, indtil Kongressen har vedtaget de nødvendige Lovforandringer.

PLADSANVISNINGS- OG OPLYSNINGSKONTORET.

Angaaende dette Anliggende udtalte Formanden sig med særligt Henblik paa den Ordning, der maatte træffes i Fremtiden. Denne Afdeling af vor Virksomhed skal ledes gennem Hovedkontoret, saaledes at der etableres et stadigt Samvirke med de Kontorer, der oprettedes i de forskellige Byer og Landsdele. Saaledes forelaa der et Andragende fra Odense om et Pladsanvisningskontor paa Fyn. Det vedtoges at imødekomme Andragendet, saasnart hele denne Sag kunde sættes i System fra Hovedkontoret.

PLANLÆGGELSE AF SOMMERENS FAGLIGE ARBEJDE.

Formanden henviste til, at 7-Lukningen i den kommende Sommer atter maatte blive Forgrundsspørgsmaalet, hvorom Agitationen særlig burde samles. H. omtalte nærmere de til Raadighed staaende Midler og forelagde bl. a. et ypperligt affattet Indlæg for 7-Lukningen, der tænktes trykt som Pjece i et stort Oplag med det Formaal at sprede den blandt det købende Publikum. Det forelagde Udkast høstede almindelig Anerkendelse og Tilslutning i Hovedbestyrelsen.

Endvidere paapegede Formanden Betydningen af sidste Aars vellykkede Medhjælperstævner og foreslog, at der fortsattes paa lignende Vis i den tilstundende Sommer. Der burde afholdes et Stævne i hver Hovedlandsdel med Tilskud fra Hovedkassen, saaledes at denne bestred Udgifterne til en Taler. Andragende forelaa fra Aarhus og Odense ang. et jysk resp. et fynsk Stævne. Begge Andragender bevilgedes. Iøvrigt henvistes Spørgsmaalet om Medhjælperstævner til Hovedkontoret.

FORSKELLIGE ANLIGGENDER.

Fastsættelse af Tid og Dagsorden for den 3die ord. Kongres i Aalborg fremkaldte en kort Forhandling. Kongressen fastsattes til den 23de og 24de August, medens Dagsordenens Affattelse henvistes til næste Hovedbestyrelsesmøde, der afholdes i Aarhus den 26de Juli.

Angaaende Fremgangsmaaden for at knytte Lærlinge og unge Medhjælpere til Arbejdsløshedskassen henviste A. Andreasen til en derom ført Forhandling i Hjørring-Afdelingen, og ønskede særlige Tryksager til Afdelingernes Benyttelse for denne Sags Fremme. Formanden henviste til den forhaandenværende Pjece ang. Arbejdsløshedskassen, — et tilstrækkeligt Agitationsmateriale til nævnte Formaal.

Sluttelig underkastedes forskellige administrative Anliggender en kort Drøftelse, hvorefter Formanden hævede Mødet Kl. 6½.

Odense-Vedtægten igen.

Som i sin Tid meddelt her i Bladet sanktionerede Odense Byraad et Udkast til en Vedtægt for Børn og unge Menneskers Arbejde i Forretninger, efter at Sagen, der oprindelig fremsattes af vor Odense-Afdeling, der har indsendt et Andragende for ca. 3 Aar siden og et lignende for ca. 1½ Aar siden desangaaende, var behandlet i et Udvalg i ca. 1 Aar.

Den herværende Handelsforenings Formand, Herr Etatsraad Schnakenburg var Medlem af dette Udvalg og anbefalede Vedtægten stærkt paa det Byraadsmøde, da Sagen blev afgjort, men da der senere rejstes en temmelig skarp Kritik af hans Optræden i denne Sag, en Kritik, der fandt villigt Øre og Støtte hos et herværende mindre Middagsblad: „Odense Avis", baade ved flere redaktionelle og indsendte Artikler, (dette Blad har altid været et villigt Redskab for vore Modstandere, og er hidtil blevet ledet i en meget reaktionær Aand) var han imidlertid ikke den Mand, der tro mod sin Overbevisning forfægtede sit engang tagne Standpunkt. — Nej, han sammenkaldte Handelsforeningens Bestyrelse og under Paaskud af, at han ikke trods det, at han havde været Medlem af føromtalte Udvalg havde lagt Mærke til, at Vedtægten bestemte, at unge Mennesker under 18 Aar ikke maatte arbejde i Tiden mellem 8 Aften og 6 Morgen undtagen Lørdag Aften, medens det i Rigsdagen foreliggende Lovforslag om 8-Lukningen ogsaa tillader saadant Arbejde Fredag Aften, fik han denne til at vedtage en Henvendelse til Ministeriet gaaende ud paa, enten at Vedtægten ikke approberedes uden at ogsaa Fredag Aften blev undtaget, eller at Approbationen udsattes til 8-Luknings Loven var gennemført og Vedtægten saa var bragt i Overensstemmelse med denne Lov.

Det lader imidlertid ikke til, at man i Ministeriet har taget ret meget Hensyn til denne Henvendelse, thi Ministeriet har godkendt Vedtægten, og denne træder i Kraft fra 1. April.

Herr S. Optræden i denne Sag synes dog langtfra at have været flatterende, og formodentlig maa nogle yngre Manufakturhandlere heri Byen have ment det samme; thi disse have meldt sig ud af den gamle Handelsforening netop paa Grund af Herr S. tvetydige Stilling overfor dette Spørgsmaal, og have dannet en Manufakturhandlerforening for Odense.

Odense, April 1908.

Carl E. Kemp.

I dette Nr. findes den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse, der atter vil fremkomme i Nr. 13 pr. 1. Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Aalborg-Nørresundby: Formand: Bogholder *Harald Wolthers,* Fællesforeningen. Kasserer: Frk. *Johanne Berg.* Danmarksgade 70.

Torsdag den 19. Marts afholdtes Generalforsamling med den i nærværende Blads Nr. 6 meddelte Dagsorden.

Efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen, valgtes Kommis Hans Nielsen til Dirigent. Formanden oplyste under Beretningens Afgivelse, at der siden sidste Generalforsamling var en Tilgang af 21 Medlemmer samt et extraord. Medlem, at der i samme Tidsrum var udtraadt 25 Medlemmer, der dels var overførte til andre Afdelinger og dels etablerede osv.; at Forslag til en Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde atter har været til Behandling i Byraadet, hvor Forslagets Skæbne blev udsat.

Den derefter følgende Diskussion angaaende Lokalespørgsmaalet resulterede i, at Forsamlingen efter Udtalelser af Dirigenten, Formanden, Th. Hansen, Toppenberg og Kassereren billigede, at Foreningen ikke sikrer sig faste Lokaler før efter nærmere Bestemmelse. Formandens Beretning godkendtes enstemmigt. Kassereren fremlagde og oplæste Regnskabet med Revisors Bemærkning til samme, hvorefter det godkendtes.

Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Kommis Hans Nielsen, adrs. Købmand Jørgen Helboe og Kommis Hansen, adrs. Grosserer Staun. Til Agitationsudvalget valgtes Kommisserne V. Nielsen, M. Jørgensen, C. Kragelund og C. Jensen, Bogholderne P. Rasmussen, K. Thomsen og H. Vilmar, Forretningsfører Jacobsen, Kontorist Chr. Andersen, og Frøknerne Rose Jensen og Emma Færgemann. Dernæst vedtoges det, at de Afdelingen tilhørende Aktier i Pladsledighedsforsikringen skænkes til og sendes Centralorganisationens Hovedkasse, hvorfor Aktiernes Paalydende m. m. udgaar af Afdelingens Formuebeholdning. Endelig valgtes som Revisor Bogholder K. M. Møller, jydsk Andels- og Foderstofforretning. Formanden og Th. Hansen bragte d'Hrr. Chr. Bertelsen og N. N. Dahl, af hvilke førstnævnte etablerer sig og sidstnævnte forlader Byen, Foreningens bedste Tak for godt Samarbejde i Foreningens Tjeneste og til Fremme af dennes Interesser. Den velbesøgte Generalforsamling sluttede derefter.

N. C. Nielsen,
Sekretær.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen,* Falstersgade 7.

Esbjerg. Formand: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.* Kasserer: Assistent *Th. Overgaard.*

Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West.* Kasserer: *Aug. S. Thisted.*

Grenaa. Formand og Kasserer: *Ric. Jensen,* adr. Jens Jensen, Østergade.

Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen.* Kasserer: Kommis *Chr. Kampmann.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer: Bogholder *A. Nielsen,* Andelsslagteriet.

Horsens. Formand: *Steen-Vandborg,* Søndergade 14. Kasserer: *Chr. Broe Thind,* Slotsgade 20.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: *J. Blach,* adr. Brødr. Volkert.

Kjøbenhavn:

Agitationsudvalget. Formand: C. Wulff, Johannevej 1, V. Kasserer C. Christensen, Hesseløgade 4. De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale er i Café du Parc, Gyldenløvesgade 4, 1. Sal, aabent hver Onsdag Aften Kl. 9.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Larsen,* Nørrebrogade 180. Kasserer: *K. Poulsen,* Berlingsgade 14 A, 1. S.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. Christensen,* Hesseløgade 4, 4. S. Kasserer: *Chr. Wulff* Johannevej 1, 4. Sal.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Ny Strandvej 14, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Arkonagade 14, 3. V.

Middelfart: Formand: Bogholder *Adolph Hansen.* Kasserer: Manufakturmedhjælper *Bartholin Frederiksen.*

Nykjøbing M. Formand: Kommis *Chr. Hansen*, Adr. Herr I. P. Nagel. Kasserer: Kommis *J. H. Rechnagel.*

Næstved. Formand: Kommis *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: *H. Søgren Petersen*, Brogade.

Afdelingen i denne By er — efter hvad der tilskrives Redaktionen — i god og sikker Fremgang, efter at en forbigaaende Tilbagegang, der skyldtes Arbejdsløshedskassen, heldig er overstaaet. Der har i de sidste Maaneder været arrangeret Sammenkomster, hvor Adjunkterne Gøtsche og Raaschou-Nielsen fra Herlufsholm har talt om henholdsvis de sociale og politiske Forhold i Europa i sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede, og om Holger Drachmann. De interessante Foredrag havde samlet en stor Kreds af Foreningens Medlemmer. —

Det glæder os at kunne meddele, at Afdelingens dygtige Formand, Chr. F. Johannessen, der i længere Tid har været syg, atter er saa vidt restitueret, at han snart igen kan tage Del i det aktive Arbejde med usvækket Styrke,

Odense. Formand: Kommis *Birger Kruuse*, Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *H. Andreasen*

Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Onsdag den 25. Marts. *Formanden* bød Velkommen. Bogholder Ulrichsen og Carl E. Kemp valgtes henholdsvis til Generalforsamlingens Dirigent og Sekretær.

Efter at Dirigenten havde takket for Valget gav han Ordet til *Formanden*, der aflagde Beretning, herunder nævnede han særlig 8-Lukningsloven, Arbejdsløshedskassen, Afholdelsen af et vellykket offentligt Møde og Lokalerne, samt endvidere de i Vintersæsonen afholdte 2 Dilettantkomedier, der begge havde givet et smukt Overskud.

Efter at *Christensen-Krogh* havde henstillet, at der blev gjort endnu mere for de faglige Spørgsmaal og havde rettet en Tak til Formanden for dennes store Arbejde for Foreningen og efter at *Jacobsen* havde rettet forskellige Spørgsmaal, som Formanden besvarede, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren fremlagde derpaa Regnskabet. Status udviste bl. a., at Foreningen ejede Møbler til en Værdi af ca. Kr. 700. Efter Bemærkninger af *Jacobsen, Christensen-Krogh* og *Carl Nielsen* vedtoges det ensstemmigt at give Descharge for Regnskabet.

Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer: Efter Tur fratraadte Chr. Jensen, i Følge Lodtrækning J. S. Christensen og Carl E. Kemp. Carl Jensen og P. Påhlson nedlagde deres Mandater grundet paa Bortrejse. Chr. Jensen og J. S. Christensen vare villige til at modtage Genvalg, Kemp derimod ikke, da han ikke troede, at han fik tilstrækkelig Tid i Sommer til at udføre det Arbejde, der maatte blive ham paalagt i saa Tilfælde saa godt som det burde udføres, event. vilde han dog senere stille sig til Disposition igen.

Følgende valgtes: *J. S. Christensen, Chr. Jensen, H. Andreasen, Otto Andersen* og *Christensen-Krogh.* Til 1. og 2. Suppleant valgtes henholdsvis *Rasmussen* og *Henriksen.* Til Revisor valgtes *Frederiksen* med Akklamation.

Der var indkommen et Forslag om at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at arrangere Cycle-Udflugter. Følgende valgtes hertil: Carl Nielsen, Kromann og J. S. Christensen. (Paa et senere afholdt Udvalgsmøde valgtes sidstnævnte til Formand). Formanden for Bibliotheksudvalget oplyste, at Foreningen nu ejede et Bibliothek paa ca. 200 Bind, og opfordrede Medlemmerne til at benytte dette endnu mere end de gjorde. H. Jørgensen valgtes til at tiltræde Udvalget.

Under Eventuelt rettede Formanden en Tak til de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer for det store Arbejde de havde udført for Foreningen, og han lagde den nye Bestyrelse stærkt paa Sinde, at træde i den gamle Bestyrelses Fodspor.

Derefter diskuteredes nogle indre Anliggender mellem Christensen-Krogh, Chr. Jensen og Jacobsen paa den ene Side og Formanden, Carl Nielsen, Påhlson og Kemp paa den anden Side. Da ingen flere ønskede Ordet hævede Dirigenten Generalforsamlingen Kl. halvtolv med et Leve for Centralorganisationen. Fra andre Sider udbragtes et Leve for de 2 bortrejsende Kolleger Carl Jensen og Påhlson samt for Dirigenten. *Carl E. Kemp.*

Paa et efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med *Birger Kruuse* som Formand, *Carl Nielsen* som Næstformand, *H. Andreasen* som Kasserer, *Otto Andersen* som Sekretær, *Chr. Jensen* som Vicesekretær og *Christensen-Krog* som Annonceekspeditør og Korrespondent til Bladet.

Præstø. Formand: Kommis *H. Larsen.* Kasserer: Fuldmægtig *Holmen.*

Randers. Formand: *M. P. Willumsen*, Nordregrave 6. Kasserer: *C. Levin*, Adelgade 10.

Ringkjøbing. Formand og Kasserer: Kommis *Felix Porsborg.*

Samsø. Formand: *H. Chr. Madsen*, Tranebjerg. Kasserer *C. Mejlhede*, Onsbjerg.

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen-Tornsberg*, Møllegade 3.

Skive: Formand: Kommis *Nicolai Petersen.* Kasserer: *Vald. Schlüter.*

Medlemsmøde afholdes 1. og 3. Onsdag i hver Maaned paa Hotel Phønix Kl. 9 Aften (i April og Maj Kl. 9½), Sangøvelse hver Torsdag samme Tid og Sted.

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 25. Marts. Til Dirigent valgtes Kommis V. Romlund.

Efter at Formanden havde aflagt en kort Beretning, aflagde Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 403,97, og enstemmig godkendtes.

Kommis V. Romlund rettede et lille fikst Angreb saavel paa Medlemmerne som paa Bestyrelsen, og ankede over den Lunkenhed, der tidt udvistes.

Af Bestyrelsen afgik ved Lodtrækning Kommisserne Nicolaj Petersen, B. Gantriis og P. J. Kjær. Af disse genvalgtes Nicolaj Petersen. Nyvalgt blev Kommis V. Romlund og Bogholder C. E. E. Jensen. Bestyrelsen konstituerede sig med Nicolaj Petersen som Formand (Genvalg), Næstformand V. Romlund, Kasserer Vald. Schlüter og Sekretær Alfr. Andersen. Der nedsattes et Agitationsudvalg paa 6 Mand.

Der har i Vinterens Løb været afholdt Kursus i Tysk og Engelsk, der dog ikke har vundet saa stærk Tilslutning som ønskeligt. Et nyoprettet Sangkor for Mandsstemmer synes foreløbig at trives vel.

Til Handelsforeningen har været rettet en Henvendelse om 7-Lukningen i Sommermaanederne samt om at faa 8-Lukningen til at gælde ogsaa for April og Maj, der hidtil har været undtagne fra 8-Lukningen. Men Handelsforeningen har i en meget lakonisk Skrivelse svaret, at indtil næste Generalforsamling maatte alt forblive ved det gamle. *A.*

Slagelse. Formand: Bogholder *Carl Møller.* Kasserer: *C. Jensen*, Schweitzerpladsen 6.

Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: Kommis *H. Madsen*, Storegade 13.

Halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Hotel Postgaarden den 25. Marts.

Til Dirigent valgtes Kommis Madsen. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, og udtalte blandt andet sin Glæde over den udmærkede Tilslutning, der stadig havde været til de ugentlige Mødeaftener; hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen; ligesom Kassereren fremlagde Regnskabet, der godkendtes.

Valg af Formand: N. Gregersen blev ensstemmig genvalgt. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer: I Stedet for Myhre, som er bortrejst, valgtes Bogholder Hauge; Madsen genvalgtes.

Til Suppleanter valgtes Chr. Christiansen og Häuser, til Revisorer Aage Sevel og Johs. Christiansen. Til Festudvalget valgtes Chr. Christiansen, Aarslev, Wilhelmsen og Sevel.

Under Eventuelt fremkom Formanden med Forslag om Oprettelsen af en Afdeling B. til Optagelse af passive Medlemmer, hvilket forkastedes. Generalforsamlingen hævedes, idet man raabte et kraftigt „Leve Centralorganisationen". *A. M.*

Svendborg. Formand og Kasserer: *H. P. Jensen*, St. Nikolaj Gd. 2.[2]

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Bogholder *Wilh. Iversen.*

Vejen. Formand: Kommis *H. Hansen.* Kasserer: Bogh. *Chr. Porsgaard.*

Vejle. Formand: *C. Christensen,* Torvegade 18. Kasserer: *Ove W. Sørensen*, Tønnesgade 9.

Torsdag den 19. Marts afholdtes den halvaarlige Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler. Ca. ⅔ af Medlemmerne vare mødte.

Formanden aabnede Generalforsamlingen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, oplæste Forhandlingsprotokollen samt meddelte, at Foreningens Medlemsantal var gaaet lidt ned i Begyndelsen af indeværende Aar, hvilket havde en væsentlig Grund i, at ikke faa havde etableret sig, men han haabede dog, at vi snart igen skulde naa det gamle Medlemsantal ved en fortsat Agitation for Tilgang.

Kassereren aflagde derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 537,25. For Regnskabet gaves enstemmigt Decharge.

Angaaende Lukkespørgsmaalet meddelte Formanden, at Bestyrelsen havde til Hensigt at søge Samarbejde med de stedlige Handelsforeninger, for at faa 7-Lukningen gennemført for de 4 Sommermaaneders Vedkommende.

Til nye Medlemmer af Bestyrelsen i Stedet for de to efter Tur afgaaede — Bogholder A. Andersen, der havde forladt Byen, og Lagerforvalter A. Hamburg, der ikke ønskede Genvalg — valgtes Bogholder Ove W. Sørensen og Bogholder Jens Johansen. Endvidere nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af en Repræsentant for hvert Fag, hvis Opgave skal være at skaffe nye Medlemmer til Foreningen. Det vedtoges at afholde en lille Festlighed for Foreningens Medlemmer en af de nærmeste Dage. — Efter et kraftigt udbragt Leve for Centralorganisationen, hævede Formanden Generalforsamlingen.

I et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Formand Chr. Christensen, Næstformand H. P. Carstensen, Kasserer Ove W. Sørensen, Sekretær C. Nielsen-Kloster.

C. Nielsen-Kloster.

Viborg. Formand: Kommis *Lauritz Christensen.* Kasserer: Bogh. *E. Giese.*

Vordingborg. Formand: Kommis *R. Jørgensen.* Kasserer: Kommis *Axel Nielsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 18. Marts paa Hotel Valdemar.

Formanden, Bogholder Steinmetz, bød de mødte Medlemmer Velkommen og aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, og omtalte bl. a. den betydelige Nedgang i Medlemsantallet, hvilket han imidlertid haabede, det vilde lykkes den kommende Bestyrelse at genoprette.

Det reviderede Regnskab forelagdes og godkendtes enstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Formand og Bestyrelsesmedlemmer. Til Formand valgtes Kommis R. Jørgensen. Til Bestyrelsesmedlemmer: Frk. A. Rasmussen, Assistent Andersen. Til Suppleanter Frk. O. Iserhorst og Kommis Fr. Hansen, og til Revisorer Frk. A. Jeppesen og Kommis H. Madsen.

Et Forslag om Foreningens Stilling til Centralorganisationen vedtoges og resulterede i, at Foreningens Medlemmer fremtidig blev frit stillede overfor dette Spørgsmaal. Endvidere vedtoges et Forslag om fra 1. April at flytte Foreningens Lokaler til Industrihotellet, med en ugentlig Mødeaften, nemlig Onsdag Aften. *R. J.*

Den sorte Tavle.

Frederikshavn-Afdelingen har slettet som Medlemmer: Kommis Hansen, Adr. Søren Engsig. Kommis August Agerskov, tidl. Tugthusudsalget (nu Magasin du Nord, Kjøbenhavn) paa Grund af Kontingent-Restance.

Frederikshavn, April 1908. Aug. S. Thisted.
pt. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus, Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI, Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontor-

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Arbejdsgiver **Julius Chistensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Sagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

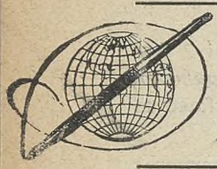
Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Ind amning af Billede.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randes.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

Det bedste og

ved Brug

det billigste Fodtøj

faas hos

P. Hybel-Rasmussen,

„Hybelhus"

SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen

Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke

FRANTS HANSEN, Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Søro.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg
i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Stosgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victroia Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Cuding Sørensen

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! Husk!

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsberg.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Ko mis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. H. P. Jensen, St. Nikolej Gd. 2.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. April.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. | 1. Maj 1908. | 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved H. Chr. Petersen)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Århus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. Telefon 533.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg

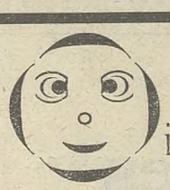
Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Det bedste **Fodtøj** i Kolding
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales a'Hrr Handels og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Skraatobakker

Maritime. **Mountain Rose.**
Centrum Shag. **Ægyptisk Shag.**
Union Shag.
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Kl. Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke nare.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

BRISTOL SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 9. 1. Maj 1908. 8. Aargang.

Ny Tid.

„Der er det meste af 3 Aar til næste Kongres, til den Tid skulde vi atter være i Stand til at gøre det Skridt frem, vi nu har maattet gøre tilbage, og naaet saa vidt vil jeg have endt min Mission og kan da med Tilfredshed lægge Tøjlerne over i bedre og mere værdige Hænder."

(D. H. & K. M. T. $^{1}/_{10}$ 03.)

Med disse Ord indledede Åge Hyllested sit Arbejde som Centralorganisationens Formand for $4^{1}/_{2}$ Aar siden. Det blev altsaa, som sædvanligt, naar Talen er om H. & K. Medhjælpere, et større og sværere Arbejde end beregnet at naa det Maal, vi alle satte os paa Kongressen i Odense. Og det er i dette Tilfælde egentlig ikke saa sært. Thi det Arbejde, der er gjort i den siden da forløbne Tid har i Sandhed været stort, saavel udadtil som indadtil. Hvad der er gjort for Organisationens Udbredelse, Lærlingeloven, Lukkesagen etc. etc. vil være alle vore Medlemmer bekendt gennem „D. H. & K. M. T." og Dagspressen, foruden gennem talrige Møder og Sammenkomster. Og om Arbejdet indadtil vil hvert eneste interesseret Bestyrelsesmedlem Landet over kunne vidne, at der ikke har været levnet Tid til at ligge paa den lade Side; og Hovedbestyrelsen kan sige det samme.

Altsaa er der arbejdet, og arbejdet meget. Saa er Spørgsmaalet om Resultatet svarer til Anstrengelserne.

Og her tror jeg at kunne svare et ubetinget: Ja!

Vi ere nu saa mange Medlemmer, at vor Organisation er absolut sikret i økonomisk Henseende. Vi har gennem Arbejdsløshedskassen knyttet Baandet mellem vore Medlemmer uløseligt fast, samtidig med, at vi kan byde et Ækvivalent for Kontingentet, som enhver maa respektere. Og — last not least — har vi faaet udmærket Gænge i det faglige Arbejde, jeg behøver blot til Eksempel at nævne Lukkesagen og Lærlingevedtægterne.

Hvad Under da, at man har fundet, at den Tid Hyllested varsler om i sin ovenfor citerede Udtalelse nu var inde, den Tid, hvor vi kunde tage Skridtet fremad igen, og tage det fuldtud. Begyndelsen gjorde vi jo allerede paa Kongressen i Esbjerg ved at gaa tilbage til vort gamle Kontingent; men endnu manglede vi den anden Del, vi mistede i 1903, nemlig den Mand, der kan og vil vie alle sine Evner og Kræfter til Organisationen. Og saa heldig føjer Forholdene sig for os, at i samme Øjeblik Centralorganisationen og H. K. A. viser sig at være saa fast knyttede til Medlemmerne, at det forhøjede Bidrag (til H. K. A.) kun har formaaet at skabe en ganske forsvindende Afgang, — i samme Øjeblik har vi Manden, den Mand, der i Kraft af sit mangeaarige, dygtige Arbejde indenfor vore Rækker er i Besiddelse af netop den Uddannelse og Dygtighed, som vi skal bruge.

Kun uegentlig kan det da kaldes en „ny Tid", vi gaar ind til. Den nye Tid er forlængst begyndt, og i den kommende Tid skal der fortsættes i det Spor, hvori vi nu arbejder, og har arbejdet de sidste Aar. Men det er dog en „ny Tid" vi gaar ind til, ny, for saa vidt som vi nu først for Alvor tør sige, at nu er Børnesygdommene forbi, nu staar Centralorganisationen kraftig og stærk, parat til at tage imod, til at hjælpe og værne enhver Kollega, der vil slutte sig til os.

Og naar Åge Hyllested har fundet netop Tiden nu passende til at „lægge Tøjlerne over i andre Hænder" („bedre og værdigere" end Hyllesteds findes vel næppe), saa maa vi andre tro, at det er den rigtige Tid, og saa maa vi vise ham vor Taknemlighed for hans store og betydningsfulde Arbejde som vor Formand, ved hver især at sætte alle Kræfter ind paa at føre den Sag, han har omfattet med saa megen Interesse og Kærlighed fremad mod Maalet.

Altsaa: Haanden paa Værket, tøv intet Øjeblik, arbejd ustandseligt og utrætteligt, saa at vi allerede paa Kongressen i August kan byde den ny Formand et godt Resultat af et godt Arbejde i Sommer.

Vald. Pedersen.

Butikslukningsloven vedtaget i Folkethinget.

Udvalgets Indstilling — Fredagen inddrages under Loven — 11-Lukning om Lørdagen — Bykommunerne jævnstilles med Landkommunerne — „Kvarteret" bibeholdes.

Det i Anledning af Lovforslaget om „Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere m. v." nedsatte Udvalg afgav den 14de April sin Betænkning i Folketinget, som derefter har vedtaget Lovforslaget, der nu er oversendt til Landstinget.

Udvalgsflertallet udtaler bl. a. i Betænkningen:

„Medens Lovforslaget kun paabyder Lukning af Butikkerne de fire første Søgnedage i Ugen, antage vi, i Overensstemmelse med herom indkomne Andragender, at Fredag Aften uden Skade kan og da ogsaa bør medtages, ligesom vi finder, at Lukningen om Lørdagen bør finde Sted Kl. 11, en Time tidligere end i Lovforslaget bestemt.

Vi foreslaar at udvide den Adgang, der ved Lovforslagets § 1, 2det Stykke, gives Kommunalbestyrelser paa Landet til at gøre Undtagelser fra Lovens Hovedregel, til ogsaa at omfatte Købstæder og Handelspladser. Desuden udvides denne Myndighed dels til at omfatte fem Sommermaaneder, dels til ogsaa at omfatte Tiden efter Kl. 9. Der vil da her ogsaa være aabnet Adgang til Lukketidens Udsættelse paa enkelte Ugedage. Denne Bestemmelse er en Indrømmelse, der gøres Lovens Modstandere, men som vi gaa med til i den Forventning, at den vil blive benyttet i ringe Omfang, idet vi antage, at de af almindelig Valgret udgaaede Kommunalbestyrelser lige saavel som Lovgivningsmagten ville forstaa og bifalde de Hensyn, der have fremkaldt Loven.

Det har været Genstand for Udvalgets Overvejelse, om den i Lovforslaget givne Adgang til at ekspedere Kunder i et Kvarter efter Lukketid bør opretholdes, og vi have troet det hensigtsmæssigt at bevare den, idet vi heri se en Beskyttelse for de i Butikslukningen interesserede Personer. (§ 1, tredie Stykke).

Vi anse det for nødvendigt at indskrænke Apotekernes Handel efter Lukketid til Medicinalvarer, da vi finder det ganske utilbørligt, om Apotekerne skulde kunne drive Handel med almindelige Købmandsvarer paa en Tid, da Købmændene ere udelukkede fra at konkurrere med dem. Det vilde være et Monopol, der ikke hjemles ved de Formaal, som begrunde den særlige Lovgivning om Apotekerne.

Vi ønske, imødekommende herom modtagne Henvendelser, at indbefatte almindelige Bagerier samt Udsalg af Brød og Mælk under Lovens Forskrifter, det er Forretninger, der i Reglen aabnes tidlig, og hvor tidlig Lukning derfor er dobbelt nødvendig. Men vi anse det dog for rigtig at gøre en omhyggelig begrænset Undtagelse for de Forretninger, Næringsloven kalder Kagebagerier, o: Konditorier uden Udskænkningsret. I Overensstemmelse hermed begrænses ogsaa den Adgang til Salg ud af Huset, der indrømmes Konditorier med Udskænkningsret og andre Beværtninger

Det har været Genstand for megen Drøftelse i Udvalget, om der burde gøres nogen Undtagelse fra Lukkereglerne for Cigar- og Tobakshandlere. Vi have endt vor Overvejelse med at henskyde Afgørelsen for Københavns og Købstædernes Vedkommende til Kommunalbestyrelsen og Indenrigsministeriet. Den Tilladelse til at handle, der kan gives dem, er skarpt begrænset ved Lovforslaget og kan yderligere begrænses i den kommunale Vedtægt.

De Undtagelser fra Lukkereglen, der indeholdes i § 2 a, mene vi at burde begrænse noget, saaledes at de kun omfatte en Uge før Juleaften og Aftenen før en Helligdag. Med Hensyn til Dyrskue- og Markedsdage antage vi, at det bør overlades til Kommunalbestyrelsen at bestemme, paa hvilke af disse Dage Butikkerne kunne holdes aabne efter Lukketid.

Vi anse det for rigtigt i de Tilfælde, i hvilke en Forretning har en begrænset Handelsret efter Lukketid, ved en særlig Straffebestemmelse at forebygge Misbrug af denne Begunstigelse.

Der har hos Flertallet været megen Stemning for ogsaa at paabyde Straf for den Kunde, der køber efter Lukketid, uagtet han forud af Sælgeren er gjort opmærksom paa Salgets Ulovlighed. Vi anse en saadan Bestemmelse for retfærdig, men have frygtet for ved at indsætte den at øge Modstanden mod Loven i det hele.

Da vi antage at nogle Aars Erfaring vil give Anledning til at ændre nogle af Lovforslagets Enkeltheder, foreslaa vi et Paabud om Lovens Revision."

Centralorganisationen har tilstillet Regeringens og Rigsdagens Medlemmer følgende Udtalelse, der endnu engang paa-

peger vort Standpunkt til Lovforslaget med særligt Henblik paa Folketingets Vedtagelser:

Til

Regering og Rigsdag!

I Anledning af den af Folketingets Udvalg angaaende Lovforslaget om Lukning af Butikker o. s. v. afgivne Betænkning tillader man sig herved at udtale, at man med Tak anerkender det Fremskridt, der ligger i de af Udvalgets Flertal foreslaaede Ændringer, hvorved Fredagen og til Dels Lørdagen inddrages under Loven, og de mange Undtagelsesbestemmelser noget begrænses.

Idet man henholder sig til tidligere Betænkning og Udtalelser, maa man derimod med Styrke fremhæve, at

da 8-Lukningen allerede ad Frivillighedens Vej er gennemført paa de allerfleste Pladser af nogen Betydning, medens der i mange Byer ivrigt arbejdes for 7-Lukningen, og denne enkelte Steder er gennemført,

vil Loven sikkert komme til at virke hæmmende paa Arbejdet for tidlig Lukning, om den ikke indeholder Bestemmelser, der giver Kommunalbestyrelserne Ret til at paabyde tidligere Lukning end Kl. 8 (f. Eks. Kl. 7),

og det er at befrygte, at den vil betyde et Tilbageskridt, hvis man giver Kommunerne Ret til at tillade senere Lukning end Kl. 8.

Man undlader ikke at paapege det inkonsekvente i, at man i en Lov, hvis Formaal er at begrænse Arbejdstiden i Butikerne, sætter snævre Grænser nedadtil, men giver frit Spillerum opadtil, og det i Sommertiden, hvor netop Trangen til en kortere Arbejdstid er mest følelig.

Man tillader sig derfor at andrage om at Bestemmelsen om tidligere Lukning tilføjes, medens Stykket om senere Lukning udgaar.

Endvidere maa man gentagende protestere mod Bestemmelsen om Ekspedition af Kunder $^1/_4$ Time efter Lukketid, der praktisk set er overflødig og sikkert vil føre til Omgaaelse af Loven samt vanskeliggøre Kontrollen med dens Overholdelse.

M. H. t. Siddepladser for Personalet, da andrager man om, at de paabydes gennem Loven. Da denne Reform er anbefalet af vore hygiejniske Avtoriteter saavelsom af Arbejdsraadet og er gennemført og har staaet sin Prøve i mange andre Lande, synes det unødvendigt at gøre den afhængigt af kommunale Vedtægter.

Endelig tillader man sig at udtale Haabet om Lovens Gennemførelse i denne Samling.

Ærbødigst

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

Vald. Pedersen.

Chr. Ingvoldsen.

DYGTIGHED.

Naar alt andet glipper, saa køres op som sidste Skyts imod os: Dygtigheden.

Skal vi ikke alle stræbe efter at blive saa dygtige som mulig. Kan Dygtigheden ikke altid bane sig en Vej her i Livet. Ser vi ikke rundt om os Dygtighederne paa de ledende Poster. Bliver disse ikke altid betalt rundeligen. Nuvel, hvorfor saa organisere sig, naar det alligevel kun er Dygtigheden, det kommer an paa. Skal den mindre Dygtige maaske have lige saa meget som den Dygtige, og i saa Fald, hvem vilde saa bryde sig om at være blandt de Dygtige.

Saaledes bliver det ved i det uendelige, én Kresgang, rundt om sin egen Hale, for at bevise en af de største Løgne Samfundet endnu har levet højt paa.

Lad os da for en Gangs Skyld klæde saadan en Dygtighed af i al sin Nøgenhed.

Hvis han ikke er en Far's Søn, hvad han er i de fleste Tilfælde, saa er han i alle Fald en Nevø af et eller andet, eller han er i Besiddelse af den Ydmyghedens Naadegave, der baner sig selv Vej, fordi alle synes saa godt om det flinke unge Menneske, — og som ender med at sidde til Højbords blandt de Store, ydmyg og krybende opadtil og brutal og hoven nedadtil.

Hemmeligheden ved at være en Dygtighed er den, at komme i Skub, at faa sig en Plads ved Fadet og saa holde de andre væk.

Nej, Dygtigheden spiller anden Violin her i Livet, og Forbindelserne første. Kommer der en Fa'rs Søn, der er vokset op i Mellemtiden, eller Datteren gaar hen og forlover sig, straks hedder det, træd tilbage, giv Plads, han skal frem, og saa gøres der Plads, alt lægges tilrette, og Fa'rs Sønner eller Svigersønner, eller Nevøen, eller hvad alt det Krapyl kan hedde, de gaar ind i de ledende Stillinger, tager de store Gager, fører det store Ord og bliver de ufejlbarlige Dygtigheder, som den altid bliver, hvem en blid Kritik og en banet Vej ligger for.

Og saa stilles de frem til lysende Eksempler for alle Fæhovederne, for at de evig skal stræbe efter at blive ligesaa, eller falde til Føje i Erkendelse af egen Mangelfuldhed.

Se saaledes ser den Vrangside af Dygtigheden ud som Livet nu bær til Skue.

Mod dette sætter vi Enighedens og Samdrægtighedens Løftestang. Vi bestrider, at Dygtighedens fornemste Opgave er den at distancere de andre, ja vi hævder endog, som de Kættere, vi er, at Dygtigheden er mestendels kun Blændværk, og blot hvert Menneske finder sit Virkefeldt, saa er der ikke saa særlig stor Forskel paa hverken den ene eller den anden. Og derfor siger vi, at vi alle skal betales ligeligen for vort Arbejde, uanset om den ene kan yde for 5 Øre mere end hans Kammerat, thi netop Skellet mellem den mere eller mindre Dygtige holder, som alle Skel, Menneskeheden nede, og den Enkeltes tilsyneladende bedre Stilling opvejer paa langt nær de manges Fattigmandskaar.

Giv alle Lejlighed til Udfoldelse, giv fremfor alt hver især Menneskets værdige Kaar at leve under, og den Forskel, der nu synes saa iøjnefaldende, vil snart udjævnes. Har man taget den unge Mands Tid og Kræfter, saa bør man ogsaa betale voksen Mands Gærning, saaledes som man selv har været med at danne den.

Dygtigheden er det sidste Piskesmæld, — efter det traver vi rundt i Manegen, for at vise vore Kunster, de Kunster, for hvilke den, der holder Pisken høster baade Bifald og Alverdens Guld og Ære.

Men er denne Forestilling end til Moro for et højtæret Publikum, og til Gevinst for Direktøren og Klovnerne, noget varigt bygger man ikke op paa den Maade; det er kun Sommerens korte Gøglertilværelse, og naar Livet melder sig med sin Alvor, saa falder Teltet, der ikke yder Værn nok for Tilværelsen Aaret rundt.

Men den der har Forstaaelse af, hvor det bærer hen, han er med i det faglige Arbejde, der baner Vej for det Samfund, der er bygget paa fælles Virke til fælles Gavn, det Samfund, hvor Dygtigheden først kommer til sin Ret, fordi den er Summen af det samlede Arbejde, og ikke den Enkeltes Kraftpræstation paa Toppen af alle de andre.

Åge Hyllested.

Vort Blad.

En kritisk Enquête.

Som anskueliggjort i „D.H.K.M.T." Nr. 7 har vi paabegyndt Offentliggørelsen af Udtalelser af Centralorganisationens Medlemmer vedrørende vort Blad og dets Opgaver.

Denne Redaktionens Opfordring til kritiske Indlæg fortsættes nedenfor med følgende Indlæg:

M. P. Willumsen *(Formand for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Randers og Omegn)*:

Naar De anmoder mig om at udøve en Kritik over „D.H.K.M.T." saa synes jeg, det falder mig noget vanskelig, da jeg finder Bladet udmærket redigeret.

Jeg vil dog udtale, at det har glædet mig, at Bladet siden Nytaar har bragt en Del Artikler om Forholdene for vore Kolleger i Udlandet, de vil sikkert altid kunne paaregne en vis Interesse, saa jeg haaber, at saadanne Artikler vil blive fortsatte. Ligeledes tror jeg, at det vil være gavnligt, om der blev nogen mere Plads i Bladet for lokale Meddelelser — om Forholdene i de forskellige Byer, Afdelinger og lignende. — Men jeg kan indse, at i saa Tilfælde maatte Bladet udgaa i større Format eller en Gang ugentlig.

Vi erkender sikkert alle, hvilken overordentlig stor Nytte vort Blad yder i Organisationens Tjeneste, og der vil sikkert stadig vedblive at stilles større Krav til det i Tidens Løb. Jeg vil da tillade mig at henstille til Hovedbestyrelsen, at undersøge hvor stor en Udgift en saadan Udvidelse af Bladet maatte medføre, og eventuelt at stille Forslag derom paa Kongressen til Efteraaret.

Ove W. Sørensen *(Kasserer for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Vejle og Omegn)*:

De Medhjælpere, der i de forløbne Aar har læst „D. H. K. M. T." og fulgt Centralorganisationens Udvikling, vil sikkert være enige om, at dette Blad for en stor Del tilkommer Æren for den vaagnende Standsfølelse og den Forstaaelse af vor Organisations Nødvendighed, som man nu sporer rundt omkring. Vilde blot alle Medhjælpere læse Bladet, da skulde det snart mærkes i vore Rækker ved en forøget Tilgang og en større Interesse for vor Sag. Men det er desværre en sørgelig Kendsgerning, at et stort Tal af Medhjælperne ikke læser, hverken det halve eller blot en enkelt Artikel i Bladet, trods det, at det kun udkommer to Gange om Maaneden. Nu er Spørgsmaalet, hvad kan der gøres for at faa alle Medhjælpere til at læse deres eget Blad? Jeg tror, det vilde være af stor Betydning, hvis de Ledende indenfor de forskellige Afdelinger ved Møderne vilde gøre det til en Regel at omtale Bladets Artikler og eventuelt benytte dem til Diskussionsemner, som egner sig dertil. Det vilde jo ogsaa være ønskeligt, om der i Bladet kunde blive Plads til lidt udførligere Referat af Møderne, idet en Beskrivelse af Afdelingernes lokale Arbejde tit kan tjene som Spore eller Eksempel til Efterfølgelse for de mindre virksomme, der er jo enkelte Afdelinger, som næsten aldrig lader høre fra sig, enten

det saa er fordi de intet foretager sig, eller det er af lutter Beskedenhed, at de ikke vil lægge Beslag paa Bladets snævre Spalterum; begge Dele finder jeg uheldige.

Det vilde være et stort Fremskridt, hvis vi snart kunde foretage en Udvidelse af Bladet, hvilket forhaabentlig vilde føre med sig, at nogle flere af vore fremragende Kolleger vilde blive Medarbejdere.

Det er en Selvfølge, at de faglige Spørgsmaal indtager første Plads i Bladet, men det vilde ogsaa være ønskeligt, om andre Spørgsmaal, der paa en eller anden Maade forvilder sig derind, kunde blive drøftet. Jeg tænker her paa C. P. Henningsens Paatale af et Udtryk, Redaktøren havde brugt i en Artikel nemlig „Afholdsdilerium"; havde Redaktøren ikke standset saa brat, efter at have optaget et Indlæg i sin egen Favør, vilde Henningsen sikkert have faaet Undsætning og høstet Bifald for sin berettigede Kritik. Dette Eksempel for at vise, hvorledes andre Spørgsmaal aldeles uforvarende kan komme ind i Bladet og blive Genstand for Diskussion.

Alfr. Andersen (*Sekretær for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Skive og Omegn.*):

Jeg maa tilstaa, at Redaktøren har sat mig i Knibe. Jeg hører nemlig til de udprægede Beundrere af „D.H.K.M.T.". Og saa er det jo ikke saa nemt at undgaa at henfalde mere til Ros end til Kritik. Men det var jo ikke Ros, Redaktøren ønskede. Min Anskuelse er den, — som jeg ogsaa har hørt fremsat af andre end netop Handelsfolk — at som Fagblad er „D. H.K.M.T." et af de bedste — for ikke at sige det allerbedste — der findes her til Lands.

Det falder derfor af sig selv, at jeg personligt ikke kan udpege nye Ardejdsfelter eller nye Linier at arbejde efter — saa meget mere, som jeg finder, at Redaktionen hidtil af sig selv har forstaaet baade at gøre Stoffet alsidigt saavel som til rette Tid at drage nye Emner ind til Behandling. Jeg finder derfor absolut ikke — som en af de andre ærede Indsendere, at der er Grund til at bebrejde Redaktionen, at ogsaa Forholdene i Udlandet jævnlig omtales i vort Blad, ligesom jeg heller ikke finder, at Bladet — i hvert Fald med det nuværende Format — bør give sig af med at optage Artikler af belærende Indhold, om saadanne Ting som Stoffer og deres Tilvirkning etc. Det falder udenfor Bladets organisatoriske Opgave.

Naar jeg ellers skal udtale mig om Bladet, da skulde det være angaaende dets store Betydning som Bindeled mellem vor Organisations enkelte Dele. Uden vort Blad havde Centralorganisationen næppe været det, den er. Mange er de, der gennem Bladets Spalter har faaet den første Interesse for vor Sag vakt, og endnu flere de, der har faaet deres Interesse vedligeholdt og frelst fra at sygne hen i Tidernes Løb. Naar man ser paa den Sløvhed, der præger saa mange af vor Stands Medlemmer over for den Sag, som dog er deres egen, kan man nok til Tider ligesom føle sin Begejstring svækkes og afsvales. Men for mit Vedkommende er det at komme til at læse Bladet som Regel af samme Virkning, som naar der pustes til en udgaaende Ild, eller for at bruge et andet Eksempel: det at læse Bladet har for mig gerne den samme Virkning, — i overført Betydning — som et oplivende og forfriskende Bad.

Carl Jensen (*Bestyrelsesmedlem i Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus*):

Da vor ærede Redaktør fornylig har afæsket forskellige Medlemmer en Erklæring om vort Blads fremtidige Ledelse og organisatoriske Arbejde, kunde jeg have Lyst til at foreslaa en lille Omlægning i Bladets Form. Jeg har af og til, belært af egen Erfaring, set, hvor liden Plads vor Redaktør kan disponere over til den redaktionelle Ledelse af Organet. Jeg for mit Vedkommende har haft Artikler liggende i Redaktionen i 1 a 2 Maaneder, inden disse er komne i Bladet, og der løbes jo derved den Risiko, at det eventuelt aktuelle Artikeloverskud aldrig bliver benyttet eller bliver benyttet paa et Tidspunkt, hvor Aktualiteten er ophørt at eksistere.

Jeg vil foreslaa, at Centralorganisationen ved et større Tilskud til Bladet gør dette lidt større eller ogsaa inddrager noget af Annoncestoffet, saaledes at der ikke bliver lagt Hindringer i Vejen for det redaktionelle og organisatoriske Arbejde.

Da vort Blads Betydning som Organisationsmiddel jo ogsaa ifølge Redaktørens Enquéte er overordentlig stor, tror jeg ikke at Hovedbestyrelsen burde betænke sig paa at udvide det

Til Slut ønsker jeg kun at give Hr. Vilhelm Hansen min Kompliment for den hidtidige udmærkede Ledelse af Organet. Bliver Hr. H. saaledes ved i Fremtiden vil dette stadig være den Drivfjeder, som fører vor Organisation sejrrigt frem mod dens Maal.

Lauritz Christensen og **A. Carlsen** (*Formand og Næstformand for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Viborg og Omegn*):

Vort Bidrag til Enquéten er følgende: I Viborg forekommer Bladet enkelte Medlemmer for radikalt. For os synes det, som om man burde tage Sigte paa det enkelte Medlems daarlige økonomiske Stilling samt fyldigere Referat af de enkelte Taler indenfor Organisationen.

Militæret.

„— — jeg erkender, at det er heldigt for alle Parter, at Statens Tjenestemænd, naar de arbejde hos Private i deres Fritid, forlange og faa den samme Løn, som er gældende i vedkommende Fag, thi Statens Tjenestemænd skulle nødig konkurrere til Skade for Arbejderne paa Arbejdsmarkedet. Denne min Mening vil jeg sørge for bliver tilkendegivet Vedkommende".

Disse Ord er for nylig udtalt af vor Forsvarsminister i Anledning af en Strejke hos en Tobaksfabrikant, hos hvem Underofficerer og Spillemænd arbejdede saavel før, under som efter Strejkens Slutning. Socialdemokraterne fremdrog Sagen i Rigsdagen, og der er nu gennem Ministeren sket Henvendelse til det paagældende Regiment, for at sætte en Stopper for denne Smudskonkurrence.

Jeg har før i vort Blad slaaet til Lyd for Militærets Stilling til vor Stand og da navnlig til Kontorfaget, men Resultatet af min Artikel er mig ubekendt.

Her er imidlertid en Sag, der betyder noget for os, en Sag vi ikke har Raad til — under de for Haanden værende Omstændigheder — at slippe ud af Sigte; thi det er uomtvisteligt, at den samme Smudskonkurrence, som Militæret drev overfor Arbejderne paa den ommeldte Tobaksfabrik daglig drives overfor os paa en endnu værre Maade. — Militæret hjælper til at holde vore Lønninger nede og holde Kolleger ude fra Faget. Det er den Fornøjelse vi har af det. Alle disse Forhold er hver enkelt Kontormand fra Garnisonsbyerne saa godt bekendte, og disse Forhold er saa skandaløse, at det vel nu kan være paa Tide at tage Afstand fra Militæret og vise disse Vintervejen, som Socialdemokraterne har gjort. I en Sag som denne maa vi alle, uorganiseret som organiseret Medhjælper staa i Flok, thi det gælder om at fjærne en Kræftskade, der i umindelige Tider har gnavet paa vor Stand. Vi maa skaffe Eksempler fra hver af Garnisonsbyerne paa disse usunde Forhold, henvende os til Hovedbestyrelsen, for at faa denne til at tage Initiativ. — Men her er ingen Tid at spilde, det maa gøres straks, medens Ministerens Ord endnu ere nye.

De Kolleger, der Dag ud og Dag ind har set eller ser paa disse Snyltere, som man tvinges til at være Kolleger med, skønt vore Principaler godt ved vi ikke ynder dem, véd maaske Eksempler paa saadanne Ansættelser med en Løn af 50 Øre pr. Time. Ved 7 Timers Arbejde med 300 aarlige Arbejdsdage, opnaar en saadan Mand 1050 Kr. Pladser paa 1050 Kr. Begyndergage — kunde jeg næsten fristes at sige — gror ikke paa Træerne i vore Dage, og saa? Saa er Maalet vel fuldt? Behøves der mere for at hver af os sætter alt paa Spil for at blive disse Skademennesker kvit.

Fremad da!

A.
Viborg.

Stenografi.

Stenografi og Maskinskrivning! Hvor ofte ser man ikke Kravet om Færdighed i disse Fag stillet, naar et Handelsfirma søger en Medhjælper?

Skrivemaskinen har forholdsvis hurtigt vundet Indpas overalt, og nu gaar den støt og sikkert sin Sejersgang Jorden rundt.

Stenografien, der med rette er betegnet som en af den nyere Tids genialeste Opfindelser, har derimod længe — altfor længe — staaet i Stampe og saa at sige kun været kendt som Referent-Skrift i Rigsdagen. Der har ikke været agiteret for dens Udbredelse og heller ikke været synderlig let Adgang til at lære Kunsten.

At et saa fortræffeligt Hjælpemiddel som Stenografien imidlertid skulde henligge ubenyttet, vilde være en absurd Tanke nu til Dags i Elektricitetens, Automobilismens og Cyklismens rastløse Tid, da man maa benytte enhver Fordel der tilbyder sig, naar det gælder at vinde med i den skarpe Konkurrence. Dette har Forretningsmanden indset, derfor har han taget Stenografien i sin Tjeneste, thi ved dens Hjælp indvinder han Tid, og for ham gælder mere end for de fleste andre Tidens Løsen: „time is money".

Det turde være overflødigt at paapege hvilken betydelig Rolle Stenografien spiller i Forretningslivet, der skal kun nævnes et Par Eksempler. Naar Chefen for et større Handelshus besvarer den indløbne Post, dikterer han Brevene til Kontor-Stenografen, der fæstner Ordene paa Papiret lige saa hurtigt som de udtales, og Stenogrammet kan straks afgives til en stenografikyndig Maskinskriver til Renskrift. Skulde Chefen selv have konciperet eller ladet koncipere Brevene med almindelig Skrift efter Diktat, vilde han have brugt mindst 4 Timer til det Arbejde, han nu har udrettet paa 1 Time. For en stærkt optaget Forretningsmand, der maa holde alle en vidt forgrenet Virksomheds Traade i sin Haand, kan den saaledes indvundne Tid ofte repræsentere store Værdier. En Telefon-Meddelelse eller Telefon-Ordre kan ved Hjælp af Stenografien nedskrives lige saa hurtigt som den dikteres; herved spares Tid og i mange Tilfælde ogsaa Telefongebyrer. Endnu et Eksempel: Ved at anvende Stenografien ved Udkast til Forretnings-Circulærer, Kataloger etc., opnaar man ikke alene at udføre Arbejdet i et Minimum af Tid, men under Nedskrivningen fastholder man

bedre sine Tanker og Idéer, thi de staar paa Papiret i samme Øjeblik de skabes.

Stenografien har med Glans bestaaet sin Prøve som et fortræffeligt Lettelsesmiddel, den vinder mere og mere Terræn, og den Tid vil ikke være fjern, da det kræves af enhver ung Mand, der søger Plads ved Handelen, at han skal kunne stenografere. De unge Handelsmænd, der stræber fremad — og enhver opvakt ung Mand bør jo gaa med Marskalstaven i sit Tornyster — bør derfor lære at stenografere, hellere i Dag end i Morgen. Adgangen hertil er nem og billig. Hos en kyndig Stenografilærer kan Systemet læres paa forholdsvis kort Tid og med ringe Ulejlighed enten ved mundtlig Undervisning eller pr. Korrespondance. Den Sum af Tid og Penge, der ofres paa at tilegne sig Færdighed i Stenografi, vil give gode Renter.

Grenaa, d. 27. Marts 1907.

C. Spangsted.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for Februar og Marts.

I Hovedkontorets Beretninger for disse Maaneder meddeles, at Arbejdet hovedsagelig har samlet sig om at faa det rent forretningsmæssige Grundlag for Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen tilrettelagt paa den bedst mulige Maade.

Butikslukningsloven var ikke naaet videre end til Folketingsudvalget.

I Februar-Beretningen beklages Tabet af de to Hovedbestyrelsesmedlemmer, Prokurist Carl Christensen, Kjøbenhavn og Forretningsbestyrer Georg Reich, der — som meddelt i „D. H. K. M. T." Nr. 7 — har grundlagt selvstændige Virksomheder, og meddeles Indkaldelse af Suppleanterne Louise Bjørner, Kjøbenhavn og Th. Hansen, Aalborg.

Agitationen er udadtil traadt i Baggrunden eftersom det administrative Arbejde har lagt særlig Beslag paa Tiden. Møde er afholdt i Nyborg og Forening dannet, uden at dog dennes Tilslutning til Centralorganisationen endnu har funden Sted.

Om Hovedbestyrelsesmødet i Kjøbenhavn den 29de Marts og den dér forberedte Forandring i Centralorganisationens Administration og angaaende Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse, som en Følge af den nye Ordning, giver Martsberetningen Oplysninger. Desangaaende henvises til „D.H.K.M.T." Nr. 8.

Kvinderne.

Sent er bedre end aldrig.

Det har sikkert glædet mange, at se Frk. Elisabeth Jørgensens Artikel i vort Blad for 15. Marts.

Det er ogsaa kun til at glædes over, at der blandt kvindelige Medhjælpere baade er Forstaaelse for og Vilje til fælles Samvirke.

I Sandhed, det er ejheller for tidligt at vi hører fra denne store Hær, som hidindtil kun har virket iblandt os af Navn, paa enkelte Undtagelser nær, set igennem Organisationens Brilleglas. Det er oprigtig at haabe, at vi for Fremtiden maa kunne regne med betydelig mere faglig Interesse baade i Skrift og Tale; thi den kvindelige Medhjælp indenfor Organisationen, den rent faglige, har paa mange Omraader større Værdi end den Støtte, den mandlige Medhjælp, selv med sine bedste Evner, mangen Gang kan yde. Ihvertfald vil adskillige af vor Organisations Tillidsposter sikkert ad Aare være besat med kvindelige Standssfæller.

Randers, April 08.

Johan Sørensen.

En gammel Vise.

Jeg hørte forleden en Mand sige: „Jeg kan ikke forstaa de Handelsmedhjælpere, som staar udenfor deres faglige Organisation og saaledes bliver deres mere fremskridtsvenlige Kolleger en Klods om Benene. Grunden er vel den, at de føler sig for fine, og i mange Tilfælde ikke tør slutte sig til deres faglige Organisation".

Det er en Bemærkning, som vi saa ofte hører, og som desuden kun er altfor sand.

Hvorfor skulde vi holde os for gode og fine til at arbejde i Fællesskab? Jeg synes, at vi har haft Beviser nok for, at dér hvor Medhjælperne har holdt og holder sammen, har de opnaaet gode Resultater.

Der vil være saa mange forskellige Forhold, som er raadende indenfor Medhjælperstanden, — det skal jeg villig indrømme, — men ét kan vi sikkert være enige om, at et fornuftigt tænkende Menneske maa og skal have Lov til at fremsætte sin Mening og forbedre sine Kaar, og det opnaar han kun at gøre med Vægt igennem sin Organisation.

Derfor bør vi holde sammen, og desuden altid søge at faa vore udenforstaaende Kolleger til at melde sig ind i vore Foreninger.

H.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Aarhus. Foreningens aarlige Stiftelsesfest afholdes Søndag den 3. Maj Kl. 6½ pr. Fællesspisning a 2½ Kr. pr. Kuvert og efterfølgende gratis Bal og Aftenunderholdning. Stor Tilslutning forventes.

Festudvalget.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes paa „du Nord" den 24. Marts 1908 med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet for 1907. 3. Valg af en Suppleant. 4. Spørgsmaalet om 8-Lukningsloven og hvad Foreningen skal foretage i Anledning af, at enkelte Forretninger her i Byen, efter hvad Bestyrelsen har erfaret, ikke paa behørig Maade opfylder Løftet om den frivillige 8-Lukning. 5. Hvad der nu, efter Oprettelsen af Organisationens Arbejdsløshedskasse, kan foretages for at hverve de endnu udenfor Foreningen staaende Medhjælpere og Lærlinge som Medlemmer af Foreningen og Arbejdsløshedskassen. 6 Eventuelt.

Formanden, H. Hein, aabnede Generalforsamlingen, og som Forhandlingsleder valgtes Bogholder N. Chr. J. Sørensen. Sekretæren, A. Ipsen, aflagde Beretning for Tiden fra sidste Generalforsamling, hvilken enstemmig godkendtes. Kassereren, A. Nielsen, forelagde og gennemgik det reviderede Regnskab for 1907. Medlemmerne rettede forskellige Forespørgsler med Hensyn til Regnskabet, som Kassereren besvarede, hvorefter det enstemmig godkendtes.

I Stedet for Kommis Olufsen, der er bortrejst, er Bogholder A. Nielsen som 1ste Suppleant indtraadt i Bestyrelsen, og da 2den Suppleant, Kommis Bindstrup forlader Byen den 1. Maj, valgtes to Suppleanter. Valgt blev Kommis A. H. Kraglund som 1ste Suppleant og Kommis A. Nygaard som 2den. Om Punkt 4 udspandt sig en indgaaende Forhandling, som resulterede i, at Generalforsamlingen enstemmigt vedtog, at Bestyrelsen skulle tilstille de stedlige Handelsforeninger en Skrivelse, som forelaa affattet.

Det vedtoges at udfolde en kraftig Agitation, for at faa Lærlingene til at indtræde i Arbejdsløshedskassen, og for at faa de endnu udenforstaaende Medhjælpere til at indmelde sig i Foreningen, og vilde man i denne Agitation særlig henvise til det Gode, der nu er skabt ved Arbejdsløshedskassen. Under Punkt 6 drøftedes forskellige Foreningsanliggender.

J.

Horsens. Formand: Sten Vandborg, Søndergade 14.

Kjøbenhavn.

De kjøbenhavnske Afdelinger.

I Henhold til de paa de kjøbenhavnske Afdelingers Generalforsamlinger vedtagne Beslutninger indkaldes til en ekstraordinær fælles Generalforsamling, som afholdes Tirsdag d. 5. Maj Kl. 9 paa Søpavillonen med følgende Dagsorden:

I. Forslag om en Reorganisation af de kjøbenhavnske Afdelinger.
II. Eventuelt Valg af Formand, Bestyrelse og Revisorer.
III. Eventuelt.

Agitationsudvalget.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Kasserer: K. Poulsen, Brahmsgade 14 A 1.

Kolding. Kasserer J. Blach, Strandvej 30.

Nykjøbing, M. Afdelingen afholdt den 9de April halvaarlig Generalforsamling. Revision af Lovene foretoges. Regnskabet fremlagdes og godkendtes; Forhandlingsprotokollen oplæstes. Til Formand valgtes Kommis E. Oehlenschläger, Næstformand Kommis S. Møller, Kasserer I. H. Rechnagel, Sekretær og Korrespondent Kommis O. Frandsen og Kommis Chr. Jensen.

Generalforsamlingen sluttede med en Fællesspisning i Anledning af Chr. Hansens Bortrejse. Under Festen blev der holdt flere Taler saavel for Centralorganisationen som for den afgaaede og nye Bestyrelse.

Otto Frandsen.

Odense. Kasserer: H. Andreasen, Kongensgade 38.

Randers. Formand: M. P. Willumsen, Vestergade 12.

Svendborg. Formand og Kasserer: H. P. Jensen, Møllegade 35.

Vejle. Kasserer: Ove W. Sørensen, Grønnegade 39.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.:
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

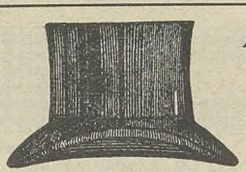
KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Børnepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Chistensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Sagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

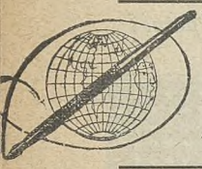
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randes.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, **Randers.**

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Stosgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. **Schweizerpladsen.** **Telf. 42.**

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsberg.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 1. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved H. Chr. Petersen)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. Telefon 533.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Det bedste **Fodtøj** i Kolding
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved
R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Nicot Melange, meget let

Obels Melange, middelstærk

Sanitas Melange, meget let

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Kl. Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

BRISTOL — SPECIALFORRETNING — HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 10. 15. Maj 1908. 8. Aargang.

Der lovgives – men hvordan?

Lukkeloven har passeret Folketinget og er derfra gaaet til Landstinget — men i hvilken Skikkelse!

I det Øjeblik, da 8-Lukningen er en fastslaaet Kendsgerning, og da 7-Lukningen begynder at gaa sin Sejrsgang over det ganske Land, formener det højtærede Folketing det formaalstjenligt, at lovgive om det, hvorom der ikke behøvedes Lovgivning — 8-Lukningen — dog at man gør et lille pænt Tilbageskridt paa et Kvarter og sætter den virkelige Lukketid til Kl. 8¼, medens man trods de bestemte Opfordringer fra den Part i Sagen, for hvem Gildet hovedsagelig skulde gøres — Medhjælperne — ingen Anledning finder til at beskæftige sig med det, der nu er det brændende Spørgsmaal — 7-Lukningen.

Altsaa — man lovtæster en Ordning, der er et Tilbageskridt mod det Standpunkt, hvortil man frivillig var naaet, og man ser bort fra det, hvorom det nu gælder. Sandelig! man faar det Indtryk, at det iøvrigt ærede Folketing er en Forsamling, der er noget bag ud for sin Tid. Der har i Udvalget siddet Mænd af alle Partier; men ikke en har forstaaet, hvad der var i Gære, og ikke en har set Sagen med Medhjælpernes Øjne. Ja — man aabner endog Muligheden for en vedtægtsmæssig fastslaaet, senere Lukning end Kl. 8¼, og her kender man ingen Grænser — til Kl. 12, om man vil — værsgo!

Som Loven nu er, vil den ved at udsætte den almindelige Lukketid et Kvarter, eventuelt 4 Timer og ved at lægge sig paa tværs af Arbejdet for 7-Lukningen betyde et anseeligt Tilbageskridt. Og saa tror de vist, baade Ministre og Ting, at de har bevist os Medhjælpere en Velgerning. — Naar faar vi dog den Mand i Rigsdagen, der vil og kan se Tingene med vore Øjne, der vil og kan hævde vore Standpunkter!

Vort Haab maa nu staa til Landstinget, saa underligt det lyder, at dette Ting vil ændre Loven, stryge Kvarteret, aabne Muligheden for en tidlig Lukning, stoppe op for den senere.

Og der er maaske dog nogen Mulighed for, at dette kan ske. Ved Behandlingen af en Lejlighedslov Anno 1900 udtalte Herr Madsen-Mygdal følgende:

> „M. H. t. den Tanke, der fremkom fra det ærede Medlem (Gustav Hansen) om at lukke hele Aaret rundt Kl. 6, vil jeg sige, at jeg ved ganske vist ikke, om det vil være rigtigt at sætte Kl. 6, om ikke Kl. 7 f. Eks. kunde være mere passende. I og for sig synes jeg godt om Tanken, og jeg vil tiltræde den, da jeg tror, det vilde være heldigt at fastsætte en bestemt Lukketid, hvilket vilde være til Gavn for alle de Mennesker, som nu ofte er bundne i Forretningerne paa en efter mit Skøn urigtig Maade."

Statsrevisor M.-M. er et indflydelsesrigt Medlem af det ministerielle Parti, og det er at haabe, at han vil gøre sin Indflydelse gældende i Overensstemmelse med disse Udtalelser og skaffe os i hvert Fald Betingelserne for en ved kommunale Vedtægter fastslaaet 7-Lukning.

Lad os haabe det, eller at Landstinget i hvert Fald standser Loven i sin nuværende Form, saa at den kan komme igen i en bedre Skikkelse til næste Samling. Vi organiserede Medhjælpere vil da benytte denne Sommer til at føre 7-Lnkningen saa vidt frem, at Lovgivningsmagten ikke kan ignorere den til næste Aar.

Og vedtager man Loven, som den nu er, da skal den revideres om 5 Aar. Betingelserne for Arbejdet for tidlig Lukning er da ganske vist væsentlig forringede; men vi fortsætter vort Arbejde alligevel, og om vi vil, da er vi om 5 Aar saa vidt, at 7-Lukningen er den fastslaaede Kendsgerning, og at vi kræver Vejen aaben for en endnu tidligere Lukketid. *Credo.*

Fra Rigsdagen.

Folketinget har gjort Butikslukningsloven færdig og videresendt den til Landstinget i den Skikkelse, som den i vort forrige Nummer meddelte Udvalgsbetænkning angiver.

Sammenlignet med det ministerielle, men ingenlunde ideelle Forslag, betegner Folketings-Vedtagelsen iøjnefaldende Tilbageskridt og kun beskedne Fordele. Ganske bortset fra at den af Centralorganisationen ønskede Bestemmelse om Kommunalbestyrelsernes Ret til at fastsætte en tidligere Lukketid end i Forslaget angivet — ikke er sket Fyldest, er det herefter stillet Kommunalbestyrelserne frit at sætte Arbejdsdagens Grænse indenfor de 5 Sommermaaneder efter Forgodtbefindende, medens det ministerielle Forslag særlig tog Sigte paa Høstens Tid og satte Kl. 9 som seneste Lukketid. Efter denne Affattelse er det mindre forunderligt, at baade den meningsløse Bestemmelse om Ekspedition et Kvarter efter Lukketid og det ministerielle Forslag om vedtægtsmæssig Anordning af Siddepladser for Butikspersonaler, men paa kommunalt Initiativ, vedtoges af Folketinget. Det radikale Venstre og Socialdemokraterne havde dog optaget vort Krav om at indføre Siddepladser ved almindelig Lovbestemmelse.

Disse negative Resultater afbalanceres ikke tilnærmelsesvis derved at Fredagen inddroges under 8-Lukningen, og Lukketiden om Lørdagen fastsattes til senest Kl. 11, — en Time tidligere end oprindelig foreslaaet.

Folketings-Vedtagelsen bærer Kompromissets Præg, og baade Minister og Udvalg har arbejdet under Pres af de forskellige interesserede Parter. Anden-Behandlingen den 25de April var iøvrigt ikke uden Interesse for Bedømmelsen af dansk Socialpolitik.

Efter at Regeringspartiets Ordfører havde anbefalet Udvalgets Ændringer talte bl. a. Socialdemokraternes Ordfører, Købmand H. Nielsen, Roskilde, for de stillede Ændringer med den førnævnte Særstilling overfor Siddepladserne. Det er betegnende for Socialdemokraternes Standpunkt til dette Stykke Medhjælper-Beskyttelseslovgivning, naar Ordføreren efter varmt at have anbefalet Forslaget erklærer, „at den Fritid, der her sikres de Handlende og deres Medhjælpere, er da ogsaa saa beskeden, at der intet kan indvendes imod den." Nej, maaske ikke fra nogen anden Side end netop fra — Medhjælperne. Imod de Dispensationer som Ændringerne — særlig m. H. t. Lukningen om Sommeren — knyttede til Forslaget, blev der imilertid talt baade fra Højres (Lange og Dr. Birch) og det radikale Venstres (Mads Larsen) Side.

Et Mindretal i Udvalget (Hans Madsen og R. Hansen) erklærede sig mod enhver Art Lovgivning paa dette Omraade. Navnlig Sidstnævntes Udtalelser turde have Krav paa nogen Interesse, fordi de trods al Ensidighed peger paa et betydningsfuldt Moment, som det burde være overflødigt at en Bonderepræsentant behøver at belære Byernes Handels- og Kontormedhjælpere om. — R. Hansen sagde bl. a.:

„Nu maa de Herrer ikke tro, at jeg har noget imod, at de Handlende lukker deres Butikker Kl. 8, tværtimod! Men jeg forstaar ikke, hvorfor man nu skal have en Lov om, at de skal lukke. Og naar det hævdes, at de ikke hidtil har kunnet lukke, maa jeg spørge, hvad Grunden er dertil. Grunden er simpelthen den, at de ikke er tilstrækkelig organiserede. Men jeg kan ikke forstaa, hvorfor de Handlende ikke skulde kunne oporganisere sig lige saa godt og lige saa kraftigt som f. Eks. Arbejderne. Kan Arbejderne organisere sig, kan de Handlende gøre det samme, og Kontor- og Handelsmedhjælperne kan sikkert ogsaa organisere sig og saaledes gennemføre deres Krav."

Det er værd at lægge Mærke til disse Udtalelser af en Mand, der staar helt udenfor Byerhvervenes Organisationsliv, men som dansk Landmand forlængst har indset de økonomiske Sammenslutningers overordentlige Betydning for et Befolkningslag eller en Stand, der søger at vinde frem. At det faglige Organisationsarbejde og de socialpolitiske Bestræbelser bør følges ad, er derimod en almindelig anerkendt Taktik, hvis Rigtighed ikke afkræftes ved R. H.s Udtalelser.

Efter en hastig 3die Behandling gik det saaledes ændrede Forslag til Landstinget, hvor Modtagelsen var mindre velvillig, og hvor bl. a. Socialdemokraten C. C. Andersen fremhævede Lovens socialpolitiske Momenter med adskillig mere Omsigt og Forstaaelse end hans ordførende Partifælle i Folketinget. Landstinget sendte det ændrede Lovforslag i et 9-Mands-Udvalg.

Under Forhandlingen i Landstinget kritiseredes det fra flere Sider, at man først modtog Forslaget ved Samlingens Slutning, og det er endnu uvist om Loven bliver gjort færdig inden Rigsdagens Hjemsendelse.

— — —

Set under Øjeblikkets Synscirkel synes der at være Chancer for en Lov, der vel betyder et socialpolitisk Fremskridt, for saa vidt som den er et Forsøg paa at drage Medhjælperne ind under en Art Arbejderbeskyttelseslovgivning, men kun betyder et lidet Fremskridt i Praksis for det aldeles overvældende Flertal af Butiksmedhjælpere. Den synes saaledes ogsaa at skulde blive behæftet med Fællesmærket for dansk Sociallovgivning: Halvhed.

Demoraliserede Principaler.

I Odense har som bekendt Byraadet udstedt en Vedtægt angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde. Denne Vedtægt har medført et ret uventet Resultat, idet den, om man skal tro Odense Avis, har blottet en uhyggelig Demoralisation blandt Byens Købmandsstand.

Odense Avis er et lille, løjerligt Blad, som ikke ret mange kender, og vi maa da forudskikke den Oplysning, at der til Avisens Løjerligheder hører den, at den aldrig forsømmer nogen Lejlighed til at fare i Benene paa os Medhjælpere og til at angribe alt, hvad vi kæmper og arbejder for. Nu har de Odense Kolonialhandlere vedtaget en Haupt- und Staatsaction mod Vedtægten, og straks er Avisen der med en ovenud barnagtig Artikel, hvori søges paavist Vedtægtens uhyggelige, demoraliserende Følger. Vi synes, at det fuldtud er lykkedes Avisen at paavise denne Demoralisation; men vi kan ikke give den Ret i, at Vedtægten er Aarsagen til samme Demoralisation. Denne bunder dybere; Vedtægten har kun blottet den.

Avisen skriver:

Vedtægten demoraliserer Forældre og Børn.

Det er umuligt, vil Folk sige. Byraadet kan da aldrig vedtage en Vedtægt, som skaber Umoral blandt Forældre og Børn.

Og dog er det saa.

Det lyder ganske vist uhyggeligt, og det maner til snarest muligt at faa Vedtægten forandret.

Da Vedtægten traadte i Kraft, var der en Mængde Børn, som langt hellere vilde blive i deres Pladser end gaa hjemme og drive. De havde det bedre, og de tjente en Skilling, som baade de og Forældrene var glade ved.

Mange af disse Børn bliver ved med at hjemsøge deres Bypladser. De kommer Dag efter Dag og spørger, om de ikke maa hjælpe til med saa det ene, saa det ander. Der svares dem, at Vedtægten forbyder det. De bliver ved. De vil saa gerne gaa paa Posthus og Banegaard, og de faar undertiden Lov til at gaa. Lejlighedsvis falder der en lille Skilling af, og de tjener paa den Maade en Del af den Ugeløn, de forhen fik.

Møder man saadan en lille Gut paa Gaden med en Pakke og spørger ham, om han besørger Byærinder, svarer han nej. Med andre Ord: han lyver — og der gives Eksempler paa, at Forældre ansporer deres Børn til paa den Maade at vedligeholde Forbindelse med deres gamle Bysteder.

Spørger man Forældrene, om deres Børn har Byplads, svarer de: Gudbevar's — nej, det har de ikke — Vedtægten forbyder det jo.

Forældrene lyver.

Der findes Købmandsforretninger, hvor unge, driftige Mennesker i denne Tid, hvor der er travlt, beder om at faa Lov til at blive efter Kl. 8 for at hjælpe til med Oprydning osv. Man har ikke Lov til at tillade dem. Det betydes dem, at de maa gaa; men de unge Merkursønner, der tænker paa, at de en Gang selv skal have Forretning, bliver og hjælper til af egen Drift, trods al Vedtægt. De siger det ikke til nogen. De tør ikke sige Sandheden, for saa er den strænge Vedtægt der med Bødebestemmelsen.

Vedtægten lærer dem at lyve, fordi de er ivrige i deres Fag.

En dejlig Vedtægt! Den maa og skal ændres.

Ja, er det ikke forfærdeligt, at Købmændene i Odense kan være saa demoraliserede. Der har de nu alle deres Dage holdt de unge Mennesker, der er dem betroede, i Forretningerne baade til 10 og til 12, Lørdag Aften og Fredag Aften og maaske mange andre Aftener, skønt Lærlingeloven, som de burde kende, bestemmer, at de ikke maa beskæftige dem efter Kl. 9. Og nu, da Vedtægten siger, at de unge Mennesker skal holde op Kl. 8, fordi en Arbejdsdag paa indtil 14 Timer er mere end nok i den Alder, da er de saa demoraliserede, at de bryder Vedtægten og trods den beskæftiger dem efter Tiden. Og ikke nok hermed — „saadan en lille Gut" maa lyve og sige, at han ikke besørger de Byærinder, han besørger, eller at han „vil saa gerne", eller at han har „faaet Lov" dertil. Ja, efter Avisen har Demoralisationen endog bredt sig til nogle tanke- og samvittighedsløse Forældre.

Vi er enige med Avisen i, at dette er uhyggeligt; men vi kan ikke med Avisen lægge Skylden over paa Børnene. Den er først og fremmest Købmændenes, der burde overholde Lærlingeloven og Vedtægten som lovlydige Borgere, saa meget mere som Fabrikanter og Haandværksmestre, der ikke overholde de samme Bestemmelser, ikke er nær saa demoraliserede, og meget sjældent beskæftiger deres Lærlinge efter Kl. 6. Men Aarsagen hertil ligger ogsaa ligefor. Haandværkerne og Fabrikanterne har i mange Aar haft stærke Organisationer af deres Lønarbejdere overfor sig, og disse har lært dem den nødvendige Moral, saa at de forstaar, at man ikke maa misbruge den unge Arbejdskraft, og at alle — selv Principaler — er Samfundets Love underkastede.

Heraf kan vi Handelsmedhjælpere lære, hvor nødvendigt det er, at vi slutter os sammen og gør vore Organisationer saa stærke som muligt, at de med den fornødne Autoritet kan lære Købmændene Moral i vore Arbejdsforhold. Og ganske særlig lader der til at ligge en smuk Opgave for vor Odense-Afdeling, den nemlig at standse Demoralisationen i Odense ved at lære Købmændene at overholde Lærlingeloven og den kommunale Vedtægt. Der haves jo Midler hertil.

— — —

At „Købmandsbladet" har slugt Odense Avis's Udgydelse med Begærlighed, siger sig selv. „Købmandsbladet" har nu en Gang et sikkert Instinkt, hvad den ufrivillige Komik angaar.

Anyone.

Agitationen for 7-Lukningen.

Borgermøde i Kolding.

Efter Indbydelse af Kolding Afdeling afholdtes Søndag den 26. April et Borgermøde, som var besøgt af ca. 150 Mennesker af hvilke godt Halvdelen var Medhjælpere. Formanden N. C. Nielsen, bød Velkommen og gav Ordet til Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg, der holdt et Foredrag, hvori han skarpt kritiserede det Lovforslag, som for Tiden behandles i Rigsdagen angaaende lovbestemt 8-Lukning. Omtalte 7-Lukningens Fremgang i Esbjerg og opfordrede til dens Indførelse her i Byen. Det særdeles velholdte og grundige Foredrag refereredes udførligt i de lokale Blade

Formanden bragte Ingvoldsen en varm Tak for Foredraget og Bogholder N. Nielsen valgtes til Dirigent.

N. C. Nielsen meddelte at Foreningen havde henvendt sig til Kolding Handelsforening med Forespørgsel, om denne vilde staa som Medindbyder til dette Møde, men havde faaet et benægtende Svar. Han opfordrede de tilstedeværende Principaler og det købende Publikum til at udtale sig om Sagen.

Faktor Rasmussen udtalte at 7-Lukningen havde hans varmeste Sympati. Salget maa jo blive lige saa stort selv om Butikkerne lukker 1 Time før, Forbruget er jo det samme.

Redaktør Knud Hansen anbefalede ligeledes. Naar H. & K. Medhjælperne faar deres Organisation gjort stærk, vil de sikkert kunne opnaa at gennemføre deres Krav baade med Hensyn til Arbejdstiden og de øvrige af Organisationens Programpunkter.

Snedker Soll og Textilarbejder Lauritsen anbefalede ligeledes Sagen.

Købmand Fr. Nielsen var ogsaa en Tilhænger af 7-Lukningen, men mente den var vanskelig at gennemføre. Taleren havde ofte selv følt sig generet af den sene Lukning, naar han skulde til Kirke om Onsdagen eller til Teater og Foredrag. Mente hvis Medhjælperne fik den Time fri, vilde de gaa paa Beværtningen i Stedet for at anvende den godt. (!)

N. C. Nielsen takkede Købmand Fr. Nielsen for hans delvise Tilslutning. Mente ikke Hr. N. burde være ængstelig for, at de unge Mennesker skulde misbruge den Times Frihed. De vil saamænd nok anvende den godt, hvad enten de nu vil gaa i Kirke, Teater eller til Foredrag.

Chr. Ingvoldsen: Da ingen af de tilstedeværende Købmænd har udtalt sig mod vore Krav, maa man slutte, at de billiger disse. Tak for den Sympati De ved Deres Tavshed har givet til Kende for 7-Lukningen. En Resolution til Lovgivningsmagten angaaende 8-Lukke-Loven blev fremlagt og ligeledes en Resolution, hvori Borgerskabet udtaler sin Støtte for 7-Lukningens Gennemførelse.

Redaktør Hansen og Maskinarbejder Frans Sørensen anbefalede Resolutionerne.

Købmand Chr. Lohmann paatalte Smøleriet med Overholdelse af 8-Lukningen. Den lange Arbejdstid frister til at stimulere sig med Drikkevarer. De unge Mennesker vil selvfølgelig gerne en Tur med Pigen i Skoven de dejlige Sommeraftener (Haandklap).

Efter nogle afsluttende Bemærkninger blev begge Resolutioner enstemmig vedtagne, og Dirigenten hævede det vellykkede Møde med en Tak til Talerne. *X.*

Borgermøde i Vejle.

Den herværende Afdeling indledede sin 7-Lukningskampagne med et offentlig Møde Søndag den 26. April Eftermiddag Kl. 4 paa Hotel Royal.

Formanden for Agitationsudvalget, Bogholder Jens Johansen bød Forsamlingen, som bestod af ca. 200 Mennesker, Velkommen og gjorde Rede for Mødets Hensigt. J. fremhævede at de gode Resultater af 7-Lukning i andre Byer havde animeret Afdelingen her i Byen til at søge Sagen gennemført, i det mindste for Sommermaanedernes Vedkommende, og udtalte Haab om at Publikum paa Mødet vilde tilkendegive sin Sympati derfor og derved give Sagen et stort Stød fremad. Johansen gav derpaa Ordet til Centralorg. fung. Formand, Herr Vald. Pedersen, som holdt et udmærket klart og sagligt Foredrag. Taleren gennnemgik udførligt den i Folketinget vedtagne Lov om 8-Lukning, idet han skarpt kritiserede forskellige Punkter deri, navnlig Kommunalbestyrelsernes Ret til at dispensere fra Loven med Hensyn til senere Lukning uden at have samme Ret til at tillade tidligere Lukning, hvilket Taleren fandt var særlig uheldigt eftersom Flertallet af saavel Principaler som Medhjælpere var stemt for en tidligere Lukning, f. Ex. Kl. 7. Taleren citerede forskellige, baade skriftlige og mundtlige, Erklæringer fra større Forretningsdrivende i Byer hvor 7-Lukning er indført, som alle gik ud paa udelt Tilfredshed dermed, og han fremhævede den Kendsgerning, at den lange Arbejdstid avler en sløv og uinteresseret Arbejder, hvorimod en rimelig Arbejdstid giver en intelligent, dygtig og hurtig Medhjælper. J. anbefalede derfor Principalerne i egen Interesse at gennemføre Reformen. Efter at Jens Johansen havde takket Vald. Pedersen for Foredraget overtog Formanden for Afdelingen, Herr Chr. Christensen, Dirigentpladsen. Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation i Vejle, Herr Kirkegaard, fik nu Ordet og gav Sagen sin bedste Anbefaling, ikke alene for sit personlige Vedkommende, men han turde ogsaa udtale, at Arbejderne i det hele taget vilde yde Reformen deres Støtte.

Herr Arkitekt Alrøe udtalte sig derefter bestemt for en tidlig Lukning, idet han fremhævede, at de Mennesker, som derved fik lidt mere Fritid, havde det i højeste Grad nødig.

Dirigenten fremsatte nu en Resolution, hvis Ordlyd var den samme som den paa Mødet i Kolding samme Dag vedtagne; den vedtoges med alle Stemmer mod — ingen; nogle enkelte Principaler undlod at stemme.

Efter at Jens Johansen havde takket D'herr. Kirkegaard og Alrøe for deres Anbefaling af Sagen, og rettet en indtrængende Anmodning til de tilstedeværende Kolleger om at indmelde sig i Foreningen, sluttede Dirigenten Mødet. *J. J.*

Fra Skive.

Vore Standsfæller i Skive rettede for nogen Tid siden gennem Centralorganisationens Afdeling en Henvendelse til den lokale Handelsforening om at faa 8-Lukningen gennemført i April og Maj, men man modtog det Svar, at den nuværende Ordning maatte have sit Forblivende indtil videre. Selvom Butikslukningsloven forhaabentlig har hjulpet Principalerne udover alle Betænkeligheder inden næste Foraar, synes det under disse Forhold ret vanskeligt i Principalkredse at vinde Terræn for 7-Lukningen.

Derfor er det glædeligt at følge de Bestræbelser, der udfoldes for at vække Publikums Sympati for den tidligere Lukning. „Skive Folkeblad" bringer saaledes en udmærket Artikel om Reformens almene Betydning. Det paavises heri, at den normale effektive Arbejdsdag er 13—14 Timer, der paa Lørdage, Markeds- og Torvegade stiger til 16—17 Timer, og de — sociale og intellektuelle — skadelige Følger heraf skildres grundigt og med Dygtighed. — I denne Forbindelse hidsætter vi følgende Citat af den velskrevne Artikel:

„Intet Under, at Hovedparten af Butiksmedhjælperne har saa faa „Interesser". Prøv blot at se, hvor mange af Byens unge Handelsfolk der deltager i de forskellige Foredragsforeningers Møder. Der er saa godt som ingen. Og det er forstaaeligt. Man har ikke uden videre Lov til at skyde Skylden paa de enkelte Personer. Nej, det er Forholdene (d. v. s. Principalerne), der bærer Skylden for Medhjælpernes Sløvhed paa saadanne Omraader. — En Plante, der lukkes ude fra Lyset og Solen, kan ikke trives. Dens Vækst bliver i alle Tilfælde unaturlig."

7-Lukningen i Aarhus.

Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus har som tidligere meddelt allerede for længere Tid siden aabnet Agitationen for 7-Lukningens Indførelse i Sommermaanederne. Som et Led i denne Agitation finder vi i flere Aarhusblade en Artikel af vor Medarbejder „Autor", der skarpt kritiserer den Modstand, som fra visse Principalkredse er rejst mod den tidlige Lukning. Artiklen appelerer til det købende Publikums Sympati, der let finder et vægtigt Udtryk i at tilendebringe Indkøbene inden Kl. 7, og slutter med en Opfordring til Medhjælperne om, at give Kravet Styrke ved Indmeldelse i vor aarhusianske Afdeling.

Den her nævnte Agitation gennem Dagspressen bør i størst mulig Udstrækning finde Efterligning i andre Byer.

VORT BLAD.

En kritisk Enquête.

Åge Hyllested, Esbjerg:

Da der som Undertitel paa „Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende" staar Organ for osv. og ikke Medlemsblad for osv., saa er der intet at bebrejde Redaktøren, naar Bladet udelukkende fremtræder som Organ for de Udtryk vor Bevægelse afsætter paa de periodiske Kongresser og Repræsentantmøder. Noget andet er, at Medlemmerne vel nok — endog med nogen Ret — anser Bladet som en naturlig Plads for Udveksling af Meninger, selv hvor disse ikke er helt kanoniske, og her forekommer det mig, at den ærede Redaktør udviser en lidt overdreven Ængstelse for at give Meningerne frie Tøjler.

Knap har et Medlem vovet sig frem med sin lille Mening, straks finder man et Par redaktionelle, retledende, ofte endog afsluttende Bemærkninger i Halen paa denne. Jeg tror godt, vor Bevægelse kan taale den frie Meningsudveksling, selv hvor Meningerne gaar lidt udenfor de afstukne Veje, ja, jeg tror endog, at det vilde være en Vinding baade for Bladet og Bevægelsen om den ærede Redaktør viste større Gæstfrihed i saa Henseende.

Hvis dette f. Eks. havde til Følge, at Fagets daglige Arbejdsforhold blev lidt hyppigere belyste, ved at Medlemmerne tyede til Bladet med sine smaa og store Sorger, saa vilde Bladet mere faa Karakteren af at være et Kamporgan, saaledes som det bør være, og ikke som nu, være et abstrakt — videnskabeligt — docerende Organ, der svæver oppe i Skyerne oven over os allesammen.

Medens vi saaledes alle se op til vort Blad, saa skønner man alligevel, at det er jordbundent og født i Synd som os andre, thi tager end Tankerne aldrig saa høj en Flugt, den Djævel der er egen for alt hvad der trykkes: Trykfejlsdjævelen, huserer slemt i Bladets Spalter og hæmmer ofte Himmelflugten, saa at baade Blad og Læsere ligger paa alle fire nede paa Jorden igen, inden man ret har faaet Luft under Vingerne.

Og endnu et Spørgsmaal, der synes mig af Betydning. Naar et Dagblad altid kan se Dagens Lys paa den Dag, hvis Tal det bærer, hvorfor kan dette da volde saa megen Vanskelighed for Blade, der udkommer hver 8de eller 14de Dag, saaledes at det snarere er en Regel end en Undtagelse, at den Dato Bladet bærer ogsaa er virkelig den Dag, det kommer Medlemmerne i Hænde. Og er det en Umulighed at binde sig til en bestemt Dag, saa lad dog Bladet være sin egen Fødsel bekendt, og sæt den virkelige Dato paa Forsiden Gang for Gang.

Birger Kruuse, (Formand for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Odense og Omegn):

Naar en Stand som vor, der bestaar af saa uensartede Elementer som Tilfældet er, skal organiseres, er Fagbladet af ganske overordentlig stor Betydning. Det maa være et tro Spejlbillede af hele den Bevægelse, der ligger bag ved.

At Redaktionens Personlighed altid vil sætte sit Præg paa Bladet er jo ganske naturligt, men det forekommer ikke mig at være det ideelle ved vort Blad. Jeg mener, at vi alle har en Forpligtigelse til en Gang imellem at give vort Bidrag til Medlemsbladet. I saa Henseende burde vor højtærede Hovedbestyrelse gaa i Spidsen. Der er jo i enhver Afdeling en valgt Korrespondent; men hvor mange korrespondere i det hele taget en eneste Gang i hele deres Funktionstid med Redaktøren? Men det er en Fejl, og spørger man mig, hvor Fejlen maa søges, vil jeg svare mere hos Redaktøren end hos Korrespondenterne. Redaktøren maa, saa vidt muligt, stadig staa i Rapport til de forskellige Korrespondenter.

Det vil kun gavne, hvis vi fik nogle flere lokale Meddelelser af faglig Art fra Afdelingerne. Dette vilde muligen ogsaa bevirke, at knap saa mange Medhjælpere Landet over ligegyldigt lægger deres Blad til Side, eller, naar det kommer højst, ganske flygtigt kigger det igennem.

Vi maa gøre Bladet saa interessant og aktuelt som muligt, thi jo flere Medlemmer vi faar interesseret i Læsningen af Bladet, jo flere interesserede Medlemmer vil vi faa og derigennem skabe en langt mere, i faglig Henseende, skolet og forstaaende Medlemsstab.

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Ringsted.

Den lille midtsjællandske Købstad Ringsted har i flere Aar haft sin Handels- & Kontoristforening, hvor Selskabeligheden florerede og Drøftelsen af faglige Anliggender var banlyst. Disse idylliske Tilstande er nu forstyrrede, idet den mere fremsynte Del af Ringsted-Kollegerne har dannet en ny Forening, der har indmeldt sig under Centralorganisationen.

Grunden til denne vor yngste Afdeling lagdes ved et Møde, der afholdtes d. 11. April, hvor Medlem af Øernes Agitationsudvalg Chr. F. Johannessen, Næstved, holdt det indledende Foredrag, der hentede sit Emne fra Medhjælpernes sociale Stilling og Centralorganisationens Reformarbejde. — Kommis Rasmussen, Ringsted, der aabnede og ledede Mødet, foretog efter Indledningsforedraget en Afstemning, der viste ensstemmig Tilslutning til vort Krav vedrørende Butikslukningsloven. Sluttelig vedtoges det at oprette en Medhjælperforening, der skulde tiltræde Landsorganisationen. —

Straks efter Mødet har et af de lokale Blade interviewet Formanden for Harmoniforeningen, en Kommis Henriksen, der bl. a. erklærede, at „den ny Forening skal væk", desværre uden nærmere at angive Grunden til den frygtindgydende Trudsel. Denne H. — der aabenbart excellerer i forloren Overlegenhed — udtalte, at „vi (Bestyrelsen) muligvis gennem Pressen vil klargøre vort Standpunkt" — uden at de dog endnu har ladet deres Lys skinne. Denne „Medhjælperfører" tav betegnende nok ved vort Møde den 11te April, ligesom han ej heller har søgt at imødegaa et til ham rettet „aabent Brev", som Johannessen har offentliggjort i den lokale Presse.

I skarp Modsætning hertil staar de Udtalelser, som en Ringsted-Købmand, A. C. Nielsen, fremsatte under Interviewet. N. ansaa nemlig adskillige af Centralorganisationens Krav for at være berettigede, ligesom han fandt det naturligt, at Medhjælperne organiserede sig.

Kommis Henriksen bliver nok til „noget", — men Medhjælperne i Ringsted bør lade ham udvikle sig i Stilhed. Han er aabenbart for god til almindeligt Medhjælperselskab.

— — —

Vor Afdeling har nu konstitueret sig og valgt følgende Bestyrelse: Kommisserne E. K. Rasmussen (Formand), H. V. Jensen (Kasserer), Aage B. Sørensen (Næstformand), Agent H. C. Aagaard (Sekretær) og Frk. C. Jensen.

Vi hilser Ringsted-Afdelingen Velkommen i Centralorganisationen.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for April.

Hovedkontorets Beretning for afvigte Maaned bringer foruden en Del administrative Meddelelser forskellige Oplysninger vedrørende Centralorganisationens socialpolitiske og agitatoriske Arbejde i Maanedens Løb.

Butikslukningsloven har særlig fængslet Opmærksomheden og der er fra Hovedkontoret udsendt en Række Cirkulærer og Tryksager vedrørende dette Anliggende. Vort Standpunkt til Lovforslaget er saaledes formuleret i en Resolution, der er vedtaget ved flere Møder, bl. a. offentlige Møder i Kolding, Vejle og Ringsted.

7-Lukningen. Agitationen herfor er sat i System gennem en Instruktionsskrivelse til Afdelingerne, hvori der henvises til

den Fremgangsmaade, der bør vælges ved Iværksættelsen af Forarbejderne for denne Reform. I denne Forbindelse nævnes Forhandling med Principalorganisationerne, offentlige Møder, Artikler i den lokale Presse, Pjecen „Til det købende Publikum", samt Opslag og Omdeling af Plakaterne „Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften". — Der har i flere Byer været afholdt Borgermøder om 7-Lukningen, og har der her vist sig aldeles overvejende Sympathi for den tidlige Lukning. Der er til Hovedkontoret indløbet saa store Bestillinger paa Pjecer og Tryksager, at det meget betydelige Oplag allerede er fordoblet.

Agitationen er udfoldet i Forbindelse med de førnævnte Spørgsmaal, idet de nævnte Møder naturligvis er udnyttet agitatorisk for Medlemstilgang. Vald. Pedersen talte i Vejle, Chr. Ingvoldsen i Kolding. I Grenaa, hvor den gamle Bestyrelse fratraadte paa Grund af Bortrejse, er der afholdt et Møde med Axel Gundel, Aarhus, som Taler, og ny Bestyrelse er valgt. I Varde har der været Vanskeligheder med at faa Afdelingen genoprettet, og Chr. Ingvoldsen har efter en Konference paa Stedet godt Haab om at faa Afdelingen bragt paa Fode. — Ny Afdeling oprettedes — som andet Steds refereret — i Ringsted ved et Møde med Chr. F. Johannessen, Næstved, som Taler.

Maaneden har iøvrigt været bemærkelsesværdig ved at der i Anledning af Foraarsgeneralforsamlingerne er sket mange Personforandringer blandt Afdelingernes Tillidsmænd. Herover giver D.H.K.M.T.s Adressefortegnelse fyldestgørende Oplysninger.

Conto pro diversi.

JOHAN SØRENSEN, RANDERS,

der traadte ind i Medhjælperbevægelsen samtidig med Oprettelsen af Centralorganisationens Afdeling i Grenaa og i længere Tid var denne Afdeling en dygtig og opofrende Formand, har etableret sig i Glerup pr. Hadsund, og er saaledes udtraadt af vore Rækker.

Herr S. forlod Grenaa i Foraaret 1907 og fik Engagement i Randers, hvor han fortsatte sit energiske Arbejde for vor Sag, og snart overtog Formandsposten i Afdelingen. Som Organisator og Agitator har S. i de forløbne Aar udfoldet et trofast Arbejde i Medhjælperbevægelsen, ligesom han har leveret flere Bidrag til „D.H.K.M.T."

I en Skrivelse, Hr. S. har tilsendt os, kaster han Blikket tilbage paa det Arbejde, han har deltaget i og den Glæde og Tilfredshed, det har forskaffet ham. Medens S. kun har lyse Minder fra Grenaa, skriver han om sit Ophold i Randers, at „her var min Virken for intet at regne, skønt Viljen ikke manglede. Forskellige Omstændigheder, navnlig vanskelige Arbejdsforhold, tillod mig ikke at virke for Sagen, som jeg helst vilde og burde. Men ét naaede jeg — at lære de organiserede Kolleger at kende som brave og maalbevidste Medhjælpere, og den Dag, jeg forlod Randers, var det med alle gode Ønsker for denne Afdelings lykkelige Fremtid".

Vi maa beklage, at Centralorganisationen ved Hr. S.s Udtræden er blevet en ivrig Forkæmper fattigere, men kan ikke slutte disse Linier uden at udtale Ønsket om, at den Virksomhed, hvortil Johan Sørensen nu er overgaaet, fremtidig maa bringe ham al mulig Held og Tilfredshed, som vi ogsaa takker ham for de Sten, han har lagt paa vor Organisations Bygning.

KONTORMEDHJÆLPERNES CØLIBAT

lader til at blive et Engagementsvilkaar i flere Forretninger. Vi beskæftigede os saaledes for nogen Tid siden med de meget omtalte Afskedigelser hos Grosserer Holger Petersen, Kjøbenhavn, og kan nu knytte et nyt Tilfælde til de nævnte.

Der gaar i denne Tid gennem Dagspressen en Meddelelse om, at en Kontorfunktionær i A/S De forenede Papirfabrikker er afskediget, fordi han giftede sig uden Direktionens Samtykke. Gagespørgsmaalet synes ikke her at have været det afgørende, idet Vedkommende tjente ca. 2500 Kr. om Aaret.

End ikke Anmodningen om en skriftig Erklæring, om hvorfor Afskedigelsen fandt Sted, blev imødekommet.

Dette og de tidligere omtalte Tilfælde viser i hvilket Afhængighedsforhold mange Medhjælpere staar til deres Arbejdsgivere — og ikke uden Ret paapeger „Soc. Dem.", at den Art Overgreb vilde være utænkelig overfor de organiserede Arbejdere, hvor alene Solidaritetsfølelsen mellem Arbejdskammeraterne straks vilde have bremset dette Myndighedsmisbrug.

Hvor længe vil Medhjælperne finde sig i slige uværdige Tilstande? Indtil de indser Nødvendigheden af at indmelde sig i Centralorganisationen!

FAGLIGE FOREDRAG.

Ved Finansloven for indeværende Finansaar er bevilget 2500 Kr. som Statstilskud til Organisationer indenfor Handelsstanden til Afholdelse af offentlige Foredrag af fagligt eller alment belærende Indhold. Andragender om saadant Statstilskud indgives til Indenrigsministeriet inden den 1. August.

UNDERSTØTTELSE TIL HANDELSSKOLEELEVER.

Det af Centralorganisationen i 1905 til Rigsdagen indsendte Andragende om Understøttelse til ubemidlede Handelsskoleelever paa Dagskoler, blev henvist til Finansudvalget, og er der af dette — som tidligere meddelt — bevilget 6000 Kr. paa Finansloven.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 240 Kr. for et Helaarskursus, og 120 Kr. for et Halvaarskursus. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever, der er hjemmehørende uden for den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves har søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Undtagelsesvis kan Understøttelsen bestaa i fri Undervisning alene.

Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i November, kan indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Indenrigsministeriet inden den 15. Juni. Skema til Ansøgning udleveres ved Henvendelse til Indenrigsministeriet.

HANDELSKOLELÆRERNE

har faaet bevilget Statstilskud paa 1500 Kr. til Rejseunderstøttelser i Studieøjemed, ligesom der i Sommerens Løb paa Statskassens Bekostning afholdes Kursus for Lærere ved Handelshøjskoler i Provinserne. Disse Kursus afholdes paa den jyske Handelshøjskole i Aarhus i Tiden fra 13. Juli til 4. August.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser
findes paa 3. Omslagsside.

Grenaa. Formand: Kommis Gredsted, Adr. H. Ehrenreich, Kasserer: Kommis Schou, Adr. Halvor Hermansen.

Kjøbenhavn.

Agitationsudvalget. Paa en den 5. d. afholdt ekstra-ordinær Generalforsamling af Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreningers kjøbenhavnske Afdelinger, vedtoges det fremtidig at kalde disse Afdelinger med et fælles Navn, nemlig: *Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening*, Kjøbenhavn. Ligeledes vedtoges med overvældende Majoritet et Forslag, der gik ud paa at samle Ledelsen paa færre Hænder, idet Arbejdet tildels tidligere er udført af de enkelte Afdelinger, men fremtidig vil blive ledet af en paa dette Møde valgt Overbestyrelse.

Til Formand valgtes den mangeaarige Afdelings-Kasserer Manufakturmedhjælper *E. S. Schibler.*

Endelig vedtoges at arbejde efter Centralorganisationens gamle og velkendte Program, og Foreningen erklæredes for neutral i politisk Henseende.

Den nye Ordning træder i Kraft den 1. Juli d. A.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: Th. Petersen, Mariendalsvej 48 E., 3. Sal, F. Kassererens Adr. er: Brohusgade 14 A, 1. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 20. Maj Kl. 9 i Cafe du Parc, Gyldenløvesgade 4, 1, med følgende Dagsorden:

Valg af Formand og Bestyrelsesmedlemmer.

Ringsted. Formand: Kommis *E. K. Rasmussen,* Adr. P. Kjærsgaard, Kasserer: Kommis *H. V. Jensen*, Adr. H. A. Bang.

Ringkjøbing. Foreningen holder Generalforsamling den 20. Maj Aften Kl. 9 i Haandværkerforeningen. Valg af Kasserer, Sekretær og 2 Revisorer. Alle Medlemmer anmodes om at give Møde, da en vigtig Sag vil blive behandlet.

P. F. V. *Felix Porsborg.*

NB. Kontingentet for indeværende Maaned bedes betalt senest nævnte Aften. E. P.

Skanderborg. Kasserer: Kommis *P. Thomsen.*

Vejen. Formand: Kommis *S. Breund.*

Ordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 24. Maj*, Eft. Kl. 4½ paa Hansens Hotel. Dagsorden: Regnskabet fremlægges, Valg af Bestyrelse. Eventuelt.

Efter endt Generalforsamling afholdes *selskabelig Sammenkomst*: Fællesspisning med paafølgende Foredrag og eventuel Oplæsning. Afdelingen har hidtil kunnet glæde sig ved jævn og stadig Tilgang. *S. Breund*, p. t. Formand.

Engageringsbureauet.

En 21-aarig Kolonialmedhjælper søger Plads ved Kontorfaget, helst i Kolonialbranchen. Reflekterende bedes henvende sig til Centralorganisationens Hovedkontor.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontor-

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar *giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder,* hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Børnepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Chistensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Sagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

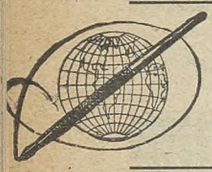
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randes.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, **Randers.**

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. **Schweizerpladsen.** **Telf. 42.**

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11.
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsberg.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz.

Afleveret til Posten den 14. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved H. Chr. Petersen)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
Telefon 1986.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. Telefon 533.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Det bedste **Fodtøj** i Kolding
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved
R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

SKOTØJSFORRETNINGEN = ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

C. W. OBEL'S

Maritime. **Mountain Rose.**
Centrum Shag. **Ægyptisk Shag.**
Union Shag.

samt øvrige Sorter anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Kl. Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark ved, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

BRISTOL SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1 Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 11. 1. Juni 1908. 8. Aargang.

Butikslukningsloven vedtaget.

I den ellevte Time førtes Butikslukningsloven frelst gennem Folketinget. Beskaaret, omredigeret og endelig af Landstinget amputeret for sin eneste uforfalskede Arbejderbeskyttelsesbestemmelse venter dette socialpolitiske Aktstykke nu kun paa Rigets Segl, for at afgive et straalende Exempel paa, hvorledes man Aar 1908 laver Medhjælperbeskyttelseslove i dette Land.

Faa Timer før Rigsdagssamlingens Slutning den 23. Maj vedtog Folketinget Lovforslaget i den af Landstinget ændrede Skikkelse. Denne Vedtagelse staar i Kompromissets Tegn, og løber derfor ud i et Resultat, der for Medhjælperne lader meget tilbage at ønske.

Principalernes Flertal vil hilse Loven med Tilfredshed, fordi den opfylder Kravet om ensartet Lukketid indenfor de forskellige Kommuner. Helt anderledes stiller Sagen sig for det aldeles overvejende Medhjælperflertal. Naar undtages det ringe Mindretal af Byer, hvor 8-Lukningen endnu ikke er gennemført ved Overenskomst, vil Loven ikke mærkes som et Fremskridt i det praktiske Liv. Undtagelsesbestemmelserne for Sommermaanederne vil tværtimod virke hindrende paa vor 7-Luknings-Agitation, og vil stik imod, hvad der burde være Lovens Hensigt, forlænge Medhjælpernes Arbejdstid paa den Aarstid, hvor netop Kravet om Indskrænkning af Arbejdsdagen i de beklumrede Butikker og støvfyldte Lagerrum forud retfærdiggøres af baade hygiejniske og sociale Grunde. Naar hertil kommer, at Lovens tilsigtede Virkning paa Forhaand afkræftes ved lovfæstet fortsat Expedition udover den formelt fastsatte Lukketid, og man erindrer, at den forslagsstillende Minister pure afviste vort Ønske om, at der tilsikredes Medhjælperne en minimal Hvile- og Spisetid, — uden hvilken Lukkelovens Betydning for Regulering af Medhjælpernes Arbejdstid, kun blev af problematisk Værd — da er det soleklart, at Principalerne har opnaaet en taalelig Lukkelov, medens Butikshandelens Lønarbejdere er afspist med Karikaturen af en Arbejderbeskyttelseslov:

Landstinget har iøvrigt sørget for at dette Indtryk ikke skal blive udvisket.

Naar en Indsender i sidste Nummer sætter sin Lid til, at Landstinget vilde raade Bod paa Folketingets Forsyndelser mod Medhjælperne, vidner dette om en fejlagtig Vurdering af fornævnte høje Ting. Thi dettes historiske Opgave er at bremse, ikke at fortne det socialpolitiske Arbejde, og naar en enlig Profet i et ubevogtet Øjeblik oplader sin Røst, vil den forlængst være hendøet, inden Afstemningens og Afgørelsens Time er inde. Ellers skal Partidiciplinen nok vide at besørge Resten. Herr Madsen-Mygdal udtalte for Aar tilbage sin Sympati for en lovfæstet Maksimalarbejdstid for Butikkernes og Kontorenes Arbejdere, — men det var overfor en Handelsmedhjælper, og hans Indenrigsminister havde endnu ikke forelagt sin Lukkelov for Principaler.

Nej, det hæderværdige Landsting spekulerer ikke i Medhjælperbeskyttelse. — Har Ministeren og Folketinget søgt at forlene Butikslukningsloven med et Skær af Arbejderbeskyttelse ved at tilføje Bestemmelsen om Siddepladserne, har Landstingets Højre, Frikonservative og Moderate i klar Erkendelse af deres samfundsbevarende Mission alle som én kastet deres Stemmer mod Regeringspartiet, Socialdemokrater og Tingets eneste Radikaler, og udstemt Siddepladserne af Lovforslaget.

Under Folketingets korte afsluttende Behandling af det saaledes amputerede Lovforslag, beklagede man Landstingsflertallets Uforsonlighed, og Indenrigsministeren, der vilde have sit Forslag frelst i Havn, stillede et særligt Lovforslag om Siddepladser i Udsigt, — thi man laver ikke politike Konflikter paa den Art Bagateller, i Særdeleshed naar det kun gælder Medhjælperstandens Anliggender.

Medhjælperne faar altsaa slaa sig til Taals med de beklagende Bemærkninger. Og det bliver næppe sidste Gang de nødsages dertil. Saaledes kan det vedblivende gaa indtil Medhjælperne lærer at hævde deres samfundsborgerlige Stilling og gennem vor Centralorganisation giver deres Krav den fornødne Vægt. —

Med disse introducerende Bemærkninger, som vi senere vil lade følge af en mere indgaaende Behandling af Lovens Virkninger og dens Indflydelse paa Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, gengives nedenstaaende

Lov om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere.

§ 1.

Køb og Salg paa Gader, Torve, offentlige Pladser og i handlendes, Fabrikanters og Haandværkeres Butikker og Lagere samt Barber- og Frisørvirksomhed maa ikke finde Sted i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen, dog undtages herfra Lørdag Aften fra Kl. 8 til Kl. 11. Nævnte Butikker og Lagere, samt Barber- og Frisørstuer skulle med den anførte Begrænsning være lukkede fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen. Dette Forbud gælder tillige Foreninger, der, selv om Næringsadkomst ikke er nødvendig til Udøvelse af deres Virksomhed, dog holde Udleveringssted aaben for deres Medlemmer.

Kommunalbestyrelsen kan ved en for Landet af Amtsraadet for Købstæder samt for Frederiksberg og Marstal Kommuner af Indenrigsministeren stadfæstet Vedtægt tillade, at fornævnte Lukning af Butikker og Lagere indenfor Tidsrummet imellem hvert Aars 1. Maj og 1. Oktober udskydes indtil et i Vedtægten fastsat Tidspunkt.

Kunder, der paa det paabudte Tidspunkt for Butikkens eller Lagerets Lukning befinde sig i samme, kunne dog ekspederes i indtil $^1/_4$ Time efter det nævnte Tidspunkt.

Bestemmelserne i Lov Nr. 134 af 22. April 1904 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen forblive i Kraft, for saa vidt der herved er hjemlet strængere Regler end ifølge nærværende Lov.

§ 2.

Bestemmelserne i § 1 komme ikke til Anvendelse paa Apoteker, med Hensyn til hvilke det dog skal være Justitsministeriet forbeholdt at træffe Bestemmelse om, hvilke Varer der maa forhandles i Apoteket efter den almindelige Lukketid.

Bestemmelserne i § 1 komme ej heller til Anvendelse paa Udsalg af Aviser, Bøger, Tidsskrifter o. desl. fra Jernbanestationer, Kiosker og lignende Steder, eller paa Salg af Sodavand og lignende kølende Drikke, Kaffe og The, Kager og Frugt, som finder Sted med Politiets Tilladelse paa dertil af Politiet anviste Pladser.

Bagere og Kagebagere (jfr. Næringsloven af 29. December 1857 § 20 d.), paa hvilke Bestemmelserne i § 1 komme til Anvendelse, for saa vidt angaar Salg ud af Huset, ere berettigede til ud over den i § 1 nævnte Lukketid at holde deres Lokaler aabne for i dem at foretage den Forhandling til Fortæring paa Stedet, som de efter Næringsloven ere beføjede til at udøve.

I København, i Købstæder samt i Frederiksberg Kommune kan Kommunalbestyrelsen ved en af Indenrigsministeren stadfæstet Vedtægt tillade Cigar- og Tobakshandlere fra Kl. 8 til Kl. 11 Aften at sælge Cigarer, Cigaretter og Tobak, men ingen andre Varer, og maa de da ikke i den Tid benytte anden Medhjælp end Hustru og Børn.

§ 3.

Beværtningsdrivende, herunder Personer med Konditorborgerskab efter Næringslov af 29. December 1857, § 50, maa i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen, Lørdag Aften dog kun fra 11 Aften til Kl. 4 Morgen, ikke sælge ud af Huset, derfra dog undtaget Salg af tilberedte Spisevarer.

§ 4.

Forbudsbestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, finder først Anvendelse fra Kl. 11 Aften at regne:

a) Aftenen forud for en af Folkekirkens Helligdage, de sidste 7 Dage forud for Juleaften, første Søndag i Maj og November, samt endvidere, naar der herom foreligger en af Kommunalbestyrelsen truffen Bestemmelse, paa Dage for Afholdelsen af større Dyrskuer, Markeder, stedlige Sammenkomster og Festligheder;
b) med Tilladelsen af Politiet for et nærmere begrænset Tidsrum i Tilfælde af, at Naturomstændigheder, Ulykkeshændelser, andre lignende uforudsete Begivenheder eller Fare for uforholdsmæssigt Tab ved Forringelse af let fordærvelige Varer maatte gøre saadant ønskeligt.

§ 5.

Overtrædelser af Bestemmelserne i nærværende Lov bliver at straffe med Bøder fra 10 Kr. indtil 200 Kr.

Naar en Person, hvem det er tilladt at drive Forretning ud over den almindelige Lukketid, efter denne Tid sælger Varer, som det ikke efter den Tid er ham tilladt at sælge, bliver han i Gentagelsestilfælde tillige at dømme til Fortabelse af Retten til at holde Forretningen aaben ud over den almindelige Lukketid. Denne Bestemmelse finder dog ikke Anvendelse for Apotekere.

Straffe efter denne Lov idømmes under en offentlig Politisag, og Bøderne tilfalde vedkommende Kommunes Hjælpekasse eller, hvor en saadan ikke findes, Kommunekassen.

§ 6.

Denne Lov underkastes en Revision inden Udgangen af Finansaaret 1912—13.

§ 7.

Nærværende Lov træder i Kraft 3 Maaneder efter dens Offentliggørelse i Lovtidende. Regeringen bemyndiges til ved kgl. Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som maatte følge af disse Øers særlige Forhold.

Skal vi organisere os branchevis?

Efterfølgende interessante Artikel er tilsendt os af en af vor norske Broderorganisations Førstemænd. Pladsmangel har desværre umuliggjort Artiklens tidligere Offentliggørelse.

Skal vi organisere os branchevis?

Saaledes spørger Hr. Åge Hyllested i Nummeret for 15. Marts, og han sparer ikke paa Indvendinger mod denne Organisationsmaade.

Heri er jeg ganske enig, hvis Organisationen skal flises op, saaledes som af Hr. Hyllested anført, men da „Den Underordnede Handelsstands Forbund“ i Kristiania netop er organiseret branchevis, uden at vi derved mener, at have tabt nogen af Fordelene ved en stærk Centralorganisation, vil jeg fortælle lidt derom.

„D. U. H. F.“ er for Tiden en lokal Forening, men til Sommeren har vi indbudt til et Møde her i Byen, hvor Landsforening sikkerlig dannes.

Forbundet bestaar ikke af Medlemmer men af Foreninger (Grupper), hvoraf vi til Dato har seks: Bankgruppen, Christiania Manufakturbetjentes Forening, Glas- Farve- og Metalgruppen, Kolonialgruppen, Kontorgruppen og Papirgruppen.

Kontorfunktionærers Forening, som hidtil har staaet i et noget spændt Forhold til „D. U. H. F.“, nedsatte for nogle Dage siden en Komité til at underhandle med os, om paa hvilke Betingelser den kan gaa ind i vort Forbund som egen Gruppe.

Vi er af den Formening, at en Gruppe for at bevare sin Effektivitet, ikke bør have mere end højst 500 Medlemmer. Der vil derfor sikkerlig blive dannet nye Grupper, da Forbundet, om alle Byens underordnede Handelsfolk melder sig ind, kan faa ca. 10,000 Medlemmer.

Med Hensyn til Optagelse stiller vi den Fordring, at det er en Fagforening af underordnede Handelsfolk, hvis Love er i Overensstemmelse med Forbundets. (Der er intet i Vejen for, at for Eks. Kolonialgruppen, om den bliver for stor kan dele sig efter Bydelene i en Kolonialgruppe Ø., V. eller N., eller om man skulde foretrække det i en kvindelig og en mandlig Kolonialgruppe).

— — Som nævnt har Forbundet kun med Grupperne at gøre, idet dog Hovedkontoret fører Mandtal over alle Medlemmer, ligesom det fra næste Aar vil udbetale alle Ledighedsbidrag og forestaa Engagementskontoret.

Forbundets udøvende Magt ligger hos Hovedstyret, som bestaar af en Repræsentant fra hver Gruppe. Det afholder ugentlige Møder.

Grupperne har fuld indre Frihed, de kan selv bestemme sin Medlemskontingent; men til Bevarelse af den Styrke, som ligger i en ensartet Optræden udad, har Lovene følgende Bestemmelse: Grupperne maa ikke paa egen Haand fremme nogen af de under § 1 nævnte Programposter eller indgaa Overenskomster med andre Organisationer om gensidig Understøttelse o. l. uden Hovedstyrets Samtykke.

Grupperne skal af Medlemskontingenten kvartalsvis afgive til Forbundet: a) for de, der har været over 10 Aar ved Handelen Kr. 1,20, b) for de, der har været 3 til 10 Aar Kr. 0,80. Heraf afsættes igen til Arbejdsledighedskassen for Klasse a) 0,75, for Klasse b) 0,50; Resten gaar til Administration.

Ved Arbejdsledighed udbetales (i Overenstemmelse med Erfaringer fra tyske Ledighedskasser for Handelsfolk) i indtil 90 Dage i Klasse a) Kr. 1,50, i Klasse b) Kr. 1,00 pr. Dag.

Den norske Stat refunderer under visse Betingelser $^1/_4$ af de udbetalte Ledighedsbidrag, men da vi ikke finder Betingelserne antagelige, agter vi foreløbig ikke at benytte os deraf.

Hvad vi finder uantagelig er følgende:

1) Lovens Bestemmelse om, at Forbundet er forpligtet til i sin Arbejdsløshedskasse at optage Personer af den underordnede Handelsstand, selv om de ikke staar i Forbundet, finder vi desorganiserende, og saa længe Organisationen ikke staar helt stærk, kan dette virke kvælende paa dens Udvikling.

Det ledende Princip maa være Solidariteten.

Ind i Forbundet, saa nyder man Fordel af dets Goder!

2) Bidraget er for lidet i Forhold til de øgede Regnskabsudgifter, som disse Ikke-Medlemmer medfører.

3) Loven bestemmer, at man for Ikke-Medlemmer kun maa beregne et Tillæg af 10—25 Procent til Administrationsudgifter, altsaa i Klasse a) Kr. 0,30—0,75 pr. Aar, medens vore egne Medlemmer betaler Kr. 1,80 og tilsvarende for Klasse b).

En Arbejdsledighedskasse fordrer et nøjagtigt Mandtal, der til enhver Tid er à jour. Vistnok kan vi, naar vi først har det, anvende vort Mandtal paa mange andre Maader; men selv om Forbundets eneste Virksomhed var Arbejdsledighedskassen, vilde denne alene kræve de samme Administrationsudgifter og dertil er Ekstrakontingenten for Ikke-Medlemmer alt for liden.

Vi elsker dem ikke saa meget, at vi vil give dem Administrationen for en Slik.

For Stortinget er der Forslag inde, hvis Vedtagelse vilde rette paa de værste Mangler ved Loven. Vi har derfor rettet en alvorlig Henvendelse til Stortingets Socialkomité, om at faa dette Forslag hurtig fremmet.

— — Den højeste Magt i alle Forbundets Anliggender har Aarsmødet, hvortil hver Gruppe sender 1 Repræsentant for hver 50 Medlemmer, dog ikke over 5.

Desuden har vi indført Referendum, idet Hovedstyret ved vigtige Sager, som kræver øjeblikkelig Afgørelse, kan foretage Afstemning inden Grupperne.

Dette er i Korthed Grundtrækkene for vor Organisation. Den er bygget efter samme Princip som Arbejdernes gennem Aarene prøvede, med de Tillæmpninger, som passer for vor Stand. Vi mener at have løst Vanskeligheden med at bevare Brancheinddelingen uden at skade Centralorganisationens Styrke. I Byer udenfor Kristiania vil Gruppeinddelingen vistnok vise sig unødig eller endog skadelig. En Gruppe bør lige saa lidt være for liden som for stor.

Vort Forbund er upolitisk, men søger gennem de forskellige politiske Partier, at faa vore Kandidater frem. Sidste Kommunevalg satte vi til en Begyndelse 2 Mand ind i Kommunestyret.

Om Landsorganisationens Ordning er endnu intet definitivt bestemt; vort Hovedstyre foreslaar at alle skal ind i Ledighedskassen.

„D. U. H. F.“s Medlemsantal er nu ca. 1400 og stiger daglig, sammen med Kontorfunktionærers Forening bliver det vel 1600. Et lignende Medlemsantal har i Øjeblikket de udenbys Foreninger, vi kender.

Vort Organ „Handelsfunktionæren“ udsendes hver Maaned gratis i 4000 Eksemplarer. Det er paa Tale at udgive den 2 Gange om Maaneden, men da skal alle Medlemmer abonnere for en Pris af 60 Øre pr. Aar.

Kristiania, ultimo April 1908.

Chr. D.

Principalrøster for 7-Lukningen.

Udtalelser af esbjergensiske Købmænd.

Nu da Spørgsmaalet om 7-Lukningen atter sætter Sindene i Bevægelse, og hvor Reformens Modstandere paany møder frem med de gammelkendte Argumenter mod den tidlige Butikslukning, er det af Interesse at høre Principalrøster fra den By, hvor 7-Lukningen har været indført i tre Fjerdingaar.

Efterfølgende Udtalelser er afgivet af Principaler i Esbjerg paa Foranledning af en Henvendelse fra vor derværende Afdeling, for at forhøre hvilke Erfaringer de Forretningsdrivende i forskellige Brancher havde indhøstet vedrørende Virkningerne af 7-Lukningen.

Vi citere:

Herr Manufakturhandler E. H. Kruuse: Deres Anmodning til mig om at udtale mig om 7-Lukningen, skal jeg med Glæde imødekomme. Som de sikkert erindrer var jeg 7-Lukningens haardeste Modstander her i Byen, og jeg mente ikke at kunne gaa med dertil af Hensyn til Publikum; det har imidlertid vist sig, at Reformen af Publikum er bleven modtaget med megen Velvilje, og jeg har saa godt som ikke hørt Klage derover. Derimod er de Fordele, Reformen byder, saa store, navnlig i travle Tider, saa at jeg kun i høj Grad ugerne gik tilbage til en senere Lukketid.

Herr Kolonialhandler J. Chr. Jensen (Detailhandlerforeningens Formand): Hvad min Stilling til denne Reform angaar, da kan jeg sige, at jeg hilste den med Glæde straks da den blev gennemført, og har i de 4 Maaneder, der er gaaet siden vi begyndte med 7-Lukningen, ikke kunnet spore nogen Nedgang i Omsætningen. Naar saa henses til det behagelige i at have en større samlet Aftenfritid, hvori man kan deltage i forskelligt, som man har Interesse for, men vilde være udelukket fra, dersom man skulde holde aabent til Kl. 8, saa kan

jeg kun sige, at jeg for mit Vedkommende vil nødig tilbage til de gamle Forhold igen, og jeg haaber at det heller ikke sker.

Herr Skibsproviantering shandler M. Steffensen: I Anledning af en Forespørgsel angaaende 7-Lukningen skal jeg herved udtale min personlige Tilfredshed med samme, og samtidig meddele, at det efter min Formening ikke har haft den mindste skadelige Indflydelse paa Forretningen. Jeg vil samtidig fremb inge mine bedste Ønsker for Sagens videre Fremgang.

Herr Isenkramhdl. Henning Pedersen: Efter de to Maaneders Forsøg med at lukke Forretningerne Kl. 7, var det mig en Glæde at man blev enige om at vedblive dermed. Bortset fra den store Behagelighed det medfører, er det min Overbevisning, at Salget i min Forretning ikke derved bliver mindre.

Herr Boghandler Dalsgaard Olsen: Da De har ønsket en Udtalelse om hvorledes 7-Lukningen virkede i min Forretning skal jeg meddele Dem, at jeg hidtil ikke har hørt nogen Klage fra mine Kunder over, at der lukkedes for tidligt, hvorimod flere har udtalt Tilfredshed over den nuværende Ordning. Det er min Overbevisning, at 7-Lukningen i dens nuværende Omfang ikke har skadet Forretningens Omsætning, og at de faa Ulemper den for mit Vedkommende har ført med sig i Løbet af kort Tid, vil kunne fjærnes.

Naar vore Afdelinger under Agitationen for 7-Lukningens Genemførelse mødes med Paastanden om dens skadelige Indflydelse paa Handel og Omsætning kan disse Erklæringer, der støtter sig paa praktiske Erfaringer, og tillige viser at den oprindelige Frygt har været ubegrundet, anvendes med megen Virkning. Ovennævnte Citater vil blive optrykte i det nye Oplag af Pjecen om 7-Lukningen: „Til det købende Publikum", der tænkes anvendt under indeværende Agitationskampagne.

Organisationens Betydning.

Opsigelsesfrist og Gagekrav.

Angaaende denne Side af vore Arbejdsforhold, har vi fra Centralorganisationens Esbjerg-Afdeling modtaget efterfølgende Tilskrift, der viser at vore Afdelinger ogsaa paa dette Omraade kan gribe heldigt og ordnende ind i Differencer mellem Principal og Medhjælper.

Der tilskrives os:

En Bogholder, Medlem af vor Organisation, ansat i en større Forretning, fik sin Opsigelse den 1. Februar 1908 til 1. Maj s. A. Da Opsigelsen først forelaa den 1. Februar og ikke den 31. Januar, mente vor Kollega sig berettiget til Gagen for Maj Maaned, 200 Kr. Dette nægtedes ham dog paa det bestemteste. Vor Kollega henvendte sig da, som det sig hør og bør, til sin Afdeling for at faa denne til at ordne Sagen. Ved Forhandling mellem Afdelingens Formand og vedkommende Firma opnaaedes et Tilbud paa halv Gage for Maj Maaned, og dette Tilbud akcepteredes, nærmest af den Grund at vor Kollega imellemtiden havde faaet Plads.

Dette Tilfælde viser atter, at kun gennem Organisation opnaar vi Goder, som vi ikke kan opnaa, naar vi staar alene.

A. M.

Agitationen for 7-Lukningen.

7-LUKNINGEN I AARHUS.

Aarhus-Afdelingens energiske Arbejde, for atter i Aar at opnaa Butikkernes Lukning Kl. 7 i Sommermaanederne, har hidtil givet det Resultat, at Farve- og Tapethandlere, Guldsmede, Oste- og Melhandlere er indgaaet paa at lukke Forretningerne Kl. 7 i Tiden fra 15. Maj til 1. September.

Forhandlingerne med og Indsamlingen af Underskrifter blandt Forretningsindehaverne i de øvrige Brancher fortsættes stadig.

HORSENS.

Ved et i vor Horsens-Afdeling den 12. Maj afholdt Medlemsmøde drøftedes Spørgsmaalet om 7-Lukningens Gennemførelse. Allerede i Marts var Afdelingens Bestyrelse indbudt til en Diskussion i Handelsforeningen og her gav Principalerne Tilsagn om Støtte for Sagens Gennemførelse.

Ved Mødet den 12te Maj oplyste imidlertid vor Afdelingsformand, Steen Vandborg, at de senere førte Forhandlinger var resulteret i, at Principalerne fraraadede 7-Lukningen i indeværende Sommer, fordi en Del mindre Handlende, der ikke var Medlemmer af Handelsforeningen, ikke kunde forpligtes til at overholde den tidlige Butikslukning.

Formanden oplyste endvidere, at der fremdeles vilde blive arbejdet for 7-Lukningen, ligesom de fra Centralorganisationens Hovedkontor modtagne Pjecer og Cirkulærer til Publikum om at foretage Indkøb inden Kl. 7 var omdelte, og at Bestyrelsen vilde søge Pressens Bistand i denne Sag, der skulde fremmes det mest mulige.

Under Forhandlingerne oplystes det bl. a., at Siddepladser for Personalet i længere Tid havde været indført i Crome & Goldschmidts Udsalg i Horsens.

NYBORG

er ogsaa kommen med i Bestræbelserne for den tidlige Butikslukning. Det er imidlertid ikke den paa Centralorganisationens Initiativ oprettede Medhjælperforening, der har Æren for dette Resultat. Denne Forening hylder bestandig separatistiske Anskuelser og stiller sig passivt overfor Landsorganisationen, hvem den alene skylder sin Eksistens.

Derimod er det Principalerne, der her er gaaet i Spidsen og det er i denne Forbindelse værd at bemærke, at Formanden for Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Danmark, Købmand Wilkens Hjort — en Mand der sér med megen Forstaaelse paa vor Organisations Virksomhed — er Formand for den lokale Handelsforening.

7-Lukningen er gennemført i alle Brancher undtagen i Manufakturhandelen, hvor en enkelt Forretningsdrivende hidtil har formaaet at forpurre Reformens Gennemførelse.

VORT BLAD.

En kritisk Enquète.

Bogholder *Johannes Grumstrup*, Kolding:

Naar man ser tilbage paa de forløbne Aargange af vor Organisations Blad og stiller sig det Spørgsmaal, om det har opfyldt de Forventninger, man kunde nære til det som et Fagblad, maa Svaret herpaa efter min Mening blive et bekræftende. Det maa ingenlunde have været nogen let Opgave, at lede et Blad for en Organisation, der er i sin Spiren, og som fra næsten alle Sider har været sikker paa kun at møde Modstand og Uvillie eller hvad der omtrent er værre — fuldstændig Ligegyldighed. Ny Jordbund skulde indvindes, og de uensartede Elementer forenes og samlede føres frem til Kamp mod svundne Tiders Fordomme og Uret. Det er naturligt, at det har været en Kamptid, men det har ogsaa været Grødetid. Ihærdigt eder bleven arbejdet, og Frugterne heraf er heller ikke uder blevne. De kan allerede paavises, og de vil blive større og større. Det er ikke alene os, de vil komme tilgode, de kommende Slægtled indenfor vor Stand vil nyde Frugterne af det Pionèrarbejde, der er bleven udført. Naar der den Dag i Dag findes saa stor en Procentdel af hele Landets Medhjælperstand indenfor vor Organisation, som der i Virkeligheden gør, maa Grunden først og fremmest søges i det store samlende og opbyggende Arbejde, der er bleven øvet gennem vort Blad. — Der kan ikke siges andet, end at vort Organ har været paa Højde med dets Opgaver. Noget andet er, at der selvfølgelig for den enkelte altid bliver noget, at kunne kritisere over. Skal jeg i al Korthed udtrykke min Indvending mod Bladet, bliver det den, at dets Indhold har været temmelig ensidigt. Det er naturligvis ikke let — nej, ganske umuligt — at gøre alle tilpas, og jeg vèd meget vel, at i den begrænsede Form, hvori Bladet fremtræder, gives der ikke Spillerum til ret meget ud over de strengt faglige Spørgsmaal. Man skal selvfølgelig i et Blad som vort undgaa at komme ind paa altfor mange uvedrørende Anliggender, men om man engang imellem gik en lille Streg udenfor det „rent" faglige, tror jeg ikke, det vilde være til nogen Skade, tværtimod. Der hænder ogsaa mellem Aar og Dag mangt og meget, som netop specielt har Interesse for og berører os unge Forretningsmænd. Om Bladet i højere Grad end hidtil fremdrog saadant, vilde det derved faa et mere aktuelt og alsidigt Præg. — De Artikler, „D. H. & K. M. T." har bragt om det merkantile Arbejdsmarked i fremmede Lande, og som det har bebudet at ville fortsætte med, vil jeg gærne have Lov til at udtrykke min Glæde over. Foruden de værdifulde Oplysninger, de giver om vore fjærne Standsfællers Levevilkaar, er de udmærket egnede til at fremme den internationale Kollegialitetsfølelse. Vi kommer i Føling med hinanden, og vi er jo alle én stor Hær, der rykker frem mod det samme Maal: at forbedre Standens Kaar. Kunde det ikke ogsaa tænkes, at man kunde faa nogle af de Kolleger, der rejser udenlands, til at skrive Rejsebreve hjem til Bladet. Ikke alene at de berettede om Arbejdsforholdene indenfor Forretningsverdenen, men ogsaa fortalte os lidt om Livet i det hele taget i de fremmede Lande. Saadanne Breve vilde have sin store Interesse for os alle, ikke mindst for dem, der mulig selv engang kunde ønske at komme lidt udenfor den hjemlige Arne.

Jeg vil her berøre et Punkt, Medlemmernes Forhold til Bladet. Det er altfor sjældent, at man ser nogen diskutere et Spørgsmaal i vort Organ. Jeg har undertiden tænkt ved mig selv, mon der dog skulde være en saa forbavsende Enighed indenfor vor Organisation, som det her ser ud til. I de store Spørgsmaal er de fleste sikkert enige, men det skulde være mærkeligt, om der ikke blandt de mange Emner, der Maaned efter Maaned bliver behandlet i Bladet, var noget, hvorom én og anden havde en lidt anderledes Anskuelse. Jeg mener, at det er Tegn paa Sundhed og Vaagenhed at se divergerende Meninger fremførte.

Inden jeg slutter disse Linier, vil jeg udtale Ønsket om, at vi inden ret længe maa se „D. H. & K. M. T." udkomme i udvidet Format. Der er Trang til det og har været længe, tror jeg. De Penge, der bliver ofrede paa Bladet er godt givet ud. De vil i Tidens Løb vise sig at bringe gode Resultater. Ser man hen til Arbejderpartiet, da skyldes dets enorme Fremgang og de store Forbedringer, det har opnaaet indenfor Arbejderne, netop først og fremmest den indflydelsesrige Position, dets Presse indtager.

Ekspeditionen.

Provins-Adelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som — i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 15de denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk**. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skal have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Medhjælperstævner.

Sidste Sommer arrangeredes for første Gang de Medhjælperstævner, der herefter vil blive et baade agitatorisk og festligt Samlingspunkt for de organiserede Medhjælpere i de forskellige Landsdele. Trods afvigte Sommers lunefulde og for Friluft-Sammenkomster ingenlunde gunstige Vejrlig slog Tanken godt an, og med en enkelt Undtagelse kunde der overalt noteres vellykkede og talrigt besøgte Stævner.

Hovedbestyrelsen har indset Betydningen af, at lade disse Stævner indgaa som et fast Led i vort Agitationsarbejde, og de første Tilskud fra Hovedkassen til saadanne Stævner vil blive ydet i Aar, omend foreløbig indenfor et mere begrænset Omraade.

Allerede nu kan vi bringe de første Meddelelser om Sommerens Medhjælperstævner paa Grundlag af de Indbydelser, de resp. Udvalg har udsendt til Afdelinger og Standsfæller indenfor deres Landomraade.

JYDSK MEDHJÆLPERSTÆVNE I AARHUS

er berammet til Søndag den 5te Juli og tegner efter det udsendte Prospekt til at faa en særdeles festlig Karakter. Modtagelsen af udenbys Deltagere finder Sted paa Banegaarden om Morgenen ved 8-Tiden, og en Time senere sejler Stævnets Deltagere med Damper ud over Aarhusbugten til Marseilisborg Skov. Man samles ved 10-Tiden til et fælles Frokostbord ved „Thors Mølle", og efter endt Frokost vil der blive holdt Taler af flere af Centralorganisationens kendte Mænd. Hen paa Eftermiddagen (Kl. $2^3/_4$) kører man fra „Thors Mølle" gennem Marseilisborg Skov forbi Prinseslottet og gennem Aarhus By til Riis Skov, hvor Resten af Dagen tilbringes, og hvor der vil blive Lejlighed til en afsluttende Svingom i Pavillonen.

Omstaaende Annonce og de fra Stævnets Komité udsendte Prospekter giver nærmere Vejledning m. H. til de beskedne Udgifter, der er forbundne med Stævnet.

MEDHJÆLPERSTÆVNE I NÆSTVED

afholdes efter Indbydelse af Afdelingen i denne By Søndag den 21de Juni. Stævnet er arrangeret med forventet Tilslutning fra Afdelingerne paa Sjælland og Fyn, til hvilke der er udsendt Indbydelse.

De deltagende Standsfæller samles Kl. $12^1/_2$ paa Jernbanehotellet, hvor der drikkes Kaffe, og derefter følger Stævnets alvorligere Del, idet Centralorganisationens Hovedkasserer, Chr. Ingvoldsen, holder et organisatorisk Foredrag.

Derefter spadserer man til Herlufsholm, hvis interessante Kirke og naturskønne Omgivelser besés. Efter Tilbagekomsten til Næstved, der finder Sted ved 4-Tiden, arrangeres en Fællesspisning og Stævnet slutter med Dans, indtil de udenbys Kolleger afrejser med Aftentogene. Alle Udgifter andrager Kr. 3,50 pro persona.

Stævnets Udvalg opfordrer de Foreninger, der ejer Faner eller Bannere til at medbringe disse, og iøvrigt inden 17. Juni at meddele Næstved-Afdelingens Formand, Kommis Chr. F. Johannessen, hvor mange Deltagere, der kan ventes fra de enkelte Afdelinger.

* * *

Disse — og efterfølgende — Medhjælperstævner bør finde den størst mulige Tilslutning blandt vore Standsfæller. Her gælder det et Led i Sommerens Agitationsarbejde, der udfoldet under festlige og kollegiale Former bør samle de organiserede Standsfæller indenfor de resp. Stævners Omraade.

Altsaa: Virk for Tilslutning!

Hvad nøler I efter — ?

Ja, det Spørgsmaal har man desværre ofte Grund til at rette, baade til Hovedledelsen og de respektive Afdelingers Ledelse, saavel som til mange Medlemmer personligt, og ikke mindst til de Medhjælpere, der staar uden for vor Organisation.

En Henvendelse til Hovedledelsen, enten den kommer fra Bestyrelsen i en Afdeling eller fra et enkelt Medlem, bør selvfølgelig besvares aldeles omgaaende.

Ligeledes er det vel heller ikke nødvendig, at en Forespørgsel fra en Afdeling til en anden, om et Medlem har opfyldt sine Forpligtelser, tager flere Uger at besvare.

Men det er derimod absolut nødvendigt, at det Medlem, der skal overflyttes til en anden Afdeling, indsender sin Medlemsbog til Bestyrelsen i god Tid, de fleste vèd vel nok mindst 14 Dage forinden, at de skal rejse.

Lad os derfor være enige om, at for Fremtiden skal der være mere Fart i Tingene, thi en langsom og ligegyldig Ekspedition svækker Interessen og hæmmer Begejstringen for vor Sag, og det har vi ikke hverken Raad eller Lov til.

Hvis Spørgsmaalet rettes til de ikke organiserede Medhjælpere, da maa Svaret vel blive: „Hold Mund, vi sover".

Vejle, den 14. April 1908. *Ove W. Sørensen.*

Kl. 8 — Kl. $8^1/_4$ — eller senere.

Siden 8-Lukningsloven blev forelagt Rigsdagen, har der her i Bladet været skrevet saa meget mod det Kvarter, som Loven tillader de Handlende til Fuldførelse af paabegyndte Ekspeditioner, ligesom der ogsaa i Resolutionen, der blev vedtaget rundt omkring i Afdelingerne, blev anmodet om at faa det strøget.

Maaske staar jeg ene med min Opfattelse, men jeg ser ikke rettere, end at det Kvarter snarere er et Plus end et Minus ved Loven, sèt fra et Medhjælperstandpunkt. Naar det fremhæves, at den virkelige Lukketid saaledes bliver Kl. $8^1/_4$ i Stedet for Kl. 8, da er det jo paa en Maade rigtig, men hvis Kvarteret bliver slettet, hvornaar indtræder da den virkelige Lukketid? Maaske Kl. $8^1/_2$, maaske senere, thi vi er vel alle klar over, at de Kunder, der er kommen ind i Forretningen inden Kl. 8, ogsaa vil blive ekspederet selv om Kl. bliver $8^1/_2$, den Praksis mener jeg vi kender fra tidligere Tid. Som Loven nu foreligger paabyder den Lukning Kl. 8 og begrænser Tiden for Ekspedition af de Kunder, der paa den Tid opholder sig i Forretningen, til et Kvarter, men det er da ikke det samme som at udsætte Lukketiden et Kvarter. Enten Kvarteret bliver bibeholdt eller strøget, skal Butikkerne lukkes Kl. 8, og det kan da kun betragtes som en Fordel for Medhjælperne, at der bliver sat en rimelig Grænse for den eventuelle Ekspedition efter Lukketid, men det havde selvfølgelig været at foretrække, at det Kvarter var bleven sat paa Forsiden af Kl. 8. *W. S.*

Conto pro diversi.

UDVEKSLING AF KORRESPONDANCER.

Man vil i dette Nr. finde en Artikel „Skal vi organisere os branchevis"? der er tilsendt „D. H. K. M. T." fra en af vor norske Broderorganisations Førstemænd. Der vil herefter foregaa en Udveksling af Korrespondancer mellem Organet for „Den underordnede Handelsstands Forbund", „Handelsfunktionæren" i Kristiania og „D. H. K. M. T.", og vi vil saaledes være i Stand til fra første Haand at holde vore Læsere à jour med vore norske Standsfællers Organisationsliv og Reformarbejde.

Vi haaber, at denne Ordning vil blive hilst med Tilfredshed af Centralorganisationens Medlemmer, og tror at den vil bidrage sit til at gøre vor Tidende endnu mere læseværdig og — med Bibeholdelse af dens Anlæg og Karakter — afvekslende i Indholdet.

Redaktør Vilh. Hansen har til „Handelsfunktionæren" anmeldt en Artikel om den nye danske Butikslukningslov.

REJSEUNDERSTØTTELSER FOR UNGE HANDELSMÆND.

Ved Finansloven for indeværende Finansaar er der bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Evropa som særlig paa oversøiske Pladser.

Som Regel maa Ansøgerne have sikret sig Plads eller i ethvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet.

Andragender om saadan Understøttelse, stilede til Indenrigsministeriet, maa for saa vidt Andrageren er bosat i Kjøbenhavn eller har Ophold i Udlandet, indsendes direkte til Ministeriet inden 1. August d. A., i andet Fald til vedkommende Amt inden 15. Juli.

Andragendet maa indeholde tydige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole og da hvilken, samt om hans tidligere og nuværende Engagements- og Gageforhold, alt ledsaget af de fornødne Attester og Anbefalinger i bekræftet Genpart. Det maa derhos opgives, hvor stort et Understøttelsesbeløb Andrageren anser for nødvendig til sit Formaal, samt om han tidligere har modtaget Rejseunderstøttelse.

Med Stipendiet følger Forpligtelse til inden et Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn.

Agitationsudvalget. Fra Næstved Afdelingen er indløbet Indbydelse til Deltagelse i et sjællandsk Medhjælperstævne, som afholdes Søndag den 21. Juni i Næstved. (Se Artiklen andet Steds i dette Nr.).

Afrejse fra Kjøbenhavn Kl. 10^{23}, Hjemrejse fra Næstved Kl. 9^{17}. Prisen pr. Deltager bliver ialt Kr. 3,50. Billet til Næstved Tur og Retur Kr. 4,90.

Bliver Deltagelsen tilstrækkelig stor, kan der opnaas Rabat paa Jernbanebilletten, saaledes at Udgifterne til Rejsen reduceres til ca. 3 Kr. 30 Øre.

Tegning til Turen bedes indsendt til Agit. Udvalgets Formand, Chr. Wulff, Johannevej 1, V., inden d. 13. Juni.

Medlemmer, der ønsker at deltage i det jydske Medhjælperstævne i Aarhus den 5te Juli (se Artiklen i dette Nr.) bedes inden den 12. Juni at tegne sig hos Agitationsudv. Kasserer Chr. Wulff, Johannevej 1 [4].

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand P. Schou, Pilestræde 84 [1].

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense** Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Medhjælperstævne i Aarhus.

Søndag den 5. Juli afholdes
alm. Medhjælperstævne
der er tilgængelig for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Sejltur paa den skønne Aarhus-Bugt. Frokost i Marselisborg Skov. Køretur forbi Marselisborg Slot gennem Aarhus By til Riis Skov. Alt for Kr. 1,50 pr. Deltager.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Om Aftenen Dans til Togene gaar.

Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet maa henvende sig til deres Afdeling eller til
Herr Carl Knudsen, Klostergade 56, Aarhus.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Børnepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst Julius Chistensen.

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Sagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

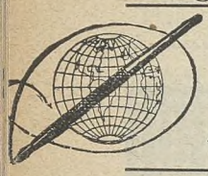
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! Husk!

Cyclefabriken „SAMSON"

Vedelsgade 86. Sorø.

P. Petersen.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randes.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430.** HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.** nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsberg.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 31. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved H. Chr. Petersen)
Kolding.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
Telefon 1986.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Butik til Leje i Aarhus.
I Ejendommen Ewaldshus (stærkt befolket Kvarter) er en Hjørnebutik, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, samt Bagværelse og Kælder til Leje straks eller til April Flyttedag. 3 store Udstillingsvinduer, smukt Inventar (Manufaktur). Henvendelse til
Købmand N. P. Jensen,
Frederiksallé 58, Aarhus.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. Telefon 533.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbeidsløshedskasse.*

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Naar 50 Øre om Maaneden
i 2 Aar giver
30 Kr. om Maaneden
i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af
Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Det bedste **Fodtøj** i Kolding
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved
R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

C. W. OBEL'S
Nieot Melange, meget let
Obels Melange, middelstærk
Sanitas Melange, meget let
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Stort Udvalg i Kraver, Flipper, Manchetter, hvide og kulørte Manchetskjorter. Et righoldigt Udvalg i Underbeklædning. Stort Lager af sorte og kulørte Hatte.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

BRISTOL — SPECIALFORRETNING — HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 12. 15. Juni 1908. 8. Aargang.

Hovedkontorets og **Hovedkassererens** Adresse er herefter **Søndergade 43, Aarhus**, hvortil al Korrespondance Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen vedrørende bedes rettet.

Sommerens Stævner.

Nu er det atter Sommer over Landet og et regnmættet Jordsmon lader alle Vækster kappes om Frembrud.

Den for Agitationen golde Tid vilde være inde om vi ikke gennem Medhjælperstævnerne udnyttede Mulighederne for ogsaa i Sommerens Tid at sørge for vor Bevægelses Trivsel og Vækst. Og ved Bevillingerne til de største af Aarets Stævner har Hovedbestyrelsen lyst dem i Kuld og Køn som Led i vort Agitationsarbejde.

Nordens lange Vinter lukker os inden fire Vægge, naar Dagslyset slukkes i en sén Eftermiddagstime, begrænser vor Agitation til det lokale Omraade og tvinger os til at samles under Lampelyset.

Stævnet er Friluftsagitation og Fest under Sommerens Farver.

I Stedet for Vinterens Møder i Kakkelovnsvarme og Gasbelysning gør Sommervarmen og Solstraalerne Besked for os, og mellem de kendte Ansigter fra vor egen By blander sig Kolleger fra Nabobyerne, og maaske træffer vi sammen med denne eller hin Kollega som Mile og Aar skilte os fra, men som vi nu paa Stævnets Dag hilser med Gensynets Glæde.

Medhjælperstævnet hører vor Centralorganisation til. Thi ingen Harmoniforening vilde nogentid evne at føre slig Tanke ud i Livet. Og det er ingen Tilfældighed, men afstemt og afpasset efter det Nysyn paa Livet og vor Stands Anliggender, som Centralorganisationen vil bibringe Medhjælperne.

Vi stræber mod rimeligere Arbejdsvilkaar for Kontorenes og Butikkernes Mænd og Kvinder. Mere Lys og Luft, Skønhed og Glæde over Tilværelsen er Tidens Løsen — og som de Børn, vi er af vor Tid, er det ogsaa vort.

Altsaa tør de Udvalg og Bestyrelser, der ordner Medhjælperstævnerne rundt om, ikke standse ved Udflugten eller Sammenkomsten i sin trivielle Form. Sligt overlader de til L'hombreklubben i Pærekøbing, der kan arrangere det ligesaa godt eller endnu bedre.

Men vore Kolleger sættes der større Maal og de bør altid have Indtrykket af den Forpligtelse, der hviler paa dem. De bør føle at Medhjælperstævnet er et — om kun et lidet — Led i det store Arbejde, der udfoldes overalt i Landene, for at sætte Medhjælperne nye Opgaver og skabe et friere og videre Livssyn.

Derfor vælge man først de Steder, hvor Sindet stemmes til Glæde over vort Lands Naturejendommeligheder og Skønhedstrangen finder Tilfredsstillelse. Og hvor vi end lever Livet og røgter vort Fags Gerning i dette Land, findes der udenfor vor Dør eller efter faa Timers Fart det Natursceneri, der giver hver Landsdel sit Præg. Hvad enten vi som Østjyden søger det ideelle Landskab mellem skovklædte Højdedrag ved den brede Fjord, som Vestjyden eller Vendelboen drages mod den nøgne Klit med det ubegrænsede Udsyn over et solglitrende eller stadigt skiftende Hav, eller det frie Rundskue fra Lyngbakkens rødbrune Kold, eller med Fynboen finder Idyllen mellem levende Hegn, der giver Landskabet Havens Karakter, eller hvor det aabne Hav snævrer sig ind til smalle Sunde mellem ødselt henstrøede Øer.

De skønneste Punkter blandt de mange bør danne Rammen om vore Medhjælperstævner. Thi Naturskønheden spørger ikke om vor Børs er tung, men alene om vort Sind er opladt og modtageligt. Men naar Stedet er valgt, begynder først Udvalgets Arbejde. Her som under alle Forhold gælder det, at Omtanke og Agtpaagivenhed skal til, om ikke Anstrengelserne skal være forgæves. Det gælder ikke om, at byde Stævnets Deltagere saa meget som muligt; men derimod en Dag, der ikke forstyrres af nogen Mislyd, og hvor enhver berettiget Klage forud er uden al Hjemmel.

Men Deltagerne selv, der er de Mange, vil altid give Stævnet Præg. — De Kolleger, der om Morgenen drager til Stævne under Afdelingsbanneret og Medhjælpermarschen, vil søge at give deres Udtog det værdigst mulige Præg, fordi de véd, at fremmede — og ikke altid velvillige — Øjne følger dem. De vil føle sig som Standens Gennembrudsmænd, naar de drage ud i Række og Geled, og Stoltheden og Ansvarsfølelsen, som Troen paa en god Sag giver sin Mand, vil præge deres Færd. Denne Følelse, der lysner Sindet og højner Mennesket, bør ikke forlade den Enkelte paa Stævnets Dag. Enhver bør føle sig som et Led i Medhjælperbevægelsen og forpligtet overfor sin Organisation, — den han selv kræver respekteret og anerkendt.

Vore Stævner er altid forløbne paa værdig Vis. Men derfor er det ikke utidigt at minde om, at af dem, der tømmer Festens Bæger i kammeratligt og muntert Lag, er den der nyder i Overmaal, trods alle gode Egenskaber, uhjælpelig mindre og menneskelig sét ringere end de, der véd at øve Kontrol med sig selv, og saaledes give Stævnet det Præg, der alene er vor Organisation og vor Sag værdig. Derfor maa Stævnets Ledere besidde baade Takt og Autoritet, og de Mænd, der paa Aarets andre Dage leder Reformarbejdet udadtil, bør paa Stævnets Dag ikke vige uden om med Myndighed at hævde Reformens Nødvendighed indadtil; thi uden at vi forstaar at reformere os selv i det smaa, naar vi aldrig at tilvejebringe Forbedringer i det store.

Dog, Stedet og det festlige Arrangement er kun Indfatningen for Stævnets egentlige Hensigt og Øjemed. Uden det alvorlige Moment, der giver Stævnet sit fagorganisatoriske Tilsnit, blev Festen endda kun en Udflugt enhver Danseforening kunde arrangere.

Organisationens Ord skal lyde ved vore Stævner og denne eller hin af Centralorganisationens kendte Mænd maa ikke savnes som Taler paa noget af Sommerens Stævner, hvor vi kaster Blikket tilbage paa det Organisationsarbejde, der alt er udfoldet og skuer fremover mod de ventende Opgaver. — Og som der er Forskel paa den trange Foredragssal og den kuplede Bøgeskov, maa Stævnetaleren føle sig som Taler mere end Foredragsholder, hans Ord faa Fart, og Tanken finde de Festens Udtryk, som et Foredrags detaillerede Udredning af sit specielle Emne vanskeligt tillader. —

Sommerens Sol skinner over Landet og Stævnernes Tid er inde. De kalder frem baade de feststemte og de alvorlige Tanker, har Bud til Tillidsmænd og Medlemmer, vækker fornyet Interesse for vor Sag og yder Medhjælperbevægelsen nye Vækstbetingelser, ligesom det Jordsmon, der mættet af Sommerregnen gyder Livets Saft i Væksternes Mangfoldighed.

Fra Lønspørgsmaalet.

Medhjælpergager og Arbejdsmandslønninger.

Medhjælperorganisationen har endnu ikke evnet at begynde Arbejdet for en praktisk Ordning og Forbedring af Medhjælpernes Lønvilkaar. Og alene Medhjælperflertallets manglende Forstaaelse af Organisationens Nytte for deres Fremtidskaar bærer Skylden herfor. Men baade paa Møder og i vort Organ har vi ofte og grundigt paavist hvor slet bevendt det gennemgaaende er med Prisen paa Medhjælpernes Arbejdskraft sammenlignet med Lønninger i andre Fag.

Et Bidrag til Belysning af dette Forhold finder vi i en Polemik om Medhjælperspørgsmaalet, der for nylig er ført i „Skive Folkeblad“ og hvor bl. a. „En Medhjælper“ skriver:

Den lange Arbejdsdag er der jo skrevet tilstrækkeligt om. Det kunde maaske derfor have Interesse at høre lidt om Betalingen, der ydes derfor. Her i Byen er Timelønnen for almindeligt Arbejdsmandsarbejde jo 36 Øre i Timen. Men blandt Medhjælperne findes der mange, hvis Løn kun udgør 23—25 Øre pr. Time! Og kun de færreste af dem naar op over en

Løn af 30 Øre i Timen. (Damernes Løn vil jeg slet ikke tale om. Den er under al Kritik). Og der er vel ingen Tvivl om, at en Medhjælpers Arbejde burde være lige saa meget værd som en Arbejdsmands, saa meget mere som der stilles betydelig større Fordringer til Medhjælpernes Paaklædning etc. Det turde derfor vare lidt endnu, før man med Sandhed kan sige, at Medhjælperne „danser paa Roser."

I et Indlæg i denne Polemik fremsætter en kritisk Betragter af Medhjælperbevægelsen og Ikke-Medhjælper nogle Bemærkninger om Handelsstandens Medhjælpere, der bør læses i Sammenhæng med ovenstaaende Citat. Thi dermed er i nogen Grad givet baade Aarsag og Virkning.

Indsenderen skriver saaledes „at der er saa godt som ingen af Butiksmedhjælperne, der har Interesse for noget, og man hører tit Udtalelser fra andre, der gaar i samme Retning, at Kommis'erne er de mest uinteresserede af alle. Vil virkelig Handelsstanden lade en saadan Beskyldning sidde paa sig? At der er nogen Sandhed deri kan vist ikke nægtes, og dog vil Handelsstanden gerne regnes for at høre til den mere dannede Klasse og hæver sig som Regel over Haandværkere og Arbejdere. Hvad den ydre afslebne Dannelse angaar, er de sikkert godt nok med; men bliver Talen om Kendskab til og Forstand paa Spørgsmaal, som er aktuelle og om virkelig Intelligens, staar de langt tilbage for baade Haandværkere og Bondestanden. Man finder mange flere oplyste og interesserede unge Mennesker i andre Stænder end blandt Handelsfolkene.

Det bedste Bevis herfor ses ganske tydelig deri, at de roligt finder sig i alt, hvad der bydes dem, uden at løfte en Finger til Forsvar. Hvis der var Interesse for andet end at more sig og faa Tiden slaaet ihjel, lige meget paa hvad Maade, saa kunde de umuligt finde sig i de Forhold, som nu bestaar. Der er jo faktisk ingen Tid til at pleje Interesser af nogensomhelst Art; hvis det da ikke skal være paa Bekostning af den for Legemet nødvendige Hvile og Søvn." —

Arbejdet, der udføres i Varefordelingens Tjeneste, er ikke mindre samfundsnyttigt end Haandværkernes og Landbrugernes Gerning, fordi enhver af disse Funktioner er uundværlige i det moderne Samfund.

Imidlertid bestaar der den væsentlige Forskel, at Handelsmedhjælpernes Mængde aldeles ikke forstaar at ansætte den rigtige Værdimaaler for deres Arbejde og end ikke evner at se deres Stilling som Lønarbejderens, men tværtimod søger at bibringe sig selv og andre den Opfattelse, at de tilhører et socialt højere Lag.

Resultatet er, at disse Folk skuffer sig selv og hos det tænkende Menneske fremkalder enten Smilet eller Medlidenheden. Thi Arbejdsmanden med de 36 Øres Timeløn har socialt sét Betingelserne for yderligere Lønforhøjelse — medens disse Betingelser er bristende for den uorganiserede og standsligegyldige Medhjælper med de 23 Øre pr. Time.

Til alle disse Medhjælpere har Centralorganisationen Bud, og Reformen i Lønforholdene afhænger alene af om de lærer at se lige saa rigtigt paa deres samfundsmæssige Stilling og Midlerne til dens Forbedring, som den ikke faglærte, men bedre lønnede Arbejder, har forstaaet det.

Agitation.

Der maa mere personlig Agitation til! Ethvert Medlem af Centralorganisationens Afdelinger bør være sig Sagens Maal og Betydning fuld bevidst, saa at han eller hun kan benytte sin Forstaaelse i Agitationens Tjeneste. Man maa ikke have den egoistiske Tanke: „Jeg er Medlem af en Afdeling, er ved Generalforsamlingerne med til at vælge Bestyrelse, og den gør Arbejdet!" Nej, dette er ikke nok! Det er din Pligt overfor dig selv, overfor dine nærmeste og overfor det Samfund, du lever i, at gøre alt, hvad der staar i din Magt, for at vinde Tilslutning til vor Centralorganisation. Den Bestyrelse, som leder din Afdeling, staar magtesløs, saafremt Medlemmerne ikke indser deres Pligt. Der maa være den rette Forstaaelse og et godt Samarbejde mellem Bestyrelsen og Medlemmerne, da kan alle andre Hindringer overvindes.

Det er ganske almindeligt, ja, næsten den eneste Agitationsmaade, som føres paa Møder og personlig i det daglige Liv, at man siger: „Meld dig ind i vor Afdeling, du gavner vor Sag og dine Kolleger, og vi har megen god Underholdning. Vi har Oplæsning, gode Foredrag etc." Ja, dette er altsammen godt; men det preller i Reglen af, særlig paa Fa'rs Sønnerne, der svarer: „Vi kan jo udmærket godt eksistere, uden at melde os i en Forening!" Der maa noget mere til. Vi maa aabne Synet hos disse Folk for Organisationens store sociale Betydning.

Vi kan overfor dem fremhæve hvilken kollegial Forstaaelse, der vilde blive, om vi alle blev organiserede, og enhver som vil være med at bekæmpe den Elendighed som findes, om ikke for sin egen Skyld, saa dog for sine Kolleger i Fremtiden, maa i Agitationen bringes til at se Midlet. Thi uden at der findes en organiseret Medhjælperstand, som véd hvad den vil, og som forstaar sin Tid, vil Maalet: en retfærdig Arbejdsordning, ikke kunne naas. Men derfor vil jo netop vi Medhjælpere samle os i Flok! Og naar alle danske Handels- og Kontormedhjælpere er organiserede, kan vi med Vægt kræve vor Ret til Gavn for Faget og Standen som Helhed.

Saaledes er der jo flere Ting, som kunde fremhæves. Enhver vil jo ogsaa ved lidt Gennemtanke af Organisationens sociale Betydning finde de Ting, som i Øjeblikket vil være de mest overbevisende. Der burde hos ethvert Medlem være Begejstring for den Afdeling, i hvilken han staar. Da er alt vundet, hvis de Medlemmer af Centralorganisationen fra i Dag af vilde forstaa dette og gøre deres Pligt, ja, da vilde Medlemsantallet i Løbet af et Aar fordoble sig mindst 3 Gange, og i Løbet af faa Aar vilde alle Handels- og Kontormedhjælpere være organiserede, og de store socialpolitiske Spørgsmaal staa langt nærmere deres Løsning. *R. S.*

Aarhus, den 22. Maj 1908.

VORT BLAD.

En kritisk Enquète.

C. H. W. Hasselriis, *p.t. Chicago, U.S.A., tidl. Formand for Varde-Afdelingen, Kontormedhjælpernes Organisation i Kjøbenhavn og det kjøbenhavnske Agitationsudvalg.*

„D.H.K.M.Tidendes" forløbne Aargange kan betegnes som den danske Medhjælperbevægelses Bibel.

Programpunkt paa Programpunkt har været belyst, teoretisk som praktisk. Aarsags og Virkningens Logik gik altid som en rød Traad gennem det skrevne Ord, der paa en forstandig Maade ledede Bevægelsen paa samme Tid, som det holdt Skridt med den.

De forløbne Aarganges bedste Indlæg erindres endnu. Om ikke andet saa i Brudstykker, der Gang paa Gang gentages. Haand i Haand med det talte Ord har vor Tidende vakt og udviklet en almindelig Medhjælperbevidsthed. Derpaa beror i første Instans dens Værdi. Man har nu og da klaget over dens videnskabeligt tunge Indhold. Noget berettiget har der vel nu og da været i disse Indvendinger. Men man enes sikkert om, at den har pløjet og gennemarbejdet en gold Ager, der nu begynder at give noget af sig. Og for disse Resultater maa smaalig Kritik falde. „D.H.K.M.T." var et Pionérforetagende, og dette maa ikke forglemmes. Nu er Tidenden bleven mere af et Tidsskrift, end den paa Grund af Forholdene tidligere kunde være. Og dog skal det regnes Redaktionen til Ære, at en værdig Tidsskriftstone altid har været raadende. Saa fremsynet har den været. Et Blad maa ikke gentage sig selv, ikke gerne i hvert Fald.

„D.H.K.M.T." kan imidlertid vanskeligt undgaa det. Paa samme Tid, som den maa lede og holde Trit med den nu mere fremskredne Organisationsbevægelse, maa den ikke forsømme de nye Rekrutter, der atter og atter vil antage Organisationstanken, og for hvem det, der for Veteranerne er gamle Selvfølgeligheder, har en Nyheds fulde Interesse. En saadan Opgave kunde maaske løses ved paa vor Tidendes Forlag at udgive noget af al den Medhjælperlitteratur, der ligger gemt i de gamle Aargange, men som er ret utilgængelige for den nye Medhjælpergeneration.

En hellig Opgave er bleven løst paa en værdig Maade, — saa vidt man til Dato er naaet. — Og de skabte Traditioner er værdige at holdes i Ære. Derfor bør Redaktionen ogsaa i Fremtiden søge at koncentrere Interessen om selve Organisationsspørgsmaalet, Centralorganisationens og Lokalafdelingernes Arbejde, og kun tage saadanne merkantile Emner op, der direkte berører disse Interesser.

Udenfor Dagsordenen vil jeg tillade mig at kritisere Titlen, der er noget lang i det. Hvorfor ikke omdøbe Bladet til f. Eks. „Dansk Medhjælpertidende?"

Adolph Hansen *(Formand for Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Middelfart).*

Ja, det der i Redaktørens Henvendelse synes mig lettest at efterkomme, er unægtelig Henstillingen om at indskrænke Kritiken til 35—50 Linier. — Og skønt Red. ikke ønsker anerkendende Udtalelser, maa jeg dog lige tillade mig at bemærke, at de Smaating, jeg nu vil bede Red. tage under velvillig Overvejelse ikke er iøjnefaldende Mangler eller Savn, men Noget, jeg efter anstrængende Hovedbrud og indgaaende Undersøgelser har hittet paa, thi Bladet er (undskyld) fortrinlig redigeret.

Men mange flere end Nedskriveren heraf vilde sikkert med Glæde læse vor Organisations Historie her i Bladet, navnlig os, der har lidt let ved at tabe Taalmodigheden overfor mødende Modstand og Lunkenhed, vilde sikkert have vældig godt af at høre om, hvad de første Aar bød dem, der slog til Lyd for Medhjælpernes Organisation. — Og Historien er sikkert rig paa interessante Momenter

Kunde der muligvis ikke ogsaa gøres Noget for at skaffe vort Blad Annoncer om ledige Pladser? Det er selvfølgelig godt nok med gamle „Berlingske" og „Jyllandsposten", men det var dog ret naturligt, at d'Hrr. Principaler søgte Medhjælpere gennem Medhjælpernes Organ.

Sluttelig kunde det maaske være godt med lidt underholdende Stof en Gang imellem. Vi har sikkert Mænd indenfor vore egne Rækker, der kan skrive baade Poesi og Prosa, der nok kan præsenteres i vort Blad. — Eller vi kunde f. Eks. faa Lov at oversætte en Roman, som den vort engelske Broderorgan „The Shop Assistant" bringer, den kunde maaske endda senere udgivet i Bogform, give lidt Penge i „Krigskassen".

Punktum! Min ærbødigste og hjærteligste Hilsen!

KVINDERNES RUBRIK.

VED JOHANNE BERG, AALBORG.

Programmets § 5.

Som et af de Maal Centralorganisationen stræber efter, er ogsaa det bekendte: „Lige Løn for lige Arbejdsydelse af mandlige som af kvindelige Medhjælpere". At det er det af vort Programs 10 Punkter, der er vanskeligst at naa, er vist ingen i Tvivl om.

Dette er vel ogsaa Grunden til, at vi hidtil ingen Resultater har haft at opvise paa det Omraade; men Tiden synes nu at være inde til at tage Kvindespørgsmaalet frem til Belysning.

Den Tid er forbi, da Kvinderne kunne sidde hjemme og brodere og vente paa „Ridderen". Udviklingen har ført med sig, at de maa forsøge at skabe sig økonomisk Selvstændighed. I vor Stand benyttes jo den kvindelige Medhjælper i stor Udstrækning. Paa mange Omraader i Forretningerne og paa Kontorene udretter hun et lige saa godt og betydeligt Arbejde som Manden, — paa enkelte Omraader kan hun slet ikke undværes.

Ikke desto mindre er de kvindelige Medhjælpere i Forhold til de mandlige ganske elendigt lønnede. Den væsentligste Aarsag heri, er vel nok den, at saa mange af Standens Kvinder endnu ikke har lært — maaske behøver de heller ikke at lære — at betragte deres Arbejde som et Levebrød. Alle de Døtre af Forældre, som kan give deres Børn Føde og Ophold uden Vederlag, er glade, naar de blot selv kan tjene Klæderne — og det er endda mange Gange daarligt nok. Naar saadan en ung Pige er bleven konfirmeret, skal der sés om efter en „Forretningsplads". Hun faar den og møder frem med jævnt gode Skolekundskaber, men er iøvrigt saa blottet for ethvert Begreb om „Handel", som hun vel kan være. Den første Maaned eller to gaar hun paa Prøve og faar ingen Løn, derefter begynder hun med 15 à 20 Kr. om Maaneden, og efter nogle Aars Forløb har hun maaske naaet de 30 á 40 Kr. — sjældent mere. — Endelig overgaar hun til det, som var hendes oprindelige Bestemmelse, hun bliver gift, og hendes Løbebane paa Forretningsomraadet er endt, uden at hun har opnaaet andet — som Regel ubevidst — end være med til at ødelægge Standen for de Medhjælpere, for hvem Arbejdet og Kampen for Tilværelsen er en Nødvendighed, og som har otret Tid og Penge paa deres faglige Uddannelse.

Her staar vi over for et om sig gribende Onde, som vi maa og skal til Livs, men dertil maa den standsbevidste Kvinde selv i første Række være med. Hun maa lære at forstaa, at naar hun møder med de samme Betingelser som Manden til at udrette et bestemt Arbejde — og kan udrette det — er hun ogsaa den samme Løn værd, og er berettiget til at stille Kravet derom. Men erindres maa det, at et saadant Krav kan den enkelte ikke gøre gældende, men at Sammenhold er en absolut Nødvendighed.

Hvorfor blive ved at sejle med et Lig i Lasten?

Kvinder! Tiden er alt fremrykket, nu fremad til Kamp — og Sejr. — Centralorganisationen er Vejen, den bør følges af hver standsbevidst og tænkende Kvinde. Efterhaanden vil saa glide ud af Sagaen den „fine" Forretningsdame, der kun tænker paa at polere Negle og studere sidste Modejournal. Tilbage bliver da den dygtige, selvstændige Kvinde, som har lært at betragte sig som Mandens jævnbyrdige Kammerat.

Butikslukningen.

8-Lukningen i Middelfart.

Fra Middelfart Handels- og Kontormedhjælperforening skrives til os:

Vor herværende Afdeling har i disse Dage gennemført, at samtlige Byens Manufakturhandlere lukker Kl. 8 fra 9. Juni til 1. Oktober. Afdelingen har derhos besørget omdelt 600 Expl. af Pjecen „Til det købende Publikum". Pjecen søges derhos optaget i de lokale Blades Text.

Undtagelsesbestemmelser i Skive.

Af en Artikel i et Skive-Dagblad fremgaar det, at man venter, at Byraadet dér vil benytte Undtagelsesbestemmelsen i Butikslukningsloven med H. t. senere Lukning i Sommermaanederne. Skive er en af de faa Købstæder, hvor Samfølelsen og Samvirket mellem de Handlende er saa ringe, at den frivillige 8-Lukning hidtil er strandet.

Det maa derfor være en uafviselig Opgave for vor derværende Afdeling, at forhindre den paatænkte Indskrænkning af Loven og overhovedet at sikre Medhjælperne de Fordele, den kan give dem.

Fra Kolding.

Formanden for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kolding, N. C. Nielsen, har henvendt sig til forskellige Forretningsdrivende i denne By for at erfare deres Stilling til 7-Lukningen. I en Artikel i de lokale Blade skriver Herr. N. herom:

„Jeg har ved disse Interviews erfaret, at der i de Handlendes Kreds er god Stemning for Ønskeligheden af Reformens Gennemførelse, hvorimod der næredes Betænkeligheder ved dens Realisation i Praxis. Jeg erfarede, at Købmandsstanden langt fra er tilfreds med det foreliggende Forslag til 8-Lukke-Loven. Flere Købmænd udtalte saaledes, at naar man nu langt om længe fik en Lov paa det Omraade, kunde man lige saa godt gøre Skridtet fuldt ud og fastsætte Lukketiden til Kl. 7 i Stedet for Kl. 8. Principalernes forskellige Brancheforeninger vil forøvrigt drøfte Lukkesagen paa Møder i den nærmeste Tid." —

Luk nu!

udraaber „Detailhandlerbladet" og knytter hertil bl. a. følgende kommenterende Bemærkninger:

„Da vi nu endelig har faaet den længe ventede 8-Lukkelov, og vi nu alle ved, at om ca. 3 Maaneder vil Loven, enten vi synes om det eller ej, træde i Kraft, saa maa det da anses som mest naturligt, at vi drager Omsorg for ogsaa at faa noget Udbytte af den forestaaende Sommer.

Hvorfor da ikke lade 8-Lukningen træde i Kraft straks og frivilligt?

Lige saa godt vænne os til den Lukning nu, som om 3 Maaneder!" —

Resultater af vor 7-Luknings-Agitation.

Den tidlige Butikslukning delvis gennemført i Aalborg.

Centralorganisationens *Aalborg*-Afdeling, Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Aalborg, Nørresundby og Omegn, har allerede ved Udgangen af Maj delvis tilendebragt sin for længere Tid siden indledede og med Omsigt førte Agitation for 7-Lukningens Indførelse.

Vore Kolleger kan opvise det gunstige Resultat at *Isenkramforretningerne* lukkes Kl. 7 de fire første Ugedage i Juni, Juli og August med 8-Lukning om Fredagen. Ligeledes lukkes *Manufakturforretningerne* paa samme Tid dog saaledes at den tidlige Butikslukning af Hensyn til Pinsehandelen først traadte i Kraft den 15. Juni, men vedvarer til 15. September.

Derimod indtager *Kolonialhandlerne* et Særstandpunkt, omend de har stillet sig forhandlingsvenligt til Sagen. Principalerne i dette Fag henviser til, at Butikslukningslovens Ikrafttræden er Betingelsen for at 7-Lukningen kan gennemføres. Da Loven kan ventes at træde i Kraft i Løbet af et Par Maaneder, vil den tidlige Lukning antagelig kun være et Tidsspørgsmaal indenfor denne Branche.

Iøvrigt skal det blive interessant at erfare om den i Aalborg anførte Forudsætning for 7-Lukning ogsaa vil blive gjort gældende andre Steder.

En Medhjælper paa Tinge.

„Credo" skriver i sidste Nr. af vort Blad: Naar faar vi dog den Mand i Rigsdagen, der vil og kan se Tingene med vore Øjne, der vil og kan hævde vore Standpunkter."

I disse Dage er der netop et Aar til næste Folketingsvalg, og jeg vil da tillade mig at henlede Hovedbestyrelsens Opmærksomhed paa allerede nu at foretage indledende Skridt til Forhandling med et af de politiske Partier ang. Opstilling af en organiseret Medhjælper som Kandidat, thi jeg anser det for givet, at kun en saadan vil kunne repræsentere os paa en værdig og fyldestgørende Maade. Resultatet af Forhandlingerne i indeværende Samling om 8-Lukningsloven har i hvert Fald vist os, at af de nuværende Lovgivere kan vi ikke vente os stort. Vor Organisation er dog vel ikke saa fattig, at den ikke skulde rumme et eneste kvalificeret Emne indenfor sine Rammer. Thi det maa dog staa os alle aldeles klart, at saalænge vi ikke har en Mand paa Tinge, der som „Credo" skriver kan se paa Tingene med vore Øjne, og som i første Række har Medhjælpersagen paa sit Program, saalænge faar vi ingen Fart i Lovgivningen til Gavn og Glæde for Medhjælperne.

For Tiden er det jo Landboerne, der i første Række skummer Fløden. Og tager de fleste Stik hjem. Og hvorfor? fordi de har den fyldigste Repræsentation inde paa Rigsdagen. Vore Principaler, Handel og Industri i det Hele taget, er saa slet repræsenteret, at jeg synes de maa skamme sig, forhaabentlig vil en retfærdigere Valgkredsordning kunne raade nogen Bod herpaa.

Under alle Omstændigheder vil jeg indtrængende anmode Hovedbestyrelsen om at foretage, hvad der kan gøres, i denne for alle Medhjælpere saare vigtige Sag.

Ebeltoft i Maj 1908.

R. Hvidtved.

Medhjælperstævnet i Aarhus.

Søndag den 5. Juli afholdes et Medhjælperstævne her i Byen, og jeg vil da gerne slaa til Lyd for at de organiserede

specielt jydske Kolleger give det saa stor Tilslutning som vel muligt. Program med alle Enkeltheder er tilsendt alle Afdelinger under Centralorganisationen og det nedsatte Udvalg lover en behagelig og fornøjelig Dag. For at Udvalget imidlertid kan holde sit Løfte fuldtud, er det nødvendigt, at alle vi Medlemmer, som ere interesserede i vor Sags Fremgang, støtter det og ved Agitation, saavel blandt vore Medlemmer som blandt udenforstaaende Kolleger, søger at give Stævnet den største Tilslutning.

Jeg henvender mig da herigennem til enhver organiseret Kollega, saavel inden- som udenbys, med Anmodning om kraftig Agitation. Alle I, der alt har Forstaaelsen af Organisationens Betydning, mød Alle, saafremt det paa nogen Maade er muligt og søg ogsaa at faa de Standsfæller, som endnu ikke have sluttet sig til os, med. Udenbys Kolleger maa straks melde sig til sin Afdeling, aarhusianske og direkte Medlemmer af Centralorganisationen til Formanden for Udvalget, Hr. Carl Knudsen, Klostergade 56, saafremt de ikke alt har sikret sig det i Dagens Anledning udgivne Festtegn.

Kolleger og Standsfæller, deltag i Stævnet og glem ikke at agitere for dette.

Vel mødt i Aarhus den 5. Juli.

Aarhus den 7. Juni 1908.

Med kollegial Hilsen

Robert Petersen,

p. T. Formand for Aarhus Afdelingen.

Slut sammen! Enighed gør stærk —

Under denne Overskrift skriver „Købmandsbladet" bl. a.:

Aar efter Aar har vi gentaget vort Feltraab: Slut sammen! Enighed gør stærk. Og vi vil atter i Aar med de tilstundende Organisationsmøder for Øje tillade os at tilraabe Handelsstanden de samme Ord endnu en Gang: Slut sammen! Enighed gør stærk.

Ikke en Mand maa savnes i sit Fags, sin Branches eller sin Landsdels Organisationer — — —"

Ligger der ikke i disse Ord en kraftig Opfordring til Medhjælperne om at slutte sig til deres Organisation? Jeg ser ikke rettere, end at denne Røst, som her lyder til Købmændene gennem deres Blad, ogsaa er rettet til Medhjælperne, og jeg vil oprigtig haabe, at Røsten og Raabet maa høres af de Medhjælpere, der endnu staar ligegyldige og uforstaaende overfor de Opgaver en Organisation har at løse. Og desværre er der jo endnu mange, til hvem de organiserede Medhjælpere forgæves har talt om Stands- og Kollegialitetsfølelse, men naar nu den samme Tale lyder til dem fra Principalerne, da maa de vel kunne forstaa, at det ikke alene er en Pligt som god Kollega at støtte sin Organisation, men at det tillige er en Skam ikke at tilhøre den, og at det er det samme som at fæste 2. Klasses Stemplet paa sig. *Ove W. Sørensen.*

Conto pro diversi.

„KVINDERNES RUBRIK"

vil fremtidig blive et særligt Afsnit i „D.H.K.M.T.". Herunder vil der som Titlen fortæller fremkomme Artikler, Meddelelser og Oplysninger vedrørende „Kvindespørgsmaalet" indenfor vor Stand, og de kvindelige Medhjælperes Arbejdsvilkaar i Ind- og Udland vil under denne Rubrik finde fortsat Drøftelse.

Redaktionen har forment at vort nye Afsnit fik sit rette Præg — og muligen sit bedste Indhold — ved at vi knyttede en kvindelig Medarbejder til vor Tidende. Dette er selvsagt ikke uden Vanskelighed, men vi tror at have gjort et heldigt Valg ved at formaa Frøken Johanne Berg, Aalborg, til at overtage Redaktionen af „Kvindernes Rubrik". Frk. Berg er en af de mest aktive og vidtskuende kvindelige Kolleger vor Organisation tæller. Som Aalborgenser indtraadte Frøkenen i Centralorganisationen i 1902 paa det Tidspunkt, da den af Aalborg-Principalerne iværksatte Aktion mod Medhjælperbevægelsen stod i sit Kulminationspunkt, og har siden da været et skattet Medlem af vor Aalborg-Afdeling, der i Frøkenen har en dygtig og pligtopfyldende Kasserer.

Foruden intellektuelle Forudsætninger møder Frøkenen saaledes med den gennem Aarene indvundne organisatoriske Indsigt, og idet vi her bringe Frk. B. vor Tak, fordi hun beredvilligt stiller sin Pen til „D.H.K.M.T."s Disposition, forventer vi at „Kvindernes Rubrik" maa finde interesserede Læsere og navnlig — Læserinder blandt Centralorganisationens Medlemmer overalt i Landet.

CENTRALORGANISATIONENS FORRETNINGSUDVALG,

der bestaar af den fungerende Formand, Hovedkassereren og „D. H. K. M. T."s Redaktør, afholdt Møde i Aarhus den 5te Juni. I en uafbrudt 6 Timers Forhandling drøftedes flere vigtige administrative Anliggender bl. a. en af Redaktøren forelagt Plan om en betydelig Udvidelse af „D. H. K. M. T.", der, saafremt den finder Sanktion hos Hovedbestyrelsen og Kongressen, dog først tænkes foretaget fra Begyndelsen af det kommende Aar.

Centralorganisationens Pladsanvisning

(Engageringsbureau)

er herefter lagt under Hovedkontoret, Aarhus, hvortil alle Henvendelser vedrørende Engageringssagen bedes sendt.

Fra Centralorganisationen.

Grenaa. Formand: Kommis J. Gredsted. Kasserer: Kommis Torben Skov.

Herning. Kasserer: Philip Nielsen, Kafferisteriet.

Horsens. Foreningen afholdt Medlemsmøde den 12. Maj paa „Palæcaféen", for at faa vedtaget en Resolution til Rigsdagen angaaende Lukkeloven. Formanden, Steen Vandborg, aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen. Herr Pagh blev valgt til Dirigent, og Formanden oplæste Resolutionen, der enstemmigt blev vedtaget.

Formanden omtalte i varme Ord D'hr. Reich og Carl Christensen, København, som nu paa Grund af selvstændig Virksomhed traadte ud af Centralorganisationen.

Derefter berørte Formanden Grunden til Centralorganisationens Formand, Herr Åge Hyllesteds Fratræden, og gav en kort Oversigt over Herr H. mangesidige Arbejde for vor Sag, og betegnede ham som den Idéens Mand, der sikkert ogsaa i Fremtiden vilde støtte os med sine rige Evner.

Derefter foretoges Valg af et Medlem til Festudvalget i Stedet for Thind, der ønskede sig fritaget for dette Hverv. Brendstrup og R. Nielsen blev foreslaaet, men da den første nægtede at modtage Valg blev Hr. R. Nielsen enstemmigt valgt. Just haabede, at det nye Medlem i Festudvalget vilde sørge for flere Festligheder end tilforn.

Formanden hævede derpaa Mødet Kl. 11½ og bad Medlemmerne agitere for større Tilslutning af Medlemmer til vor Forening. H. Just.

Kolding. Møder i Sommermaanederne indvarsles ved direkte Skrivelse til Medlemmerne.

Afdelingen havde den 26. Maj arrangeret en vellykket Sammenkomst, der gjorde Arrangørerne megen Ære. Ved denne heldige Afslutning paa vor iøvrigt udmærkede Vintersæson indmeldtes bl. a. flere kvindelige Kolleger.

Kjøbenhavn.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand P. Schou, Pilestræde 84 [1].

Medlemsmøde afholdtes 20. Maj med følgende Dagsorden: 1. Valg af Formand. 2. Valg af Besiddere. 3. Valg af Repræsentant til Bestyrelsen. 4. Valg af Repræsentant til Kongressen i Aalborg den 23—24 August. 5. Agitationen. 6. Eventuelt. Mødet aabnedes Kl. 9½ P. Schou valgtes til Dirigent.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes enstemmigt. Efter at flere Emner var foreslaaet, valgtes P. Schou til Formand. Til Besiddere valgtes Th. Petersen og K. Paulsen. Til Repræsentant til Bestyrelsen valgtes P. Schou med Akklamation Som Repræsentant til Kongressen i Aalborg den 23 til 24. August valgtes P. Schou. Der foresloges Oprettelse af en Diskussionsklub, da en saadan haardt tiltrængtes.

Det drøftedes, hvad der burde gøres for at fortne Agitationen og det vedtoges at opfordre Medlemmerne til at agitere for Tilgang af nye Medlemmer, ligeledes ønskedes det fra flere Sider at der blev gjort noget mere for Selskabeligheden. Dirigenten meddelte, at der var modtaget en Indbydelse fra Næstved-Afdelingen om at deltage i et sjællandsk Medhjælperstævne i Næstved den 21. Juni og anbefalede Medlemmerne at agitere kraftigt for Tilslutning. H. Hedberg foreslog at afholde nogle mindre Udflugter. Formanden lovede at stille Forslag derom, naar den nye Bestyrelse var konstitueret. Sluttelig anbefalede Dirigenten Medlemmerne at møde talrigt ved Møderne og tage Kolleger med. *P. S.*

Middelfart. Medlemstallet er jævnt stigende, og det samme kan siges om Foreningens Anseelse. — Man venter et mindre Statstilskud til Afholdelsen af nogle faglige Foredrag i kommende Vinter; foruden Kredsens Folketingsmand og Landstingsmand har to andre Rigsdagsmænd lovet at anbefale Ansøgningen. En Køretur er planlagt (for Foreningens Medlemmer med Damer) til Søndag den 5. Juli. Turen gaar til Wedellsborg med Afslutning i Udby Kro.

Ringkjøbing. Kasserer: Bogholder P. D. Jensen, Østergade. Afdelingen foranstalter Søndag den 5te Juli en Medhjælperudflugt, der indledes Kl. 11 med en Frokost i Ringkjøbing, hvorefter der foretages Køretur til Vesterhavet, Spadseretur i Klitterne og ved Havet. Efter Hjemkomsten Middag, Koncert og Bal.

Deltagelsen incl. Fællesspisninger og Forfriskninger betales med 6 Kr. pr. persona (deraf 2 Kr. ved Tegningen). Medlemmer i Oplandet, der ønsker at deltage, bedes inden 20de ds. meddele dette til Felix Porsborg, Ringkjøbing.

Skanderborg. Kasserer J. M. Jensen, Møllegade 3.

Den sorte Tavle.

Nedennævnte er slettet som Medlemmer af Manufakturmedhjælpernes Organisation, Kjøbenhavn, paa Grund af Kontingentrestance:

Nr. 690 Vald. Jensen, tidl. i „Old England".
- 697 Chr. Petersen hos F. Zachariae.
- 699 F. V. Aabæk.

Sidstnævnte var ved et offentlig Møde en ivrig Anbefaler af Organisationen; men Interessen syntes ret hurtig at have tabt sig igen.

E. S. Schibler, pt. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

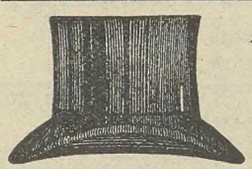
Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Medhjælperstævne i Aarhus.
Søndag den 5. Juli afholdes
alm. Medhjælperstævne
der er tilgængelig for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Sejltur paa den skønne Aarhus-Bugt. Frokost i Marselisborg Skov. Køretur forbi Marselisborg Slot gennem Aarhus By til Riis Skov. Alt for Kr. 1,50 pr. Deltager.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Om Aftenen Dans til Togene gaar.

Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet maa henvende sig til deres Afdeling eller til
Herr Carl Knudsen, Klostergade 56, Aarhus.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Chistensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Sagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

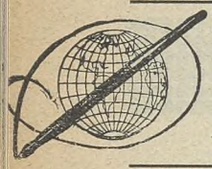
Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Husk! **Husk!**
Cyclefabriken „SAMSON"
Vedelsgade 86. Sorø.
P. Petersen.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randes.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit
1. Klasses Pensionat
i Lokalerne, Vestergade 12.
Fuld Pension 35 r. mdl.

Litzmanns
fotografiske Atelier
i Randers
bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.
Barber & Frisør.
Houmeden 4, **Randers.**
Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.
1ste Klasses Skræderi.
Største Udvalg
i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!
hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Slotsgade. Sorø.
Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. **Schweizerpladsen.** **Telf. 42.**
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430.** HERNING. Telefon **430**

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus
pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.
læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11.
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsberg.
Samsø: H. Chr. Madsen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejen: Hr. Kommis H. Hansen.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 15. Juni.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG.
BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Skotøjsbørsen Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: uopslidelige Saaler.
Telefon 231.

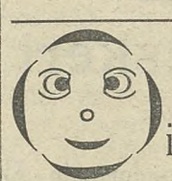
Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. S. C. Berthelsen, Vordingborg.

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, Kolding.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfraker.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Milgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.
Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clementz,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kirketorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

SPECIALFORRETNING — BRISTOL — HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres
Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Kraver og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S

La Renomme	**Turf**
Amata	**Flor de Cuba Regalia**
Reforma	**Donna Anna**

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. **Telefon 369.**

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 13. 1. Juli 1908. 8. Aargang.

Butikslukningsloven og Medhjælperne.

„Lov om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere", er naar undtages „Detailhandlerbladet", der i sit Nummer for 20. Maj i en længere Spidsartikel hilser Loven med Tilfredshed, gennemgaaende modtaget med Reservation af Principalpressen, der begrænser sig til at aftrykke Lovens Ordlyd. „Købmandsbladet", der blandt sine Abonnenter aabenbart har vejret divergerende Anskuelser paa Butikslukningsspørgsmaalet, naar endda ikke at faa Ordlyden med, men begrænser sin Omtale af Loven til nogle nevtrale Notitser. Og som et Kuriosum, der rigtignok er uden al Betydning, kan nævnes, at Medlemsbladet for „Handelsforeningen af 1864", hvis fornemste Opgave det er overhovedet ikke at indtage Standpunkter, indskrænker sig til at optrykke Lovparagraferne i sit Organ, der med et stort Stænk af Ubeskedenhed bærer Navn af „Handelsbladet". Med dette Lovoptryk og i en Artikel i sidste Nr., hvor man bryster sig over at have rejst Spørgsmaalet i Tidernes Morgen, har den gamle Harmoniforening sat Punktum i det Arbejde for Lovens Fremme, som den tidligere Formand højtideligt bebudede ved et Møde den 28. September 1905, men som man i det mellemliggende Tidsrum forgæves har kunnet søge efter. —

Arbejdstidsspørgsmaalet har været behandlet i enhver af vore 8 Aargange, ligesom ethvert af de faglige Anliggender, der har Betydning for Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, og siden vort første Andragende til Regering og Rigsdag om en maksimal Arbejdstid for Handels- og Kontormedhjælperne, og senere efter det første ministerielle Forslag til den nu vedtagne Lov, er dette Spørgsmaal underkastet grundig Behandling i de talrige Artikler og Indlæg, der gennem Aarene er offentliggjort i vor Tidende.

I det efterfølgende kan vi derfor begrænse os til den Indflydelse som Loven ventelig vil øve paa Medhjælpernes Arbejdsvilkaar.

Lovens Indflydelse paa Butikslukningen

er givet ved Bestemmelsen om, at Expeditionen skal være tilendebragt Kl. $8^1/_4$, hvad der i Praksis betyder, at Medhjælpernes Arbejdsdag i gunstigste Fald afsluttes Kl. $8^1/_2$. — Naar man erindre i hvor ringe Udstrækning slige Dispensationer kontrolleres, betyder denne Tilføjelse intet mindre end at Loven kan lægge et Kvarter eller en halv Time til Arbejdstiden i det overvejende Flertal af Forretninger, hvor 8-Lukningen var Kotume. For det overvejende Antal Byer medfører Loven nemlig ingen Reform i Butikslukningen. Thi den Statistik, vi udarbejdede sidste Sommer over Arbejdstiden i ca. 50 Byer, viste at kun 4 Byer har gennem hele Aaret og for alle Brancher en senere Lukketid end Kl. 8; i 2 Byer var dette kun delvis Reglen, medens den senere Lukning i en og to Brancher fandt Sted i 6 repr. 2 Byer. I 3 Byer lukkede alle Forretninger efter Kl. 8 i Vintermaanederne. Men da vi spurgte om Arbejdstiden og ikke om Butikslukningen er Antallet af de Brancher og Byer, hvor Loven medfører en Reform, sikkert færre end de nævnte.

Loven har derfor intet Fremskridt medført i det aldeles overvejende Flertal af Byer og Forretningsgrene. Kun Landforretningerne med deres gennemgaaende senere Lukketid vil mærke Lovens regulerende Indflydelse, ligesom Fredagslukningen Kl. 8 og Lørdagslukning Kl. 11 utvivlsomt i flere Henseender bringer et Fremskridt baade for By og Land.

Loven og Medhjælpernes Arbejdstid.

Men iøvrigt er Butikslukningsloven aldeles ikke en social Lov, der i første Række tilsigter at begrænse Medhjælpernes Arbejdstid. Sligt antydes vel i den af Folketingsudvalget afgivne Betænkning som ogsaa i Motiveringen til det ministerielle Forslag; men som vi allerede har fastslaaet, er Butikshandelens Lønarbejdere her afspist med Karrikaturen af en Arbejderbeskyttelseslov. — Det bestemmes, at Forretningerne skal være lukkede fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen, men om der i denne Tid arbejdes i Butikker og Lagere eller om der i den øvrige Tid af Døgnet gives Medhjælperne en passende Tid til Hvile og til at indtage Maaltiderne er Spørgsmaal, der ligger helt udenfor Lovens Omraade.

Naturligvis er det kun rimeligt, at Lovgivningsmagten imødekommer et af de Forretningsdrivende saa stærkt udtalt Ønske om at fastsætte ensartet Lukketid for Butikkerne. Men man skal blot ikke forsøge at bilde os ind, at dette er Medhjælperbeskyttelses-Lovgivning. Thi Butiksmedhjælperne kan fremdeles ligesom Lager- og Kontorpersonalet i Forretningerne beordres til at udføre Arbejde til enhver Tid uden at denne Lov yder dem det ringeste Værn. Og dette har ej heller været hverken Indenrigsministerens eller Rigsdagens Hensigt, hvad vor Henvendelse til Ministeren angaaende Fastsættelse af minimale Hvile- og Spisetider fuldt ud viste. Ministeren erklærede kort og godt, at hermed vilde han intet have at skaffe, fordi det laa helt udenfor Lovens Hensigt. Men i Virkeligheden var det gaaet med dette tilsyneladende saa politisk nevtrale Spørgsmaal som med saa mange andre socialpolitiske Anliggender, der under den uundgaaelig partipolitiske Udskilningsproces mister alle de gode Egenskaber, der gav dem deres oprindelige Værd.

Undtagelsesbestemmelserne

dominerer Butikslukningsloven, idet de optager langt den overvejende Del af dens Ordlyd. Er end §§ 2 og 3 her af mindre Interesse, saa bliver Dispensationerne i § 1 til Gengæld af saa megen større Indflydelse paa vore Arbejdsforhold. Som oftere paavist har Hensynet til Landboernes Bekvemmelighed aabnet Mulighed for en Omgaaelse af Lovens oprindelige Formaal. Det er herefter overladt Kommunalbestyrelserne at fastsætte en senere Lukketid end Kl. 8 i Tiden fra 1. Maj indtil 1. Oktober d. v. s. i de faa Maaneder, hvor der under vore Himmelstrøg overhovedet er Adgang til Friluftsliv, Idræt, Sport og den Rekreation, som Butiksmedhjælperne og Lagerister i saa høj Grad tiltrænger. Men netop i denne Sommerens Tid kan en Mængde af vore Standsfæller, ved en muligvis tilfældig og kneben Flertalsbeslutning i Byraadet eller Sogneraadet, berøves en kostbar Time af den kærig tilmaalte Tid, de kan kalde deres egen.

Selve Stadfæstelsen af denne Undtagelsesbestemmelse lader paa et enkelt Punkt meget tilbage at ønske. Medens saaledes den parlamentarisk ansvarlige Indenrigsminister skal sanktionere de af Kommunalbestyrelserne i Købstæderne, Frederiksberg og Marstal indførte Vedtægter overdrages for Landkommunernes Vedkommende Sanktionsmyndigheden til Amtsraadene. Centralorganisationen har forgæves søgt at faa denne Bestemmelse ændret, fordi disse Over-Kommunalbestyrelser, der almindeligvis sammensættes af de store Hartkornsbesiddere, hverken har Sagkundskab eller Interesse for Handelsstandens Anliggender endsige kan forudsættes at have Skygge af Sympathi for de Medhjælperes Arbejdsvilkaar, der allerede nu i stort Tal er beskæftiget i de købstadsmæssige Bebyggelser, der har rejst sig om mange Landstationer rundt om i Landet, — Vilkaar der altsaa bliver undergivet Sogneraads og Amtsraads Naade og Unaade.

7-Lukningen under Butikslukningslovens Tegn.

Det vigtigste af Punkterne i vort Andragende til Rigsdagen og i Resolutionerne, der vedtoges paa talrige Medhjælpermøder Landet over, var Kommunalbestyrelsernes Ret til at paabyde tidligere Lukning end i det ministerielle Forslag fastsat! Herved haabede vi at fæstne Resultaterne, der opnaaedes ved vor 7-Luknings-Agitation og Loven vilde i saa Fald have faaet en væsentlig socialpolitisk Betydning for Medhjælperne. Men den vedtagne Lov gaar i den stik modsatte Retning. I Stedet for tidligere Lukning ved kommunale Vedtægter kan man ad samme Vej opnaa at udskyde Butikslukningen — og endda uden

bestemte Grænser — i Sommermaanederne. — Mon man ogsaa vil paastaa, at dette er en „Socialreform“ i Medhjælpernes Interesse?

Naar det derfor under Folketingsforhandlingerne og bl. a. af Socialdemokraternes Ordfører fremhævedes, at Medhjælperne hilste Lovforslaget med idel Glæde, staar disse Udtalelser for de paagældende Lovgiveres egen Regning og vil i hvert Fald ikke finde Tilslutning hos de organiserede Medhjælpere eller overhovedet i de Medhjælperkredse, hvor Loven underkastes en alvorlig og grundig Bedømmelse. Thi uden al Tvivl havde det gavnet vort Arbejde for 7-Lukningen i langt højere Grad, om Butikslukningslovens Vedtagelse var udskudt til et senere Tidspunkt, saaledes at 7-Luknings-Agitationen kunde give Kravet om Lovens Udstrækning mere Vægt, end Tilfældet nu kunde være, og Kommunalvedtægten derved komme til at pege i den rigtige Retning.

Vort Fremtidsarbejde.

Medens der næppe vil tilbyde sig fremtrædende Chancer, for at benytte Loven til en yderligere Begrænsning af Arbejdstiden, maa vore Kolleger Landet over straks være paa deres Post, for at modarbejde de mulige Forsøg, man hist og her vil planlægge, for at benytte sig af Undtagelsesbestemmelserne for Sommeren. Da Loven træder i Kraft fra 1. September gælder det om i Tide at være paa sin Post, fordi Undtagelsen har Lovkraft indtil 1. Oktober. Men vore Afdelinger maa iøvrigt følge Sagernes Gang med Aarvaagenhed og agte paa at Kommunalbestyrelserne ikke alene kan fastsætte en senere Lukketid i de 5 nævnte Maaneder, men tillige paa Dage for Afholdelse af større Dyrskuer, Markeder, stedlige Sammenkomster og Festligheher. Denne Bestemmelse aabner Mulighed for en vidtstrakt Omgaaelse af det, der burde være Lovens fornemste Hensigt, og vore Standsfæller maa derfor overalt have Opmærksomheden henvendt paa disse Forhold.

Her staar vi imidlertid overfor et nyt Spørgsmaal: Medhjælperinteressernes Varetagelse i de kommunale Raad.

Vigtigheden heraf har vist sig under Drøftelsen af de kommunale Lærlingevedtægter og vil ogsaa vise sig i Lukkespørgsmaalet, som i alle de Medhjælperanliggender, der fremtidig maatte blive behandlede i de kommunale Raad. Altsaa er det ikke ligegyldigt for os Medhjælpere, hvem der indvælges i disse Forsamlinger. Det maa komme dertil, at vi kun — uden Hensyn til politiske Anskuelser — virker for Valget af de Mænd, der vil varetage vore Interesser, og tager Afstand fra dem, der modarbejder Medhjælperreformerne.

Butikslukningslovens Skæbne bør lære os Medhjælpere, at vi først og fremmest bør stole paa os selv og gennem „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger“ ufortrøden arbejde videre for Indskrænkningen af Arbejdstiden i Butiker og Kontorer, indtil vi naar frem til vort endelige Maal: Indførelse af en lovbestemt Maksimalarbejdstid for alle Handels- og Kontormedhjælpere.

Agitationen for 7=Lukningen.

7-Lukningen i Aarhus.

Endnu kan Aarhus-Afdelingen ikke proklamere 7-Lukningen gennemført her i Byen, men Bestyrelsen plejer stadig Forhandlinger med de respektive Principalorganisationer, og forhaabentlig vil vort Arbejde for denne Sag resultere i saa godt som obligatorisk Lukning fra 1ste Juli. Centralorganisationens Pjecer samt Plakaterne ere alt for ca. 1 Maaned siden udsendte i et samlet Antal af ca. Titusinde, og siden Pinsen har Afdelingens Skilte med paamalet Opfordring til Publikum: „Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften“, daglig været luftet i Byens Gader, ligesom Annoncer har haft deres faste Plads i Bladenes Spalter.

Endvidere har der ejheller været sparet paa Stof til Drøftelse af Spørgsmaalet, og Pressen har beredvillig givet Plads for de saavel af Medhjælpere som interesserede Principaler indsendte Artikler.

Til Dato er 7-Lukningen praktiseret af alle de Fag, hvorunder Haandværk sorterer, (Drejere, Blikkenslagere, Kobbersmede, Snedkere, Skrædere, Guldsmede, Glarmestre, Læderhandlere, Hatte- og Bundtmagere, Skomagere, Skotøjshandlere o. fl.) samt af Boghandlere, Gartnere, Farve- og Tapethandlere, alle Herreekviperingsforretninger, en Del Manufaktur- og Trikotageforretninger.

Fra 15. ds. til 1. September er Lukningen tildels gennemført for den søndre Bydels (Frederiksberg) Vedkommende, idet 64 Kolonialhandlere have underskrevet Listen, og forhaabentlig lykkes det i kommende Uge at faa de resterende 8 à 10 Handlende med.

Aarhus-Afdelingen skylder her Herr Købmand S. Mathiasen, Holbergsgade 10, en Tak for den Energi, hvormed han har støttet vore Bestræbelser for en tidligere Lukning. D'herrer Handlende i denne Bydel gør ved Deres Beslutning de Udtalelser, som enkelte af „Strøgets“ større Handlende fremkomme med om Hensyntagen til Arbejderne og disses Ulyst til at foretage Indkøb før Omklædning og Aftensmaaltid er foretagen, ynkeligt til Skamme, idet nævnte Bydel er et udpræget Arbejderkvarter.

Blandt samtlige Manufakturhandlere er der kun 3, skriver tre, som absolut vægre sig ved at gaa ind paa den til dem rettede Anmodning, og jeg tager ikke i Betænkning overfor mine Standsfæller her at nævne Vedkommende ved Navn, nemlig D'herrer Sophus og Frederik Nielsen paa Store Torv samt Indehaveren af Firmaet Thomsen & Mortensen i „Ankerhus“. Paa alle Henvendelser, saavel fra Foreningens som fra Principalernes Side har de to førstnævnte Herrer givet afvisende Svar, og det samme har været Tilfældet med sidstnævnte Herr Thomsen; dog for disse Herrer kommer den Tid jo ogsaa, da de lærer at følge med Tiden og bøje sig for de af denne flydende Foranstaltninger. Selvfølgelig er der ogsaa en eller anden Handlende, som i Haab om at faa en, om end nok saa lille, Gevinst paa Næstens Bekostning, helst ser at Sagen strander, men fuldblods Egoister finder man jo overalt i Verden, selvfølgelig ogsaa blandt de Aarhus Manufakturhandlere.

Et er givet og det er: Vi har det store Publikums Sympati med os i Arbejdet for omhandlede Reforms Gennemførelse, og det bliver jo saa vor Opgave, at formaa Publikum til, i denne Sag at være os behjælpelig.

Vi tro sikkert ogsaa paa denne Sags Gennemførelse, og vi haabe paa det bedste Resultat af vort Arbejde.

Aarhus, den 22. Juni 1908.

Robert Petersen.

E. S.

Jeg skal i en senere Artikel tillade mig at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, specielt Medhjælpernes Stilling dertil.

D. S.

Møde i Viborg.

Centralorganisationens Viborg-Afdeling havde den 17. Juni arrangeret et offentligt Møde, der var besøgt af noget over 100 Deltagere, væsentligt Medhjælpere.

Mødet aabnedes af Afdelingens Næstformand, Assistent A. Carlsen, der oplæste 2 Sympatiskrivelser fra Underofficersforeningen og Arbejdernes Fællesorganisation, der paa Foranledning af Afdelingen udtalte Tilslutning til 7-Lukningen.

Om dette Emne holdt derefter Hovedkasserer Chr. Ingvoldsen et udførligt Foredrag, hvori han drog Sammenligninger mellem Beskyttelseslovgivningen for Medhjælpere i Danmark og andre Lande, paaviste 8-Lukningslovens utilstrækkelige Form og pegede paa 7-Lukningen, som det første Maal Medhjælpere ogsaa i Viborg maatte stræbe hen efter.

I den paafølgende Diskussion deltog Formanden, Lauritz Christensen og Redaktør Lauritzen, der udtalte sig i Tilslutning til Indlederen. Denne foranledigedes til at fastslaa, at Centralorganisationen var en upolitisk Organisation i hvis Ledelse der fandtes Mænd af de forskellige politiske Partiretninger.

Følgende Udtalelse vedtoges enstemmigt:

„En Forsamling indkaldt til offentligt Møde i Viborg Onsdag den 17de Juni 1908, tilkendegiver herved sin Sympati for en 7-Lukning de 4 Sommermaaneder i Viborg, og udtaler som Ønske, at D'herrer Principaler her i Byen alle sluttede sig til Tanken.“ Resolutionen er senere tilstillet de lokale Principalforeninger.

Alle Postforsendelser til **Hovedkontoret** og **Hovedkassereren** bedes adresserede:

AARHUS

Anden Adresse er overflødig.

Navneforandringen.

For nogen Tid siden læste jeg saavel i københavnske som i Provinsblade samt senere i vort Medlemsblad en Notits om, at vore kjøbenhavnske Afdelinger paa en ekstraordinær Generalforsamling havde vedtaget, fremtidigt at kalde sig „Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening“, og jeg fik straks det Indtryk, at det vist var en noget overilet Beslutning, der her var taget, og at de Medlemmer, der har stemt for denne Navneforandring, vist næppe har tænkt rigtigt over, hvor meget det nye Navn vil kunne skade vor Sag i Kjøbenhavn og hermed vor Bevægelse i sin Helhed, idet vi jo nu selv giver vore Modstandere et Vaaben i Hænde, et Vaaben, som vi ved, at vore Modstandere ikke vil tøve med at bruge mod os ved første givne Lejlighed, og jeg

vil derfor haabe, at den kommende Kongres vil udtale sin Misbilligelse hermed, og at der event. paa Kongressen maa blive vedtaget et fælles Navn for alle Centralorganisationens Afdelinger, for at forhindre Gentagelser af denne Art.

Det er jo saa, at de fleste af de hjemlige Fagforeninger er oprettede med Hjælp af Socialdemokratiet og politisk set nærmest tilhører dette Parti, og jeg tror ogsaa, at dette Forhold har gavnet den danske Fagforeningsbevægelse i mange Retninger, men da de fleste Handelsmedhjælpere jo nu en Gang føler sig som værende betydeligt mere end en Haandværker, skønt Lønarbejder ligesom han, og da vor Stand bestaar af saa mange uensartede Elementer, og mange af disse skyer det blotte socialistiske Anstrøg, der jo nu en Gang er forbunden med Begrebet Fagforening herhjemme, som Pesten, og absolut ikke vil melde sig ind i vor Organisation, hvor de dog retteligen høre hjemme, saa længe en af denne Organisations Afdelinger bærer Navnet Fagforening, selv om vi nok saa mange Gange fortæller dem, at vor Bevægelse er absolut upolitisk, mener jeg, at det er meget uklogt, at anlægge netop dette Navn, der skurrer altfor slemt i mange Kollegers Øren, og som faktisk paa nærværende Tidspunkt vil gøre os langt mere Skade end Gavn.

Der paastaas, og jeg ved det ogsaa selv af Erfaring, at det, maaske grundet paa den lettere Adgang til Fornøjelser, er langt vanskeligere at faa de kjøbenhavnske Kolleger i Tale end Kollegerne i Provinserne, og at det er derfor, at der er saa forholdsvis faa Medlemmer i de kjøbenhavnske Afdelinger, men det er min Overbevisning, at det nu vil blive dobbelt vanskeligt, at hverve nye Medlemmer i Kjøbenhavn, og maaske ogsaa tildels i Provinserne netop paa Grund af dette Navn, og jeg vil derfor indtrængende henstille til Bestyrelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger, ikke at gøre Brug af Navnet før end der paa Kongressen er taget Standpunkt over for det.

— — —

Det skulle kun glæde mig om Faderen til Navnet vilde udvikle sine Synspunkter heri Bladet, muligvis er der Medlemmer, der kunne ønske Ordet i den i saa Tilfælde paafølgende Diskussion.

Odense, den 10. Juni 1908. *Carl E. Kemp.*

Til de direkte Medlemmer.

I Henhold til vore Loves § 17 repræsenteres de direkte Medlemmer ved Kongressen i Aalborg den 23. og 24. August af 2 Delegerede. Stemmekort til Valget af disse to Delegerede udsendes i disse Dage fra Hovedkontoret, og maa atter i udfyldt Stand indsendes til dette inden den 5. August. Der stemmes paa 4 direkte Medlemmer, idet de to, der faar flest Stemmer, betragtes som Delegerede, de to næste som Suppleanter. „Dansk H. & K. M. T." staar aaben for Diskussion og Forslag om, hvem de to Delegerede bør være. De direkte Medlemmer anmodes om at indsende Forslag.

Faglige Foredrag.

Indsend Andragende om Statstilskud.

Som tidligere meddelt har Indenrigsministeren udsendt følgende Bekendtgørelse, der ogsaa er tilstillet vor Centralorganisation:

Ved Finansloven for 1908—1909 er der bevilget et Beløb af 2,500 Kr. som Statstilskud til Organisationer indenfor Handelsstanden til Afholdelse af offentlige Foredrag af fagligt eller alment belærende Indhold.

Andragender om saadant Statstilskud indgives til Indenrigsministeriet inden den 1ste August d. A.

Det bevilgede Statstilskud er som bekendt foranlediget af et i sin Tid af vor Organisation indsendt Andragende til Rigsdagen, og dette i Forbindelse med den Chance, der her tilbyder sig for vore Afdelinger til at iværksætte et fagligt Oplysningsarbejde, forudsætter naturligvis, at disse søger at sikre sig Andel i Tilskuddet.

Hovedkontoret har derfor udsendt et Cirkulære til Afdelingerne med Anmodning om, at arrangere Afholdelse af saadanne Foredrag — faglige og belærende — og fremkomme med Andragender om Tilskud. Andragenderne, der stiles til Indenrigsministeriet, skal indeholde Oplysning om de Emner, der tænkes behandlede i de paagældende Foredrag.

Andragender indsendes til Hovedkontoret inden 15de Juli og videresendes derfra samlet til Indenrigsministeriet.

Vi anbefale Afdelingsledelserne at skænke denne Sag deres bedste Opmærksomhed.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for Maj.

Hovedkontorets Beretning for Maj, der er udsendt medio Juni, omtaler Kontorets Overflytning til Aarhus, en Forandring der selvfølgelig i nogen Grad har virket hæmmende paa de administrative Funktioner. Allerede primo Juni var Kontorets Arbejde dog atter a jour og Administrationen foregik under normale Former.

Som den vigtigste Begivenhed for vort organisatoriske Arbejde nævnes Vedtagelsen af Butikslukningsloven, der imidlertid i sin lemlæstede Skikkelse ikke i nogen Maade har overflødiggjort vort Reformarbejde paa dette Omraade.

Tværtimod maa 7-Lukningen netop nu mere end hidtil sættes fremmest paa Dagsordenen, og vort fremtidige Agitationsarbejde maa tage Sigte paa at hidføre saa mange og betydningsfulde Resultater m. H. t. tidligere Butikslukning, at den lovbestemte 7-Lukning bliver Resultatet af Lovens Revision i 1913.

Paa Hovedkontorets Foranledning har der kun været afholdt et enkelt Møde, nemlig i Holstebro, hvor Afdelingen er opløst. Det lykkedes ikke at faa Afdelingen genoprettet og de fremtidige Udsigter hertil synes foreløbig ringe. Derimod meldes der om Fremgang i Grenaa, der har overstaaet den ved de tidligere omtalte Personforandringer hidførte Krise.

Det nordjyske Medhjælperstævne.

Vedrørende Arrangementet af dette Stævne er der fra de deltagende Foreningers Udvalg udsendt følgende

PROGRAM:

Kl. 7^{48} Fmd. **Aalborg Afdelingens** Medlemmer afrejser fra Aalborg til Frederikshavn med Sæbybanen. (Ankomst til Frederikshavn Kl. 10^{51}.) Under Frederikshavns-Kollegernes Førerskab foretages en Spadseretur i Byen.

\- 11^{40} **Hjørring Afdelingens** Medlemmer afrejser fra Hjørring.

\- 12 **Aalborg Afdelingens** Medlemmer indtage Frokost i Fællesskab i Frederikshavns nordre Anlæg (Madkurve kunne medbringes.)

\- 1^{4} **Hjørring Afdelingens** Medlemmer ankomme til Frederikshavn og modtages paa Banegaarden af Kollegerne fra Aalborg og Frederikshavn. Frederikshavns Havn og Kirken beses og et Bad kan tages i Kattegattet.

\- $2^{1}/_{2}$ Afgang fra Frederikshavns Banegaard til Møllehuset.

\- $3^{1}/_{2}$ **Taler af Organisationens kendte Mænd.**

\- $5^{1}/_{2}$ Fællesspisning i Møllehuset. (2 Kr. Kuvert). Efter Spisningen **gratis Dans.**

\- $8^{1}/_{2}$—9. Opbrud fra Festpladsen for **Aalborg Afdelingens** Medlemmer.

\- 9^{10} Aalborg Afdelingen afrejser fra Bangsbo Holdeplads til Aalborg.

\- 1^{8} Hjørring Afdelingen afrejser fra Frederikshavn til Hjørring.

Hjørring Afdelingens Medlemmer gratis Rejse Tur og Retur Hjørring—Frederikshavn.

Frederikshavns Afdelingens Medlemmer opfordres kraftigt til at slutte sig til Stævnet og følge Programmet.

Lister til Tegning af Deltagere vil blive ombaaret og forventes stor Tilslutning, saaledes at Stævnet kan faa et saadant Præg, som er vor Organisation værdig.

Bestyrelserne
for Aalborg, Hjørring og Frederikshavns
Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Conto pro diversi.

CENTRALORGANISATIONENS 3. ORDINÆRE KONGRES

er ifølge et fra Hovedkontoret til Afdelingerne udsendt Cirkulære indvarslet til den 23. og 24. August. Forslag, der ønskes behandlede paa Kongressen, maa i H. t. Lovens § 20 være indsendt til Hovedkontoret i Aarhus inden den 25. Juli d. A.

Kongressen afholdes som bekendt i Aalborg.

„5. JUNI" OG BUTIKSLUKNINGSLOVEN.

„Handelsforeningen af 5. Juni's" Medlemsblad har i sit sidste Nummer mandet sig op til en „faglig" Artikel om „Lukkesagen" (O, vilde Skud af Modersmaal!) hvoraf fremgaar, at det glorværdige Udfald, som denne har faaet ved Butikslukningslovens Vedtagelse, retteligen bør tilskrives den gamle Harmoniforening. Naturligvis mener „Handelsbladet" om Loven, at „den vistnok gennemgaaende er bleven hilst med Tilfredshed baade af Principaler og Medhjælpere, og tager man i Betragtning de Anstrengelser, der fra forskellige Sider er gjort for at forkludre Loven med alle Slags Undtagelsesbestemmelser og selve Lukkesagen ganske uvedkommende Forslag, maa det foreliggende Resultat ogsaa siges at være al Anerkendelse værd", og fastslaar sluttelig, at „Loven er det første positive Resultat af aarelange Bestræbelser for at skaffe Handelsstanden en kortere Arbejdstid — men forhaabentlig vil Agitationsarbejdet nu her-

efter blive lettere, saa at det om 5 Aar, naar Loven skal revideres, kan lykkes at faa gennemført den 7-Lukning, som allerede nu har fundet Tilslutning hos mange Handlende saavel her i Byen som i Provinserne."

Det kan tjene til Belysning af disse Citater, at „5. Juni" først i Efteraaret 1905 officielt erklærede sig for den lovbestemte 8-Lukning, og den daværende Formand tilsagde Foreningens Støtte dertil. Men først nu, 1 Maaned efter Lovens Vedtagelse — finder „5 Juni" „Tiden moden" til „Støttens" Anbringelse. Den kan for den Sags Skyld ogsaa tiltrænges.

Medhjælperne kan sikkert vente sig en lige saa kraftig „Støtte" i Agitationen for 7-Lukningen.

AUTORISEREDE REVISORER.

Umiddelbart før Rigsdagssamlingens Slutning har et af Folketinget nedsat Udvalg afgivet en Betænkning, der udtaler sig for statsansatte Fagrevisorer. I Betænkningen henvises til, at den autoriserede Revisors Opgaver ikke alene begrænses til alm. talmæssig Revision og Bedømmelse af et Regnskabs og en Balances Rigtighed, men at han tillige „af Bøgerne skal kunne bedømme Forretningsførelsens Forsvarlighed og paavise dens Mangler. Yderligere bør hans Uddannelse være saaledes, at han kan fungere som Likvidator, Skifte- og Boforvalter, lede Afvikling og Sanering af Enkeltmands eller Interessentskabers Forretninger."

Betænkningen paapeger, at en kritisk Revisor bør være uafhængig og nyde Anseelse og derfor godtgøres for sin Tjeneste i Lighed med velbetalte Sagførere, ligesom det tilsigtes at give Revisorerne visse embedsmæssige Forrettigheder, navnlig med Henblik paa en kommende Aktielov. — Justits- og Indenrigsministeriet har tilsagt Sagen Støtte.

I dette Nr. findes den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse, der atter vil fremkomme i Nr. 19 pr. 1. Oktober.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Hovedkontoret: Mejlgade 5, Aarhus.
Formand: *Vald. Pedersen*, Hjælmensgade 11 A, Aarhus.
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen*, Mejlgade 5, Aarhus.
Dansk H. & K. M. T.:
Redaktør: *Vilh. Hansen*, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn F.
Ekspeditør: *V. Zwicki*, Jakob Danefærds Vej 6, Kjøbenhavn V.
Pladsanvisningen: (Engageringsbureauet) Hovedkontoret, Aarhus.

Afdelingerne.

Aalborg-Nørresundby: Formand: Bogholder *Harald Wolthers*, Fællesforeningen. Kasserer: *Johanne Berg*, Danmarksgade 70.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen*, Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen*, Falstersgade 7.

Esbjerg. Formand: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen*. Kasserer: Assistent *Th. Overgaard*.

Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West*. Kasserer: Kommis *Aug. S. Thisted*.

Grenaa. Formand: Kommis *J. Gredsted*. Kasserer: Kommis *Torben Skov*.

Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen*. Kasserer: *Philip Nielsen*, Kafferisteriet.

Hjørring. Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer: Bogholder *A. Nielsen*, Andelsslagteriet.

Horsens. Formand: *Sten-Vandborg*, Søndergade 14. Kasserer: *Chr. Broe-Thind*, Slotsgade 20.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen*, Jærnbanegade 1. Kasserer: *J. Blach*, Strandvej 30.

Kjøbenhavn:
Formand: *E. S. Schibler*, Arkonagade 14. Kasserer *Fr. Møller*, Nørrebrogade 224.

Handels- og Kontormedhjælpernes Lokale er fra 1. Juli til 1. Oktober paa *„Helgoland", Strandvejen. Mødeaften hver Onsdag Kl. 9.*

Ifølge Beslutninger tagne paa de kjøbenhavnske Afdelingers Generalforsamlinger afholdtes den 5. Maj en fælles Generalforsamling af Medlemmer fra alle Afdelinger.

Ved Generalforsamlingen, der lededes af E. S. Schibler, holdt Redaktør Vilh. Hansen et indledende Foredrag om en Simplificering af de kjøbenhavnske Afdelingers Administration, der var baade for omstændelig og dyr. Et Udvalg havde beskæftiget sig med Sagen, og H. fremsatte et Forslag til nye Love og en Reorganisation gaaende ud paa, at der dannedes en Hovedforening i Kjøbenhavn, under hvilken der sorterede Afdelinger for de enkelte Brancher. Hovedforeningens Bestyrelse skal besidde den administrative Myndighed og vælges af Generalforsamlingen, dog kan de enkelte Branchers Medlemmer, naar de tilhøre en Fagafdeling, gøre Krav paa særlige Repræsentanter i Bestyrelsen.

Efter nogen Diskussion vedtoges det med stort Flertal at gennemføre en Reorganisation i den foreslaaede Form. Lovforslaget behandledes derefter og de enkelte Paragrafer vedtoges uden synderlig Diskusssion, med Undtagelse af Navnet paa Hovedforeningen, som Ordføreren foreslog til „H. K. M. Foreningen i Kjøbenhavn". Assistent Christensen foreslog „H. K. M. Fagforening". Dette affødte en heftig Diskussion, hvori Vilh. Hansen skarpt og gentagende angreb det af C. foreslaaede Navn, som han fandt uforeneligt med Centralorganisationens Taktik. Debatten sluttede med, at C.s Forslag med Tilføjelsen, at „Foreningen er absolut upolitisk" vedtoges — mod en betydelig Minoritet.

Red. Vilh. Hansen anbefalede varmt at vælge E. S. Schibler til Foreningens Formand, hvorefter S. valgtes med Akklamation. Iøvrigt sammensattes Bestyrelsen saaledes: Kontormedhjælperne Fr. Møller, Christensen og Frk. Jørgensen; Manufakturmedhjælperne Chr. V. Andersen og Vilh. Nielsen samt Kolonialmedhjælperne K. Poulsen og P. Schou. Suppleanter blev Bogholder Schouboe-Olsen og Expedient P. Påhlson og til Revisorer valgtes C. Mikkelsen og A. Petersen.

Bestyrelsen har senere valgt P. Schou til Næstformand.

Kolonialafdelingen. Formand: *P. Schou*, Pilestræde 84, 1.
Kontorafdelingen. Formand: *Er. Møller*, Nørrebrogade 224.
Manufakturafdelingen. Formand: *Vilh. Nielsen*, Holbergsgade 28, St.

Middelfart: Formand: Bogholder *Adolph Hansen.* Kasserer: Manufakturmedhjælper *Bartholin Frederiksen.*

Nykjøbing, M. Formand: Kommis *E. Oehlenschläger.* Kasserer: Kommis *J. H. Rechnagel.*

Næstved. Formand: Manufakturmedhjælper *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: *H. Søgren Petersen*, Brogade.

Odense. Formand: *Birger Kruuse*, Flakhaven 1. Kasserer: *H. Andreasen*, Kongensgade 38.

Præstø. Formand: Bogholder *H. Larsen.* Kasserer: Fuldmægtig *K. K. Holmen.*

Randers. Formand: *M. P. Willumsen*, Vestergade 12. Kasserer: *C. Levin*, Adelgade 10.

Ringkøbing. Formand: Kommis *Felix Porsborg.* Kasserer: Bogholder *D. Jensen.*

Afdelingen afholdt den 29. Maj ordinær Generalforsamling. Der valgtes 3 Bestyrelsesmedlemmer, nemlig til Næstformand Kommis Klemmensen, til Kasserer Bogholder Jensen og til Sekretær Boghandlermedhjælper Andersen. Til Suppleant valgtes Amtskontorist Eriksen, til Revisorer Bankassistent Nielsen og Kommis Juel. Det vedtoges ikke at deltage i Aarhusstævnet, da Udgifterne vilde blive for store; men derimod lade afholde en Udflugt og hertil indde Herning, Holstebro og Varde Afdelingerne, samt Kolleger fra Oplandet, der er Medlemmer af Centralorganisationen. Ved Generalforsamlingen indmeldte sig 6 nye Medlemmer. Foreningen tæller nu 16 Medlemmer, hvilket er et respektabelt Resultat efter vor Bys Størrelse. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og dens dygtige ledende Mænd. *A. Andersen.*

Ringsted. Formand: Kommis *E. K. Rasmussen,* Adr. P. Kjærsgaard. Kasserer: Kommis *H. V. Jensen*, Adr. H. A. Bang.

Samsø. Formand og Kasserer: Kommis *C. Mejlhede*, Onsbjerg.

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: *J. M. Jensen*, Møllegade 3.

Skive. Formand: Kommis *Nicolaj Petersen.* Kasserer: Kommis *Vald. Schlüter.*

Slagelse: Formand: Bogholder *Carl Møller.* Kasserer: *Cesilia Jensen*, Schweitzerpladsen 6.

Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: Kommis *H. Madsen,* Storegade 13.

Svendborg. Formand og Kasserer: *H. P. Jensen*, Møllegade 35.

Thisted. Formand: Kæmnerassistent Chr. Brandi. Kasserer: Bogholder Wilh. Iversen

Varde. Formand og Kasserer: Bankassistent L. Jørgensen.

Vejen. Formand: Kommis S. Breund. Kasserer: Bogholder Chr. Porsgaard.

Søndag den 24. Maj afholdtes Generalforsamling paa „Hansens Hotel" Den konstituerede Formand, Kommis S. Breund, bød Velkommen, hvorefter Kassereren, Bogholder Porsgaard, oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Til Bestyrelsesmedlem valgtes Kommis Jørgensen, Vandrup. Til Suppleanter valgtes Bankassistent Pedersen og Bogholder Koed, Phønix. Til Revisor valgtes Kommis Pedersen, Gramsminde. Under Eventuelt drøftedes Oprettelse af et Agitationsudvalg. Da kun 3 af Bestyrelsesmedlemmerne var til Stede, begrundet paa daarligt Vejr, maatte Valg af Formand udsættes til et senere Møde. Efter endt Generalforsamling samledes Medlemmerne til Fællesspisning, hvor Stemningen varslede godt for Foreningens Fremtid.

S. Breund.

Vejle. Formand: C. Christensen, Torvegade 18. Kasserer: Ove W. Sørensen, Grønnegade 39.

Viborg. Formand: Kommis Lauritz Christensen. Kasserer: Bogholder E. Giese.

Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 7. ds. Kl. 8½ Aften paa Centralhotellet. Dagsorden: Beretning. Godkendelse af Regnskab. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. Valg af en Delegeret til Kongressen i Aalborg. Eventuelt.

Mød alle! Bestyrelsen.

Vordingborg. Formand: Kommis R. Jørgensen. Kasserer: Kommis Axel Nielsen.

Alle Postforsendelser til **Hovedkontoret** og **Hovedkassereren** bedes adresserede:

AARHUS.

Anden Adresse er overflødig.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand CHR. WULFF, Johannevej 1.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til
Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.
Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.
Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.
Skriv kun paa den ene Side af Papiret.
Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.
Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.
Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.
Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.
Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

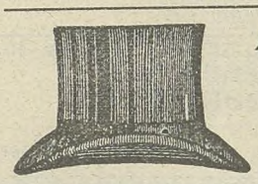
Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Telf. 1215. **Odense** Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, **Vestergade 70.**

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Medhjælperstævne i Aarhus.

Søndag den 5. Juli afholdes
alm. Medhjælperstævne
der er tilgængelig for alle Centralorganisationens Medlemmer.
Sejltur paa den skønne Aarhus-Bugt. Frokost i Marselisborg Skov. Køretur forbi Marselisborg Slot gennem Aarhus By til Riis Skov. Alt for Kr. 1,50 pr. Deltager.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Om Aftenen Dans til Togene gaar.
Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet maa henvende sig til deres Afdeling eller til
Herr Carl Knudsen, Klostergade 56, Aarhus.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

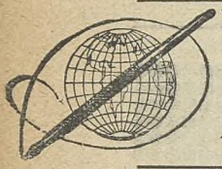
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skobgade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randes.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rund skrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis S. Andersen.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 1. Juli.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.
— Telefon 1986. —

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Skotøjsbørsen Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: uopslidelige Saaler.
Telefon 231.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, Kolding.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvor mange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.
Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Cycler i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbyade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres
Øl

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon 668.
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

NYKØBING, MORS
D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
E. C. Posted

SKOTØJSFORRETNINGEN – ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Chr. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Stort Udvalg i Kraver, Flipper, Manchetter, hvide og kulørte Manchetskjorter. Et righoldigt Udvalg i Underbeklædning. Stort Lager af sorte og kulørte Hatte.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 14. 15. Juli 1908. 8. Aargang.

KONTOR-MEDHJÆLPERNE.

Af *Dan.*

REFORMARBEJDET FOR BUTIKSMEDHJÆLPERNE.

Vor Organisation har sat det som sin Opgave at samle de danske Handels- og Kontormedhjælpere under sin Fane, og saaledes forenede skal de arbejde sammen om vort Programs Gennemførelse. Foreløbig er det vel nok Handels- in casu Butiksmedhjælperne, der forholdsvis langt udgør Hovedstyrken indenfor Organisationen. Det er disse, der er den dominerende Part, om jeg uden at misforstaas maa bruge dette Udtryk. Det Arbejde, der er udført, den Agitationskamp, de organiserede Medhjælpere har rejst Landet over, og de Fremskridt, der er opnaaet, er tydelig præget heraf. Men klarest ser man det af Indholdet i vort Blad. Det tør vel nok siges, at det er Butiksmedhjælperens Livs- og Arbejdsvilkaar og de Spørgsmaal, som specielt mest vedrører ham, der fortrinsvis er taget op til Behandling i vor Tidende. Dette har naturligt sin gode Begrundelse i den nøgne Sandhed, at Butiksmedhjælpernes Stilling gennem Tiderne har været en saadan, at den maa henregnes til de mindst misundelsesværdige, Samfundet har at byde sine Børn. Og hvor Nøden er størst, maa Hjælpen jo ogsaa være nærmest. Selvfølgelig.

KONTORMEDHJÆLPERNES KRAV TIL CENTRALORGANISATIONEN.

Imidlertid skulde det jo ikke gerne blive saaledes, at den ene bliver glemt paa den andens Bekostning. Der ligger en stor Fare heri, og jeg tror, at et Varsko i Tide maaske vilde være paa sin Plads. Hvor ofte faar man ikke følgende at høre, naar man taler med udenforstaaende Kontorfolk om vor Organisation: „Hvad er der gjort for at forbedre Kontormedhjælpernes Kaar, og hvad bliver der gjort? . . . Foreløbig vist ikke meget!“ . . . Og disse Ord skurrer, saadan som det alle Dage vil skurre at faa en bedsk Sandhed at høre. Det er naturligt, at ovennævnte Spørgsmaal stilles, og det kan maaske endog tilføjes, at der er god Grund til det. Fragaa dette kan man ikke, thi det vilde være at benægte en Kendsgerning. . . . Alt kan imidlertid ikke komme paa engang, og det er en Selvfølge, at Centralorganisationen i Fremtiden ligesaavel maa have sin Opmærksomhed henvendt paa at hæve Kontormedhjælper-Standens Niveau som i det Hele taget hos nogen, der hører indenfor dens Rammer.

DE UDENFORSTAAENDES KRITIK.

Desuden er der ingen Anledning til for de udenforstaaende Medhjælpere at skrige alt for højt op, thi saa længe de endnu ikke har indset Nødvendigheden af selv at slutte sig til deres organiserede Kollegaer, ser det sørgeligt ud med deres aandelige Habitus. Man skulde synes, at i Længden maa de Herrer — og Damer med — ømme sig ved at være Vidner til, at andre skal føre den Sag frem, der ogsaa er deres, medens de selv modarbejder denne ved at stille sig udenfor. Thi her gælder det, at hvem der ikke er for os, er imod os. Et „Enten — Eller. . .“ Man hører undertiden Ord som disse: “I Grunden har Bevægelsen min fulde Sympati, men alligevel. . .“ — Sympati kan være meget godt, men naar denne ikke kan give sig Udslag i, at Vedkommende kan faa Øjnene op for, at hans Plads er i vore Rækker, da gælder den kun her ad Wannsbeck til. Vær imidlertid forvisset om, at den Tid vil komme — maaske er den ikke saa saare fjern — da næsten enhver Medhjælper vil føle det som en selvfølgelig Pligt at være Medlem af vor Organisation.

EN APPEL TIL KONTORMEDHJÆLPERNE.

Saaledes som Forholdene er nu, indtager Kontorfolkene i Virkeligheden en mærkelig Særstilling i vort Samfund. Alle andre Stænder er længst vaagnet til Bevidsthed om, at den eneste Maade, hvorpaa der kan udrettes grundige Forbedringer, er ved at slutte sig sammen og arbejde Haand i Haand. Fra de største til de mindste i Samfundet har de deres Organisationer. Selv Arbejdsgiverne har sluttet sig sammen i store, bomstærke Foreninger, for gennem dem at kunne dæmme op for deres Undergivnes stigende Fordringer, naar de mener, disse tager for stærk Fart. . . Vi lever i Sammenslutningens — Andelsbevægelsens — Tidsalder. Virken i Fællesskab! Det er Tidens Løsen. Overalt, hvorhen man vender sit Blik, ses disse Ord ført ud i Virkeligheden. De klinger som en Fanfare gennem alt Liv og fortæller om, at vil der udrettes noget, maa Enerne sammen gaa frem i fælles Fodslag. — Der staar han da, Kontormedhjælperen, ene . . isoleret. Kollega, vaagn op og se Dig om! Tiden iler afsted og de fleste sætter den sit Præg paa, men Du lader den sporløst gaa Dig forbi og lever endnu gladelig højt paa de opkogte Rester af gamle Fordomme og forældet Konservatisme. . . . Til hvad Nytte vil Du staa imod en Bevægelse, som selve Tiden har skabt? . . . Den Stilling er i Længden uholdbar. . . . Hvorfor være med til at forhale Tidsrummet for Opfyldelsen af Bevægelsens Maal, standse den kan hverken Du eller nogen; thi hvem formaar vel at standse Tiden i dens Flugt! . . . Læg nu den Sløvhedens og Ugidelighedens Kaabe bort, som Du kun altfor længe har hyllet Dig ind i! Enighedens Aand, som vi hidtil har savnet, skulde gerne i Fremtiden blive mere herskende i vor Stand, saa vi sammen kan arbejde om de Reformer, der haardt tiltrænges for den.

VILKAARLIGHED I ARBEJDSFORHOLDET.

Næppe noget andet Steds finder man, at Vilkaarligheden er saa herskende som indenfor det Arbejdsomraade, Kontormedhjælperne har. Ingen faste Principper at arbejde og gaa frem efter . . alt er vegt og vagt og udflydende . . ingen skarpt optrukne Linier, hverken i den ene eller den anden Retning. Retter man sin Opmærksomhed mod et Spørgsmaal som Lærlingeforholdet inden for Kontorstanden, da ser man straks dette bekræftet. Vilkaarligt er det, slet ingen gængse Regler gælder her. Det er vel kun de færreste Steder, at Lærlingeforholdet i det Hele taget eksisterer, men en ganske ung Mand bliver — i Stedet for i disse sine første Aar i det praktiske Liv at faa en alsidig Uddannelse i Faget — straks hensynsløst udbyttet. Uden nogensinde at opnaa at blive en virkelig merkantil uddannet Kontormand — eller i hvert Fald forsent — ser man han maa hutle sig gennem hele Livet for en Løn, der knap nok svarer til, hvad en almindelig Nævearbejder tjener. Nej, lad os faa en bestemt fastsat Læretid — 4 eller 5 Aar — hellere for mange end for faa, og lad saa det unge Menneske i denne Tid ikke faa mere i Vederlag for sit Arbejde, end at hans Principal ikke kan forsvare andet end give ham en Uddannelse, der er i Overensstemmelse med Tidens Fordringer. Selv om en længere i pekuniær Henseende lidet attraaværdig Læretid skulde afskrække nogle Forældre fra at lade deres Børn gaa „Kontorvejen“, er der efter min Mening ingen større Ulykke sket derved.

MINIMALLØN OG INDIVIDUALISME.

Det er saasandt ikke Kvantiteten af unge Handelsmænd i det Hele taget, vi savner, det er Kvaliteten, det kommer an paa. . . Men naar den Dag kommer, at den unge Mand efter endt Læretid staar som Medhjælper, bør han have en Løn, der svarer til det Arbejde, han udretter. Vi maa virke for, at der bliver indført Bestemmelse om en fast Minimalløn for Medhjælpere — selvfølgelig med frit Spillerum opefter. Konkurrencen maa naturlig have Lov til at gøre sig gældende. Forøvrigt, saa længe der gives Menneskebørn, hører Konkurrencen til det, der aldrig helt kan afskaffes, hvordan der end tages paa Tingene. Og det er godt, mener jeg, thi Konkurrencen har sin store Betydning. Det individuelle Særpræg, som det bør være enhvers Pligt at skatte og værne om, skulde nødig udtrædes eller forfladiges, men enhver maa frit have Lov til at kunne udvikle og udfolde de Evner, han er i Besiddelse af.

ARBEJDSTIDEN.

Betragter man de herskende Forhold med Hensyn til Kontormandens daglige Arbejdstid, vil man ogsaa her finde, at der

ikke gælder nogen bestemte gængse Regler. Gennemgaaende er den kortere i Hovedstaden end i Provinsen, men begge Steder er den meget variabel i de forskellige Forretninger. Naar Hensyn tages til det anstrengende, ensformige og aandsfortærende Arbejde, en Kontormand maa udrette, kan der med god Føje siges, at Arbejdstiden næsten allevegne er altfor lang. Vor Tids komplicerede Forretningsliv med dets mange moderne Hjælpemidler er et Virkefelt, hvori dets Udøvere nok skal faa deres Nerver sat paa en haard Prøve, og da der desuden kun gives ringe Lejlighed til Bevægelse i fri Luft, er det ikke at undres over, at mange Kontorfolk baade sjælelig og legemlig næsten føler sig som Oldinge, naar den Tid kommer, da de ellers skulde staa i deres Manddoms allerbedste Kraft.

6-LUKNING.

Et af de første Maal, de organiserede Medhjælpere maa stile mod, bør være at faa 6-Lukning indført paa Kontorerne. Saavel i Skrift som Tale maa der Landet over rejses en Agitation for dette berettigede Kravs Gennemførelse. Principalerne vil selv i Længden staa sig ved at faa en kortere Arbejdsdag indført, thi der er ikke Tvivl om, at Medhjælpernes Arbejdsevne absolut vil tiltage ved, at der gives dem lidt Tid tilovers, saa at de, efter det trættende Arbejde indendørs, i deres Fritid kan faa Lejlighed til at komme lidt udenfor Byens tunge og kvalme Luft, og i den fri Natur samle fornyede Kræfter til at tage fat igen. At dette har sin store Betydning, har man da ogsaa mange Steder i Udlandet længst faaet Øjnene op for. I England har dette bl. a. givet sig Udslag i, at mange Forretningskontorer giver Personalet fri Lørdag Eftermiddag, saa at det altsaa har $1^1/_2$ Dag at hvile sig ud i, før en ny Uges Pligter igen kalder.

KONTORFAGETS AMATØRER.

For den jævne unge Kontormand af Gennemsnittet . . ham, der hører til Kærnetroppen indenfor Standen . . har der alle Dage været store Vanskeligheder forbunden med at bane sig en Vej frem. Den raadende Vilkaarlighed inden for hans Arbejdsfelt træder ham hindrende i Vejen under saa mange forskellige Former. Der er Fars-Sønnerne og Damerne . . . der er de pensionerede Skolelærere og Underofficerer og andre med eller **uden** Pension udstyrede Samfundsborgere, der foruden deres **faste** Indtægt gerne vil have en „Nebengeschäft" og saa finder, **at** Kontorfaget er særlig godt egnet til at drive Amatørvirksomhed i. Og der er de fallerede Landmænd og andre paa Livets Hav kuldsejlede Havarister, der nu for Resten af deres Levetid er villige til at bøje sig under Resignationens Aag og tage mod den Fortjeneste, der bydes dem, enten den saa er stor eller liden. — Selvfølgelig kan disse Amatører slet ikke tage Konkurrencen op med den merkantilt uddannede Kontormand, og de fleste Principaler ved da ogsaa meget godt, at de langt staar sig ved at benytte denne, selv om hine er villige til at arbejde for en meget mindre Løn. Men alligevel, hvor er den Harme dog retfærdig, en faglært Medhjælper maa føle over for saadanne Forhold.

DE KVINDELIGE MEDHJÆLPERE OG ORGANISATIONEN.

Til Slut et Par Ord om vore Arbejds- og Lidelsesfæller, Kontordamerne. Kvindesagen gaar jo sin Sejrsgang Verden over, og dens Forkæmpere har for længst fastslaaet det berettigede i Damernes Deltagen i alle Grene af vort Erhvervsliv. Det er noget, jeg ikke skal komme ind paa, men siges skal det her, at i det mindste indenfor Kontorfaget er de kvindelige Medhjælpere langt fra gode Kollegaer. Den Skade, de har gjort og gør den Dag i Dag, er ikke lille. Ikke alene, at de forvolder, at Lønnen trykkes ned, men ved at de saa godt som næsten alle holder sig uden for vor faglige Bevægelse, er de med til at hæmme for alle Fremskridt i det Hele taget. Naar der i vort Program findes et Punkt, der gaar ud paa, at for at udrette det samme Arbejde skal Lønnen være ens for mandlige og kvindelige Medhjælpere, skulde man synes, det maatte gaa de sidstes Æresfølelse for nær og være at vanrøgte deres egne Interesser ikke at være med til at arbejde for den Sag, der ogsaa er deres. Det er at haabe, der ogsaa heri maa ske en Forandring, og at de Kontormedhjælpere, kvindelige og mandlige, der hidtil har holdt sig uden for vor Organisation, i Fremtiden maa finde deres Plads i denne, saa vi alle i enig Virken, i Fælleskab kan stræbe efter at opnaa de Reformer, der saa haardt tiltrænges inden for Standen. Vi kan være sikker paa, at Sejrene ikke vil udeblive. Thi hvad der er Ret og Sandhed vil dog tilsidst sejre.

Huset paa Holstenwall.

En Rejseskitse.

„D"-Expressen ovre fra den hollandske Grænse førte mig en smuk Foraarsaften hen over Lüneburger-Heides Udløbere og ind mod Hamburg. Mit tilfældige Rejsebekendtskab — en Advokat, fra et Sted nede mod Syd — der efter 15 Aars Fravær gæstede sin Fødeby, lod sig rive med af Stemninger som det nære Gensyn fremkaldte, og mens Toget løb hen over Elbstrømmen reciterede han fortsættende Samtalen: „Du smukke Hamburg — Foregangsby". Og Aftenscenerie, der et Øjeblik efter viste sig over „Innen-Alster" med et flygtigt Pust af Livet nede paa „Jungfernstieg" bragte en umiddelbar Bekræftelse af den første Del af Udraabet.

Hvad Hamburg betyder for Handel og Omsætning har vi lært i vor Geografi, og kan vi opfriske i ethvert Leksikon. Af Fri- og Hansastæderne har den tidligst mistet det middelalderlige Præg, og føler man sig draget af Verdenslivet i Rigshovedstaden kan Sammenligningen kun bringe Skuffelse. Alene Øllet angiver Forskellen mellem de to Stæder, og der findes ikke det Sted i Elbstaden, hvor Rhindruen har saadan Smag, som naar den perler i de store „Rømere" i den urgamle, historiske Raadhuskælder i Søsterbyen ved Weser.

Men paa det Omraade, der for os har særlig Krav paa Interesse, er Hamburg-Foregangsbyen. Thi ikke mindre end 3 store tyske Medhjælperforbund valgte den gamle Hansastad som Hovedsæde. Om det største og mærkeligste af disse Forbund skal her fortælles.

Blandt en lang Række imponerende Nybygninger, der langs den boulevardlignende Holstenwall, danner Hamburgs Grænse mod det fjærnere liggende St. Pauli, vil Blikket uvilkaarligt standse ved et imposant Bygværk, hvis romanske Arkitektur virker i Samklang med gammel-germanske Enkeltheder i Stilen. Højt til Vejrs, oppe i Midterfløjens Trekant, ses mejslet i Stenen to Skjolde med den tyske Rigstrikolore og Holstens Nældeblad omslynget af Hermesstaven. Det er de tysknationale Handels- og Kontormedhjælperes Forbundsvaaben og Bygningen er „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband"s faste Borg.

Gennem den midterste af 5 svære, kunstnerisk udstyrede Teaktræsdøre træder man ind i en prægtig Vestibule, hvis høje Hvælvinger bæres af mægtige blaalige Marmorsøjler kronede af et kunstfærdigt slynget Løvværk, udført i slesiske Sandsten. Marmortrapperne, den svære elektriske Loftsbelysning i Hovedhvælvingens Midte, Byvaabne paa dens Sider, de smagfulde Enkeltheder i Dørenes Beslag og Trappens Smedejerns-Gelænder danner et Helhedsbillede af Stilfuldhed.

Ad den brede Marmortrappe naar man det vidtstrakte Hovedkontor, der strækker sig gennem hele 1. Etage og optager næsten 1000 □ meter Gulvflade. Bag en 40 m. lang Skranke sidder en Mængde Forbundsfunktionærer bøjede over Arbejdsbordenes lange Rækker, og hvert Arbejdsområde har sin Afdeling med sin Funktionærstab. Det mægtige Rum byder de mest ideelle Arbejdsbetingelser, Lyset falder rigeligt fra begge Sider gennem mange og talrige Vinduer, og der er baade ved den betydelige Etagehøjde og paa anden Maade sørget for, at alle sanitære Krav sker Fyldest. Omend jeg netop paa denne Rejse havde Lejlighed til at studere nogle af Fastlandets største Forretningshuses Organisation og Bureauindretning, slog det mig straks — og dette Indtryk blev snart bekræftet — at dette Medhjælpernes Organisationskontor stod fuldt paa Højde med hine. — En Funktionær modtog mit Kort og førte mig, da Redaktøren af „Deutsche Handels Wacht" var sygemeldt, til Forbundsorganets tidligere Leder Richard Döring, der med Elskværdighed modtog „D.H.K.M.T."s „Schriftleiter" og straks forlod sit Arbejde i Sygekasseafdelingen, hvis Chef han er, for at tilbyde sig som Cicerone gennem Forbundsbygningen.

En samlet Fremstilling og end mindre detaillerede Forklaringer tillader vor begrænsede Spalteplads ikke. Men et Kig ind i Registraturafdelingen vil alene give danske Kolleger et Indtryk af det tysknationale Forbunds Omfang og indre Organisation. Mægtige Reoler fra Gulv til Loft giver Plads for et righoldigt Arkiv af Specialakter vedrørende forskellige Organisationsanliggender og — hvad der virker imponerende — Side om Side staar minutiøst ordnet et Hefte for hvert af Forbundets 115,000 Medlemmer. Hver Oplysning, hvert modtaget og besvaret Brev vil ikke blive søgt forgæves i disse Akter, hvis Ordning er overdraget 6—7 Funktionærer. En Afdelingsformand oppe fra Harzerbjergene, der kom i samme Ærinde som jeg, tog straks en Stikprøve ved at udbede sig sit Hæfte, der øjeblikkelig fremtoges blandt Tusinder.

I „Afdelingen for indre Anliggender" findes samtlige Medlems-Kontrolkort ordnede i Kassetter og saaledes indrettet alfabetisk og afdelingsvis, at ethvert Medlems Forhold til Organisationen derigennem kan følges. Og i „Afdelingen for ydre Anliggender" er et lignende System praktiseret, hvorved Overflytning af Medlemmer mellem Afdelingerne muliggøres uden Vanskelighed, — Oplysningsbureauet er ikke af mindst Interesse. Her findes — ordnet paa samme Vis som nævnt — henved 50,000 Oplysninger om Arbejdsforholdene i ligesaa mange Forretninger overalt i Riget, og Afdelingschefen ved at fortælle om Resultater, der alt er naaet og den Respekt som denne i sin Tid saa heftigt angrebne Afdeling har aftvunget Principalerne.

Henved 100 Funktionærer beskæftiges Dag ud og Dag ind i Administrationen, hvor Arbejdet gaar sin Gang præcist og vel tilrettelagt som paa det største Forretningskontor. Der gives Dage, hvor de udgaaende Postsager naar 4000 Tallet og Indgangen af Breve kan være lige saa stor. At der forefindes velindrettede Udenomslokaler for Personalet: Frokostværelse, Garderobe etc. er en selvfølgelig Ting.

Stueetagen giver Rum for Forbundstidsskrifternes Redaktionskontorer, den vigtige Afdeling for socialpolitiske Anliggender, hvorunder en væsentlig Del af Forbundets egentlige Opgave — det faglige Arbejde — er henlagt, Bibliotheket, der kan afgive Plads til 10,000 Bind, foruden de 5000 Akter vedrørende alle Spørgsmaal paa det socialpolitiske Omraade, der udgør Haandbibliotheket for Redaktionen og den socialpolitiske Afdeling. Endnu finder man Forbundsledelsens og og Tilsynsraadets Værelser, og ved Siden heraf en større Mødesal, hvor vigtige administrative Møder afholdes. Ogsaa i disse Lokaliteter vidner Udsmykningen og Inventaret om en heldig Forening af praktisk Sans og et aabent Blik for Skønhedskravet.

Vi stiger ned i Kælderetagen og befinder os i det Trykkeri, hvor „Deutsche Handels-Wacht"s aarlige Millionoplag, flere Tidsskrifter, talrige Brochurer og utallige Agitationstryksager udgaar. Ved Hjælp af saa moderne Indretninger som Rotationspresse, Rundstereotypi og Linotype-Sættemaskine fejrer det skrevne Ord sin Opstandelse for derefter hastigt at flyve ud til Rigets eller endog Klodens fjærneste Egne. Thi Forbundet kan tælle sine Medlemmer under alle Himmelstrøg.

Atter staar vi paa Holstenwall og kaster et sidste Blik paa Bygningen, der rejst ved Tusinders offervillige Redebonhed er et Udtryk for den stærke Standsfølelse, der besjæler vide Kredse af Tysklands Medhjælpere.

Dette Bygværks Tilblivelse er et Stykke af tysk Medhjælperbevægelses Historie, og som det ligger dér med sin gotiske Silhuet, medens de store rhinske Blindsten Skift efter Skift giver Bygningen den romanske Stils Retlinethed, synes det mig et Kæmpemonument for det sidste store Armékorps, som Nutiden saa drage ind paa Tysklands socialpolitiske Arena. Og jeg husker, at tyske Medhjælpere i Løbet af 3 Fjerdingaar udredede den „Bygningsskat" af 100,000 Mk., som deres Tillidsmænd paalignede dem en Foraarsdag 1902 nede i Magdeburg. Ved den Lejlighed var det, at Afdelingen i Magdeburg lagde 500 Mk. som det første Bidrag, Tillidsmanden fra en thyringsk Afdeling et 2 Mk.-Stykke fra hvert af sine Medlemmer, paa Forbundsdagens Bord.

Men først og fremmest var det Forbundet, der rejste dette Hus. Det Forbund der fra en ringe Begyndelse i 1905 er blevet Tysklands største og kraftigste Medhjælperorganisation. Et mægtigt Arbejde ligger bag, men lidet kun mod de Opgaver, der end er uløst. — Der rager Førerskikkelser op i tysk Medhjælperbevægelse, Mænd med klare Hjærner, for hvem Medhjælperbevægelsen er en Livssag og et socialt Studium, der aldrig finder Afslutning, fordi det bestandig vil byde nye Problemer. Enhver Samfundsrørelse kræver sine Ledere af hvis Dygtighedsgrad og personlige Egenskaber dens Forløb i meget høi Grad afhænger. Disse Førstemænd maa ikke alene besidde almindelige organisatoriske Forudsætninger, de skal tillige være retlinede Karakterer, dadelfri i al deres Vandel og raade over Egenskaber, der gør dem skikkede og værdige som Standens Foregangsmænd. Saadanne Mænd tæller tysk Medhjælperbevægelse. Naar dertil kommer, at den Begejstringens Glød, der gennem Aarene ulmede i Forbundets standsreformatoriske Virke, naar det gælder Markesager, kan lue ud i mægtige Flammer, som kaster dagklart Lys over de ideelle Maal, og at tysk Korpsaand, Diciplin samt national Bevidsthed hersker indenfor det vidtstrakte Rigsforbund, er Aarsagen til dets hurtige Udvikling givet. — —

Da jeg bereder mig til at gaa, fanges mit Blik af et gigantisk Stenbillede, der taarnhøjt hæver sig langt borte, afsluttende Udsigten ad Holstenwall. Det er Fristadens Tak til „Der Alt-Reichskanzler", hvis Roland-lignende Kollossalstatue, mejslet ud i mægtige Granitkvadre, skuer ud over Elbens skibsopfyldte Bredder.

De Hamborg Købmænd og Rhedere gjorde vel kun deres Skyldighed, da de ofrede den halve Million paa denne Rigets største Bismarckstatue; thi det rastløse Liv dernede paa Strømmen har Manden deroppe ogsaa sin Andel i. Og det bæres mig for, at hans Jernvilje har sat andre og fjærnere Spor, at noget af den Aand, der samlede de adskilte tyske Lande, skabte Rigsenheden og den fælles Folkefølelse, endnu sidder til Højbords deroppe i Huset paa Holstenwall.

Vilh. Hansen.

Medhjælperstævner.

SJÆLLANDSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Næstved-Afdelingen har ikke for Intet Ord for at være i Téten, naar det gælder festlige Arrangements med Vind og Vejr delt ligeligt mellem Alvor og Gammen. — Stævnet, der afholdtes i Næstved den 21. Juni med Tilslutning fra de øvrige sjællandske Afdelinger, fik da ogsaa det bedst mulige Forløb, bragte den indbydende Afdeling fortjent Anerkendelse og den sjællandske Medhjælperbevægelse ny Fremdrift.

Modtaget paa Banegaarden af de lokale Tillidsmænd begav de udenbys Kolleger sig, alt efter som Togene ankom, til Jernbanehotellet, hvor Kaffebordene ventede.

Her aabnedes Stævnet af Næstvedformanden, vor bekendte Kollega Chr. F. Johannessen, der bød Velkommen i en kort Tale. Denne afløstes af en for Dagen skreven Sang, der viste at J. ikke alene formaar at forene sine Tanker i agitatoriske Sætninger, men ogsaa evner i bunden Stil af slaa til Lyd for vor Sag.

Stævnetaleren var vor Hovedkasserer Chr. Ingvoldsen, der talte kort, men som de lokale Blade fremhæver — klart og udmærket. — I. paaviste Stævnernes Hensigt, dvælede ved Arbejdsløshedskassens Start og Butikslukningsloven som de tvende Mærkesager i den senere Tid. Om Kontingentspørgsmaalet udtalte I. bl. a., at „mange mener, at vort Kontingent er for højt, men vi faar netop de bedste og sikreste Medlemmer ved et højt, omend flere men daarlige ved et lavt Kontingent." Taleren stillede Horoskopet for vort fremtidige Arbejde for Butikslukningen, og formente at vi ved Lovens Revision om 5 Aar vilde staa rustede til at faa den lovfæstede 7-Lukning gennemført. J. sluttede under stormende Hurraraab for Centralorganisationen.

Turen til Herlufsholm foregik i Sommersol og med Humøret oppe. Efter at have beset Skolen under kyndig Vejledning fandt Hjemturen Sted. Man samledes til Fællesspisning i Jernbanehotellets festlig smykkede Sal, og her flød Talernes Strøm rigeligen. Vi nævner kun, at Johannessen talte for Danmark, Formanden for den kjøbenhavnske Kolonialafdeling, P. Schou, for Centralorganisationen, Chr. Ingvoldsen for Øernes Medhjælpere og Fuldmægtig Holmen, Præstø for Johannessen.

Saa gik Dansen til Opbruddets Time slog, og en Dag, som den lokale Presse er enig om at betegne som vellykket for Stævnets Deltagere, afsluttedes. Endnu skal vi nævne, at der udvekledes telegrafiske Hilsener med Aarhusafdelingen, og at man ligeledes pr. Traad sendte Åge Hyllested en Hilsen fra de organiserede sjællandske Medhjælpere.

JYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Med Spænding imødesaa Komiteen for Stævnets Tilblivelse Søndag den 5. Juli, og Spændingen øgedes, da denne Dag oprandt med tunge Skyer rugende over vore Hoveder. Ikke et Solglimt lod til at berøve den triste, blaagraa Himmel sit barske Udseende. Dog — det stadig udtalte Ønske: „Bare dog Vejret vilde blive smukt" blev ikke ganske skuffet, og med Undtagelse af en ganske lille Regnbyge, der øvede sin velsignende Indfyldelse paa „Moder Jord", maa det siges, at Vejret bidrog ikke saa lidt til at hæve den overordentlig glade og kollegiale Stemning, som beherskede Stævnet.

Hvad dette angaar, maa det vel siges, at dette, hidtil det største samlede Medhjælperstævne, ogsaa er det bedste saavel agitatoriske som for Medlemmerne samlende Stævne, der endnu er afholdt. Den kollegiale Samfølelse, der er en Nødvendighed for et godt Samarbejde, herskede og øvede sin befrugtende Indflydelse paa Deltagerne, saavel som paa alle udenforstaaende, der paa Grund af Stævnets Størrelse ikke kunde undgaa at lægge Mærke til, at der ogsaa eksisterer en Centralorganisation af danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Søndag Morgen Kl. 8 samledes Festkomiteen med en Del af de stedlige Medlemmer foran Hovedbanegaarden, hvor der efterhaanden som Togene rullede ind paa Perronen, udvekledes Hilsener mellem disse og de ankomne fremmede Deltagere. Saasnart alle vare samlede vandrede Deltagerne, ca. 330, i Procession ned til Dampbaadene „Turisten" og „Marselisborg", der ved Nitiden afsejlede fra Havnen udover den smukke Aarhusbugt til Landgangen ved Varna i Marselisborg Skov. Herfra vandrede alle til Thors Mølle, hvor en Fotograf forevigede alle Deltagerne og i et veludført Billede, der forevistes i Pavillonen om Eftermiddagen, lod dette Stævne udgaa af Glemmebogen. Forøvrigt blev Stævnets Deltagere fulgte overalt af forskellige af de stedlige Fotografer, og det righoldige Udvalg af Brevkort fra Stævnets forskellige Situationer, som i disse Dage præger enhver Boghandlers Vindue, vidner i høj Grad om den udelte Interesse, som dette vakte.

Imidlertid havde de i Komiteen assisterende Damer og Herrer dækket ca. 20 overordentlig smukke Frokostborde med et lukrativt Maaltid, og naar Frokosten under hvilken der herskede den hjerteligste Stemning, var saa vellykket, som den var, maa det i første Omgang skrives paa de assisterende Damers og Herrers Regning. Vi give dem vor Kompliment og yde dem vor Tak for vel udført Arbejde.

Efter Frokosten begyndte nede i Engen ved Thors Mølle den alvorlige Del af Festen, idet Hr. Andreasen fra Hjørring, efter at alle Deltagerne vare samlede, holdt det indledende Foredrag. Hr. Andreasen paaviste i dette Betydningen af, at alle Handels- og Kontormedhjælpere sluttede sig sammen under Organisationens Fane, og det veludviklede Foredrag samt Talerens personlige Egenskaber vidne i høj Grad om, at H. og K. Medhjælperne vilde vinde langt hurtigere Fremskridt, saafremt vi havde mange saadanne Mænd i vore Rækker.

Derefter talte Organisationens Hovedkasserer, Hr. Ingvoldsen, og kritiserede i et velformet Foredrag den vedtagne Lukkelov, samt forberedte Deltagerne paa et i Fremtiden forhøjet Kontingent, idet Hr. J. betonede, at det større Kontingent var Drivfjederen til et større Medlemsantal og mere forceret og resultatrigt Arbejde; men da Hr. J. jo er udmærket godt kendt for sit velsignelsesrige Arbejde i sin Organisations Tjeneste, skal jeg ikke mere trætte Læserne med Detailler fra det ellers i alle Maader udmærkede Foredrag.

Den alvorlige Del af Festen sluttede derefter med Afsyngelsen af Medhjælpersangen, der ved sin smukke Melodi og ved sine for vor Organisation karakteristiske Ord jo nu er anerkendt som vor Organisations Slagsang.

Fra det smukke „Silistria" pladserede alle Deltagerne sig i 30 Charabanc's og nu foregik Køreturen med Aarhusbanneret i Spidsen gennem Marselisborgskovene og Aarhus By ud til Pavillonen i Riis Skov. Denne Køretur, der efter min Mening var det mest synligt agitatoriske ved hele Festen, — Ryet om den naaede jo ogsaa langt ud over Deltagernes egne Rækker, tror jeg har bidraget sit til for de udenforstaaende at gøre det klart, at den hidtil sovende Medhjælperstand er vækket til Daad for Standens Sag, til Kamp for at naa en Sommerdag.

Ankommen til Pavillonen samledes Deltagerne under Forberedelsen til den paafølgende Middag. Denne, der begyndte Kl. 3½, aabnedes af Formanden med en Velkomsthilsen til samtlige Deltagere. Middagen blev ligeledes præget af den samme hyggelige Stemning, der havde været raadende den øvrige Del af Dagen. Taler holdtes for Organisationen og dennes ledende Mænd, ja for alt mellem Himmel og Jord. Sange blev afsungne, indløbne Telegrammer fra Afdelinger og Tillidsmænd oplæste, og den smukke Tone, der raadede over det hele, beviste kun, at det var maalbevidste Mænd og Kvinder, der gennem denne Middag hædrede deres Organisations Sag.

Klokken 6 begyndte Ballet i Pavillonen. Dette vedvarede til Klokken 10, da alle Deltagerne samledes under Fanen og marcherede til Hovedbanegaarden, for at give de bortrejsende Deltagere et sidste Farvel. Efter mine Samtaler med flere af disse fik jeg Indtrykket af, at de rejste hjem styrkede paa Sjæl og Legeme, med frisk Mod og nye Kræfter til at tage Kampen op for den Sag, som de havde gjort til deres Livssag, den Sag, der er Ærlighedens Sag, der skal sejre trods al Modstand, der skal bære Retfærdighedens Frugter til hele Standens Vel. *C. J.*

ANDRE MEDHJÆLPERSTÆVNER.

De nordjyske Afdelinger havde arrangeret et Medhjælperstævne i Bangsbo Skov ved Frederikshavn d. 12. Juli. Referat heraf fremkommer i næste Nr. — Vore midtsjællandske Kolleger har projekteret et Stævne den 19de ds. ved Næsbyholm i Nærheden af Sorø; og Fynboerne — med eventuelt Tilslutning fra sydjyske Afdelinger — afholder det første fynske Medhjælperstævne paa det idylliske Fænø i Lillebælt med Fællesspisning paa Snoghøj.

Redaktør Vilh. Hansen, der var indbudt som Taler, har maatte sende Afbud til de to første Stævner, men taler derimod ved det fynske Medhjælperstævne den 9de August. I Bangsbo Skov talte Vald. Pedersen.

Samtidig med det fynske tænkes afholdt et midtjysk Stævne i Viborg.

Arbejdstidens Ophør.

Se vi tilbage i Tiden, da Kampagnen for en lovbefalet kortere Arbejdstid begyndte, og erindrer vi os de Tanker og det Grundlag paa hvilke denne kortere Arbejdstid skulde dannes, maa vi vistnok alle indrømme, at det Arbejde, der resulterede i den nu vedtagne 8-Lukkelov, kun har bragt os Skuffelser i høj Grad. Loven, som den nu foreligger, er efter min Mening et Tilbageskridt saa stort, at det vist desværre vil tage Aartier at indvinde dette igen.

Var der saa nogen virkelig Garanti for, at Arbejdet ophørte ved den lovbefalede Lukketid, kunde jeg endda forsone mig med dette Hastværksarbejde; men dette er desværre ikke, ja, jeg tør godt paastaa, sjældent Tilfældet. Jeg kunde nævne Eksempler i Hundredvis paa, at der er Masser af Principaler, der tage rigelig Valuta for den Indskrænkning i Arbejdstiden, som Loven hjemler, enten ved tidligere Oplukning eller ved Arbejde efter Lukketid. Jeg indrømmer, at det Arbejde, der er udført for Gennemførelsen af den nu vedtagne Lov, er stort, umaadeligt stort; men naar det paastaas, at 8-Lukning vil være ensbetydende med Arbejdets Ophør, hævder jeg, at det ikke er Tilfældet. Jeg har under hele Kampagnen set lidt skeptisk paa dette Arbejde, fordi jeg mente, at det ikke tog tilstrækkeligt Sigte paa den Medhjælperudbytning, som virkelig var Hensigten med det. Det har fremtvunget en Lukning af Butiker, som realiter set ingen Betydning har for den Arbejdstidsforkortelse, der dog virkelig er nødvendig. Det er, som ovenfor bemærket, ikke min Mening at dadle Handels- og Kontormedhjælper-Organisationen for Resultatet. Nej! jeg ser saa udmærket, at det er den nuværende uselvstændige Styrelse, der ved den hos Landboforeningerne søgte Støtte, er bleven betænkelig ved Situationen og ikke har turdet bryde Staven over disses vise Betænkninger; men Hensigten med disse Linier er ogsaa kun at fæstne Hovedledelsens Tanker lidt mere paa Punktet „Arbejdstidens Forkortelse". Det kan jo være os Butiksmedhjælpere ligegyldigt, om Butikerne lukkes Kl. 7 eller 8, naar Arbejdstiden alligevel ikke ophører.

Samtidig vil jeg tillade mig at forespørge Hovedbestyrelsen, om det ikke snart var paa Tiden, at der blev iværksat et Arbejde for Kontormedhjælperne. Jeg tror, at naar Organisationen til Dato tæller saa faa Kontormedhjælpere, som den gør, er det ikke uden Grund. Vi gør jo ikke noget som helst for disse Mennesker, siger de, og det er rigtigt. Der er ingen Mening i at give Butiksmedhjælperne baade i Pose og Sæk, medens de andre maa suge paa Lappen.

Kontormedhjælpernes Arbejdstid er, vil jeg gøre Hovedbestyrelsen opmærksom paa, meget længere end Butiksmedhjælpernes, og det kan vel ikke nægtes at disses Arbejde ofte er mere sløvende og vanskeligt, end den af Organisationen saa gavmildt behandlede Butiksmedhjælpers. Jeg synes, at det nu kunde være paa sin Plads at tænke lidt over dette Spørgsmaal; men jeg vil da give Centralorganisationens Hovedbestyrelse det Raad, ikke at arbejde hen til en Lukning af Kontorerne, den behøver vi ikke; men arbejd hen til, at Arbejdstiden ophører til et nærmere fastsat Tidspunkt, — det er det, der skal frem, og det var det, vi skulde have haft frem under Arbejdet for Butiksmedhjælperne. *C. I.*

Lærlingevedtægterne.

Fra de jyske Detaillisters Aarsmøde.

Ved det af „Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Jylland" for nylig afholdte Aarsmøde i Silkeborg gav Spørgsmaalet om kommunale Vedtægter for unge Mennesker Anledning til en Forhandling, der ikke er uden Interesse for os Medhjælpere.

„D. H. K. M. T." har ofte bragt Meddelelser om den Modstand, der af visse Principalkredse opagiteres mod disse Vedtægter, hvis værnende Bestemmelser for Handelsstandens Yngste kun maa anses for simpel Samfundspligt. Saaledes vil den forskruede Artikel, som en lille Odenseavis i sin Iver for at være nævenyttig, bragte til Torvs, endnu være vore Læsere i frisk Erindring. At Anti-Vedtægts Retningen har haft et villigt Talerør i det efter eget Sigende for „Sandhed og Ret" kæmpende „Købmandsblad" turde være vel bekendt og kan ikke forbavse. Saa meget kedeligere for Bladet, at „Detailhandler-Societetets" sympatetiske Formand, Borgerrepræsentant Schjær, høstede almindeligt Bifald for det varmtfølte og frisindede Foredrag, han holdt ved Silkeborg-Mødet angaaende dette Spørgsmaal. Endogsaa den gamle kjøbenhavnske Urtekræmmerforenings Formand, Chr. A. Munck, tilsagde Vedtægterne sin Sympati.

„Detailhandlerbladet" bringer følgende Referat af Forhandlingerne om Vedtægterne:

P. Chr. Petersen, Horsens, omtalte de gennem Vedtægterne givne Regler for unge Menneskers Arbejde, og da denne Sag nu ogsaa staar paa Dagsordenen i Horsens, vilde man sætte Pris paa at høre noget om, hvorledes dette Forhold var ordnet andre Steder.

Der er næppe nogen Anledning til at nære Bekymringer for at faa reguleret de unge Menneskers Arbejdstid. De bør have Tid til deres Uddannelse, saaledes at Tilgangen til vor Stand kan komme til at bestaa af dygtige, vellærte unge Mennesker.

Carl Laursen, Aarhus, erklærede, at Vedtægten i Aarhus havde bevirket, at Børn i 12 Aars Alderen, der gik i Skole om Formiddagen, som Følge af Vedtægtens Bestemmelser, ikke kunde faas i Forretninger om Formiddagen.

Lærlingene kan vi ikke — naar undtages Dagen før en Helligdag — disponere over efter Kl. 8, og det drejer sig derfor nu om, at der arbejdes hen til, at vænne Publikum til at indgive Ordrer inden Kl. 6 Aften.

Chr. A. Munch: 8-Lukkeloven har ændret mit Syn paa Vedtægterne. Disse vil give Tid til at faa uddannet dygtige Medhjælpere, og derigennem senere hen dygtigere og bedre Kolleger.

Schjær holdt et med stærkt Bifald modtaget Foredrag om et fordomsfrit Syn paa Vedtægterne, idet man sikkert stod sig ved at se stort paa Tingene og arbejde hen til, at Lærlingenes Uddannelse, og Bydrengenes — vore Kunders Børn — gode Behandling ikke lod noget tilbage at ønske. Der bør arbejdes hen til, at Kunderne afgive deres Ordre inden Kl. 6, naar den ønskes effektueret samme Aften.

Carl Laursen, Aarhus: Hos os maa vi ikke benytte Børn under 12 Aar, medens man i Esbjerg er gaaet ned til 10 Aar. Vedtægterne er altsaa ikke ens i alle Byer. Endelig kan de kommunale Raad give Dispensationer for Markedsdage o. lign.

Slige Ansøgninger skal være inde inden 1 September.

Der foreligger Intet om at Aarsmødet tog nogen Beslutning i Vedtægtspørgsmaalet, men det fremgaar af Referatet, at man langtfra at anerkende den haardnakkede Modstand, der er rejst mod Reguleringen af Børns og unge Menneskers Arbejdsydelser, tværtimod synes at stille sig forstaaende overfor de Krav, vi paa dette Omraade fremsætter, for at sætte en Grænse for Børneudnytningen, og sikre de unge Merkursønner den fornødne Tid til boglig Uddannelse og Hvile.

KVINDERNES RUBRIK.

VED JOHANNE BERG, AALBORG

ALDEREN FOR MANDLIGE OG KVINDELIGE MEDHJÆLPERE.

Naar der tales om, hvorfor den kvindelige Medhjælper er daarligere økonomisk stillet end hendes mandlige Kollega, møder man Gang paa Gang den Paastand at Aarsagen maa søges i, at hun som Regel er meget yngre end ham.

Det kunde maaske derfor være interessant at se en lille Statistik, som netop tager Sigte paa nævnte Spørgsmaal.

Forbundet af tyske Handelsmedhjælpere har i sit Organ offentliggjort en Sammenstilling over sine Pladsansættelser fra 1. Januar til 31. Marts 1907, og der finder man følgende Tal:

Alder	til 20 Aar	21—25 Aar	26—30 Aar	31—40 Aar	41—50 Aar	over 50 Aar
Tallet af de Ansatte	1699 = 40%	1454 = 34%	631 = 14,5%	379	87	15
				= 11,5%		

Efter en Sammenstilling, som senere er foretaget for Ansættelser af kvindelige Handelsmedhjælpere saa disses Alder saaledes ud:

til 20 Aar	21—25 Aar	26—30 Aar	over 30 Aar
43,5%	29,6%	15,1%	11,6%

Man ser saaledes, at Aldersforskellene mellem Kønnene slet ikke er saa stor, ja, i Alderen over 30 Aar er nogen Forskel overhovedet ikke forhaanden, og naar man ogsaa maa gaa ud fra, at de ældre mandlige Medhjælpere i Reglen ikke komme i Betragtning ved en Pladsansættelse, saa bliver Paastanden om de kvindelige Medhjælperes Mindreaarighed altsaa uden virkelig Begrundelse.

SIDDEPLADSER FOR BUTIKSPERSONALE.

Ja, naturligvis blev det Forslag strøget af Loven, det er jo ogsaa et ganske urimeligt Forlangende. At Kvindens fysiske Kraft er mindre end Mandens, er jo — desværre — en Kendsgerning, at Ekspeditricen derfor ogsaa er den, der lider mest under det lange trættende Arbejde i Butikken og haardt trænger til Siddepladserne er selvsagt, derfor maa hun ogsaa være den, som raaber højst om dette Krav.

Hvem har ikke set den Ekspeditrice, der tager sit Arbejde alvorligt, naar hun f. Eks. en Lørdag Aften efter mange, mange Timers Ophold i Butik eller Lagerrum dødtræt slæber sig hjem, ikke tænkende paa andet, end bare komme til at hvile. For mange kan det maaske blive til en Vane at staa og gaa hele Dagen, saa Trætheden ikke føles saa stærkt; men et er dog vist, i en senere Alder melder sig Skrøbeligheder, som har deres Aarsag i det trættende Arbejde i Ungdommen.

Naar der ikke er Kunder at betjene, har Ekspeditricen jo gerne noget Arbejde med at sætte Mærker og Priser paa Varerne, et Arbejde, der ligesaa vel kan udføres i siddende som i staaende Stilling; men der er ingenting til at sætte sig paa. Hun trækker maaske en Skuffe ud og bruger Kanten af den som Stol, eller hun hopper op og sætter sig paa Disken, begge Dele er lige uheldigt og lige uskønt. Dersom hun hører Principalens Skridt farer hun ogsaa straks ned fra sit Sæde, i Bevidstheden om, at han ikke vilde synes om at se hende paa disse primitive Siddepladser.

Af Lovgivningsmagten kan vi jo ikke vente os ret meget, før vi selv faar en Mand — eller Kvinde — (in spe) der, saa kan tale vor Sag. Vi maa nu selv gennem vor Organisation se at faa Principalerne til frivilligt at indføre Siddepladser til Butikspersonalet. Det er vist ikke længer helt umuligt at opnaa noget ad den Vej. De Resultater vi har at opvise med Hensyn til 7-Lukningen, synes at levere Bevis derfor.

VORT BLAD.

En kritisk Enquête.

Johan Sørensen (Købmand i Glerup pr. Hadsund, tidl. Formand for Foreningen af Handels- & Kontormedhjælpere for Randers og Omegn):

Vort Blad er Hovedaaren i Medhjælperbevægelsen, og svækkes Blodomløbet, da gaar det den ilde.

Det syntes imidlertid som om Hovedbestyrelsen ikke ret har haft Blikket aabent for dette, og maaske har Redaktøren det ej heller. Man maa jo huske paa, at Herr Vilh. Hansen har Ret til, naar Stofmængden kræver det, at lade Bladet udvide med Hovedbestyrelsens Samtykke. Men enten har Redaktøren ikke kunnet opnaa dette Samtykke, eller ogsaa har han ikke forsøgt det, for det er jo desværre ret almindeligt, at en indsendt Artikel har henligget 1 à 2 Maaneder inden dens Optagelse, og det er naturligvis galt; derved taber jo baade Artiklen og Bladet sit Renomé.

Redaktøren burde her have fri Hænder, thi Evnerne som Redaktør er Herr Vilh. Hansen i Besiddelse af, og det Tryk Presseloven lægger paa Herr H. turde være nok. Thi en mere interesseret og fremskuende Redaktør faar Bladet næppe.

Men som jeg for et Par Aar siden slog til Lyd for at faa Bladet udvidet, og navnlig for at faa det udgivet som Ugeblad (dog uden at høre en Lyd fra hverken Per eller Poul), saa kan jeg dog, selv som Principal, ikke understrege dette nok. Her ligger efter min Mening en af de første og største Opgaver, som hurtigst muligt maa søges løst.

Og naar det kommer — og det gør det — saa vil jeg foreslaa, at det antager et Handelsblads Form, ved foruden at være Fagblad, at bekendtgøre Markedsberetninger, Børsnoteringer og hvad der særligt kan være af Interesse baade for Medhjælperen og Principalen, og jeg tror, at „D. H. K. M. T." derved vil vinde betydelig mere i Anseelse og Udbredelse.

* * *

VORT BLAD! Faa skænker de Ord nogen videre Tanke, faa tænker over, hvad Betydning det egentlig har for en Organisation, at have sit eget velredigerede Organ, et Bindeled for os alle, hvor vi rigtig faar Følelsen af, at staa hinanden nær, skønt vi ere fordelte over hele Landet, her samles vi, her drøfte vi de Ting, der ligge for i Øjeblikket, her fremkommer enhver, ligegyldigt hvem, der staar i vore Rækker, til enhver Tid frit og uhindret med sine Meninger og Anskuelser, ligegyldigt enten de ere for eller imod de Dispositioner, der træffes af vor Organisation, med andre Ord dens Førstemænd. Vi kende jo heldigvis ikke til det, der saa ofte tales om indenfor faglige Organisationer, at kun de Meninger og Anskuelser kan komme til Orde, som er i Førernes Interesse for ikke at bringe Splid i Rækkerne. Et Blad for en Organisation er jo med andre Ord et Sted, hvor man med Tiden kan følge nævnte Bevægelses Historie gennem Aarene, skabe sig et klart og fuldt ud i enhver Retning paalideligt Billede af de Ting, der er foregaaet fra den Dag Organisationen traadte ud i Livet, og det vil kun kunne glæde enhver af os, at se den Tone, der til enhver Tid raader i vort Blad, der vidner om hvilken Enighed, der raader indenfor vore Rækker med de Skridt, der indtil Dato er foretaget af vor Organisation.

Gid det stedse maa blive saaledes.

En af de Tilfredse.

Stem i!

Mel.: Mens Nordhavet bruser.

Bag Disken og Pulten vi er en Flok,
I Stampe vi stod alt for længe.
Er Du da Dig selv og Dit eget nok?
Nej, vist ej! Til meget vi trænge!
Til Samling kalder vi alle Mand,
Nu Kampen gælder Din egen Stand.

Flaget vi hejser i smældende Blæst
Og stævner til Kampen med Ære.
Vi synger vor Sang, som vi vel kan bedst,
Thi Tiden har givet os Lære.
Ej Fremtid vindes ved Lediggang,
Men Modet styrkes ved frejdig Sang.

Ja, Sangen kan kalde det bedste frem
Fra Hjertets det dybeste Gemme.
Vi kalder paa Hjertet, men siger glem
Dog ikke Forstanden derhjemme.
Naar Sangen toner saa frit mod Sky
Den Sejr forjætter fra By til By.

Saa syng da kun ud af Dit fulde Bryst
Om Haabet og lønlige Længsel.
I Sangen bor Glæde og Livets Lyst.
Den løfter til Medgang fra Trængsel.
Den samler Kræfter i fælles Takt
Og stemmer Tonen til dybest Magt.

Stem i da en Sang, der kan ryste op
De lunkne, der ligge i Dvale.
Stem i med et kraftigt rungende „Stop"
Til alle, der modløse tale.
Staa fast og sejrer vi saa en Gang,
Vi hilser Sejren med Jubelsang.

P. M. Poulsen.

Agitationen for 7-Lukningen.

7-Lukningen gennemført i Horsens.

Fra Horsens skrives til os:

Horsens Afdeling kan meddele det glædelige Resultat, at nedennævnte Brancher nu er indgaaet paa at lukke deres Forretninger Kl. 7 Aften i Sommermaanederne: Manufakturhandlerne, Isenkram, Colonial (dog kun endnu i Byens Centrum), Modehandlerne, Blomsterhandlerne, Handskemagerne, Barbererne, Skotøjshandlerne, Boghandlerne. Dette heldige Udfald af vor Afdelings Arbejde for Sagen skyldes først og fremmest vor energiske Formand, Herr. Sten-Vandborg, der ved personlige Besøg blandt Principalerne har faaet 7-Lukningen gennemført.

H. Just.

I Aalborg og Nørre-Sundby

har Centralorganisationens Afdeling ligeledes udfoldet en virksom Agitation, der er resulteret i at Manufaktur-, Herreekviperings- og Trikotageforretningerne har besluttet at indføre 7-Lukningen de 4 første Ugedage.

7-Lukningen strandet i Nyborg.

Som tidligere meddelt var der næsten opnaaet Enighed mellem de Forretningsdrivende i Nyborg om 7-Lukningens Indførelse.

Nu melder „Detailhandlerbladet" at „man har nægtet at ville lukke Kl. 7". Dette Udfald er værd at drage Lære af! Medhjælperforeningen i Nyborg, der er oprettet af vor Organisation, men som vedblivende staar udenfor Landsorganisationen, har hverken Æren af at have rejst denne Sag, der skylder enkelte fremskridtsvenlige Principalers Initiativ, endsige Betingelser for at afværge Sammenbruddet.

Medens Centralorganisationen stadig indvinder nyt Land for 7-Lukningen, maa den udenforstaaende Lokalforening i Nyborg rolig se paa, at Sagen falder til Jorden.

Et nyt Varsko til Nyborg-Kollegerne om snarest at søge den Plads i vore Rækker, hvor de forlængst burde have været at finde.

Navneforandringen.

Som Moder til Barnet skal det være mig en Fornøjelse paa Hr. Kemps Opfordring at fremsætte de Grunde, jeg havde til mit Forslag.

Som, det er de fleste bekendt, eksisterer der her i Kjøbenhavn foruden vor flere Foreninger, hvis Formaal dog nærmest er at glæde og fornøje. Med et Navn som Handels- og Kontormedhjælpernes Forening eller endog Organisation vilde vi blive slaaet i Hartkorn med disse, og udenforstaaende vilde ikke ane, at vi var noget andet og mere end de andre. Afsondrer vi os derimod fra dem ved Navnet „Fagforening", vil enhver se Forskellen, og de Medhjælpere, hvis alvorlige Hensigt det er at arbejde for bedre Forhold, vil søge til os.

Desuden mente jeg, at vi var en Fagforening. Idet vi søger at varetage vore Interesser og højne Medhjælpernes Kaar, er der ingen Væsensforskel mellem vor Forening og Tømrernes, Snedkernes o. l., kun den som Faget giver. Herr Kemp gør opmærksom paa, at en hel Del Medhjælpere ikke tænker saadan, men at de med deres 60—120 Kr. om Maaneden, for ikke at tale om Damerne, føler sig betydelig hævet over den almindelige Arbejder. Det er rigtig, men Hr. Kemp ræsonerer efter min Opfattelse fuldstændig forkert, naar han mener, at der vedblivende skal kæles for disse fine Fornemmelser, der hindrer og bestandig har hindret de danske Medhjælpere fra at optræde tilstrækkelig klassebevidst.

At Navnet skulde skade Bevægelsen i Kjøbenhavn tror jeg ikke paa. I hvert Fald har det jo vist sig, at det trods et stort og energisk Arbejde fra vore Kollegers Side, ikke er lykkedes dem at samle ret mange i de kjøbenhavnske Afdelinger med deres hidtidige neutrale og fuldtud fredelige Udseende, det er da en Prøve værd at se, om ikke de klare Linier tiltaler Kjøbenhavnerne bedre.

Herr Kemp fik Indtrykket af, at Beslutningen var overilet. At Forslaget ikke var overilet fra min Side ved jeg, og jeg antager heller ikke, Afstemningen var det fra Medlemmernes, idet de under den Debat, der førtes før Forslagets Vedtagelse, havde Lejlighed til at sætte sig ind i de forskellige Synsmaader.

Til Slut skal jeg kun udtale min Forundring over, at Herr Kemp opfordrer Kongressen til at optræde som Formynder for os. Saavidt jeg ved, har Afdelingerne hidindtil haft Ret til at give deres Forening det Navn de ønskede, og jeg vilde finde det i høj Grad uheldigt, om Kongressen skulde sidde og vedtage et Navn for de kjøbenhavnske Afdelinger, naar disses Medlemmer havde vedtaget og ønskede et ganske andet.

Elisabeth Jørgensen.

En Maaneds Gage.

Hr. Grosserer, Landsthingsmand Holger Petersen!

„Dannebrog" meddelte forleden Dag, at De i Anledning af et Forretningsjubilæum havde tilstaaet hele Deres Personale en Maaneds Ekstragage, hvilket vilde sige den anselige Sum: 80,000 Kr.

80,000 Kr. er mange Penge, Hr. Grosserer, men De, som foruden at være Forretningsmand ogsaa er Patriot, véd sikkert at vurdere og agte andre Værdier end dem, som kan optælles i blanke Kroner.

Værdier som f. Eks. den personlige Frihed.

De maa sikkert vide, at der — selv blandt den store Flok, hvis væsentligste Opgave her i Livet det er at forøge Deres Formue — ogsaa findes saa kultiverede Mennesker, at de sætter denne personlige Frihed højere end nogle Kroner.

De vil derfor forstaa mig, naar jeg siger Dem, at „Dannebrog"s Meddelelse vilde have glædet mig endnu mere, om den havde lydt saaledes:

I Anledning af sit Forretningsjubilæum har Hr. Grosserer Holger Petersen givet sit Personale Tilladelse til i Fremtiden at indgaa Ægteskab, uden først at erhverve deres Principals Tilladelse.

Godgørenhed er en køn Dyd, Hr. Grosserer!

Men at bruge sin Penge-Magtstilling til at kue den personlige Frihed hos sine Medmennesker, den Frihed som Grundloven har givet enhver dansk Borger — det er ikke fint, Hr. Landsthingsmand.

Hillerød, Juni 1908.

Chr. J. Hansen.

Carl Ewald om Medhjælper-Kaar.

Det er ikke ofte man i dansk moderne Literatur træffer forstaaende Skildringer af danske Medhjælpere og deres Livsvilkaar. Bogen „En Brøk", hvormed Journalist Axel Wessel debuterede ifjor, gav noget i saa Henseende, men langt betydeligere er Fortællingen om „Harald Severin", der findes i det Bind Fortællinger af den afdøde Forfatter Carl Ewald, som for nylig udkom hos Gyldendal („Nye Mennesker").

Harald Severin var Kontorist hos en Grosserer, hvem han bedrog fra 1200 Kr. — Grosseren lod — selvfølgelig — den unge Mand arrestere, men da han opdager, at Kontoristen har været en uundværlig Støtte for sin gamle Mor, og for Kæresten, saa kommer den gode Grosserer til at spekulere over, om han nu ikke ved at byde sin Kontorist en Gage af 800 Kr. om Aaret har sin store Part i Skylden for de tre Menneskers Ulykke. Og da han bliver klar over, at Svaret absolut maa blive bekræftende, søger Grossereren at gøre godt igen, hvad han har forbrudt. —

Det har sin store Betydning, at en læst Forfatter hævder det, at danske Medhjælperes Lønvilkaar er usle, — det støtter vore Bestræbelser for at bedre dem; derfor skal der ogsaa gennem danske Medhjælperes Organ udtales en Glæde over denne Bogs Fremkomst. Disse Fortællinger er friske og interessante som Ewalds bedste.

A. H.

De direkte Medlemmer og Kongressen.

I Henhold til Artiklen i „D. H. K. M. T." Nr. 13 angaaende Valg af to direkte Medlemmer som Delegerede ved Kongressen i Aalborg den 23. og 24. August, synes jeg, at det maatte være bedst om der fra Hovedkontoret blev foreslaaet, hvem der skulde vælges imellem. Der er vist kun faa direkte Medlemmer, der kan afgive Stemme af Hensyn til at de direkte Medlemmer ikke kender hverandre indbyrdes, fordi de er spredte over hele Landet. En Undtagelse danner jo de Byer, hvor der ingen Afdeling er, for der kan jo nemt vælges baade 2 à 4 Repræsentanter. Vi her ude paa Landet er jo imidlertid ogsaa interesserede i Sagen og vilde ogsaa gerne have en Repræsentant med naar Lejlighed gives; for blandt os er der jo mangen een, der alene udgør et lille Agitationsudvalg. Og da Hovedkontoret har Navne og Adresser, maa det dog være lettest for det at opgive og foreslaa nogle Medlemmer. Da Fristen til Valget udløber den 5. August, er der jo ej heller nogen lang Tid til Diskussion og lignende her i Bladet.

Hvam St., Juli 1908. *Juul Frederiksen.*

Hvem skal de direkte Medlemmer stemme paa som Delegerede til Kongressen?

Jeg anbefaler: Kommis Johs. Hansen, Skibby, Kommis N. Fristed, Laven, Bogholder Chr. Clausen, Roskilde, Bogholder R. Hvitved, Ebeltoft.

Alle gode, med Foreningsarbejdet kendte Kolleger. *Et Medlem.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Odense. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Tirsdagen den 21. Juli Kl. 9 i Lokalerne med følgende Dagsorden: 1) Meddelelse fra Formanden. 2) Valg af 2 Delegerede til Kongressen. 3) Eventuelt Forslag til Kongressen. 4) Eventuelt.

Slagelse. Kasserer: L. J. Andersen, Løvegade 34.

Den sorte Tavle.

Slettede med Restance er i Januar Kvartal følgende direkte Medlemmer: Iver A. Iversen, Kommis, Skagen. Karl Petersen, Kommis, Avning. Johs. Sørensen, Boghandlermedhj., Roskilde. Schultz, Kommis, Maribo. N. Chr. Holst, Bogholder, Roskilde. P. Christensen, Kommis, Aalestrup. Jens Sørensen, Kommis, Brønderslev. P. Chr. Pedersen, Kommis, Hobro. P. A. Petersen, Kommis, Malling. A. L. Krogh, Bogholder, Skern. Chr. Johansen, Kommis, Hinnerup.

Aarhus, Juni 1908. *Chr. Ingvoldsen,* p. t. Hovedkasserer.

Slettet af Sorø-Afdelingen paa Grund af Restance er: Boghandlermedhjælper S. A. Aarsleff, Sorø. *H. Madsen,* p. t. Kassserer.

Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening, Kjøbenhavn (Kolonialafdelingen) har paa Grund af Kontingent-Restance slettet: Alfr. Olsen, Husumgade 29, 1. Sal.

Karl Petersen, p. t. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: (fung.)
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns og Omegn. Formand E. S. SCHIBLER, Arkonagade 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Centralorganisationens Engageringsbureau.
Kjøbenhavn: CARL CHRISTENSEN, Hesseløgade 4.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

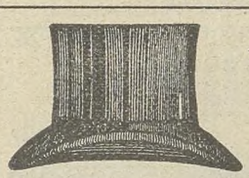
Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Tefl. 1215. **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

A. Milvertz, Sorø.
◇ *Frisør- & Barbersalon,* ◇
Specialitet: Hovedmassage med Kinin mod Skæl og Haaraffald.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. HESTBECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I Københavns sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

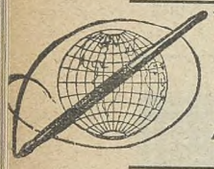
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skobgade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'

Skotøjsorretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rund skrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis S. Andersen.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. Juli.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn. *STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.*
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Handels- & Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.
Kontor: *Mejlgade 5, Aarhus.*

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer		Kr. 0,50
— 10	—	— 0,85
— 25	—	— 1,50

Stationsforst. **S. C. Berthelsen, Vordingborg.**

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader, fine Confecturer faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Dinér fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.

La Premiere

Skræder-Etablissement

L. Millgaard

Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.

1. Klasses Herre-Skræderi.

Leverandør til Varelotteriet.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

Specialitet: **uopslidelige Saaler.**

Telefon 231.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer

tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,

Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Peter Christensens

Hatte- & Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags

◇ Bog- og Papirhandel ◇

Husk

Ateliér CENTRAL

Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clementz,

Juveler & Guldsmed

Østergade 17. Kolding.

F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Første Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen

◇ Skræderforretning ◇

Kiretorvet 12. Kolding.

anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til

Jakob Brems, Kolding,

hvor De bliver bedst betjent.

NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**

faas hos

Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen,

Vognmands- og Droskekørsel,

Laasbyade Nr. 35, Kolding,

anbefales.

Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SPECIALFORRETNING "BRISTOL" HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt

Kravats

i **Manchethuset**

Særlig anbefales hjemmesyede

Krave- og Manchetskjorter.

NB. 1. Klasses Herresræderi.

F. C. Rosted.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales

d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser

1. Klasses Reparationsværksted.

Chr. Christensen.

Cafe „Standard"

JENS C. NIELSEN.

Telf. 265.

Jærnbanepladsen, Vejle.

Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

C. W. OBEL'S

Cigarer

La Renomme	Turi
Amata	Flor de Cuba Regalia.
Reforma	Donna Anna.

samt øvrige Sorter anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste **ægte**

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af alle **Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.

Meget stort Klædelager.

Leverandør til Varelotteriet.

P. Rigenstrup,

Skræddermester.

Esbjerg.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.

Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

Chr. Eriksen.

(Vald. Nielsens Eftf.)

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 15. 1. August 1908. 8. Aargang.

De direkte Medlemmers Repræsentation paa Kongressen.

De direkte Medlemmer anmodes indtrængende om **inden 5. August** at indsende Stemmekortene i udfyldt Stand til Hovedkontoret.

Dagsorden

ved

Centralorganisationens 3. ordinære Kongres i Aalborg den 23. og 24. August 1908.

1) **Forslag til Forretningsorden.**
2) **Prøvelse af Mandaterne.**
3) **Valg af Kongressens Tillidsmænd.**
4) **Formanden aflægger Beretning.**
5) **Hovedkassereren aflægger Regnskab.**
6) **Redaktøren aflægger Beretning.**
7) **Behandling af indkomne Forslag.**

A. Almindelige Forslag.

Herning, Randers og Ringkøbing Afd. foreslaar:

a. Oprettelse af et Oplysningsbureau.

Hjørring Afd. foreslaar:

b. I Henhold til § 12 i Centralorganisationens Love paalægger Kongressen Hovedbestyrelsen at drage Omsorg for, at Hovedkassereren stiller en i Forhold til, hvad der indgaar i Centralorganisationens Kasse og i Arbejdsløshedskassen, betryggende Kavtion, og at et Udvalg indenfor Hovedbestyrelsen fører Kontrol med Hovedkassererens Kassebeholdning og Regnskabsføring.

Horsens, Næstved og Randers Afd. foreslaar:

c. Udvidelse af Medlemsbladet.

Kolding og Nykøbing, M. Afd. foreslaar:

Medlemsbladet udgaar som Ugeblad.

Horsens Afdeling foreslaar:

d. Fælles Love indenfor de forskellige Afdelinger.

Kolding og Randers Afd. foreslaar:

e. Omordning af vort Engageringsbureau.

Kolding Afd. foreslaar:

f. Statstilskudet til Foredrag søges forhøjet.

H. & K. M. Fagforening, Kjøbenhavn, foreslaar:

g. Saafremt Kongressen vedtager at ansætte en fastlønnet Forretningsfører, overflyttes Centralorganisationen sit Hovedsæde til Kjøbenhavn.

Nykjøbing, M., Afd. foreslaar:

h. Centralorganisationen udsender mindst en Gang aarlig en af de ledende Mænd til Afdelingerne for at holde Agitationsmøder og

i. Ordlyden paa Plakaterne forandres.

Odense Afd. foreslaar:

j. Der fastsættes et ensartet Navn for samtlige Afdelinger, f. Eks. H. & K. M.s Organisation (By).

Randers Afd. fremsætter:

k. Forslag til et Fagmærke.

Ringkøbing Afd. fremsætter Forslag angaaende:

l. Lønningerne paa de offentlige Kontorer.

B. Forslag til Lovændringer.

Centralorganisationens Love.

Esbjerg Afd. foreslaar:

§ 3. Ekstrabetaling for Overarbejde.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 6. 1ste Stk. ændres til: Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Krone pr. Maaned, hvoraf 50 Øre henlægges til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love. Afdelingerne fastsætte selv deres Kontingent.

H. & K. M.s Fagforening, Kjøbenhavn, foreslaar:

1ste Stk. ændres til: Kontingent til Centralorganisationen er 50 Øre maanedlig pr. kontingentydende, mandligt Medlem og 25 Øre maanedlig pr. kontingentydende, kvindeligt Medlem. Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Vejle Afd. foreslaar:

1ste Stk. ændres til: Kontingentet fastsættes til Kr. 1,50 pr. Maaned for alle Afdelinger under Centralorganisationen. Deraf gaar 1 Kr. til Arbejdsløshedskassen og Centralorganisationen og 50 Øre til den lokale Afdeling.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

I 2det Stk. rettes 2 Maaneder til 1 Maaned.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 7. Afdelingsmedlemmerne betaler, naar de er uden Engagement og under Militærtjeneste kun Kontingentet til Arbejdsløshedskassen.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 8. 1. Stk. a) ændres „maanedlig" til „kvartalsvis".
1. Stk. b) ændres „Hovedkassereren" til „Hovedkassen".

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 9. Paragrafen ændres til: Centralorganisationen administreres af Hovedbestyrelsen, der bestaar af Formanden, Redaktøren og 7 af Kongressen dertil valgte Medlemmer. Hovedbestyrelsesmøde afholdes ordinært 2 Gange aarligt, i Februar og August. Hovedbestyrelsen tager under Ansvar for Kongressen Beslutning i alle Spørgsmaal (se dog § 23).

Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte Næstformand og Sekretær samt 2 Medlemmer, der sammen med Formanden udgør Forretningsudvalget. Dette kontrollerer Formandens Forretningsførelse og afgør alle vigtigere, løbende Sager. Det holder ordinært Møde hveranden Maaned. Formanden eller de to valgte Medlemmer kan naar som helst forlange Forretningsudvalgsmøde afholdt.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 12. 1ste Punktum ændres til: Formanden leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret og skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse til ham hurtigst muligt besvares. — „Hovedkassereren" ændres til „Formanden".

Esbjerg Afd. foreslaar:

§ 17. Til Kongressen har enhver af de under Centralorganisationen indordnede Foreninger Ret til at sende en Repræsentant for hver 50 Medlemmer eller en Del deraf. Medlemstallet regnes efter sidste Maaneds Opgørelse. De direkte Medlemmer danner en Afdeling for sig og er som saadan repræsenterede paa Kongressen.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 21. Punkt 2 ændres til Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 22. Kongressen vælger Formanden, Redaktøren og Hovedbestyrelsen med 7 Suppleanter, 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 24. 1ste Punktum ændres til: Kongressen vælger tre Agitationsudvalg, et for Jylland, et for Fyn og et for Sjælland, medens i Kjøbenhavn Fællesbestyrelsen fungerer som Agitationsudvalg. Hovedkassereren ændres til „Formanden".

Odense Afd. foreslaar:

Der oprettes et selvstændigt, fynsk Agitationsudvalg bestaaende af 3 Medlemmer, som vælges paa hver ordinære Kongres. Medlemmerne skal saa vidt muligt repræsentere de respektive fynske Afdelinger.

Arbejdsløshedskassens Love.

Aalborg Afd. foreslaar:

§ 2. Der tilføjes: Pladsledige og i Militærtjeneste værende Medlemmer svarer dog intet Bidrag.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 6. Slutningen ændres til: Formanden varetager de daglige Forretninger, modtager Indbetalinger og foretager Udbetalinger efter Forretningsudvalgets Anvisning.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 12. „Hovedkassereren" rettes til „Formanden".

Slagelse Afd. foreslaar:

§ 14. Medlemmer af Arbejdsløshedskassen bliver understøttelsesberettigede efter et Aars uafbrudt Medlemsskab.

Slagelse foreslaar:

§ 23. Understøttelse udbetales efter stigende Skala i Forhold til Medlemsskabets Varighed.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Enhver, der har staaet 3 Aar uafbrudt som Medlem, og som derom fremsætter Begæring har Krav paa Understøttelse, der andrager 30 Kr. om Maaneden stigende med $1^1/_2$ Kr. maanedlig for hvert fuldendt Medlemsaar udover de første 3 Aar indtil et højeste Beløb af 50 Kr. om Maaneden og strækkende sig over et Tidsrum af 3 Maaneder stigende hver 5te Aar med en Maaned indtil højest 12 Maaneder, saaledes at Stigningen begynder forfra efter hver oppebaaren Understøttelse. Understøttelsen beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet.

8) Sociale Reformer.

a. *Kontormedhjælpernes Arbejdstid.* Indleder: *Vilh. Hansen,* Frederiksberg.

b. *Lærlingespørgsmaalet.* Indleder: *Chr. Ingvoldsen,* Aarhus.

c. *Lovbefalede Siddepladser i Butiker og Udsalgssteder.* Indleder: *Th. Hansen,* Aalborg.

9) **Fastsættelse af Lønningerne.**
10) **Valg af Tillidsmænd.**
11) **Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.**
Herning Afd. foreslaar Herning.
12) **Eventuelt.**

Fra Centralledelsen.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholdt ekstraordinært Møde i Aarhus den 26. Juli. Det langvarige Møde — det varede fra Kl. 9 Formiddag indtil Kl. 7 Eftermd. — beskæftigede sig især med Centralorganisationens fremtidige Administration og den forestaaende Kongres. — Frøken Louise Bjørner, Kjøbenhavn, deltog paa Grund af Bortrejse til Udlandet ikke i Mødet.

FORMANDENS BERETNING.

der aflagdes af den fungerende Formand, Vald. Pedersen, Aarhus, omfattede Perioden siden sidste Hovedbestyrelsesmøde ultimo Marts, der navnlig karakteriseredes ved de administrative Forandringer, som Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse hidførte. Det lagtige Arbejde havde samlet sig om 7-Lukningen. Agitationen herfor var ført med Iver af mange Afdelinger og gode Resultater var naaet i flere Byer, medens Forhandlingerne med Handelsforeningerne endnu verserede andre Steder, uden at der var Udsigt til at naa Reformens Virkeliggørelse i indeværende Sommer. Saaledes var det ikke lykkedes at forny den sidste Sommer i Aarhus gennemførte 7-Lukning, men Afdelingens Agitation resulterede dog i, at ca. 500 Forretninger deltog i den tidlige Butikslukning. — Derimod havde vore Bestræbelser for at opaaa en for Medhjælperne gunstigere Affattelse af Butikslukningsloven, navnlig med Henblik paa Lovens Udvidelse til en tidligere Lukketid, ikke ført til det forønskede Maal. Retningen for vort Arbejde paa dette Omraade maatte derfor være givet i Kritik af den vedtagne Lov og Forberedelser til ved Revisionen om faa Aar at opnaa, hvad der gik tabt ved den foreliggende Affattelse. — Lærlingevedtægterne, der nu var gennemført i en Række Byer, var et af de Spørgsmaal, som stilledes noget i Skygge af de andre Opgaver, der optog Tiden i Beretningsperioden. I Odense havde Vedtægten givet Anledning til fortsat Kritik fra Principalernes Side; Randers havde indsendt Andragende uden at Svar dog endnu forelaa. — Angaaende Statstilskudet til Foredrag indenfor Handelsstandens Organisationer havde Hovedkontoret udsendt Meddelelse til Afdelingerne. Fra disse forelaa der nu Andragender om Tilskud til et samlet Beløb af ca. Kr. 2,900. Sommerens Medhjælperstævner kunde udvise god Tilslutning og et vellykket Forløb. Enkelte Stævner var endnu planlagt inden Sommerens Slutning.

Beretningsaflæggelsen efterfulgtes af en langvarig og særdeles indgaaende Drøftelse, hvis første Afsnit særlig tog Sigte paa Centralorganisationens Administration som navnlig ogsaa den fremtidige Form herfor. Ligeledes forhandledes der om de foreliggende faglige og socialpolitiske Anliggender, og derhenhørende Beslutninger blev tagne.

REDAKTØRENS BERETNING.

konstaterede, at „D.H.K.M.T." trods Sommeren kunde opvise en stadig Forøgelse i Indholdet og forøgede Krav til det Arbejdsfelt, som er stillet vor Tidende. De i Beretningstiden udgivne 8 Numre indeholdt 68 Spalter, hvoraf 33 optoges af redaktionelt, 26 af indsendt Stof, medens 9 Spalter var forbeholdt Afdelingsmeddelelserne. Vilh. Hansen oplyste, at det var lykkedes at knytte enkelte Medarbejdere til Bladet; denne Medarbejderstab var ganske vist — med Undtagelse af Frk. Johanne Berg, Aalborg, der behandlede Kvindespørgsmaalet — af lejlighedsvis Karakter. Imidlertid var det glædeligt gennem Enquèten „Vort Blad", ligesom ved de talrige Forslag om Bladets Udvidelse at erfare om den vaagne Interesse for „D,H.K.M.T.", der øjensynlig raadede i store Medlemskredse. Ventelig vilde det lykkes at overvinde de Vanskeligheder, som den altfor knebne Plads i det nuværende Format rejste mod en Forøgelse af Stof og nye Emners Inddragning til Behandling. Efter et Tilbageblik paa Indholdet siden Marts og efter nogle korte Bemærkninger fra Hovedbestyrelsesmedlemmer, godkendtes Beretningen enstemmigt.

HOVEDKASSERERENS BERETNING.

Chr. Ingvoldsen kunde begynde med at fastslaa, at den jævne Fremgang i Medlemsantallet, der fremhævedes ved forrige Møde, var uforandret. Samhørigheden mellem Organisation og Arbejdsløshedskasse syntes i enkelte Tilfælde ikke at være fuldt erkendt, men kun en Afdeling havde givet Organisationen Fortrinet m. H. t. rettidig Afvikling med Hovedkassen. Arbejdsløshedskassen var nu vel indarbejdet og fungerede, som den øvrige Del af vor Organisation, tilfredsstillende.

Budgettet for Halvaaret $^{1}/_{7}$—$^{31}/_{12}$ 1908 samt Status pr. $^{30}/_{6}$ forelagdes og drøftedes. Det reviderede Regnskab fremlægges ved det ordinære Møde før Kongressen. Det regnskabsmæssige Spørgsmaal foranledigede Meningsudvekslinger vedrørende Conteringen af Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Administrationsudgifter. Fremtidig ordnes dette saaledes, at Kontorassistancen, direkte Udgifter og Halvdelen af de almindelige Kontorudgifter belastes Kassens Afdeling A; Centralorganisationen bærer derimod Gagerne til Tillidsmændene og Kontorholdet. — Revisionsspørgsmaalet drøftedes, og fremsættes der til Kongressen Forslag om en Nyordning, der vil medføre en Forandring paa dette Omraade.

Flere Andragender forelaa, bl. a. fra Næstved om Dækning af et Underskud ved det dér afholdte Stævne, og fra Viborg om Bevilling af en væsentlig Del af Udgifterne ved det der paatænkte Stævne. Disse Andragender kunde ikke imødekommes, da Hovedkassens Tilskud udelukkende omfatter Dækning af en Talers Rejseomkostninger, og det maatte være de arrangerende Udvalgs Pligt at tilrettelægge Stævnerne saaledes, at man sikrede sig mod Underskud. — Et Andragende fra Kjøbenhavn om Bevilling af et Laan paa nærmere fastsatte Vilkaar bevilgedes.

FORSLAGENE TIL KONGRESSEN

drøftedes indgaaende. Det viste sig, at Lovændrings-Forslagene var forholdsvis faa, medens der baade fra Afdelingerne og Hovedledelse fremsættes Forslag om Anliggender som Oprettelse af et Oplysningskontor, Omordning af Pladsanvisning, Indførelse af et Organisationsmærke og — foreslaaet af flere Afdelinger — Udvidelse af „D. H. K. M. T.". Det sidste Spørgsmaal affødte en udførlig Forhandling, der sluttede med Vedtalelse af et af Redaktøren fremsat Forslag til Kongressen om Bladets Udvidelse. Angaaende de forskellige Forslags Ordlyd henvise vi til foranstaaende Artikel.

VORT FREMTIDSARBEJDE OG KONGRESSEN.

Som sædvanligt vil der ogsaa ved den forestaaende Kongres blive holdt faglige Foredrag med efterfølgende Diskussion angaaende saadanne Emner, der hører til vore nærmestliggende Opgaver. Om disse Spørgsmaals Art og vor principielle Stilling dertil førtes der en længere Forhandling, navnlig med Henblik paa Arbejdstiden i Kontorfaget, som man erkendte nu maatte inddrages under vort Reformarbejde. — Det overdroges til Vilh. Hansen, Chr. Ingvoldsen og Th. Hansen, Aalborg, ved Kongressen at holde de indledende Foredrag og til det ordinære Hovedbestyrelsesmøde at formulere vore Standpunkter til henholdsvis Arbejdstiden paa Kontorerne, Lærlingespørgsmaalet og Siddepladser i Butikerne.

KONGRESSEN.

Dagsordenen for den 3die ordinære Kongres i Aalborg fastsattes og forskellige derhen hørende Forhold underkastedes Behandling eller henvistes til det ordinære Hovedbestyrelsesmøde, der afholdes i Aalborg den 22. August.

Sluttelig drøftede Hovedbestyrelsen enkelte administrative og andre Anliggender, og Mødet sluttedes efter en Forhandlingsdag, der strakte sig over 9 Timer.

Agitationen for 7-Lukningen.

Overvejende Flertal for Reformen i Vejle.

Vor Afdeling i Vejle har været nær ved at melde: 7-Lukningen gennemført! Efter den Agitation, der er udfoldet, er der oparbejdet en umiskendelig Stemning blandt Befolkningen for dette Medhjælpernes Krav om en kortere Arbejdstid. — Pjecen „Til det købende Publikum" er udsendt i et Antal af 500, og de bekendte 7-Lukningsplakater har fra 7—800 forskellige Pladser taget Borgerskabets Opmærksomhed fangen.

Om det udfoldede Arbejde og de opnaaede Resultater giver nedenstaaende Korrespondance, der skylder en af Afdelingens og Medhjælperbevægelsens dygtige og interesserede Mænd, Bogholder Jens Johansen, nærmere Oplysning.

Bogh. J. skriver:

„I enkelte Brancher var vi Maalet saa nær, at vi havde begrundet Haab om et heldigt Udfald, f. Eks. i Manufaktur, hvor der her i Byen er 16 Forretninger, vi havde heraf 11 Underskrifter og fra 3 bestemt Løfte om Tilslutning, saafremt 2 andre Ikke-Underskrivere gik med. Sidstnævnte 2 Herrer, Indehavere af de største Forretninger i ovenstaaende Branche her paa Pladsen, viste imidlertid deres Kollegialitet paa den, efter vore Begreber, ejendommelige Maade — at de nægtede Tilslutning til Trods for, at man skulde synes det vilde være mest i Overensstemmelse med vor moderne Tids Tendenser, om de store Forretninger med det store Personale i et Spørgsmaal som det foreliggende, foregik sine mindre Kolleger med et godt Eksempel, specielt da man, støttet til skriftlige Udtalelser fra Principaler i Byer, hvor 7-Lukningen er indført, rolig kan gaa ud fra, at Behageligheden ved denne lille Reforms Indførelse mange Gange vil opveje den Smule Ulempe, som vil være forbunden med at gøre Kunderne fortrolige med den lille Forandring i Forretningslivet; ej heller burde d'Herrer overse, at det vilde være et betydeligt Plus til Medhjælpernes i Forvejen karrigt tilmaalte Hviletid.

Af Isenkræmmere, hvoraf her findes 10, var de 9 villige til at lukke Kl. 7, den 10de, som før har vist sig fra den Side,

paatog sig hele Ansvaret for Reformens Kuldkastelse i dette Fag. Ligesaa gik det med Bog- og Papirhandlere, en Branche, som i andre Byer forlængst har indført 7-Lukning paa eget Initiativ, her var et Par Stykker nok til at udelukke Fremskridtet.

Blandt Herreekviperings-, Bundtmager- og Trikotageforretninger fik vi Tilslutning fra langt den overvejende Del, men selvfølgelig var der ogsaa her Folk, som vilde gaa Bagstrævets Ærinde og lægge sig paa tværs af Udviklingen. Sidst hjemsøgte vi Kolonial-, Urtekram- og Produktforretningerne, i hvilke Fag vi fik saa mange Underskrifter, at det overtraf vore dristigste Forventninger, idet ca. 80 pCt. af disse Forretninger ydede Sagen sin Støtte, men ogsaa i dette Fag maa det med Beklagelse noteres, at det var de store Forretningsdrivende, der stillede sig afvisende, det synes som Egoismen florerer rigt blandt de store Handlende i vor By, Reformens faa Modstandere har vi nemlig fundet deriblandt, d'Hrr. er sikkert Tilhængere af den gamle Sætning: „Først mig selv og saa mig selv osv."

7-Lukningen i Odense.

Her i Byen gjorde vi for første Gang et virkeligt Stykke Arbejde for denne Sag, men som almindeligt bekendt er Arbejdet her i Byen meget vanskeligt. Det lykkedes os dog at gennemføre 7-Lukning for Farve- og Tapethandlernes Vedkommende. Endvidere havde vi samtlige Manufaktur-, Trikotage-, Broderi-, samt Baand- og Modehandleres Underskrifter paa fire nær. Trods alle Henvendelser nægtede disse fire altsaa at gaa med til denne Reform, saaledes, at vi ikke i Aar kan proklamere 7-Lukningen gennemført. Dog en solid Grundvold er lagt og ved et roligt, besindigt og sagligt Arbejde er det min Overbevisning, at vi til næste Aar vil sejre i denne Sag. Vi har mødt megen Sympathi paa vor Vandring med Listerne, men mange Steder er vi bleven mødt med Uvilje, ja ligefrem Vrede, dog er det os en Tilfredsstillelse at kunne notere, at mange af de sidstnævnte Principaler har set med andre Øjne paa vor Sag, og endelig efter gentagne Besøg med Glæde har sat deres Navn paa Listerne.

Odense i Juli 1908. Birger Kruuse.

Svendborg.

Foreningen afholdt den 8. ds. et offentligt Møde angaaende 7-Lukningen. Formanden, H. P. Jensen, bød Velkommen, hvorefter Valdemar Pedersen, Aarhus, holdt et godt Foredrag om 7-Lukningens Berettigelse, og paapegede de Mangler, der klæbede ved den for nylig vedtagne 8-Lukkelov.

Til Slut opfordrede han de tilstedeværende Medhjælpere, der endnu ikke var Medlemmer, til at melde dem ind i Foreningen, hvor de rettelig havde hjemme, og som de i Længden vilde faa Nytte af.

Kommis E. I. Rosleff talte i Tilslutning til Indlederen i et lille, kvikt Foredrag.

Derefter hævede Formanden Mødet med en Tak til Talerne og den mødte Forsamling.

Dette Møde var det bedst besøgte, Foreningen her endnu har haft; der var ogsaa mødt en Del Principaler, men der var ingen af d'Herrer, som fandt Anledning til at udtale sig.

H. M. H.

KVINDERNES RUBRIK.

VED JOHANNE BERG, AALBORG.

KAMMERATSKABSFØLELSE!

Det er ret sørgeligt at se, hvor Handelsstandens Mænd og Kvinder mangler Kammeratskabsfølelse; det gør sig navnlig gældende, hvor Mænd og Kvinder arbejde sammen. Fra den Tid Kvinderne begyndte at trænge igennem til selvstændigt Erhverv, har Mændene været vant til at se skeptisk paa hendes Arbejde, har mange Gange i hende set en Konkurrent — maaske til Tider ogsaa en Smudskonkurrent, — og som saadan behandlet hende med den Overlegenhed, hvormed man behandler noget, man har imod; men ikke kan undgaa.

Efterhaanden som Tiderne skifte, har dog Mændene faaet Øjnene op for det rimelige i, at Kvinderne søger deres Virksomhed ligesaa godt i Butik og paa Kontor, som i et hvilket somhelst andet Fag; men de har endnu ikke lært at betragte hende som Kollega og Kammerat, — kun som Damen. — At Kvinderne selv heri har den største Skyld turde være givet.

Ofte møder den kvindelige Medhjælper en halv eller hel Time senere om Morgenen end den mandlige, han skal være paa Pletten, for at lukke Butikken op og tage imod de første Kunder. Var det ikke rimeligt, at det gik paa Tur, saaledes at den kvindelige Medhjælper ogsaa tog sin Del heri. Eller, hvor tit staar der ikke en uoplukket Kasse paa Lageret med nye ankomne Varer; ja, den faar Lov til at blive staaende til Kommissen faar Tid til at komme ud og slaa den op; det falder ikke Ekspeditricen ind, at hun kan tage Hammer og Brækjern og faa det Arbejde fra Haanden. Og hun vilde sikkert ogsaa blive meget forbavset, om nogen bad hende derom. Der kunde nævnes Masser af Eksempler paa, at den kvindelige Medhjælper vil og bliver fritaget for mange Slags Arbejder, som for den mandlige Medhjælper er selvfølgelige.

Her fremkommer det skæve Forhold. Naar Kvinder skal arbejde sammen med Mænd og ellers føle sig ligeberettiget med dem, maa hun komme bort fra at betragte sig som for fin og sart til dette eller hint Arbejde, og ikke tænke som saa ofte: „Det kan Kommissen eller det kan Kontoristen gøre." Nej, hun maa tage sin Tørn og Arbejdet, som det kan falde, sammen med ham; og heller ikke blive fornærmet, om han en Gang skulde glemme at lade hende gaa først ind ad Døren, eller glemme at lukke den efter hende, naar hun gaar.

Det gælder ogsaa i vor Organisationskamp. De kvindelige Medlemmers Tal er jo saare ringe; de mener ikke, det er nødvendigt at være Medlemmer af en faglig Forening, og Mændene giver dem mangen Gang Ret heri. Damerne kan jo komme med, naar der skal være Bal eller anden Selskabelighed, saa kan de ikke undværes, men naar det gælder de alvorlige Forhandlinger, ja, saa lyder Parolen: „Det har Damerne ingen Forstand paa."

Skal den rigtige gode Kammeratskabsfølelse opnaaes, maa Mænd og Kvinder række hverandre Haanden i gensidig Forstaaelse af, at naar det gælder Virke for fælles Arbejde og fælles Sag, skal alle være med uden Hensyn til, om de tilhører det ene eller andet Køn.

En lille Historie fra Hjørring.

Tænk en Gang. Man har forsøgt at gennemføre en 7-Lukning i Hjørring. Dette Fænomen, dette skønne Syn fra en langt bortliggende Eventyrverden, har man forsøgt at iklæde Virkelighedens Klædebon — ogsaa i Hjørring. Hjørring, som havde saa svære Fødselsveer for at bringe en 8-Lukning til Verden, og som saa alligevel kun bragte et sølle Foster, der straks afgik ved Døden af Mangel paa Pleje af sin egen Mor'. Faderen den Tøffelhelt, havde ingen Ting at skulle have sagt.

Altsaa 7-Lukning er forsøgt i vor kære By. Det var rigtignok kun i en Branche. Den gik da heller ikke.

Det gik saaledes til:

Der var et Par udmærkede og behjærtede Kolleger, som belært af, hvad der er sket i de fleste Byer i vort lille Land, havde Initiativ og Mod. De lavede en Liste, fik deres Principaler til at anbefale og gik saa ud til de Hjørring-Manufakturister, og alt gik ogsaa udmærket, indtil — det ikke gik længere. Det var da de stødte paa to Repræsentanter for hjørringensisk Bagstræv.

Den første var Købmand S. Kloch i Flensborg Lager. Det er en stor Forretning, i hvert Fald beskæftiger den en Masse Damer, vi kan ikke faa Munden til at sige „kvindelige Kolleger". Hvor mange der er har vi aldrig kunnet faa Tal paa, navnlig fordi der ikke findes en eneste mandlig Medhjælper i den Forretning, men der er mange.

Hr. Kloch sagde rent ud Nej, og det kan vi godt lide ham for. Væk med Vrøvlet. Men et er vist, at havde vi Handelsmedhjælpere Magt som vi har Agt, — og de' ska' nok kom' — da vilde Hr. Klochs Bestræbelser som Repræsentant for hjørringensiske Bagstrævere være spildte.

Den anden var vor — som vi troede — gode Ven Købmand Chr. Lauritsen, Torvet. Det var nemlig ham, som da vi arbejdede for 8-Lukning udtalte: „Ja saa gerne. Kunde vi blot faa lukket Kl. 6. Det kunde Ingen skade, naar vi vare enige derom".

Nu svarede Hr. Lauritsen til 7-Lukning: „Fordi at Hr. Købmand X ønsker at komme i sin Have Kl. 7, kan jeg ikke lukke til den Tid."

Det er ikke oversat paa jysk: Væk med Vrøvlet.

Men nu ved de danske Manufakturmedhjælpere, at naar deres Kolleger i andre Byer er fri Kl. 7, da skal de hos Chr. Lauritsen, Hjørring, staa i Forretningen til Kl. 8 — eller maaske et lille Kvarter over — for der er jo da ingen Mening i, at Købmand X skal i sin Have Kl. 7.

Kreti & Pleti & Co.

Medhjælperstævner.

DET NORDJYDSKE STÆVNE.

Søndag den 12. Juli havde Medhjælperne fra de tre nordjydske Afdelinger sat hverandre Stævne i den lille smukke By Frederikshavn. Der var Sol paa Himlen og Sol over alle de Medhjælperansigter man saa.

Efter at alle de Fremmede var ankomne spadseredes der, under Frederikshavn-Kollegernes Førerskab, rundt i Byen og ved Havnen. Kl. $2^1/_2$ mødtes alle paa Banegaardspladsen for samlede at tage ud til Bangsbo Skov. Her nød man hurtig en let Forfriskning i „Møllehuset", hvorefter alle Deltagerne lejrede sig ude paa en smuk grønklædt Slette. Her bød Formanden for Aalborg-Afdelingen, Bogholder Wolthers, Forsamlingen Velkommen og udtalte det Haab, at dette Medhjælperstævne ligesom de foregaaende maatte bidrage til at fæstne den Samfølelse, der var nødvendig for at der kunde udrettes noget gennem Organisationen.

Derefter fik Centralorganisationens fung. Formand, Vald. Pedersen, Aarhus, Ordet, og holdt et udmærket klart Foredrag

hvori han i store Træk gennemgik Centralorganisationens Historie, og navnlig dvælede ved de Goder, vi gennem faglig Organisation har opnaaet. P. omtalte derefter Lukkeloven og udtalte, at den for de fleste Medhjælpere betød Tilbagegang i Stedet for Fremgang, og det eneste Gode, der var ved Loven, var den Bestemmelse, at den skulde revideres om 5 Aar; til den Tid mente Taleren, at de danske Medhjælpere selv kunde sige, hvordan en saadan Lov skulde være. — Taleren henvendte sig derefter til Kvinderne og bad dem ikke at holde deres Mænd og Kærester tilbage, naar de skulde til Møder i deres faglige Organisation, men tværtimod opildne dem til at gaa derhen og være med til at virke, for at forbedre Standens Kaar, og dermed jo ogsaa deres egne. Taleren sluttede med et kraftigt besvaret „Leve Centralorganisationen".

Wolthers takkede Vald. Pedersen for Foredraget, hvorefter Forsamlingen spredte sig rundt om i Skoven og paa Bakkerne.

Ved Festmaaltidet, hvor Hein, Hjørring, præsiderede, herskede der den ypperligste Stemning. Taler og Sange faldt Slag i Slag. — Ipsen talte smukt og hjertevarmt for „de trofaste" indenfor vore Rækker, ikke dem, der kom i Dag og gik i Morgen, men dem, der kom og blev. Vald. Pedersen talte for Standen og senere for Centralorganisationen osv. osv.

Derefter gik Dansen „saa let gennem Lunden".

Det var en ualmindelig mild og smuk Sommernat. Luften var mættet med krydrende Duft af Roser og Kaprifolier, og rundt om lød glade og leende Stemmer, der var Ungdom og ungdommelig Stemning over det Hele.

Inden man skiltes var den nye Dag begyndt at gry, og med gryende Dag vaagner man op til Bevidstheden om, at det gælder nye Kampe for Livet og det daglige Brød. *Johanne Berg.*

Det fynske Medhjælperstævne.

Søndag den 9. August afholder de organiserede Medhjælpere paa Fyn med forventet Tilslutning fra sydjyske Standsfæller et Medhjælperstævne i Middelfart og Omegn.

Ankomsten til Middelfart finder Sted ved 9-Tiden, hvorefter Deltagerne marcherer til Turisthotellet, hvor Frokosten indtages i Haven Kl. 9½.

Kl. 10½ spadserer Deltagerne til Grøndal, hvorfra man færges over til Fanø i Lillebælt, hvor Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, taler og hvor Kaffen siden indtages.

Kl. 2 retourneres til Middelfart. Kl. 3 Ankomst til Snoghøj, hvor der er Fællesspisning Kl. 3½ (Kr. 2,00) og derefter Dans til Kl. 8. Hjemturen finder Sted ca. Kl. 9½.

Lister til Tegning af Deltagere vil blive ombaaren i Odense og Middelfart. Mød nu alle! Vi lover ikke alene en fornøjelig Dag, men Red. Vilh. Hansens Navn er en Borgen for, at vi ogsaa vil faa Udbytte af Turen i faglig Henseende. Kolding, Vejle og Vejen Afdelingerne opfordres herved til at slutte sig til Stævnet. Prisen paa Billetten for Deltagerne fra Odense Tur og Retur samt Festtegn er kun Kr. 1,75.

Bestyrelserne
for Odense, Middelfart og Svendborg
Handels- & Kontormedhjælperforeninger.

Hvad kan det nytte?

Det forekommer mig, at ovenstaaende Sætning begynder at blive noget forslidt her i vort lille Danmark, den benyttes i en udstrakt Maalestok, baade i Tide og Utide — mest det sidste. Saa snart det forberedende Arbejde til en eller anden Reform paabegyndes hører man straks fra den store Skeptikerflok: „Hvad kan det nytte". De Mennesker vilde gøre bedre i at tænke lidt over, „Hvad det kan nytte" end ved enhver Lejlighed hyle: „Hvad kan det nytte".

I det afvigte Foraar havde jeg den Ære, paa den herværende Afdelings Vegne, at aflægge en Del af d'Hrr Principaler et Besøg med vor 7-Lukningsliste. Guderne maa vide, hvor mange Gange jeg hørte ovenstaaende mishandlede Sætning, saavel af Principaler som af Kolleger, de drev det saa vidt, at jeg de sidste Steder, saa snart jeg var kommen vel ind, straks i al Høflighed lod dem vide, „at det kunde godt nytte". Og det har nyttet — selv om vi ikke i denne Omgang naaede alt, hvad vi stred for, saa er Sæden nu lagt og vi vil faa at se, at den nok skal spire og „nytte", ja, de første Spirer titter alt frem, — To af Byens større Manufakturhandlere, hvoraf den ene er Ikke-Underskriver, har nemlig begyndt at lade deres Personale skiftevis gaa Kl. 7 om Aftenen. Selv om det kun er smaa Spirer saa er de der dog, og flere skal nok skyde op ved Siden af dem, naar blot vi, som skal passe Ageren ikke falder i Søvn, ikke lader Ukrudtet tage Magten fra de ædlere Spirer.

Altsaa Kolleger. Det kan nytte, et Arbejde, som bliver tilrettelagt paa den rette Maade, og bliver baaret frem med den tilbørlige Energi og af den nødvendige Masse, kan altid gøre Nytte. Spekuler hellere paa, hvad det kunde nytte at I alle meldte Jer under Organisationens Fane, spekuler over, hvad Nytte Jeres Kolleger, som indsaa Sammenslutningstankens Nødvendighed, allerede har gjort, hvilke Resultater de alt har fremskaffet for Standen ved deres økonomiske Støtte og deres personlige Arbejde. Slut op! Staa ikke udenfor med Hænderne i Lommen, parat til med Glæde at nyde de Fordele og Goder, som Organisationen fremskaffer, Afventningstiden har været lang nok, nu er Tiden at handle.

Naar Hæren er samlet, naar Tropperne er ordnede, naar vore fuldt berettigede Krav er sket Fyldest, da har vi tilfulde godtgjort, at alt det Sludder og Vrøvl som er bleven fremsat mod vor Organisation og vort Arbejde, har savnet enhver Berettigelse, og det værste Vrøvl er „Hvad kan det nytte".

Vejle den 12. Juli 1908. *Jens Johansen.*

En lille Rettelse.

Hr. Redaktør!

Maa jeg faa Plads for en lille Rettelse, idet mine Udtalelser fra Næstved ikke er ganske korrekt refererede. Jeg ved nok, at Skylden ikke er Deres men et sjællandsk Blads. Jeg sagde ikke, at et lavt Kontingent giver „flere, men daarlige, Medlemmer; thi det er min Erfaring, at et lavt Kontingent giver ikke flere men færre Medlemmer. Hvad jeg med Styrke udtalte saavel i Aarhus som i Næstved, var derimod:

at et højt Kontingent giver mange Medlemmer og gode Medlemmer — et lavt Kontingent faa Medlemmer og daarlige Medlemmer."

Dette er noget andet og Spørgsmaalet lavt eller højt Kontingent er saa vigtigt, at jeg ikke gerne vil have mine Udtalelser herom om end blot delvis misforstaaede.

Chr. Ingvoldsen.

Hvem skal de direkte Medlemmer stemme paa som Delegerede til Kongressen?

Jeg vil tillade mig at foreslaa, at man stemmer paa:

Hr. *Chr. J. Hansen,* Hillerød,

hvis udmærkede Artikel i Bladets sidste Nr. vi vist alle sympatiserer med, og da det gælder om at faa Landkommisserne repræsenterede:

Kommis *Juul Frederiksen,* Hvam.
Kommis *H. Hansen,* Tranekær.
Kommis *J. Chr. Jacobsen,* Ruds-Vedby. *En Medhjælper.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aalborg. „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Aalborg, Nørre Sundby og Omegn" afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 23. Juli d. A. paa Jernbanehotellet med Dagsorden: 1. Forslag til Kongressen. 2. Valg af Delegerede til samme og 3. Eventuelt. Hr. O. Toppenberg valgtes til Dirigent.

Efter at Formanden havde oplæst Centralorganisationens Love, hvori Generalforsamlingen ikke fandt Anledning til Ændringer, vedtoges det at stille Forslag om en Tilføjelse til § 2 i Arbejdsløshedskassens Love saalydende:

Pladsledige Medlemmer samt de, der aftjene deres Værnepligt ere dog kontingentfri (se § 24).

Som Delegerede til Kongressen valgtes: Formanden, Bogholder H. Wolthers og Sekretæren, Assistent N. C. Nielsen.

Det overdroges Forlystelsesudvalget at foranstalte det fornødne i Anledning af et eventuelt Medhjælperstævne i Aalborg i Forbindelse med Kongressen. Hr. Th. Hansen opfordrede til at virke for talrig Tilslutning til Kongressen, hvis Forhandlinger kan overværes af enhver, der er Medlem af en af Centralorganisationens Afdelinger. *N. C. N.*

Hjørring. Extraordinær Generalforsamling afholdtes den 20. Juli. Det vedtoges at sende 2 Delegerede til Kongressen i Aalborg, og valgtes H. Hein og N. Nielsen. Som Suppleanter i denne Anledning valgtes A. Nielsen og E. Hebbelstrup. Der førtes forskellige Forhandlinger vedrørende Forslag til Behandling paa Kongressen.

Kjøbenhavn. *Kontormedhjælpernes Afdeling,* Formand: Fr. Møller, Nørrebrogade 224.

Afdelingen afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 21. Juli i Café du Parc. Dagsordenen var: 1. Valg af Formand, 2. Valg af Delegerede til Kongressen, 3. Forslag til Kongressen. Den fungerende Formand, Fr. Møller, aabnede Generalforsamlingen og valgtes til Dirigent. Til Formand istedetfor Chr. Wulff, der havde nedlagt sit Mandat, valgtes Fr. Møller med Akklamation. Det vedtoges at sende to Delegerede til Kongressen, og til at repræsentere Afdelingen paa denne valgtes Formanden og H. P. Hansen jun. Der stilledes Forslag om at vedtage at stille et Forslag til Kongressen gaaende ud paa at ændre første Stykke i § 6 i Centralorganisationens Love. Dette gav Anledning til en mindre Diskussion, i hvilket D'Herrer Schouboe-Olsen, H. P. Hansen, jun., M. P. Christensen, Frk. Jørgensen m. fl. deltog. Sluttelig vedtoges det ensstemmigt at stille Forslaget til Kongressen. *—r.*

Randers. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 16. Juli med Dagsorden: 1. Valg af Delegerede til Kongressen, 2. En Bevilling af 10 Kr. til Aarhus-Stævnet, 3. Eventuelle Forslag til Kongressen.

Valgt som Delegerede til Kongressen blev de Herrer K. L. Dreyer og M. F. Willumsen. Under Punkt 2 var der nogen Diskussion, da flere Medlemmer formente der ikke kunde være synderlig Underskud ved Stævnet, men Beløbet bevilgedes. Det vedtoges ensstemmig at fremsætte følgende Forslag paa Kongressen: Forslag om Udgivelse af „D. H. K M. T" en Gang ugentlig; Forslag om en praktisk Ordning af vort Engageringsbureau samt Forslag om Oprettelse af et Oplysningsbureau og Indførelse af et Fagmærke.

Ved Generalforsamlingen, som var meget godt besøgt, raadede en udmærket Stemning. Der sluttedes med et Leve for Centralorganisationen. *M. P. W.*

Svendborg. Halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 16. ds. i Hotel „Phønix". Som Delegeret til Kongressen i Aalborg valgtes H. P. Jensen. Blandt forskellige Spørgsmaal, som blev drøftet, var det særlig 7-Lukningen som interesserede og det vedtoges at fra Dato til 1. September skulde der hver Aften gaa en „levende Reklame", for denne Sag igennem Gaderne. Vi haaber at dette yderligere vil støtte os, og føre til et Resultat, om ikke i dette, saa i det kommende Aar.

H. M. H.

Viborg. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 14. ds. Til Dirigent valgtes Kommis Olsen (hos Holger Christensen) Formanden aflagde Beretning og Regnskabet godkendtes. Paa Forslag af Assist. Carlsen vedtoges det, at Generalforsamlingen selv vælger Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretær og det 5. Bestyrelsesmedlem, hvorefter Bestyrelsen blev sammensat saaledes: Assistent Carlsen, Formand, Kommis Christensen, Næstformand, Kommis Axel Petersen, Kasserer, Kontorist Torp, Sekretær og Kommis Hvid. Kommis Christensen udtalte, at det var et Mistillidsvotum Foreningen havde vist ham, og at han ikke kunde modtage Valg som Næstformand, hvorefter Forsamlingen valgte Kommis Poulsen til Næstformand. Til Delegeret valgtes Kommis Christensen. Efter at der var valgt Suppleanter til Bestyrelsen samt Revisorer sluttedes Generalforsamlingen med en lille Sammenkomst. *Torp.*

Den sorte Tavle.

Marius Als, tidligere Købmand H. Thon, nu Haderslev. Alex Christensen, Købmand Nielsen Dinesen, Aalborg. I. Henriksen, Købmand Chr. Hjorth, Aalborg. Kommis Bach, Isenkræmmer Houlberg, Aalborg. H. E. Dahl, Grosserer Vilh. Staun, Aalborg. A. Christensen tidl. Ludv. Koch, Vestergade, Aarhus, nu Isenkræmmer Schockert, Aalborg, slettede paa Grund af Kontingentrestance af herværende Afdeling.

Aalborg i Juli 1908. *Johanne Berg,* p. t. Kasserer.

Slettet af Afdelingen med Restance er Marinus Hansen tidligere hos Aage Jensen i Løgten, nu i Kjellerup, og Fr. Hauberg, Guldbergsgade 71 a, Aarhus. (nu Politibetjent.)

Aarhus den 1. August 1908. *Carl Knudsen.*

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
VALD. PEDERSEN Aarhus, Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI, Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
København: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Aarhus.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

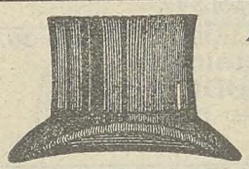
Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvor mange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

HOTELLER

INDUSTRI-HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. FESTECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I Københavnsendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, oumeden 9
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!
Husk **Casper Grandt,**
Skobgade 71.
Kolonial- og Delikatesseforretning.
- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS
Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randes.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit
1. Klasses Pensionat
i Lokalerne, Vestergade 12.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns
fotografiske Atelier
i Randers
bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.
Barber & Frisør.
Houmeden 4, Randers.
Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG
Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.
1ste Klasses Skræderi.
Største Udvalg
i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!
hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Slotsgade. Sorø.
Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE
K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
——— elegante—solide—letløbende ———
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING
Cigarer
fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus
pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rund skrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.
læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. S. Andresen, Losbygade 46.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 31. Juli.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs
Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings
Compgn. STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Handels- &
Kontormedhjælpernes
Pladsanvisning.
Kontor: *Mejlgade 5, Aarhus.*

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. S. C. Berthelsen, Vordingborg.

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedlojet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel
Aarhus.
Dinér fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.
Absolut 1. Klasses fotografisk Etablissement, udstyret med alle Nutidens Krav paa Elegance. Vi anbefaler os til d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Brødrene Alfred & Mundus Petersen, Ryesgade 16. Telefon 2240.

La Premiere

Skræder-Etablissement.

L. Milligaard

Ryesgaae 24. Tlf. 1727. Aarhus.

1. Klasses Herre-Skræderi.

Leverandør til Varelotteriet.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

Specialitet: **uopslidelige Saaler.**

Telefon 231.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer

tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,

Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Peter Christensens

Hatte- & Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags

◇ Bog- og Papirhandel ◇

Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.

Husk

Ateliér CENTRAL

Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,

Juveler & Guldsmed

Østergade 17. Kolding.

I. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen

◇ Skræderforretning ◇

Kiretorvet 12. Kolding.

anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til

Jakob Brems, Kolding,

hvor De bliver bedst betjent.

NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**

faas hos

Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen,

Vognmands- og Droskekørsel,

Laasbygade Nr. 35, Kolding,

anbefales.

Telefon 533. Telefon 533.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

FRISTOL

SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt

Kravats

i **Manchethuset**

Særlig anbefales hjemmesyede

Krave- og Manchetskjorter.

NB. 1. Klasses Herreskræderi.

F. C. Rosted.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales

d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser

1. Klasses Reparationsværksted.

Chr. Christensen.

Cafe „Standard"

JENS C. NIELSEN.

Telf. 265.

Jærnbanepladsen, Vejle.

Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

C. W. OBEL'S Cigarer

La Renomme	**Turf**
Amata	**Flor de Cuba Regalia.**
Reforma	**Donna Anna.**

samt øvrige Sorter anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste **ægte**

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af alle **Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.

Meget stort Klædelager.

Leverandør til Varelotteriet.

P. Rigenstrup,

Skræddermester.

Esbjerg.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.

Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

Chr. Eriksen.

(Vald. Nielsens Eftf.)

Fotografisk Atelier.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 16. 15. August 1908. 8. Aargang.

Aalborg-Kongressen.

Kongresserne er som Milepæle i vor Organisations Historie. Naar vi passerer dem, kaster vi Blikket tilbage over den Vejlængde, vi har tilbagelagt og skuer frem mod den næste Mærkepæl, om ikke Fremtidens bugtede Vej lukker Udsynet forinden. Og ligesom de rigtige gamle Milepæle paa vore Chausséer skal have deres Tjørnehæksindhegning, for ret at give Vej og Omgivelser sit Præg, bør vore Milepæle ej heller savne deres Baggrund.

Her som dér er det selve Stedet, der giver Relief.

Naar vi derfor udvælger os de skønneste Egne i vort Land for Medhjælperstævnerne, bør det ligervis tages i Betragtning, hvilken By vi vælger for vore Kongresser, — selv om der ogsaa i dette Fald er mangt et Hensyn at tage.

For halvtredje Aar siden samledes vi Esbjerg, Købstædernes Benjamin, en ny By uden gamle Slægter, men med et Borgerskab, der gaar sine egne Veje, ikke læner sig tilbage paa Fortiden, men skynder sig fremad mod en ny Tid, og det endda saa fort, at det forlængst har sat organiserede Medhjælpere i Byens Raad og Embede.

Om faa Dage mødes CentralorganisationensUdsendinge til Kongres i Aalborg. Men som Esbjerg ligger i Syd og Limfjordsbyen i Nord, er der Forskel paa de to Stæder. Thi medens den første er Nutidsbyen staar Aalborg paa historisk Grund og med svundne Tiders Præg over sig, — trods rygende Dampskorstene og drønende Hammerslag. Og omend de Volde, der engang for over fire Aarhundreder siden gav en forvoven Vendsyssel-Skipper Ly, forlængst er jævnet med Jorden, fortæller trange Stræder og Slipper med snurrige Navne om en fjern Tid med andre Mennesker og andre Tanker. — Der er middelalderlig Luft i Gammel-Aalborg, et Pust fra de Tider da en Poul Pop og en Jens Bang vandrede i disse enge Gader og med andre gode Mænd hævdede Byens Anseelse og Betydning som den næste Stad i Riget.

Der er gamle Patricierslægter i denne By; dens „Handelsforening" kan lede sit Udspring helt ned til „Guds Legems Lav", der fremstod i de Tider, hvor Margretes Efterfølger styrede Land og Rige, og skuer man end fremad i Handel og Vandel, man holder dog ved hvad Fædrene gav i Arv — og især ved det som ej af Møl og Rust fortæres. Derfor kan det ikke undre, at det netop var i denne By at „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" en smuk Majdag 1902 ramtes af Principalernes Vrede, og at herfra Krigstrompeten gjaldede over det ganske Land.

Men Tiderne skifter og med den Menneskenes Erkendelse.

Selv om de Aalborg-Købmænd ikke giver Medhjælperkongressen Velkomsthilsen, vil de have forstaaet at nye Krav rejses med de skiftende Tider, og at den Bevægelse, som Kongressen giver Udtryk for, bunder saa dybt i vort Samfund, at den ikke længer udryddes eller „uskadeliggøres" ved Generalforsamlingsbeslutninger og andre „Forholdsregler". —

Dog, Aalborg Kongressens rige Arbejdsdag vil ikke give Tankerne Tid at flyve Aar endsige Aarhundreder tilbage i Tiden.

Vi organiserede Medhjælpere er Børn af vor Tid. For os gælder det at haste frem ad Organisationens Vej mod næste Milepæl, overvejende hvad den sidste Milsvej lærte os, og midtsamlende Tanker og Kræfter om det Stykke Vej, der ligger foran os. Og det vinkende Maal forude taber vi ikke af Sigte, omend det ligger borte over Bakke og Lavning, dér hvor Organisationens Vej finder sit Maal et Sted ude i Fremtiden.

Tiden siden sidste Kongres er ikke gledet ubemærket hen. Nyt Land er vundet ind for Centralorganisationen og vore Forventninger er ikke gjort til Skamme. Medens Esbjerg-Kongressen betegnede Afslutningen af en Periode, hvor vi samlede og byggede op, og saaledes lagde Grunden til den nærmeste Fremtids Arbejde, har den forløbne Kongresperiode givet os det første Arbejdes gyldne Grøde. Naar 7-Lukningen fra et enkelt Forsøg har kæmpet sig frem i en Række af Byer og Brancher, trods Modstand og Snigløb, naar Lærlingevedtægter slaar Bom for Børneudnytningen i adskillige Købstæder, og naar Butikslukningsloven ikke blev mer' betydningsløs end sket er, kan Æren derfor alene tilkomme „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger". Thi det var ikke blot os, der ene talte Medhjælpernes Sag, men tillige os der iværksatte og udførte det praktiske Reformarbejde.

Ny Tid.

Mel.: Vintern rasat ut blant våra fjällar.

Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke,
Kræfter gære, skyder friske Skud.
Alt det svage, viger for det stærke,
Store evige Naturens Bud.
Er I unge, føler Pulsen banker,
Blodet rulle stærkt og ungdomsfrisk?
Det er Vaarbrud og se Vaarens Tanker,
De skal rense ud bag Pult og Disk.

Herligt Solen lyser over Vange,
Jager bort det gamle Støv og Mug.
Vinden synger sine muntre Sange
Om den Tid, der kommer lys og smuk.
Lytter derfor til, hvad her vi sige,
Kravet det er løftet for vor Stand.
Sol og Vind vi fordre skiftet lige,
Vi vil bort fra Fortids Skyggeland.

Ud i Sol og ud hvor Kræfter mødes,
Styrkes til at tage Livets Tag.
Vi vil ikke Livet blot skal ødes
Som en lang og trælsom Arbejdsdag.
Vi os samler under frie Faner,
Mægtigt skal det lyde over Land:
Os det er, der bryder nye Baner
For den unge, danske Handelsstand.

P. M. Poulsen.

Men mere end alt andet har Arbejdsløshedskassen bidraget til at give den sidste Del af Kongresperioden Præg og saaledes givet Organisationsarbejdet en solid Underbygning. Dens Start viste, at vi var inde paa den rette Vej og at det aldeles overvejende Flertal af vore Medlemmer erkendte, at uden at ville Midlerne naar' man ikke til Maalet. — Kontingentets Størrelse vil altid være Maalestokken for en Fagorganisations Betydning og Indflydelse. Denne Kendsgerning vil i Tidens Løb fæstne sig hos Medlemmerne og før eller senere afføde et almindeligt Krav om de større Ydelser, der væsentlig egner sig til at hidføre Resultaterne. Tilbagegangen i Medlemstallet, som Kontingentfordoblingen til Centralorganisationen medførte, er rigelig opvejet ved de nye Medlemmer, der siden er tilført vore Rækker, og Aalborg-Kongressen bliver Udtryk for en Organisation i stigende Fremgang.

Netop derfor gælder det om at holde sig rede!

Foran os ligger et vidtstrakt Arbejdsfelt med gamle og uløste Opgaver, med nye og ventende Maal.

Saaledes bliver Lærlingespørgsmaalet — de kommunale Vedtægter som den bebudede Revision af Lærlingeloven — et af de nærmestliggende socialpolitiske Spørgsmaal, og nu melder sig ogsaa den anden store Halvdel af Medhjælperstanden, Kontormedhjælperne, med deres specielle faglige Krav. Her ligger en af den kommende Tids største Opgaver for vor Organisation, ulige vanskeligere at løse end Butikslukningen og i meget høj Grad afhængig af vor egentlige organisatoriske Styrke og Indflydelse overfor de enkelte Kontorvirksomheder.

Lovbestemmelser har ikke samme Værd som de Love Medhjælperne selv kan skrive ved Organisationens Hjælp, og Erfaringen viser at Love Intet gavne, saa længe vi ikke evner at vogte dem. Selv om vi altsaa fremdeles skal arbejde for de bedst mulige Lovbestemmelser vedrørende vore Arbejdsforhold maa det ikke glemmes, at den Selvhjælp, der ligger i en stærk Organisation, giver de bedste Løfter for Fremtiden.

Vor Organisations indre Anliggender er de vigtigste Spørgsmaal ved denne Kongres, og medens ingen store og vidtrækkende Forslag sættes paa Dagsordenen — et Bevis for at Love og Organisationsformer erkendes brugelige — faar Kongressen at beskæftige sig med Midlerne til Fæstnelse og Udvikling af Centralorganisationen paa det allerede givne Grundlag.

Aalborg-Kongressen vil samle Afdelingernes Sendemænd til Raadslagning om Midler og Maal, Vejen vi er naaet frem og Vejen vi endnu har tilbage. Og som de Folk, der fandt hverandre i Arbejdet for en Idé, vil vi denne Gang som forhen ved de afgørende Spørgsmaal mødes i Enighed og Samdrægtighed, fordi netop Samfølelse og Samhørighed er de bærende Kræfter for vor Sag.

Paa Gensyn i Aalborg!

Vort Blad.

Redaktionelle Betragtninger.

Nu da Enquèten kan betragtes som afsluttet er det med Henblik paa den forestaaende Kongres som ogsaa af Hensyn til Bladets Fremtidsvirksomhed ikke uden Betydning at dvæle lidt ved dens Resultater. Store er de ikke — femten Bidrag var alt, hvad der opnaaedes — men derfor ikke uden Værdi for Bedømmelsen af de Krav, som de i Bladspørgsmaalet mest interesserede Kolleger formener at maatte stille til dansk Handels- og Kontormedhjælperbevægelses eneste Organ.

Maaske er denne ret usædvanlige Opfordring fra en Redaktion til sin Læsekreds, om at beære den med sin Kritik ikke fuldtud forstaaet; thi Kritik er kun i ringe Grad bleven os til Del fra det ubetydelige Faatal af Læsere, der har deltaget i Enquèten. Kun en enkelt Indsender har givet et virkeligt kritisk Bidrag, men naar han deri betegner „D.H.K.M.T." som „et abstrakt, videnskabeligt, docerende Organ, der sværer oppe i Skyerne over os allesammen" maa vi desværre her dele Skæbne med de Mange, for hvem denne Kollegas iøvrigt udmærkede Artikler ofte i deres Ipsenske Mysticisme er bleven en tiltalende men ufordøjelig aandelig Kost. —.

Gennem næsten ethvert af Indlægene lyder Ønsket om vort Blads Udvidelse, og det maa erkendes, at om „D.H.K.M.T." skulde optage alle de Emner til Behandling, som omtales i Enquèten, vilde vort Blad antage anseelige Dimensioner. Mindre kan dog gøre det.

De fremsatte Krav til Redaktion og Blad kan samles i følgende Hovedgrupper, der angiver Emnerne:

A.

Organisationens Nødvendighed.
Daarlige Arbejdsforhold (de enkelte Medhjælperes daarlige økonomiske Stilling)
Lokale Meddelelser af faglig Interesse.
Referater af Møder i Afdelingerne.
Referater af Taler ved Agitationsmøder.
Organisationsbevægelsen i Udlandet.

B.

Organisationens Historie.
Det merkantile Arbejdsmarked.
Breve fra Kolleger i Udlandet.
Belærende Artikler om Stoffer og deres Tilvirkning.

C.

Andre Spørgsmaal end de rent faglige.
Markeds- og Børsberetninger.
Underholdende Stof.

De under Gruppe A nævnte Emner hører til de Spørgsmaal, der maa henføres til vor Tidendes naturlige Opgaver og derfor har været drøftet i enhver af de 8 Aargange, vi snart kan se tilbage paa. Eftervisningen af Organisationens Nødvendighed vil nu og i en lang Fremtid altid finde Variationer, ligervis som de øvrige Spørgsmaal, der dog — udenlandske Tilstande undtagen — forudsætter et stadigt og rationelt Samvirke mellem Redaktionen og vore Venner ude i Afdelingerne. Paa dette Felt raader der imidlertid Mangler, som dog ikke er værre, end at de jo vil kunne afhjælpes med Tiden. Navnlig gælder dette for den grundige Behandling af de mange mørke Punkter i vore Arbejdsforhold, der stadig paaviste og kritiserede gennem Eksemplernes Legio vilde afgive et værdifuldt Agitationsmateriale i Kampen mod de Brøst, der er raadende indenfor vor Stand. — Her ligger en af vore vigtigste journalistiske Fremtidsopgaver, hvis heldige og konsekvente Løsning imidlertid — som der senere skal gøres Rede for — forudsætter et betydeligt større Spalterum end vi hidtil har raadet over. Og naar Efterretningerne om vore udenlandske Standsfællers Reformarbejde som oftest fremkommer sparsomt og spredt — trods den lette Adgang til Stof fra den store udenlandske Fagpresse — er Aarsagen ogsaa her den trykkende Pladsmangel.

Som fjærnereliggende Emner maa de til Gruppe B henførte anses. Men saavel de i denne Aargang paabegyndte Skildringer af fremmede Arbejdsforhold som ogsaa Breve fra Kolleger i Udlandet hører til det Stof, der altid har Adkomst til Spalterne i „D.H.K.M.T.", og det er i første Tilfælde alene Hensynet til de Kvadratcentimetre Papir, vi raader over, i sidste Fald tillige Mangel paa velvillige Korrespondenter i Udlandet, der hidtil har sat en karrig udmaalt Grænse for disse Emners Behandling. At Centralorganisationens Historie altid vilde finde en eller anden interesseret Læser er tænkeligt, men dansk Medhjælperbevægelse giver dog næppe med sine elleve Aar tilstrækkelig Baggrund for en historisk Afhandling. — Om femten Aar maaske!

Langt vanskeligere Opgave stiller „Stofferne og deres Tilvirkning" os; thi helt bortset fra det stedse svævende Spørgsmaal om Pladsen, vil saadanne Emner, der ligger udenfor Bladets oprindelige og egentlige Omraade, i væsentlig Grad forandre „D.H.K.M.T.s" Karakter som officielt Organ for en faglig Medhjælperorganisation, og Overgangen til Emnerne i den tredie og sidste Gruppe, C, dermed være givet. Dermed har vi forladt Formen for det moderne Medhjælperorgan og er gledet over til Handels-Tidsskriftet med dets Markeds- og Børsberetninger, afvekset og krydret med et underholdende Stof, og muligvis med „andre Spørgsmaal, end de rent faglige."

Det er imidlertid selvsagt, at en Organisation som vor, der nu og i en uoverskuelig Fremtid maa kæmpe for at vinde hver Fodsbred frem, og som netop i „D.H.K.M.T." har et af sine vigtigste Midler i dette brydsomme Arbejde, ikke tør ødsle med disse, men vagtsomt vaage over, at det i videste Maal udnyttes til Fremme af de Idéer og det Reformarbejde, der alene giver den faglige Bevægelse baade Berettigelse og Art. — Derfor er det ingenlunde vor Hensigt, at gaa Principalpressen i Bedene, og vi lader den trygt være ene om Markeds- og Børsberetninger og om muligt ogsaa „de ikke rent faglige Spørgsmaal". Vi føler os fuldt tilfredsstillet ved at være de danske Handels- og Kontormedhjælperes eneste Fagorgan, og som et værdigt Led i den store internationale Medhjælperpresse at være med i et Kulturarbejde, der nu og i al Fremtid vil stille os og vore Efterfølgere en Rigdom af nye Opgaver og bestandig sætte os større Maal for Fagpressens Virke i Organisationens Tjeneste.

Alene ud fra dette Synspunkt anser vi en Udvidelse af „D.H.K.M.T." for berettiget og tilraadelig. Og naar Kravet derom nu lyder i Enquèten som ogsaa i en Række Forslag til den forestaaende Kongres, kan vi kun hilse det med Glæde; thi derigennem er Beviset givet for vor Organisations nuværende Styrke og Modenhed.

Naturligvis kunde der allerede tidligere været Anledning til den forønskede Udvidelse, og naar Hovedbestyrelsen har faaet et kritisk Hib i Enquèten, fordi man ikke allerede er gaaet til Udvidelsen, skal det her siges, at Bebrejdelsen er uden Grund. Thi Hovedledelsen har gennem Aarene i fuldt Maal givet Bladets Leder fri Hænder — et Faktum som denne véd at paaskønne — og det er saaledes ogsaa her, at Redaktøren retteligst bør tage Ansvaret.

Og Ansvaret tynger ikke haardt, al den Stund det gjaldt om at sikre vor Tidende en fornuftig og sparsommelig Administration under Hensyn til de beskedne Midler, man turde raade over. Da denne Økonomi stedse har været Formaalet, er det lykkedes at holde de forskellige Conti betydeligt under den almindelige Norm for Fagskrifter af tilsvarende Omfang og Udbredelse. Naar dertil tages i Betragtning, at der til Redaktionsvirksomheden, der falder ind under „Fyraftensarbejde" og ligger paa enkelt Haand, knytter sig en ret udstrakt Korrespondance foruden Gennemsyn af de talrige indgaaende inden- og udenlandske Blade, vil det forstaas, at Chancerne for en væsentlig Forøgelse af Indholdet ikke kunde være store.

Nu er Udvidelsen uafviselig nødvendig, og vor Organisation vil økonomisk og forhaabentlig ogsaa journalistisk være i Stand til uden Vanskelighed at tilfredsstille det almindelige Ønske.

Som tidligere meddelt har Hovedbestyrelsen i sit sidste Møde vedtaget et derom fremsat Forslag til Kongressen og „D.H.K.M.T." vil saaledes rimeligvis med det kommende Aar have overvunden Pladsmanglen som den væsentligste af Hindringerne for Behandlingen af de Emner, vor Enquète har paapeget.

KVINDERNES RUBRIK.

VED JOHANNE BERG, AALBORG.

SVEJTSISK MEDHJÆLPER-BESKYTTELSE.

I Zürich er under Udarbejdelse en Lov angaaende Beskyttelse af kvindelige Arbejdere, og særlig kvindeligt Kontor- og Butikspersonale.

Loven forekommer som en Udvidelse af den alt bestaaende Arbejderske-Beskyttelseslov. Af største Vigtighed er de Bestemmelser, der tager Sigte paa det kvindelige Kontor- og Butikspersonale. Piger under 14 Aar maa absolut ikke ansættes som Lærlinge eller lignende.

Arbejdstiden skal for kvindelige Kontormedhjælpere indskrænkes til 8 Timer, for Butiksmedhjælpere til 10 Timer daglig, og fastsættes om Sommeren mellem Kl. 7 Morgen og 7 Aften, om Vinteren mellem 8 Morgen og 8 Aften. Middagspausen andrager 1½ Time. Overarbejde er for de kvindelige Lærlinge forbudt, og kun tilladt mod særlig Bevilling. Overarbejdstiden maa ikke overskride 2 Timer daglig eller 75 Timer aarlig, og maa i intet Tilfælde strække sig ud over Kl. 9 Aften; desuden er det at godtgøre med en tilsvarende Del af Lønnen. Undtagelsesvis kan Arbejdstiden for de Dage, Købmanden holder Aarsopgørelse, forlænges med 8 Timer, dog ikke over 2 Timer daglig og ikke efter Kl. 8 Aften, — og ligeledes mod en passende Erstatning.

For den hygiejniske Indretning af Arbejdsrummene, Arbejdsordningen, Lønudbetalingen osv. vil der ligeledes blive givet visse Beskyttelsesbestemmelser.

For at vinde Grundlag for denne Lov, blev der foranstaltet en Række Undersøgelser af de Forhold, hvor under det kvindelige Butikspersonale arbejdede, og der afsløredes en Mængde slemme Tilstande. I en stor Del Forretninger var den daglige Arbejdstid fra 12—15 Timer.

Sørgeligt staar det endnu til med Søndagsarbejdet, dog har Helligdagsloven sat en Stopper for det Værste.

Ogsaa over usunde Lokaliteter blev der klaget, men ganske særligt over Manglen af Siddepladser, og der udgik et Opraab til de Forretningsdrivende om at sørge for bedre Siddepladser til Personalet.

I Engros-Forretningerne var Misforholdene mindre; men Regeringsraadet fandt det heldigt, at ogsaa disse kommer ind under Loven.

Loven er af en saadan Natur, at der ganske sikkert vil blive opponeret stærkt imod den; men Züricherfolket, der med saa smuk Majoritet har vedtaget Lovene om Arbejderske-Beskyttelse og Helligdagshvile, vil næppe heller svigte det kvindelige Kontor- og Butikspersonale.

KVINDEARBEJDET I HANDELSVERDENEN.

Det kendte og udbredte tyske Principals-Organ „Der Konfektionär" havde for nogen Tid siden foranstaltet en Enquête om, hvorvidt mandlige Medhjælpere foretrækkes for deres kvindelige Standsfæller, og om der foretrækkes gifte eller ugifte Medhjælpere.

Besvarelserne, der indkom fra de største Handelshuse i Berlin, hvor der beskæftiges en Masse Medhjælpere af begge Køn, gik alle ud paa, at til Detail-Handelen maatte absolut foretrækkes Kvinder, derimod var de i mindre Grad anvendelige i Engros-Forretningerne. Paa alle de Omraader, hvor det gælder Farvesynet b u r d e udelukkende anvendes Kvinder, de har det bedste Øje til at sætte Farver sammen og kan bedre skelne Kulører.

Et enkelt Firma gjorde gældende, at dettes Erfaringer gik ud paa, at Kvinderne var de bedste Sælgere.

Et andet hævdede, at kvindelige Kunder helst vilde betjenes af mandlige Medhjælpere (?), undtagen naar der skulde vælges Farver, medens man i et andet Hus antog uden Betænkning kvindelige som mandlige Medhjælpere til alle Afdelinger. Her fordredes kun et: Absolut Dygtighed.

Som Regel hed det ogsaa, at Kvinderne blev længere paa et Sted end Mændene, og et udsøgt Kvindepersonale, der havde været i Forretningen en Aarrække, maatte altid foretrækkes.

I sin Helhed kan de kvindelige Medhjælpere fuldtud være tilfreds med disse Udtalelser, der er et godt Vidnesbyrd for Kvinderne. Det beviser tillige Berettigelsen i vor Fordring: Lige Løn for mandlige som kvindelige Medhjælpere.

Det fynske Medhjælperstævne.

I det første fynske Medhjælperstævne paa Fænø Søndagen d. 9. August maa intet Medlem undlade at deltage, saaledes lød Parolen fra vor Festkomité, men selv om den ikke ganske holdt Stik, grundet paa den elendige Togforbindelse mellem Middelfart og de fleste fynske Byer, fik de Deltagere, der var mødte, maaske netop derfor saa meget desto større Udbytte af Stævnet, i hvert Tilfælde var Stemningen under hele dette udmærket, og Vejret, denne vigtige Faktor for en Sammenkomst i det Frie, holdt ogsaa tæt, skønt det flere Gange saa noget truende ud.

Efter at Modtagelsen af de fremmede Kolleger havde fundet Sted, spadserede man til Turisthotellet, hvor Frokosten indtoges i Haven, medens et fra Odense medbragt Orkester spillede Organisationens kendte Melodier. Herfra gik saa Turen gennem Byen til Grøndal, hvorfra man sejlede over til Fænø, hvor den mere alvorlige Del af Festen begyndte efter at Kaffen var drukken, idet Herr Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, paa en Skrænt med Udsigt over Bæltet til Hindsgavl-Skovene paa den anden Side, holdt et udmærket klart Foredrag, hvori han nævnede den Betydning, det havde for vor Organisation, at vi nu havde indleminet Sommeren, den før saakaldte døde Tid, under vort Arbejdsfelt; endvidere omtalte han, at det Organisationens Arbejde væsentligt kom til at gaa ud paa i den nærmeste Tid var at regulere Kontormedhjælpernes Arbejdstid, værne Handelens Yngste ved Lærlingevedtægter og Lærlingelovens Revision, og endelig, at Organisationen i de kommende 5 Aar maatte arbejde energisk videre paa en 7-Lukning af alle Butikker, saa at Lovgiverne bliver nødt til at respektere vore Krav, naar 8¼ Luknings-Loven skal revideres.

Formanden for Odense-Afdelingen, Herr Birger Kruuse, udbragte et kraftigt besvaret Leve for Herr Vilh. Hansen, hvorefter man sejlede tilbage til Grøndal igen, og drog saa herfra i sluttet Trop til Havnen for at blive sejlet til Snoghøj, hvor der var arrangeret en Fællesspisning for Deltagerne. Under denne herskede der en meget animeret Stemning, og selvfølgeligt var Talernes Tal legio.

Efter at man var færdig med at spise, blev samtlige Deltagere fotograferede, og derpaa gik Dansen lystigt til Opbruddets Time slog. Da samledes alle Deltagerne atter for at tage tilbage til Middelfart, og man gik saa fra Havnen op igennem Byen med Musikken, der atter og atter intonerede Organisationens bekendte Melodier, i Spidsen til Banegaarden. Overalt hvor Processionen kom frem vakte den almindelig Opsigt, og for mangen en Middelfart-Købmand, der fra sine Vinduer saa denne, har der vist dæmret en Anelse om, at en ny Ærа nu var inde, og at det var en ny Tids Mænd med nye Idéer og nye Idealer, der her drog ham forbi, men at det samtidigt var Mænd, der vidste, at de baade kunne og ville naa det Maal, de havde sat sig.

Ankommen til Banegaarden lød endnu mange gode Ønsker fo Centralorganisationen og mangt et „vi ses ved det næste fynske Medhjælper-Stævne", inden Toget rullede bort, og sikkert er det, at sent vil Stævnets Deltagere glemme denne Dag.

C. E. K.

Vor Arbejdstid.

At Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsdag almindeligvis er umenneskelig lang indrømmes sikkert af alle, der kjender lidt til den Sag.

Handels- og Kontormedhjælperne er sikkert den Stand, som gennemgaaende har den længste Arbejdsdag. Men naar dette er Tilfældet, er det ikke de organiserede Medhjælperes Skyld, men derimod tør jeg dristigt give de uorganiserede Medhjælpere Skylden for dette Misforhold. Thi saa længe en stor Del af Handels- og Kontormedhjælperne — af rene egoistiske Grunde og Mangel paa Forstaaelse af Organisationens Betydning og Nødvendighed — staar udenfor vor Organisation, da formaar denne ikke at reformere stort paa Arbejdstidens og Lønnens Omraader. Nej vi maa lære at forstaa, at her gælder det om at danne en stærk Organisation, som forstaar at tilkæmpe os Menneskeret.

Det, at vor Organisation allerede har formaaet at reformere en Del, om end langt fra tilstrækkeligt, særlig paa Arbejdstidens Indskrænkning, viser jo tydeligere end noget andet Organisationens Nødvendighed. Og den Dag, da vi har alle Medhjælperne samlet indenfor Organisationens Rammer, og dertil disponerer over den fornødne Kapital, da har Principalerne Respekt for vore Krav, og de ere villigere til at opfylde dem.

Men saa længe Handels- og Kontormedhjælperne ikke staar samlet i en stærk, kampberedt Organisation, da maa vi finde os i, at Resultaterne er smaa; og saa længe en stor Del af Handels- og Kontormedhjælperne holder sig udenfor Organisationen, og kun har lært at taale og lide, samt bukke og neje for enhver Stodderprins, da maa vi ikke vente store Resultater. —

Den Dag, da Medhjælperne staar samlet i Organisationen og har lært deres eget Menneskeværd at kende, samt disponerer over en kapitalstærk Krigskasse, da er Tiden inde, at vi kræver Menneskeret og gennemfører Kravene. — Derfor maa det være en Pligt, ja en Æressag for enhver Handels- og Kontormedhjælper at være Medlem af Organisationen; thi Organisationen er det eneste Middel til at hæve Standens økonomiske, sociale og kulturelle Niveau; og den Medhjælper, som holder sig fornemt tilbage, han har min største Foragt, selv om han forstaar at bukke og neje nok saa graciøst, og selv om han besidder den „Dyd": Med Taalmod at bære sit Kors!"

Men Hatten af for den Arbejder, som sætter 8 Timers Arbejdsdagen paa sit Program, og allerede har gennemført dette Krav i flere Fag. Men hvornaar kommer Medhjælpernes Krav om en 8 Timers Arbejdsdag?

Autor.

Herr Konsul Kaalund og Lærlingespørgsmaalet.

Under de jydske Købmænds Møde i Aarhus i Dagene den 23. og 24. Juli forhandledes blandt andet ogsaa „Handelsskolevæsenet". Under Forhandlingerne herom fremkom Herr Konsul Kaalund, Kolding, med den overraskende Bemærkning, at 8-Lukningen var Skyld i de tiltagende Forsømmelser indenfor Handelsskolen. At en Mand som Herr Kaalund kan fremkomme med slig meningsløs Paastand er mig ufatteligt. Jeg sætter

overordentlig Pris paa Herr Konsulens omsorgsfulde Arbejde for en Omordning af Handelsskolevæsenet, men naar Herr Konsulen i 8-Lukkeloven ser en Hindring for Handelsskolens Udvikling, maa jeg tage Afstand. Ja, selvfølgelig. Mener Herr Konsulen, at vi skulle lukke Kl. 6 eller 7 for at vore Lærlinge kunne faa Tid til deres teoretiske Uddannelse har Herr Konsulens Mening min fulde Tilslutning. Som det er nu, er 8-Lukkeloven ingen Hindring for Lærlingens Undervisning. Nej, Herr Konsul, søg Hindringen indenfor Deres egen Stand. Oplad Deres Øjne, Herr Konsul, og se hvilke grove Forsyndelser, Masser af Principaler gøre sig skyldige i overfor deres Lærlinge. Det er jo desværre Tilfældet, at D'Herrer Principaler i mange Tilfælde opdrage deres Lærlinge til Bydrenge, Karle eller Pakhusarbejdere. Naar D'Herrer Principaler mange Gange klage over den daarlige Medhjælp, er det et knusende Slag rettet mod dem selv, en Hævn for den daarlige Fagudvikling, de gøre sig skyldige i overfor deres Lærlinge. De organiserede Medhjælpere have længe set det uheldige deri og have indset, at kan D'Herrer Principaler ikke opdrage deres Lærlinge til dygtige Medborgere, saa maa de organiserede Medhjælpere gøre dette — thi vi kunne — heldigvis. — Saafremt Herr Konsulen skulde ønske Vejledning i rationel Lærlingeuddannelse, kan De blot henvende Dem til de organiserede Medhjælpere og vi skulde beredvilligt og med Glæde give Herr Konsulen de ønskede Oplysninger. *C. I.*

Navneforandringen.

Svar til Hr. Carl E. Kemp.

I Nr. 13 af „D. H. K. M. T." beklager De, at de kjøbenhavnske Afdelinger har vedtaget at kalde sig „Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening", og mener at de har vedtaget dette uden at tænke over, hvad det var de vedtog. Hvis de har gjort dette, saa vilde jeg ogsaa meget beklage det, thi vedtage noget, man ikke tænker over forinden, vilde jo være ganske meningsløst; men De behøver ikke at være bange for, at de kjøbenhavnske Medlemmer ikke nøje skulde have tænkt over Navneforandringen, inden den blev vedtaget.

De skriver, at det nye Navn vil skade vor Bevægelse! De Grunde de anfører er uholdbare og endvidere, at vi her har givet vore Modstandere et Vaaben i Hænde, som de ikke vil tøve med at bruge imod os ved første givne Lejlighed. Hvad er det for et Vaaben De taler om, og hvem ere vore Modstandere; mener De Principalerne, da tror jeg nok, vi vil komme til at kæmpe med dem under hvilket som helst Navn, vi giver vor Forening.

Nej, Sagen er den, som De meget rigtig selv bemærker at en Del, men absolut ikke som De skriver de fleste, Handelsmedhjælpere føler sig som værende betydelig mere end en Haandværker, skønt Haandværkerne staar med en betydelig større Løn end de allerfleste Handelsmedhjælpere, og sikkert som Helhed betragtet er mere intelligente end Handelsmedhjælperne. Hvis disse Handelsmedhjælpere (de maa jo lide af Storhedsvanvid) skulde føle sig for fine eller værende betydelig mere end til at kunne staa som Medlem af en Fagforening, saa vilde de jo ogsaa være „for fine" til at staa i vor Forening, da den hed „Organisation"; thi Navnet forandrer jo ikke Foreningens Opgave.

Altsaa skulde det vise sig at De har Ret, saa tillader jeg mig at betegne disse Handelsmedhjælpere som „værende betydelig mindre" end en Haandværker til at staa som Medlemmer i vor Forening.

Kjøbenhavn i Juli 1908. *G. Monrad.*

Mr. John Turner

gæster Aalborg-Kongressen.

Som Medhjælperne i de forskellige Lande har opgivet de isolerede, lokale Foreninger og midt-samler deres organisatoriske Styrke i nationale Forbund er disse sidste i Færd med at finde hverandre i saadanne Anliggender, der er af fælles Interesse for Handelens og Kontorernes Arbejdere, hvad enten de taler dette eller hint Sprog eller bor paa den ene eller anden Side Grænseskellene. — Der bestaar allerede et Par internationale Medhjælper-Sammenslutninger, og hvad der ikke er af mindst Vigtighed — en stor og udbredt Medhjælperpresse, der bringer Bud fra Land til Land, Medhjælperrepræsentanter fra forskellige Lande mødes ved Kongresser og repræsentative Møder og Tanker og Anskuelser udveksles.

Vor Organisation har saaledes været repræsenteret ved et Par udenlandske Møder af denne Art, og vi vil nu for første Gang blive gæstet af en udenlandsk Standsfælle, og det tilmed en af de mest kendte og fremragende Mænd indenfor den internationale Medhjælperbevægelse.

Den engelske Medhjælperfører Mr. John. Turner vil nemlig rimeligvis overvære vor Kongres i Aalborg, og vi vil saaledes faa Lejlighed til at stifte Bekendskab med en af Veteranerne i det udholdende Arbejde, engelske Kolleger i Aartier har udfoldet for at organisere Storbritanniens Medhjælpermasser.

Mr. T. er født i Aaret 1864 i Landsbyen Great Bardfield i Essex, og blev 1878 Lærling i en Kolonial- og Proviantforretning i Woolwich. Efter udstaaet Læretid blev han Rejsende for et Londonerfirma, og under Opholdet i Themsbyen førte en Løbeseddel, han modtog en Efteraarsdag i 1881, ham det første Skridt ind paa hans fremtidige Løbebane. Hidtil havde Medhjælperne gaaet i „The Earling Closing Association"s Ledebaand, men denne filantropiske Forening, der forsagede al Socialpolitik, tilfredsstillede ikke de mest fremsynte Medhjælpere, og det Møde, hvori T. deltog, resulterede i „The Shop Hours League", der dog siden sammensmeltedes med førnævnte Forening. Et Par Aar herefter — 1883 — deltog T. i et Forsøg paa at organisere de londonske Medhjælpere efter Trade Unions Mønster — men endnu uden Held. Disse Aar gav T. et dybt Indblik i londonske Medhjælperkaar og han lærte til Gavns at kende Stormagasinernes Kost- og Logisystem som ogsaa hine Tiders umenneskelig lange Arbejdsdage, og de her indhøstede Erfaringer blev til stor Nytte for ham i de følgende Aar.

I Aaret 1885 kastede T. sig ind i det politiske Arbejde, knyttedes til „The Civil Service Association", deltog med Iver i Agitationen for den frisindede Politik og kom derved i Berøring med de Mænd, hvis Navn er kendte og ansete som Demokratiets bærende Kræfter i vore Dages England, og navnlig følte han sig paavirket af den engelske Socialismes „grand old man", Kunstneren og Forfatteren William Morris. — Det var ved Firsernes Slutning, efter den store Dokstrejke i 89, at Organisationsbestræbelserne genoptoges med friske Kræfter. Denne Gang med Udbytte. „United Shop Assistants Union" hed den nye Organisation, ved hvis Startningsmøde T. holdt Indledningstalen, og hvis Præsidentværdighed han beklædte fra 1893 indtil 1898. Med et lidet Medlemstal, men til Gengæld udrustede med et stort Maal af Energi i Arbejdet og Begejstring for Sagen, udfoldede denne Forening en saa kraftig og udholdende Agitation mod den gængse overlange Arbejdstid, at det blev en vækkende Appel til Medhjælpernes Tusinder i Verdensbyens vidstrakte Forretningskvarterer. Thi disse Foregangsmænd var Folk, hvem Modstand ikke standsede, Forfølgelser ikke kuede og for hvem Organisationens Idé var en ny Tids Evangelium til hvis Budbringere de følte sig kaldede.

Mr. Turner var Sjælen i denne Række Avantgarde, der banede Vej for det nuværende Landsforbund *„The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen"*. Siden 1898 har T. været Funktionær i denne Organisation, og som „Organiser" har han paa et Utal af Møder forkyndt Organisationens Budskab for Medhjælperne i næsten hver By og Flække i England, Skotland, Irland og Wales. —

Det er en kendt Paastand at Angelsakserne ynder at gaa egne Veje og vanskeligere vindes for internationale Overenskomster end deres Fæller paa Kontinentet. Men dette gælder hverken for den engelske Medhjælperorganisation og end mindre for Mr. Turner, der som Repræsentant for Unionen har deltaget i de internationale Kongresser, der er afholdt under den internationale Medhjælperføderations Auspicier, ligesom han er Medlem af Ledelsen for denne Føderation, hvorunder vor Centralorganisation som bekendt er inkorporeret.

Deltagerne i Aalborg Kongressen vil saaledes i John Turner ikke alene hilse en af de første og videst kendte Førere for britisk som overhovedet moderne Medhjælperbevægelse, men tillige en af Nutidens mest fremragende Forkæmpere for Handels- og Kontormedhjælpernes *worldwide brotherhood.*

Butikslukningsloven.

Dispensation i Middelfart.

Den af Centralorganisationen saa stærkt kritiserede Bestemmelse i den nylig vedtagne Butikslukningslov, hvorefter Kommunalbestyrelserne har Ret til dels indenfor Tidsrummet 1. Maj — 1. Oktober at udskyde den lovbestemte Lukketid, dels overhovedet for Cigar- og Tobakshandlere at tillade Salg fra Kl. 8 til Kl. 11 Aften synes allerede at skulle blive benyttet endnu før Loven er traadt i Kraft.

Middelfart Byraad behandlede saaledes i forrige Maaned et fra 4 stedlige Cigarhandlere med Henblik paa den nye Ordning indsendt Andragende. Kun et eneste Medlem af Byraadet talte og stemte mod Andragender, der bevilgedes. Omend Loven paabyder, at der under Dispensationstiden ikke maa benyttes anden Medhjælp end Hustru og Børn vil denne Art Undtagelsesbestemmelser let finde Efterligning i andre Forretningsgrene, og den i Forvejen lidet vidtrækkende Lov bliver endnu mindre tilfredsstillende.

Byraadsforhandlingen kritiseres i „Middelfart Venstreblad" der bl. a. skriver:

„Udenfor Dagsordenen skete der det baade beklagelige og uretfærdige, at man gav 4 Tobakshandlere Lov til at holde deres Butiker aabne fra Kl. 8 til 11 om Aftenen, den Tid, da de efter den nye Lov skulde lukke, hvis ikke Kommunalbestyrelsen gav dem Tilladelse til at handle. Det er beklageligt, fordi en saa human Lov som en 8-Luknings-Lov ved disse Undtagelser mister noget af sin Værdi. Lovens Mening er jo at skaffe de Handlende og deres Medhjælpere en haardt tiltrængt Frihed om Aftenen, men dette opnaas jo ikke for alle, naar der gives visse Handlende Tilladelse til at handle om Aftenen. Vi vil tvinge Folk til at nyde Frihedens Goder og Glæder, fordi Frihed og Hvile frisker Menneskene op, vederkvæger deres Legeme og Aand, og derved gør dem bedre skikket til at varetage deres daglige Gerning. Vi hævder det er mere demokratisk at tvinge Menneskene til at nyde Friheden end det er at give dem Frihed til at ødelægge sig selv ved en altfor lang Arbejdsdag. Den Frihed, Demokratiet kræver, er ikke en Frihed, hvorunder man har Lov til at gøre, som man selv lyster, men det er en Frihed under Loven, den Lov, der stiller alle Borgere i Samfundet lige — ogsaa hvad Hvile og Arbejde angaar". —

Artiklen slutter saaledes:

„Det gør os ondt, at kun et Medlem af Middelfart Byraad, Hr. H. P. Rasmussen, fandt Anledning til at tale for at nægte den ansøgte Tilladelse. Han var ene om at forfægte et demokratisk Standpunkt til denne Sag, og han blev ogsaa ene ved Afstemningen. Baade Socialdemokrater og Venstremænd stemte udemokratisk."

Vi benytter Lejligheden til at anmode vore Afdelingsbestyrelser om at holde os a jour med lignende Undtagelsesbestemmelser i andre Byer.

De direkte Medlemmer

af Centralorganisationen har som Delegerede til Kongressen valgt Bogholder R. Hvitved, Ebeltoft og Kommis Juul Frederiksen, Hvam. — Suppleanter blev Assistent Chr. J. Hansen, Hillerød og Kommis Johs. Hansen, Skibby.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Randers. Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 26. August Kl. 9 prc. i Foreningens Lokale (Vestergade 12) med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Kassereren aflægger Regnskab. 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af Formand. 6. Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 7. Valg af 3 Medlemmer til Agitationsudvalget. 8. Lovændring. 9. Beretning fra Kongressen. 10. Eventuelt.

Alle Medlemmerne anmodes indtrængende om at give Møde.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Aarhus.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

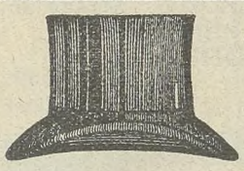
Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontor-

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvor mange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

TURISTHOTELLET St. Voldgade 5
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. CHR. FESTECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

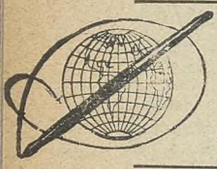
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skobgade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Huer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AALBORG.

Ure og Kæder købes

billigst hos

ADOLPH MØLLER,

Slotsgade.

Undervisning

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.** nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. P. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. S. Andresen, Losbygade 46.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. August.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 15, KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Handels- & Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.
Kontor: *Mejlgade 5, Aarhus.*

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Anbefalinger maskinskrives:

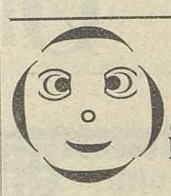
Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. **S. C. Berthelsen, Vordingborg.**

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." **Farver**
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.
Absolut 1. Klasses fotografisk Etablissement, udstyret med alle Nutidens Krav paa Elegance. Vi anbefaler os til d'Hrr. Handels-

La Premiere

Skræder-Etablissement.

L. Millgaard

Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aa hus.

1. Klasses Herre-Skræderi.

Leverandør til Varelotteriet.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

Specialitet: **uopslidelige Saaler.**

Telefon 231.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer

tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,

Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-
& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags

◇ Bog- og Papirhandel ◇

Telefon 377 KOLDING Telefon 377

Husk

Ateliér CENTRAL

Helligkosgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,

Juveler & Guldsmed

Østergade 17. Kolding.

F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen

◇ Skræderforretning ◇

Kiretorvet 12. Kolding.

anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til

Jakob Brems, Kolding,

hvor De bliver bedst betjent.

NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**

faas hos

Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen,

Vognmands- og Droskekørsel,

Laasbygade Nr. 35, Kolding,

anbefales.

Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

PRISTOL

SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt

Kravats

i **Manchethuset**

Særlig anbefales hjemmesyede

Krave- og Manchetskjorter.

NB. 1. Klasses Herreskræderi.

F. C. Rosted.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales

d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser

1. Klasses Reparationsværksted.

Ch. Christensen.

Cafe „Standard"

JENS C. NIELSEN.

Telf. 265.

Jærnbanepladsen, Vejle.

Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S

Cigarer

La Renomme	Turf
Amata	Flor de Cuba Regalia.
Reforma	Donna Anna.

samt øvrige Sorter anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste **ægte**

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.

Meget stort Klædelager.

Leverandør til Varelotteriet.

P. Rigenstrup,

Skræddermester.

Esbjerg.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.

Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

Chr. Eriksen.

(Vald. Nielsens Eftf.)

Fotografisk Atelier

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 17. 1. September 1908. 8. Aargang.

Den 3die ordinære Kongres.

Aalborg-Kongressen vil samle Afdelingernes Sendemænd til Raadslagning om Midler og Maal, Vejen vi er naaet frem og Vejen vi endnu har tilbage. Og som de Folk, der fandt hverandre i Arbejdet for en Idé vil vi denne Gang som forhen ved de afgørende Spørgsmaal mødes i Enighed og Samdrægtighed, fordi netop Samfølelse og Samhørighed er de bærende Kræfter for vor Sag.

Det er sket saaledes, at disse Slutsætninger i vor Artikel „Aalborg-Kongressen" kan sættes som Devise over det Tilbageblik paa Kongresdagene, vi i det efterfølgende skal aabne vore Venner overalt i Landet.

Vor 3die ordinære Kongres var ikke blot det største af vore hidtidige repræsentative Møder, men dens Beslutninger, som dens hele Forløb, viste tillige hvilken Fasthed der raader i vort organisatoriske Arbejde. Det tjener de Delegerede til megen Ære og viser hvilken Stab af klartskuende Standsfæller Centralorganisationen tæller blandt sine Forkæmpere, at de personlige Divergenser, der herskede mellem to af vore Førstemænd, ikke greb forstyrrende ind i Kongressens Behandling af Dagsordenen. Og det er i saa Henseende saare betegnende, at alle Beretninger ligesom de af Hovedledelsen foreslaaede socialpolitiske Udtalelser fandt enstemmig Godkendelse.

Af sidstnævnte Anliggender vil Kongressens Beslutninger vedrørende Arbejdstiden paa Kontorerne sætte Centralorganisationen nye Maal saavel med Hensyn til Afdelingsarbejdet som ogsaa paa det socialpolitiske Omraade. Et forberedende statistisk Arbejde til Klarlæggelse af Arbejdsforholdene indenfor denne Del af vor Stand, Forhandling med Principalorganisationerne om visse Indrømmelser som Ferier og tidlig Lørdagslukning skal berede Vejen for Ordningen af Kontormedhjælpernes Arbejdstid efter saadanne Principper som: Indførelse af en effektiv Maximalarbejdstid af 8 Timer for alle Medhjælpere og alle Kontorer, bestemte Grænser for Arbejdsdag og Arbejdspavser, Forbud mod alt Helligdagsarbejde og nærmere fastsatte Undtagelser, der tillader de af forretningsmæssige Hensyn nødvendiggjorte Afvigelser fra de angivne Regler.

Lærlingespørgsmaalet, hvortil vor Organisation som bekendt allerede tidligere har taget Standpunkt, blev ligeledes et af Kongressens vigtigste socialpolitiske Emner, og idet man opfordrede Indenrigsministeren til at fremskynde det bebudede Forslag til Revison af Loven paalagdes det Afdelingerne at søge gennemført kommunale Vedtægter og søge Lærlingelovens § 7 overholdt. Ligeledes anmodede Kongressen Ministeren om atter at fremsætte Lovforslaget om Siddepladser for Butikspersonalet.

Kongressen vedtog — som det kunde forudses — at udvide „D.H.K.M.T." fra Begyndelsen af det kommende Aar, beskæftigede sig indgaaende med Ordningen af vor Pladsanvisning, men foretog iøvrigt kun lidet indgribende Ændringer i Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Love. Men paa et enkelt — det administrative — Omraade, blev Nyordningen af mere gennemgribende Art. Den nye Ordning betyder en yderligere Centralisation i Administrationen, idet Centralorganisationens Formand fremtidig som Hovedkontorets Chef vil forene baade Formands- og Hovedkassererhvervene. Selve Administrationen er herefter overdraget et Forretningsudvalg af hvis tre Medlemmer Formanden er det ene, og hvis Opgave det er at tage Beslutning i saadanne Anliggender, der ikke henhører under den daglige Forretningsgang og som af praktiske Grunde ikke kan forelægges den samlede Hovedbestyrelse. Dennes Sammensætning er ogsaa undergaaet Forandring, idet fremtidig baade Formanden og „D.H.K.M.T."s Redaktør ere selvvalgte Medlemmer ligesom Antallet er forøget fra 7 til 9 Hovedbestyrelsesmedlemmer.

Denne Forøgelse som ogsaa Personskifter indenfor Hovedbestyrelsen har betinget flere Nyvalg, der alle faldt paa Standsfæller med almenkendte Navne indenfor Medhjælperbevægelsen. Saaledes valgtes vor kendte Kolding-Formand *N. C. Nielsen*, der ubestrideligt hører til de jydske Medhjælperes bedste Mænd; den sjællandske Medhjælperagitator, Næstved-Formanden *Chr. Johannessen* og en af de direkte Medlemmers Repræsentanter, Bogholder *Hvitved*, Ebeltoft, der fra sin Afkrog af Landet med vagtsomt Blik har fulgt Medhjælperbevægelsens Udvikling gennem Aarene og ikke har forsømt nogen Lejlighed til at tage sin Part af Arbejdet. Og endelig tog Kongressen det Hensyn til de kvindelige Medlemmer, som de alene i Kraft af deres Antal billigvis kan fordre, med et stort Stemmetal at sætte vor kendte kvindelige Kollega *Johanne Berg*, Aalborg ind i Hovedledelsen, — et Valg der utvivlsomt vil vække udelt Tilfredshed blandt Centralorganisationens kvindelige Medlemmer Landet over.

Men medens disse Valg foregik uden Meningskamp og Kongressen let og præcist arbejdede sig gennem sin Dagsorden samledes Hovedinteressen om et Spørgsmaal, der bevidst eller ubevidst for enhver Deltager satte alle andre Anliggender i Skygge. Det var Valget af Centralorganisationens Formand.

Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse i Foraaret skyldtes en Uoverensstemmelse mellem ham og Hovedbestyrelsen vedrørende et administrativt Anliggende, uden at dog Hovedledelsen vilde erkende at Mandatnedlæggelsen var tilstrækkelig beføjet. Da den oprindelige Hensigt at knytte Hovedkassereren *Chr. Ingvoldsen* som fast Funktionær til Centralorganisationen ikke opnaaedes og den administrative Uoverensstemmelse mellem de to Tillidsmænd mundede ud i saa store personlige Divergenser, at et fortsat intimt Samarbejde vanskeligt kunde tænkes, mente Hovedbestyrelsen det rettest at indanke Sagen for Kongressens Domstol. — Allerede i det første Møde førtes der en indgaaende Forhandling om Mandatnedlæggelsen. Den graanede, fremragende Forkæmper for britisk Medhjælperbevægelse, der som Gæst deltog i Kongressen, udtalte efter denne sin Beundring over den Saglighed og Værdighed hvormed danske Medhjælpere drøftede et i sig selv saa vanskeligt Emne. Denne Udtalelse giver en rigtig Karakteristik af denne Del af Forhandlingerne, der ikke forstyrredes af nogen uparlamentarisk Ytring og sluttede uden nogen Udtalelse, idet der fra alle Sider hævdedes, at det ikke var Hensigten med Debatten at afsige nogen Dom, men at klarlægge de foreliggende Uoverensstemmelser.

Formandsvalget fandt Sted i det næstsidste Møde. Efter en kort Debat konstitueredes Kongressen som Udvalg; Tilhørerne og Formandsemnerne forlod Salen. Den foretagne hemmelige Prøveafstemning — hvori Hovedbestyrelsen ikke deltog — viste Stemningen ligelig delt, og *Vald. Pedersen* og *Vilh. Hansen* traadte derefter paa Kongressens Vegne i Forhandling med Åge Hyllested og Chr. Ingvoldsen. — Da Mødet atter aabnedes meddeltes det at *Chr. Ingvoldsen* havde trukken sin Kandidatur tilbage under Henvisning til sit tidligere tagne Standpunkt: Ikke at søge Valg men stille sig til Centralorganisationens Disposition som Formand, saafremt der viste sig et acceptabelt Flertal derfor, medens *Åge Hyllested* forlangte en almindelig Afstemning, og iøvrigt gjorde sin Silling afhængig af om denne viste overvejende Stemning for ham som Centralorganisationens Formand.

Den hemmelige Afstemning (der fandt Sted paa et Tidspunkt, da flere Delegerede var bortrejst) resulterede i at 28 stemte „Ja" for Åge Hyllested, medens 8 stemte „Nej" og 2 Stemmesedler var blanke. Åge Hyllesteds Valg som Centralorganisationens Formand proklameredes derefter under stærkt Bifald fra Kongressen.

Den Mand, hvis Navn et Aaremaal lyste ud over dansk Medhjælperbevægelse vil atter tage et fast Tag i vort Organisationsskibs Rat. Ingen ønskede Åge Hyllesteds Tilbagetræden, og naar han fra Oktober atter overtager Centralorganisationens Ledelse vil hans Navn paany have den kendte samlende Evne. — Men samtidig er en af de Mænd, der gennem Aarene vandt

sine Standsfællers Agtelse og Respekt ved et pligtopfyldende, dygtigt og trofast Arbejde, traadt tilbage fra de Ledendes Kreds. Ved *Chr. Ingvoldsens* Tilbagetræden mister Centralorganisationen en Mand, som de organiserede Medhjælpere altid vil være Tak skyldig, og i hvor høj Grad denne Følelse besjælede Kongressens Deltagere, viste den usædvanlige og hjærtelige Hyldest, der blev ham til Del ved Aalborg-Kongressens Afslutning.

Vor 3die ordinære Kongres fastslog, at der indenfor Centralorganisationen raader Enighed om Maal og Midler og — hvad der tør jævnstilles dermed i organisatorisk Betydning — at det sociale Spørgsmaal, der er vore Standsfællers Sag og vor Stands Fremtid, hæver sig højt over alle personlige Uoverensstemmelser, — dem Aarene forhaabentlig vil formaa at udjævne.

At Handels- og Kontormedhjælperbevægelsen i vort lille Land ogsaa følges med Interesse af vore organiserede Standsfæller ude i den store Verden, derom vidner den engelske Medhjælperfører John Turners Nærværelse paa Kongressen, hvis Udfald — efter de talrige telegrafiske Hilsener at dømme -- interesseret imødesaas af de organiserede Medhjælpere omkring i Danmarks Land.

Kongres-Referat.

1ste Møde.

Søndag den 23. August Kl. 9¼ aabnede Centralorganisationens fungerende Formand Vald. Pedersen, Aarhus, den 3die ordinære Kongres og udtalte:

Jeg skal tillade mig som fung. Formand for Centralorganisationen og paa Hovedbestyrelsens Vegne at aabne den 3die ordinære Kongres. Jeg vil haabe Forhandlingerne her maa foregaa paa den sædvanlige gode og rolige Maade og blive til Held for vor Stand og til Gavn for vor Organisation. Idet jeg herved byder de Delegerede Velkommen, har jeg samtidig den Ære at byde Centralorganisationens tidligere Formand, Hr. Åge Hyllested, Velkommen. Tillige har vi den store Ære at byde en Repræsentant for vore engelske Kolleger, Mr. John Turner, Velkommen. Jeg skal med disse Ord erklære den 3die ordinære Kongres for aabnet.

(Vendt mod Mr. Turner udtaler den fung. Formand paa Engelsk:)

Til Dem Mr. Turner vil jeg sige et „hjerteligt Velkommen til vor Kongres." Vi er meget glade ved at se Dem, og vi haabe, at De maa tilbringe disse Dage her i godt Selskab med danske Kammerater. Velkommen!

(Kongressens Deltagere rejser sig). Hovedbestyrelsens Forslag til Forretningsordenen godkendtes.

Valg af Kongressens Tillidsmænd.

Til Kongressens Ordstyrere valgtes enstemmigt Vilh. Hansen, Frederiksberg, og A. Andreasen, Hjørring.

Til Sekretær valgtes N. C. Nielsen og Johanne Berg, Aalborg, (sidstnævnte som stenografisk Referent til „D.H.K.M.T.")

Til Prøvelse af Mandaterne nedsattes et Udvalg bestaaende af Chr. Ingvoldsen, A. Andreasen, Hjørring, og Chr. F. Johannessen, Næstved.

De Delegerede.

Mandatudvalget meddeler, at der foreligger 41 Mandater med 39 Delegerede (foruden Hovedbestyrelsen), nemlig:

Hovedbestyrelsen: A. Andreasen (Hjørring), Th. Hansen (Aalborg), Vilh. Hansen (Frederiksberg), Chr. Ingvoldsen (Aarhus) og Vald. Pedersen (Aarhus).
Aalborg: N. C. Nielsen og Harald Wolthers.
Aarhus: Carl Knudsen, Robert Petersen og Axel Gundel.
Esbjerg: Waldemar Würtz og Alf Mikkelsen.
Frederikshavn: N. S. Andersen.
Herning: M. Madsen.
Hjørring: H. Hein og N. Nielsen.
Horsens: Steen Vandborg.
Kolding: N. C. Nielsen og N. Nielsen.
Kbhvn. Kolonialmedhj. P. Schou.
do. Manufakturmedhj. E. S. Schibler.
do. Kontormedhj. Fr. Møller og H. P. Hansen jun.
Middelfart: Adolph Hansen.
Nykjøbing M.: B. Oehlenschläger.
Næstved: Chr. F. Johannessen.
Odense: Birger Kruuse.
Præstø: Chr. F. Johannessen.
Randers: M. P. Willumsen og K. L. Dreyer.
Ringkjøbing: Felix Porsborg.
Ringsted: Chr. F. Johannessen.
Samsø: C. Meilhede.
Skanderborg: P. Thomsen.
Skive: S. Mehlsen.
Slagelse: Carl Møller.
Sorø: Chr. Brinch.
Svendborg: H. P. Jensen.
Thisted: Chr. Brandi.
Vejen: M. Koed.
Vejle: Jens Johansen og Chr. Christensen.
Viborg: Lauritz Christensen.
Vordingborg: Axel Nielsen.
Den direkte Afdeling: R. Hvitved (Ebeltoft) og Juul-Frederiksen (Hvam).

Medlem af Hovedbestyrelsen, Louise Bjørner, Kjøbenhavn havde meldt Forfald. — Afdelingerne i *Grenaa* og *Varde* var ikke repræsenterede ved Kongressen.

Som Gæster var til Stede: Åge Hyllested, Esbjerg og John Turner, London, Organiser of „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen".

Ordstyreren (Vilh. Hansen) foretog Navneopraab og konstaterede samtlige Delegeredes Tilstedeværelse, samt udtalte derefter paa Engelsk: Mine Herrer! Jeg tillader mig at meddele Dem, at Repræsentanten for vor engelske Broderorganisation „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen" ønsker at bringe Kongressen en Hilsen. Mr. John Turner! Jeg har den Ære at give Dem Ordet!

Mr. John Turners Hilsen.

Mr. Turner, London fik derefter Ordet og udtalte bl. a. en Tak for Modtagelsen og al den Venlighed, der var strømmet ham i Møde, siden han satte Foden paa Land i Esbjerg. — Efter at have bragt Hilsen fra Kollegerne i „National Amalgamanted Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen" gav Taleren en Oversigt over de Forhold, hvorunder denne Organisation blev stiftet, om de Kampe den maatte gennemgaa, inden den naaede sin nuværende stærke Position. Han dvælede i et længere Foredrag ved Betydningen af Organisation for enhver Stand, bragte danske Standsfæller en broderlig Hilsen fra de franske Landsforbunds Fælleskongres, som han nylig havde overværet i Rouen og fra „Federation internationale des Employès". T. konstaterede at Danmark i Forhold til sit Indbyggerantal var det første Land med Hensyn til Organisationer. Taleren sluttede med at gentage sin Tak for den ekstraordinære gæstfri og hjertelige Modtagelse, der var og blev ham udvist. Han vilde tage med sig hjem en livsvarig Erindring om sit Besøg i Danmark. —

Talen, der oversattes af Åge Hyllested, modtoges med stærkt Bifald af de Delegerede, der rejste sig fra deres Pladser.

Formandens Beretning.

Formanden: Naar jeg skal aflægge Beretning paa denne Kongres, saa vil De forstaa, den kun kan blive kort, efter som jeg kun har fungeret kort Tid. — Jeg vil nævne det, der er foregaaet i Tiden siden vor sidste Kongres i 1906. — Paa denne blev der vedtaget forskellige Fællesudtalelser, som vi har lagt til Grund for vort Arbejde. Saaledes Regulering af Lærlingevæsenet. Den Sag er for Tiden beroende i Ministeriet, hvor den har været syltet i de sidste Par Aar.

Spørgsmaalet om Arbejdstiden og Siddepladser for Butikspersonalet; den første Sag er nu for nylig til Dels bleven løst, idet 8-Lukningsloven er bleven gennemført i Rigsdagen. Denne Lov er ikke bleven som vi havde ventet, og vi maa fortsætte vort Arbejde, for at komme til det Maal, vi har sat os, nemlig en 7-Lukningslov. Jeg skal ikke komme ind paa alle 8-Lukningslovens Fejl og Mangler, men kun berøre, at vi har gjort hvad vi formaaede, for at paavise Fejlene. Nu maa vi arbejde hen til at faa Loven revideret, og for at faa en Stemning frem mod dens daarlige Tendenser. — Derfor skal vi i den kommende Kongresperiode arbejde paa at faa 7-Lukning gennemført overalt.

Der blev ogsaa paa sidste Kongres talt lidt om Kontormedhjælperne og deres Arbejdstid, men vi har ikke naaet at udrette noget der, da hele Arbejdet har samlet sig om Butiksmedhjælperne. — Spørgsmaalet om Kost- og Logisystemets Ophævelse er ikke kommen videre den sidste Periode. Vi har arbejdet for at faa Sagen frem, men det er en meget vanskelig Sag, og der vil gaa adskillige Aar, inden vi faar den løst paa tilfredsstillende Maade.

Et andet Spørgsmaal, vi havde fremme paa sidste Kongres, var Ansøgning om Statstilskud til Foredrag; der er nu i Aar paa Finansloven bevilget 2500 Kr. til Foredrag for unge Handelsmænd. Gennem vore Afdelinger er indgivet Begæring om 2960 Kroner, og nu kommer Principalerne ogsaa og vil have deres Andel, og det kan jo være, man finder dem mere værdige end os. Men vi vil ikke lade os spise af dermed, ogsaa nu maa vi arbejde paa at faa dette Tilskud forhøjet. — Der følger imidlertid en Forpligtelse med, naar man modtager et saadant Tilskud, og det er at skaffe et stort Antal Tilhørere til Foredragene, derfor maa De mine Herrer Afdelings-Tillidsmænd sørge for, at der kommer mange Tilhørere til disse Foredrag, at vi kan vise os værdige til at modtage et forhøjet Tilskud. —

Det vigtigste, der blev foretaget paa sidste Kongres var Drøftelsen og Grundlæggelsen af Arbejdsløshedskassen. — Denne Kasse, som nu er en Kendsgerning, er den vigtigste Institution, vi har ført igennem. Den har kostet et stort Arbejde fra alle Sider, men vi tør ogsaa sige, det Arbejde skal

staa sin Prøve. At det forhøjede Kontingent ikke har bevirket Nedgang i Medlemstallet har vist, at Medlemmerne har indset, at vil de have Gavn og Goder, maa de ogsaa yde Noget. Vi kender allesammen grundig Arbejdsløshedskassen, saa jeg skal ikke dvæle ved den; men der er dog en enkelt Ting, jeg maa gøre opmærksom paa; der er i et Par Afdelinger begaaet den Fejl, at der findes Medlemmer af Arbejdsløshedskassen, der ikke er Medlemmer af Centralorganisationen. Det maa naturligvis ikke finde Sted.

Vi foretog ved Folketingsvalgene rundt om i Landet Interpellationer om, hvorledes de forskellige Kandidater vilde stille sig til vore Krav, og vi havde megen Fornøjelse deraf. —

Endvidere har vi været repræsenterede paa den 2. internationale Konference i Stuttgart. Centralorganisationens daværende Formand, Åge Hyllested, repræsenterede os dér. Til hvad vi ellers har foretaget os hører Sommerstævnerne, der har udviklet sig til at blive et virksomt Led i vor Agitation. Det viser, at vi kan samle mange Medlemmer, fæstne Organisationen og faa Sommeren til at blive en god Agitationstid.

Indenfor Hovedbestyrelsen er sket den Forandring, at d'Hrr. Carl Christensen og G. Reich er udtraadte og har overtaget selvstændige Virksomheder. Vi bør her takke dem for det Arbejde, de har gjort for vor Sag. (Hør!) Der er bleven afholdt 5 Hovedbestyrelsesmøder og enkelte Forretningsudvalgsmøder.

Efter Hovedbestyrelsesmødet d. 29. Marts forelaa som bekendt Hyllesteds Mandatnedlæggelse. — Jeg skal ganskekort referere, hvad der foregik paa dette Møde. Den Meddelelse, der er fremkommen derom i vort Blad, har ikke været saa fuldstændig en Meddelelse, som Kongressen kan forlange og fordre. (Hør!) Der kom en Kritik frem paa dette Møde om Hr. Hyllesteds Virksomhed, og det kan godt være, de Udtalelser, der kom frem, angaaende nogle Dispositioner, var noget skarpe, og dette havde nogen Indflydelse paa Hr. H.s senere Stilling paa Hovedbestyrelsesmødet. Det der bevirkede Hyllesteds Tilbagegang var to Afstemninger, der foregik. Den ene var om Arbejdsløshedskassens § 6. Hr. Hyllested fortolkede den saaledes, at alle baade Ind- og Udbetalinger skulde foregaa direkte gennem Hovedkontoret. Hovedkassereren hævdede, at Beløbene skulde sendes til Hovedkassen. Det blev gjort til et stort Spørgsmaal og Afstemningen herom gik Hr. Hyllested imod; dette bidrog til Mandatnedlæggelsen. Det andet var et personligt Forhold mellem d'Hrr. Hyllested og Ingvoldsen, og da det kom under Afstemning gik denne ogsaa Hyllested imod. Disse to Afstemninger har bevirket Mandatnedlæggelsen. — Efter min Mening er dette ikke tilstrækkelig Grund til at Hr. Hyllested har trukket sig tilbage. Det er ikke nemt at referere denne Sag, da jeg selv har været med til at stemme imod Hyllested i disse 2 Spørgsmaal. Hr. Hyllested rejste hjem og sendte saa Dagen efter et Telegram med Mandatnedlæggelsen. — Jeg rejste med Hr. Ingvoldsen til Esbjerg for at forsøge at faa Sagen ordnet i Mindelighed, men det lykkedes ikke at faa Hyllested til at fortsætte med Arbejdet til i Dag, og det maa vi dybt beklage. — Hr. Hyllested har gjort et stort Arbejde indenfor vor Organisation, og jeg haaber det kan lykkes os atter at sikre os hans Arbejdskraft. Det vilde ellers være et Uheld for Centralorganisationen. Vi har ikke nogen at miste. (Tilslutning).

Vi staar nu overfor en ny Periode i vort Arbejde, og det har dog sin Interesse at se paa Fremtiden. De Opgaver, der nærmest ligger for er Arbejdet for at faa en 7-Lukningslov i 1913 og Arbejdet for at faa Kontormedhjælpernes Arbejdstid indskrænket.

Det er jo to store Spørgsmaal, der venter sin Løsning. Vi kommer ogsaa til at tage os af Lærlingespørgsmaalet, og Siddepladser i Butikkerne skal vi ogsaa søge gennemført. Indenfor Hovedbestyrelsen bliver der maaske en Del Ændringer i Administrationen. Jeg tør næsten sige, at det udmærkede Agitationsmiddel, vi har i Arbejdsløshedskassen udnyttes alt for lidt. Der maa planlægges et meget stort Arbejde, for at skaffe nye Medlemmer, og der maa kunne skaffes mange Medlemmer paa Arbejdsløshedskassens Konto. Vi maa ogsaa huske paa at faa Lærlingene med. Jeg vil slutte med at opfordre D'Herrer til at faa et godt og intensivt Agitationsarbejde i Gang, saaledes at vi til næste Kongres kan se tilbage paa et stort, rigt Arbejde og et stort voksende Medlemstal. — (Hør!)

Ordstyreren (Vilh. Hansen) foreslaar, at Debatten om Beretningen deles i to Dele: Beretning om Virksomheden og Hyllesteds Mandatnedlæggelse. — Vedtages enstemmigt. Beretningen om Virksomheden godkendes derefter enstemmigt.

Debatten om Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse.

Jens Johansen, Vejle: Vi finder i højeste Grad denne Mandatnedlæggelse uheldig. Vi har fra mange Sider hørt Udtalelser som at det var beklageligt vi ikke en Gang indenfor vore egne Rækker var enige. Jeg maa udtale vor dybeste Misbilligelse af dette Forhold, og ogsaa, at der ikke i vort Blad er fremkommet en noget mere sigende Beretning. Den Erklæring kan vi jo ikke tage for gode Varer; det var at putte os Blaar i Øjnene. Afdelingerne kan forlange i Fremtiden ikke at blive behandlet som i dette Tilfælde. Jeg gaar ud fra — og vist med nogen Berettigelse — at Hr. Hyllested maatte kunde bestride Pladsen de 4 Maaneder, der var til Kongressen; og jeg maa slutte med at gentage min dybeste Beklagelse af Hr. Hyllesteds Beslutning.

Åge Hyllested: Tak til Hovedbestyrelsen, fordi den har indbudt mig, saaledes at jeg kan give Dem Lejlighed til ogsaa at se Sagen fra mit Synspunkt. Vi staar i Øjeblikket saaledes, at vi hver især mener at have Retten paa vor Side, det er, om jeg saa maa sige en af de lyseste Sider ved Sagen. — Med Dirigentens Tilladelse skal jeg oplæse en Beretning, som jeg sendte til Hovedbestyrelsen, og hvori jeg resumerer hele Sagen og giver Motiveringen af min Mandatnedlæggelse.

(Hr. H. oplæser sin i Marts-Beretningen til Hovedbestyrelsen udsendte udførlige Redegørelse for Motiverne til Mandatnedlæggelsen. Heraf fremgaar det at Hovedbestyrelsen er gaaet imod ham m. H. til den Del af Administrationen, der omtales i H. K. M. A. § 6, og mente han alene af den Grund at kunde begrunde sin Mandatnedlæggelse. H. havde dernæst — efter Aftale med Hr. I. — forelagt Spørgsmaalet om dennes ev. Ansættelse paa Hovedkontoret, men betonet at det var ham magtpaaliggende ogsaa at beholde den daværende Medhjælp, og at det ikke var lykkedes at finde nogen Form for et betryggende Samarbejde. Under Henvisning til disse Momenter som ogsaa til selve Forhandlingens Forløb telegraferede H. sin Mandatnedlæggelse, for at give de endnu i Hovedstaden værende HB-Medlemmer Lejlighed til Sagens Drøftelse, og begrundede sit Standpunkt dermed, at HB. havde bundet ham til en Forretningsgang, han ikke kunde arbejde under, ansat en Leder af Arbejdet, omendskønt der ikke fra H. forelaa Ønske om at træde tilbage, og at HB. ved sin Beslutning havde foregrebet Kongressens Suverænitet i et Anliggende, der uden Skade kunde være udsat. — H. havde ønsket at tage de parlamentariske Følger af disse Beslutninger, som han opfattede som et Mistillidsvotum, og uden at vilde udøve noget Pres ved før Afstemningen at sætte sit Mandat ind paa Afgørelsen har han, efter at Resultatet forelaa, fundet det rettest straks at lade Hr. I overtage Arbejdet i den fulde Udstrækning, da H. ikke ønskede „endnu en Gang at udsætte hverken mig selv eller Centralorganisationen for en Konflikt med Hr. I., da saadanne erfaringsmæssigt altid lægger sig hindrende i Vejen for Arbejdets rolige Gang.“)

Jeg hævder fremdeles, og i Udarbejdelsen af Lovene for Arbejdsløshedskassen har jeg netop særlig haft for Øje, at den og Hovedkassererposten skulde være to af hinanden uafhængige Poster. Naar man vil se forretningsmæssigt paa Tingene, vil man indrømme mig, at man vanskeligt kan have en Mand siddende ude et Sted i Byen og varetage Forretningerne paa Kontoret. Jeg havde derfor med Henblik netop herpaa fastsat Forretningsgangen som i § 6. Og jeg vil, som jeg skrev, ikke være med længer, naar ikke Arbejdet kan gaa sin naturlige Gang, thi da bliver ethvert Arbejde umuligt. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Samarbejdet mellem Hr. Ingvoldsen og mig; jeg har tidligere erfaret at Hr. I.s og mit Syn har været svært modstridende. Jeg vil ikke sige, den Klogeste giver efter, men under saadanne Forhold er det naturligste at gaa. Jeg maa bestemt fastholde, at Hr. I. flere Gange paa det Møde blev nævnt som „Forretningsfører“ eller „Arbejdets Leder“. Jeg synes, der var god Tid til at vente hermed til August, da vi jo dengang havde en Formand i Funktion, (Hør!) og vi kunde heller ikke godt sige den Medhjælp op, vi havde paa Kontoret. Mit første Spørgsmaal til Hr. I., da Talen var om hans Ansættelse, var, hvordan skal det gaa med Samarbejdet. — Jeg forelagde Sagen paa Hovedbestyrelsesmødet, og jeg mener at have Ret i, at Sagen ikke hastede, men at man roligt kunde vente, til Kongressen; ogsaa det bøjede jeg mig for. Forudsætningerne for Hr. Is. Ansættelse var jo nu tilstede. Vi havde det Centralorganisationen savnede, en Mand der helt og holdent kunde hellige sig til Arbejdet for den. — I. staar daarligt nu, forekommer det mig.

Forudsætningen for hans Ansættelse, at vi havde ham helt og holdent er borte, det vilde have været en Vinding for Organisationen at beholde ham, men da der frembød sig noget bedre, saa havde Interessen for Centralorganisationen tabt sig saa meget, at han straks gav sit Arbejde op. Havde Hr. Ingvoldsen været forudseende, havde han ladet Sagen vente til i Dag, og hele hans Stilling været naturlig. Er der noget jeg altid har bestræbt mig for at undgaa, og er der noget jeg aldrig har ønsket, saa er det at skabe Partier; jeg har ønsket at samle Standen om de fælles Maal og Ønsker; jeg har aldrig ønsket at samle den om min Person i Modsætning til en anden Person. Der maa ikke blive to eller flere Partier, der staar imod hinanden. (Høi!)

Vald. Pedersen. Det glæder mig, Hr. Hyllested benytter Beretningen for Marts til at forelægge sin Stilling til Sagen. — For det første vil jeg gøre Hr. H. opmærksom paa, at det ikke er Hovedbestyrelsen, der har ønsket, at Forholdene skulde afbrydes før denne Kongres. Naar der engang er vedtaget paa Kongressen, at vi skal have en Formand og en Hovedkasserer, saa vilde det være at gaa imod Kongressens Beslutninger at ansætte en Forretningsfører, men det har jo heller ikke været Meningen, at Hovedkassereren skal være „Skriverdreng“ for Formanden. (Munterhed!) Vi kan ikke faa det ud af Hr. H.s Beretning, som han selv. Vi 6 Hovedbestyrelsesmedlemmer kunde ikke forstaa, at en saadan Afstemning skulde være tilstrækkelig til at begrunde en Mandatnedlæggelse; det er et Spørgsmaal, som er for lille til at bevirke saa stort et Skridt. I Spørgsmaalet om d'Hrr. I. og H.s personlige Affærer kan jeg ikke bedømme, hvem der har Ret; det Hele beror vist mest paa Misforstaaelser. At der paa Mødet, som Hr. H. sagde, gentagne

Gange blev talt om „Forretningsføreren", det kom jo simpelthen af, at vi talte om at faa I. som Forretningsfører, men der var da ingen Grund til at blive fornærmet derfor. Jeg maa bestemt hævde, at vi ikke havde ansat nogen Forretningsfører, men det paalagdes Formanden at søge Forholdene paa Kontoret ordnede saaledes, at I. saa snart som muligt kunde overtage Arbejdet, alt under Ansvar for Kongressen. (Hør!)

N. C. Nielsen, Kolding. Maa jeg i Tilslutning til Hr. Johansen, Vejle, udtale, at denne Mandatnedlæggelse kom uventet for Afdelingerne. De fleste Formænd har sikkert erfaret, hvor ubehageligt det var, naar vore Medlemmer kom og spurgte os: „Hvad er der i Vejen". Vi stod som en Hær, der er i Kamp, og pludselig mister sin Fører. Der gik saa 14 Dage, før der kom en nærmere Redegørelse i Bladet; men først nu i Dag har vi naaet at se, hvad det i Virkeligheden drejede sig om. Det forekommer mig, Hovedbestyrelsen burde have sendt denne Meddelelse rundt til Afdelingerne, for disse stod i en ubehagelig Uvidenhed. (Tilslutning!)

Th. Hansen, Aalborg (H.B.) Da det jo lader til, man skal lave en Storvadsk, gør vi bedst i at faa alt Snavset skyllet ud, at vi for Fremtiden kan blive fri for den Slags Sager. Det indeholder faktiske Urigtigheder, naar Hr. H. refererer det, der fremkom ved Hovedbestyrelsesmødet som at H.B. vilde ansætte en Forretningsfører eller fast Leder. Det er urigtigt saa meget mere, som der netop blev hævdet det ønskelige i, om I. nærmere kunde knyttes til Centralorganisationen, men foreløbig overtage Arbejdet paa Kontoret indtil Kongressen, der da skulde tage Bestemmelse. Har Hr. H. ikke selv foregrebet Kongressens Myndighed ved at ansætte en anden Medhjælp, maa jeg spørge; hvilke af disse to har vi at tage størst Hensyn til. I. eller den Medhjælp, der var paa Kontoret. (Afbrydelser!) Jeg beklager meget de Udtalelser, der er faldne vedrørende Spørgsmaalet om Hr. I.s Interesse for vor Sag, og at han skulde svigte Centralorganisationen for personlige Interesser. (Hør!) Det der skete paa Hovedbestyrelsesmødet var kun en foreløbig Ordning til Kongressen, dennes Myndighed er ikke foregrebet. Jeg vil ogsaa udtale min dybeste Misbilligelse af denne Mandatnedlæggelse.

Ordstyreren (Vilh. Hansen). Lad os komme bort fra slige uheldige Udtalelser; i denne Sag klæber der ikke Snavs ved noget Navn. (Stærk Tilslutning.)

Chr. Ingvoldsen: Naar Hr. H. er stødt sammen med den øvrige Hovedbestyrelse, er det naturligvis ikke alene Forstaaelsen af § 6 i Arbejdsløshedskassens Love, det gælder. Der laa bag ved et betydeligt Principspørgsmaal, det nemlig, om Centralorganisationen vedblivende skulde ledes efter Samarbejdets Principper eller styres enevældigt af Formanden. Hr. H. vilde benytte den af ham hævdede, men af Hovedbestyrelsen forkastede Fortolkning af § 6 til at reducere Hovedkassereren til at være et „Kassekontrolapparat" for at bruge Hr. H.s eget Udtryk og derved af egen Magtfuldkommenhed tilintetgøre den i 1903 vedtagne Form for Centralorganisationens Ledelse, der forudsatte et Samarbejde mellem Formand og Hovedkasserer. Var dette forsøgt i Form af et Forslag ved denne Kongres, var dertil intet at sige. Enhver kunde da have taget sit Standpunkt dertil efter de fremførte Grunde, men Hr. H. har villet tvinge sin Vilje igennem ad Fortolkningskunstens Vej i Tiden mellem to Kongresser. Hovedbestyrelsen var selvfølgelig enstemmig imod, og da Hr. H. ikke kunde faa sin Vilje, gik han. — Hvad min Ansættelse paa Centralorganisationens Kontor angaar, da maa jeg først oplyse, at det er Hr. H., der selv har foreslaaet mig dette Arrangement; men da det kom til den endelige Afgørelse, havde han forandret Standpunkt og stemte imod, og da Hovedbestyrelsen desuagtet vedtog en foreløbig Ansættelse, indtil denne Kongres kunde tage endelig Bestemmelse om den fremtidige Administrationsform, sagde Hr. H. intet ved Hovedbestyrelsesmødet, men rejste hjem og telegraferede næste Dag sin Mandatnedlæggelse til mig, der endnu befandt sig i København. Jeg finder, at Hr. H.s Handlemaade er i Strid med alle parlamentariske Regler og med de simpleste Forudsætninger for ethvert Samarbejde. Hr. H.s Hensigt med Mandatnedlæggelsen var i Virkeligheden at forpurre det af Hovedbestyrelsen paatænkte Arrangement: at Hr. H. vedblivende fungerede som Formand, og jeg besørgede alle daglige Forretninger, og at forhindre denne Kongres i endeligt at afgøre det. Derefter sagde Hr. H., at nu skulde jeg være Centralorganisationens Forretningsfører; men det er noget andet, end hvad jeg havde tilbudt, og dertil krævedes først og fremmest min Billigelse; thi Hr. H. kan heller ikke af egen Magtfuldkommenhed bestemme over min Person. — Jeg har i den foreliggende Sag kun en Ting at bebrejde mig: den, at jeg har stolet paa Hr. H. Nu kender jeg imidlertid Hr. H. og tager ikke fejl tiere. — Det vigtigste Spørgsmaal, der skal afgøres af denne Forsamling, er, om Centralorganisationen fremtidig skal ledes efter Samarbejdets eller Enevældets Principper.

A. Andreasen, Hjørring (H.B.) Jeg er temmelig sikker paa at de fleste af de Delegerede staa helt uforstaaende; de havde ventet noget helt andet. (Hør!) Vi burde ikke have anvendt saa megen Tid paa dette Spørgsmaal, men naar man udsender en skriftlig Redegørelse har man ingen Garanti for, at den kommer ud til alle Medlemmer. Aarsagen til Stridighederne ligger i Misforstaaelse af § 6. Naar man har en Hovedkasse, saa er det klart, at alle Ind- og Udbetalinger sker til og fra den. Hr. H.s Agt at stille Forslag om en Ændring heri er en Forretningsgang, som Kongressen ikke skal gaa med til. Indbetalinger skal ske til Hovedkassen og ikke til Formanden. (Rigtigt) Det er temmelig umotiveret, naar Hr. H. kalder Dispositionen om Hr. I.s Ansættelse for et Magtsprog overfor Kongressen. I. var opsagt af sin Plads, og nu var Spørgsmaalet kommet frem om at antage en fast Mand paa Kontoret; Tanken laa nær at ansætte ham, da han var ledig. Vi kan ikke afsætte en Formand eller ansætte en ny paa Hovedbestyrelsesmøder, det skal der Kongres til. Der er gjort et alt for stort Nummer ud af denne Sag, der var et Spørgsmaal, der godt kunde have ventet til i Dag. (Tilslutning).

Møller, Slagelse: Jeg tror Flertallet er enig med Hovedbestyrelsen om § 6. Vi fik alle den Opfattelse, at der var foregaaet noget Nyt. Nu bliver der gjort gældende, at det var at foregribe Kongressens Myndighed. Kongressen skal anerkende de Former, vi har, og jeg maa derfor ogsaa gøre gældende, at Hovedbestyrelsens Beslutning blev et Indgreb i Kongressens Myndighed.

H. P. Hansen, junr., Kjøbenhavn: Det glæder mig, om vi snart kan faa Afslutning paa denne pinlige Sag. Vi har nu hørt pro et contra, og vi kan nu selv fælde den Dom, der skal fældes, og saa maa vi hurtigst muligt se at faa Ende paa denne Debat, hvorpaa der allerede er spildt altfor mange Ord. (Hør).

N. C. Nielsen, Aalborg: Jeg vil henstille, at vi nu slutter af. Denne Debat har varet længe nok, og jeg haaber ikke Kongressen vil give den ene Part et Tillidsvotum og den anden et Mistillidsvotum. Baade for Afdelingernes og Kongressens Skyld bør vi ikke have noget af den Art.

Det, det kommer an paa er at sætte Sagen som Nr. 1 og Personen som Nr. 2. Personen maa her vige for Sagen. (Tilslutning!) Hovedbestyrelsen er den, der først skal praktisere disse Visdomsord; det maa vi forlange, naar vi skal vokse som hidtil. Vi maa nøjes med at beklage, dybt beklage hele denne Affære, som Hr. H.s Mandatnedlæggelse er bleven til.

Til Hr. I.s Udtalelse, at Hr. H. ikke kendte I.s Interesse for Organisationen, maa jeg sige: Det er en Mangel, en stor Mangel, at to Mænd, der i saa mange Aar har arbejdet sammen ikke gensidig kender hinandens Interesse for Sagen. Deres Interesse hver især maa jo sætte sit Præg paa det Arbejde, de udfører. (Hør!) Hovedbestyrelsen burde have fundet Udveje til at forhindre denne Mandatnedlæggelse. Havde det ikke ogsaa været rigtigt at indkalde Repræsentantskabet, man kan dog godt kalde dette „en særlig vigtig Sag."

(Fortsættelse og Afslutning i No. 18.)

Fra Centralorganisationen.

Horsens. Ordinær Generalforsamling afholdes paa Palæ-Caféen, Mandag den 7. September Aften Kl. 8½ med følgende Dagsorden:

Valg af Dirigent. Formanden aflægger Beretning fra Kongressen. Agitationsudvalget. Beretning om Virksomheden. Lokalespørgsmaalet. Valg af Kasserer istedetfor Hr. Thind (paa Grund af Bortrejse til Thisted). Fornøjelsesudvalget.

Mød talrigt. Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. H. & K. M. Fagforening: Formand: E. S. Schibler, Arkonagade 14 3 v.

Kasserer: Fr. Møller, Nørrebrogade 224 L.

Manufakturafdelingens Formand: V. Nielsen, Holbergsgade 28 St.

Kolonial-Afdelingens Formand: P. Schou, Studiestræde 21.

— Kontor-Afdelingens Formand Fr. Møller, Nørrebrogade 224.

Foreningens Lokaler er Etablissementet „Helgoland", Strandvejen, Møde hver Onsdag Aften Kl. 9.

Afdelingerne foretager Søndag den 13. September Nøddetur til Hareskoven.

Medlemmerne samles ved Slangerupbanegaarden Kl. 10¾. Herfra til Bagsværd St., hvor den medbragte Frokost indtages i Bagsværd Pavillonen. Derefter paa Razzia i Skoven og spadseres til Frederiksdal, hvor man drikker Kaffe i Kroen. Efter en Tur i Frederiksdals Skove spadseres ad Prinsessestien til Lyngby. Herfra med Tog hjem ca. Kl 8. Medlemmerne med Damer og Venner anmodes indtrængende om at deltage i denne billige Tur. Meddelelse om Deltagelse i Turen bedes tilsendt Afdelings-Formændene.

Festudvalget.

Odense. Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling Torsdag d. 10. September Kl. 9 med følgende Dagsorden:

Valg af Dirigent. Formandens Beretning. Regnskabets Godkendelse. Valg af Formand, 5 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter, 1 Revisor. Indkomne Forslag. Eventuelt.

F. C. Jensen,
pt. Sekretær.

Samsø. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 9. August paa Hotellet i Onsbjerg. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes Til Bestyrelsen nyvalgtes Schultz, Ballen, Grue, Tranebjerg og Jensen, Onsbjerg. Paa et senere Bestyrelsesmøde valgtes Schultz, Ballen til Formand, Mejlhede, Onsbjerg til Kasserer og Jensen, Onsbjerg til Sekretær. Efter Mødet afholdtes en vellykket Fællesspisning.

Sekretæren.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Aarhus.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

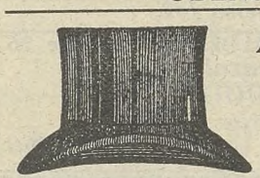
Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontor-

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kraveтøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Manufakturmedhjælper søges.

En dygtig Manufakturmedhjælper, der selvstændig kan bestyre en Forretning under Principalens Indkaldelse til Manøvre søges straks. Henvendelse til Centralorganisationens Hovedkontor, Mejlgade 5, Aarhus.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

TURISTHOTELLET **St. Voldgade 5**
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys
Telefon 776. **CHR. HESTECH.**

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke af være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Landbrugslotteriet.
Fornyelsen er begyndt.
1/1 Seddel **4,10.** 1/2 Seddel **2,10.**

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

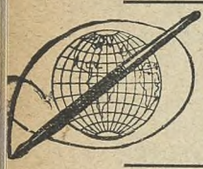
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skobgade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Hue.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander, Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430.** HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gulding Sørensen

Den jyske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2. Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baume.

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus d. 1. Maj. Undervisning i alle Handelsfag. Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**, nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. S. Andresen, Losbygade 46.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz.

Afleveret til Posten den 3. September.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Handels- & Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.
Kontor: *Mejlgade 5, Aarhus.*

Husk! Husk!
Mads Hansens Cycleforretning,
Stormgade, Esbjerg.
Den bekendte „Ideal" Cycle faas kun her.
Reparationer udføres godt og billigt.
— Cycler udlejes. —

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. S. C. Berthelsen, Vordingborg.

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller Lærling, bør lære Lakskrift, da det er Fremtidens bedste og billigste Reklame. Lakskrift læres smukt og tydeligt for kun 3 Kr., iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, Kolding.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Forretning til Leje.
Min ved Nørager Station — Hobro-Løgstørbanen — beliggende Kolonial- & Produktionsforretning ønskes grundet paa anden Bestemmelse bortforpagtet paa rimelige Betingelser. Omsætning i Kolonial- og Isenkram ca. 70,000 Kr. + Produkter (Æg og Skind) 12,000 Kr. Forretningen er beliggende overfor Stationen og ved Siden af et stort Andelsmejeri. Ejendommen kan senere om ønskes faas til Købs.
Carl M. Madsen, Nørager.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.

La Premiere

Skræder-Etablissement.

L. Millgaard

Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aa hus.

1. Klasses Herre-Skræderi.

Leverandør til Varelotteriet.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

Specialitet: **uopslidelige Saaler.**

Telefon 231.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer

tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,

Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Peter Christensens

Hatte- & Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags

◇ Bog- og Papirhandel ◇

Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.

Husk

Ateliér CENTRAL

Helligkosgade 16. Kolding.

Sølve Clementz,

Juveler & Guldsmed

Østergade 17. Kolding.

F. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen

◇ Skræderforretning ◇

Kiretorvet 12. Kolding.

anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til

Jakob Brems, Kolding,

hvor De bliver bedst betjent.

NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**

faas hos

Andr. Kyster & Søn.

N. P. Petersen,

Vognmands- og Droskekørsel,

Laasbygade Nr. 35, Kolding,

anbefales.

Telefon 533. Telefon 533.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt

Kravats

i **Manchethuset**

Særlig anbefales hjemmesyede

Krave- og Manchetskjorter.

NB. 1. Klasses Herreskræderi.

F. C. Rosted.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

SKOTØJSFORRETNINGEN = ALGADE 5 anbefales

d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser

1. Klasses Reparationsværksted.

Ch. Christensen.

Cafe „Standard"

JENS C. NIELSEN.

Telf. 265.

Jærnbanepladsen, Vejle.

Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

C. W. OBEL'S

Cigarer

La Renomme	Turf
Amata	Flor de Cuba Regalia.
Reforma	Donna Anna.

samt øvrige Sorter anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af alle **Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.

Meget stort Klædelager.

Leverandør til Varelotteriet.

P. Rigenstrup,

Skræddermester.

Esbjerg.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.

Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

Chr. Eriksen.

(Vald. Nielsens Eftf.)

Fotografisk Atelier.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 18. 15. September 1908. 8. Aargang.

Den 3die ordinære Kongres.

II.

Fortsættelse af Kongres-Referatet:
Debatten om Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse.

Th. Hansen, Aalborg, (H.B.): Jeg vil indrømme, der er talt nok om denne Sag. Jeg maa dog sige til d'Herrer, at de skal ikke rette Braadden mod Hovedbestyrelsen. Jeg kan ikke se, hvordan vi skulde tvinge Hr. H. til at lade være med at nedlægge sit Mandat. Den Braad, der ligger i den Bebrejdelse, maa ikke rettes mod Hovedbestyrelsen. Hvordan Fremtiden end vil forme sig, mener jeg, vi allesammen maa sætte vor Person sidst i saadanne Spørgsmaal, hvor det gælder at bøje sig, i Stedet for i Utide at nedlægge sit Mandat. (Hør!). Hovedbestyrelsen har ikke gjort sig skyldig i noget Misbrug af Kongressens Myndighed. Det, der er sket, er at Hr. I. blev sat til at udføre et Stykke Arbejde, hvorfor han fik sin Betaling.

A. Andreasen, Hjørring, (H.B.): Centralorganisationens øverste Ledere burde bøje sig for et personligt Spørgsmaal og ikke tage deres Tilflugt til at gaa. — Er der noget vi maa vogte os for, er det, at Tillidspersoner og navnlig de øverste Ledere kan sige: „Nu gaar jeg", naar de ikke kan faa deres Villie igennem. (Tilslutning). Det er aldeles forkasteligt, at Hr. H. rejste fra det Møde for straks at nedlægge sit Mandat uden at have sagt det til Hovedbestyrelsen. Der var ikke sket noget indenfor Hovedledelsen, som kunde berettige Hr. H. til hans Handlemaade.

Vald. Pedersen: Til Hr. Johansen, Vejle og Hr. N. C. Nielsen, Kolding, vil jeg sige: Der er ikke nogen som helst Grund til at bebrejde Hovedbestyrelsen Hr. H.s Mandatnedlæggelse, for der var ingen, der havde ventet den. Vi maatte have Tid til at drøfte Situationen, inden der kunde udsendes Meddelelse derom til Afdelingerne. Og vi kunde ikke vente med at antage en ny Mand til Kongressen, ligesaalidt som der paa det Tidspunkt var Grund til at indkalde til Repræsentantskabsmøde eller extraordinær Kongres. Jeg vil tillade mig at spørge d'Hrr., da vi havde en Næstformand og en Hovedkasserer, som kunde overtage det løbende Arbejde, om det saa ikke var naturligst, vi ventede til den ordinære Kongres? Jeg maa bestemt pointere, der er ikke ansat nogen Forretningsfører, idet det er Kongressen, der vedtager, hvad der skal foretages i saa Henseende. Hr. I. overtog det Arbejde, der udførtes af Medhjælpen paa Kontoret, og der er ingen Grund til at komme med Udtalelser om, at vi har foregrebet Kongressens Myndighed. Til Hr. N. C. Nielsen, Aalborg, kun dette: De fordrer, at vi skulde have skaffet Udveje til at forhindre denne Mandatnedlæggelse. Vi gjorde hvad vi kunde, for at formaa Hr. H. til at tage den tilbage eller faa Forholdene til at gaa i den gamle Gænge indtil Kongressen, og det har været umuligt for Hovedbestyrelsen at gøre mere. Den har optraadt fuldt ud korrekt i alle Henseender. Det er os, der staar med Retten paa vor Side. Hvad angaar d'Hrr. I. og H.s personlige Mellemværende, da kommer det ikke saa meget os ved. Vi maa vide at sætte Sagen før Personen, saa skal vi nok naa frem.

Åge Hyllested: Det jeg gaar ud paa her, er at fremsætte min Opfattelse af Stillingen. Der er først Spørgsmaalet om § 6. Som Hr. A. siger, er det Hovedaarsagen til min Mandatnedlæggelse. Det er selvfølgelig ikke den enkelte Ting, som gør Udslaget, men forskellige sammenstødende Tilfælde. Det har ikke været min Mening at reducere Hovedkassererens Arbejde, jeg har blot hævdet, at Hovedkontorets Arbejde skal gøres Dag for Dag. Der er Forskel paa det Arbejde, og saa det, man udfører i sin Fritid. Vi kan ikke vente paa det Arbejde; det er en bagvendt Forretningsgang at have Sager liggende ude i Byen og vente til det passer Hovedkassereren at expedere dem. At Hovedbestyrelsen holder paa sin Opfattelse af Sagen, modsat min, er jo givet. Nu er Spørgsmaalet, hvorvidt Hr. I. var ansat som Leder eller ej, og naar man vil benægte, at det var Meningen, han skulde ansættes, da er denne Paastand urigtig. Jeg hævder fremdeles bestemt, at en saadan Ansættelse er og vil være et Indgreb i Kongressens Suverænitet. Nu spørger Hr. Th. Hansen, hvem der var at foretrække, den paagældende Dame paa Hovedkontoret eller Hr. I.; men det er imidlertid en Sammenligning, der halter, fordi det Arbejde man forlanger af hver især er saa vidt forskelligt. (H. omtaler nærmere Engagementsvilkaarene for Medhjælpen paa Hovedkontoret, samt hævder, at I.s Ansættelse var i Modstrid med de Forudsætninger under hvilke den paagældende Kollega havde tiltraadt Pladsen).

Hovedbestyrelsen ønsker ikke at overtage Ansvaret for min Mandatnedlæggelse, og man bebrejder mig, at den var uparlamentarisk. Jeg finder den i høj Grad parlamentarisk, thi der er da intet mere parlamentarisk end naar man har faaet et Mistillidsvotum da at gaa. Man bebrejder mig endvidere, at det skete om Mandagen i Stedet for om Søndagen, men jeg sendte et Telegram, fordi jeg vidste, der endnu var 5 af Hovedbestyrelsens Medlemmer tilstede, og de kunde saaledes straks holde et nyt Møde. Hr. I. sagde, at jeg vilde omordne Centralorganisationens Forretningsgang, men her gør Hr. I. sig skyldig i en Ukorrekthed. Jeg har ikke ønsket at forandre Centralorganisationens Arbejdsmaade. Der siges ogsaa nu, at jeg skulde være en stor Tyrran, hvorfor saa bebrejde mig, at jeg ikke blev siddende og tyranniserede videre. (Munterhed). Hr. I. anvende Ord om, at Tanken om Ansættelse var min fra første Færd, men Hr. I. har en misforstaaet Opfattelse af Situationen, thi mine første Ord i denne Sag var: „Hvordan skal det saa gaa med Samarbejdet". Den Udtalelse, der er falden om, at Hr. I. ikke kunde vente fra Marts til Oktober paa en Ansættelse, har glædet mig, for det er jo et Fingerpeg mod, at det Hele i Virkeligheden blev ordnet den 29. Marts. Fra min Side er det ingen Kamp om Magten, saa var jeg bleven siddende. — Vor Organisation har 3 Perioder at gennemgaa, og den er nu inde i den 2den Periode. Den første Periode var Husflidsarbejdet, hvor vi sad hjemme og gjorde Arbejdet, uden smaaligt Hensyn til, om det vedkom den ene eller den anden. Saa kom vi ind i den anden Periode, gik bort fra Husfliden over til at arbejde centraliseret. Denne Overgang har ikke smagt Hr. I. Den tredie Periode, som der maa ventes med Taalmod paa, bliver, naar vi paa vort Kontor faar Rum for flere Afdelingschefer. — Det er ganske rigtigt, at vi ikke her skal ønske vedtaget noget Tillids- eller Mistillidsvotum; men endnu bedre var det jo, om vi kunde række hinanden Haanden i gensidig Forstaaelse. (Hør)

Chr. Ingvoldsen: Hr. H. kan let staa og række Haanden ud, saa har man Pligt til at række den frem igen. Hr. H. kræver lidt for megen Ret for sig selv, og lidt for stor Pligt af andre, han kræver Lydighed, blind Lydighed — intet andet. Det er pinligt, at blive ved at tærske løs paa disse Spørgsmaal, og jeg kan kun sige, at det er dens Skyld, som har medført den Situation, der foreligger. Der foreligger ingen bestemt Beslutning fra Hovedbestyrelsens Side, idet man har ønsket at klarlægge Situationen saaledes at Kongressen kunde overveje alle Muligheder. Men det betyder Skade for Centralorganisationen og Skade for det fremtidige Samarbejde, om det skal blive ved at gaa paa den Maade. Jeg hævder endnu en Gang: Hr. H. har intet sagligt Hensyn taget, men har kun villet gennemføre sit Enevælde.

Ordstyreren (Vilh. Hansen) oplæser et af Chr. F. Johannessen, Næstved, og 14 andre Delegerede stillet Forslag til en Udtalelse, der beklager Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse og opfordre til enigt og udholdende Samvirke for Centralorganisationen og dens Maal.

Vilh. Hansen: Lad os ikke slutte denne Debat med en Udtalelse, der kan skade mere end gavne. Lad os fortsætte med Arbejdet, hver paa sin Plads. Jeg foreslaar vi slutter af nu, og jeg haaber, at hvordan denne Konflikt end vil falde ud, det da maa være Sagen, der bliver det bærende for os. Jeg haaber, at vi for vor Sag maa beholde de Mænd, der er de store Plusser i vor Bevægelse. (Hør.) Vor Sag, der endnu maa kæmpe sig frem imod aabenlys og skjult Modstand, har ikke Raad til at miste en eneste af de Kræfter, der evner at tage det store Løft for at bære den fremad til Sejr. (Bifald). Maa jeg saa tage denne Resolution tilbage? (Ja!)

Chr. Johannessen, Næstved: Vor Resolution kom nærmest frem for at faa en Ende paa Diskussionen, for vi er kede og trætte af denne Sag. Vi opnaar ikke noget Resultat ved at føre den videre. Vi trækker Resolutionen tilbage. (Tilslutning).

Vilh. Hansen: Vi er altsaa enige i dette Spørgsmaal. Skal vi saa hver især drage Lære af denne Debat!

Mødet hævet Kl. 12^{45}.

2det Møde.

Ordstyrer: *A. Andreasen.*

Ordstyreren aabnede Mødet Kl. 2 og konstaterede ved Navneopraab, at alle de Delegerede var mødte.

Dagsordenens Punkt 5: Hovedkassererens Beretning. *Chr. Ingvoldsen* gennemgik det fremlagte trykte Regnskab og paapegede den glædelige Fremgang, denne Kongresperiodes Regnskab kunde opvise. I. omtalte bl. a. at Arbejdsløshedskassens Afdeling A. var opført med en betydelig mindre Beholdning end B; dette skyldtes, at Administrationsudgifterne ifølge Lovene udredes af Afdeling A. — I. indstillede Regnskabet, der balancerede med Kr. 22583,82 til Godkendelse.

Revisorerne A. Ipsen, Hjørring og H. P. Hansen, jun. Kjøbenhavn, ankede over, at der kun har været levnet dem saa kort Tid til at revidere Regnskabet, og henstillede, at der hid-

førtes en Forandring i dette Forhold. — Førstnævnte knytter forskellige Bemærkninger til Centralorganisationens Bogholderi og lyser efter en Post for indvundne Renter.

Chr. Ingvoldsen: Jeg har selv meget kort Tid til det Regnskab; saalænge Afdelingerne har de 2 Maaneders Restance kan man ikke gøre dem noget. Jeg maa altid vente til det yderste Øjeblik med at faa Kontingentet ind. Status findes trykt paa Aarsregnskabet, saa det vilde her kun blive en Aftrykning. — Med Hensyn til Renterne maa jeg indrømme, at det er en Forglemmelse fra min Side. Det er min Mening, at Hovedkassereren selv bestemmer, hvordan han vil føre Bøgerne. Revisionen har kun at afgøre om de er korrekte førte eller ej.

Efter korte Bemærkninger af Ipsen, Vald.Pedersen, Chr. Ingvoldsen, Chr. F. Johannessen, Næstved og Nielsen, Hjørring, godkendtes Regnskabet ensstemmigt.

Dagsordenens Punkt 6: **Redaktørens Beretning.**

Paa Forslag af Ordstyreren (A. Andreasen) vedtoges det at behandle de under Punkt 7 stillede Forslag ang. Udvidelse af „D.H.K.M.T." under Dagsordenens Punkt 6.

Vilh. Hansen: Vort Blad maa være et Afbillede af vor Bevægelse, og Centralorganisationens Fremgang og Fæstnelse vil og bør altid sætte sit Præg paa „D.H.K.M.T."s Indhold og Virkemaade.

Ved vor sidste Kongres kunde jeg udtale, at vort Blad havde naaet et Kulminationspunkt, forsaavidt som vi indenfor de afstukne Rammer var naaet til at bringe det størst mulige Stof, og under de da givne Forhold det muligst afvekslende Indhold. Imidlertid stod vi den Gang paa et Vendepunkt og er nu forlængst inde i en ny Periode, der stiller saa store Krav til Bladet — i Retning af Rum som ogsaa med Hensyn til Emner — at vi nu for Alvor maa tænke paa den saa længe ønskede Udvidelse. Den frodige Vækst, vi glædeligvis konstatere paa næsten alle Hold, betyder for „D.H.K.M.T." øget Stof og nye Emner, afspejler sig i det øgede Spalteantal og de nye Medarbejdere, som vi med Glæde byder Velkommen, omend desværre ikke mange af dem kan betegnes som faste, men snarere som — undskyld iøvrigt Udtrykket — „vagabonderende" Medarbejdere. (Munterhed). — Vi har i denne Periode vovet os lidt udenfor vor egen Dør, idet „D.H.K.M.T." har deltaget i den internationale Presseudstilling, der afholdtes i Kjøbenhavn afvigte Sommer, og vi som de gode Organisationsfolk, vi er, har indmeldt os i den danske Fag- og Tidsskriftspresses Organisation. I denne Forbindelse skal jeg kortelig bemærke, at det Bestyrelsesmandat som denne Presseorganisation har overdraget Lederen af vort Blad, i nok saa høj Grad kan tages til Indtægt for selve Bladet end netop for Redaktøren.

Lad mig søge at give Dem et Tilbageblik paa Indholdet i den forløbne Periode.. Det samlede Spaltetal har været 462, heraf har de 227 indeholdt redaktionelt, 149 Spalter indsendt Stof; Afdelingsmeddelelserne er begrænset til 62 Spalter og endelig har Referaterne af Esbjerg-Kongressen og Repræsentantskabsmødet optaget 24 Spalter. Omend Medarbejderskabet ikke har givet sig et særligt imponerende Udtryk i Spalteantal, er Fremgangen dog umiskendelig, og er et Resultat af de Bestræbelser, der har været gjort for at knytte egnede Penne til Bladet. Jeg benytter her Lejligheden til at rette en særlig Tak til disse Kolleger og haaber paa deres fortsatte Bistand.

Om de behandlede Emner kun dette: 1906 gled ud uden at give Anledning til sammenhængende Artikler om specielle Emner udover et Par redaktionelle Afhandlinger om Lærlingespørgsmaalet og et socialøkonomisk Anliggende. Iøvrigt har denne som den følgende Aargang været begunstiget af Hr. Åge Hyllesteds korte, periodiske Spidsartikler, — dem jeg tør betegne som Saltet i „D.H.K.M.T." Vor 7. Aargang bragte os store Spørgsmaal og dermed et rigt Indhold. Butikslukningsloven og Agitationen for 7-Lukningen affødte alene over 40 redaktionelle Artikler og foranledigede bl. a. Enquèten om Butiksmedhjælpernes Arbejdstid, et statistisk Arbejde, jeg formener at burde tillægge nogen Værd. (Hør!) Ogsaa Lønspørgsmaalet, der med de faldende Konjunkturer fik fornyet Aktualitet, har afgivet Emne for en interessant Enquète, og baade Arbejdsløshedskassen og de kommunale Vedtægter har atter og atter sat Indsenderes og Redaktørens Penne i Virksomhed. Medens „Udlandet" ikke er blevet mere stedmoderlig behandlet end af Pladshensyn højst nødvendigt, maa de paabegyndte handelshistoriske Afhandlinger ligesom det senere indledede „merkantile Arbejdsmarked" vente paa den kommende Udvidelse, for ret at sættes i System. I indeværende Aargang har vi fortsat med de her nævnte Emner, hvortil knytter sig en begyndende Drøftelse af Fremtidsspørgsmaalet: Kontormedhjælpernes Arbejdskaar, Indførelse af Rubriken „Internationalt Rundskue", ligesom vi med „Kvindernes Rubrik", der velvilligt er overtaget af Frøken Johanne Berg, mener — for at bruge et trivielt Udtryk — at have afhjulpet et længe følt Savn. (Hør!)

Enquèten „Vort Blad", der iværksattes med Henblik paa Kongressen, lod formode, at der gennemgaaende herskede Tilfredshed med „D.H.K.M.T." Mit Standpunkt til de fremsatte Forslag og Anskuelser vil være Dem bekendt fra sidste Nr. af Bladet. — Det er sagt, at „D.H.K.M.T." var for videnskabeligt og senest, at det er abstrakt, docerende osv., medens det paa den anden Side hævdes, at det er ganske idéelt som Fagblad. Jeg er imidlertid ubeskeden nok til at mene, at min 10-aarige Redaktørvirksomhed har bragt mig nogen Erfaring til Bedømmelsen af disse Udtalelser, og allenfals saa meget, at jeg tør betegne begge Standpunkter som urigtige. Det sidste, fordi „D.H.K.M.T." er Led i en Bevægelse, som underkastet Udviklingens Lov, deler Skæbne med alt sundt Fremskridt og saaledes ser sine Endemaal flytte bestandig længere bort i Tiden. Der er — under de beskedne Forhold Bladet, maa virke — langt frem, inden vi naar hvad det kunde være og skal blive, men paa den anden Side er der de bedste Betingelser, for at denne Udvikling vil foregaa jævnt og i den rigtige Retning. Den første Paastand finder jeg uret, fordi vort Blads Præstige først og fremmest forudsætter en værdig Tidsskriftstone, en alvorlig og grundig Udredning af de faglige og organisatoriske Spørgsmaal og ser Redaktørens første Pligt i at lede det i Organisationens Aand, i Overensstemmelse med dens Principper og øjeblikkelige Taktik. (Hør!)

Men paa et Punkt er Manglen iøjnespringende. Det er med Hensyn til den systematiske Kritik af vore Arbejdsforhold paa Baggrund af bestemte Exempler. Her mangler jeg Støtte fra alle Medlemmerne, og dette maa blive en af de første Opgaver, naar den Udvidelse, som jeg paa egne og Hovedbestyrelsens Vegne varmt vil anbefale, er bleven Virkelighed. Den sidste Periode bør, mener jeg, angive Retningen for Fremtidsarbejdet, der fremdeles maa blive Kampen for faglige Forbedringer, for de socialpolitiske Fremskridt, ligesom „D.H.K.M.T." maa aabne Kampen mod de daarlige Arbejdsvilkaar indenfor vor Stand — blive den gjaldende Lur, der kalder Medhjælpernes Tusinder under Organisationens Fane. (Tilslutning).

Chr. F. Johannessen, Næstved: Til det Forslag, som er fremsat fra Næstved, vil jeg tillade mig at knytte et Par Bemærkninger. Naar jeg ikke har givet noget Bidrag til Redaktørens Enquète, saa er det fordi jeg ikke har kunnet sige noget bedre, end der alt var fremkommen. Ude mellem de menige Medlemmer er vort Blad en stor og vægtig Støtte. Jeg siger med fuld Tilslutning fra min Afdeling, at vi er fornøjede med den Maade, hvorpaa vort Blad redigeres. (Tilslutning!) Vort Blad er saare velset baade af vore Medlemmer og af de Foreninger og Restauranter, vi tilstiller det. Naar vi foreslaar Udvidelse, er det fordi det absolut er for lille, der er mange Ting, som Spalterne skal levere Plads til. Det er f. Eks. ikke nok, naar der staar, at der og der var den tilstede og holdt et godt og belærende Foredrag. Nej vi vil vide, hvad disse Medhjælpere har sagt. (Hør). Vi maa have nye Tanker og dem faar vi bedst gennem vort Blad. Maa jeg til Slut sige Redaktøren Tak for den Maade paa hvilken han redigerer „D.H.K.M.T."

Hvitved, Ebeltoft. (Dir. Afdeling): Vi direkte Medlemmer er vel nok Centralorganisationens Stedbørn, og vort Blad det eneste vi har at glæde os til. Jeg vil ogsaa anbefale, at det bliver udvidet. Det vilde være ønskeligt, om § 14 i Lovene blev reduceret til, at Redaktøren har det juridiske Ansvar overfor Presseloven. Jeg vil henstille til Redaktøren, at der ikke bliver rettet i de indleverede Manuskripter, der rettes nemt saa meget, at der fremkommer en helt anden Mening.

Øhlenschlæger, Nykøbing M.: Jeg vil anbefale, at Bladet forandres til at udkomme hver 8. Dag; saa har man altid „frisk Næring" og det vil undgaas, at Artikler, der kommer lidt sent ind til Redaktionen, maa vente over 14 Dage paa at blive optaget.

N. C. Nielsen, Kolding: Fra Kolding stiller vi Forslag om at faa Bladet som Ugeblad. Jeg tror, vi vil kunne indvinde en hel Del flere Penge ved at tage os lidt mere af Annoncerne. Vore Kolleger kunne benytte Bladet naar de skulde søge Plads, ligesom vi ogsaa skulde faa Principalerne til at søge deres Medhjælpere gennem vort eget Blad. Jeg vil stærkt anbefale, a det kommer til at udgaa hver Uge.

H. P. Jensen, Svendborg: Vort Blad er den bedste Hjælp i Agitationsarbejdet. — J. kritiserer Udstyrelse og Heftning.

Steen Vandborg, Horsens, anbefaler Udvidelse. De menige Medlemmer, kan lære meget af Referater fra Møder o.l. Der kunde maaske spares lidt til Hjælp til Udvidelse ved at bruge noget tarveligere Papir. (Munterhed).

Vald Pedersen: Vi har i Hovedbestyrelsen drøftet en eventuel Udvidelse og har søgt at finde den mest praktiske Form. Paa Grund af de økonomiske Forhold kan vi ikke gaa med til at udvide Bladet til Ugeblad, men vi kan anbefale den af Redaktøren foreslaaede Form for Udvidelsen.

Axel Gundel, Aarhus: Jeg er enig med Hr. Vald. Pedersen i, at vi skal overlade Hovedbestyrelsen at træffe Afgørelse i denne Sag. Jeg vil alligevel henstille til H.B., at det bliver et Ugeblad. Det vilde være et godt Led i Arbejdet for Engageringsvæsenets heldige Løsning, om vi havde et Blad, der kan være løbende underrettet. Hvis der kunde skaffes et dobbelt Annonceomslag, vilde vi vel være ude over de økonomiske Vanskeligheder ved 8-Dags-Bladet. Et andet Spørgsmaal er saa, om det indkomne Stof er af saadant Omfang, at det kan udgaa som Ugeblad. Skal der ansættes fast Medarbejder, kan vi vel ikke faa Raad dertil.

C. H. Christensen, Vejle: Anbefaler ligeledes Ugeblad.

N. C. Nielsen, Kolding, anbefaler kraftigt at udgive et Ugeblad. Annoncerne maa kunne faas saa højt op, at Udgifterne blive dækkede. Kolding har 13 Annoncer og hvis hver af vore 33 Afdelinger kunde give 10 Annoncer, var vi vist hjulpne. (Hør)

H. P. Hansen, jun., Kjøbenhavn: Det er særlig Annoncerne, jeg vil tale lidt om. Annonceafdelingen kunde vist ledes ind i et andet Spor. Vi Køben havnere staa yderst slet, det er uhyre vanskeligt at arbejde i Kjøbenhavn med Annoncerne. Det er jo gennem dem vi skal søge Bladets Udvidelse; kunde det f. Exp. ikke betale sig at engagere en Annonceagent eller associere sig med et Annoncebureau.

Brandi, Thisted, vilde, naar Bladet skal udvides, anbefale Ugeblad.

Steen Vandborg, Horsens, oplyser, at der indenfor den

danske Fagpresse mange Steder holdes Annonceagenter og anfører nærmere Exempler herpaa samt anbetaler en lignende Ordning.

Vilh. Hansen: Det har glædet mig, at alle de Udtalelser, der er faldne er gaaede i Retning af Udvidelse af vort Blad. Men jeg maa understrege, at dette er et Spørgsmaal af administrativ Art, hvis nærmere Gennemførelse De bør overlade til Hovedledelse og Redaktør. Først gælder det, om vi har Penge til det, dernæst om vi har Kræfter nok. Den Udvidelse, H.B. har tænkt sig, vil koste os mindst 300 Kr. mere om Aaret, men den vil hjælpe os over en hel Del Vanskeligheder. Naar der fra Hr. Hvitved, Ebeltoft, bliver fremsat Ønske om, at Redaktionen ikke skal have Lov til at ændre eller tilbagesende Manuskripter, maa jeg oplyse, at det sandelig ikke altid er aldeles dadelfri Manuskripter, jeg modtager. Om der ogsaa bliver omskrevet og forandret meget ved saadanne Manuskripter, vil den Paagældende dog altid kunne læse sine egne Tanker deri. Et Forslag som det af Hr. H. stillede beklager jeg imidlertid ikke at kunne modtage. Det gælder nemlig om, at vort Blad skal være saadant, at den størst mulige Læsekreds finder det værdigt. (Hør). De lange Referater af Afdelingsmøder og Foredrag, er jeg ikke Tilhænger af, thi hvad der siges paa disse Møder kan Medlemmerne almindeligvis læse i Redaktionsartiklerne længe i Forvejen. Nej, vi skal have nye Opgaver at tage frem stadigvæk. Der kunde dog maaske ofte skrives noget mere om enkelte Møder, end Tilfældet nu er; men Guderne maa vide, hvor disse Herrer Korrespondenter er henne. (Munterhed!) D'Herrer indskrænker sig som Regel til at sende mig et Avisudklip, at der har været Møde der og der, og man vedtog den eller den Resolution, ellers Intet. Hr. Gundels Spørgsmaal, om vi af Hensyn til Stoffet er i Stand til at lade Bladet udgaa hver Uge, maa jeg besvare benægtende. Medarbejderne optræde jo kun i Ny og Næ, og det vilde betinge, at der ansættes en fast Medarbejder.

For vort Blad gælder det jo først og fremmest om at arbejde Haand i Haand med Centralorganisationen, og med al Respekt for de faglige Resultater, som f. Eks. vore organiserede Fæller paa det australske Fastland har naaet, vil det jo dog ikke gribe forstyrrende ind i vort Organisationsarbejde, om det skulde ske, at Meddelelsen derom fremkom et halvt Aar før eller senere. (Munterhed!) Men alle de Krav om Artikler og Spørgsmaal, der staar i første Række, vil vi være i Stand til at efterkomme ved Udvidelsen.

Ordstyreren (A. Andreasen) indstiller Beretningen til Godkendelse. Redaktørens Beretning godkendtes ensstemmigt.

Derefter vedtoges det ensstemmigt at overlade til Hovedbestyrelsen at afgøre under hvilken Form Bladets Udvidelse skal foregaa fra 1. Januar 1909.

Kongressen gaar derefter over til Dagsordenens Punkt 7: Behandling af indkomne Forslag.

Oprettelse af et Oplysningsbureau.

Willumsen, Randers: Vort Forslag afhænger af, om „D. H.K.M.T." forandres til Ugeblad. Jeg vil henvise til en Artikel i Bladets Nr. 8 om denne Sag. Det er paa Tide, der oprettes et Oplysningsbureau, derfor vil jeg anbefale, at vi hurtigst muligt faar den Sag realiseret. Det er uheldigt for en Kommis, naar han faar en Række daarlige Pladser. Vi har tænkt os, at der indenfor hver Afdeling oprettes et Oplysningsbureau; thi saadant kan ikke oprettes et Sted i Landet, fordi der skal lokalt Kendskab til. Naar en Medhjælper vil søge Oplysning om en Plads, skriver han til vedkommende By og faar derpaa tilstillet de fornødne Oplysninger. Oplysningsbureauet skulde ogsaa samvirke med et Engageringsbureau.

Jul. Frederiksen, Hvam (Dir. Afdeling): Oplysningsbureauet trænger vi haardt til, og jeg vil anbefale, at vi faar det indrettet saaledes, at man henvender sig til den lokale Afdeling, naar man søger Plads.

Vald. Pedersen: Denne Sag saavel som Sagen om Engageringsbureau har haft Hovedbestyrelsens Opmærksomhed, og Sagen har været til udførlig Behandling. Naar der ikke i den forløbne Tid er gjort mere ved Sagen, er det fordi vi har manglet de tilstrækkelige Pengemidler, for ret at sætte den i System. Vor Stilling er saadan, at vi har de lyseste Udsigter for disse Sagers Gennemførelse, og vi er blevne enige om at stille følgende Forslag til Kongressen:

Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen snarest at foretage det fornødne til Udvidelse af Pladsanvisningen og Oprettelsen af et Oplysningsbureau.

Naar Hr. Willumsen hævder, at det ikke vil være fordelagtigt at have et bestemt Oplysningsbureau, men derimod et i hver Afdeling, maa jeg sige, at dette vil blive alt for tungt og umuligt. Vi har tænkt os, at hver Afdeling skal arbejde i sin By og stadig staa i Rapport med Hovedkontoret. Naar Afdelingerne vil tage sig alvorligt af Sagen, vil vi nok faa denne løst paa tilfredsstillende Maade. (Hør!)

Robert Petersen, Aarhus: Jeg kan slutte mig til Formandens Udtalelser, men jeg vil gøre opmærksom paa en Ting: Vi stiller stadigvæk Krav til Hovedbestyrelsen om det og det Ønske, vi vil have gennemført, men vi maa ogsaa opdrage Medlemmerne til at gøre Brug af det som Hovedbestyrelsen bevilger. (Tilslutning!) Mange Gange har jeg som Bureauts Leder haft Pladser paa Haanden, som jeg kunde besætte, naar de forskellige Afdelinger havde besvaret de Forespørgsler, jeg tilstillede dem. Det kan ikke nytte, man fordrer det ene efter det andet, naar man samtidig undlader at give den Mand de Oplysninger, der er nødvendige. De maa støtte Hovedbestyrelsen i dens Bestræbelser for at skaffe os Goder. (Hør!)

Willumsen, Randers: Vort Forslag er uigennemførligt, naar ikke vort Blad udvides til Ugeblad.

Chr. Ingvoldsen: Maa jeg indskyde den Bemærkning, at det ikke bør hedde Oplysningsbureau, men derimod Pladsanvisning. Naar vi om $1^1/_2$ Aar skal til at udbetale Understøttelse, saa maa vi have denne Institution vel gennemført. Oplysningsafdelingen er et Spørgsmaal, vi kommer let ud over, naar vi kan magte Pladsanvisningen, men de enkelte Medlemmer maa forstaa, at de aldrig maa blive ledige uden samtidig at give Pladsanvisningen Meddelelse derom. (Hør!)

Hovedbestyrelsens Forslag vedtoges derefter enstemmigt.

Hovedkassererens Kaution.

Hein, Hjørring motiverer det af Hjørring-Afdelingen stillede Forslag: Naar vi har stillet dette Forslag, vil den største Del af de Delegerede have lagt Mærke til, at det er en Genganger. Jeg vil bede Kongressen paalægge den kommende Hovedbestyrelse at drage Omsorg for det som kræves i Forslaget. Vi ser af Regnskabet, at Beholdningen af Pengemidler ikke drejer sig om saa ganske lidt, saa for Medlemmerne og hele Centralorganisationens Skyld er det nødvendigt, at disse Midler forvaltes betryggende. Jeg vil bede Kongressen drage Omsorg for disse Ting.

Vald. Pedersen oplyser, at vi for Tiden har en Kaution fra Hovedkassereren paa 2000 Kr. Dermed er vist Kravet om Kaution i Øjeblikket nogenlunde sket Fyldest. Med Hensyn til Kontrollen vil jo, naar man vedtager Hovedbestyrelsens Forslag § 9 2. Stk., ogsaa denne blive betryggende ordnet.

H. P. Hansen jun., Kjøbh. finder det rimeligt, at der udnævntes en fast Kassekontrollør.

Hein, Hjørring takker for Oplysningen angaaende Kautionen og trækker Hjørring-Afdelingens Forslag tilbage.

Derefter vedtoges det enstemmigt, at den nuværende Ordning skal have sit Forblivende.

Fælles Love indenfor de forskellige Afdelinger.

Steen Vandborg, Horsens: Forslaget fremkommer af økonomiske Grunde. Det er vor Mening at Centralorg. skal lade Lovene trykke, saa Afdelingerne kan faa dem for en billig Penge.

Vald. Pedersen: Den Sag er aldeles uigennemførlig. Hvis vi skal have fælles Love maa deraf følge, at de indre Forhold i alle Afdelinger maa være ens, og det er umuligt. De kan ikke have lige mange Bestyrelsesmedlemmer og ikke lige højt Kontingent, og vi maa fremdeles have det saaledes, at hver Afdeling kan stilles frit efter de lokale Forhold, som passer til de forskellige Byer.

Forslaget udgaar derefter af Dagsordenen.

Statstilskud til Foredrag.

Vald. Pedersen bemærker til det fra Kolding stillede Forslag: Jeg oplyste i Beretningen, hvordan denne Sag var behandlet. Det er en Selvfølge, at Hovedbestyrelsen gør, hvad den kan, for at faa dette Tilskud forhøjet.

Herefter henvises Sagen til Hovedbestyrelsen.

Udsendelse af Agitatorer.

Øhlenschlæger, Nykøbing M.: Vi mener, det vil være formaalstjenligt, om H.B. mindst en Gang aarlig sendte en af de ledende Mænd ud til Afdelingerne. Man mærker Tilgang, naar der har været en saadan Repræsentant. Naar nu alt blev ordnet saaledes, at det blev en tvungen Sag, der skulde holdes Møde en Gang aarlig, og Centralorg. tog en Del af Udgifterne tror jeg, det vilde være til Gavn for Afdelingerne.

Vald. Pedersen: Der har aldrig vist sig Uvillie fra Hovedbestyrelsens Side til at imødekomme Andragender i den Retning. Det mest formaalstjenlige er, at vi maa lade Sagen blive som den er; naar det er nødvendigt, faar De en Taler til Deres Afdeling. (Tilslutning).

Kongressen tager derefter denne Erklæring til Efterretning.

Ensartet Navn for samtlige Afdelinger.

Birger Kruuse, Odense: Der er formegen Uoverensstemmelse i vort Navn i de forskellige Byer. Sidst og ikke mindst i Navnet „H.K.M. Fagforening" i Kbh. Maaske jeg staar moderat i denne Sag, men jeg hævder, det er ikke Tiden, at vi kan kalde os en Fagforening. Vi kender de danske Handels- og Kontormedhj.; de er bange for, der skal komme Politik ind i vor Organisation, og det er det, vi hidtil har bestræbt os for at undgaa. (Tilslutning). Ved Navnet Fagforening klæber den Opfattelse, at vi tilhøre det socialdemokratiske Parti. (Meningskamp!) Det Navn er et Fejlgreb, et taktisk Fejlgreb. — Maa jeg foreslaa vi kan kalde os Handels- og Kontormedhj. Org. og saa Byens Navn.

Møller, Kjøbenhavn: Naar vi har vedtaget Fagforeningsnavnet, saa har vi haft vore Grunde dertil. Den Beslutning er vel overvejet. (Hør). Vi derovre har i 10 Aar arbejdet for Organisationen, men hvilke Resultater har vi opnaaet? Resultater, der i hvert Fald ikke staar i rimeligt Forhold til Anstrængelserne. Nu mener vi, at det Navn vil blive til Gavn for os, men der er jo dem, der er for fine til at høre Fagforeningsnavnet. Skal der fastsættes et ensartet Navn for alle, skulde det være Butiks- og Kontormedhjælpernes Fagforening.

Chr. Ingvoldsen: Der er stillet Forslag om fælles Navn, fælles Kontingent og fælles Love. Det er jo, hvad den foreliggende Sag angaar, Spørgsmaalet om, det er rigtigt at kalde sig ved sit Navn. En Fagforening er en Forening, der arbejder for sit Fag. Vi maa altid optræde aabent og ærligt og nævne Sagen ved dens rette Navn. (Hør!) Men er det rigtigt at paalægge Afdelingerne et fælles Navn, saa skulde det dog være det, som sagde det meste, et aabent og tydeligt Navn. (Tilsl.)

Vilh. Hansen: Jeg er Modstander af dette Navn, ikke af principielle men alene af taktiske Grunde. Til Fagforeningsnavnet knytter man Begrebet: En Forening indordnet under det socialdemokratiske Arbejderparti, og dette er i Modstrid med det politisk nevtrale Standpunkt vi som Organisation indtager. Det er jo dog ganske hensigtsløst at antage et Navn alene for Navnets Skyld. Nej det er ikke det vore Afdelinger kalder sig, men det Arbejde, de udfolder, der har Betydning for vor Sag, og jeg frygter d'Hrr. Kjøbenhavnere vil blive skuffet i deres Forventninger om det nye Navns dragende Magt. (Hør!)

Efter et Replikskifte mellem Schibler, Kjøbenhavn, og Vilh. Hansen, udtaler

Vald.Pedersen: Enhver Afdeling maa arbejde, som det passer bedst efter de lokale Forhold, og ligeledes kalde sig det der passer bedst. Vi sætter kun en Grænse, Centralorg. Love, og der indenfor maa hver Afdeling arbejde som den vil.

N. Nielsen, Kolding: Jeg tror ikke, vi skal være bange fordi Afdelingerne i Kjøbenhavn kalder sig Fagforening, og vi skal ikke blande os ind i det. (Tilslutning). Det vil være meget uheldigt om Kongressen vedtager et fælles Navn. Lad de kjøbenhavnske og andre Kolleger, selv om, hvad de vil kalde sig. —

H. P. Hansen, jun., Kjøbenhavn: Jeg kan ikke indse, hvorfor vi skulde binde os til et bestemt Navn, og vi fastholder vor Ret til at bruge det Navn, vi har antaget.

Wolthers, Aalborg, anmoder Odense om at trække deres Forslag tilbage. Vi maa lade hver Afdeling bestemme, hvad Navn, de vil.

Møller, Slagelse: Navnet „Fagforening" angaar alle Afdelinger og kommer til at udstrække sig til dem alle. Vi siger dermed vi tilhører et bestemt politisk Parti. (Hør!)

Schou, Kjøbenhavn. Det er dog et Faktum, at Kongressen ikke kan bestemme, hvad vi vil kalde os i Kjøbenhavn. Forslaget blev i sin Tid vedtaget med stor Majoritet, og selv om det nu i Dag blev vedtaget, vi skulde have et fælles Navn, saa blev vi dog ved at kalde os, hvad vi vil.

Birger Kruuse, Odense: D'Herrer fra Kjøbenhavn er inkonsekvente naar de siger: Selv om der blev vedtaget et fælles Navn, kalder vi os alligevel, hvad vi vil. De maatte vel i saa Fald bøje sig for Kongressens Beslutninger. (Tilslutning!) Jeg kan bevise Dem, at det Navn har skadet vor Afdeling, og det vil skade den og mange andre i Fremtiden. Saa meget er sikkert, Odense Afdelingen vil tabe meget mere endnu, dersom vort Forslag ikke vedtages.

Andreasen (H.B.): Det er ikke Meningen, fordi man vedtager et Navn, at man saa tilhører dette eller hint Parti. Hvis det betød at „H.K.M. Fagforening" sluttede sig til et politisk Parti, saa vilde vi have gjort alt muligt, for at forhindre dette. Der er jo i Kjøbenhavn gjort et stort Arbejde for vor Organisation, og hidtil er det ikke lykkedes os at skabe stor Tilslutning til Bevægelsen, men naar nu Kjøbenhavnerne mener, at det Navn er Vejen til at skaffe stor Fremgang, saa vilde det jo være meningsløst ikke at lade dem beholde det. (Hør!)

Christensen, Viborg: Lad den enkelte Afdeling bestemme og vælge det Navn, der passer bedst for de lokale Forhold.

Brinck, Sorø: Det er uheldigt, at Kbh. har valgt Navnet Fagforening, og jeg vil haabe, De maa blive alene om dette Navn.

Th. Hansen, (H.B.): Dersom vi skulde tage Hensyn til hvad alle Mennesker sagde og skrev om os, naaede vi aldrig videre.

Ved Afstemningen, der foregik ved Navneopraab forkastedes Odense-Afdelingens Forslag med et betydeligt Flertal.

Et Organisations-Emblem.

Dreyer, Randers, anbefalede sin Afdelings Forslag som et Spørgsmaal, der tidligere havde været drøftet ved en Kongres og havde sin Betydning i flere Henseender.

Efter korte, anbefalende Bemærkninger af H. P. Hansen jun. og Schou, Kjøbenhavn, samt Gundel, Aarhus, vedtoges Forslaget, hvis Gennemførelse iøvrigt henvistes til Hovedbestyrelsen.

Lønningerne paa offentlige Kontorer.

Porsborg, Ringkjøbing: Min Afdeling har paalagt mig at henlede Kongressens Opmærksomhed paa, at Lønnen for Kontorister paa offentlige Kontorer som oftest er aldeles umulig. Vi formener, at det maa være en Opgave for Centralorganisationen at tage sig af denne Sag, som jeg anbefaler til Kongressens Opmærksomhed.

Vilh. Hansen henviser til, at et rationelt Arbejde for dette Spørgsmaal forudsætter indgaaende Kendskab til de paagældende Kontorarbejderes Kaar; saadanne Oplysninger foreligger ikke, men vi kan formentlig kombinere de derhenhørende Spørgsmaal med det statistiske Materiale, vi vistnok i den nærmeste Fremtid vil søge tilvejebragt angaaende Kontormedhjælpernes Arbejdsforhold. Foreslaar Sagen henvist til Hovedbestyrelsen. Vedtoges ensstemmigt.

Ændringsforslag til Centralorganisationens Love.

Programmet.

Esbjerg-Afdelingens Forslag om at optage Extrabetaling for Overarbejde paa Centralorganisationens Program anbefales af

Mikkelsen, Esbjerg: Vi skal udføre et Arbejde, naar det bliver os paalagt af vore Principaler, altsaa maa vi ogsaa have vor Betaling derfor. Og skal vi arbejde paa vort Programs Gennemførelse, maa det derfor indeholde alle de Hovedkrav, vi mener os berettigede til at stille. (Hør).

Vald. Pedersen meddeler, at Hovedbestyrelsens Flertal ikke er stemt for at optage dette Krav paa vort Program, saalænge Arbejdstiden ikke er nærmere fastslaaet.

Jens Johansen, Vejle: Forslaget har tiltalt mig i høj Grad. Vi maa stille de Krav, vi agte at arbejde for, og dette er et Punkt, vi i Fremtiden vil komme til at have Opmærksomheden henvendt paa, hvorfor saa ikke nu ligesaagodt som senere?

Axel Gundel: Naar dette Punkt en Gang er gledet ud af vort Program, var det, fordi vi den Gang mente, at dette baadede Sagen bedst; nu vil jeg anbefale at det saa snart som muligt sættes ind igen. (Hør).

Würtz, Esbjerg: Spørgsmaalet er aktuelt i Esbjerg. „Det forenede Dampskibsselskab" har indsat en Søndagsbaad, og som Følge deraf skal en Del af Kontorpersonalet være tilstede og expedere den. Nu har Medhjælperne opnaaet en halv Dags Frihed i Stedet for den Søndag, men det er jo ikke tilstrækkeligt.

Chr. Ingvoldsen anbefaler indtrængende at stemme for Forslaget. Det vil komme til at spille en stor Rolle i Fremtiden.

Esbjerg-Afdelingens Forslag vedtoges derefter ved Navneopraab med 24 Ja mod 5 Nej. Resten svarede: „Stemmer ikke".

Kontingentet.

De af Hovedbestyrelsen, H.K.M.-Fagforening, Kjøbenhavn og Vejle-Afdelingen stillede Ændringsforslag fremkalder en længere Debat, der aabnes af

Chr. Ingvoldsen: Hovedbestyrelsens Forslag betyder jo kun en noget forandret Form, der vil være lettere baade for Afdelingerne og Hovedkontoret. Forslaget fra „H.K.M.-Fagforening" er uheldigt, der skal ikke skelnes mellem mandlige og kvindelige Medlemmer. Ligeledes er Vejle-Forslaget forkasteligt, thi vi skal ikke gribe ind i Afdelingernes Dispositioner.

H. P. Hansen, jun., mener, det vil være vanskeligt at faa Kvinderne med ved det høje Kontingent af $1^1/_2$ Kr. om Maaneden. Det er for meget for en kvindelig Medhjælper, der maaske ikke har mere end 25 Kr. i Løn.

Robert Petersen, Aarhus, udtaler sig imod at nedsætte Kontingentet for kvindelige Medlemmer. Naar Kvinderne fordrer det samme, hvorfor saa indrømme dem en saadan Naadegave. (Hør.)

Schou, Kjøbenhavn, finder det meningsløst med en saa lille Løn at skulle svare et saa højt Kontingent. Anbefaler Forslaget.

Brandi, Thisted: Det bør fastholdes, at der ikke skal være Forskel paa mandlige og kvindelige Medlemmer. Naar de fordrer det samme, maa de ogsaa yde det samme. (Tilslutning).

Mikkelsen, Esbjerg, anbefaler at sætte en Minimumsgrænse i Lighed med, hvad Tilfældet er i Esbjerg.

Hovedbestyrelsens Ændring til § 6 1ste Stk. vedtages enstemmigt. Ændringen til 2det Stykke forkastedes.

Vejle trækker sit Forslag tilbage, og det af „H.K.M.-Fagforening", Kjøbenhavn stillede Forslag forkastes med et stort Flertal.

Det vedtoges at behandle denne Paragraf i Forbindelse med Aalborg-Afdelingens Forslag til § 2 i Arbejdsløshedskassens Love. —

Johansen, Vejle: Det vil føre til Tab af Medlemmer, naar man vedtager Hovedbestyrelsens Forslag. Kun i faa Tilfælde kan man faa Kontingentet af Medlemmer, der er under Militærtjeneste.

Wolthers, Aalborg, vil anbefale at stemme mod Hovedbestyrelsens Forslag. Man ved ikke, hvor Medlemmerne er, naar de er uden Plads og under Militærtjeneste, ligesom det heller ikke ser godt ud, at de, der ingen Plads har skal betale.

Robert Petersen, Aarhus, fraraader Kongressen at vedtage Aalborgs Forslag.

Th. Hansen og *N. C. Nielsen*, Aalborg, og *Schou*, Kjøbenhavn, anbefaler Forslaget fra Aalborg-Afdelingen, medens *Chr. Ingvoldsen* og *Brandi*, Thisted, fraraader at vedtage Aalborgs Forslag.

Steen Vandborg, Horsens, og *Wolthers*, Aalborg, anbefaler Kongressen at vedtage dette Forslag, der som de hævder har stor praktisk Betydning.

Aalborg-Afdelingens Forslag forkastedes ved Navneopraab med 28 Ja mod 13 Nej, 2 „stemmer ikke", hvorefter Hovedbestyrelsens Forslag vedtoges.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 8 vedtoges ensstemmigt uden Diskussion.

Paa Forslag af Th. Hansen (H.B.) vedtoges det at udsætte Behandlingen af §§ 9 og 12 til næste Møde.

Kongressen.

Mikkelsen, Esbjerg, anbefaler Esbjerg-Afdelingens Forslag om Repræsentationsretten til Kongressen: De store Afdelinger bliver forurettede; saaledes som Paragrafen nu er affattet giver 150 Medlemmer i en Afdeling Ret til 2 Repræsentanter, medens 150 Medlemmer i 6 à 7 Afdelinger à 25—20 Medlemmer giver 6 à 7 Repræsentanter.

Vald. Pedersen fraraader Forslaget af Hensyn til den betydelige større Udgift det vil medføre.

Wolthers, Aalborg, *Th Hansen*, (H.B.) og *Axel Gundel*, anbefaler ligeledes Forslaget, der derefter vedtoges med 33 Stemmer. Hovedbestyrelsens Forslag til § 21 (Kongressens Dagsorden) vedtoges ensstemmigt.

Mødet hævet Kl. 6^{20}.

3die Møde.

Mødet aabnes Mandag d. 24. August Kl. 9 pr. Ordstyrer: *A. Andreasen.*

Ved Navneopraab mangler Würtz, Esbjerg, (bortrejst) Andersen, Frederikshavn, (bortrejst) samt F. Møller, Kjøbenhavn, og C. Møller, Slagelse, der imidlertid mødte inden Forhandlingernes Begyndelse.

Kongressen fortsætter Behandlingen af Forslag til Lovændringer.

Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsens Forslag til Ændring af § 9 anbefales af *Vald. Pedersen,* og 20 Talere deltager derefter i den paafølgende Diskussion.

Denne viser Stemningen noget delt m. H. t. Forøgelse af Hovedbestyrelsesmedlemmernes Antal, men det overvejende Flertal af Deltagerne i Debatten udtaler sig dog for Forslaget, der sluttelig vedtages ved Navneopraab med 30 Ja mod 13 Nej. „Stemmer ikke" svarer 1. Afstemningens Resultat hilses med Bifald.

Hovedbestyrelsens Ændringsforslag til § 21 vedtoges ensstemmigt og uden Diskussion.

Ligeledes vedtoges H.B.s Forslag til § 22 ensstemmigt.

Agitationsudvalgene.

Det af H.B. stillede Ændringsforslag til § 24 vedtoges ensstemmigt, hvorefter Odense-Afdelingens Forslag bortfalder.

Ændringsforslag til Arbejdsløshedskassens Love.

De af H.B. stillede Ændringer til §§ 6 og 12 vedtoges enstemmigt og uden Debat, medens Slagelse-Afdelingen trækker sit Ændringsforslag til § 14 tilbage.

Kongressen gaar derefter over til Behandlingen af de til § 23 vedrørende

Understøttelsens Størrelse og Varighed

stillede Forslag, hvoraf det af H.B. stillede indledes af

Vald. Pedersen; D'Herrer, der var tilstede ved Repræsentantskabsmødet i Kolding, vil erindre den langvarige Debat om denne Sag. Denne Paragraf har siden staaet for Hovedbestyrelsen som noget uheldigt. Vi bør have den stigende Skala for derved at fæstne vore Medlemmer i langt højere Grad end nu; thi vi maa altid se paa Centralorganisationens Fordel og det gør vi bedst ved at antage H.B.s Forslag.

Medlemmerne vil søge at komme paa den højeste Skala; er der noget, som skal bidrage til at holde Medlemmerne, saa er det det, at de faar noget for de Bidrag, de yder. — Det er ikke for tidligt at ændre denne Paragraf, og det var en Fejl ikke i Kolding at vedtage den stigende Skala. Nu maa vi se at gøre denne Fejl god igen snarest muligt. Naar De har set Arbejdsløshedskassen i Virksomhed, vil De indrømme, at vi har Ret og anerkende at det bidrager til, at Medlemmerne bliver fastere og sikrere for Centralorganisationen. (Hør.)

Carl Knudsen, Aarhus: Vi skal ikke ændre denne Paragraf nu, men vente og se, hvorledes vi staar, naar Udbetalingstiden kommer. Arbejdsløshedskassen kan maaske vanskelig i Øjeblikket klare sine Forpligtelser, naar vi gaar med til den stigende Skala.

N. C. Nielsen, Kolding udtaler bl. a.: I den Tid, der er gaaet siden Arbejdsløshedskassen blev startet, har jeg ikke hørt en eneste Røst til Fordel for den stigende Skala.

Brandi, Thisted: Det er for tidligt nu at begynde at rette ved Arbejdsløshedskassens Love. Jeg vil anbefale, at vi venter og ser, hvordan Lovene vil virke i Praksis .(Hør!)

Hein, Hjørring. Det er for tidligt at Forslaget er fremsat, det er jo kun 6—7 Maaneder siden, Kassen traadte ud i Livet. Vi maa vente til den begynder at virke. Jeg vil anbefale Dem ikke at vedtage H.B.s Forslag.

Brinch, Sorø: Der vil blive Masser af Lærlinge, som vil benytte sig af Kassen. Jo ældre Folk er, des mere Understøttelse trænger de til. Derfor er den stigende Skala at anbefale.

I den langvarige Diskussion om H.B.' Forslag udtaler Fr. Møller og Schou, Kjøbenhavn samt Axel Gundel, Aarhus sig imod Forslaget, der anbefales af Johansen, Vejle, Steen-Vandborg, Horsens, Vald. Pedersen, Christensen, Vejle, Mikkelsen, Esbjerg, Th. Hansen, Aalborg, Møller, Slagelse og Chr. Ingvoldsen.

Afstemningen, der foretages ved Navneopraab, resulterer i at der afgives 24 Ja for Forslaget, 12 Nej imod, medens 8 svarer „Stemmer ikke". Forslaget er derefter forkastet, idet den for et Lovforslags Vedtagelse nødvendige Stemmekvotient ikke er naaet med de 24 „Ja"-Stemmer.

Efter at det paa Forslag af Ordstyrerne var vedtaget at behandle Dagsordenens Punkter 9, 10 og 11 før Punkt 8 gik Kongressen over til

Fastsættelse af Tillidsmændenes Lønninger.

Efter en kort Diskussinn vedtoges det at fastsætte Lønningerne for Formanden og Redaktøren til Kr. 500 aarlig.

Valg af Formand.

Forhandlingerne vedrørende dette Valg fandt Sted i den som Udvalg konstituerede Kongres (se Redaktionsartiklen i „D. H.K.M.T." Nr. 17) og resulterede i, at *Age Hyllested* valgtes til Centralorganisationens Formand ved hemmelig Afstemning, idet der afgaves 28 „Ja", 8 „Nej" og 2 „Stemmer ikke".

Mødet hævet Kl. 12,45.

4de Møde.

Ordstyrer: *Vilh. Hansen.*

Ved Navneopraabet Kl. 2 manglede Møller, Slagelse, der imidlertid mødte faa Minutter senere. Efter at Andreasen har overtaget Ordstyrerhvervet gaar Kongressen over til

Valg af Redaktør.

Fra flere Sider foreslaas det at genvælge Vilh. Hansen ved Akklamation, og under stærkt Bifald og idet de Delegerede rejser sig erklærer Ordstyreren Vilh. Hansen genvalgt som Redaktør af „D.H.K.M.T."

Ordstyrerhvervet overtoges atter af Vilh. Hansen.

Hovedbestyrelsesvalget.

Efter at en Række Talere har haft Ordet for at foreslaa Hovedbestyrelsesmedlemmer foregaar den skriftlige Afstemning, der giver følgende Resultat:

Hovedbestyrelsesmedlemmer

Kontrollør Vald. Pedersen, Aarhus	40 St.	
Bogholderske Johanne Berg, Aalborg	38 St.	Nyv.
Repræsentant N. C. Nielsen, Kolding	38 St.	do.
Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring	36 St.	
Assistent Th. Hansen, Aalborg	31 St.	
Manufakturmehj. Chr. F. Johannessen, Næstved	27 St.	Nyv.
Bogholder Chr. Hvitved, Ebeltoft	25 St.	do.

(Endvidere er Formanden og Redaktøren selvvalgte Medlemmer af Hovedbestyrelsen.)

Suppleanter.

Fuldmægtig H. P. Hansen, jun., Kjøbh.	25 St.
Bogholder Fr. Møller, Kjøbh.	24 St.
Kommis Birger Kruuse, Odense	21 St.
Isenkr.medhj. Steen Vandborg, Horsens	20 St.
Bogholder Chr. Brandi, Thisted	19 St.
Manufakturmedhj. E. S. Schibler, Kjøbh.	19 St.
Bogholder Jens Johansen, Vejle	18 St.

Valg af Revisorer.

Enstemmigt vælges Robert Petersen og Carl Knudsen, Aarhus.

Revisor-Suppleanter.

E. S. Schibler og P. Schou, Kjøbenhavn.

Valg af Agitationsudvalg.

Udvalget for Jylland.

Assistent Th. Hansen, Aalborg. Bogholder J. Johansen, Vejle. Repræsentant N. C. Nielsen, Kolding.

Udvalget for Fyen.

Kommis Birger Kruuse, Odense. Forretningsbestyrer H. P. Jensen, Svendborg. Kommis P. J. Kirkegaard, Middelfart.

Udvalget for Sjælland.

Manufakturmedhj. C. F. Johannesen, Næstved. Kommis Axel Nielsen, Vordingborg. Kommis N. Gregersen, Sorø.

Næste Kongres.

Angaaende Mødested for den 4. ordinære Kongres udspandt der sig en livlig Diskussion, hvorunder følgende Byer bragtes i Forslag: Vejle, Viborg, Horsens, Randers, Herning, Middelfart, Næstved, Thisted. Det vedtoges at afholde næste Kongres i *Vejle* 1910.

Kongressen paabegyndte dernæst Behandlingen af Dagsordenens Punkt 8: Sociale Reformer.

Paa Forslag af Axel Gundel, Aarhus vedtoges paa Grund af den fremrykkede Tid at lade de bebudede Foredrag udgaa af Dagsordenen, men derimod at opfordre Foredragsholderne til at forelægge Resolutionerne ledsaget af korte Motiveringer.

Kontormedhjælpernes Arbejdstid

indlededes derefter med nogle korte Bemærkninger af

Vilh. Hansen, der meddelte, at det udførlige Foredrag han havde tilrettelagt vedrørende dette i sig selv saa omfattende og i socialpolitisk Henseende nye Spørgsmaal, senere vilde fremkomme i Artikelform i „D.H.K.M.T." — H. omtalte dernæst den Stilling Centralorganisationen hidtil havde indtaget til dette Anliggende og udtalte bl. a. „Der er hengaaet 6—7 Aar siden jeg ved den første Handels- og Kontormedhjælperkongres i Kjøbenhavn i et Foredrag om Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid omtalte Nødvendigheden af, at vi ogsaa søgte at hidføre Reformer for Kontorernes Arbejdere. Siden da har Kontormedhjælperne baaret Butiksmedhjælpernes Krav frem; men nu er Tiden inde, hvor Gengæld maa øves, — men vi maa her se opportunt paa Tingene og gennem smaa Forbedringer, som ogsaa gennem et fyldigt Fond af Kendsgerninger, forberede de sociale Reformer, der er Endemaalet, ligesom vore socialpolitiske Krav maa være saaledes afstemt, at de rummer Chancer for at naa til Drøftelse, naar lignende derhen gaaende Forslag staar paa Rigsdagens Dagsorden."

Vilh. Hansen foreslaar derefter følgende Resolution, som han kort kommenterer:

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeningers 3die ordinære Kongres erkender, at Arbejdstiden i mange Kontorvirksomheder — og navnlig naar Hensyn tages til Arbejdets Art — er uforholdsmæssig lang, og derfor saavel hygiejnisk skadelig som ogsaa hindrende for Medhjælpernes teoretiske Uddannelse.

Under Henvisning til, at Arbejdstiden paa Kontorerne i

Modsætning til Butikkerne hverken direkte eller indirekte er søgt ordnet ved lovmæssige Forskrifter, opfordrer Kongressen Hovedbestyrelsen til, saasnart den finder Tiden inde for en Henvendelse til Lovgivningsmagten, at indsende et Andragende til Regering og Rigsdag vedrørende Arbejdstidens lovmæssige Ordning paa Kontorerne, og saaledes at følgende Bestemmelser danner Grundlaget for samme:

1. Indførelse af en effektiv Maximal-Arbejdstid af 8 Timer for alle Kontorer og alle Medhjælpere.
2. Kontorlukning Kl. 6 ved delt, Kl. 5 ved uafbrudt Arbejdstid.
3. Middagspavse paa mindst 2 Timer ved delt, mindst $^1/_2$ Time ved uafbrudt Arbejdstid.
4. Afvigelser fra denne Arbejdstid kan kun finde Sted ved Statusopgørelser og lign. nødvendigt forretningsmæssigt Arbejde, dog ikke udover et samlet Antal af 30 Dage aarlig, og saaledes at der sikres Medhjælperne en fortsat Hviletid af mindst 10 Timer.
5. Forbud mod alt Helligdagsarbejde.

For at tilvejebringe det størst mulige Materiale til Begrundelse af disse Krav paalægges det Hovedbestyrelsen at iværksætte en Indsamling af statistisk Materiale til Belysning af de paagældende Forhold.

Ligeledes opfordrer Kongressen Afdelingerne til — efter Hovedbestyrelsens nærmere Anvisning — at søge Forhandling med Principalforeninger og Principaler om Indførelse af 14 Dages Ferie efter et Funktionsaar, og ligeledes i videst mulig Udstrækning søge gennemført tidlig Lørdagslukning paa Kontorerne."

Et Ændringsforslag fra *Åge Hyllested* om at stryge de 30 Undtagelsesdage forkastes, hvorefter Resolutionen ensstemmigt vedtages.

Lærlingespørgsmaalet.

Chr. Ingvoldsen: Lærlingespørgsmaalet er saa omfattende, at man kun kan opholde sig ved det rent praktiske, Lærlingeloven. Den har 2 Punkter, som bunder i de kommunale Vedtægter, men der er desværre mange Afdelinger, der intet har gjort for disse Lærlingevedtægter. Lærlingelovens § 7, der bestemmer, at Lærlinge ikke maa beskæftiges efter Kl. 9 Aften, overholdes næsten ingen Steder, og for at raade Bod herpaa, har vi tænkt os en Henvendelse til Myndighederne om at faa Principalerne til at overholde denne Lovbestemmelse, og en Opfordring til vore Afdelinger om at søge kommunale Vedtægter gennemført de Steder, hvor de endnu ikke findes.

Dernæst er der den organisatoriske Side af Sagen. Det maa være Afdelingernes Opgave at søge at vinde Lærlinge for sig ved at faa dem til at være Medlemmer af Arbejdsløshedskassen. Paa disse Omraader maa der gøres et større Arbejde end hidtil.

Chr. Ingvoldsen foreslaar derefter følgende Resolutioner:

„Under Henvisning til Centralorganisationens Betænkning af 1904 opfordrer Kongressen Indenrigsministeren til snarest at forelægge Lovforslag til Revision af Lærlingeloven".

„Kongressen paalægger Afdelingerne at søge gennemført kommunale Vedtægter til Beskyttelse af den unge Arbejdskraft, hvor saadanne endnu ikke er vedtagne, og til at foretage de fornødne Skridt til Overholdelse af Lærlingelovens § 7."

„Kongressen opfordrer Afdelingerne til et energisk Arbejde for, at Lærlinge indmeldes i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse!"

der ensstemmigt vedtages.

Lovbefalede Siddepladser i Butikkerne.

Th. Hansen, Aalborg: Hovedbestyrelsens Stilling til denne Sag er at vi ingenlunde mener, at den skal „syltes" hen, fordi 8-Lukningsloven ikke gav den paagældende Bestemmelse.

Principalernes Flertal er som bekendt ikke gunstigt stemt for denne Sag. Vore Bevæggrunde, til at faa den vedtaget saa snart som muligt, maa søges i hygiejniske Grunde. Vi maa derfor fortsætte med fornyede Henvendelser til Lovgivningsmagten og jeg skal her oplæse en Resolution, som jeg hermed anbefaler til Vedtagelse:

„Kongressen opfordrer Indenrigsministeren til i førstkommende Rigsdagssamling at fremsætte det bebudede Lovforslag om Siddepladser i Butikker og Udsalgssteder m. v."

Resolutionen vedtages ensstemmigt.

Eventuelt.

Schibler, Kbh. spørger om en Redaktør af et Dagblad kan være Medlem af vor Organisation.

Vilh. Hansen besvarer Forespørgslen derhen, at en Mand, der helt eller overvejende er beskæftiget med journalistisk Virksomhed bør tilhøre sit Fags Organisation og ingenlunde høre hjemme i vor Organisation.

Øhlenschlæger, Nykjøbing henstiller til Hovedbestyrelsen, at der anskaffes praktisk Agitationsmateriale, Tryksager, Skrifter osv.

Robert Petersen, Aarhus gør opmærksom paa Centralorganisationens Festmarsch.

N. C. Nielsen, Kolding: Vort Blad maa sendes til alle Hoteller, Restauranter o. l.

N. Nielsen, Kolding haaber at Agitationsudvalgene vil virke godt og arbejde energisk for vor Sag. Hovedbestyrelsen maa rette Opfordring til Afdelingerne om at paase, at $8^1/_4$ Lukningsloven overholdes.

P. Schou, Kbh. henleder Opmærksomheden paa Holstebro, hvor der sikkert kunde gøres et godt Arbejde for Centralorganisationen.

Kongressens Afslutning.

Vald. Pedersen: Som De har hørt i disse 2 Dage, har det ikke været lutter blide Ord, der er faldne. Det er første Gang, der har været et Opgør mellem os; men om Et har vi alle været enige: Centralorganisationens Fremgang, dens Bestaaen; det den arbejder for skal være vort Maal, det er den Vej vi skal, og vi har Rede paa Midler og Maal. Der er paa Kongressen sagt mange gode Ord, som vi kan have godt af at tage med os hjem. Jeg er glad ved denne Kongres, trods det, at Arbejdet ikke har været saa behageligt, men det er godt, vi har faaet Luften renset, vi kan nu arbejde i den gode gamle Gænge i Fremtiden. Jeg vil slutte denne Kongres med Ønsket om, at vi bestandig maa staa samlede om Centralorganisationens Fane til Gavn for vor Sag; slutte med et Hurra for den Sag vi arbejder for, og som er for stor til, at den nogensinde kan ende i Kævl og Splid. Vi maa staa enige om vor store Sag: Handels- og Kontormedhjælpernes Sag. Et ved vi, de danske Handels- og Kontormedhjælpere kan ikke undvære Centralorganisationen, ikke undvære os, som staa som dens Ledere. Vi maa bestandig ile fremad mod de store Maal, vi har sat os. Centralorganisationen leve. (Stærke Hurraraab).

Vilh. Hansen anmoder de Delegerede og Tilhørerne om atter at indtage deres Pladser og holder derefter følgende med stor Opmærksomhed fulgt Slutningstale: Standsfæller! Vi staar ved Afslutningen af vor Kongres, men vi føler vistnok alle, at her endnu skal lyde et Par Ord, før vi skilles fra dette Møde. Naar vore Tanker glider tilbage over disse Kongresdage, vil de samles om et bestemt Punkt, der har sat sit Præg paa denne Kongres, og omend der — heldigvis — ud af Sammenstødet mellem personlige Modsætninger ikke er gaaet Sejrende eller Besejrede, eller maaske netop derfor, er det med en mærkelig, en vemodig Følelse vi nu tager Afsked med en af de Mænd, der gennem Aarene ejede vor Tillid og trofast tjente vor Sag. *Chr. Ingvoldsen*, hører til de Udvalgte, der kan pege tilbage paa sin Gerning og sige: „Mit Arbejde er mit Program". Held den Mand i offentlige Tillidshverv, i Arbejdet for det sociale Fremskridt, der kan gøre dette Valgsprog til sit. Vi lærte ham at kende som den, der pligtopfyldende forvaltede vore Pengemidler, som Administratoren og Organisatoren, og omend hans typiske jyske Naturel aldrig gav sig de impulsive Udslag som er Øboen egen, saa slaar dog hans Hjerte ikke med mindre Begejstring for vor Sag end nogen andens. — Her skal intet „Leve" udbringes, intet „Hurra" lyde, men alle vi, der er samlede her, Repræsentanterne for de organiserede Medhjælpere i dette Land, vi siger ham paa egne og Centralorg. Vegne det lille men meget rummende Ord: *Tak!* og vi haaber og tror at Aarene vil jævne ud de personlige Modsætningsforhold, der nu desværre er til Stede. Som Chr. Ingvoldsen ogsaa fremtidig forbliver mellem os, vil han ogsaa fremdeles staa for de organiserede Medhjælperes Bevidsthed som en af Organisationstankens første Pionerer, og hans Navn uudsletteligt anføres, naar en Gang Centralorg. Historie skal skrives. (De Delegerede, der mod Slutningen af Talen rejser sig fra deres Pladser, tilkendegiver deres Tilslutning ved et langvarigt Bifald.)

Vilh. Hansen: Hermed erklærer jeg den 3die ordinære Kongres for afsluttet!

Mødet hævedes Kl. 4^{30}.

Afdeling oprettet i Fredericia. Nærmere i Nr. 19.

Fra Centralorganisationen.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdagen den 22 Septbr. Aften Kl. 9 pr. paa „Jernbanehotellet" Boulevarden Nr. 15 Stuen, med følgende Dagsorden. 1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. 3. Lokalespørgsmaalet. 4. Eventuelt.

Umiddelbart efter Generalforsamlingen, vil der sammesteds, i Anledning af Foreningens 9aarige Bestaaen, blive afholdt et Punschegilde.

Hjørring. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Mandag den 28 Septbr. Aften Kl. halv 9 paa „du Nord" med Dagsorden: Beretning, Valg af Medlemmer til Bestyrelsen, Suppleanter, Revisor, Eventuelt. Nærmere Meddelelse ved Brev.

Kjøbenhavn. H. & K. Fagforening afholder stort offentlig Agitationsmøde Torsdag d. 17 ds. Kl. halv 9 i „Kongens Klub" Østergade 15. Som indledende Talere kommer til Stede: Hr. Redaktør Vilh. Hansen & Frk. Elisabeth Jørgensen. Stor Tilslutning fra Medlemmernes Side forventes, til dette vort første Møde i denne Sæson. Tag saa mange udenforstaaende Kolleger med som muligt, saa der kan blive fuldt Hus.

Bestyrelsen.

Skive. Ordinær Generalforsamling afholdes paa Hotel „Phønix" Onsdag den 23 Septbr. Kl. 9 Aften, med følgende Dagsorden. 1. Beretning. 2. Kontingentet foreslaas forhøjet til Kr. 1,50 pr. Maaned for mandlige Medlemmer og Kr. 1,25 for kvindelige. 3. Eventuelt.

Under Punkt 3 foreligger der Forslag om Afholdelse af billige Sprog- & Stenografikursus i Lighed med i Fjor, samt om Afholdelse af et Bal.

Bestyrelsen

Veile. Foreningens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Torsdagen den 17 Septbr. med følgende Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Agitationsudvalget aflægger Beretning. 3. Afholdelse af Kursus. 4. Afholdelse af Foredrag. 5. Afholdelse af Stiftelsesfest. 6. Oprettelse af en Sangforening. 7. Valg af Agitationsudvalg. 8. Valg af Annonceexpeditør. 9. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Jakob Danefærdsvej 6. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Aarhus.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

lagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. B. Kruuse, Flakhaven I Tlf. 227.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Manufakturmedhjælper søges.

En dygtig Manufakturmedhjælper, der selvstændig kan bestyre en Forretning under Principalens Indkaldelse til Manøvre søges straks. Henvendelse til Centralorganisationens Hovedkontor, Mejlgade 5, Aarhus.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

TURISTHOTELLET **St. Voldgade 5**
RANDERS.
24 velmonterede Værelser. Elektrisk Lys.
Telefon 776. CHR. HESTECH.

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." **Farver**
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Landbrugslotteriet.
Fornyelsen er begyndt.
1/1 Seddel **4,10.** 1/2 Seddel **2,10.**

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

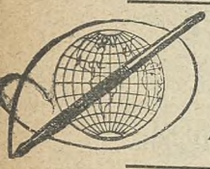
Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler

faas i

Bernhard Petersens Boghandel,

Esbjerg.

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers ?

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skobgade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg
i Hatte og Hue.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon **430.** HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen

Den jyske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2. Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baume.

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1. November.** — Fripladser søges inden **1. Oktober.** — **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor, Vestergade 8.** Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,

exam. Handelsskolelærer fra

„Die Händelshochschule zu Leipzig"

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. S. Andresen, Losbygade 46.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. September.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. S. C. Berthelsen, Vordingborg.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

La Premiere
Skræder-Etablissement.
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aahus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

A Christensen,
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Søeborgs
Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings
Compgn. STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Forretning til Leje.
Min ved Nørager Station — Hobro-Løgstørbanen — beliggende Kolonial- & Produktionsforretning ønskes grundet paa anden Bestemmelse bortforpagtet paa rimelige Betingelser. Omsætning i Kolonial- og Isenkram ca. 70,000 Kr. + Produkter (Æg og Skind) 12,000 Kr. Forretningen er beliggende overfor Stationen og ved Siden af et stort Andelsmejeri. Ejendommen kan senere om ønskes faas til Købs.
Carl M. Madsen, Nørager.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel
Aarhus.
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags
◇ Bog- og Papirhandel ◇
Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

N. P. Petersen, **Vognmands- og Droskekørsel,**
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos

Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkosgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
I. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

KRISTOF
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBINMG, ORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Th. Jacobsen,
Bundtmager
Nykøbing. M.
hos
Hatte, Kasketter og Huer
Kjøb

Skotøjsbørsen ✕ Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 *anbefales*
d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigarer

La Renomme **Turf**
Amata **Flor de Cuba Regalia.**
Reforma **Donna Anna.**

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**

Brama- **Livs-** **Elixir**

faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,
Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Forlang
Salon-Pilsner
overalt.

P. Hansens Bogtrykkeri

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 19. 1. Oktober 1908. 8. Aargang.

Hovedkontoret i Esbjerg.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger"s Hovedkontor er fra 1. Oktober d. A. overflyttet til **Esbjerg** i Henhold til de af Kongressen i Aalborg tagne Beslutninger.

Samtidig er den tidligere Hovedkassererpost ophævet og samtlige administrative Funktioner, forhen henhørende under Formand og Hovedkasserer, er fra nævnte Dato indordnede under Hovedkontoret, der ledes af Centralorganisationens Formand, Herr **Åge Hyllested, Esbjerg,** til hvem **al Korrespondance og alle Pengeforsendelser** vedrørende saavel **Centralorganisationen** som **Arbejdsløshedskassen** herefter skal rettes.

Attentaterne paa Butikslukningsloven.

Loven af 28 Maj 1908 er som bekendt saa genialt affattet, at det til en vis Grad er lagt i de enkelte Kommunalbestyrelsers Haand at gøre den delvis illusorisk. Medens den anerkendelsesværdige Reform, der er Lovens Hensigt, fastslaas i den første Paragrafs første Sætning, omhandler Resten af § 1 — d. v. s. den langt overvejende Del og de efterfølgende omfangsrige Paragrafer, lutter Undtagelsesbestemmelser med det — iøvrigt vel opnaaede — Formaal at reducere det i første Punktum indeholdte socialreformatoriske Tilløb, det mest mulige.

Naturligvis benytter Lovens Modstandere sig af de Bagdøre, som disse Undtagelsesbestemmelser aabner for dem, og paa dette Omraade har Cigar- og Tobakshandlere en Forhaandschance, der allerede i større eller mindre Grad er søgt udnyttet. (Se Artiklen Butikslukningsloven i „D. H. K. M. T." No. 16)

I Kjøbenhavn viser det sig, at den Opinion, der for blot 4—5 Aar siden raadede indenfor nævnte Forretningsgruppe, nu ganske har forandret Karakter. Ved Afstemningen over 8-Lukningen i 1903 voterede 75% Cigar- og Tobakshandlere imod Loven, medens Dispensationens Tilhængere nu kun kan mønstre ca. 20%, — Resten tør altsaa betragtes som Modstandere af Undtagelsesbestemmelserne. Nørrebros Cigarhandlerforening har til Borgerrepræsentationen indgivet et Andragende imod Undtagelserne og har hertil funden Tilslutning hos 350 af Branchens Folk. Endvidere har „Detailhandler-Societetet" indsendt et udførligt motiveret Andragende i lignende Retning bl. a. indeholdende en Henvisning til at: da „Lovens Dispensationsbestemmelser siger, at der ikke maa benyttes anden Medhjælp end Hustru og Børn, maa det i vor Tid, da Kvinden har opnaaet Valgret, beklages, at der ikke ved de af Handelsforeningerne foretagne Afstemninger, er givet Cigarhandlernes Hustruer Lejlighed til at give deres Mening tilkende om dette Dispensationsspørgsmaal. Det vilde have været retfærdigt, og det vilde nok have ændret Afstemningsresultatet til Gunst for Lukkebestemmelsen". —

I Borgerrepræsentationens lukkede Møde den 14 Septbr. meddelte Raadmand K. M. Klausen at Magistraten ikke vilde anbefale Dispensationen. Angrebet paa Butikslukningsloven kan hermed betragtes som afslaaet i Kjøbenhavn.

Ligeledes har Frederiksberg Kommunalbestyrelse afslaaet den af enkelte Cigarhandlere ønskede Undtagelsesbestemmelse, under Henvisning til et af 87 Handlende indsendt Modandragende. Der er indledet Samarbejde med Kjøbenhavn for at opnaa Ensartethed i begge Kommuner.

Forventelig vil Nabo-Kommunerne Gentofte og Hellerup følge det givne Eksempel. —

Køge Byraad behandlede et Andragende fra en enkelt Cigarhandler, der ønskede at holde aabent til Kl. 9½. Man havde indhentet en Udtalelse fra den lokale Handelsforening, der anbefalede at nægte Ansøgningen. Dette vedtoges.

Middelfart har som tidligere meddelt faaet en kommunal Vedtægt, der giver Dispensation. Nu har den lokale Kolonialhandlerforening indsendt Andragende til Ministeriet om ikke at stadfæste Vedtægten. Det er imidlertid tvilvsomt om Ministeriet tager Hensyn til dette Andragende. Naturligvis burde Foreningen have været hurtigere i Vendingen og straks rejst Opposition mod det Cigarhandler-Andragende, der foranledigede Vedtægten.

Paa den anden Side Lille-Bælt, i Fredericia, fik Dispensationen, ligesom i Middelfart, Borgmesterens Anbefaling; men man stillede sig iøvrigt afventende overfor Handelsforeningens Erklæring.

Ogsaa Veile Byraad stillede sig paa dette Standpunkt efter en Forhandling, der viste overvejende Modstand mod at give Dispensation, — Borgmesteren sluttede sig til denne Anskuelse. — I den lokale Dagspresse kritiserer et Medlem af det jyske Agitationsudvalg, Bogholder Jens Johansen, skarpt de Udtalelser, der under Byraadsmødet fremsattes til Støtte for Cigarhandlernes Andragender, og beviser hvor meningsløs den Opfattelse er, der kom til Orde i Mødet, at Loven kun er givet for at beskytte Medhjælperne og Lærlingene.

Endvidere har Byraadene i Aarhus, Aalborg og Randers afvist Andragender om Undtagelsesbestemmelser for den paagældende Branche.

Hobro har endelig behandlet et Andragende fra den stedlige Handelsforening, der tilsigtede et direkte Attentat paa 8-Lukningsbestemmelsen ved Indførelse af 9-Lukning paa alle Markeds-, Torve- og Dyrskuedage. Efter en langvarig Debat, hvorunder en af de ledende Mænd i Byraadet bl. a. udtalte: „Jeg fraraader Dispensationerne. Det er kun godt, at den uhyre lange Arbejdstid bliver begrænset af Hensyn til de unge Mennesker i Butikkerne. Skal de kunne følge med Udviklingen i aandelig Henseende i Lighed med Folk i andre Klasser, maatte der endda lukkes tidligere", — blev Andraget forkastet.

Efter disse foreløbige Resultater synes det altsaa, at Attentaterne imod den i Forvejen stærkt medtagne 8-Lukkelov har lidt den kranke Skæbne de fortjente.

Vi gentage sluttelig vor Anmodning til Afdelingsledelserne at tilsende os Referater og Oplysninger vedrørende lignende Byraads-Forhandlinger og Beslutninger.

Protektionismens Tidsalder.

Min Søn, vil du i Verden frem, saa buk. —

Snobberiet, Protektionismens bedste Støtte, florerer i vort Samfund. Krybende Underdanighed præger i mange Tilfælde vor Stand — i Særdeleshed naar Udøveren gennem dette Middel har Udsigt til ved Protektion fra anden Side, at kunne naa et Maal, at kunne naa Ærens Top. Naa, ja, Hensigten helliger jo Midlet, paastaas der; men jeg tror, at Kollegialitetsfølelsen, Kampfællers Støtte, vil blive til intet, saafremt ovenstaaende Paastand skulde være Rettesnor for Livet.

Protektion i sig selv er efter min Mening et hæsligt Udtryk for et Individs Arbejdsmetode. Den Arbejder, der inderligt krybende gennem Protektion søger at naa sit Maal, er ikke mere værd end den Arbejdsgiver, der yder Protektion uden at spørge om, hvad Protektionisten er værd. Heldigvis er det jo saaledes, at det dygtige fremskredne Individ sjældent tyer til dette Hjælpemiddel for at naa sit Maal; det er som Regel kun den mindre dygtige, der bruger slige Midler og ved Hjælp af Snobberiet søger at raade Bod paa sine Mangler og dække over sit mindre individuelle Værd. Dog, derfor er Forholdet jo ikke blevet bedre. Nej, tværtimod, den uduelige Arbejder vil i flere Tilfælde ved sine Midler i denne Retning distancere den gode Arbejder; thi der er jo uheldigvis endnu mange Arbejdsgivere, der sætter overordentlig Pris paa den krybende Snobs Færdighed i at kildre deres egen Forfængelighed, og som, overbeviste om deres eget særlige Værd fremfor andre Individer, lade deres gode, ædelmodige Hjærte løbe af med sig og giver den krybende Snob den Hædersplads, som han ved Snobberiets Indflydelse har gjort sig fortjent til.

Ved Gennemlæsning af de Radikales Forslag til en Forsvarsorden fandt jeg følgende Passus angaaende Underofficerernes fremtidige Uddannelse:

> „Det andet Middel til at løfte Underofficersstanden er at tilsikre de Mænd, der fremtidigt indgaar i de lavest lønnede Befalingsmænds Rækker, en vis Fond af Kundskaber, der gør dem det lettere at leve Livet og skaffe det fornødne til eget og Familiens Ophold".

Lad os betragte denne Passus lidt fra vort Standpunkt.

Som den uddannede Handels- og særlig Kontormedhjælper saa ofte har set Eksempler paa, er der indenfor vore Fag Masser af Befalingsmænd, der tager os Brødet ud af Munden ved at optræde som Kontorister og Bogholdere. Ja, hvad skal Manden gøre, ville mange udbryde. Forslaget indrømmer jo, at det, i den Stilling det kan give ham, ikke kan føde ham, og da det ikke er kompetent dertil maa det gennem den i Forslaget let gennemskuelige Protektion søge paa andre Maader at skaffe Manden de fornødne Kundskaber, at han ved Siden af sin Beskæftigelse kan sættes i Stand til at tjene sit Brød ved Bibeskæftigelse.

Nej, Manden kan jo intet gøre; men det er dog trist for os andre, at vi stadig „i Kraft af Loven" skulde kunne distanceres, stadig skulde kunne udbyttes, fordi Staten ikke kan lønne sine Funktionærer saaledes, at de kunne leve. Og der er derfor intet andet for os at gøre end stadig at modarbejde alle saadanne Forslag, der kunne skade vor Stand, ved gennem Arbejdet for vore Forhold at indføre saadanne Reformer, at kunne

gøre alle lignende Forslag, som ville være os en Hindring i vor fremtidige Udvikling og Arbejdsudbytte, døde og magtesløse.

Hovedformaalet med ovenstaaende er at henlede Læserens Tanke paa „Fagbeskyttelsen". Kunde det ikke snart være paa Tide ogsaa for os at arbejde hen til en „Fagbeskyttelse". Se vi hen til de nuværende Fagorganisationer, vil det ikke undgaa vor Opmærksomhed, at Fagbeskyttelsen er den store Grundvold paa hvilken de hvile og virke. Som vor Organisation nu arbejder, er den ikke Fagbeskyttelse i Ordets strængeste Forstand. Fagbeskyttelsen er meget mere nødvendig for Handelsmanden end for den faglærte Arbejder, thi Smeden kan som Regel ikke udføre Snedkerens Arbejde og omvendt; men Handelsmanden kan, som man siger, handle med alt mellem Himmel og Jord, saafremt han gennem Uddannelsen er i Besiddelse af de Grundteorier, der giver Handelen sit Særpræg. Dog, om Overløberi finder Sted indenfor den faglærte Stand er ikke saa fatligt, værre bliver det for Standen, naar dette Overløberi finder Sted fra andre Handelen helt fremmede Fag, noget som vi ofte se i vore Dage. Det er ligegyldigt, hvor vi vende os. Stadig se vi Handels- og Kontorverdenen befolket af Overløbere fra Haandværksfagene, Militære, Skolelærere, ja Protektionister fra alle Samfundslag, stadig øse disse Næringsfrihedens Suppe af den samme Gryde paa Bekostning af de faglærte Arbejderes Eksistents.

C. J.

Fra Agitationen.

AFDELING OPRETTET I FREDERICIA.

Hen over den jyske Halvø spinder Centralorganisationens Afdelinger et Næt fra By til By og ud over det flade Land. Afdeling efter Afdeling dannedes i Aarenes Løb omkring i Købstæderne, kun i en eneste By syntes Forsøgene ganske forgæves, og netop dér, hvor man, følgende den alfare Vej fra Øerne, sætter Foden paa jysk Jord. — Nu er den gamle Fæstningsby ved Lille-Belt ogsaa kommen med som et Led i Centralorganisationens Afdelingskæde.

Betingelserne for Afdelingers Oprettelse og Levedygtighed maa altid søges i Tilstedeværelse af egnede lokale Foregangsmænd. Da Manden derfor var funden i Fredericia var Afdelingen der ogsaa. Det var Bogholder C. P. Henningsen, der havde forberedt det lokale Agitationsarbejde for det offentlige Møde, som afholdtes paa „Theatercaféen" den 8. September efter Indbydelse af Centralorganisationen. Som dennes Repræsentanter var mødt Medlem af det jyske Agitationsudvalg, Bogholder Jens Johansen, Vejle (et andet Medlem af Udvalget, Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding maatte melde Forfald) og Medlem af Vejle Afdelingens Bestyrelse, Bogholder Ove W. Sørensen, der begge talte dygtigt og indgaaende om Centralorganisationens Maal og Midler samt opfordrede Fredericia-Kollegerne til at slutte sig til deres organiserede Standsfæller i det øvrige Land. — Efter Foredragene, der modtoges med stærkt Bifald, udspandt der sig en kort Diskussion, ledet af C. P. Henningsen, ved hvis Afslutning det vedtoges at danne en Handels- og Kontormedhjælperforening med Tilslutning til Centralorganisationen. Et Lovudvalg fik overdraget at udføre det konstituerende Forarbejde, indtil den Generalforsamling, der findes omtalt andet Steds i Bladet.

Vi hilser Fredericia-Afdelingen, der dannedes med 20 Medlemmer, hjertelig Velkommen i de danske Medhjælperes Landsorganisation.

AGITATIONSMØDE I KJØBENHAVN.

„Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening" i Kjøbenhavn afholdt den 17. September et offentligt Møde i „Kongens Klub" som et Led i den Møderække den kjøbenhavnske Organisation agter at afholde i indeværende Agitationskampagne. Formanden, E. S. Schibler, aabnede Mødet, der talte noget over 100 Deltagere, og ledede de efterfølgende Forhandlinger.

Redaktør Vilh. Hansen holdt et langt, sagligt og indgaaende Foredrag om Centralorganisationens hidtidige socialpolitiske Virksomhed, paaviste 8-Lukningslovens Ufuldkommenhed og gik, efter at have paapeget 7-Luknings-Spørgsmaalet som det første Skridt frem mod den reviderede Butikslukningslov, over til en nærmere Omtale af Kontormedhjælpernes Arbejdsforhold og Lærlingevæsenet, paa hvilke Omraader vi fremtidig maatte søge vore nærmestliggende socialreformatoriske Opgaver. Den sidste Rigsdagssamling som ogsaa den ved den sidste Tids Begivenheder hidførte politiske Usikkerhed burde — udtalte Taleren — lære Medhjælperne at stole paa sig selv. Hvert lille Fremskridt i Kraft af egen Styrke kan faa større og videregaaende Betydning for vor Stand end adskillige slette eller halvgode Lovbestemmelser, der aabner talrige Muligheder for Omgaaelse. Derfor maa vi ligesom alle andre Fag finde hverandre i det fælles Arbejde og aldrig glemme, at de store Spørgsmaal først løses ved at vi lære at løse de smaa Anliggender. H. sluttede med at paavise de Veje og Midler Centralorganisationen anviste til gensidig Støtte og øjeblikkelige Forbedringer.

Derefter talte Frøken Elisabeth Jørgensen virkningsfuldt og med agitatorisk Rutine, særlig henvendende sig til de kvindelige Medhjælpere, der var fyldigt repræsenteret i Forsamlingen. Frk. J. paaviste, at Forskydningen i de sociale Forhold frembragte den Skare af Kvinder, vi har Brug for — de kvindelige Medhjælpere, der er henvist til at leve af deres Arbejde. Vi vil have banlyst den Skændighed, at disse Kvinder skal arbejde for en Maanedsgage af 45—50 Kr., skønt deres Arbejde er meget mere værd, og de burde ikke føle sig for „fine" til at indtræde i Organisationen — det Principalerne forlængst og grundigt har indset Nytten af. Saalænge en Holger Petersen kunde forbyde sine Medhjælpere at gifte sig, levede vi under hoverilignende Tilstande, hvor den enkelte tyranniseredes. — Disse Tilstande kunde alene overvindes gennem en stærk Organisation. Kvinderne burde ikke vedblivende være den tunge Masse, der tyngede paa Arbejdsforholdene, de skulde ikke bestandig vente paa „Prinsen med Guldhjertet og det halve Kongerige", thi han kom ikke altid. Nej Kvinderne burde betragte sig som Mændenes Kammerater og sammen med dem højne Standens sociale Stilling. Frk. J. sluttede under stærkt Bifald med en indtrængende Opfordring til Indmeldelse i Centralorganisationen.

I den efterfølgende Diskussion deltog Fuldmægtig H. P. Hansen jun., Vilh. Hansen, Bjørnsen og Schibler, der alle opfordrede Medhjælperne til at slutte sig til vor Organisation, — en Opfordring, der fulgtes af en halv Snes Kolleger.

Vore Lærlinge og Bydrenge.

Der har indenfor vort Fag altid været Overflod af Arbejde til vore Lærlinge og Bydrenge. De maa møde først om Morgenen og forlader som Regel Arbejdet sidst om Aftenen. Undertiden tildeles der dem af deres Overordnede blandt Medhjælperne et eller andet lille Ekstraarbejde, og det er disse Ekstraarbejder — Smaaærinder — jeg gerne vil have Lov til at drage til Felts imod.

At komme ind paa Detailler m. H. t. disse Ærinder udenfor Arbejdstiden er unødvendigt, thi De kender dem alle fra Deres egen Læretid. Jeg skal her kun paapege nogle af de væsenligste Grunde, der taler for at fritage Lærlingen for Ekstraarbejde.

Naar Lærlingen og Drengen er færdig med Dagens Slid, bør de have Lov til at nyde deres Fritid ubeskaaet alene af den Grund, at de ere unge og trænge til Hvile for at kunne udføre næste Dags Arbejde. Men de ere ogsaa slet lønnede, faar maaske baade ude og hjemme en daarlig Føde og i Forretningen ikke saa faa knubbede Ord. Man vil kunne forstaa, hvor lidt der saa skal til for at lægge en Spire, der maaske kan vokse sig stor i et ærligt Had mod Samfundet, der opdrog Barnet?

Vi Medhjælpere søger selv vor Arbejdstid forkortet, — vel ikke for at lægge Byrder paa vore Undergivne?

Lad os derfor være enige om at hjælpe de Unge frem over den tunge Tid ved at yde dem de Lempelser vi formaar og binde dem fastere til os ved at vejlede dem og drage Omsorg for at de tildeles en forsvarlig Behandling.

A. Carlsen
p. t. Formand for Foreningen af
H. & K. M. i Viborg og Omegn.

7-Lukningen.

Fra Viborg skrives til os:

Spørgsmaalet har beskæftiget Sindene her — i alle 4 Sommermaaneder. Afdelingen henvendte sig til forskellige Foreninger om Støtte for Sagen og modtog velvillige Svar fra Underofficersforeningen, Afholdsforeningerne og Arbejdernes Fællesorganisation. Den stedlige Presse viste sig overordentlig imødekommende. I „Viborg Stiftstidende" blev Sagen drøftet, men udartede til Personligheder fra Angribernes Side, hvorfor Redaktionen sluttede Diskussionen. — Saa blev der afholdt et off. Møde med Hr. Chr. Ingvoldsen og fl. som Talere. Vejret var imidlertid for godt i Begyndelsen og for daarligt ved Slutningen af Mødet, idet et heftigt Tordenvejr brød løs. —

En Resolution blev vedtaget.

Den 2. Juli vedtog Arbejdernes Fællesorganisation følgende Resolution: „Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation har rettet en Henvendelse til de Handlende om at lukke deres Butikker Kl. 7 Aften og til det købende Publikum om at støtte dette Kravs Gennemførelse ved at foretage deres Indkøb inden den nævnte Tid.

Arbejdernes Fællesorganisation giver Tanken sin fulde Tilslutning, og opfordrer sine Medlemmer og deres Hustruer til at foretage deres Indkøb inden Kl. 7 Aften, for at Handels- og Kontormedhjælperne kan faa den ønskede og i høj Grad tiltrængte Frihed."

Med Handelsforeningen var der indledet Underhandlinger, der afbrødes af et Svar fra Foreningen, hvori den udtalte, at man ikke ønskede at optage nogen Forhandling „da Lovgivningsmagten beskæftigede sig med Spørgsmaalet." Som Svar paa en fornyet, ret energisk Henvendelse, modtog man i Midten af August en Meddelelse om, at Foreningen først ønskede at se, hvorledes 8-Lukningen virkede. — Dette Svar kunde tyde paa at man ikke udelukker Muligheden af nogen Forhandling.

Resultatet af Forsøget i det Hele er negativt.

En Del Manufakturkommisser, som staar udenfor Afdelingen har ved Henvendelse til Manufakturhandlerne opnaaet at faa lukket Kl. 7 i de 3 (?) Sommermaaneder i Aar.

Hvad det kommende Aar vil byde paa er ikke godt at vide, men vi haaber, at alle Medhjælpere i Viborg vil slutte sig til os, og derigennem vise, at de forstaar at give deres Krav den fornødne Styrke.

A.

Fremgangen i England.

I en Artikel i „Reynolds's Newspaper" for Marts giver John Turner, Organisator for Centralorganisationen af Handels- og Kontormedhjælpere i England, en Oversigt over denne Bevægelses Udvikling.

Han erkender straks, at Handelsmedhjælperne i lang Tid har staaet tilbage for de industrielle Arbejdere med Hensyn til Forstaaelse af en Organisations Nytte og Nødvendighed, men skriver at de sidste Aar har bragt mægtige Fremskridt, saa store, at Handels- og Kontormedhjælperne nu hører til de forreste, de mest levende og interesserede i den hele Fagbevægelse. Den første Begyndelse blev gjort under den saakaldte ny Trade Unionism, som fulgte den store Dokstrejke 1889; nogle faa Enthusiaster mødtes i London og dannede „the United Shop Assistants Union", og to Aar senere dannede nogle Medhjælpere i Birmingham „the National Union". Tidlig Lukning ved Lov var en af de Opgaver, man kæmpede for, men kun meget lidt var naaet indtil 1898, da „the National" stod med et Medlemsantal af 2,323, medens alt hvad der var samlet i „the United" var et Par Hundrede. Man besluttede saa at forene disse to Foreninger. Sammenslutningen skete i Slutningen af 1898, og den nye Organisation blev døbt med det lange Navn „National Amalgamated Union of Shop Assistants Warehousemen and Clerks" med et samlet Medlemsantal af 2,897.

Hermed begyndte en ny Æra for Bevægelsen, man havde ligesom sammendraget Kræfterne og anvendte dem nu af al Magt udadtil. Afdelinger blev dannet i en Masse Byer, og to Aar efter Sammenslutningen kunde man vise et tredobbelt Medlemsantal, nemlig 10,041, medens Kassebeholdningen var steget fra Sterling 2,187 til Sterling 8,240.

Man var nu tillige stærke nok til for Alvor at tage fat paa indre Opgaver, som Hjælp i Tilfælde af Sygdom eller Arbejdsløshed, uden derfor at glemme at vende Front udadtil, og Oversigten viser derefter en rivende Fremgang lige op til sidste Aar, da Organisationen tæller 22,000 Medlemmer, og har en Indtægt af Sterling 30,000. Siden Sammenslutningen er der udbetalt Sterling 70,000 i Understøttelse til Medlemmerne, og Kassebeholdningen er nu over Sterling 20,000

Mr. Turner omtaler endvidere Foreningen af Brugsforeningsmedhjælpere, der sammen med de irske Manufakturmedhjælpere danner „the National Federation af Shop Workers and Clerks", og slutter med at notere, at Mr. J. A. Seddon, den tidligere Præsident for Nat. Amalg. Union of Shop Ass. Warehousenen and Clerks", er indvalgt i Parlamentet som særlig Repræsentant for Handels- og Kontormedhjælperne. Artiklen ender med: Som et Led af den store Arbejderbevægelse vil vi sammen med vore Kammerater marchere fremad mod Afskaffelsen af vort fælles Slaveri til fuldstændig Frigørelse.

Elisabeth Jørgensen.

Åge Hyllesteds Valg.

Man henleder vor Opmærksomhed paa, at der ved Formandsvalget paa Kongressen i Aalborg blev afgivet følgende Stemmetal for og imod Hr. Åge Hyllested: 34 Ja, 8 Nej imedens 2 Stemmesedler var blanke.

Vi skal i denne Forbindelse oplyse at de tidligere angivne Stemmetal ikke skyldes Referenterne til „D.H.K.M.T.".

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand og **Hovedkasserer:** *Åge Hyllested*, Esbjerg.
„D. H. & K. M. T.":
Redaktør: *Vilh. Hansen*, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn F.
Ekspeditør: *V. Zwicki*, Herluf Trollesvej Nr. 14[3] Kjøbenhavn V.
Pladsanvisningen: (Engageringsbureauet) Hovedkontoret, Esbjerg.

Afdelingerne.

Aalborg-Nørresundby: Formand: Bogholder *Harald Wolthers*, Fællesforeningen. Kasserer: *Johanne Berg*, Danmarksgade 70.

Foreningen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Tirsdagen den 22 f. M. med den i nærværende Blads Nr. 18 bekendtgjorte Dagsorden.

Formanden var ved Sygdom forhindret i at give Møde, hvorfor Sekretæren paa hans Vegne bød Velkommen og anmodede Generalforsamlingen om at vælge Ordstyrer. Som saadan valgtes Bogholder Karl Thomsen.

Sekretæren aflagde Beretning og oplyste bl. a. at der siden sidste Generalforsamling var en Tilgang af ialt 24 Medlemmer, at der i samme Tidsrum er udtraadt — dels ved Udmeldelse, dels ved Udvandring og Etablering samt Overgang til andet Erhverv — ialt 25 Medlemmer, at der har været afholdt 6 Bestyrelsesmøder og 1 ekstraordinær Generalforsamling siden den ordinære Generalforsamling i Marts Maaned, at det i Foraaret lykkedes — ved gensidig Forhandling med og velvillig Imødekommenhed fra Principalerne og deres Organisationers Side — at faa 7-Lukning delvis gennemført for den svundne Sommerperiodes Vedkommende, at Agitationen er lagt i Hænderne paa et tidligere valgt Agitationsudvalg, der endnu ikke har afsluttet sin Virksomhed, at Afdelingen med altfor ringe Tilslutning fra Medlemmernes Side havde deltaget i Sommerstævnet i Frederikshavn den 12. Juli og at Afdelingen gennem Centralorganisationen havde indsendt til Indenrigsministeriet Andragende om en Understøttelse stor 300 Kr. til Hjælp til Afholdelse af faglige Foredrag for Standens Medlemmer. Den saaledes afgivne Beretning godkendtes ensstemmigt.

Som Medlemmer af Bestyrelsen valgtes:
Bogholder Harald Wolthers, Befragter Ole Toppenberg, Kolonialkommis Vald. Christensen og Bogholder Karl Thomsen.

Derefter udspandt der sig en længere Diskussion m. H. t. Lokalespørgsmaalet, og denne, i hvilken Kommis H. Nielsen, Assistent Th. Hansen, Kommis Ellegaard, Sekretæren og Frøken Johanne Berg samt Kommis Jensen deltog, resulterede i, at Generalforsamlingen vedtog et af Hr. Th. Hansen fremsat Forslag om, at Bestyrelsen snarest skal træffe Foranstaltninger til Afholdelse af Medlemsmøder mindst en Gang ugentlig paa en af Bestyrelsen nærmere fastsat Dag i Ugen og paa det Sted, som Bestyrelsen maatte finde belejligt beliggende.

Under Dagsordenens sidste Punkt erindrede Hr. Th. Hansen Medlemmerne om, at Afdelingen den 14. Septbr. havde bestaaet i 9 Aar og at man efter Generalforsamlingens Slutning vilde mindes denne Dag ved en Bolle Punch. Her herskede den sædvanlige kammeratlige og kollegiale Stemning, som er kendt fra samtlige Afdelingers selskabelige Sammenkomster, og samtlige Skaaler og Lovtaler vidnede om, at Medlemmerne forstaar at vurdere den Betydning, som Foreningerne og Centralorganisationen har haft og fremdeles vil faa for Standens og det enkelte Medlems fremtidige Stilling i Samfundet.

N. C. Nielsen
f. T. Sekretær.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24 Kasserer: *Carl Knudsen*, Falstersgade 7.

Esbjerg. Formand: Forretningsfører *Alf. Mikkelsen.* Kasserer: Assistent *Th. Overgaard.*

Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West.* Kasserer: Kommis *Aug. S. Thisted.*

Fredericia. Formand: Bogholder *C. P. Henningsen*, Højskolehjemmet. Kasserer: Bankassistent *Dantzer Sørensen*, Vendersgade 10.

„Handels og Kontormedhjælperforeningen for Fredericia" afholdt konstituerende Generalforsamling Tirsdag d. 15 ds. paa „Theaterkafeen". — Det af Lovudvalget fremlagde Lovudkast vedtoges med nogle faa Ændringer. — Til Bestyrelse valgtes Bogholder Henningsen (Formand) Bankassistent Dantzer-Sørensen (Kasserer), Bogholder Johansen (Næstfmd.) Lagerekspedient Jacobsen (Sekretær) og Kommis E. Jensen (Annonceeksped.). — Som Revisorer valgtes Bankassistent Jacobsen og Fuldmægtig Sinram. — Afdelingen er indmeldt under Centralorganisationen. —

Bogholder Jens Johansen, Vejle, der overværede Generalforsamlingen bød Afdelingen Velkommen i Landsorganisationen og udbragte et Leve for Centralorganisationen. H.

Møde hver Onsdag Aften Kl. 8½ paa „Theaterkafeen" Onsdag den 7de Oktober: Foredrag om „Bedre og bestemtere Lønninger". Onsdag den 21de Oktober: Diskussionsmøde om 8-Lukningsloven.

Grenaa. Formand: Kommis *J. Gredsted.* Kasserer: Kommis *Torben Skov.*

Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen.* Kasserer: *Philip Nielsen*, Kafferisteriet.

Hjørring. Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer: Bogholder *A. Nielsen*, Andelsslagteriet.

Horsens. Formand: *Sten Vandborg*, Søndergade 14. Kasserer: *Chr. Broe-Tind*, Slotsgade 20.

Ordinær Generalforsamling afholdtes paa Palæ-Cafeen den 7 September, Formanden, Sten Vandborg, aabnede Mødet, og Herr Nielsen Dahl valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning fra Kongressen, og gav grundige Oplysninger om de forskellige derhenhørende Anliggender.

Til Agitationsudvalget valgtes O. V. Nielsen, N. Andersen og M. F. Jacobsen. Formanden aflagde derefter Beretning om Virksomheden, der enstemmigt godkendtes. Vedrørende Lokalespørgsmaalet fremkom Formanden med den Oplys-

ning, at flere Medlemmer havde henvendt sig til ham, for at søge at faa et bestemt Lokale, og eventuelt dannet en Diskussionsklub. Der udspandt sig en længere Diskussion om dette Emne, Oprettelsen af Diskussionsklubben blev vedtaget. Diskussionsmøde hver Torsdag. Formanden oplyste derefter, at Lokale paa Palæ-Cafeen kunne faas for 50 Kr.; vedtoges. Da Thind skal bortrejse, og Suppleanterne til Bestyrelsen nægtede at modtage Valg som Kasserer, blev Nielsen Dahl, paa Anbefaling af Formanden og Bogholder Jacobsen ensstemmigt valgt til Kasserer.

Derefter foretoges Valg til Fornøjelsesudvalget, og valgtes: M. F. Jacobsen, Westring og Just. Under „Eventuelt" bad Næstformanden, Viggo Jacobsen, Medlemmerne at skaffe mindst et nyt Medlem til Foreningen, og iøvrigt agitere kraftigt i den kommende Tid. Formanden oplyste dernæst, at alle Henvendelser bedes rettet til Næstformanden, under Forman-Fraværelse i 25 Dage til Militærtjeneste. Næstformandens Adr. er Bogholder Viggo Jacobsen, Adr. Madsens Dampvæverier. Derefter hævede Dirigenten Mødet Kl. 12. *H. Just.*

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasrerer: *S. Andersen,* Losbygade 46.

Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling d. 8. Septbr. Formanden, N. C. Nielsen, aabnede Generalforsamlingen og aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Foreningens Trivsel var særdeles tilfredsstillende.

S. F. Kaaber valgtes til Dirigent. Efter nogle korte Bemærkninger godkendtes Beretningen. Det vedtoges at udvide Bestyrelsen til 7 Medlemmer og at Fornøjelsesudvalget indtroges under Bestyrelsen.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes S. F. Kaaber, C. A. Hansen, Kr. Rasmussen, og til Suppleanter M. Petersen og Randrup Christensen. I Agitationsudvalget indvalgtes S. F. Kaaber, Holst-Nielsen og Chr. Larsen.

N. Nielsen indledede en Diskussion om „egne Lokaler". Dette gav Anledning til en særdeles livlig Debat. Særlig anbefaledes Forslaget af A. Møller og støttedes af Kr. Rasmussen og Carl Hansen. Fra anden Side udtaltes, at Tiden næppe endnu var inde dertil af økonomiske Grunde. Efter den langvarige Diskussion bemyndigedes Bestyrelsen til gennem Annoncer at fremskaffe Tilbud paa Lokaler. Under Eventuelt bragte Formanden en varm Tak til Foreningens Sekretær, C. Rohrberg, der afgaar af Bestyrelsen paa Grund af Bortrejse, og takkede ligeledes Carl Hansen, som har været et meget virksomt Medlem af Fornøjelsesudvalget.

Bestyrelsen konstituerede sig med N. C. Nielsen, Formand, N. Nielsen, Næstformand, S. Andersen, Kasserer, S. Kaaber, Sekretær og C. A. Hansen, Annonceexpeditør.

Generalforsamlingen hævedes af Dirigenten Kl. ca. 12½. X.

Kjøbenhavn:

Formand: *E. S. Schibler,* Arkonagade 14. Kasserer: *Fr. Møller,* Nørrebrogade 224.

De kjøbenhavnske Afdelingers Vinterlokale er i Cafe du Parc, Gyldenløvesgade 4, Mødeaften hver Tirsdag Kl. 8½. Tirsdag den 6. Oktober Medlemsmøde, hvor der aflægges Beretning fra Kongressen i Aalborg. Medlemmerne opfordres til at give talrigt Møde. Bestyrelsen.

Kolonialafdelingen. Formand: *P. Schou* Pilestræde 84, 1.

Kontorafdelingen. Formand: *Fr. Møller,* Nørrebrog. 224.

Manufakturafdelingen. Formand: *Vilh. Nielsen,* Holbergsgade 28, St.

Middelfart. Formand: *S. J. Kirkegaard* Kasserer: Manufakturmedhjælper *Bartholin Frederiksen.*

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes den 10. September paa Hotel „Odin".

Formanden aabnede Generalforsamlingen og Redaktionssekretær Højmark valgtes til Dirigent. Formanden aflagde dernæst en klar og tydelig Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Kassereren gav Oplysninger om Regnskabet og Kassebeholdningen.

Formanden Adolp Hansen meddelte, at han paa ingen Maade vilde modtage Genvalg og bad Generalforsamlingen foreslaa en ny Formand. Efter at have gjort flere frugtesløse Forsøg paa at overtale Ad. Hansen til igen at modtage Valg blev flere foreslaaede og man gik derfor til skriftlig Afstemning.

S. J. Kirkegaard valgtes. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes B. Frederiksen og A. P. Pedersen samt nyvalgtes Chr. Hansen. Som Suppleanter valgtes V. Melscher samt I. H. Larsen.

Det vedtoges at afholde Medlemsmøde en Gang ugentlig (Tirsdag Aften), og i Løbet af Vinteren vil man lade afholde forskellig Underholdning, saasom Oplæsning, Foredrag o. l. af faglig og belærende Art. Det vedtoges at nedsætte et Agitationsudvalg, samt at forsøge paa at afholde Diskussionsmøder.

Kirkegaard rettede en Tak til Ad. Hansen for Arbejdet, han havde udført i Foreningens Interesser i det forløbne Aar. K. haabede ikke at Hansen vilde tabe noget af sin Interesse for Organisationen selv om H. nu trak sig tilbage fra Førerstillingen for herv. Afdeling.

Sluttelig udbragte K. et kraftigt besvaret Leve for Hr. Ad. Hansen. H. takkede Kirkegaard for de smukke Ord, og forsikrede, at han ikke paa ringeste Maade vilde tabe Interessen for Sagen. H. haabede og ønskede god Fremgang for Organisationen saa vel som Afdelingen her og udbragte et Leve for denne.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Hr. Bartholin Frederiksen som Kasserer, A. P. Pedersen som Næstformand, Chr. Hansen som Sekretær. *C. K.*

Nykjøbing M. Formand: Kommis *E. Oehlenschläger.* Kasserer: Kommis *J. H. Rechnagel.*

Afdelingen afholder Generalforsamling den 15 Oktober med følgende Dagsorden:

1. Formanden afgiver Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne halve Aar. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet til Godkendelse. 3. Sekretæren oplæser Forhandlingsprotokollen. 4. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Fastsættelse af Mødeaften. 6. Eventuelt. *K. Jensen.*

Næstved. Formand: Manufakturmedhjælper *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: *H. Søgren Petersen,* Brogade.

Odense: Formand: *Carl E. Kemp,* Langelinie 9. Kasserer *H. Andreasen,* Kongensgade 38.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes d. 10. September. Dirigent Fuldmægtig Chr. Karlsen. Beretning og Regnskab godkendtes uden Diskussion.

Til Formand valgtes Carl E. Kemp, da Kommis B. Kruuse ikke ønskede Genvalg. Forsamlingen bragte B. Kruuse en Tak for hans 2-aarige Formandsvirksomhed. Hr. J. S. Christensen, Chr. Jensen, A. Andresen og Chr. Henriksen frabad sig Genvalg til Bestyrelsen, som derefter bestaar af følgende Kolleger: E. Holm Schwarz, Martin Petersen, N. Christensen Krogh, Erik Larsen, E. Nørby og H. Hansen. Suppleanter: A. Rasmussen og Chr. Henriksen. Revisorer: B. Kruuse og Chr. Karlsen.

Præstø. Formand: Kommis *L. Hansen.* Kasserer: Assistent *P. O. Bacher.*

Randers Formand: *M. P. Willumsen,* Vestergade 12. Kasserer: Kommis *Harald Jensen,* Nordregrave 6.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 26. August. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Til Bestyrelsen nyvalgtes H. Jensen og Henningsen. Genvalg: J. Breum. Til Formand genvalgtes Willumsen. Som Suppleanter valgtes Madsen og Meilby. Til Agitationsudvalget blev valgt Westergaard, Levin og Madsen. Lovændring til § 6 vedtoges. Det vedtoges ligeledes enstemmigt at tilstille Hr. Chr. Ingvoldsen et Telegram, hvori vi udtalte vor Tak for hans hidtidige store Arbejde for vor Sag. Generalforsamlingen som var godt besøgt sluttede med et Leve for Centralorganisationen. M. P. W.

Ringkøbing. Formand: Kommis *Felix Porsborg.* Kasserer: Bogholder *D. Jensen.*

Ringsted. Formand: Kommis *Birkedal Sørensen.* Kasserer: Kommis *H. V. Jensen,* Adr. H. A. Bang.

Samsø. Formand: *Schultz,* Ballen. Kasserer: Kommis *C. Mejlhede,* Onsbjerg.

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: *J. M. Jensen,* Møllegade 3.

Skive. Formand: Kommis *Nicolaj Petersen.* Kasserer: Bogholder *Alf. Andersen,* Fællesforeningen.

Slagelse: Formand: Bogholder *Carl Møller.* Kasserer: *L. J. Andersen,* Adr. P. Skovbro, Løvegade, 34.

Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: Kommis *H. Madsen,* Storegade 13.

Svendborg. Formand og Kasserer: *H. M. Hansen,* Vestergade 47.

Thisted. Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Bogholder Wilh. Iversen

Varde. Formand og Kasserer: Bankassistent L. Jørgensen.

Vejen. Formand: Kommis S. Breund. Kasserer: Bogholder Chr. Porsgaard.

Vejle. Formand: C. Christensen, Torvegade 18. Kasserer: Ove W. Sørensen, Grønnegade 39.

Foreningen afholdt den 17 ds. sin halvaarlige ordinære Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og Forhandlingsprotokollen blev oplæst, ligesom det nedsatte Agitationsudvalg ogsaa aflagde Meddelelse angaaende den udfoldede Agitation blandt Kollegerne, hvilket havde haft et ganske godt Resultat til Følge, idet Foreningen i det forløbne Halvaar havde haft en Tilgang af 28 nye Medlemmer.

Bestyrelsen fik overdraget at oprette Kursus i Tysk og Engelsk samt Bogholderi for den kommende Vinter ligesaa, at arrangere afholdt en Foredragsrække, hvortil Foreningen havde søgt om et Statstilskud af det paa Finansloven opførte Beløb til Afholdelse af offentlige Foredrag indenfor Handelsstanden. Til at oprette en Sangforening indenfor Foreningen blev nedsat et Udvalg og det vedtoges at afholde Stiftelsesfest den 22. Novbr.

Det afgaaede Agitationsudvalg genvalgtes med Akklamation, og efter en Bestemmelse angaaende kvindelige Medhjælperes Optagelse i Foreningen var bleven vedtaget, sluttede Formanden Generalforsamlingen med et Leve for Foreningen.

C. Nielsen-Kloster.

Viborg. Formand: Assistent *A. Carlsen.* Kasserer: *A. Pedersen,* Adr. Jens Sandberg.

Vordingborg. Formand: Kommis *R. Jørgensen* Kasserer: Frk. *A. Rasmussen.* Adr. Theisen.

Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 19. ds. paa „Industrihotellet". Formandens og Kassererens Beretning godkendtes.

Til Formand genvalgtes Kommis R. Jørgensen, og til Bestyrelsen nyvalgtes Kommis P. V. Hansen.

Efter Generalforsamlingen valgte Bestyrelsen Hr. P. V. Hansen til Næstformand og til Kasserer valgtes Frøken A. Rasmussen.

Den forsinkede Udsendelse af dette Nr. er foranlediget af Annonceforandringer ved Kvartalskiftet.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand:
VALD. PEDERSEN Aarhus,
Hjelmensgade 11 A.

Centralorganisationens Hovedkasserer:
CRH. INGVOLDSEN, Aarhus.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne. Formand CHR. DREYER, Slagelse

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Aarhus.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkassereren: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. Carl E. Kemp, Langelinie 9.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

HOTELLER
INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

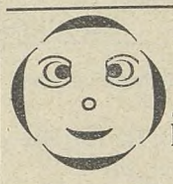
SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

JERNBANEHOTELLET Boulevarden 15
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Landbrugslotteriet.
Salg af Sedler til 3die Serie er begyndt
1/1 **Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.**
Fornyelsen slutter den 8. Oktober, fra hvilken Dag alle ikke fornyede Sedler vil blive bortsolgte.
Ialt 25,000 Gevinster + en Præmie til Værdi 1 Million 116,305 Kr.
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

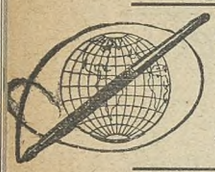
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales;

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skolegade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Hue.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.

Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen

Den jyske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2. Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baume.

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus **1. November.** — Fripladser søges inden **1. Oktober.** — **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor, Vestergade 8.** Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,

exam. Handelsskolelærer fra

„Die Händelshochschule zu Leipzig"

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis Hansen.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 2. Oktober.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN V.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for Ringkøbing og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Anbefalinger maskinskrives:

Hvor i 5 enslydende Eksemplarer			Kr. 0,50
— 10	—	—	— 0,85
— 25	—	—	— 1,50

Stationsforst. S. C. Berthelsen, Vordingborg.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

La Premiere
Skræder-Etablissement.
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aahus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

A Christensen,
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: HAMBORGER-CIGARER.

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Søeborgs
Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame**. Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.**, iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, Kolding.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Forretning til Leje.
Min ved Nørager Station — Hobro-Løgstørbanen — beliggende Kolonial- & Produktionsforretning ønskes grundet paa anden Bestemmelse bortforpagtet paa rimelige Betingelser. Omsætning i Kolonial- og Isenkram ca. 70,000 Kr. + Produkter (Æg og Skind) 12,000 Kr. Forretningen er beliggende overfor Stationen og ved Siden af et stort Andelsmejeri. Ejendommen kan senere om ønskes faas til Købs.
Carl M. Madsen, Nørager.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Confecturer
faas hos alle Handlende.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri etc.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags
◇ Bog- og Papirhandel ◇
Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn

Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkorsgade 1t. Kolding.

Sølve Clementz,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
I. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik
Ceres
Øl

NYKØBINMG, ORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Køb
Hatte, Kasketter og
Huer
hos
Th. Jacobsen,
Bundtmager
Nyköbing. M.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: **uopslidelige Saaler.**

SKOTØJSFORRETNINGEN
= ALGADE 5 *anbefales*
d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigarer
La Renomme **Turf**
Amata **Flor de Cuba Regalia.**
Reforma **Donna Anna.**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- **Livs-** **Elixir**
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark ved, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,
Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Forlang
Salon-Pilsner
overalt.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 20. 15. Oktober 1908. 8. Aargang.

Hovedkontoret i Esbjerg.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger"s Hovedkontor er fra 1. Oktober d. A. overflyttet til **Esbjerg** i Henhold til de af Kongressen i Aalborg tagne Beslutninger.

Samtidig er den tidligere Hovedkassererpost ophævet og samtlige administrative Funktioner, forhen henhørende under Formand og Hovedkasserer, er fra nævnte Dato indordnede under Hovedkontoret, der ledes af Centralorganisationens Formand, Herr **Åge Hyllested, Esbjerg,** til hvem **al Korrespondance og alle Pengeforsendelser** vedrørende saavel **Centralorganisationen** som **Arbejdsløshedskassen** herefter skal rettes.

Fra Centralledelsen.

Det konstituerende Hovedbestyrelsesmøde.

Kongres-Referatet har bragt Medlemmerne Meddelelse om de Ændringer, som Centralorganisationens Administration er undergaaet og som især bestaar deri, at alle egentlige administrative Funktioner herefter er samlede paa Hovedkontoret i Esbjerg under Formanden Åge Hyllesteds Ledelse.

Under Hensyn til denne Nyordning vedtog Kongressen Oprettelse af et Forretningsudvalg bestaaende af tvende ud af Hovedledelsen valgte Medlemmer, der skal udøve Kontrol med Formandens Forretningsførelse og sammen med ham afgøre alle vigtigere løbende Anliggender, alt naturligvis under Ansvar overfor den samlede Hovedbestyrelse. — Fastsættelse af Reglerne for Forretningsudvalgets Virksomhed, de herhenhørende Valg — Næstformanden og Redaktøren valgtes til Medlemmer af Forretningsudvalget — samt Valgene til Hovedbestyrelsens øvrige Tillidsposter fandt Sted ved det konstituerende Hovedbestyrelsesmøde, der afholdtes i Fredericia den 11. Oktober.

I Mødet deltog samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer, nemlig A. Andreasen, Hjørring, Johanne Berg, Aalborg, Th. Hansen, Aalborg, Vilh. Hansen, Frederiksberg, Åge Hyllested, Esbjerg, Chr. Hvitved, Ebeltoft, Chr. F. Johannessen, Næstved, N. C. Nielsen, Kolding og Vald. Pedersen, Aarhus.

Referat.

Næstformanden, Vald. Pedersen, aabnede Mødet Kl. 3 Eftermiddag og bød den nyvalgte Hovedbestyrelse Velkommen, idet han særlig henvendte sig til Åge Hyllested og de fire nye Medlemmer, hvorefter V. P. forelagde Forslag til den for Forretningsudvalget gældende Forretningsorden, der efter en indgaaende Drøftelse vedtoges i følgende Form:

1. Forretningsudvalget bestaar af Formanden og to af Hovedbestyrelsen valgte Hovedbestyrelsesmedlemmer.

2. Forretningsudvalget holder ordinært Møde hveranden Maaned.

3. Ingen betydeligere Udgift maa afholdes eller Forpligtelser for Centralorganisationen overtages, uden at Sagen er vedtagen af Forretningsudvalget.

4. Formanden leder Forretningsudvalgets Møder, kan indkalde det til ekstraordinære Møder, og lade dertil egnede Sager afgøre ved Afstemning pr. Korrespondance.

5. Naar 2 af Forretningsudvalgets Medlemmer ønsker Møde afholdt, skal Formanden indkalde et saadant.

6. Forhandlingsprotokol skal føres detailleret, oplæses paa hvert Hovedbestyrelsesmøde og underskrives af samtlige Medlemmer af Forretningsudvalget.

7. Forretningsudvalget skal foretage Kasseeftersyn mindst en Gang hvert Halvaar.

Som Medlemmer af Forretningsudvalget valgtes Vald. Pedersen og Vilh. Hansen.

Som Centralorganisationens Næstformand og Sekretær genvalgtes ensstemmigt henholdsvis Vald. Pedersen og A. Andreasen.

Næstformanden gav Meddelelse om Hovedkontorets Overflytning til Esbjerg. Den endelige Overtagelse af samtlige Effekter vilde ske i de nærmeste Dage. — Endelig fremlagde Næstformanden en Oversigt over Centralorganisationens Beholdninger. Disse Meddelelser toges til Efterretning efter en kort Drøftelse.

Derefter behandledes følgende Andragender fra Afdelingerne:

Fredericia androg om, at nogle ved Afdelingens Oprettelse opstaaede Udgifter refunderedes. Bevilgedes.

Viborg ønskede Dækning for nogle af Butikslukningsagitationen foraarsagede Udgifter. Andragendet forkastedes under Henvisning til, at et Tilskud under de foreliggende Omstændigheder vilde være udenfor almindelig Kotume, alene af den Grund, at Andragende ikke var indsendt før de paagældende Udgifter afholdtes.

Vordingborg androg om en Diætgodtgørelse fra Kongressen. Forkastedes, da Centralorganisationens Love og hidtil anvendte Praktis ikke giver Hjemmel for Refusioner af denne Art. —

Det vedtoges, at det foreløbig skulde have sit Forblivende med den for Hovedkassen tegnede Kaution, ligesom man fastsatte et maximalt kontant Beløb af 500 Kr. i Formandens Besiddelse.

Sluttelig drøftedes forskellige Anliggender som Agitationsudvalgenes Møder, offentlige Møder arrangerede af Afdelingerne, Medhjælpernes Repræsentation i de kommunale Raad med Henblik paa de til Foraaret udskrevne Byraadsvalg, Foredragene med Tilskud fra Staten, Agitationen for 7-Lukningen etc. De paagældende Spørgsmaal henvistes til Forretningsudvalget eller til Drøftelse paa førstkommende ordinære Hovedbestyrelsesmøde.

Dette Møde finder Sted i Kjøbenhavn i Februar 1909.

Efter Hovedbestyrelsesmødet afholdt Forretningsudvalget — Åge Hyllested, Vald. Pedersen og Vilh. Hansen — et kort Møde angaaende Ordningen af forskellige Forhold paa det nye Hovedkontor. — Forretningsudvalgets første ordinære Møde afholdes i Esbjerg den 25. Oktober.

Udadtil eller indadtil?

Betragtninger over Medhjælperbevægelsens Maal og Midler.

Som det gaar i alle andre Bevægelser, saaledes gaar det ogsaa hos os. Man er altid enig om Maalet; men man er som Regel ogsaa altid uenige om Midlet. Vort Maal er Medhjælperstandens sociale Højnelse. Men Hvorledes naar vi hertil?

— Maa jeg have Lov til at lægge Beslag paa en Spalte eller halvanden for at udtale mig om vore Midler? En vis svag Mistanke, der styrkes mere og mere for hver Gang jeg modtager min „Handels- og Kontormedhjælper- Tidende", sætter sig fast hos mig — og den gaar ud paa, at Bevægelsen er ved at komme ind paa et Spor, der efter min Mening ikke er det rette.

Det er ikke ret længe siden, jeg læste en Artikel her i Bladet om 8-Lukningen. Kontormedhjælperne — hed det — havde været med til at bære dette Krav frem til Sejr. Nu maatte Butiksmedhjælperne gøre Gengæld og hjælpe til, at Kontorarbejdstiden reguleres ved Lov. Saadan noget lignende stod der.

Altsaa paa Dansk: Artiklens Forfatter vilde hævde, at Medhjælperne selv har Æren af den lovfæstede 8-Lukning. Denne Anskuelse, der er ganske kanoniseret indenfor vor Organisation, kunde jeg have Lyst til at ryste lidt i Grundpillerne.

Vi har ikke indlagt os Spor af Ære i den Retning! Hele den samlede danske Medhjælperbevægelse havde ikke kunnet gøre det allerbitterste Gran i Henseende til at forbedre Loven. Den — Loven — blev trods al vor Spjatten og Spjætten kun et jammerligt Kompromis. Den radikale Opposition fordrede en Lukkelov, og Ministeriet fandt, at det ikke kunde komme helt uden om den; men paa den anden Side havde det et Hensyn at tage til Landstingets Reaktion. Og man gav den derfor det sædvanlige Halvhedspræg. Netop under de givne politiske Forhold, kunde Loven ikke blive anderledes, vi kunde saa have

gjort os saa lystige, vi gad. Og helst havde man nok veget udenom; men Tiden fordrede en Lukkelov.

Og nu Kontorarbejdstiden! Kongressen vedtog en Resolution herom. Den findes aftrykt i „Tidendes" forrige Nummer. Og der staar den godt. Ja, det vil sige, nu vil der ske dette, at Hovedbestyrelsen vil lægge sine Hoveder i Blød og sætte Andragender og Adresser op til Regering og Rigsdag, Medhjælperne rundt om i Byerne vil indkalde til Borgermøder, hvor vore bedste Talere vil føre Ordet og forsøge at indprente Samtiden Berettigelsen af Kontoristernes Krav. Og der vil ske meget mere end det!

Og saa, ja, mine Herrer Kontormedhjælpere, saa er vi naturligvis ovenpaa, saa gaar det hele som Fod i Hose. Vi faar vor Arbejdstid reguleret ved Lov, og vi faar vor Løn sat glubende op etc. etc., bare vi sender Andragender til Rigsdagen og holder Agitationsmøder rundt i Landet.

Ak nej! Enhver, der har fulgt lidt med i dansk Politik ved, at det ikke gaar saadan til. Han ved, at det er fysisk umuligt at raabe Rigsdagen op. Jeg har været med til det paa andre Omraader; men det lykkedes ikke. Rigsdagen har nok at gøre med sine sindrige storpolitiske Kombinationer. Den har sandelig ikke Tid til at beskæftige sig med „Bagateller". Trods alt, trods alenlange Andragender, trods centnertunge statistiske Oplysninger, trods meterlange Avisartikler, trods stormende Borgermøder, trods Vilh. Hansens overmaade velskrevne Artikler og Åge Hyllesteds velholdte Taler — ja selv til Trods for, om Jorden slog Revner og Himmelens Stjerner drattede ned — vilde den danske Rigsdag derovre i Fredericiagade uforstyrret fortsætte Debatten om Alberti. Hvor vilde det være naivt at forlange af den, at den skulde gøre noget alvorligt Arbejde i andre Spørgsmaal end de specielt storpolitiske. Den danske Rigsdag er stort anlagt. Den har ikke Tid tilovers for „Smaatterier". Og vi, ja, vi kan ikke ændre det. Man skal nu engang ikke give sig i Kast med det umulige.

Hele det agitatoriske Apparat, som vi har sat i Bevægelse, og som vi spilder og bliver ved med at spilde vore Kræfter paa, bør vi standse. Det er fremtidig ikke det udadtilvendte Arbejde vi maa lægge Vind paa.

Men det indadtilvendte!

* * *

Her ligger den Opgave, som Fremtiden stiller til den danske Medhjælperbevægelse. Det er vore Kolleger, baade dem, vi har faaet med, og dem, der endnu staar udenfor, vi maa beskæftige os med.

De udenforstaaende vil tage en god Slump Energi. Der er de af dem, der raver rundt i Uvidenhed — det er ikke det værste. Der er de, der er dummere — det er heller ikke saa slemt endda. Men det værste er, at et stort Flertal af de udenforstaaende beherskes af en ovenud stupid Egoisme, der forbyder dem at tænke andre Tanker end dem, der drejer sig om deres egen kære Person. Disse Samfundslivets Snyltelus vil det koste os et mægtigt Stykke Arbejde at gøre til ordentlige Mennesker.

Og selv mange af dem, som staar i vore Rækker trænger til Oplysning om mange Ting. Sløvheden stikker til Hestefoden frem selv der, hvor vi mindst venter at træffe den, nemlig blandt vore Egne. Interessen for Bevægelsen er tit minimal — altfor tit desværre! I Paranthes: Lad os se at komme bort fra det modbydelige Ølpimperi, „som nu om Stunder altfor gængs er", ogsaa i Medhjælperkredse! Det er en kendt Sag, at Øllet sløver og gør dorsk — og vi trænger — sandt for Herren til noget, der stimulerer og sporer os an, noget, der kan give os Marv og Kraft, og disse to Ting kan vi aldrig faa nok af.

For vi har Arbejde nok, der ligger og venter paa os — Arbejde, hvis Resultater kan faa Betydning for hele Bevægelsens Fremtid — Jeg tænker her navnlig paa Arbejdsløshedskassen.

Lad os være enige om, at dette Arbejde for Arbejdsløshedskassen er et ganske overordentligt betydningsfuldt Arbejde, der kan faa gigantiske Resultater i baade positiv og negativ Retning. Hic Rhodus, hic salta! Der er Grund til at indprænte de danske Medhjælpere dette, at her ligger den Rhodus, der skal springes over. Her ligger den Opgave, hvorom vi foreløbig skal koncentrere al vor Energi. Her har vi vort Samlingsmærke. Med Arbejdsløshedskassen staar og falder nu den danske Medhjælperbevægelse. Og derfor maa den ikke falde.

Der er et Arbejde at gøre for enhver der vil og kan tage fat. Thi Arbejdet er slet ikke gjort endnu. Arbejdsløshedskassen „staar" ikke endnu. Den kan blive langt større og stærkere end den er i Øjeblikket. Tro ikke, at vi nu er ovenpaa, fordi Kassen nu engang er sat i Funktion. Nej, nu er det først, at der skal bestilles noget. Nu er det, at vi maa se at skaffe den Tilgang af Medlemmer for yderligere at styrke og fæstne dens Stilling.

Der er Arbejdsfelt nok.

* * *

Det var det, jeg kunde lide at faa sagt mine Kolleger. Lad os ikke fortabe os i et Sisyfos-Arbejde som dette at paavirke den danske Rigsdag. For det er faktisk umuligt. Og den Sten man ikke kan løfte, skal man lade ligge.

Men lad os samle vor Energi om det Arbejde, der gaar ud paa at ryste Kollegerne ud af deres Sløvhedstilstand. Og lad os anvende vore Kræfter paa at tømre vor Organisation sammen i en mægtig og stolt Bygning, der staar for ethvert Stormløb.

Arbejdsløshedskassen bør være vort Samlingsmærke — det hvorom alting drejer sig. Agitationen blandt vore udenforstaaende Kolleger bør baseres paa Arbejdsløshedskassen. Og det sker saa meget lettere, som vi netop i den har en reel Værdi at byde dem, naar de slutter sig til os.

Arbejdet er saa stort og skønt, at det nok kan faa ethvert ærligt Medhjælperhjerte til at banke.

Herning, Oktober 1908.

Peter Stavnstrup.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetningerne for Juni-September.

Af de for disse Maaneder til Hovedledelsen udsendte Beretninger — som Pladsmangel hidtil hindrede os i at omtale — fremgaar det at Sommeren er vel nyttet til Fremme af Centralorganisationens Opgaver.

Agitationen for 7-Lukningen har mere end noget andet sat Præg paa det faglige Arbejde i denne Periode. Saavel de kendte Plakater som Centralorganisationens 7-Luknings-Pjece er udsendt til Distribution gennem Afdelingerne i et stort Antal, ligesom der af mange Afdelinger er udført et dygtigt og velledet Arbejde til Sagens Fremme. — Esbjerg hævder vedblivende den helaarlige 7-Lukning, Horsens har opnaaet en næsten fuldstændig 7-Lukning i Sommermaanederne; ligeledes Aarhus, hvor ca. 500 Forretninger af alle Brancher — Isenkræmmerne ere undtagen — deltog i Lukningen. I Aalborg, Randers og Viborg deltog Manufaktur- og dermed beslægtede Brancher, medens kun Farve- og Tapethandlerne i Odense sluttede sig til den tidlige Sommerlukning. Andre Afdelinger, særlig Hjørring, Kolding, Nykjøbing M., Vejle, Slagelse og Svendborg o. fl. har gjort et stort Arbejde, der ganske vist ikke endnu har givet praktiske Resultater, men sikkert i disse og andre Byer skal vise sig at bære Frugt i den kommende Tid.

Offentlige Møder er afholdt i Svendborg med Vald. Pedersen som Taler og i Viborg, hvor Chr. Ingvoldsen holdt det indledende Foredrag. Begge Møder, der var godt besøgte, beskæftigede sig særlig med 7-Lukningen og en Resolution, der udtaler Sympati for denne Sag, fandt ensstemmig Vedtagelse.

Endvidere er der senest ved et offentlig Medhjælpermøde i Fredericia oprettet Afdeling i denne By. Som Talere mødte Jens Johansen og Ove W. Sørensen Vejle.

Medhjælperstævnerne, der afholdtes i den paagældende Periode, fandt god Tilslutning. Det midtjyske Stævne i Aarhus den 12te Juli, hvor A. Andreasen, Hjørring og Chr Ingvoldsen talte, bærer i saa Henseende Prisen. — Ved det nordjyske Stævne i Bangsbo ved Frederikshavn talte Vald. Pedersen, medens Chr. Ingvoldsen mødtes med de sjællandske Standsfæller ved Næstved-Stævnet den 21. Juni. — Ved det første fynske Medhjælperstævne i Middelfart den 9de August talte Vilh. Hansen, og endelig er der afholdt Medhjælperstævne i Viborg med Tilslutning fra de nærmest liggende Byer. — Alle de i Sommerens Løb afholdte Stævner har været af umiskendelig agitatorisk Betydning for de deltagende Afdelinger og har saaledes virket befordrende paa Centralorganisationen i den for indendørs Agitation ugunstige Aarstid.

Hovedkontorets Arbejde er foregaaet normalt og tilfredsstillende de almindelige Krav. Af Sager, der har foreligget, kan nævnes Andragenderne om Statstilskud til Foredrag af fagligt og alment belærende Indhold. Det af Afdelingerne andragede Tilskud udgør ialt henved 3000 Kr. — Iøvrigt opviser ogsaa denne Beretnings Periode en jævn Forøgelse af Centralorganisationens Medlemstal. — Arbejdet paa Hovedkontoret har endvidere samlet sig om Forberedelserne til

Kongressen i Aalborg, hvis Forløb og Resultater turde være grundig og almen kendt blandt alle Medlemmer gennem det udførlige Referat i D. H. K. M. T. De mest indgribende Forandringer i Administrationen var foruden Hovedbestyrelsens Udvidelse og Oprettelse af et Forretningsudvalg, Hovedkassererpostens Ophævelse og Henlæggelse under Formanden ved Valget af Åge Hyllested, Esbjerg. — I den for September udsendte Beretning udtaler Hovedkontorets tidligere Leder, Chr. Ingvoldsen, sin Tak til Hovedbestyrelsens Medlemmer for godt Samarbejde i de forløbne Aar, „idet jeg udtaler Forsikringen om, at det ogsaa fremtidig maa lykkes Dem at bringe Centralorganisationen stedse videre frem mod dens Maal".

Agitationen.

Naar Du vil, at en Handelsvare skal vinde Afsætning, saa benyt Reklamering.

Ved vore Afdelingsmøder, hvor der er Talere tilstede fra „C.O." hører vi stadig Omkvædet: „Agiter". C. O. har nedsat forskellige Agitationsudvalg, ligesom ogsaa de enkelte Afdelinger formentlig hver har et „Agitationsudvalg". Man skulde nu tro, at baade Talerne fra C. O. og alle „Agitationsudvalgene" maatte kunne skaffe en umaadelig Tilgang af Medlemmer. Men ak, Resultatet viser sig i det kolde, nøgne Medlemsantal.

Men er der da ingen Trang til Tilgang?

Jo vist er der saa, der mangler kun det, at Kollegerne

Gang paa Gang skal rives ud af Søvnen, der er ved at blive kronisk.

I en af de sidste Dage hørte jeg en Kommis forbavses over, at der existerede en H.&K.M.F. Det er intet enestaaende Tilfælde. Personlig har jeg oplevet to lignende i det sidste Halvaar. Det er en bitter Pille.

Medlemmerne har valgt Agitationsudvalg, C. O.s Talere udslynger Ordet „Agiter" og saa staar vi endnu i flere Tilfælde akkurat som før vi begyndte med vor Sammenslutning.

Hr. Juul. Frederiksen, Hvam (undskyld jeg nævner Navnet Hr. F.) udtalte engang til mig: „Til Agitationsudvalg skal man vælge Folk, som egner sig, og ikke sine Venner". Der er en stor Sandhed i Ordene. De rette Mænd paa de rette Pladser, saa maa det bære frem.

C. O. maa dog ogsaa her kunne tage Haand i Hanke ved f. Eks. ved atter og atter at udsende særskilte Agitationsnumre af vort Blad, indeholdende meget direkte Henvendelser til udenforstaaende Kolleger om Indmeldelse. De forskellige Afdelinger maa saa sørge for at faa Bladene ud og desuden forurolige Kollegerne med Meddelelser af kraftig agitatorisk Art.

Lad Medlemmerne blive Journalister til disse Agitationsblade, de kan godt, og de ved bedst, hvor Skoen trykker. Naar saa vi staar fast med vor Hovedbestyrelse om det fælles Maal at skaffe flere Medlemmer, og hvert Medlem gør sin Pligt, skulde det være mærkeligt, om Medlemsantallet ikke var betydeligt forøget til næste Aar. Det maa være hvert Medlems Opgave.

A. Carlsen.

Internationalt Rundskue.

AFSLAAET ANGREB PAA ORGANISATIONSRETTEN.

Medhjælperbevægelsens stærke Vækst i Tyskland — henved $^1/_2$ Million Standsfæller er samlede i de forskellige Forbund — har allerede i aarevis foranlediget en Række Lockout-Beslutninger rettet mod Medlemmerne af de under moderne fagorganisatoriske Auspicier ledede Medhjælperforbund. Det haandgribelige — og saare betegnende — Resultat er altsaa Organisationsbevægelsens hurtige Udvikling.

Disse Angreb paa Medhjælpernes Organisationsfrihed havde hidtil været spredte, begrænsede til lokale Foreninger eller Principalforeninger i visse Egne af Riget og næsten alle udgaaede fra Detailhandelens Principalorganisationer. Derfor har den Handske, det bajerske Metalindustri-Forbund i Sommer tilkastede fire af de største Medhjælperforbund, hvis samlede Medlemsantal overstiger 300,000, vakt den største Opsigt og Harme langt udover Medhjælpernes Kreds. Nævnte Arbejdsgiverorganisation, der svarer til vor hjemlige Forening af Fabrikanter i Jærnindustrien, udsendte i Juni en „strængt fortrolig" Skrivelse, hvori Medlemmerne opfordredes til successiv Afskedigelse af de i „Bund der technisch-industriellen Beamten" organiserede tekniske Funktionærer, og lade de Kontormedhjælpere, der tilhørte de omtalte Medhjælperforbund, dele Skæbne med Teknikerne. Den strængt fortrolige Krigserklæring offentliggjordes naturligvis straks i den samlede Medhjælperpresse, der opfordrede Medhjælperne over hele Riget til af yderste Evne at værne Foreningsretten, en Appel, der var saa meget mere begrundet, som det var Hensigten at ramme samtlige tyske Medhjælperes Organisationsfrihed. De angrebne — og andre — Organisationer iværksatte en Modaktion gennem talrige stærkt besøgte Protestforsamlinger, Henvendelser til Handelskamre og Kommunalbestyrelser (med Anmodning om at udelukke de Firmaer, der nægtede deres Funktionærer Retten til fri Organisation, fra kommunale Leveringer) ligesom Sagen drøftedes og af alle Partier fordømtes i den bajerske Landdag. — Følgen heraf blev, at Fabrikantforbundet udsendte en ny Rundskrivelse, der i Virkeligheden annullerede den første, idet den bebudede Lockout udsattes paa ubestemt Tid.

Hermed var det brutale Angreb dog ikke endt. En stor Augsburger Maskinfabrik, der havde blæst Krigstrompeten med særlig Iver, udfandt den noble Taktik at bestikke Medhjælperne til at forraade deres Organisationer. Bevislig er der betalt Funktionærerne Judaspenge indtil Beløb paa 500 Mk. for at udmelde sig, — og adskillige faldt for Fristelsen. Nu var det imidlertid Medhjælpernes Tur at tage Offensiven og fra hele Riget foreligger der en Mængde fordømmende Udtalelse af saavel økonomiske som politiske Sammenslutninger, — bl. a. flere Arbejdsgiverorganisationer. Endelig har Byraadet i München besluttet at gøre Overtagelsen af et stort Arbejde afhængig af, om Augsburger-Selskabet respekterede Organisationsretten. Virkningen heraf er ikke udeblevet. Anslaget mod Koalitionsretten er nu afslaaet, i hvert Fald for Kontormedhjælpernes Vedkommende.

Det højtansete økonomiske Tidsskift „Soziale Praxis" karakteriserer Overfaldet paa følgende Maade: „Tanken (om Lockout) er saa uhyrlig, at man kun kan beklage, at „Der Verband Bayerischer Metalindustrieller" har ladet sig bruge som Operationsbasis for den Art Cæsarvanvid. Teknikernes og Handelsmedhjælpernes Organisationer maa man imidlertid lykønske til denne Reklame."

ORGANISATIONSSAMMENSLUTNINGEN I TYSKLAND.

hvorom vi berettigede i D.H.K.M.T. Nr. 4, er strandet efter maanedslange Forhandlinger mellem de paagældende Medhjælperorganisationer, „Verband deutscher Handlungsgehülfen" og „Deutchnationaler Handlungsgehülfen Verband". Som tidligere omtalt udsendte ca. 40 af de to Forbunds ledende Mænd et Opraab til de henved 200,000 Medlemmer, som Forbundene omfatter. Det var en Appel til Medhjælpernes Solidaritetsfølelse med det Maal, at opnaa Enighed i de socialpolitiske Spørgsmaal og mulig Sammenslutning af de to mægtige Medhjælperorganisationer. I den endelige Konference mellem 18 af Forbundenes Førstemænd opnaaedes der Enighed om følgende socialpolitiske Anliggender: Butikslukningslovgivning, Helligdagshvil, Opsigelsesfrist, Arbejdstid i Kontorerne, Købmandsretter, Lærlingevæsen og Handelsinspektion, medens der konstateredes et delvis Fællesstandpunkt i Spørgsmaalet om Indførelse af „Handelsmedhjælperkamre."

Modstridende Standpunkter gjorde sig derimod stærkt gældende i Kvindespørgsmaalet, om hvilket der førtes en langvarig, men resultatløs Forhandling. Ganske vist optager intet af Forbundene kvindelige Medhjælpere, men „V.D.H." erkendte dog, at dette omstridte socialpolitiske Problem ikke løses ved ensidig Kamp mod Kvindearbejdet i Handelsfaget. Denne Organisation kræver derfor — i Modsætning til det de kvindelige Medhjælpere bekæmpede „D.H.V." — en regelret faglig Uddannelse ogsaa for Kvinderne. Forhandlingerne strandede altsaa paa dette Punkt, men omend Sammenslutningstanken saaledes ikke blev til Virkelighed, tør det dog forventes, at den personlige og indgaaende Meningsudveksling om de vigtige Standsanliggender, der rører sig i tysk Medhjælperbevægelse, vil virke udjævnende paa de mangeaarige, skadelige Rivninger mellem de to Forbund.

FRANSK MEDHJÆLPERBEVÆGELSE.

Efter megen indbyrdes Strid har de to franske Landsforbund rakt hinanden Haanden til Forsoning. Ved en for kort Tid siden under Forsæde af Generalsekretæren for den internationale Medhjælperföderation, Auguste Bruggemann, Gand, afholdt Fælleskongres i Rouen opnaaedes der Enighed om et tælles socialpolitisk Program, medens det overlodes hver Organisation selv at bestemme sin Taktik og organisatoriske Virkemaade. Det af Principalforeningerne iværksatte Splittelsesforsøg ved Oprettelse af et Harmoniforbund, den saakaldte gule Organisation, der har til Hensigt at drive en Kile ind i den moderne Medhjælperbevægelse, afslørede Kongressen som den rene Ynkelighed. De „Gules" Medlemsantal var udbasuneret til 100,000, og for at vinde et Overblik over Antallet af de gule Syndikater, blev der foretaget Navneopraab af alle Byernes Repræsentanter. Kun de Delegerede fra Paris, Limoges og Dieppe konstaterede, at der i disse Byer fandtes „gule" Foreninger. Fælleskongressen udtalte sig skarpt fordømmende mod disse Forsøg paa at hidføre Splid i Medhjælpernes Rækker.

Kongressen overværedes af John Turner, England og de belgiske Medhjælperførere Boclinville og Lescalier.

Attentaterne paa Butikslukningsloven.

Saaledes som paavist i vor Artikel i sidste Nr. af „D.H.K.M.T." om dette Emne spores der indenfor de forskellige Kommunalbestyrelser kun ringe Stemning for at sætte Lovens Hovedbestemmelse ud af Kraft for Cigar- og Tobakshandleres Vedkommende.

Der foreligger bl. a. Meddelelse om at Byraadet i Vejle ved en anden og sidste Behandling af det i forrige Nr. omtalte Andragende om Dispensation for førnævnte Branche, efter Indstilling fra den lokale Handelsforening, har besluttet med 11 Stemmer mod 4 at afslaa Andragendet.

Ligeledes er en lignende Anmodning nægtet af Byraadet i Skive. Her havde Handelsforeningen andraget om Undtagelsesbestemmelser for Markeds-, Dyrskue- og Torvedage samt ved Valg og større Møder. Loven giver imidlertid ingen Hjemmel for Dispensation paa Torvedage, ligesaalidt som „Møder" udtrykkelig nævnes, derimod vel „stedlige Sammenkomster og Festligheder" (§ 4 a). Byraadet begrænsede sig derfor til at give Dispensation for Markeds-, Dyrskue og Rigsdagsvalgsdage, medens det henstilledes til Politimesteren at give derhengaaende Tilladelse paa andre større Mødedage, naar Andragende indsendtes. Iøvrigt oplystes det ved Mødet, at Handelsforeningen ikke fastholdt Ønsket om senere Lukning paa Torvedage — et Standpunkt, der faar en vis Betydning i Betragtning af at de Skive Principaler gennemgaaende har stillet sig afvisende overfor den tidlige Butikslukning.

I denne Forbindelse skal nævnes, at der blandt de Forretningsdrivende i Skive ikke synes at herske Respekt for Lovens Bestemmelser. En Indsender klager saaledes i et af de lokale Blade over at en af de største Forretninger ekspederer Kunder indtil Kl. $8^1/_2$ — eller $^1/_4$ Time længere end tilladt, og bemærker sluttelig, at „Idealet vilde være, om alle Indkøb blev besørget før 7 Aften."

Assens Byraad har — ud fra den Opfattelse, at Detailhandlere, der forhandler, Cigarer med Rette kunde forlange Dispensation — nægtet at imødekomme et Andragende fra et Par stedlige Cigarhandlere.

Vi anmode fremdeles vore Korrespondenter og Afdelingsledelserne om at holde os à jour med herhenhørende Byraadsforhandlinger og Beslutninger.

Hvis er Skylden?

Der klages over, at mange Lærlinge forsømmer Handelsskolen, og som oftest faar Principalen Skylden derfor, han har den sikkert ogsaa i mange Tilfælde, men maaske næppe i de fleste. Naar vi organiserede Medhjælpere vil paatale og søge at faa dette uheldige Forhold ændret, bør vi først gaa til os selv. Vi ser jo desværre i de Forretninger, hvor Lærlingen sorterer under en Kommis, er det som Regel Kommissen, der har Skylden for Lærlingens Forsømmelser, og jeg ved af sørgelig Erfaring, at disse Forsømmelser endogsaa er meget hyppige. Det er i højeste Grad beklageligt, at en organiseret Medhjælper, der dog burde have Forstaaelsen af, hvor nødvendigt det er, at Lærlingen ikke alene faar en praktisk men ogsaa en god teoretisk Uddannelse, kan være med til at lægge Hindringer i Vejen. herfor, og maaske udelukkende for at pleje sin egen Magelighed, Vi maa jo huske paa, at naar den unge Mand, som er Lær.ing. ser den ældre, der er Kommis, betragter dette „at besøge en Handelsskole", som et unødvendigt Onde, da vil Lærlingen i de fleste Tilfælde anlægge den samme Anskuelse og søge at forkorte den pinefulde Undervisningstid saa meget som muligt og som Følge heraf forsømme Skolen endnu mere end før. Men saaledes burde Forholdet ikke være, Medhjælperen skulde derimod søge at vække Interesse og skabe Lyst hos den unge Mand til at faa sine Kundskaber forøget, og i et og alt medvirke til at faa ham dygtiggjort til at tage Kampen op med Nutidslivets store Fordringer; thi her er et stort og betydningsfuld-Arbejde at udrette, naar blot Viljen dertil ikke mangler. Derfor vil jeg sige til enhver organiseret Medhjælper, der har en eller maaske flere Lærlinge under sig: „Tænk paa hvilken Indflydelse Du har paa Lærlingens Uddannelse, og dermed hvilket Ansvar! Og tænk ogsaa paa hvilken Ære og Glæde Du kan have af at bidrage til, at der tilføres Standen virkelig dygtige Medhjælpere! Men glem heller ikke, hvilken uhyre Magt, der i saadanne Forhold ligger i Exemplet."

Jeg taler ikke her til de Medhjælpere, der staar uden for vor Organisation, thi af dem kan man intet fordre og intet vente.

Ove W. Sørensen.

Kvinders Optagelse i vor Organisation.

Da jeg har nogen Grund til at tro, at der i vore Afdelinger hersker divergerende Anskuelser angaaende Kvinders Optagelse kunde det interessere mig at se nogle Oplysninger fra forskellige Sider desangaaende.

Til Trods for, at Centralorganisationens Love indeholder bestemte Regler for Optagelser, og ikke hjemler nogen Dispensationsret for Kvinder, har man i de Afdelinger, jeg hidtil har haft den Ære at være Medlem af, kritikløst optaget Kvinder saasnart de havde betraadt Butiks- eller Kontorgulvet.

I Erkendelse af, at dette Misforhold burde ændres og erkendende at der kun i ganske faa Tilfælde er Tale om en bestemt fastsat Læretid for Kvinder, har Vejle Afd. vedtaget fremtidig kun at optage Kvinder, som har været beskæftiget ved Faget — det være sig Butiks- eller Kontor — i mindst 3 Aar.

Denne Vedtagelse vil jeg tillade mig at henlede øvrige Afdelingers Opmærksomhed paa, det vilde være heldigt, om vi kunde opnaa ensartede Optagelsesbetingelser overalt.

Vejle den 9. Oktober 1908.

Jens Johansen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Hovedkontoret: Esbjerg.

Formand og **Hovedkasserer:** *Åge Hyllested*, Esbjerg.

„D. H. & K. M. T.":
Redaktør: *Vilh. Hansen*, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn F.

Ekspeditør: *V. Zwicki*, Herluf Trollesvej Nr. 14 [3] Kjøbenhavn V.

Pladsanvisningen: (Engageringsbureauet) Hovedkontoret, Esbjerg.

Afdelingerne.

Aalborg-Nørresundby. Bestyrelsen har i et Møde den 8 ds. konstitueret sig saaledes: Formand, Bogholder *Harald Wolthers* (Genvalg), Kasserer, Frøken *Johanne Berg* (Genvalg), Næstformand Kontorist *Th. Hansen* (Nyvalg), Sekretær, Kreditforeningsfuldmægtig *N. C. Nielsen* (Genvalg). Overfor Bestyrelsens enstemmige og indtrængende Opfordring til at modtage Genvalg som Formand frafaldt Hr. Wolther sit Ønske om at fratræde Stillingen som saadan, hvorefter han valgtes ved Aklamation. Derefter vedtoges det, at der afholdes ugentlige Sammenkomster for Medlemmerne i „Jernbanehotellet", Boulevarden 15, hver Fredag Aften Kl. $8^1/_2$ med Diskussion, Selskabelighed, Spil af underholdende Art eller Foredrag af Medlemmer som Underholdning, og at de Medlemmer, der fremsætter Ønske herom, vil — som i tidligere Aar — hos Kassereren gratis kunne erholde udleveret Kort, der giver Adgang til de i Vinterens Løb af Foredragsforeningen afholdte Foredrag. Til nærmere at forberede og arrangere de ovennævnte Sammenkomster valgtes af Bestyrelsen: O. Toppenberg, Karl Thomsen, H. J. Hansen og Sekretæren samt Medlem af Foreningen Hr. Kommis S. Boch.

N. C. Nielsen
p. T. Sekretær.

Kjøbenhavn.

Kolonial-Afdelingens Formand: P. Schou, Studiestræde 21.

Svendborg. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling den 21de September, hvor de af Formand og Kasserer aflagde Beretninger godkendtes. Efter at Afdelingens Repræsentant ved Aalborg-Kongressen, Formanden *H. P. Jensen*, havde aflagt Beretning fra dette Møde foretoges der Nyvalg af Formand og Kasserer i Stedet for *H. P. Jensen*, der har faaet Ansættelse i Aarhus, et Tab som man meget beklager, fordi Hr. J. har udført et dygtigt og interesseret Arbejde for herværende Afdeling i den Tid han har beklædt Stillingen som Førstemand. — Til Formand og Kasserer valgtes *H. M. Hansen*. — Under „Eventuelt" vedtoges det at arrangere en festlig Sammenkomst den 1ste Oktober.

Skive. Medlemsmøder afholdes den *1ste & 3die Onsdag* i hver Maaned paa Hotel „Phønix" Kl. 9 Aften. — Foreningen afholdt den 23 Septbr. halvaarlig ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Kommis *Ramlund*. I Formandens Fraværelse aflagde Sekretæren Beretning og omtalte blandt andet 8-Lukningsloven og Arbejdet for 7-Lukningen samt de i Sommerens Løb afholdte to Stævner, hvori Foreningen havde deltaget. Taleren berørte desuden den nylig afholdte Kongres og opfordrede sluttelig Medlemmerne til at agitere blandt Lærlingene.. Den af Bestyrelsen foreslaaede Kontingentforhøjelse vedtoges derefter, saaledes at Lovenes § 6 1. Stykke nu lyder:

„Ordinære Medlemmer betaler i Indskud Kr. 1,00. Mandlige Medlemmer svarer i Kontingent Kr. 1,50 og kvindelige Kr. 1,25 pr. Maaned hvoraf 50 Øre indbetales til Centralorganisationens Hovedkasse, og 50 Øre til Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse ifølge dennes særlige Love".

Under „Eventuelt" vedtoges det at afholde Bal i en nær Fremtid, samt at arrangere Kursus i Sprog. Der nedsattes et Festudvalg paa 3 Mand.

A A.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 25. September paa Hotel „Royal". Til Bestyrelsen genvalgtes: Chr. Brandi (Formand) og Bogholder V. Iversen (Kasserer) samt valgtes: Kasserer V. Petersen og Bogholder H. Chr. Ottesen (Sekretær). Til Suppleanter valgtes H. C. Poulsen og Bogholder V. Marcussen. Endvidere blev nedsat et Agitationsudvalg bestaaende af V. Petersen, H. C. Poulsen og H. Chr. Ottesen. Som Revisor valgtes Kontorist G. W. E. Larsen og genvalgtes Frk. L. Werner. Det vedtoges i Lighed med tidligere Aar at afholde ugentlig Mødeaften paa Hotel „Royal" Fredag Kl. 9. præcis.

C. Chr. O.

Den sorte Tavle.

Nedenstaaende Medlemmer er paa Grund af Kontingentrestance slettede i vore Bøger:

Kolonialafdelingen: 650 Einar Madsen, 661 Chr. E. Sørensen, samt Aage Rathzen. Denne sidste skal have været meget aktivt Bestyrelsesmedlem i andre Afdelinger. Her i København har han indmeldt sig flere Gange, dog uden at betale.

Manufakturafdelingen: 694. Carl Christiansen, har selv anmodet om at faa sit Navn sat paa denne Plads, hvilket Ønske vi hermed opfylder.

H. & K. M. Fagforening, Kjøbenhavn i September.

Fr. Møller, Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor:
Esbjerg.

Centralorganisationens Formand:
AGE HYLLESTED, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Arkonag. 14.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Esbjerg.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkontoret: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. Carl E. Kemp, Langelinie 9.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

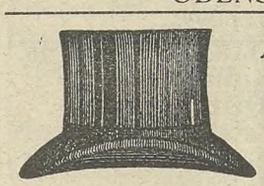
Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX **Odense**
Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

JERNBANEHOTELLET **Boulevarden 15**
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." **Farver**
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Landbrugslotteriet.

Salg af Sedler til 3die Serie er begyndt
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.
Fornyelsen slutter den 8. Oktober, fra hvilken Dag alle ikke fornyede Sedler vil blive bortsolgte.
Ialt 25,000 Gevinster + en Præmie til Værdi 1 Million 116,305 Kr.
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

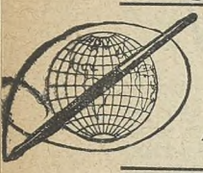
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skolegade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns

fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke

Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Hue.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

—— elegante—solide—letløbende ——

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

billigst hos

Johs. Jespersen & Gylding Sørensen

Den jyske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2. Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baume.

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1. November.** — Fripladser søges inden **1. Oktober.** — **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor, Vestergade 8.** Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,

exam. Handelsskolelærer fra

„Die Händelshochschule zu Leipzig"

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis Hansen.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis J. H. Rechnagel.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Munkemøllestr. 11
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vardø: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 2. Oktober.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

A Christensen,
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Søeborgs
Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! **Husk!**
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske Jette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

La Premiere
Skræder-Etablissement.
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aahus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Det staar urokkeligt fast som Klippen, man køber bedst og billigt i Flippen.

„Flippen"
er Vesterbros mest velassorterede
Kravats- og Herrelinjeri-Magasin
anbefaler sig til det ærede Publikum.
Prima Varer.
Billige Priser. **Altid Nyheder.**
Ærbødigst
K. HINTZ, Istedgade 128.
Telefon Vester 376x. **København.**
Reglementerede Klubhuer (DIF) 4 Kr.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer

!

tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,

Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-
& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags

◇ Bog- og Papirhandel ◇

Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.

3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.

Telefon 533. **Telefon 533.**

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos

Andr. Kyster & Søn.

Husk

Ateliér CENTRAL

Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clementz,

Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til

Jakob Brems, Kolding,

hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AARHUS

Drik Ceres Øl

NYKØBINMG, ORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt

Kravats

i **Manchethuset**

Særlig anbefales hjemmesyede

Krave- og Manchetskjorter.

NB. 1. Klasses Herreskræderi.

F. C. Rosted.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Køb
Hatte, Kasketter og
Huer
hos

Th. Jacobsen,
Bundtmager
Nyköbing. M.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: **uopslidelige Saaler.**
Telefon 231.

SKOTØJSFORRETNINGEN = ALGADE 5 anbefales

d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"

JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S

Nicot Melange, meget let

Obels Melange, middelstærk

Sanitas Melange, meget let.

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**

Brama- **Livs-** **Elixir**

faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.

Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.

Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,

Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Forlang

Salon-Pilsner

overalt.

P. Hansens Bogtrykkeri

leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 21. 1. November 1908. 8. Aargang.

Trange Tider.

Aaret 1908 vil for lange Tider betegne en trist Periode i Landets økonomiske Historie. Den vigende Konjunkturlinie har ganske vist sit Udgangspunkt i det foregaaende Aars første Maaneder, hvor Højkonjunkturen afløstes af en Nedgangsperiode, som det uhyre Prisfald i amerikanske Jernbaneaktier lod skylle henover Europa, og som ogsaa skulde sætte en fraadende Brænding over vort flade Land, — men Krisen er knyttet til indeværende Aar.

De store Krisers Virkninger er baade omfattende og mangeartede, — selv om de oprindelige Aarsager kan være enkle nok.

Pengenød og Bankkrak, Arbejdsstandsninger og Arbejdsløshed, Utryghed og Usikkerhed paa alle Omraader, — sluttelig den æventyrlige Svindel.

For alle os der ikke spekulerer paa Børsen og ikke har andre Papirer end smaa Pengesedler at omsætte, kan det tilsyneladende være den ligegyldigste Sag af Verden, at Kursfaldet paa Kjøbenhavns Børs de sidste tre Fjerdingaar naar op til et Par Millioner Kroner eller at man i de sidste to Menneskealdre ikke har naaet 6 % Diskonto eller mere gennem 24 Maaneder, saaledes som Tilfældet har været i disse Aar.

Og dog er disse financielle Foreteelser ingen ligegyldig Ting for os Medhjælpere — ligesaalidt for os som for hele det lønarbejdende Folk. Thi ogsaa vi faar vor Rem af Huden, — vi ikke mindst. Under Højkonjunkturen byder der sig oftest Lejlighed for de organiserede Arbejdere til at følge de stigende Priser paa Livets almindelige Fornødenheder med tilsvarende Krav paa Arbejdsudbytte, og naar Konjunkturbølgen glider tilbage, og Kravet om Merudbytte vel maa forstumme, yder netop den stærkt sammenføjede Organisation det bedste Værn imod, at de i Opgangsperioden naaede Resultater helt opsluges i Malstrømmen.

Helt anderledes stiller Sagen sig for Handels- og Kontormedhjælperne, der endnu ikke vil forstaa, at naar man i vore Dage ikke i Fag og Flok lærer at tage baade Offensiven og Defensiven, bliver man uhjælpelig kørt bag ud i Kampen for det daglige Brød. — Derfor betyder Højkonjunkturen flere Penge ud af Medhjælpernes Lommer, fordi vore Indtægter trods al muglig Prisstigning forbliver uforandrede, og naar det økonomiske Tilbageslag følger maa vor Stand stille sit Kontingent til de arbejdsløses Hær, og den Enkeltes Krav paa øget Arbejdsudbytte gennem et beskedent Løntillæg finder sin „begrundede" Afvisning under Hensyn til „de daarlige Tider."

Saaledes gaar Lønspørgsmaalets Svikmølle uafstandselig for Tusinder af Medhjælpere, Livet sætter sit Mærke paa dem, og den tidlige Ungdoms Illusioner brister før de faar antaget fastere Form. Og de Enkelte, de Udkaarne, de der af en eller anden Grund, ved Fødsel, Protektion, ved det gunstige Tilfælde som ingen raader, eller ved egen Dygtighed har hævet sig over det gennemsnitlige Lønniveau, maaske naaet frem paa de Manges Bekostning, fordi netop de gjorde det heldige Greb i den rette Stund, disse Enkelte udtages af vore Principaler som Exemplerne til Efterlignelse — for alle dem, der selv vil.

Her staar vi overfor Legenden om Lønspørgsmaalet, saaledes som vi alle har faaet den kolporteret. I al sin Naivitet kunde den være uskadelig nok, dersom der ikke fandtes naive Troende til Overflod. Men for dem, der tvivler paa Troværdigheden og formener at Lønreformen indenfor Handels- og Kontorfagene vil vedblive at være det samme brændende Spørgsmaal som i andre Fag, indtil det fikseres ved Minimallønninger og Overenskomster ogsaa for os, — disse Opponenter vil nu som altid blive mødt med Henvisning til, at for Handels- og Kontormedhjælperne gælder der andre Regler, deres Stilling grundes paa den gensidige Tillid, der er egen for Principalernes Medarbejdere, og hæver dem højt over det almindelige Forhold mellem Arbejdsgiver og Arbejder.

Under Højkonjunkturen og i de nuværende trange Tider finder vi de samme Variationer over det samme Thema.

Men Kendsgerningerne taler et ret tydeligt Sprog mod disse Forsøg paa at forkvakle Medhjælpernes sociale Erkendelse.

At det ogsaa her er det socialt lavere Lag, der paa dette Omraade udfører Pionérarbejdet og angiver Udviklingens Retning, viser en Lønstatistik som „Dansk Arbejdsmandsforbund" for et Par Maaneder siden udsendte i Anledning af sin 7de Kongres. Blandt de forskellige Arbejdergrupper, som denne Statistik omfatter, er særlig „Købmandsfolkene" egnede til at fængsle vor Opmærksomhed. Grupperne omfatter Arbejdsmænd og Hjælpearbejdere (ikke Kuske) i Handelsvirksomheder, og Oversigten fortæller at 1621 af disse organiserede Arbejdere har faaet Ugelønnen hævet med ialt Kr. 2850, — hvad der giver en tilsvarende Forøgelse af Aarslønnen med Kr. 148,226. — Endda har denne Lønforhøjelse været saa gennemgribende, at den endog er kommen 518 uorganiserede Arbejdere tilgode, hvilket ydermere giver en forøget Aarsindtægt af Kr. 30,654. —

Det er ufaglærte Folk og en lavtlønnet Arbejdergruppe, der her er Tale om, men disse Arbejdsmænd er dog utvivlsomt bedre lønnede end Flertallet af Medhjælperne i de paagældende Virksomheder. Den ikke faglærte Arbejder har baade økonomisk og socialt set distanceret den faglærte „intelligente" Handelsmedhjælper. Men Misforholdet kommer iøvrigt først i den rette Belysning, naar de særlige Krav, der stilles til Medhjælperen med Hensyn til Livsfornødenheder etc., tages med i Betragtning. Under denne — den rigtige — Synsvinkel giver de 12—1500 Kr., som Tusinder af Medhjælpere — og Medhjælperfamilier — maa slaa sig igennem med, kun et kummerligt Udkomme for sin Mand, endsige naar han har Forsørgelsespligter at opfylde, og for det store Gros er Maksimalgrænsen naaet ved 1800 Kr. Aarsindtægt. Selv om talmæssige Oversigter fattes os til Paavisning af Medhjælpernes Lønvilkaar kan de virkelige Forhold tilstrækkelig karakteriseres gennem de talrige Exempler paa slette Lønningsforhold, som enhver af os møder i det daglige Liv.

Der mangler vor Løn den Karakter og Stilling, som Arbejdernes Løn indtager i Produktionsprocessen som der overhovedet oftest fattes et rimeligt Forhold mellem Salær-Conto og Bruttoavance i de fleste — navnlig større — Virksomheder. Overalt, hvor Medhjælpernes Arbejde har Stapelvarens Karakter, er Lønreformen særlig tiltrængt — og dens Gennemførelse mulig. Thi netop den stigende Arbejdsdeling, som foraarsages af den moderne Udvikling i Handelslivet, medfører en Mængde delvis mekaniske Arbejder — et Sammenspil af Haandens og Hjærnens Funktioner — der i mange Hensender, og i langt højere Grad end forhen, muliggør Fastsættelse af bestemte Normer for Lønregulering ved faglige Overenskomster af lignende Art som i andre Fag. Og denne Lønreforms nødvendige Forudsætning vil ikke alene blive af Betydning for de lavest og lavere lønnede Medhjælperlag, men ogsaa for det Faatal, hvis Lønvilkaar alene betinges af den frie, individuelle Overenskomst fordi det netop er de lavere Lag, der ogsaa her bliver bestemmende ved den almindelige Lønregulering — ikke omvendt.

Lønspørgsmaalet har hidtil været Programmets Fremtidsmusik, og for den enkelte Medhjælper et Forhold, han kun delvis kan øve Indflydelse paa, og som der ikke kan lovgives om, saaledes som om Lukketid og Lærlingevæsen. Det hører den Del af vore Arbejdsforhold til, der ligger udenfor Socialpolitikens Omraade, hvor vi alene er henvist til Selvhjælp Og at det eneste virkningsfulde Middel hertil er faglig Organisation, hører til de sociale Sandheder, der ikke kan bortdiskuteres.

Derfor er hine „Købmandsfolk"s Lønforhøjelse, der opnaaedes gennem deres faglige Sammenslutning trods de trange Tider og endskøndt det var ufaglærte Mænd, hvis Pladser lettere kunde erstattes af Arbejdsvillige end de fagliglærte Handels- og Kontormedhjælperes, og skønt Fjerdedelen var uorganiserede Folk — en Opfordring til os Medhjælpere, om af al Evne at arbejde videre paa den Underbygning af vor Organisation, som vi har paabegyndt ved Oprettelsen af Understøttelsesfonden og Arbejdsløshedskassen, og som er den sikre Vej henimod den Lønreform for vore Standsfæller, der højligen tiltrænges.

Attentaterne paa Butikslukningsloven.

Undtagelsesbestemmelserne i Loven af 28. Maj 1908 afgiver fremdeles et Forhandlingsemne for de forskellige Kommunalbestyrelser. De sidste Meddelelser om disse Byraadsforhandlinger viser at Tobaks- og Cigarhandlerne vedblivende kun har ringe Held med deres Andragender om en previligeret Stilling fremfor de øvrige Handlende, medens man iøvrigt i de enkelte Byer indtager en afvigende Holdning overfor de lokale Handelsforeningers Anmodninger om Dispensation fra 8-Lukningen.

De videstgaaende Krav paa sidstnævnte Omraade er hidtil stillet af Handelsforeningen i Ringsted, der androg Byraadet om Tilladelse til 9-Lukning paa alle Markedsdage, Dyrskuedage, 1. Maj og 1. November, de første 8 Dage i Maj, Valgdagen og ved Svineslagteriets Generalforsamling. Borgmesteren, der udtalte, „at det var en udmærket Regel at lukke Butikkerne, og kun til Glæde for alle", gjorde med Rette opmærksom paa, at Andragendet gik langt udover Byraadets Kompetence. — Man begrænsede sig til Markedsdagene i Marts, April, Juni, September, Oktober og November, Generalforsamlings- og Dyrskuedagen samt vedtog at forespørge Ministeriet om, hvorvidt Loven hjemler Dispensation for 1. Maj og 1. November.

Holstebro-Byraad har paa Foranledning af Handelsforeningen vedtaget at bringe § 4 til Anvendelse for større Dyrskue- og Markedsdage, herunder de saakaldte „14 Dags Tirsdage" hvorefter Butikkerne paa disse Dage kan holdes aabne indtil Kl. 11! — Fra Nykjøbing p. M. tilskrives os, at Byraadet har imødekommet et lignende Andragende, der endvidere omfatter Rigsdagens Valgdage.

I Modsætning til disse Attentater paa 8-Lukningen har Handelsforeningen for Søllerød Sogn (ved Kjøbenhavn) anmodet Sogneraadet om, at der i hvert Fald ikke i Sommermaanederne tillodes Afvigelser fra 8-Lukningsbestemmelsen. Sogneraadet svarede Handelsforeningen, at det ej heller havde i Sinde at give saadanne Dispensationer.

Fra Esbjerg foreligger den glædelige Efterretning, at den lokale Detailhandlerforening har besluttet at bibeholde den frivillige 7-Lukning. Herom skrives der til os:

„I Esbjerg Byraad forelaa forleden Andragende fra Cigarhandlerforeningen om Tilladelse til at holde aabent hver Fredag fra 8--10 Aften.

Andragendet afsloges ensstemmigt, efter at først vor Formand, Bogholder Åge Hyllested, havde fremhævet det uheldige i at imødekomme selv dette beskedne Forlangende, som da vilde være en sikker Forløber for mere videregaaende Ønsker fra andre Krese ogsaa. Hertil sluttede sig Hr. Konsul Olsen og Andragendet blev pure afvist.

I Forbindelse hermed bør det sikkert fremhæves som særdeles fortjenstfuldt, at Esbjerg Detailhandlerforening paa et Møde kort før Lukningslovens Ikrafttræden omtrent ensstemmigt vedtog at opretholde den frivillige 7-Lukning, som havde vist sig at være et saa stort Gode, at man ikke burde fravige det til Fordel for den tvungne 8-Lukning.

Det er sjældent, at vore Principaler er saa vidtskuende, men ved fortsat energisk Agitation fra vor Side skal det nok lykkes ogsaa i andre Byer at faa 7-Lukningen gennemført for hele Aaret."

Kjøbenhavns Borgerrepræsentation behandlede den 19. Oktober et Andragende fra 96 Cigarhandlere. Magistraten havde — som allerede meddelt — stillet sig afvisende overfor Dispensationen, og et Forslag, der fremkom paa Mødet, om at nedsætte et Udvalg til nærmere Drøftelse af Sagen, forkastedes med 18 Stemmer mod 4 Stemmer, efter en Diskussion, under hvilken bl. a. Detailhandler C. F. Sørensen gav følgende Karakteristik af den indenfor Cigarhandelen rejste Opposition mod Loven:

„Den organiserede Arbejderklasse har altid søgt at indskrænke Arbejdstiden, og det samme gælder selvfølgelig Handelsmedhjælperne. Der er ingen Mening i, at Forretningerne holdes aabne til 12—1. Forholdet mellem de to indbragte Adresser er som 96—354, og da Cigarhandlerne holdt et stort Møde om Sagen, viste det sig, at kun 8 stemte for at søge Dispensation, medens 200 stemte imod. Skal Cigarhandlerne have Dispensation vil det føre til, at en meget stor Del af den øvrige Detailhandlerstand vil kalde sig Cigarhandlere, da de jo alle fører Cigarer og Tobakker, ligesom Cigarhandlerne for en stor Del handler med andre Varer".

I Kolding Byraad behandledes nylig et Andragende fra 3 Cigarhandlere om Tilladelse til Handel efter Kl. 8; Raadet kunde ikke imødekomme Anmodningen, der ikke støttedes af Cigarhandlerforeningen og Andragendet er siden taget tilbage. Et lignende Udfald fik den i Middelfart af enkelte Handlende i denne Branche rejste Opposition.

Vordingborg Byraad har givet Dispensation fra Loven paa de sidst afholdte Markeder, medens et Andragende fra Cigarhandlerne ikke blev imødekommet. — Nakskov Handelsforening drøftede for kort Tid siden Spørgsmaalet om Tobaks- og Cigarhandelens Særstilling og Undtagelsesbestemmelserne i Almindelighed. Man vedtog at meddele Byraadet, at Handelsforeningen ikke ønskede særlige Undtagelsesbestemmelser indført. Endvidere er Særbestemmelser for den nævnte Branche forkastet af Byraadet i Rødby, Bogense og Næstved.

Skønt der kun er hengaaet faa Uger, siden Loven traadte i Kraft, meldes der allerede om flere Lovovertrædelser, saaledes i Aalborg og Vejle. Navnlig i sidstnævnte By synes der at raade en ganske fejlagtig Opfattelse af Lovens Hensigt, og „Vejle Socialdem." bemærker desangaaende:

„Det kniber for de Handlende at faa Nøglen drejet om og Lampen slukket, naar Klokken har slaaet de 8 Slag.

Vi haaber imidlertid at Forretningerne snart kan komme i Trit med at lukke Kl. 8 pr. og ikke lukke op igen, fordi en eller anden Elternøler banker paa Ruden eller rusker i Døren. Lukkeloven tillader, at Forretningerne ekspedere de Folk, som er inde i Butiken til Kl. 8, og den giver endog et helt Kvarter til denne Ekspedition. Men efter Kl. 8 er det ulovligt at indlade nogen, og de Forretningsmænd, som overtræder denne Bestemmelse, bør Politiet søge at bringe paa andre Tanker.

Loven er lavet for at overholdes og ikke for at overtrædes."

Vi benytte Lejligheden til at henlede Afdelingernes Opmærksomhed paa den nære Opgave, som denne Omgaaen af Loven stiller dem. Thi det er rigtigt, at Loven ikke er vedtaget, fordi den skal overtrædes, men netop fordi dens Bestemmelser skal respekteres, og vi Medhjælpere kan ingenlunde være tjent med, at den i sig selv mangelfulde Butikslukningslov gøres fuldkommen illusorisk ved enkelte Principalers Lovovergreb.

Norsk Landsorganisation.

Et Brev fra en norsk Kollega.

Bestræbelserne for at danne et Medhjælperforbund omfattende alle organiserede norske Standsfæller er kronet med Held, idet man ved det i Eftersommeren i Kristiania afholdte første Landsmøde vedtog at give Tanken praktisk Form.

Det er Kristiania-Kollegerne, der er gaaet i Spidsen baade med Hensyn til Organisationsformen som ogsaa til de faglige Principer for det planlagte Forbund. „Den underordnede Handelsstands Forbund" i Kristiania har ikke alene taget Initiativet til den nye Centralorganisation, men synes ogsaa at raade over den Indsigt og Forstaaelse af Organisationsspørgsmaalene, som alene den gennem Aars Arbejde indvundne Erfaring giver. En tilsvarende Erkendelse af Maal og Midler fattes imidlertid i større Kredse af Provinsernes organiserede Medhjælpere, og dette blev ikke uden Indflydelse paa Landsmødets Resultat, idet de Provinsdelegerede dels udgjorde dettes Flertal, dels vandt en Forhaandsindflydelse ved Kristiania-Kollegernes Loyalitet. —

Vi har fra Herr Kontorchef Ulrik Ludvigsen, Kristiania, modtaget efterfølgende med Rutine sammenføjede Karakteristik af den vigtige organisatoriske Begivenhed, — et jounalistisk Bidrag, der røber den forhenværende Fagbladsleder:

„Et Landsforbund af den underordnede Handelsstand!

Hvem skulde anet det for mindre end to Somre siden. Da sad en Komité sammen og arbejdede som Komitéer flest. Den havde allerede sin første Geburtsdag langt bag sig. Havde et Møde om Vaaren og et om Høsten. Sendtes et Brev til en af de „interesserede" Foreninger besvartes det først et halvt Aar efter.

Men Frøet var lagt i Jorden og Spiren lod sig hverken dræbe af Uforstand eller Ligegyldighed. Det groede frodig rundtom, en frisk Vaarregn kom sønden fra, Planten banede sig Vej.

De hendøende Foreninger vaagnede til nyt Liv, og som en Fugl Fønix svang Kristianiaforbundet sig af Asken. Hver Branche fik sin Organisation, og Standen fik sit eget Talerør i „Handelsfunktionæren". Og Fuglen fløj udover det hele Land, helt nord til Tromsø, langt nordenfor Polarcirkelen for, den. De gamle Veteraner, som stod i Breschen i Nittiaarene, da Kampen stod om Lukningssagen, og de endda ældre, som allerede i femogtyve Aar havde studeret frem og tilbage over, og søgt at gribe den forunderlige Bøig, som hedder den underordnede Handelsstand, gned sig i Øjnene, saa sig forundret omkring og stillede sig atter i Rækkerne.

Saa samledes de en Dag fra det hele Land alle disse, som før stod saa alene, og saa sig forbavset om i den prægtige Sal, hvor den endelig vaagnede Korpsaand kunde byde dem til Møde.

Søndag 9. August sammentraadte 49 Delegerede, repræsenterende 10 udenbys og 10 indenbys Foreninger. Bugge, Kristiania, og Aas, Trondhjem, valgtes til Dirigenter. Der fremlagdes to Lovforslag, et fra Kristiania-Forbundet og et fra Trondhjem. Det førstnævnte lagdes til Grund for Forhandlingerne. Forslaget lagdes i Hænderne paa en Komité og blev stærkt beskaaret. Udkastets Forslag om obligatorisk Arbejdsledighedskasse for hele Landet blev saaledes forkastet, idet særlig de udenbys Delegerede frygtede, at Kontingentet da vilde blive for højt (Kr. 4,80 pr. Aar). Kontingentet gav Anledning til en langvarig Debat og resulterede i Vedtagelse af et Forslag om at sætte det til 1 Kr. pr. Aar. Der manglede ikke paa Kuriositeter under denne Debat. Saaledes fandt én, at 30 Øre Aaret var svært passende. Et Punkt i Lovenes Paragraf 1 om Modarbejdelse af Kost- og Logisystemet bekæmpedes paa det stærkeste af flere udenbys Repræsentanter, der hævdede, at dette System var en Nødvendighed for de mindre Byer, og dette Punkt blev desværre forkastet. Nogle Udenbys fandt ogsaa, at man ikke burde udestænge Cheferne som Medlemmer.

Idetheletaget viste mange, især af de udenbys Delegerede

sig at have svært lidet Rede paa endog de mest elementære Principer, hvorpaa et saadant Forbund skulde bygges, men de to Dages Forhandlinger vil sikkert vise sig at have gjort en god Gerning med Hensyn til Forstaaelse af en moderne Fagforenings Maal og Midler. Og Samværet med Kristianiarepræsentanterne har udentvivl været meget gavnligt, derom talte Debatten i det sidste Møde et tydeligt Sprog.

Til Formand valgtes Bankkasserer Carl Bugge. Forøvrig bestaar Styret af 3 indenbys og 4 udenbys Medlemmer."

* * *

Vore bedste Ønsker følger det unge norske Medhjælperforbund! Held for dets Fremtid og Haab om at det maa erkendes af vore norske Fæller, at for at naa Maalet maa man fuldt og helt ville Midlerne.

KVINDERNES RUBRIK.

VED JOHANNE BERG, AALBORG.

Lærlingespørgsmaalet.

(Foranlediget af Hr. Jens Johansens Artikel: „Kvinders Optagelse i vor Organisation.")

For ca. 30 Aar tilbage var som bekendt Kvindernes Arbejde udenfor Hjemmene endnu i sin Vorden. Senere har en mægtig Udvikling fundet Sted, og vi ved, at der indenfor vort Fag nu er Tusinder af Kvinder beskæftigede. — Kvindernes Uddannelse lider jo desværre af den store Mangel, at det ikke er Skik og Brug, at de ligesom den mandlige Medhjælper gennemgaar en fast og bestemt Læretid. Den mandlige Medhjælper maa staa sine 4 à 5 Aar i Lære, og faar som Regel ikke andet Vederlag herfor end Kost og Logi; — Principalen er saa til Gengæld forpligtet til at lære ham Faget saa godt som muligt, baade praktisk og theoretisk. Noget tilsvarende gælder ikke for den kvindelige Medhjælper. Hendes Uddannelse bliver ganske tilfældig, hun puttes ind bag en Disk, eller stables op paa en Kontorstol, og er hun ikke meget energisk og har faaet Evne til at bruge Øjne og Øren bliver Resultatet af de Aar, der burde være Læreaar, meget negativt. —

En stor Del af de unge Kvinder, der nu om Dage søger til Faget, har frekventeret en eller anden god Handelsskole og møder med et fint Eksamensbevis med mange ug'er, bl. a. i Nationaløkonomi, Varekundskab og Kontorpraksis. Men vi ved, hvor lidt dette i det Praktiske har at betyde. Handelsskolen giver som bekendt det bedste Udbytte til dem, der allerede har begyndt paa det praktiske Arbejde, men det hører til Sjældenhederne at de kvindelige Medhjælpere søger en Aftenskole.

Det er jo givet, at en rationel Uddannelse, i Forbindelse med en fast og stærk faglig Sammenslutning, er den bedste Vej til Forbedring af vore Kaar, og at faa Lærlingeforholdet for Kvinder ordnet paa noget lignende Maade som for Mænd, maa blive en af vore Fremtidsopgaver. Thi det er en Selvfølge, at dette er et Medhjælperspørgsmaal, der maa og skal løses af Medhjælperne selv, og ikke af Principalorganisationerne, hvor Spørgsmaalet tidligere har været fremme.

Hr. Jens Johansen skriver i sin Artikel, at i Vejle optager de kun Kvinder i Organisationen, der har været beskæftigede ved Faget i 3 Aar. Jeg tillader mig at mene, at den Metode Hr. J. her praktiserer er forkastelig, saalænge vi ikke har Lærlingespørgsmaalet løst paa en tilfredsstillende Maade for kvindelige Medhjælpere. Saalænge maa vi optage enhver kvindelig Medhjælper, der er fyldt 18 Aar. Man kan vel ogsaa gaa ud fra, at det ikke er de daarligste, der søger til vore Rækker, men netop de, der har nogen Forstaaelse af det hvorom det gælder.

Senere skal følge lidt om hvorledes det udenfor vort eget Land staar til med „Kvinderne og Lærlingespørgsmaalet."

Fra Hjørring.

Manufakturhandler C. Lauritzen og Foreningsretten.

I den nu forløbne Sommer tog to Manufakturmedhjælpere, som ere Medlemmer af den herværende Afdeling, efter Samraad med deres Principaler Initiativet til at søge indført 7-Lukningen i Manufakturfaget her i Byen i Sommermaanederne. — Forsøget mislykkedes bl. a. paa Grund af det Standpunkt, som Manufakturhandler C. Lauritzen indtog til Sagen. — Et andet af Organisa tionensMedlemmer skrev i den Anledning i „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende" Nr. 15 en kort Artikel, hvori der ironiseredes over det mislykkede Resultat af 7-Lukningsforsøget. Paa Grundlag af denne Artikels Fremkomst stillede Manufakturhandler Lauritzen en af sine Kommisser, som var Medlem af nærværende Forenings Bestyrelse, Valget mellem Afsked eller Udmeldelse af Foreningen.

Hr. Lauritzen er saavel af hans Kommis som ved skriftlig og personlig Henvendelse fra Foreningens Bestyrelse gjort bekendt med, at vedkommende Kommis intetsomhelst har haft at gøre med 7-Lukningsforsøget eller med den omtalte Artikel, om hvis Fremkomst han ikke har haft den mindste Anelse, forinden han læste den i Bladet.

Uagtet det efter det anførte skulde synes ret klart, at Hr. Lauritzens Kommis ikke kan have noget Ansvar i hele dette Anliggende, og uagtet Hr. Lauritzen maa være klar over, at han har krænket den personlige Frihed og begaaet en Uret, som ikke stemmer med Humanitet og Retsind, har Hr. Lauritzen dog opretholdt sit Krav:

Udmeldelse eller Afsked.

Det samme Standpunkt agter Hr. Lauritzen efter Udtalelse til Bestyrelsen at indtage overfor de Manufakturmedhjælpere, der fremtidig søger Plads hos ham.

Nu kender d'Hrr. Manufakturmedhjælpere altsaa Manufakturhandler Lauritzens Frihedsprincip og Retsfølelse, og nu ved d'Hrr. hvilke Baand de maa paalægge sig og hvilke menneskelige Rettigheder de maa give Afkald paa, saafremt de maatte ønske Engagement hos Manufakturhandler C. Lauritzen, Hjørring.

Paa Foreningens Vegne:
Bestyrelsen for Hjørring-Afdelingen.

Egne Lokaler.

Til de, som ikke ved det kan jeg fortælle, at Kolding er en livlig By og vor Kolding-Afdeling er en livlig Afdeling. Paa vore sidste Mødeaftener har der været et Spørgsmaal, som vi særlig har omdebatteret stærkt, nemlig Spørgsmaalet om Foreningen skulde have „egne Lokaler".

Jeg antager at dette Spørgsmaal ogsaa er aktuelt i andre Afdelinger, og jeg vil derfor gennem vort Blad bringe Sagen frem til en mulig Diskussion for en videre Kreds.

At det vilde være Idealet at „faa Foden under eget Bord" i enhver af C. O.s Afdelinger er uomtvisteligt; det vilde blive et Plus i de positive Goder, vi har at byde vore Medlemmer. Disse Goder kan jo være smaa nok — et æret Medlem af vor Afdeling tillod sig forleden Aften at nævne Ordet „Tryksager" — og jeg skal ikke nægte, at en forholdsvis stor Del af vort Budget staar paa denne Konto; men det er nu noget, der maa til og skal til, og vor Organisation maa foreløbig ofre et forholdsvis stort Beløb paa disse. Og jeg tillader mig at paastaa at dette Offer ikke kan være for stort, naar blot „Sagerne" anvendes paa rette Maade.

Der er mange Ting, man maa tage i Betragtning, førend man kan gøre dette Skridt at faa egne Lokaler. At Lokalerne vil fremme det kammeratlige Samvær og indre Liv i Afdelingerne kan ikke nægtes. Fra de gamle Harmoniforeninger kender vi saa godt, hvorledes de ofte misbrugte deres Lokaler til Nattesæde o. l., Tiderne — og H. & K. Medhjælperne har forandret — og jeg tror — forbedret sig siden den Tid, men naar man saa faar „egne Lokaler" mon da ikke vore ærede Medlemmer vil tilbringe deres Fritid paa alle andre Steder end i vort eget „Hjem".

Endelig er der en Side af Sagen, og denne er ikke den mindst væsentlige — nemlig den økonomiske Side. I de fleste mindre Afdelinger vil denne Reform kræve et betydeligt Beløb af Foreningens Kasse og der er en Fare for, at denne Udgift vil svie til de andre Poster paa Regnskabet, baade Foredragene, den almindelige Administration og Agitationen, derunder „Tryksagerne". Vort Samlingsmærke skal være Organisationen, ikke Lokalerne.

Det kunde sikkert interessere at se en Udtalelse her i Bladet fra andre Afdelinger, som allerede har eget „Hjem", hvorledes Sagen dér er arrangeret.

Som sagt „egne Lokaler" er Maalet for vore Afdelinger; men Midlerne? —

Hvorledes disse fremskaffes, det er det, jeg gerne vilde have klargjort.

Kolding d. 21. Oktober 1908.

N. C. Nielsen.

Statstilskud til Foredrag for Handelsstanden.

Centralorganisationens Afdelinger faar Halvdelen af Beløbet.

Fordelingen af det paa Finansloven for 1907—08 bevilgede Beløb af Kr. 2.500, der skyldes et af Centralorganisationen til Rigsdagen rettet Andragende, har nu fundet Sted.

Tilskudet gælder Organisationer indenfor Handelsstanden, der forpligtiges til for Beløbet at afholde Foredrag af fagligt og alment belærende Indhold.

Indenrigsministeriet har tilstillet de to Principalsammenslutninger „Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg" og „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark" tilsammen 1000 Kr. og den kjøbenhavnske Harmoniforening, „Handelsforeningen af 5te Juni 1864", 250 Kr. — Den resterende Halvdel af det bevilgede Statstilskud er fordelt paa efterfølgende Afdelinger af „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger":

Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening i Kjøbenhavn 125 Kr., Foreningen for Handels- og Kontormedhjælpere for Slagelse og Omegn 40 Kr., Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Sorø og Omegn 40 Kr., Præstø Handels- og Kontormedhjælperforening 40 Kr., Næstved Handels- og Kontormedhjælperforening 40 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Odense og Omegn 100 Kr., Middelfart Handels- og Kontormedhjælperforening 50 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Hjørring og Omegn 50 Kr., Thisted

Handels- og Kontormedhjælperforening 50 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Nykøbing paa Mors 40 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Aalborg Nørresundby og Omegn 100 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Viborg og Omegn 50 Kr., Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Skive og Omegn 50 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Randers og Omegn 75 Kr., Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus 100 Kr., Handels- og Kontormedhjælpereningen i Horsens 75 Kr., Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Vejle og Omegn 50 Kr., Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kolding 50 Kr., Vejen Handels- og Kontormedhjælperforening 50 Kr., Foreningen „Hermes", Esbjerg, 75 Kr.

LITERATUR.

Handelsskolebladet er Titlen paa et Organ „for alle Spørgsmaal vedrørende den unge Handelsstands teoretiske Uddannelse", redigeret af Forstander for Aarhus Handelsskole Niels P. Nielsen. Det første Hefte, der er udsendt af dette Maanedsskrift, indeholder bl. a. Artikler om „Statens Tilskud til Handelsskolerne", „Handelsstanden og Handelsskolerne" og „Teoretisk Handelsundervisning støttet af Besøg i praktiske Virksomheder". I det sidste af disse Bidrag gives der interessante Oplysninger om de Besøg og Rejser, som Elever fra tyske Højskoler har foretaget for at vinde Indsigt i inden- og udenlandsk Handelsvirksomhed. En Record paa dette Omraade turde den Rejse være, som Kølnerhøjskolen i August arrangerede for 30 Elever, og hvis Maal var saa langt som til de tyske Besiddelser i Østafrika. Hjemrejsen var projekteret til ultimo September, og den paagældende Artikel giver kun Oplysning om Exkursionens Program.

I Betragtning af det Udviklingstrin, hvortil den danske Handelsskole er naaet, og de rige Udviklingsmuligheder, der aabner sig for den, vil det nye Tidsskrift sikkert ogsaa faa sin Opgave at løse. Og dets Leder, for hvem Handelsskolesagen tør siges at være en Livssag, vil utvivlsomt evne at føre „Handelsskolebladet" udover de Vanskeligheder, der i den første Tid let møder Foretagender af denne Art.

H. Green: Grundrids af dansk Bankvæsen. Over 100 Sider behandler Forfatteren af denne Bog, der bærer Efter-Titlen „Med en summararisk Oversigt over Bankkrisen 1907—08", et Emne, der ifølge sin Karakter navnlig henvender sig til finansinteresserede Kredse, men ogsaa burde finde Læsere indenfor de fleste Erhvervsgrupper, fordi de omhandlede Spørgsmaal berører store Dele af vort Folk. At mange af vore Standsfæller ikke vil finde de Timer spildt, der anvendes til Gennemlæsningen, skal her kun antydes.

Forfatteren er hjemme i sit Emne. Knapt og klart udreder han Aarsagerne til Statsbankerotten 1813, dvæler ved Katastrofens Virkninger og navnlig ved den Genrejsning i Finanspolitiken, som Nationalbankens Oprettelse betegner. Gennem en videreført historisk Fremstilling af Bank- og Sparekassevæsenets Udvikling i forrige Aarhundrede føres vi ind i den Krise, der for faa Maaneder siden optog alles Sind. Her viser Forfatteren sig som den livlige Fremstiller, der forstaar at give det i sig selv tørre Emne Liv, og nogle af Episoderne i Krisens bevægede Dage gengives med et journalistisk Tilsnit, der lader Læseren gennemleve Februardagene paany. — Hensigten med dette Afsnit angives i følgende Indledningssætninger: „Det Overblik over Forholdene, som betinger den virkelige alsidige Vurdering, haves altsaa ikke i dette Øjeblik. Men derfor vil de efterfølgende Bemærkninger ikke kunne tilstræbe en saadan, men som Momenter til en fremtidig Krisehistorie vil en Tilrettelæggelse af en Del af det Materiale, hvorpaa denne skal bygges, næppe være uden Betydning."

Naar Forfatteren saaledes har tilsigtet at give en Karakteristik af den store Krise og, uden at sige det, mener sit Arbejde egnet til Kildeskrift, viser den foreliggende Bog, at han ikke har sigtet over Maalet.

UNDERVISNING

Den jyske Handelshøjskole har udsendt sin 3die Aarsberetning, der indledes med nogle Mindeord om Skolens Velynder, den afdøde aarhusianske Storkøbmand Hans Broge, ledsaget af den gamle Købmands Billede. — Skolens Forstander, kgl. Translatør Imm. Henningsen, kan i „Skoleefterretninger" se tilbage paa et resultatrigt Aar for denne moderne virkende Læreanstalt. Elevantallet er vokset til 108 og der er bevilget Fripladser for de 4746 Kr., Skolen har modtaget som Tilskud fra Stat Kommune, Amt og forskellige Institutioner. Som Regel har det været let for alle flinke Elever at faa Ansættelse saavel i Udlandet som Indandet. Undervisningsplanen er afpasset efter etaarige og halvaarlige Kursus.

Aarhus Handelsskole møder med sin 8de Skoleberetning, der aabnes af Forstanderen Hr. Niels P. Nielsen med en Afhandling om „Undervisning i Handelsfag", der paapeger en ny, efter det praktiske Livs Fordringer afstemt Metode i Handelsskolens Arbejdsplan. Denne Reform, som Forstanderen efter personlige Erfaringer ved tyske merkantile Undervisningsanstalter, har indført paa „Aarhus Handelsskole", bestaar deri, at et bestemt Undervisningsstof tages til Behandling paa ethvert af Fagundervisningens Omraader, idet der gaas ud fra det Synspunkt, at Undervisning i Handelslære bør indlede Bogholderi og Korrespondance og disse Fag atter underlægge samme Lærer indenfor Skolens forskellige Klasser. Forstanderen mener, at denne Fremgangsmaade erfaringsmæsige bør betegnes som yderst tilfredsstillende og egnet til at bringe nyt Liv ind i Handelsundervisningen. —

Elevantallet har afvigte Aar været 93, hvoraf 41 demitteredes fra Dagskolen, og Undervisningsresultaterne er fremdeles meget tilfredsstillende. Ogsaa denne Skole modtager Tilskud fra Stat, Kommune og private Institutioner.

Fra Centralorganisationen.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes paa „du Nord" den 30. September. Formanden, *H. Hein,* aabnede Generalforsamlingen og til Dirigent valgtes *N. Nielsen* Sekretæren, *A. Ipsen,* aflagde Beretning for sidste Halvaar. Efter nogen Diskussion, og efter at Bestyrelsen var opfordret til at virke noget mere for Afholdelse af Foredrag, Kursus og lign., godkendtes Beretningen ensstemmigt. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes: *H. Hein, A. Andreasen,* og nyvalgtes *A. Nielsen* og *G. Ibsen.* Som Supleant genvalgtes *A. Nygaard* og nyvalgtes *J. Pedersen.* Som Revisor genvalgtes ved Akklamation *C. Sørensen.* Det vedtoges at arrangere ugentlige Mødeaftener i Selskabslokalerne paa „du Nords" 1. Sal. Derefter førtes en indgaaende og lang Forhandling angaaende den Sag, som i særskilt Artikel er omtalt andetsteds her i Bladet. Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: *N. Nielsen* Formand, *H. Hein,* Næstformand, *A. Nielsen,* Kasserer, *A. Ipsen,* Sekretær.

Den 13. Oktober afholdtes *ekstraordinær Generalforsamling.* I Stedet for A. Nygaard, der som Suppleant er indtraadt i Bestyrelsen i G. Ibsens Sted, valgtes Kommis *Kraglund* som Suppleant. Endvidere behandledes forskellige Foreningsanliggender, og den nyvalgte Formand *N. Nielsen,* bragte Hr. *H. Hein* en varm Tak for hans fleraarige udmærkede Formandsvirksomhed, hvortil Medlemmerne enstemmigt sluttede sig. Formandens Adresse er Kommis *N. Nielsen,* Jernbanegade 11 B. Medlemmerne erindres om de ugentlige Mødeaftener hver *Mandag* i de hyggelige Lokaler paa 1. Sal paa „du Nord" (Indgang fra Sct. Olaj Kirkestræde. Dagblade, illustrerede Blade, Vittighedsblade og forskellige Spil forefindes.

Stiftelsesfest afholdes paa „du Nord" *Søndag den 8. November* med Spisning og Bal.

Kjøbenhavn: Formand: *E. S. Schibler,* Søndergade 25, St. Kasserer: *Fr. Møller,* Nørrebrogade 224.

Første Møde Tirsdag den 3. November Kl. 8½ pr. P. Schou Indleder. Emne 8-Lukningsloven, hvortil alle Medlemmerne bør møde og møde præcis.

Husk vore hyggelige Lokaler i „Cafe du Parc" Gyldenløvesgade 4, 1. Mødeaften hver Tirsdag Kl. 8½.

De kjøbenhavnske Afdelinger afholdt den 6. Oktober et Medlemsmøde. Formanden, *E. S. Schibler,* aflagde Beretning fra Kongressen i Aalborg. Han omtalte særlig Kongressens Stilling til det af de kjøbenhavnske Afdelinger antagne Navn, ligesom han dvælede ved den Nedsabling, som vort Forslag ang. Kvinders Kontingent og Hovedbestyrelsens Forslag vedrørende den stigende Skala i Arbejdsløshedskassen havde lidt. S. omtalte Centralorganisationens Arbejde i de forløbne 2 Aar siden sidste Kongres, hvilket særlig var gaaet ud paa at forbedre Butiksmedhjælpernes Arbejdsvilkaar, og pegede paa det Grundlag, som Kongressen ved Vedtagelsen af de i „D.H. & K.M.T." omtalte Resolutioner, har lagt for Agitationen i den kommende Tid.

Efter Beretningen udspandt der sig en livlig Diskussion. Kassereren, *Fr. Møller,* pegede paa nogle uheldige Forhold ved Referatet i „D.H. & K.M.T." Han fremhævede særlig den af de kjøbenhavnske Kongresdelegerede udviste Holdning m. H. t. den stigende Skala og fandt det i højeste Grad besynderligt, at hans Indlæg i Debatten ikke var refereredе, idet det sagde noget helt andet end de fem Taleres som refereredes. Forklarede derpaa, hvor intetsigende og illusorisk den stigende Skala var. Den vilde med de Kauteler, Bestemmelserne indeholdt, kun staa paa Papiret og der virke som Agitationsstof; i Praxis vilde den ikke faa den ringeste Betydning for Medhjælperstanden. Paaviste derpaa, at man, for at faa den i Forslaget nævnte Understøttelse paa 50 Kroner i 12 Maaneder, skulde være Medlem i mere end et halvt Aarhundrede uden at have oppebaaret Understøttelse. I modsat Fald vilde der gaa endnu længere Tid Endnu havde en Række Talere Ordet for at stille forskellige Spørgsmaal, hvilke dels besvaredes af Formanden og dels af Kassereren. Dirigenten, *V. Madsen,* indstillede derefter Formandens Beretning til Godkendelse, hvilket ensstemmigt vedtoges. *E. S.*

Paa et den 20. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde vedtoges det ensstemmigt at oprette en *Diskussionsklub* under „Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening". Klubben har Foreningens Lokaler til Disposition den 1. og 3. Mødeaften i hver Maaned. Der nedsattes et Udvalg til at sørge for indledende Talere, Foredragsholdere etc., nemlig Frk. *E. Jørgensen* og *P. Schou.*

Det er Klubbens Formaal at afholde Diskussionsmøder med faglige Emner og Foredrag af belærende Art, for derved at samle Medlemmerne og gøre disse til energiske og dygtige Agitatorer for vor Sag.

Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening afholdt den 20. Oktober Personalemøde i Café „du Parc". Hertil var indbudt Personalet fra Firmaerne P. T. Nielsen og „Messen". Formanden *E. S. Schibler* indledede Mødet med Oplysninger om Foreningens Program og anmodede de Udenforstaaende om at indmelde sig i Foreningen. Forskellige Forespørgsler fra Besøgende besvaredes af Formanden, *Elisabeth Jørgensen, Christensen* og *H. P. Hansen* anbefalede med varme Ord Organisationen og paapegede dens Betydning for Medhjælperne. Derefter sluttedes Mødet med Tak til de besøgende Kolleger. Efter Mødet Tegning af nye Medlemmer.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: *S. Andresen,* Losbygade 46.

Næstved. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 15de Oktober. I Stedet for 2 bortrejste Bestyrelsesmedlemmer valgtes Kontormedhj. *Carl Andersen* (hos Brandt) og Isenkrammedhjælper *Th. Berenth* (hos Scheel-Bech) samt til Suppleant Frk. *Ingrid Christiansen* (hos Sabro).

Formanden, *Chr. F. Johannessen,* takkede *Alf. Rasmussen,* der rejser til Thisted, for hans Arbejde i Foreningens Interesse.

Vintersaisonen indlededes d. 1ste Oktober med et Foredrag af Formanden om „8-Lukning og 7-Lukning" Foredragene vil blive holdt *hver anden Torsdag.*

Nykøbing M. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 15. Oktober. Formanden *E. Øhlenschlæger.* aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen, hvorefter *P. H. Rechnagel* valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Kassereren, *J. H. Rechnagel* fremlagde det reviderede Regnskab, som blev godkendt. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen. Derefter valgtes til Bestyrelsen *J. H. Rechnagel,* som afgik ved Lodtrækning, men blev genvalgt og *M. C. Rech. Mødeaften* blev fast. sat til *Torsdag Aften Kl. 9.* Til Suppleanter valgtes *Svenningsen* og *Chr. Petersen.* Formanden fremkom med Forslag om Nedsættelse af et Forlystelsesudvalg. Hertil valgtes E. Øhlenschlæger, Svenningsen og Møller Berg. *Rechnagel* mindede i faa Ord vor afgaaede Hovedkasserer *Chr. Ingvoldsen,* og udbragte et Leve for Hr. I. Et Telegram blev afsendt til I. Derefter sluttedes Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen. Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: *E. Øhlenschlæger,* Formand, *L. Møller,* Næstformand, *J. H. Rechnagel,* Kasserer, *K. Jensen,* Sekretær, og *M. C. Rech.*

K. Jensen, Sekr.

Svendborg. Formand og Kasserer: Kommis *E. I. Rosleff.*

Den sorte Tavle.

Nr. 1473, Rejsende Aakjær, forhen Overgade 32, nuværende Opholdssted ubekendt er slettet af Odense Afd. paa Grund af Kontingentrestance.

Odense i Oktober 1908. *Martin Petersen.* p. T. Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor:
Esbjerg.

Centralorganisationens Formand:
AGE HYLLESTED, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
København: E. S. SCHIBLER, Sønderg. 25.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Esbjerg.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkontoret: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. Carl E. Kemp, Langelinie 9.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

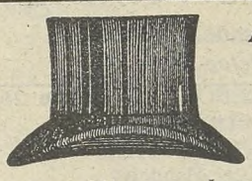
Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense.** Telf. 1438

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Odense Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kraveтøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Handels- og Kontormedhjælperne
anbefales
Cigarer fra Hirschsprung
Howitz & Kattentid
Hein & Marsmann
samt Joh. Fr. Schalburgs anerkendte Mærker i **Vine & Spirituosa.**
Horsens Materialhandel,
C. THORSTENSEN,
Søndergade 28.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

JERNBANEHOTELLET Boulevarden 15
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Landbrugslotteriet.
Salg af Sedler til 3die Serie er begyndt
1/1 **Seddel 1,10,** 1/2 **Seddel 60 Øre.**
Fornyelsen slutter den 8. Oktober, fra hvilken Dag alle ikke fornyede Sedler vil blive bortsolgte.
Ialt 25,000 Gevinster + en Præmie til Værdi 1 Million 116,305 Kr.
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, Houmeden 9
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!
Husk **Casper Grandt,**
Skolegade 71.
Kolonial- og Delikatesseforretning.
- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit
1. Klasses Pensionat
i Lokalerne, Vestergade 12.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns
fotografiske Atelier
i Randers
bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.
Barber & Frisør.
Houmeden 4, Randers.
Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.
1ste Klasses Skræderi.
Største Udvalg
i Hatte og Hue.

Den ved bedst!
hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Slotsgade. Sorø.
Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.
Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer
fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedjælpere.
Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos

Den jyske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2. Aarhus.
1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baume.

Skrivekursus
pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundsrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.
læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1. November.** — Fripladser søges inden **1. Oktober.** — **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor, Vestergade 8.** Telefon 1179.
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
„Die Händelshochschule zu Leipzig"

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller. cand. mag.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis R. A. Hansen Østergade.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. Karl E. Kemp, Langelinie 9.
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. J. Mammen, Adr. Hansen & Co.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 31. Oktober.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør Wilh. Hansen.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Enhver Handels og Kontormedhjælper bør drikke
Carlsberg Øl.
Depot for **Ringkøbing** og Omegn hos
Karl Scholz.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

La Premiere
Skræder-Etablissement.
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

A. Christensen,
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller
Albani Pilsner

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperings-forretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn. *STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.*
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

Husk! Husk!
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Efl.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, velfølget kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Det staar urokkeligt fast som Klippen, man køber bedst og billigt i Flippen.

„Flippen"
er Vesterbros mest velassorterede
Kravats- og Herrelingeri-Magasin
anbefaler sig til det ærede Publikum.
Prima Varer.
Billige Priser. **Altid Nyheder.**
Ærbødigst
K. HINTZ, Istedgade 128.
Telefon Vester 376x. **København.**
Reglementerede Klubhuer (DIF) 4 Kr

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

!

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.
Chr. E. Krags
◇ Bog- og Papirhandel ◇
Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

N. P. Petersen, Vognmands- og Droskekørsel,
Laasbygade Nr. 35, Kolding,
anbefales.
Telefon 533. Telefon 533.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos

Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
I. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
◇ Skræderforretning ◇
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved H. Chr. Petersen)
Kolding.

Jernbaneg. 4 Kolding. Telefon 375.

AARHUS
Drik
Ceres
Øl

NYKØBING, MORS
D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i Manchethuset
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Køb
Hatte, Kasketter og
Huer
hos
Th. Jacobsen,
Buntmager
Nykøbing. M.

Skotøjsbørsen ✕ Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: uopslidelige Saaler

SKOTØJSFORRETNINGEN — ALGADE 5 anbefales d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.
Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect Exception
Apollo Fix
Perla Beduina
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- Livs- Elixir
faas overalt og anbefales
af alle Butiksmedhjælpere.

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,
Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun 3 Kr. Dus.

Forlang
Salon-Pilsner
overalt.

P. Hansens
Bogtrykkeri

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 22. 15. November 1908. 8. Aargang.

„D.H.K.M.T.“s Udvidelse.

Siden Aar og Dag har der været talt om Ønskeligheden af en Udvidelse af vort Blad, og siden Kongressen i Esbjerg 1906 er Ønsket blevet et Krav fremsat af store Medlemskredse og endelig imødekommet af den sidst afholdte Kongres.

Som det turde være Centralorganisationens Medlemmer bekendt, har vi hverken manglet Vilje eller Lyst til allerede for længere Tid siden at gøre disse Tanker til Virkelighed, men vor Organisation, der har saa mange og vigtige Opgaver at virke for, kan naturligvis ikke — Blad-Spørgsmaalets Vigtighed ufortalt — bringe alt for store Ofre for et enkelt Anliggende som det foreliggende.

Naar vi imidlertid fra Begyndelsen af det kommende Aar udsender „D.H.K.M.T.“ i et nyt Format og med et væsentligt større Spalterum end i dets nuværende Skikkelse, er dette et Bevis paa Centralorganisationens Vækst og stigende Betydning som ogsaa paa den støtte Udvikling, vor Tidende gennem Aarene er undergaaet. Og dog vil den forestaaende Udvidelse af Bladet ingenlunde betegne det Udviklingstrin, det kunde være naaet frem til, dersom man kunde byde det gunstigere Vilkaar end der almindeligvis kan blive et Fagskrift til Del, der gratis udsendes til Medlemmerne i en Organisation. Nu faar vi — og Medlemmerne — slaa os til Taals med Bevidstheden om, at „D.H.K.M.T.“ med et større Budget, end det vi for Tiden selv anser hensigtsmæssigt af Hensyn til vor Organisations øvrige Formaal, uden særlige Vanskeligheder kan opnaa et endnu større Sideantal, inddrage nye Emner til Behandling, knytte til sig endnu flere egnede Penne, end det ret beskedne Tal, vi hidtil raadede over, — kort sagt i enhver Henseende imødekomme de berettigede Krav, der kan stilles til et Fagblad af Art og Virkemaade som vor Tidende.

Men for at naa dette tilstræbelsesværdige Maal savner vi Medarbejdere — mange Medarbejdere.

Vel ved vi, at det ikke er alle vore Medlemmer givet at tjene vor Tidende med egnede Bidrag, i Særdeleshed fordi det for os mindst af alt gælder om at skaffe „Fyld“, men at vi tværtimod maa se kritisk saavel paa det behandlede Emne som ogsaa paa Formen, hvori det skal fremtræde i vore Spalter. For os gælder det derimod om at faa mange „Meddelere“, der holder os løbende underrettet om Arbejdet i Afdelingerne og hvad der af betydningsfuldt forekommer indenfor disses Omraade, og dernæst en snævrere Kreds af egentlige Medarbejdere, evnerige Standsfæller, der besidder særlig Indsigt i de forskellige Standsanliggender og ejer Forudsætninger for at yde os den nødvendige og værdifulde Hjælp i vore Bestræbelser for at hævde og yderligere højne vort Blads Anseelse og ubestridelige Betydning som en vigtig Faktor for Organisationstankens Udbredelse.

Men Medlemmernes store Flertal, der ikke som Medarbejdere eller Korrespondenter yder deres Bidrag til Teksten, kan alle hjælpe os med at føre „D.H.K.M.T.“ frem ved at sende Stof til den Del af Bladet, der er forbeholdt

Annoncerne,

thi enhver Sag, der i vor Tid skal vinde frem, maa nødvendigvis have sin praktiske Side, saaledes ogsaa vort Blad. Det nuværende meget betydelige Oplag, der ogsaa spredes langt ud over Medlemmernes Kreds og henvender sig til mange af vore Standsfæller, som foruden personlige Indkøb ogsaa kan øve Indflydelse paa Valget af Forretningsforbindelser i de Virksomheder, der beskæftiger dem, har gjort vort Blad til et af de for virkningsfuld Annoncering bedste Organer i den danske Fagpresse. „D.H.K.M.T.“s Udbredelse over det hele Land gør det lige velegnet for Engros- som Detailhandelens Vareudbud.

Her frembyder der sig derfor et stort Felt for Afdelinger og Medlemmer. Og Arbejdet for Annoncetegningen savner i dette Tilfælde ikke sin ideelle Side, fordi det ikke her gælder et ordinært Profitjageri, idet de ved Annoncerne hidførte Merindtægter alene vil blive anvendte til fortsatte Udvidelser af Bladet, og saaledes virke fremmende for Medhjælperbevægelsen som Helhed.

Den nye Aargang vil medføre et andet Annoncearrangement, der samtidig med, at der skaffes et større Spalterum til Teksten, muliggør en tilsvarende Forøgelse af Annonceafdelingen. — Uden her at fordybe os i et Fremtids-Program — skal kun kortelig nævnes, at

Organisationens Betydning for Medhjælperne

fremdeles vil blive det Hovedemne, der angiver Retningen for vort Blads Virkemaade. Alle Spørgsmaal vedrørende Medhjælpernes sociale Stilling, Lønspørgsmaal, Arbejdstid, Lærlingeuddannelse, Kvindearbejdet i Handels- og Kontorfaget, Kost- og Logisystemet, Voldgiftsspørgsmaalet — og iøvrigt ethvert af de faglige Reformspørgsmaal og socialpolitiske Bestræbelser, der er fremme i Tiden, vil ud fra et organisatorisk Synspunkt finde indgaaende Behandling i talrige Artikler, der dels vil henvende sig agitatorisk til vore uorganiserede Standsfæller, dels virke orienterende for vore Medlemmer, og bringe værdifulde Oplysninger og agitatorisk Materiale til de Medlemmer, der paa forskellig Maade arbejder for vor Sags Fremgang.

Som den danske Medhjælperbevægelses officielle Organ vil følgelig

Centralorganisationens Anliggender

faa den fremtrædende Plads, som de i første Række har Krav paa. Vort Arbejde for at opnaa faglige Forbedringer og gennemføre sociale Lovbestemmelser for Butikkernes og Kontorernes Arbejdere, Referater af Agitationsmøder og Medhjælperstævner, Meddelelser vedrørende Centralorganisationens administrative Virksomhed, vor Arbejdsløshedskasse og Understøttelsesfond — vil afgive Emner for en Mængde Artikler og Meddelelser, saaledes som hidtil. Endvidere vil Bladets Udvidelse medføre, at det fra Afdelingerne hyppigt fremsatte Ønske om udførligere Referater af Afdelingsmøder, Generalforsamlinger etc. kan imødekommes. — Et delvis nyt Afsnit, vil derimod

Kritiken af daarlige Arbejdsforhold

betegne. Paa dette Omraade har Bladet hidtil ladet noget tilbage at ønske; thi en rationel Behandling af derhenhørende Emner forudsætter — som oftere paapeget — en almen Interesse og Forstaaelse blandt Medlemmerne for den overordentlige Betydning, som dette Anliggende har for vort agitatoriske og organisatoriske Arbejde. — Det bør fremtidig blive en af vor Tidendes vigtigste Opgaver at afsløre de skandaløse Lønningsforhold, den urimelige Udnyttelse af Medhjælpernes Arbejdsevne, de slette Kost- og Logiforhold og den hensynsløse Behandling, som vore Standsfæller i mange Tilfælde udsættes for. En offentlig Kritik af disse Forhold, der almindeligvis kun er kendt indenfor en snævrere Kreds, turde ikke blive uden Virkning i de enkelte Tilfælde og vil i høj Grad bidrage til at give en usminket Karakteristik af vore Arbejdsforhold.

Organisationsbevægelsen i Udlandet,

som Pladsmangel hidtil har tvungen os til at behandle ret stedmoderligt, vil ligeledes fremtidig kunne paaregne en staaende Rubrik, der vil holde Læserne løbende underrettet om de vigtigste Begivenheder i den udenlandske Medhjælperbevægelse. I Tilslutning hertil, men med den særlige Hensigt at give udførlige Oplysninger om Medhjælpernes Vilkaar i Almindelighed, vil vi under

Det merkantile Arbejdsmarked

bringe periodiske Artikler om Arbejdsforholdene i de forskellige Lande. Disse Skildringer skal søge at give et Billede af Medhjælpernes Vilkaar, de socialpolitiske Resultater og Medhjælperstandens Organisationsbestræbelser, ligesom det er Hensigten saavidt muligt derigennem at vejlede de Kolleger, der agte at søge Engagement i de paagældende Lande. Endelig vil vi under Rubriken

Handelshistoriske Brudstykker.

forsøge fra Tid til anden at oprulle Billeder af forbigangne Tiders merkantile Liv og Foretagsomhed. Skikkelser, der er typiske i den internationale Handels Historie, kulturhistoriske Skitser paa Baggrund af Fortidens Omsætningsforhold vil afgive Emner for de handelshistoriske Fragmenter, der ventelig vil bidrage sit til at give vor Tidende et mere alsidigt Præg end hidtil.

Foruden de Spørgsmaal, der henhører under fornævnte Hovedafsnit, vil alle almen interessante Anliggender vedrørende Fagteknik, Fagliteratur, Fagundervisning som ogsaa de Bestræbelser, der fra anden Side udfoldes for at fremme den sociale Oplysning og det sociale og aandelige Fremskridt — naar disse Bestræbelser kan formodes at tjene Medhjælpernes Interesser — finde Omtale eller indgaaende Behandling i vor Tidende.

Virk for „D.H.K.M.T.s" Udbredelse

er derfor den Opfordring, vi sluttelig retter til vore Venner Landet over. Det maa komme dertil, at der er ligesaa mange Læsere af „D.H.K.M.T." som der findes danske Handels- og Kontormedhjælpere. I dette som i andre Tilfælde vil Resultatet afhænge af det Arbejde og den Interesse Afdelinger og Medlemmer skænker Sagen. Og denne Sag er et Arbejde værd! Thi *„D. H.K.M.T."s Udbredelse er Medhjælpersagens Fremgang!*

Til D'Hrr. Manufakturmedhjælpere.

Forinden Plads søges hos Manufakturhandler C. LAURITZEN, Hjørring, tilraades det at henvende sig til Hjørring-Afdelingens Bestyrelse.

Kan Handelsstanden bære højere Løn til Medhjælperne.

For hver Dag der gaar rykker vi nærmere og nærmere ind paa Virkeliggørelsen af vort første Programpunkt: „Bedre og bestemtere Lønninger? Det Programpunkt hvortil maaske nok en stor Del af vi Medlemmer stiller de største Forhaabninger, og det Programpunkt, der danner det Problem, hvis heldige Løsning vil betyde uvurderlige Fordele og rige Udviklingsmuligheder for vor Organisation.

Ved Diskussioner med Principaler om dette Emne, har de indrømmet, at en saadan Reform vilde have en heldig Indflydelse paa Kvaliteten af Medhjælpere, og — som en direkte Følge deraf — paa den fremtidige Handelsstand, men selvfølgelig var der et „men" med — den danske Handelsstand kan ikke taale, at dens Fortjeneste bliver yderligere beskaaren derved, mente de. Spørgsmaalet er altsaa: Kan den nuværende Handelsstand bære højere Løn til Medhjælperne? Jeg mener Ja, men forøvrigt turde det have sin Interesse at se lidt nærmere paa dette Spørgsmaal.

Staar og falder den danske Handelsstand, som nok vil indkassere sin Del af Æren for Danmarks saa ofte fremhævede høje Kulturstandpunkt, paa de uhyggeligt lave Medhjælperlønninger, der ofte vipper paa Grænsen af det skandaløse. I bekræftende Fald er vi Medhjælpere adskilligt mere betydningsfulde i Samfundet end vi er os bevidst, idet det jo altsaa faktisk er os der bærer dansk Handel, og alene i Kraft heraf maa vi kunne fordre, at der bliver taget mere Hensyn til os fra f. Ex. Lov, givningsmagtens Side, hvorfra vi, som bekendt ikke hidtil er bleven overbebyrdet med Imødekommenhed. Vore Principaler synes mig at have en vis moralsk Forpligtelse til at yde os en Slags Vederlag for vor Samaritanergerning, som man vel kan kalde vor Virksomhed, naar den ikke honoreres efter Fortjeneste med Landets Mønt — hvad jo er hævet over enhver Tvivl at den ikke bliver — ved f. Ex. at indgaa paa vort beskedne Krav om 7-Lukning, der da ikke, i hvert Fald ikke direkte, rører ved Pengepungen, — det meget ømme Punkt.

Er dette Sparsommelighedsraab forøvrigt andet end en Talemaade, er det andet end en Undskyldningsgrund for de bestaaende, for begge Parter nedværdigende Tilstande eller støtter Principalerne sig til noget positivt i deres Bestræbelser for at holde Lønnen nede. Jeg mener Nej.

Man kan jo anstille et Par Sammenligninger. Man tager f. Ex. en større Handlende, som beskæftiger 10 Mand i sin Forretning og en større Haandværksmester, som har en Snes Mand. „Hvem staar højst paa Skattelisten, hvem betyder mest i Byens fashioniable Kredse? I de 9 af 10 Tilfælde — Grossereren. Eller Urtekræmmeren med en Kommis og Haandværksmesteren med et Par Svende, hvem af dem indtager den største Position i Samfundet? Det gør Urtekræmmeren. Det vilde tage for megen Plads at uddybe disse Sammenligninger nærmere, men det er jo for Resten heller ikke nødvendigt, da Enhver vil have Lejlighed til at betragte det paa nærmere Hold i det praktiske Liv.

Men hvorledes det saa end er, saa maa vi, som jo da ogsaa er Samfundsborgere, være de samme Samfundsregler underkastede som andre Lønarbejdere. Har Arbejderne spurgt, om denne eller hin Mester tog lidt Skade paa sin Indtægt, da de rejste og gennemførte deres berettigede Krav gennem stærke Organisationer? Spørger Opfinderne, som sender os den ene Maskine paa Halsen efter den anden, som mere eller mindre overflødiggør den menneskelige Arbejdskraft, om 100 eller 1000 Medhjælpere bliver kastet paa Gaden derfor? Nej og atter Nej. I vor Fremskridtets Tid maa alt og alle underkaste sig Udviklingens Lov, den danske Handelsstand har hidtil, overfor Medhjælperne, holdt sig fri heraf — paa Grund af de samme Medhjælperes Uforstand. —

Vel ved vi, at Konkurrencen indenfor Handelsstanden er stor, men hvis er Skylden; vi prøver at vende Hovedspørgsmaalet om, saaledes: „Har den danske Handelsstand Raad til at fortsætte med de lave Lønninger til Medhjælperne?"

Har den Raad til fremdeles at overfylde sit Marked i en saadan Grad som sket er i de sidste Aartier, hvor de smaa Smudskonkurrenceforretninger er skudt op som Paddehatte, selvfølgelig væsentlig paa Grund af de smaalige Lønforhold.

For en Medhjælper paa Gennemsnitsløn er der jo intet at tabe ved at starte, han kan vel vanskelig sælge saa lidt, at han ikke skulde kunne tjene mere end i sin Medhjælpertid, og en lille bitte Chance har han dog, og lidt sangvinske er vi vel alle. Ræsonnementet i de fleste af saadanne Tilfælde er vist: „Gaar den saa gaar den"? . . . Har den danske Handelsstand Raad til fremdeles socialt set at degenerere sin egen Rekrutstab ved at den vedblivende figurerer som Landets daarligste Arbejdsgiver, og derved paa en snart sagt russisk Maade holder Medhjælperne nede paa et i socialt og økonomisk Henseende uformuende Standpunkt. Ogsaa hertil maa man svare Nej. Det er ret selvindlysende, at om de bestaaende Forhold opretholdes vil det i Længden svie mindst lige saa haardt til den selvstændige Handelsstand som til Lønkøbmanden, men forøvrigt varsler adskilligt jo om, at den af sidstnævnte rejste Opposition i en overskuelig Fremtid vil bære Sejren hjem. Sammenslutningsidéen vil ogsaa her være den Redningsbaad, som bærer vore Krav i Havn til Trods for alle Skær. Vi har nu længe nok hørt paa den gamle Tirade: „Tiden er ikke inde til Løsning af dette Spørgsmaal". Tiden er inde, naar Medhjælperne vil, altsaa naar de faar lært at forstaa deres Tid. Ydeevnen hos Kontraparten er ikke ringere — tværtimod — end hos andre Stænder, og mangen fornuftig Principal indser fuldt ud det rigtige i en Lønreform for Medhjælperne. Men i vor Tid, hvor Egoismen saa at sige sidder i Højsædet, kan man ikke vente, at en saadan Reform skal blive os paatvungen, vi maa nødvendigvis fremsætte vore Krav gennem en stærk Organisation, skarpt præcisere, at nu finder vi Spørgsmaalet modent til Realisation.

Her staar vi ved den danske Medhjælperstands største Ulykke, den har under en langvarig socialpolitisk Virksomhed mistet Evnen til at tænke selvstændigt, den fremturer fremdeles i sine gamle Uvaner, som f. Ex. i Lønsagen: Saa snart der er selv den tarveligste Plads ledig, iværksætter Mennesker, som skulde være Kolleger, den simpleste Licitations-Konkurrence — et System som virker mest nedbrydende af alt i Retning af ordnede Forhold — o.s.f, søger at optræde saa ukollegialt som vel muligt, for at bruge milde Udtryk.

Derfor maa vi have fastsat en Minimalløn med frit Spillerum opefter, ved en fornuftig Ordning efter dette Princip maa der kunne opnaas en, for begge Parter, tilfredsstillende Løsning af denne Sag, og det forekommer mig mærkeligt at Principal-Organisationerne, som behandler alle mulige Spørgsmaal, i de fleste Tilfælde af langt ringere Betydning, ikke forlængst har søgt Samarbejde med vor Organisation om denne vigtige Sag, for derved at tilvejebringe en Reform, hvorved de gode Kræfter indenfor Medhjælperstanden kunde bevares dér, i Stedet for at overgaa til den Konkurrence, som d'Hrr. saa tidt beklager sig over.

Jens Johansen.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for Oktober.

Formandens Beretning for afvigte Maaned omhandler næsten udelukkende de administrative Anliggender, der staar i Forbindelse med Hovedkontorets Overflytning til Esbjerg. Denne trak imidlertid noget i Langdrag, ligesom det naturligvis af Hensyn til de betydelige Effekter, Inventar, Arkivsager o.s.v. Centralorganisationen raader over som ogsaa Ansættelse af Medhjælp paa Hovedkontoret tog noget længere Tid end beregnet inden vort administrative Maskineri atter kunde funktionere med sædvanlig Præcision. Hertil kom, at Hovedbestyrelsesmødet maatte udsættes indtil 11. Oktober, og først efter dette kunde Åge Hylleted atter overtage den administrative Ledelse.

I Maanedsberetningen for Oktober udtaler Formanden med Henblik paa fornævnte bl. a.:

„Man vil heraf kunne forstaa, at Beretningen ikke kan blive særlig fyldig, tilmed da det til den 25. Oktbr. berammede Møde i Forretnings-Udvalget blev udsat til den 1. Novbr., hvorfor Meddelelse herom rettelig hører ind under November Maaned, og Arbejdet har da ogsaa begrænset sig til at faa alt paa Plads og tilrettelagt, saaledes at man med mindst mulig Spild af Tid kan gaa i Gang med de Opgaver, der venter, som

en forretningsmæssig Ledelse af vor Pladsanvisning og den dermed følgende Grundlæggelse af et Oplysningsbureau.

I Maanedens Løb er indgaaet Meddelelse fra Indenrigsministeriet om de til forskellige af vore Afd. tilstaaede Beløb til Foredrag, ialt Kr. 1250,00, og er Meddelelse herom tilgaaet de paagældende Afdelinger, og en Liste over Foredragsholdere under Arbejde.

Bogholderiet er anlagt paa en overskuelig Maade, der ikke alene vil lette Revisorerne deres Arbejde, men gøre Forretningsudvalget Kontrollen let med at følge den daglige Forretningsgang, og Formandens Anbringelse af vore Pengemidler.

Der mangler nu kun, at Regnskabet vedrørende Annoncevæsenet bliver afleveret, hvorefter Hovedkontoret atter i sin Helhed befinder sig i Esbjerg."

* * *

Saaledes som omtalt i Beretningen afholdt Centralorganisationens nyvalgte Forretningsudvalg sit første Møde i Esbjerg den 1. ds. — Organisationens Bøger og Beholdninger revideredes og befandtes i tilfredsstillende Orden. Forretningsgangen paa Hovedkontoret og forskellige Forhold vedrørende Administrationen behandledes og fandt Afgørelse. Der blev endvidere truffet Bestemmelse med H. t. Pladsanvisningens Ledelse og Oprettelse af et Oplysningskontor, Arrangement af de statsunderstøttede Foredragsrækker, ligesom forskellige Andragender og Forespørgsler fandt Afgørelse. Forretningsudvalget vedtog endvidere den endelige Form for en Udvidelse af „D.H.K.M.T."

Organisationen og Kvinderne.

For ca. 1 Aar tilbage havde danske Handels- og Kontormedhjælpere kun en „Husflidsorganisation" (for at benytte et Hyllesteds Udtryk), som desværre længe var i sin Vorden. Vor Organisation er siden naaet ind i et nyt Afsnit og frem til betydelig mere Ansvar.

Saalænge de væsentlige Bestræbelser indenfor vor Organisation gik i Retning af kun at hverve Tropper, uden at have noget positivt at hverve dem paa, ud over de Slag vi udkæmpede paa den socialpolitiske Arena (Hatten af for dem), og saalænge Organisationens Ledere i og for sig ikke havde nogen Forpligtelse over for Medlemmerne, naar undtages den moralske Forpligtelse de havde til at virke for Standens Tarv i sin Helhed og selvfølgelig Organisationen i Særdeleshed, saa lærge var vor Organisation jo for saa vidt ansvarsløs, og saa længe gik ogsaa jeg gladelig med til at optage Kvinder paa baade over og under den anseelige Alder af 18 Aar, uden smaalige Hensyn til om de kom lige fra Institutet eller fra Køkkenet, skønt jeg i Grunden godt indsaa at det var en væmmelig Skraaplan at være paa, og at det var blodig Uretfærdighed mod de samme Kvinders mandlige Kolleger paa samme Alder, som vi jo ikke kunde optage, og skønt jeg i mit Lønkammer har taget mangen en Dyst med min Samvittighed angaaende Fortolkningen af Centrallovens Paragraf 4.

Men efter at vi fra „Husflids- og Legetøjsorganisation" er traadt over i et nyt Afsnit, traadt vort endelige Maal et Skridt nærmere, men ogsaa derved paadraget os et betydeligt større, i hvert Fald økonomisk, Ansvar har jeg i nogen Grad anlagt min Synsmaade herpaa anderledes.

Jeg har rig Lejlighed til at betragte mange Kvindeengagementer paa nærmere Hold, og jeg er udmærket klar over at mange Kvinder over 18 Aar ikke oppebærer mere i maanedlig Gage end Understøttelsen i vor Understøttelseskasse er ansat til. Det turde derfor ikke være helt uden Risiko for vor Organisation at optage Kvinder efter Alder, i Stedet for, som det forekommer mig mest naturlig og mest i Overenstemmelse med dens Principper — efter Anciennitet i Faget, og jeg vil ikke smigre D.H.K.M.T.s udmærkede kvindelige Medarbejder, Frk. Johanne Berg, med at hun med sin Artikel har ændret min Stilling til denne Sag.

Jeg fremturer altsaa fremdeles i at „praktisere" den Metode, som ogsaa de Vejle-Medlemmer fandt rigtig, til Trods for at ingen mere end jeg haaber og ønsker at vi i en overskuelig Fremtid maa faa Held til at løse Kvinde-Lærlingespørgsmaalet saavel som det mandlige dito. Begge er overmodne til Løsning, men indtil da maa Kvinderne underkaste sig den simple Retfærdighed saa meget, at de indrømmer det rimelige i at Organisationen fordrer 3 Aar ved Faget af dem, især naar der samtidig fordres 4 Aar af Mænd. Det er et billigt Forlangende og Kvinderne har efter min Formening ikke nogen særlig iøjnefaldende Ret til, indenfor vor Organisation, at trække ret store Vexler paa deres mandlige Kolleger. Deres Deltagelse i Arbejdet hjemler dem i alle Tilfælde ikke en saadan Ret.

Iøvrigt er jeg (som Reformpartiet siger) i det væsentlige enig med Frøken Berg. *Jens Johansen.*

Social Oplysning.

Det sociale Sekretariat og Bibliothek

I vor Tid, hvor Partipolitik og Partidiciplin deler Befolkningen efter autoriserede Anskuelser, der ofte har sit Udspring i Majoritetsbeslutninger indenfor en snævrere Kreds af ledende Mænd, og derefter kritikløst anerkendes som sociale og politiske Sandheder af Mængden, der oftest instinktmæssig og uden forudgaaende objektiv Overvejelse deler sig efter de forskellige politiske Retninger — netop i vor Tid maa Bestræbelserne for at vække den Enkelte til kritisk Betragtning og personlig Vurdering af de sociale Foreteelser hilses med Glæde. Thi alene dette yder den bedste Betingelse for Personlighedens Udvikling gennem Sansen for kritisk og selvstændig Bedømmelse, der bedre end de let erhvervede autoriserede Anskuelser, kendetegner den Enkeltes og de Manges sande aandelige Udviklingstrin.

Saa tilsyneladende let det er at fremme et saadant Oplysningsarbejde møder det dog særlige Vanskeligheder, fordi det som oftest er i Modstrid med vedtægtsmæssig Betragtningsmaade og vanemæssig Tankegang. Det vil for lang Tid blive et lidet Faatal af Befolkningen, der vindes for disse Bestræbelser, fordi det altid er bekvemmere at lade andre tænke for sig end selv have Umagen derved. Med den Kendsgerning at der nu saavel i Europa som i Amerika findes en Række Selskaber og Institutioner, der ved Indsamling af det uhyre Materiale, der gennem Tiderne — og da navnlig i vor Tid — er tilvejebragt til Belysning af de sociale Tilstande som overhovedet den kulturelle Udvikling, viser den vaagnende Trang til selvstændig Erkendelse af Tidens store Spørgsmaal.

Ogsaa herhjemme ejer vi i Oplysningsselskabet „Det sociale Sekretariat og Bibliotek" en saadan Institution, der fra en ringe Begyndelse under en utrættelig og nidkær Leder har arbejdet sig frem til en efter danske Forhold betydningsfuld Position. — Dette Selskab virker — uafhængig af de politiske Partier — for at fremme social Fred og udbrede Kendskab til Vekselvirkningen mellem det aandelige Liv og de sociale Tilstande i Nutid og Fortid, fremskaffe Oplysninger om de sociale Idéer og Bevægelser, de liberale, socialistiske, kristelig-sociale, faglige, kooperative, retslige og sociale Retninger i vort eget og i andre Lande, — og om de Fremskridt, som disse Idéer betegner paa alle det praktiske Livs Omraader. Som et værdifuldt Led i Selskabets Arbejde for disse Formaal raader det over et Bibliotek af derhenhørende Værker, i Øjeblikket omfattende ca. 6500 Bind, der er i stadig Forøgelse, udgiver et velledet socialpolitisk Tidskrift „Samfundets Krav" og træder iøvrigt i Rapport til Offentligheden gennem Foredrag, Undervisning i Samfundslære og Fremskaffelse af Oplysninger om sociale Anliggender.

Selskabets Direktør er den kendte socialøkonomiske Forfatter Fernando Linderberg og dets Ledelse sammensættes af Repræsentanter for saavel Videnskaben, Højskolen, Literaturen, Statsskolen som Landbruget, Haandværket og Industrien. Saavel Staten som Frederiksberg Kommune, i hvilken Selskabet er domicileret (Sagasvej 14) yder det aarlige Understøttelser, og dets Medlemsantal, for Tiden ca. 2000, er i vedblivende Fremgang.

For de mange, der i vore Dage beskæftiger sig med socialpolitiske og økonomiske Spørgsmaal, byder Biblioteket en let Adgang til de fornødne Kildeskrifter og yder Sekretariatet beredvilligt ønskede Oplysninger. Men ogsaa de mange Andre, der af personlig Interesse søger at vinde Indsigt i Tidens sociale Rørelser, vil ikke henvende sig forgæves til „Det sociale Sekretariat og Bibliotek", der paa billig og bekvem Vis aabner sit Bibliotek for enhver Kundskabssøgende. — Derfor være denne Artikel tilegnet de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere.

Butikslukningsloven og den norske Medjhælperpresse.

En Artikel af Vilh. Hansen i „Handelsfunktionæren".

Vort norske Broderorgan „Handelsfunktionæren" offentliggør en større Artikel betitlet „Den danske Butikslukningslovs Tilblivelse" af nærværende Blads Redaktør. Artiklen, der er et Led i det tidligere omtalte Samarbejde mellem den norske og danske Medhjælperpresse, former sig som en Udredning af de Bestræbelser, der gennem Aarene er udfoldet for at opnaa lovfæstet Butikslukning i Danmark, og Forfatteren naar frem til sit Emne efter følgende Indledning:

„For noget over et Tiaar siden var Substantiverne „Handels- og Kontormedhjælper" og „Medhjælperreform" ukendt i dansk Sprogbrug. De skabtes af den Bevægelse, der rejst af en Haandfuld Butiksmedhjælpere, utilfredse med den gamle kjøbenhavnske Handelsforenings Ligegyldighed for faglige Anliggender, en Eftersommerdag i 1897 demonstrerede det sociale Spørgsmaals Tilstedeværelse indenfor Handelsstanden.

I mindre end et Par Aar havde Organisationsidéen fænget trindt om paa den jydske Halvø og 1900 grundlagdes „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger." Det gav ikke alene Korpsaand og det rette Fodslag under Fremmarschen, men uddybede de socialpolitiske Spørgsmaal, gav vore Maal fastere Form, Agitationen større Kraft og løftede Organisationsidéens Fane højt foran den unge, livskraftige Bevægelse.

Det ligger imidlertid udenfor denne Artikels Hensigt at føre norske Standsfæller gennem Kampens Tider med skiftende Med- og Modgang. Men det Reformspørgsmaal, disse Linjer gælder, kan følges tilbage gennem de rundne Aar, og har baade givet dansk Medhjælperbevægelse Art og Retning.

Her som i ethvert Land hvor Lønkøbmændene hejste Organisationens Flag, gjaldt det først Butiksmedhjælperne, og af deres Anliggender det, hvis Urimeligheder straks sprang i Øjnene: Arbejdstiden."

Den politiske Situation, der blev bestemmende for det første ministerielle Forslag og øvede afgørende Indflydelse paa den vedtagne Lov, anskueliggøres i følgende korte Rids:

„Det skete i 1901, at Venstre efter en mangeaarig Forfatningskamp trængte Højre bort fra Ministeriaburetterne. Venstre er Landbrugets Mænd, de Bønder, der i den sidste Menneskealder har gennemført en rationel Modernisering af Bedrifterne baade paa Marken som i Stalden, og hvis Industrialisering af Landbruget kendetegnes af de talrige Dampskorstene, som Andels-Mejerier og -Slagterier sender tilvejrs i det danske bølgeformede Lavland. Med det økonomiske Fremskridt og Bondestandens materielle Fremgang fulgte politisk Magtstilling og en skøn Dag stod Bondedemokratiet ved Statsskibets Ror, med en Landsbydegn fra et beskedent Kald i Landets fattigste Amt som Regeringschef.

Forhen var det de store Jorddrotter og Bureaukratiet, der satte Præg paa en karrig Sociallovgivning, nu blev det Bonden, der førte Ordet, og lagde det tungeste Lod i den socialpolitiske Vægtskaal".

Forfatteren skildrer endvidere Centralorganisationens Agitation for 7-Lukningen, paapeger Lovens Mangler og de enkelte Fremskridt, den har medført, samt slutter med nogle kritiske socialpoliske Betragtninger.

Efter hvad vi fra forskellig Side erfarer har Artiklen vakt nogen Interesse i ledende norske Medhjælperkredse, herom vidner blandt andet et Brev, som Redaktør Vilh. Hansen nylig har modtaget fra Kristiania-Kollegernes Førstemand, Fuldmægtig Chr. Dybwad, en Standsfælle med megen socialpolitisk Indsigt. Vi tillader os her at gengive et Uddrag af denne Skrivelse:

„Deres udmærkede artikel har tilskyndet os til at söke gennemført en lukningslov ogsaa her i Norge. Men vi vil vente med at fremkomme med forslag indtil vi kan støtte det paa resultaterne av den statistiske tælling over underordnede handelsfolks arbejdstid, lønsforholde etc. etc. som Norges statistiske centralbureau paa vor anmodning til vaaren sætter igang i en række af Norges byer.

Vort vidtstrakte land, hvor befolkningen lever under yderst forskellige livsvilkaar (tænk f. eks. paa Nordland med sin lyse sommer og mørke vinter) gør det mindre heldig at fastsætte en fælles lukningstid for det hele land, derimot tror vi at kunne faa stemningen op for en lov, som fastsætter en længst tillat arbejdstid for hele landet. Saken er som De forstaar endnu under utarbejdelse."

Conto pro diversi.

ÅGE HYLLESTED I NORGE.

Centralorganisationens Formand, der paa en Ferierejse i Norge i Efteraaret gæstede Kristiania, blev under sit Ophold i den norske Hovedstad interviewet af „Handelsfunktionæren", der i sit sidste No. bl. a. skriver desangaaende:

„Desværre var hr. Hyllesteds ophold her i byen saa kort, at det ikke blev anledning at faa arrangeret en sammenkomst, hvor vi alle av ham kunde faa en utredning av foreningslivet i Danmark. Dette er saa meget mere at beklage, som hr. Hyllested er en mere end almindelig fremragende mand paa organisationsomraadet, og endog sitter i sin hjemstavns, Esbjerg, formandskap. Heller ikke til en mere privat tilstelning, som hovedstyret indbød ham kunde han motta indbydelse".

Artiklen bringer en Række Oplysninger om vor Centralorganisation og fremhæver især Betydningen af vort — i Sammenligning med Normændenes — høje Kontingent.

Angaaende Medhjælpernes politiske Repræsentation udtalte H. ifølge Artiklen: „Var der nogensteds blandt medlemmerne en for politiken interesseret og habil mand, og han af et eller andet parti blev opstillet som rigsdagsmand, saa vilde forbundet (o: Centralorganisationen) ved agitation og pengehjælp støtte hans valg, likegyldigt hvilket parti han tilhørte".

„Heldigvis lovet hr. Hyllested" — slutter „Handelsfunktionæren" — „meget snart at komme igen, og da at holde foredrag for vore forbundsmedlemmer."

INGEN DISPENSATION.

Handelsforeningen i Maribo har paa et nylig afholdt Møde besluttet at meddele Byraadet, at man ikke ønsker nogen Art Dispensation fra den ved Loven fastsatte 8-Lukning.

CARL E. KEMP

der i lang Tid har været et aktivt Medlem af Odense-Afdelingens Bestyrelse og i kort Tid Formand for Afdelingen, har faaet Ansættelse i San Francisco. Herr K., der allerede er paa Vej til det fjerne Vesten, har sendt os en Hilsen og — ligesom det er Sædvane for de Kolleger, der drager paa Udenlandsfærd — bestilt „D.H.K.M.T." til sin nye Adresse i Kaliforniens Hovedstad. —

Vi beklager med Odense-Afdelingen Tabet af en i Organisationsarbejdet interesseret Kollega og en sympathetisk Skikkelse, og udtaler vore bedste Ønsker for Hr. K.s Fremtidsgerning i de fjerne Egne.

Fra Centralorganisationen.

Herning Handels- og Kontormedhjælperforening afholdt Lørdag den 24. Oktober sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Formanden, *Lind Jensen*, aflagde Beretning. Da han for et Aar siden overtog Formandshvervet, sad Foreningen i stor Gæld. Det var lykkedes at faa denne fuldstændig udbetalt. I Løbet af Aaret var der udfoldet nogen Agitation for 7-Lukningen. Endvidere var der bleven afholdt en Del Festligheder. — Formandens Beretning godkendtes ensstemmigt.

Kassereren, *Th. J. Nielsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der ligeledes ensstemmigt godkendtes.

Dereftes foretoges Valg af Formand og Bestyrelse. Bogholder Lind Jensen, under hvis utrættelige og energiske Ledelse Foreningen stadig er gaaet fremad baade kvalitativt og kvantitativt, genvalgtes med Akklamation som Formand. I Bestyrelsen kom Chr. Voldsgaard, Th. J. Nielsen, Peter Stavnstrup, Johs. Østergaard, M. Colstrup og Chr. Kampmann. Et af Bestyrelsen fremsat Lovændringsforslag, gaaende ud paa, at hele Bestyrelsen paa nær Formanden, der vælges for et Aar ad Gangen gaar af halvaarligt — vedtoges. Der nedsattes et Agitationsudvalg, bestaaende af Kontoristerne Stavnstrup, A. Hansen og E. Ravnholt. Annonceekspeditør (for D.H.&K.M.T.) blev Chr. Kampmann, og Balinspektør Mads Madsen.

Foreningen havde andraget Herning Sogneraad om Tilladelse til at benytte Mellemskolens Gymnastiksal to Gange ugentlig til Gymnastik. Denne Tilladelse var givet, og i Henhold hertil dannedes en Gymnastikforening med Chr. Voldsgaard som Leder. Yderligere dannedes en Sangforening med Alex Jensen og Colstrup som Ledere. — Generalforsamlingen, hvis til Tider ret livlige Forhandlinger helt igennem var præget af usvækket Interesse for den faglige Organisation og dens Anliggender, hævedes med et af M. Madsen udbragt og med begejstrede Hurraraab besvaret: Leve Centralorganisationen! P. S.

Kjøbenhavn Den nye Diskussionsklub fik en god Start ved Mødet den 3. ds. hvortil der var mødt adskillige Medlemmer. *P Schou* indledede om 8-Lukningsloven, og der fulgte nu en lang og livlig Debat, idet man samtidig fremdrog Muligheden fór en endnu tidligere Lukning. Resultatet var større Indsigt i den bestaaende Lov og et skarpt Ønske om dens Forbedring.

Ved næste Møde, som afholdes den 17. ds, vil vor Kollega, *H. P. Hansen jun.* indlede om „*Det nye Handelsministeriums Betydning for Medhjælperstanden*". Vi antager at mange vil have Interesse af at høre dette Emne uddybet og at fremsætte deres Anskuelse under Diskussionen. Mødet afholdes i Lokalet Cafe du Parc, Gyldenløvesgade Kl. 9 præcis.

Sorø. Fredag den 11. f. Md. afholdtes den halvaarlige Generalforsamling paa Hotel Postgaarden. Til Dirigent valgtes Fuldmægtig Brinch. Derefter aflagde Formanden Beretning for det forløbne Halvaar. Til Formand i Stedet for Gregersen, der forlader Byen, valgtes Foreningens tidligere Kasserer *H. Madsen*, og til Bestyrelsesmedlemmer valgtes Frk. *A. Kildeberg*, *N. Lange* (Genvalg) og *H. Hoüser*. Til Suppleanter valgtes Knud Severin og E. Stolpe og til Festudvalget valgtes Frk. A. Hansen, Frk. E. Christensen, Aage Sevel og E. Stolpe. Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: H. Madsen, Formand, Frk. Kildeberg, Kasserer, Hauge, Sekretær, N. Lange og H. Hoüser.

Aftenen sluttede med en vellykket Afskedsfest for D'hr. Gregersen og Christiansen. Hauge.

Rabatkuppons til **„Kasino"** kan erholdes ved Henvendelse til Kassereren Fr. Møller, Nørrebrogade 224.

Kolding. Afdelingen afholdt Møde d. 30. Oktober. Formanden bød Velkommen og meddelte, at det var Bestyrelsens Agt i Vinterens Løb at lade afholde forskellige Foredrag af underholdende eller belærende Art, og nærede man det Haab at disse Foredrag vilde vinde Tilslutning fra Medlemmerne. Byens sympatetiske og frisindede Sognepræst, Pastor Kiørboe holdt derefter et livligt og klart Foredrag om C. Hostrup, som han særlig skildrede som Studenternes Digter og omtalte især hans Hovedværk, Skuespillet „Genboerne"

Formanden bragte under Forsamlingens Tilslutning Pastoren en Tak for det udmærkede Foredrag.

Til denne Foredragsrække bedes Medlemmerne møde fuldtallig og præcis — med Damer.

Vejle. Ved et udmærket besøgt Medlemsmøde i den herværende Afdeling den 29. Oktober, talte Hovedbestyrelsesmedlem *N. C. Nielsen*, Kolding om Organisation.

Taleren skildrede i et $^3/_4$ Times Foredrag Organisationernes Oprindelse og Udvikling fra vore Forfædres Laug og Gilder, af mere eller mindre faglig Art, til de mere moderne nubestaaende rene faglige Organisationer; ligesom han ret indgaaende behandlede vor Sammenslutnings Begyndelse og Fremgang i det svundne Tiaar, trods de forskellige Splittelsesforsøg af saavel indre som ydre Art. Hr. N. C. N. sluttede med at forklare for og minde Medlemmerne om det store Gode som vor Arbejdsløshedskasse betyder for dem, og manede dem til trofast Sammenhold og Virke for vor Sag; samt udbragte et med rungende Hurraraab besvaret: „Leve Centralorganisationen".

Efter at Formanden, *Chr. Christensen*, havde takket N. C. Nielsen for Foredraget, udspandt der sig, under Formandens Ledelse, en lille Diskussion, som dog ikke var kendetegnet af nogen større Meningsforskellighed. Heri deltog, foruden Indlederen, Komris Rasmussen, Formanden og Bogholder Jens Johansen. Derefter hævede Formanden Mødet med en Appel til de tilstedeværende Medlemmer om at arbejde for fortsat god Tilslutning til Møderne. *Jens Johansen.*

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor:
Esbjerg.

Centralorganisationens Formand:
AGE HYLLESTED, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Kjøbenhavn: E. S. SCHIBLER, Sønderg. 25.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Esbjerg.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkontoret: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. Carl E. Kemp, Langelinie 9.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

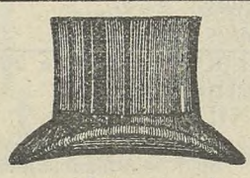
Carl Ferniss Telefon 1170.
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

LUX Odense Expresforretning.

Jean Surèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Handels- og Kontormedhjælperne
anbefales
Hirschsprung
Cigarer fra Howitz & Kattentid
Hein & Marsmann
samt Joh. Fr. Schalburgs anerkendte Mærker i **Vine & Spirituosa.**
Horsens Materialhandel,
C. THORSTENSEN,
Søndergade 28.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Kraghs Hotel
(Banepladsen)
Svendborg.
Nyt monteret, 1. Kl. Hotel, Værelser 1½-2 Kr.
Elektrisk Lys. Anerkendt Køkken.

Hotel Sct. Knud
Odense.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

JERNBANEHOTELLET Boulevarden 15
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Café og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

Landbrugslotteriet.
Salg af Sedler til 3die Serie er begyndt
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.
Fornyelsen slutter den 8. Oktober, fra hvilken Dag alle ikke fornyede Sedler vil blive bortsolgte.
Ialt 25,000 Gevinster + en Præmie til Værdi 1 Million 116,305 Kr.
1/1 Seddel 1,10, 1/2 Seddel 60 Øre.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Aarhus.*

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

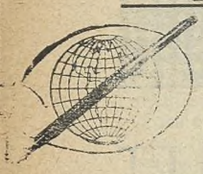
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,

Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.

MARINUS M. SCHULTZ,

Jomfruanegade 3. Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.

Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.

Tlf. Nr. 5.

1. Kl. Værksted for

Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, Houmeden 9

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Esbjergensere!

Husk **Casper Grandt,**

Skolegade 71.

Kolonial- og Delikatesseforretning.

- - - Stort Udvalg i Vin & Cigarer. - - -

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Torvegade 21. Randers.

Randers

Handels- og Kontormedhjælperforening

anbefaler sit

1. Klasses Pensionat

i Lokalerne, Vestergade 12.

Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns fotografiske Atelier

i Randers

bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.

Barber & Frisør.

Houmeden 4, Randers.

Anbefaler sig til D'hr.

Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS

anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Ciarer

fra **Johs. Kristiansen**

Gerritsgade 4—6, ligetor Nicolai Kirke

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.

1ste Klasses Skræderi.

Største Udvalg

i Hatte og Hue.

Den ved bedst!

hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i

H. JESPERSEN'S

Skotøjsforretning,

Slotsgade. Sorø.

Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i

DET RØDE HUS

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.

SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos

EMIL HANSEN, Slagelse

Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler

——— elegante—solide—letløbende ———

Gode Afbetalingsvilkaar.

Slagelse Cykle-Depot

Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.

Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af lærdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.

Christian Stahl & Nylander,

Gl. Torv, Slagelse.

Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANNS'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe

Kraver, Flipper,

Manchetter, Humbug,

Paraplyer etc.

Habitter leveres efter Maal

Den jyske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2. Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baume.

Skrivekursus

pr. Brev faas grundigt. Pris 10 Kr. Skriv til Lærer **Nielsen,** Møllergade 106, Svendborg. — **Rundskrift gratis** naar Kursus tages i Forretningsskrift.

STENOGRAFI.

læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Toldassistent, Stenografilærer **C. Spangsted,** Notér Adressen. Grenaa.

Den jyske Handelshøjskole.

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens* og *Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen

Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1. November.** — Fripladser søges inden **1. Oktober.** — **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor, Vestergade 8.** Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,

exam. Handelsskolelærer fra

„Die Händelshochschule zu Leipzig"

Aalborg Handelsgymnasium

1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.

J. F. Møller, cand. mag.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45

Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.

Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.

Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.

Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.

Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.

Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.

Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.

Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.

Kolding: Hr. Kommis R. A. Hansen Østergade.

Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.

Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.

Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.

Odense: Hr. Karl E. Kemp, Langelinie 9.

Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.

Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.

Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.

Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.

Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.

Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.

Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.

Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.

Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.

Svendborg: Hr. J. Mammen, Adr. Hansen & Co.

Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.

Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.

Vejen: Hr. Kommis S. Breund.

Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.

Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 14. November.

Udgivet af Centralorganisationen.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefaling r fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Christensen,
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Det staar urokkeligt fast som Klippen, man køber bedst og billigt i Flippen.

„Flippen"
er Vesterbros mest velassorterede
Kravats- og Herrelingeri-Magasin
anbefaler sig til det ærede Publikum.
Prima Varer.
Billige Priser. Altid Nyheder.
Ærbødigst
K. HINTZ, Istedgade 128.
Telefon Vester 376x. København.
Reglementerede Klubhuer (DIF) 4 Kr.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.
Absolut 1. Klasses fotografisk Etablissement, udstyret med alle Nutidens Krav paa Elegance. Vi anbefaler os til d'Hrr. Handels
Mundus Pedersen, Ryesgade 16. Telefon 2240

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,
kive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags
Bog- og Papirhandel
Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Husk
Ateliér CENTRAL
Helligkorsgade 16. Kolding.

Sølve Clement Z,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
Skræderforretning
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

AARHUS

Drik
Ceres
Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Køb
Hatte, Kasketter og
Huer
hos
Th. Jacobsen,
Buntmager
Nykøbing. M.

Skotøjsbørsen Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: **uopslidelige Saaler.**
Telefon 231

SKOTØJSFORRETNINGEN
= ALGADE 5 *anbefales*
d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigarer

La Renomme **Turf**
Amata **Flor de Cuba Regalia**
Reforma **Donna Anna**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama- **Livs-** **Elixir**
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,
Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Forlang
Salon-Pilsner
overalt.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt,

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 23. 1. December 1908. 8. Aargang.

Nye kommunale Lærlingevedtægter.

Den Modstand, der i sin Tid rejstes i Principalkredse mod Centralorganisationens Andragender til de kommunale Raad, om Indførelse af Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde, mærkes ikke længere eller i hvert Fald under mere afdæmpede Former end forhen. Beskyttelsen af den unge Arbejdskraft erkendes at være en Samfundssag, som baade Stat og Kommune maa overtage, og der har rundt om i Byraadene været Mænd, der med Forstaaelse og Varme har taget sig af dette Anliggende, saaledes at der allerede nu findes adskillige kommunale Vedtægter.

Blandt de seneste Resultater paa dette Omraade er Aalborg, hvis Byraad for nogen Tid siden har indsendt en Vedtægt til Approbation af Ministeriet. Vedtægten, der sætter Erhvervsgrænsen for Børn til 12 Aars Alderen, bestemmer endvidere, at unge Mennesker under 18 Aar ikke maa beskæftiges erhvervsmæssigt ved Handelsvirksomhed og Kontorarbejde i længere Tid end 10 Arbejdstimer pr. Døgn, og ikke i Tiden før Kl. 6 Morgen eller efter 8 Aften undtagen Aftenen før Helligdage og 14 Dage før Jul. De øvrige Bestemmelser svarer ganske til Punkterne i de i andre Byer indførte Vedtægter.

Det skal bemærkes, at Sagen ikke foranledigede synderlig Debat i Byraadet, efter at det nedsatte Udvalg nylig havde afgivet sin Betænkning. Et Principalforslag om at Bydrenge over 12 Aar maa ombære Pakker indtil Kl. 10 om Aftenen før Helligdage naaede end ikke til Afstemning. —

Mindre vidtgaaende har Hörsens Byraad været. Vor derværende Afdeling indsendte sidste Efteraar et Andragende, der henvistes til et Udvalg, som i afvigte Maaned forelagde Byraadet et Forslag til en Vedtægt, der for faa Dage siden er indsendt til Ministeriet. Horsens-Vedtægten ansætter Erhvervsgrænsen til 10 Aars Alderen, og nævner i Bestemmelserne for Handelslærlinge ikke Kontorvirksomhed, der dog i Praksis formentlig maa underforstaas ved „Handelsvirksomhed eller noget dertil hørende Arbejde“, Der angives intet Maximaltimetal men til Gengæld fastsættes Hviletiden fra Kl. 8 Aften indtil Kl. 7 Morgen.

Endelig skal nævnes at en lignende Vedtægt nylig er gennemført i *Ringsted*.

Centralorganisationens sidste Kongres sluttede sin Drøftelse af Lærlingespørgsmaalet med en Udtalelse, der bl. a. opfordrede Afdelingerne til overalt at søge gennemført kommunale Lærlingevedtægter. Denne Opfordring til vore Foreninger bør ikke lyde forgæves, thi Vedtægterne betyder ikke alene et praktisk Fremskridt, men forbereder tillige Vejen for den Reform af Lærlingevæsenet, der tilsigtes gennem en Revision af Lærlingeloven.

Den kommunale Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde bør derfor overalt, hvor den endnu ikke er indført, være en af vore Afdelingers Førsteopgaver, inden denne Vinter er forbi. — *Her er et af de Spørgsmaal, der til enhver Tid og i enhver By er moden til Løsning.*

Kontormedhjælpernes Arbejdsdag.

En af de væsentligste Grunde til Medhjælperens i Forhold til andre Fag mindre kulturelle Udvikling, er den lange Arbejdsdag.

Dette Spørgsmaal om Arbejdsdagen, som nu ved Kongressens Beslutning for Kontormedhjælpernes Vedkommende, skal stilles i første Række af de vedtagne Reformer, hvis Udførelse er planlagt til Arbejde indtil næste Kongres, er absolut et af de Spørgsmaal, som trænger til snarlig Gennemførelse. Naar det tidligere er paastaaet, at Kontormedhjælperen var den for vor Organisation mest sløve og uinteresserede Deltager, maa det tildels indrømmes, men der maa samtidig gives ham den Indrømmelse, der tilkommer ham, naar han paastaar, at hans Arbejdstid er saa lang, at han ofte efter endt Arbejde ikke kan bestille eller tænke paa meget andet end dette, at sove og spise, begge for den menneskelige Konstitution lige nødvendige Faktorer.

Jeg talte en Dag med en ung Kontormand, hvem jeg bebrejdede hans Uvirksomhed for vor Organisation, endskønt jeg vidste at hans Evner tillod ham et stort Arbejde for vor Sag; men efter at have talt med Vedkommende i ca. 1 Time fik jeg et andet Syn paa Sagen. Vedkommende er ansat paa et Kontor, hvor Arbejdstiden er fra 7 Morgen, da Telefonen aabnes, og til tidligst 8 Aften med 1 Times Middag. Forholdene ere saaledes paa dette Kontor, at Arbejdet for hver Dag skal gøres færdigt, hvad jo maa siges at være meget prisværdigt, men denne Ordning medfører meget ofte, at Arbejdstiden forlænges med 1 a 2 Timer. Da der i Forbindelse med Kontoret er en Detail-Forretning, er det nødvendigt, at Kontorpersonalet er der til denne lukker, og dette resulterer i, at Kontortiden om Lørdagen er til Kl. 10. Desuden arbejdes der paa Kontoret ca. 2 Timer hver Søndag Formiddag. Naar man dernæst betænker, at det er et virkeligt intensivt Arbejde udført under stærkt Pres for at blive rettidig færdig — Personalet var efter den unge Mands Forklaring saa begrænset som tænkes kunde — kan man kun have Grund til at beklage, at der i vor Tid virkelig eksisterer saadanne Forhold.

Efter at have faaet denne Forklaring, gik jeg bedrøvet bort, thi jeg vidste, at et Menneske i Besiddelse af Lyst, Evner og ærlig Villie paa Grund af den lange og tvungne Arbejdsdag var forhindret i at arbejde for sit eget og Tusinders Vel.

Nu maa Medlemmerne og Hovedbestyrelsen endelig ikke tro, at det er et særlig ondartet Tilfælde, jeg her fremfører. Nej aldeles ikke, der findes Hundreder og atter Hundreder af Kontormedhjælpere under samme Arbejdssystem, og jeg glæder mig umaadeligt til de statistiske Spørgeskemaer, som Hovedbestyrelsen agter at udsende, thi disse skulle tilfulde bekræfte denne min Paastand. Derfor lad ikke Dadel falde over den hidtil uvirksomme Kontormedhjælpers Hoved, han har saa sandelig ikke altid fortjent den. Viljen til at lægge sin Lod i Arbejdet for vor Sag er der ærlig og redelig, men Evnen er stækket gennem et Overmaal af Tvang, som ikke er en fri Borger i en fri Stat værdig. Nej, støt ham og vær med i Kampen for Reguleringen af den Arbejdstid, der i sin nuværende Form er en Hindring for alle Medhjælperes Dygtiggørelse og Udvikling under ubundne Former.

C. J.

Attentaterne paa Butikslukningsloven.

Siden vor sidste Omtale af de Forhandlinger, der har fundet Sted i forskellige Byraad Landet over vedrørende Undtagelsesbestemmelserne fra Butikslukningsloven, har dette Anliggende endnu været til Drøftelse i nogle Borgerraad.

Svendborg Byraad behandlede for nogen Tid siden et Andragende fra stedlige Cigarhandlere om at holde Butikkerne aabne til Kl. 11 Aften. Imidlertid var der kun liden Stemning for at imødekomme Andragendet, ligesom man mente at burde begrænse Undtagelserne til de to store Aarsmarkeder og Dyrskuedagen, men iøvrigt afvente de Forslag, der eventuelt vilde fremkomme fra de lokale Handelsforeninger.

Byraadet i *Nakskov* har ligeledes nylig behandlet et lignende Andragende fra ovennævnte Branche. Handelsforeningen behandlede Sagen paa et Møde, hvor ogsaa Medlemmer af Byens øvrige Handelsforeninger deltog; Mødet udtalte sig imidlertid med Enstemmighed mod den andragede Dispensation og Byraadet tog dette til Følge, idet Andragendet henlagdes.

Derimod har Byraadet i den lille sjællandske Købstad *Storehedinge*, stillet sig imødekommende overfor et af Handelsforeningen og Haandværkerforeningen indgivet Andragende om Butikslukning Kl. 11 paa Markeds- og Dyrskuedage, ved Gymnastikfester, politiske Møder og paa Valgdage. Man overlod til Byraadets Formand at give Tilladelsen i hvert enkelt Tilfælde.

Horsens Byraad har efter derom indsendt Andragende givet Bagermestrene Tilladelse til at holde Butikkerne aabne efter Kl. 8 paa Markeds- og Dyrskuedage, Rigsdagsvalgsdage og ved Slagteriets Generalforsamling. Byraadet ansaa sig ubeføjet til at give lignende Dispensation for Fastelavns Søndag og Mandag, ligesom man naturligvis maatte nægte Bagermestrene at holde aabent til Kl. 9 i Vintermaanederne.

Der vil endnu findes adskillige Byer, hvor Undtagelsesbestemmelserne ikke har været underkastet Byraadets Afgørelse og vi gentage derfor vor Anmodning til Afdelingsledelser og Korrespondenter i de paagældende Byer om at holde os underrettet om alt Nyt vedrørende dette Spørgsmaal.

Afdeling i Holstebro.

Efter et godt tilrettelagt Forarbejde af en ung, organiseret Kollega, Manufakturmedhjælper Carl Jensen, afholdtes Søndag den 15 Novbr. et Møde paa Hotel Postgaarden i Holstebro.

Carl Jensen aabnede og dirigerede Mødet.

Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding holdt et Foredrag om Sammenslutningens Betydning og gav en Oversigt over Centralorganisationens Historie og Udvikling til Dato, samt skildrede de Reformer som blev Fremtidens Arbejde at søge løst. Taleren sluttede med at citere de manende Ord af Teksten til

vor Medhjælper-Marsch: „Medhjælperstand, det være dig sagt o. s. v.“

Carl Jensen takkede under Forsamlingens Tilslutning Foredragsholderen og anbefalede varmt Kollegerne i Byen at starte en Afdeling, hvilket vedtoges efter en kort Diskussion og der blev nedsat et foreløbigt Lovudvalg.

Afdelingen tæller nu godt 20 Medlemmer og har valgt Carl Jensen til Formand.

Holstebro-Afdelingen, der i sin Tid maatte indstille Virksomheden, fordi der fattedes egnede ledende Kræfter, er hermed atter indtraadt blandt Centralorganisationens Afdelinger. Vi haaber at Foreningen hermed har overvunden Børnesygdommene og fremtidig kan regnes til de faste Led i vor Afdelingskæde.

Til Lykke med Starten! X

Conto pro diversi.

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNE OG ARBEJDSLØSHEDSKASSERNE.

Den kjøbenhavnske Harmoniforening „Handelsforeningen af 5te Juni 1864“ afholdt den 18. Novbr. et offentligt Møde for at agitere for sin Arbejdsløshedskasse, som Foreningen vil søge statsanerkendt, hvis man kan opnaa de for Anerkendelsen betingede 50 Medlemmer. En Del af vore kjøbenhavnske Medlemmer deltog i Mødet, og Talerne fra vor Side benyttede Lejligheden til at overtyde Forsamlingen om de ubetingede Fordele, som vor — Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedkasse — bød Medhjælperne fremfor Harmoniforeningens Projekt.

„Politiken“ resumerer sine Indtryk af Mødet i følgende Bemærkninger: „Der syntes i det Hele at være Stemning for at denne Forening — Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger — helst maatte tage Sagen op, da den er den mest udprægede Fagorganisation.“

Vi skal ikke undlade her at udtale vor Anerkendelse overfor Ledelsen af den ærværdige Harmoniforening, fordi den giver vore kjøbenhavnske Afdelinger en gunstig Anledning til at overtyde de kjøbenhavnske Medhjælpere om at de alene tjener deres Interesser ved at indmelde sig i Centralorganisationens Arbejdsløshedskasse!

Vi imødeser med megen Interesse Fortsættelsen af disse Agitationsmøder.

PRINCIPALERNE OG VOR ARBEJDSLØSHEDSKASSE.

Foranlediget af en Artikel i „Detailhandlerbladet“ har vor Formand Aage Hyllested tilsendt Bladet en Redegørelse for vor Arbejdsløshedskasses Virkemaade. — Hertil knytter Bladet følgende Kommentarer:

Lovene synes at tyde paa, at det denne Gang er lykkedes Centralorganisationen at finde den betryggende Form for en Arbejdsløshedskasse, og det er jo kun glædeligt, om Medhjælperne vil kunne indse Nytten af en saadan Hjælp, saaledes at de samles under Centralorganisationens Fane.

Vi Købmænd skal saavist ikke se skævt til, at vore Medhjælpere organiserer sig, thi rent bortset fra, at der selvfølgelig maa være samme Ret for Svend som for Mester, saa vil Organisationen blandt Medhjælperne tjene til at højne Niveauet hos disse, tjene til, at de unge Købmænd lærer at tænke selvstændigt over deres egne Sager, og at de lærer at forstaa Organisationens Betydning, saaledes at de, naar de selv etablerer sig, ikke staar fremmed overfor Organisationstanken.

SIDDEPLADSER FOR BUTIKSPERSONALET.

Det bekendte Galanteri- og Lædervarefirma Johs. Neye i Kjøbenhavn har indført Siddepladser for sit Ekspeditionspersonale. Denne Reform er ogsaa indført i Firmaets talrige Provinsfilialer.

Maatte dette smukke Exempel finde talrige Efterlignere.

CENTRALORGANISATIONENS LOVE

i den af Aalborg-Kongressen vedtagne Skikkelse medfølger dette No. af „D.H.K.M.T.“ og kan, som det vil ses, let fjærnes fra den øvrige Tekst og sammenfoldes til et Hefte, som intet af vore Medlemmer bør undlade at opbevare. Denne billige og bekvemme Distributionsmaade sker rigtignok paa Bekostning af Halvdelen af det sædvanlige Stof, men vi haaber fra Begyndelsen af det kommende Aar at yde vore Læsere rigelig Ækvivalent gennem den betydelige Udvidelse, som „D.H.K.M.T.“ fra dette Tidspunkt vil undergaa.

„Viel Geschrei und —“

Vi har modtaget følgende:

Aabent Brev til Hr. H. P. Hansen junr.

Jeg skylder Dem et Svar paa deres Spørgsmaal til mig paa Mødet i Haandværkerforeningen den 18. November. De spurgte mig, hvor jeg havde været i de senere Aar, da De ikke havde set noget til mig. Jeg svarede Dem ikke samme Aften, da Svaret ikke havde nogen Interesse for Mødets Deltagere, men kun for Centralorganisationens Medlemmer, og derfor fremkommer det her og lyder saaledes: Jeg er, hvor jeg altid har været, jeg behøver vel blot at fremkalde i Deres Erindring vort sidste Samvær den 1. August 1907. At jeg ikke længere er fremme i første Række kan vel ikke kaldes nogen Forbrydelse, og maa nærmest være en privat Sag. Grunden dertil er vist den samme, som gør sig gældende for Deres eget Vedkommende, De staar jo heller ikke længere i første Række. Jeg kan dog forsikre Dem, at mit Syn paa Organisationen er den samme som tidligere, hvad mine Udtalelser paa Mødet kan bekræfte. Til Slutning saa et Spørgsmaal til Dem Hr. H. P. Hansen, som gammel Medlem af 5. Juni: Var Deres sidste Tricks paa Mødet den 18. Novbr. Dem og Centralorganisationen værdigt? Deres *N. K. Nielsen.*

* * *

For straks at opnaa Afslutning paa den for vor Læsekreds — som det synes os — ret ligegyldige Polemik Hr. N.K.N., der er Leder af Handelsforeningen af 5. Juni 1864's Arbejdsløshedskasse, her indleder har vi givet Hr. H.P.H. jun. Lejlighed til efterfølgende korfattede Svar:

Jeg takker Dem meget for Deres Oplysninger. Det glæder mig at høre, at De stadig har det samme Syn paa Organisationstanken, som De ved tidligere Lejligheder har vist. Men kære Hr. Nielsen, hvorfor er De da med til at vække Splittelse? Hvorledes kan De i saa Fald paatage Dem Ledelsen af et Foretagende, der aldrig kan blive andet end et Konkurrenceforetagende til en Del — og en meget betydningsfuld Del — af Centralorganisationens Virksomhed? I dette Tilfælde forekommer det mig, De kommer i Modstrid med Dem selv.

Saa til Slutning skal jeg kun sige til Deres Spørgsmaal, at jeg personlig er meget veltilfreds med Mødets Afslutning og har jeg ogsaa den Mening, at Centralorganisationen kan være det. Iøvrigt kan jeg ikke indse, hvad det kan have med mit Medlemsskab i „5te Juni“ at gøre.

Deres

H. P. Hansen jr.

UNDERVISNING.

Aarhus Handelsskole.

Fredag den 30. Oktober samledes en Kreds af Repræsentanter for forskellige Organisationer indenfor Handelen samt Pressen. Denne Forsamling, som var fremmødt efter Indbydelse af Hr. Handelsskolebestyrer *Niels P. Nielsen*, Aarhus Handelsskole, talte blandt andre Repræsentanter for „Handelsforeningen af 1880“, „Kjøbmandsbladet“ og vor Afdeling i Aarhus.

Formaalet med denne Sammenkomst var dels Forevisning af Skolens nye store Lokaler paa Vestergade 8, dels Hr Nielsens Ønske om netop for denne Forsamling at udvikle sine Anskuelser angaaende Handelsskolesagen i Almindelighed og Undervisningen i Aarhus Handelsskole i Særdeleshed.

Hr. Nielsen holdt et udmærket og særdeles interessant Foredrag om selve Handelsskolesagen og sine Studierejser i Tyskland, og gjorde derefter Rede for sine fremtidige Planer, særlig med Hensyn til Aftenkursus i enkelte Fag. Disse Kursus, som nu er begyndt i Bogholderi, Vexellære og flere Fag, finder vi herved Anledning til at anbefale de Handels- og Kontormedhjælpere, som skulle ønske at udvide deres Kundskaber i disse Fag.

Efter Hr. N.s Foredrag samledes Deltagerne i Teater-Restaurationens Lokaler, hvor Hr. N. inviterede Deltagerne paa Smørrebrød, Øl og Kaffe. Ved denne Lejlighed blev der fra Deltagernes Side bragt Hr. N. en velfortjent Tak og Anerkendelse for den Energi og Interesse, han ofrer Handelsskolesagen.

Vor Afdelings-Formand i Aarhus, Hr. *Robert Petersen*, benyttede samtidig Lejligheden til at erindre D'Hrr. Principaler, som var til Stede om det berettigede i Medhjælpernes Krav om kortere Arbejdstid, og opfordrede de Tilstedeværende til at betragte dette Krav med Velvillie, fordi det ikke alene er berettiget men tillige en Nødvendighed for Medhjælperne, om de fremtidig skulde erhverve sig de Kundskaber og gen Uddannelse, som var nødvendig, og som Principalerne krævede. Hr. Robert Petersen anmodede derfor de tilstedeværende Principaler og Repræsentanter, om at støtte Medhjælpernes Krav om kortere Arbejdstid. *Autor*

Den jyske Handelshøjskole.

Den jyske Handelshøjskole i Aarhus, hvis Forstander er kgl. Translator *I. Henningsen*, begyndte den 1. November nye Kursus med c. 100 Elever, deraf 75 paa helaarigt Kursus. Saavel 1. Novbr. f. A som 1. Maj og 1. Novbl. d. A. er der oprettet en ny Klasse og Skolen, der nu har 6 Klasser — 4 paa det et-aarige, 2 paa det halvaarlige Kursus — har for T. det største Elevantal, den hidtil har haft. I indeværende Skoleaar — 1ste Maj 1908 — 30. April 1909 — har der til Dato været 144 Elever mod 108 i forrige Skoleaar.

Ansøgning om Statsunderstøttelse til Ophold paa Skolen fra 1. Maj 1909 indsendes til Indenrigsministeriet inden 15. Decb. d A. Ansøgningsskema faas ved Henvendelse til Skolens Forstander.

Fra Centralorganisationen.

Aalborg-Nørre Sundby *Søndag den 6. December 1908 Kl. 8 pr.* er der *Dilettantkomedie og Bal* for Foreningens Medlemmer med Damer i Klubben „Enigheden“s Festsal.

Kolleger, saavel kvindelige som mandlige, der ikke ere Medlemmer af Foreningen, kunne indføres ved et Medlem. Mange og store Overraskelser. Billetter á 1 Kr. pr. Deltager maa snarest rekvireres og erholdes ved Henvendelse til et af Bestyrelsens Medlemmer. Talrig Tilslutning forventes.

Festudvalget.

Kolding. Afdelingen afholdt Tirsdag d. 10. Novbr. i den store Sal paa Hotel Kronborg det andet af nogle længe bebudede Foredrag. Redaktør *Oscar Geismar* („Venstrebladet“) talte om Digteren Christian Winther. I det livlige Foredrag fremstillede han Christian Winther som den typiske danske — og særlig som den sydsjællandske Naturs Digter. Det overordentlig interessante og belærende Foredrag paahørtes med stor Interesse af Medlemmerne og deres Damer — og Tilhørernes Bifald viste, at Foredraget var falden i god Jord. Det vakte ogsaa i denne, man fristes til at sige „Nic Carterske Tidsalder“ noget behjælende i at høre om noget Dansk, og Hr. Redaktør Geismar kunde ikke have valgt et bedre Emne. Formanden Hr. N. C. Nielsen, takkede paa F.s Vegne Foredragsholderen, og bagefter stod den paa Kaffe nedenunder i de hyggelige Lokaler. *S. K.*

Kjøbenhavn. Ved den nye *Diskussionsklubs* Møde den 17. November, der var godt besøgt og forløb udmærket holdt Fuldmægtig *H. P. Hansen jun.* et interessant Foredrag om „Handelens Udvikling i det sidste Aarhundrede“ og paaviste hvilke Kræfter, der havde foranlediget Regeringen til at danne et Ministerium for Handel og Søfart. Foredraget efterfulgtes af en livlig Diskussion, der først afsluttedes ved Midnat.

Diskussionsklubben afholder sit næste Møde den *1. December Kl. 9* i Lokalet, Cafe du Parc, Gyldenløvesgade. Assistent *M. Christensen* indleder om *„Hvem tilhører Arbejderklassen“.*

Ved Mødet den *15. December* indleder Frøken *Elisabeth Jørgensen*

Samsø. Afdelingen afholdt Generalforsamling Søndag d. 15. Novbr. I Stedet for Formanden *Schultz*, Ballen og Kasserer *Mejlhede*, Onsbjerg (begge bortrejste) valgtes henholdsvis Kommis *Holtz*, Onsbjerg, og Kommis *W. Jensen*, Onsbjerg. Til Sekretær valgtes Kommis *Grue*, Tranebjerg. *Einar Grue.*

Vejen. Afdelingen afholder *Søndag d. 6 Decbr.* Em. Kl. 5 pr. sin *ord. halvaarlige Gereralforsamling* paa Hansens Hotel med følgende Dagsorden: Regnskabets Fremlæggelse. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. Valg af Formand. Eventuelt. Afdelingen lader i Vinter afholde Kursus i Tysk for Medlemmerne, hvortil der er ret god Tilslutning. *J. Breund*, f. T. Formand.

Forinden Plads søges hos Manufakturhandler **C. Lauritzen. Hjørring**, tilraades det at henvende sig til Hjørring Afd. Bestyrelse.

§ 1.

Samtlige i Danmark bestaaende Handels- og Kontormedhjælperforeninger, som arbejder paa Grundlag af de i §§ 2 og 3 nævnte Formaal, danner i Forening et Forbund under Navn af *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.*

Kolleger paa Pladser, hvor Afdelinger ikke findes, kan sortere direkte under Centralorganisationen.

§ 2.

Formaalet er at samle alle faglige Handels- og Kontormedhjælperforeninger i Danmark for ved Samarbejde at fremme og værne fælles Interesser samt søge at oprette Foreninger i Byer, hvor saadanne ikke findes. De til dette Formaals Opnaaelse fremkommende Byrder, samt Udredelsen af de nødvendige Pengemidler, er alle Afdelingerne pligtige at bære og udrede i Fællesskab af deres Kontingent til Hovedkassen.

§.

Endvidere er Formaalet at højne Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og aandelige Niveau, idet man af al Kraft vil arbejde hen til, at enhver Kollega faar det størst mulige Udbytte af sit Arbejde, og iøvrigt ved alle lovlige Midler søge at tilvejebringe bedre Forhold i alle Retninger indenfor Standen.

Dette søges naaet ved Tilvejebringelsen af bedst muligt statistisk Materiale, for paa Grundlag deraf at arbejde paa følgende Programpunkters Gennemførelse:

1. Bedre og bestemtere Lønninger
2. Extrabetaling for Overarbejde.
3. Kortere Arbejdstid.
4. Kost- og Logisystemets Afskaffelse.
5. Regulering af Lærlingevæsenet.
6. Samme Løn for lige Arbejdsydelse af mandlige og kvindelige Medhjælpere.

§ 12.

Formanden leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret og skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse til ham hurtigst muligt besvares. Han repræsenterer Centralorganisationen under alle Forhold og skal paa Opfordring af en Afdeling ogsaa repræsentere denne. Formanden fører Regnskabet, som afsluttes hvert Halvaar, 1. Januar og 1. Juli, og i revideret Stand forelægges de ordinære Hovedbestyrelsmøder. Afskrift af Regnskabet tilstilles de resp. Afdelinger.

Lønnen for de ved Centralorganisationen ansatte lønnede Tillidspersoner fastsættes ved hver Kongres.

Formanden stiller en af Hovedbestyrelsen til enhver Tid godkendt Kavtion. Eventuelle Udgifter i Anledning af Formandens Kavtion udredes af Hovedkassen.

§ 13.

Centralorganisationen tilstiller gratis hvert Afdelingsmedlem et Medlemsblad under Navn af „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende". Bladet skal udgaa mindst to Gange maanedlig og indeholde Meddelelser fra Afdelingerne og Centralorganisationen samt Beretning om Bevægelsen i Udlandet og iøvrigt beskæftige sig med alle andre Spørgsmaal, der kan have Interesse for Standen. Hovedbestyrelsen kan lade udgive Ekstranumre.

§ 14.

Redaktøren har det juridiske Ansvar overfor Presseloven og er berettiget til at ændre og om fornødent tilbagesende indleverede Manuskripter. Saafremt der opstaar Differencer mellem en Afdeling eller et Medlem og Redaktøren, kan Sagen henvises til Hovedbestyrelsens Afgørelse, naar vedkommende Afdelings Bestyrelse fordrer dette.

§ 15.

Kongressen er den øverste Myndighed i alle Anliggender (se dog § 16). Den sammenkaldes ordinært hvert andet Aar. Ekstra Kongres kan afholdes, naar $^2/_3$ af Afdelingerne eller Hovedbestyrelsen stiller Forslag derom. Ordinær Kongres indkaldes med 2 Maaneders Varsel.

§ 16.

Under ekstraordinære Forhold kan Hovedbestyrelsen lade foretage Urafstemninger blandt Centralorganisationens Medlemmer. Afstemningen foregaar ved Stemmesedler, der indsendes

til Hovedbestyrelsen indenfor Udløbet af den for Afstemningen fastsatte Tidsfrist. Stemmeferhed er afgørende for alle saadedes behandlede Forslag.

Kun derved kan en Kongresbeslutning annulleres.

§ 17.

Til Kongressen har enhver af de under Centralorganisationen indordnede Foreninger Ret til at sende en Repræsentant for hver 50 Medlemmer eller en Del deraf. Medlemstallet regnes efter sidste Maaneds Opgørelse. De direkte Medlemmer danner en Afdeling for sig og er som saadan repræsenterede paa Kongressen.

§ 18.

De valgte Delegerede til Kongressen skal være forsynede med et Mandat, der maa være underskrevet af vedkommende Afdelings Bestyrelse.

§ 19.

Rejseudgifterne (2. Kl. Jernbane og 1. Pl. Kahyt) til Kongressen afholdes af Hovedkassen, Diæterne 8 Kr. pr. Dag, derimod af Foreningen selv.

Hovedbestyrelsesmedlemmer er at betragte som selvvalgte til Kongressen (foruden de valgte Delegerede). Udgifterne til disse afholdes af Hovedkassen.

§ 20.

Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen, maa indsendes til Hovedbestyrelsen 4 Uger før Kongressens Afholdelse.

Intet Forslag kan nyde Fremme paa nogen Kongres, undtagen det er forelagt og anerkendt i Forslagsstillernes respektive Afdelinger. Herfra undtages dog Forslag, der er fremkomne fra Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsen kan ikke stemme om Godkendelsen af Virksomheden og Regnskabet.

§ 21.

Dagsordenen maa være Afdelingerne i Hænde senest 14 Dage før Kongressens Afholdelse. Den skal indeholde:

1. Prøvelse af Mandaterne.
2. Valg af Tillidsmænd.
3. Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres.

7. Afskaffelse af Helligdagsarbejde.
8. Indførelse af Voldgift til Afgørelse af Uoverensstemmelser mellem Principal og Medhjælper.
9. Indførelse af bedre hygiejniske Forhold paa Arbejdsstederne.
10. Lovbeskyttelse mod Konkurrenceklavsuler.

§ 4.

Som Medlem af Afdelingerne kan optages enhver saavel kvindelig som mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der er fyldt 18 Aar og ikke er Lærling.

§ 5.

Eksklusion af et Afdelingsmedlem kan foretages paa en ekstraordinær Generalforsamling i den respektive Afdeling, naar der kan fremføres gyldigt Bevis for at Vedkommende har modarbejdet Centralorganisationen og dens Program. Et ekskluderet Afdelingsmedlem kan paany optages efter et Aars Forløb, naar hans Afdeling og Hovedbestyrelsen finder tilstrækkelig Grund dertil.

§ 6.

Kontingentet til Centraloganisationen er 1 Krone pr. Maaned, hvoraf 50 Øre henlægges til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love. Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Hovedbestyrelsen har Ret til at udskrive Ekstrakontingent naar paatrængende Nødvendighed kræver det. Ingen Afdeling kan staa til Restance med Kontingentet til Centralorganisationen længere end 2 Maaneder, hvorefter den taber alle Rettigheder som Afdeling under denne.

Naar en Afdeling slettes paa Grund af Restance, kan den ikke optages paany, før Gælden er betalt.

Medlemmer, der sorterer direkte under Centralorganisationen, betaler kun Bidraget til denne.

Et Medlem kan overgaa fra en Afdeling til en anden uden at betale Indskud, naar der kan præsteres Bevis for, at Vedkommende har opfyldt alle sine Forpligtelser i den fraflyttede Afdeling.

§ 7.

Afdelingsmedlemmerne betaler, naar de er uden Engagement og under Militærtjeneste, kun Kontingent til Arbejdsløshedskassen.

§ 8.

a. Afdelingsformanden repræsenterer under alle Forhold sin Afdeling og fører med Sekretærens Hjælp al Korrespondance angaaende administrative Sager. Vedrørende principielle og vigtige Spørgsmaal skal Afdelingsformanden konferere med Centralorganisationens Formand. Hver Afdeling skal kvartalsvis indsende en kort Beretning til Formanden om Foreningens Virksomhed. Af alle Foreningsmeddelelser indsendes ligeledes et Eksemplar til Formanden.
b. Afdelingskassereren skal inden d. 20 i hver Maaned punktlig indsende Afdelingskontingentet til Hovedkassen samt Opgave over kontingentfri Medlemmer, og skal endvidere ved hvert Kvartals Slutning indsende en nøjagtig Oversigt over Afgang og Tilgang af Medlemmer i Afdelingen.

§ 9.

Centralorganisationen administreres af Hovedbestyrelsen, der bestaar af Formanden, Redaktøren og 7 af Kongressen dertil valgte Medlemmer. Hovedbestyrelsesmøde afholdes ordinært 2 Gange aarligt, i Februar og August. Hovedbestyrelsen tager under Ansvar for Kongressen Beslutning i alle Spørgsmaal (se dog § 23.)

Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte Næstformand og Sekretær samt 2 Medlemmer, der sammen med Formanden udgør Forretningsudvalget. Dette kontrollerer Formandens Forretningsførelse og afgør alle vigtigere løbende Sager. Det holder ordinært Møde hveranden Maaned. Formanden eller de to valgte Medlemmer kan naar som helst forlange Forretningsudvalgsmøde afholdt.

§ 10.

Hovedbestyrelsen erholder alle Rejseudgifter dækkede af Hovedkassen samt i Diæter 8 Kr. pr. Dag.

§ 11.

Hovedbestyrelsens Samtykke skal indhentes, inden Centralorganisationen kan behæftes med Gæld.

Samtlige Afdelingsformænd danner i Forening med Hovedbestyrelsen og Agitationsudvalgenes Formænd et Repræsentantskab. Det har ingen ordinære Sammenkomster, men kan indkaldes i særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden og vælger selv sin Forhandlingsleder.

4. Regnskabets Aflæggelse.
5. Valg af de i § 22 nævnte Tillidsmænd.
6. Eventuelt.

§ 22.

Kongressen vælger Formanden, Redaktøren og Hovedbestyrelsen med 7 Suppleanter, 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

§ 23.

Alene Kongressen vedtager Forandring i Lovene, hvilket sker med $^2/_3$ af de afgivne Stemmer.

Alle andre Sager afgøres ved simpel Stemmeflerhee.

En Delegeret kan møde med Fuldmagt til at stemme for andre Delegerede.

§ 24.

Kongressen vælger 3 Agitationsudvalg, et for Jylland, et for Fyn og et for Sjælland, medens i Kjøbenhavn Fællesbestyrelsen fungerer som Agitationsudvalg. Disse Udvalgs Opgave er at skaffe forøget Tilslutning til Centralorganisationen.

Udvalgene vælger selv deres Formænd, der tillige er Udvalgenes Kassererer, men Udvalgene kan ikke belaste Centralorganisationen med Udgifter uden forudgaaende Forhandling med Formanden.

Udvalgene skal stedse rette sig efter de Regler og Anvisninger, der kommer fra Hovedbestyrelsen, og skal kvartalvis indsende Beretning til denne angaaende Agitationen i de resp. Distrikter.

Udvalgenes Udgifter afholdes af Hovedkassen.

§ 25.

Afdelingerne kan kun udmelde sig af Centralorganisationen med 3 Maaneders Varsel. Udmældelsen stiles til Hovedbestyrelsens Formand og fremsendes i anbefalet Brev.

§ 26.

Disse Love træde i Kraft 1. Oktober 1908.

1908.

LOVE

for

Centralorganisationen

af

danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor:
Esbjerg.

Centralorganisationens Formand:
AGE HYLLESTED, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Sønderg. 25.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Esbjerg.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkontoret: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform for Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. Carl E. Kemp, Langelinie 9.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 ⊠ Albanigade ⊠ 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇
Telf. 1438 **Odense** Telf. 1438

LUX Odense Expresforretning.

Jean urèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

Handels- og Kontormedhjælperne
anbefales
Cigarer fra Hirschsprung Howitz & Kattentid Hein & Marsmann
samt Joh. Fr. Schalburgs anerkendte Mærker i **Vine & Spirituosa.**
Horsens Materialhandel,
C. THORSTENSEN,
Søndergade 28.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Hotel Sct. Knud
Odense.

JERNBANEHOTELLET Boulevarden 15
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Esbjerg*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14.* Kbhvn.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, Middelgade 6
(Hojskolehotellet)
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit
1. Klasses Pensionat
i Lokalerne, Vestergade 12.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns
fotografiske Atelier
i Randers
bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.
Barber & Frisør.
Houmeden 4, Randers.
Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Ciarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.
1ste Klasses Skræderi.
Største Udvalg

Den ved bedst!
hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Slotsgade. Sorø.
Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

HERNING

Husk M. KAMPMANNS'
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430.** HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.
Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

STENOGRAFI.
læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra Teldassistent, Stenografilærer C. Spangsted

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse

?

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis R. A. Hansen Østergade.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. Karl E. Kemp, Langelinie 9.
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Kommis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder C. Møller.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. J. Mammen, Adr. Hansen & Co.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis Lauritz Christensen.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 3. December

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1908. 8. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

AALBORG.
Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner

ENHVER FORRETNINGSMAND,
Kommis eller **Lærling, bør lære Lakskrift,** da det er Fremtidens **bedste** og **billigste Reklame.** Lakskrift læres smukt og tydeligt for **kun 3 Kr.,** iberegnet Lak, Pensler og Alfabet, vedføjet kyndig Vejledning (af den eneste virkelige Lærer i Lakskrift her i Danmark).
Talrige Anbefalinger fra Forretningsfolk hele Landet over. Beløbet kan indsendes i Frimærker, hvorefter alt sendes pr. Omgaaende eller mod Postopkrævning.
J. KRUSE, Lakskriftslærer, **Kolding.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Christensen, Vejle
Telefon 267.
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Det staar urokkeligt fast som Klippen, man køber bedst og billigst i Flippen.

„Flippen"
er Vesterbros mest velassorterede
Kravats- og Herrelingeri-Magasin
anbefaler sig til det ærede Publikum.
Prima Varer.
Billige Priser. Altid Nyheder.
Ærbødigst
K. HINTZ, Istedgade 128.
Telefon Vester 376x. København.
Reglementerede Klubhuer (DIF) 4 Kr.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Dansk Beklædnings Compgn.
STØRSTE UDVALG. BILLIGSTE PRISER.
Esbjerg — Kongensgade — Esbjerg.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

Rejsende
spiser bedst sin
Frokost
Middag
eller
Aften
Grand Hotel Aarhus.
Diner fra Kl. 1—5. Kr. 1,50.
Nymonterede Værelser fra Kr. 1,50.
Telefoner:
Kaféen 656. — Selskabslokalerne 915

Chr. AdlerSvanholm
Kongensgade 64
Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Fotografisk Atelier „Mundus" Aarhus.
Klassens fotografisk Etablissement, udstyret med alle Nutidens Krav paa Elegance. Vi anbefaler os til d'Hrr. Handels

SKIVE

Livsforsikringer
Ulykkesforsikringer
Brandforsikringer
Tyveri- & Indbrudsforsikringer
tegnes fordelagtigst ved

R. Sjørup Nielsen,
Skive. — Telefon 297.

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

KOLDING.

Chr. E. Krags
Bog- og Papirhandel
Telefon 377. KOLDING. Telefon 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Det bedste **Fodtøj** i **Kolding**
faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Husk
Ateliér CENTRAL

Sølve Clement Z,
Juveler & Guldsmed
Østergade 17. Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen
Skræderforretning
Kiretorvet 12. Kolding.
anbefales.

Ønsker De en 1. Klasses Cycle, da henvend Dem til
Jakob Brems, Kolding,
hvor De bliver bedst betjent.
NB. 1. Klasses Reparationsværksted.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

AARHUS

Drik
Ceres
Øl

NYKØBING, MORS

D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere anbefales at købe alt
Kravats
i **Manchethuset**
Særlig anbefales hjemmesyede
Krave- og Manchetskjorter.
NB. 1. Klasses Herreskræderi.
F. C. Rosted.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Th. Jacobsen,
Bundtmager
Nyköbing. M.
hos
Hatte, Kasketter og
Huer
Kob

Skotøjsbørsen Skive.
Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.

SKOTØJSFORRETNINGEN
ALGADE 5 anbefales
d'Hrr Handels- og Kontormedhjp.

Største Udvalg. Billigste Priser
1. Klasses Reparationsværksted.
Ch. Christensen.

Cafe „Standard"
JENS C. NIELSEN.
Telf. 265.
Jærnbanepladsen, Vejle.
Moderate Priser.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

C. W. OBEL'S
Cigarer
La Renomme **Turf**
Amata **Flor de Cuba Regalia**
Reforma **Donna Anna**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama- **Livs-** **Elixir**
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

Skrædderforretning.
Min Forretning anbefales og garanteres kun 1. Klasses Arbejde.
Meget stort Klædelager.
Leverandør til Varelotteriet.
P. Rigenstrup,
Skræddermester.
Esbjerg.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Lad Dem ikke narre.
Der findes ca. 20 Sæber, prydet med Navnet Xeroform; men hele Danmark véd, at kun Worning & Petersens **Xeroform** til 25 Øre er den eneste ægte.

From-Løvstrøm,
Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Forlang
Salon-Pilsner
overalt.

P. Hansens Bogtrykkeri

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 24. 15. December 1908. 8. Aargang.

Vore Arbejdsforholds Skyggesider.

De Ligegyldige og Ligeglade.

Den argeste af alle vore Modstandere er den gamle og bestandig overmægtige Fjende: Ligegyldigheden. Mod den Ligegladhed, som Flertallet af vore Standsfæller lægger for Dagen, naar det gælder en fornuftig og fremsynet Varetagelse af Standens og dermed af deres egne Interesser, staar nu som forhen Hovedkampen.

De Ligeglade finder naturlige Allierede i de Nølende, de, hvis Virke og Tanke præges af Halvhed, de der ikke vil være med til at saa, men derimod nok til at høste Resultaterne af vort faglige og socialpolitiske Arbejde, — og blandt dem finder man endog Folk, der ikke lader nogen Lejlighed ubenyttet til at forkætre os overfor Principalerne som urolige Hoveder.

De Ligegyldiges Allierede.

Blandt disse Samtidige, hvis Væsen er Halvhed, finder vi „Foregangsmænd", der under Organisationens Maske gør stræbsomme Forsøg paa at forkludre Medhjælpernes Forstaaelse af deres sociale Stilling og de Midler, der skal benyttes for at bedre vore Kaar. Ad Krogveje søger disse Folk at naa hvad der ikke vilde lykkes dem i aaben Styrkeprøve med os: At forhale Medhjælpernes faglige Sammenslutning i en stor, hele Landet omspændende Organisation.

Blandt disse, vore halvt eller helt skjulte Modstandere, staar „Handelsforeningen af 5te Juni 1864", hvis faglige Standpunkter er ligesaa uklare som dens Adkomst til at varetage Medhjælperinteresser er tvivlsom, i første Række. Og ligesaa betydningsløs for virkelige faglige Reformer er den af Principalerne afhængige kjøbenhavnske Isenkrammedhjælperforening, de faa isolerede Lokalforeninger, der føre en Skyggetilværelse i enkelte Provinsbyer, og hvis Medhjælpernavn maa giver Husly for Folk, der ofte tilhøre ganske andre Erhverv end Handels- og Kontorfagene.

Vore aabenlyse Modstandere.

Mere aabenlys, men ogsaa naturligere, er den Modstand vi møder fra Principaler, der anser det for en uomtvistelig Ret at behandle deres Medhjælpere daarligt, modarbejde Organisationsretten, og kategorisk overtræde de Beskyttelsesbestemmelser som Lærlingelov, Lærlingevedtægter og Butikslukningslov, omend i kun ringe Grad, yder deres Medhjælpere og Lærlinge.

Interessemodsætninger og Forstaaelse.

Anderledes stiller Sagen sig med de Principaler, der ikke alene erkender Medhjælperorganisationens Berettigelse, men ogsaa møder vort Reformarbejde med Forstaaelse eller endog med Sympati. Man kommer ikke udenom, at der altid — selv overfor denne Principalkategori — vil findes Interessemodsætninger mellem Principal og Medhjælpere. De to Faktorer i Arbejdsforholdet staar jo overfor hinanden som Køber og Sælger af Arbejdskraft, og selv dem, der raaber højest om Harmonien mellem Principal og Medhjælper, maa indrømme, at der som Regel maa raade forskelligartede Interesser med Hensyn til Ordningen af Arbejdsforholdets Anliggender. Men ogsaa mellem Køber og Sælger maa der almindeligvis findes Interessemodsætninger, uden at derfor Detaillisten betragter Grossisten af hvem han køber sine Varer, som sin naturlige og svorne Fjende. Det ligger i den førstes Interesse at købe saa billigt som muligt, medens det for Grossereren gælder at sælge paa den fordelagtigste Maade. Og disse Grossisters og Detaillisters modsatte Interesser vil saaledes i Praksis almindelig udjævnes uden dybere Konflikter, naar man fra begge Sider møder med god Vilje til at komme ud over Modsætningerne.

Forhandlingsvilje og fagligt Fremskridt.

Paa samme Vis kan mangt et Spørgsmaal vedrørende vore Arbejdsforhold finde fordelagtig og fredelig Afgørelse gennem Forhandling og Overenskomst mellem Principal- og Medhjælperorganisationer. Saaledes er jo netop 7-Lukningen naaet til Gennemførelse, og der er Mulighed for at man med god Forhandlingsvilje kan naa videre ad den sammn Vej. — Her vil de fremskuende og socialttænkende Principaler vise sig forhandlingsvillige, de der anerkender Organisationens Berettigelse og sociale Betydning, og som i de, paa Grundlag af gensidig Overenskomst opnaaede Forbedringer, med Rette øjner den sikreste Garanti for ordnede Arbejdsforhold.

Vi maatte være daarlige Taktikere og kun slet forstaa at varetage vore Standfællers Interesser om vi ikke hellere ønskede at regne disse Principaler blandt vore Venner end henføre dem blandt vore Modstandere. Thi det er ikke Centralorganisationens Hensigt at vende sig mod de Principaler, der gagerer deres Medhjælpere anstændigt, overholder en rimelig Arbejdstid, opretholder velordnede Arbejdsvilkaar og iøvrigt iagttager de gældende Love og Vedtægter; thi her kan gensidig Forstaaelse bringe langt større Fordele for begge Parter end gensidige Stridigheder.

Centralorganisationen og de daarlige Arbejdsgivere.

Imidlertid maa det ikke glemmes, at der findes Principaler, der optræder som vore uforsonlige Modstandere, fordi de netop i Centralorganisationen erkender en Fare for Opretholdelsen af Tilstande, der staar i Modstrid med Ret og Billighed. At disse Folk er Modstandere af Medhjælpernes Organisationsret er i og for sig en ligesaa naturlig Sag som at Medhjælperorganisationen fortrinsvis er beregnet paa at bringes til Anvendelse imod dem.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" er den eneste Medhjælpersammenslutning her i Landet, der er fuldkommen uafhængig af Principalerne. Derfor er det naturligt, at den under alle Forhold varetager Medhjælpernes Interesser og skaanselsløst afslører og kritiserer de slette Arbejdskaar, der i mange Tilfælde bydes Standens Medlemmer.

„D.H.K.M.T.s" Opgave.

Som ofte paapeget ligger der netop her en betydningsfuld Opgave for vort Organ. De Forsøg, der har været gjort paa dette Omraade, har ikke været uden Betydning. Vore i sin Tid under Enquètens Form offentliggjorte Artikler om Lærlingeforholdene og — ikke mindst — om Kost- og Logisystemet kastede et grelt Lys over disse Sider af Medhjælpernes Arbejdsforhold, og vakte Opsigt og Interesse ogsaa udenfor Medhjælpernes Kreds.

Kritik af Arbejdsforholdene.

Denne Del af vor Tidendes Opgaver bør fortsættes og udvides. Som Organ for Medhjælpernes faglige Interesser er „D.H.K.M.T." netop det rette og eneste Forum for Karakteristik af de Skygger, som de hyppigt forekommende daarlige Arbejdsforhold kaster over Medhjælperstanden. Det er paavist tidligere og skal atter fremhæves, at denne for Bladet saa vigtige Opgave aldrig løses tilfredsstillende uden Medlemmernes Samarbejde med Redaktiónen. — Centralorganisationens Medlemmer maa lære at indse Fordelen ved at eje et selvstændigt Organ, der, naar det anvendes med Omsigt i Agitationen, kan blive et endnu bedre Kampmiddel i Organisationens Tjeneste. Aar ud og Aar ind raader de samme meningsløse Tilstande omkring paa Lagre, i Butikker og paa Kontorer Skamløse Lønningsvilkaar, mange og ubetalte Overtimer, usle Boligforhold, kontraktmæssig Udnyttelse af Medhjælperne gennem Konkurrencebestemmelser, der hindre os i at forbedre vor Stilling indenfor de enkelte Forretningsgrene, Lærlingeudklækning og Lærlingeudbytning, personlige Overgreb af Principaler mod deres Medhjælpere og Lærlinge, samt Overtrædelse af de for disse gældende Love og Vedtægter, — alt sammen Foreteelser, der forekomme i Mængde, men netop paa Grund af deres Hyppighed i de færreste Tilfælde vækker Opmærksomhed endsige Indignation og Protest hos andre end dem, der rammes

af Uretfærdigheden, og som endda oftest føler sig for isolerede og afhængige til at tage kraftigt til Genmæle.

Men her er det, at Medhjælpernes eget Organ maa tale Medhjælpernes Sag gennem saglig Klarlæggelse af alle disse Overgreb. Fra vore Spalter skal Kritiken fremsættes og Protesten mod disse uværdige Tilstande rejses.

Kritikens Art — ingen Overdrivelser

Mange af vore udenlandske Broderorganer har forlængst optaget disse Anliggender til systematisk Behandling under særlige Afsnit, og kaster derved skarpe Strejflys over Medhjælpernes sociale Stilling — Advarsler for de paagældende Principaler, en Appel til Medhjælpernes Standsbevidsthed, samtidig med at Offentlighedens Opmærksomhed henledes paa Skyggesiderne i Arbejdsforholdene indenfor Handels- og Kontorfagene.

Naturligvis maa disse Skildringer udelukkende give et Billede af de virkelige Forhold uden nogen Art Overdrivelse. Thi uden at de er i nøje Overensstemmelse med Virkeligheden vil de følgelig faa en ganske modsat Virkning end den tilsigtede. Den ingenlunde nemme Opgave, der paahviler en Fagskriftsredaktion, at skelne Klinten fra Hveden, kan imidlertid lettes derved, at de lokale Tillidsmænd i Tvivlstilfælde undersøger de kritiserede Forhold før disse komme til Offentliggørelse i Bladet.

En Afdelings-Opgave.

Vore Afdelinger bør ikke lade denne nye Opgave upaaagtet, thi det Arbejde, der paa dette Omraade udføres, vil som paavist bære Frugt i mere end én Henseende. Under de forhaandenværende Forhold vil det være et Middel til at afhjælpe de paatalte Brøst, ligesom det saaledes indsamlede Materiale kan finde virkningsfuld Anvendelse i den lokale som Centralorganisationens Agitation, og levere uomstødelige Beviser for vore Reformkravs Berettigelse og Nødvendigheden af, at Handefs- og Kontormedhjælperne slutter sig til Standens faglige Sammenslutning: Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Hermed være dette vor Tidendes nye Virkefeldt i den nye og udvidede Aargang anbefalet til Afdelingsledelsernes og Medlemmernes bedste Agtpaagivenhed.

Kvinders Optagelse i vor Organisation.

Enhver Ting her i Livet har sin idéelle og sin praktiske Side, og som de praktiske Mennesker vi organiserede Medhjælpere burde være, maa vi ofte lade den idéelle Syns- og Betragtningsmaade give Plads for den praktiske.

Naar jeg sluttede min Artikel i nærværende Blads Nr. 21 med den Bemærkning, at saalænge vi ikke har Kvindelærlinge-Spørgsmaalet løst paa en tilfredsstillende Maade, maa vi i vor Organisation optage enhver ved Faget beskæftiget Kvinde, der er fyldt 18 Aar, uden Hensyn til om hun har arbejdet der et eller tre Aar, — da var jeg intet Øjeblik i Tvivl om at møde Modstand. Jeg maa indrømme, at Hr. Jens Johansens Tanker sér kønne og rigtige ud paa Papiret og komme Idealet nær, men i Praksis tror jeg ikke, de vil faa nogen Betydning.

Vor Organisation er jo nu snart mange Aar gammel, og i den Tid har vi kæmpet for at faa Tag i de danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Vi har søgt at løse forskellige Opgaver til vor Stands Vel, med og uden Resultat, men man vil indrømme mig, Kvinderne har være behandlet stedmoderligt, deres Kaar har vi ikke rørt en Finger for at forandre. Det være ikke sagt til Forklejnelse for Centralorganisationens Arbejde hidtil, og jeg er den første til at indse, hvor uhyre vanskelig en Sag det er, først og fremmest fordi det store Gros af kvindelige Medhjælpere er saa blottede for ethvert Begreb om Standsfølelse og Selvstændighed. Som sagt, vi byder ikke den kvindelige Medhjælper meget.

Vi har et Programpunkt, der siger „Lige Løn osv.“ Skulde det i Forbindelse med vor Arbejdsløshedskasse bevæge en og anden ung Pige til at slutte sig til vor Fane, — vi behøver vist ikke at frygte for, at der skal blive Stormløb, — ja da vilde det eftet mit Skøn være i højeste Grad uklogt at nægte dem Optagelse, dersom de ikke kan medbringe fyldestgørende Attest for at have arbejdet ved Faget i 3 Aar. Det vilde være uklogt, mener jeg, for det første fordi vi har Brug for saa mange som muligt; jo større vort Medlemsantal er, desto snarere naar vi de Maal, vi har sat os. For det andet vil det være at berøve Organisationens Kasse en Indtægt, hvilket Moment vi ej heller maa se bort fra, og endelig kunde der jo være en lille Jeanne d'Arc blandt dem vi saaledes viser bort, og hende har vi endnu mindre Raad til at undvære.

Jeg har bestræbt mig for at forstaa, hvordan Centralorganisationens Risiko skulde blive forøget ved at vi optager kvindelige Medhjælpere uden Hensyn til Anciennitet, men det er ikke lykkedes for mig, — tvertimod. Enhver mandlig som kvindelig Medhjælper skal jo være Medlem af Kassen i to Aar, før der kan være Tale om nogen Understøttelse, de betaler det samme Bidrag, og er underkastet de samme Love. Organisationens Risiko er uden Tvivl større overfor den mandlige Medhjælper, fordi han oftere skifter Plads, og derved hyppigere bliver ledig, end den kvindelige Medhjælper, der allerede har arbejdet ved Faget i to og eventuelt flere Aar.

At de unge Piger med 25 à 30 Kr. maanedlig Løn skulde komme i Flok og Rad og melde sig ind i vore Afdelinger, alle besjælede af den samme Tanke, at de om 2 Aar kan tage sig en Sommerferie paa 3 Maaneder og faa det samme i Understøttelse som de nu har i Gage, kan vist ikke være Hr. Johansens Mening — selvom Hr. J. har nok saa mistænksomme Meninger overfor den Art kvindelige Medhjælpere, saa tror jeg dog ikke, han vil beskylde ret mange af dem for at se 2 Aar ind i Fremtiden.

Det er altsaa ikke dem vi behøver at være bange for. Tilbage staar derfor kun de kvindelige Medhjælpere, hvis Hensigt det er engang at komme til at tjene til Livets Ophold, og som har indset det rigtige i at slutte sig til den Bevægelse, som engang kan blive til deres eget og Standens Vel. Nægter vi dem nu Optagelse, naar de ikke kan præstere Attest for 3 Aars Arbejde, ja da styrker vi dem i den Opfattelse, som er saa overordentlig almindelig, og som Gang paa Gang har mødt mig, naar jeg har agiteret blandt kvindelige Medhjælpere, „at den Organisation kun har til Hensigt at lukke Kvinderne ude“.

Hvis vi havde en fast og bestemt Læretid, ja da var Sagen jo saa ligetil. Nu derimod maa vi søge at handle som vi synes det mest praktisk og som det bedst kan tjene vor Organisation og vor Stand til Gavn.

Johanne Berg.

Lukkeloven og det Viborg Byraad!

D. 18. Novbr. afholdt Viborg Byraad ordinært Møde. Der var bl. a. indkommet Andragende fra Handelsforeningen om, at der maatte blive givet Dispensation fra 8-Luknings-Loven ved særlige Lejligheder, og at det blev ordnet saaledes, at Dispensationen kunde gives med kort Varsel.

Vor Formand for Viborg-Afdelingen refererer:

Købmand Wændelin (Højre) motiverede Andragendet. Han oplyste, at det var Tilladelse til at holde Butiker og Lagere aabne efter Kl. 8 Aften paa Markedsdage, Festdage og ved lignende Lejligheder at man ønskede. Handelsforeningen ønskede, at den med kort Frist kunde faa Byraadet i Tale, enten ved, at Borgmesteren eller et fast Udvalg bemyndiges til at træffe Afgørelse, naar Foreningen henvendte sig med Andragende om Dispensation fra Loven for en enkelt Aften.

Formanden takkede for Tilliden, men vilde nødig overtage Hvervet; Enkeltmand vilde være stærkt udsat for Kritik; det maa hellere overlades til et Udvalg.

Skrædermester Carl C. Petersen (Socialdemokrat) fandt det ikke rigtigt, at Handelsforeningen gennem et Andragende om Dispensation søgte at hæmme Loven, der var bleven hilst med Glæde af mange Handlende og Medhjælperne. Før Loven kom, var der Principaler som ikke skaanede deres Folk, der dog nu var en Smule beskyttede. Tal, vidste, at der var de Købmand, der ønskede, at Byraadet vilde sige Nej til det foreliggende Andragende. I hvert Fald — ræsonnerede de — burde Byraadet ogsaa, hvis det gav Tilladelsen, betale deres forøgede Lysforbrug.

Nu har vi faaet Lovbestemmelsen og det er uheldig at svække denne i dens Virkninger. Jeg foreslaar at henlægge Andragendet.

Formanden: Loven giver jo Anvisning paa Undtagelser, men de bør selvfølgelig indskrænkes til Minimum.

Wændelin: „Viborg Købmand har altid stillet sig velvillige overfor en frivillig Lukning (!), og man kan ikke med

Inogen Grund nu beskylde dem for at ville misbruge Lukkeoven. (!)

For at undgaa Misbrug har Handelsforeningen modsat sig, at Cigarhandlere faar Lov til at holde aabent efter Kl. 8.

(Vel af den Grund, at Foreningen var bange for, at de smaa Detaillister vilde indgaa med Andragende om Dispensation, muligvis faa denne, og saa sælge løs om Aftenen efter 8 til stor Forargelse og Misundelse for de større Købmænd! Ja! Brødet er smaat i Danmark!)

Viborg Handelsforening har holdt Møde om den foreliggende Sag og der enstemmigt vedtaget Andragendet. Ved store Møder, hvor der kommer mange Folk til Byen, kan saadanne ikke altid, f. Eks. ved Missionskredsmødet i forrige Maaned, faa gjort deres Indkøb inden Kl. 8, særlig ikke, naar Møderne holdes om Aftenen. Disse Missionsfolk kom først fra Møde Kl. 8½ om Aftenen, og man kan da ikke lade dem staa paa Gaden.

Carl Petersen: Naar Handelsstanden har arbejdet for Ottelukning, skulde den ikke, nu da vi har faaet Loven, arbejde bort derfra.

Landboerne har jo gjort deres Indkøb længe før den Tid paa Aftenen, og desuden, naar Klokken er 8, er det Togtid, og de skal tænke paa at komme hjem. Tal, vilde ikke støtte Andragendet.

Bagerm. Christensen: Skønt Bagerne er dem, hvem Lukketiden gaar mest ud over, er vi dog glade ved Loven. Han kunde anbefale at imødekomme Andragendet, det var vel ikke Meningen at jage Køberne fra Byen.

(Med Hr. C.s Logik er det smaat bevendt! Det ene Øjeblik udtaler han, at Bagerne ere glade ved Lovene, for det næste Øjeblik at ville støtte en Dispensation fra samme!)

Købmand Wændelin takkede ironisk Petersen for den Opmærksomhed han viste Handelsstandens Medhjælpere.

Det var ikke Handelsstandens Ønske at misbruge Loven (men dog at bruge den!) Dispensationen ønskedes kun under tvingende Nødvendighed.

Fabrikant Krogh gjorde flere mislykkede Forsøg paa at faa Sagen henvist til et Udvalg af Handelsstandens Repræsentanter! Forlaget fremkom dog i en saadan Form, at ingen tog videre Notits deraf.

Kørmand Fr. Andersen fastslog, at en Afstemning om at give Dispensation eller ej var betydningsløs. Man kunde ikke forhindre Handelsforeningen i at komme igen i Morgen med Andragende om Dispensation for en bestemt Dag.

— — —

Ved Afstemning om Princípet: Dispensation for „tilfældige store Dage" stemte næsten alle Medlemmerne for, medens Carl Petersen ene stemte imod.

Handelsforeningen skal henvende sig til Kasse- og Regnskabsudvalget, hvori efter Sigende Fabrikant Krogh skal befinde sig. Den skal afholde Omkostningerne ved Publikationen, og Andragendet skal indgives 3 Dage, forinden Dispensationen ønskes.

— — —

Sagen synes hermed at være i god Gænge. Byraadet indvilliger i, at Principalerne herefter maa benytte Medhjælpernes, Lærlingenes og Bydrengenes Arbejdskraft uden Vederlag, naar det ærede Raad, gennem Regnskabsudvalget finder for godt at give Dispensation.

Medhjælperne ved nu, hvad de kan vente sig fra Handelsforeningens Side.

En Ting fremgaar klart af Referatet, nemlig det, at d'Hrr. Wændelin, Krogh og Christensen ikke har opfundet Krudtet. Derimod er Intelligensen nok saa stor, at de kan finde paa at sætte en Tændstik til. *A. C.*

Dagblad og Fagorgan.

Et norsk Medhjælper-Dagblad.

Alle betydelige Medhjælperorganisationer har indset den overordentlige Fordel, det byder at eje et Organ, der kan virke som Bindemiddel mellem Medlemmerne, samtidig med at det gennem agitatoriske og organisatorisk-oplysende Artikler bringer Organisationstanken ud til Standsfællerne i hver Krog indenfor sit nationale Omraade.

Disse Medhjælperorganer, der nu udkommer paa alle Kultursprog og i alle økonomisk fremskredne Lande, har hidtil udelukkende tilhørt den periodiske Presse, og fremtræder altsaa som Uge-, Fjortendags- eller Maanedsblade. Selvfølgelig er dette baade den naturligste og mest hensigtsmæssige Form for et Fagskrift, der ikke bør hige efter at bringe Bud om Døgnets aktuelle Begivenheder, men tværtimod strængt begrænse sig til sine egentlige Emner, og underkaste de vigtigste af disse den grundige og indgaaende Behandling, der almindelig ligger udenfor et Dagblads Virkemaade.

Derfor kan det næppe fejle, at man indenfor den internationale Medhjælperpresse med baade Undren og Skepsis vil følge det Experiment, som det unge, norske Landsforbund nylig har foretaget. Det drejer sig nemlig om intet mindre end Udgivelsen af et Dagblad.

Landsstyret har købt „Kristiania Dagsavis", eller vel rettere arrangeret sig med dette Dagblads Udgivere, saaledes at Bladet herefter optræder som Forbundets Organ. At dømme efter de Numre, der er tilgaaet os, staar Bladets redaktionelle Værd imidlertid ingenlunde i noget rimeligt Forhold til dets Størrelse — det fremtræder som et udpræget Annonceforetagende — ligesaa lidt som dets Behandling af Medhjælperspørgsmaalet giver det synderlig Værd som Pionér for moderne Medhjælperbevægelse. Hensynet til Principalerne, der gennem deres Avertissementer bærer Bladet oppe, synes allerede paa Forhaand at skulde undergrave dette Medhjælperdagblads organisatoriske Betydning.

Som rimeligt er hersker der ejheller idel Tilfredshed med Landsstyrets — som det synes — noget uovervejede Beslutning. Navnlig Kristiania-Foreningerne, der som tidligere omtalt, tæller nogle af norsk Medhjælperbevægelses bedste og mest intelligente Mænd, stiller sig ubetinget afvisende overfor Dagblad-Experimentet. Vort Broderorgan „Handelsfunktionæren" i Kristiania skriver bl. a.:

„Man har tydeligvis fundet det sikrest at la saken utenfra komme over de „sølle" kristianiagrupper og deres medlemmer som et fait acompli og saa stole paa at den kraftige agitation og loyalitetsfølelsen nok vil bære den frem uten alt for mange ubehagelige knubs til de selvkloke eneraadende styremedlemmer.

Saa letvindt vil dog ikke saken løpe av.

Den overlegne maate, hvorpaa landsstyret har behandlet kristianiagrupperne og deres mænd har ikke styrket samholdet og solidariteten.

Vel er det saa, at kristianiagrupperne ikke er det samme som landsforbundet, men vi tar ikke fejl naar vi sier, at kristianiaforbundet er landsforbundets rygrad, og at en ubetinget tilslutning fra Kristiania er livsbetingelse for landsforbundet.

Set i lyset av dette er landsstyrets optræden mildest talt uklok og vi vil haape, at den avgjørelse, landsstyret har tat, ikke vil ha forbundets sprængning tilfølge og paa det alvorligste vil raade de grupper og enkelte medlemmer, som gaar med sprængnings- eller utmeldelsestanker at slaa disse væk og se større paa samlingssaken. Den maa rake saa højt over døgnets kamp og strid, at vi aldrig taper den av syne.

Men at vi blir beskyldt for illoyalitet, fordi vi ikke vil sværge til landsstyrets ufeilbarhet, kan vi bære med opreist hode, det er en god sak vi kjæmper for: at holde vort forbund fri for spekulative foretagender, hvis utgang ingen kjender." —

Ogsaa vi blev i sin Tid „beæret" med et noget lignende Forslag fra et herværende Bladforetagende, uden at vi fandt nogensomhelst Anledning til en Forhandling derom, endsige Lyst til at gaa ind paa Tanken. Thi Spekulation og Fagpresse bør ikke blandes sammen. Derfor mener ogsaa vi, at vore norske Standsfæller inden lang Tid vil erkende Fordelene ved en mere beskeden men solidere Form for deres Fagpresse.

Internationalt Rundskue.

8-LUKNINGEN I TYSKLAND.

Den tyske Butikslukningslov, der fastsætter Lukketiden til Kl. 9, hjemler Lokaløvrighederne Ret til at paabyde 8-Lukning, naar mindst ⅔ af de Forretningsdrivende i en Kommune ved Afstemning udtaler sig derfor. Som oftere meddelt har Medhjælperorganisationernes Agitation bevirket, at 8-Lukningen er gennemført i en Mængde Byer. Af Storbyer har Dresden og Frankfurt a. M. indført den tidlige Butikslukning uden Undtagelsesbestemmelser.

„Deutsche Handels-Wacht" meddeler, at 8-Lukningen i Efteraaret havde naaet den Udbredelse som efterfølgende Oversigt viser:

32 Storbyer	over 100.000	Indbyggere
23 Stæder	fra 50—100.000	—
102 middelstore Byer	fra 20—50.000	—
175 mindre —	fra 5—20.000	—
114 Smaabyer og Landsbyer	under 5000	—

I Begyndelsen af 1908 var 8-Lukningen indført i 330 Byer, et Antal, der allerede i afvigte Efteraar var steget til 456.

8-LUKNING I BERLIN.

Efter et 6-aarigt, ihærdigt Agitationsarbejde udfoldet af et i dette Øjemed nedsat Udvalg, der bestod af Repræsentanter for Handels- og Medhjælperorganisationer i „Gross-Berlin" er det lykkedes at gennemføre 8-Lukningen fra 1. November. Ved Afstemningen afgaves der ca. 18.000 Stemmer for den tidlige Lukning, — deraf var ca. 11.000 indsamlet paa Udvalgets Foranledning. Lukkevedtægten, der omfatter alle Forretningsgrene, gælder ikke alene for Berlin men tillige for Nabobyerne Charlottenburg, Schöneberg, Wilmersdorf og Rixdorf.

KAMPEN FOR SØNDAGSHVILEN

Det tysknationale Medhjælperforbund har begyndt en kraftig Agitation mod den tyske Helligdagslovs Undtagelsesbestemmelser med det Maal at faa Helligdagsarbejdet afskaffet ved en Rigslov. Agitationen indlededes i Begyndelsen af November — i Dagene før og efter Rigsdagens Sammentræden — med talrige Møder, hvori baade selvstændige Købmænd og Medhjælpere deltog. Disse Forsamlinger, der afholdtes i alle Rigets Egne, vedtog enslydende Resolutioner, hvori Rigsdagen opfordres til at foretage en gennemgribende Revision af de nuværende, utilstrækkelige Lovbestemmelser.

BELGISK MEDHJÆLPERKONGRES.

I Efteraaret afholdtes den 16de Kongres for belgiske Handelsmedhjælpere og Rejsende. Ved Kongressen, der fandt Sted

i Brysse1, var ca. 22.000 Medlemmer repræsenterede. Generalsekretæren for den internationale Medhjælperføderation, Aug. Bruggeman, førte Forsædet. Det belgiske Arbejdsministerium havde sendt en Repræsentant til at overvære Forhandlingerne. Foruden forskellige Specialanliggender som Nedsættelse af Jærnbaneabonnementet, Indførelse af Normalkontrakter o. s. v., behandlede Kongressen en Række socialpolitiske Spørgsmaal. Saaledes i første Række Indførelse af Købmandsretter (Voldgiftsdomstole) et Krav, man vedtog at fremme det mest mulige ved en almindelig Agitation. Endvidere udtalte Kongressen sig for Arbejdstidens Forkortelse og Helligdagsarbejdets Afskaffelse.

Medhjælperkongressen var ikke Udtryk for et enkelt, men for to Forbund, idet foruden den belgiske Liga for Medhjælpere og Rejsende (der tilhører den internationale Føderation) ogsaa det socialistiske Medhjælperforbund var repræsenteret. Bruggemann og andre af Ligaens Ledere hævdede Nødvendigheden af politisk Nevtralitet, hvilket dog ikke skulde være ensbetydende med politisk Ligegyldighed, ligesom der syntes at herske Enighed om, at de socialpo itiske Krav burde løses gennem Samvirke med de organiserede Arbejdere.

Et Kulturbillede fra 1867.

Følgende Episode fra Købstadslivet i Tredserne laaner vi fra „Aalborg Stiftstidende" for 13de Marts 1867. Denne Beretning turde endnu have nogen Interesse for vore Læsere og give Anledning til alskens Sammenligninger mellem Fortid og Nutid, — Betragtninger, der næppe munder ud i Ønsket om at vende tilbage til „den gode, gamle Tid".

Den lille Artikel lyder i al sin Korthed saaledes:

„Forleden blev der i Middelfart afholdt Bal, fra hvilket man havde udelukket Byens Handelsbetjente. Disses Fortørnelse over denne Tilsidesættelse fik Luft i et Inserat i Byens Avis, hvori bl. a. Mægler S. Chr. Jantzen fik Skyld for den Ringeagt, der ved hin Lejlighed var blevet vist Mercurs Sønner. Nogle Dage efter fandtes i Middelfart Avis følgende Spørgsmaal indrykket iblandt Bekendtgørelserne og undertegnet „En simpel Borger":

„Hvorledes kan en Handelsbetjent klæde sig som Modejunker, deltage i alle mulige Udflugter og Fornøjelser, drikke Champagne ved Baller og andre Lejligheder, med en Løn fra 100 indtil 150 Rd. om Aaret?"

15 Handelsbetjente i Middelfart, som troe, at der i dette Spørgsmaal findes skjult graverende Beskyldninger imod dem, bekjendtgøre nu, at de have anlagt Sag imod ovennævnte Mægler Jantzen, der for Øvrigheden er bleven opgivet som Forfatter til Spørgsmaalet".

Ekspeditionen.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som i **2 ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 15de denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk**. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skal have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Obs. Ekspeditionens Adresse er nu *Heiluf Trollesvej 14*[3].

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Odense: Formand: *C. Holm Schwartz*, Vestergade 59. Kasserer: *Martin Petersen*, Nørregade 79.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes i Lokalerne Fredag den 27. Novbr. Kl. 9.

Carl Nielsen valgtes til Dirigent.

Næstformanden, C. Holm Schwartz, der siden Kemps Botrejse havde fungeret som Formand, gav forskellige Meddelelser. 4 af Bestyrelsens Medlemmer havde stillet deres Mandater til Raadighed, men efter en kort Diskussion gav Generalforsamlingen dem enstemmigt et Tillidsvotum. Som Medlemmer af Bestyrelsen i Stedet for Chr. Henriksen og E. Nørby, der havde nedlagt deres Mandater, valgtes B. Kruuse og I. S. Christensen. Til Formand valgtes C. Holm Schwartz med Akklamation, og som nyt Medlem af Bibliotheksudvalget H. Hummel. Et indkomment Forslag om Afholdelse af et offentligt Møde affødte en længere Diskussion, som resulterede i, at man paa Forslag af Kruuse vedtog at ndsætte Afholdelsen til de statsunderstøttede faglige Foredrag er afholdt. Om Lokalespørgsmaalet førtes ligeledes en længere Diskussion. Et Forslag om at beholde de nuværende Lokaler, indtil videre, vedtoges, ligesom det vedtoges at ansætte en Bestyrer af Lokalerne og Restaurationen. Hertil valgtes Carl Nielsen. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Centralorganisationen.

Bestyrelsen har konstitueret sig med B. Kruuse som Næstformand og Korrespondent til Bladet, I. S. Christensen, Sekretær, Martin Petersen, Kasserer, og H. Hansen, Annonceexpeditør. *M. P.*

Ringsted. Formand: Kommis *Birkedal Sørensen.* Kasserer: Kommis *H. V. Jensen*, Adr. H. A. Bang.

Samsø. Formand: Kommis *Holtz*, Onsbjerg. Kasserer: Kommis *W. Jensen*, Onsbjerg.

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: *J. M. Jensen*, Møllegade 3.

Onsdag den 2. December afholdtes ordinær Generalforsamling med følgenden Dagsorden:

1. Valg af Formand i Stedet for P. Thomsen, der fraflytter Byen. 2. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Bogholder M. Hansen, Kommis Kjærgaard og Kommis Michaelsen. 3. Valg af 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Formanden aabnede Generalforsamlingen, konstaterede at denne var beslutningsdygtig, foreslog Kommis Kerf til Dirigent, hvilket ensstemmigt vedtoges.

Dirigenten takkede og gav Ordet til Formanden, der gennemgik det forløbne Tidsrum siden Afdelingens Start her i Byen bad Medlemmerne vælge en Formand, som de mente kunde, gavne og støtte Organisationstanken i al Almindelighed og Afdelingen her i Særdeleshed. Efter at flere af de Mødte havde haft Ordet gik man til Afstemning, hvilket gav til Resultat at Kommis Kerf valgtes til Formand. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Kommis Eriksen, Michaelsen og Chr. Berg. Til Revisor valgtes Lagerforvalter Hansen og Kommis Jørgensen. Til Suppleant valgtes Lagerforvalter Hansen. Formanden takkede Medlemmerne for den ham viste Tillid gennem Aarene, og haabede paa fortsat Fremgang for Afdelingen, den nyvalgte Formand takkede for Valget og udtalte Haabet om et godt Samarbejde blandt de nyvalgte Tillidsmænd, samt udtalte en Tak til P. Thomsen for hans Arbejde for Organisationen.

En Hilsen til Generalforsamlingen var indløben fra Vejle-Afdelingens dygtige og energiske Kasserer Ove W. Sørensen, der i sin Tid var Formand her.

Den afgaaede Formand udbragte et med rungende Hurra besvaret Leve for Skanderborg Afdeling, ligesom Bogholder Hansen udbragte et Leve for den afgaaede Formand, derefter hævede Dirigenten den meget talrig besøgte Generalforsamling. T.

Skive. Formand: Kommis *Nicolaj Petersen.* Kasserer: Bogholder *Alf. Andersen*, Fællesforeningen.

Slagelse: Formand: Bogholder *Carl Møller.* Kasserer: *L. J. Andersen*, Adr. P. Skovbro, Løvegade, 34.

Sorø. Formand: Kommis *H. Madsen.* Kasserer: Frk. *A. Kildeberg*, Storegade 13.

Thisted. Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Kommis *E J. Rosleff.*

Varde. Formand og Kasserer: Bankassistent L. Jørgensen.

Vejen. Formand: Kommis S. Breund. Kasserer: Bogholder Chr. Porsgaard.

Vejen-Afdelingen afholdt Søndag den 6. December ordinær Generalforsamling paa „Hansens Hotel". Den fung. Formand, Kommis S. Breund, bød Velkommen, hvorefter Kassereren, Bogholder Porsgaard, fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes. Regnskabet balancerede med Kr. 235,24, og sluttede med en Kassebeholdning af Kr. 62,39. Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for to bortrejste valgtes Kommis Friis, Vamdrup, og Bogholder Koed, Vejen. Til 2den Suppleant valgtes Kontorist Jessen, Vejen. Til Revisorer valgtes Kommis Jørgensen, Vejen, og Manufakturmedhjælper Grantzow, Vejen.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Bogholder M. Koed som Formand, Isenkrammedhj. S. Breuud som Næstformand og Bogholder Chr. Porsgaard som Kasserer.

Foreningen tæller nu 28 Medlemmer, deraf 6 nye. *Mødeaften 1. og 3. Fredag i hver Maaned paa Hansens Hotel.*

M. Koed,
Formand.

Vejle. Formand: C. Christensen, Torvegade 18. Kasserer: Ove W. Sørensen, Grønnegade 39.

Viborg. Formand: Assistent *A. Carlsen.* Kasserer: *A. Pedersen*, Adr. Jens Sandberg.

Stiftelsesfest afholdtes den 24. ds. i Borger- og Haandværkerforeningens Sal. Der var mødt ca. 30 Deltagere til Fællesspisningen. Derefter traadtes Dansen til den lyse Morgen. Festen var overordentlig vellykket. *T.*

Vordingborg. Formand: Kommis *R. Jørgensen* Kasserer: Frk. *A. Rasmussen.* Adr. Theisen.

Den sorte Tavle.

Slettet af Aarhus-Afdelingen med Restance Johs. Nielsen, Møllestien 47 (Soldat), H. Berthelsen, tidl. hos Søren Kruse. E. Kjelst, (Soldat) og D. P. Eriksen, (Soldat).

Carl Knudsen, f. T. Kasserer.

Centraorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor:
Esbjerg.

Centralorganisationens Formand:
AGE HYLLESTED, Esbjerg.

Redaktionen:
Redaktør: VILH. HANSEN,
Kronprinsesse Sofies Vej 23. Kjøbenh. F.

Ekspeditionen:
Ekspeditør: V. ZWICKI,
Herluf Trollesvej 14, 3. Sal. Kjøbenhavn V.

Agitationsudvalgene.
Københavns: E. S. SCHIBLER, Sønderg. 25.
Jylland. Formand TH. HANSEN,
Valdemarsgade 23, i. Aalborg.

Pladsanvisningen:
Hovedkontoret, Esbjerg.

„D. H. K. M. T."s Redaktion og Ekspedition.
Indsend til

Redaktionen: Manuskripter til Bladet, Korrespondance vedr. Hovedbladets Indhold, Avisudklip og enhver Meddelelse ang. Standsanliggender samt et Eksemplar af de Tryksager Afdelingerne udsender.

Ekspeditionen: Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, Rekvisitioner paa Restoplag til agitatorisk Øjemed, Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

Hovedkontoret: Alt Annonceomslaget vedrørende.

Ved nøje at følge denne Anvisning spares Tid og Penge!

Til vore Medarbejdere og Korrespondenter!

Skriv altid — i Særdeleshed Navne — med tydelig Haandskrift.

Skriv kun paa den ene Side af Papiret.

Søg en kort og klar Udtryksform för Deres Tanker. Undgaa enhver Gentagelse.

Søg ved Udarbejdelse af Referater at undgaa ethvert overflødig Udtryk. Anfør alt af Vigtighed i kortest mulig Form. Undlad alle Bagateller.

Udarbejd Deres Manuskript med Omhu; gennemlæs det altid før Afsendelsen.

Iagttag disse Regler — og De sparer Redaktørens Tid, gavner vort Blad og vor Sag.

ODENSE

Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Aften fra Kl. 8¼ til 12. Søndag fra Kl. 9 Fmd. til 12 Aften.

Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 9 til 11 Aften.

Fmd. C. Holm Schwartz, Vesterg. 59.

Husk de Averterende.

M. JANTZEN'S
Barber- & Frisørsalon
Albanitorv 12.

Romersk Badeanstalt.
19 Albanigade 19.
Aabent: 8 Morgen til 8 Aften.
Søndag: 8—12.
Herre- & Damebade.

Odense Vin-Kompn.
Odense. København.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

P. Joh. Døring
◇ Hattemagasin ◇

LUX Odense
Expresforretning.

Jean Lurèe
Guldsmed & Juveler
Vestergade 41, Odense.
ODENSE.

Alle Kommisser kober billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Odense Pilsner
har den fineste
SMAG

KR. E. PETERSEN. BOGTRYKKERI
KONGENSGADE 31. Tlf. 1044
ODENSE.

Horsens
Palais Caféen
HORSENS
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

HANDSKER
LOUIS LARSEN
MUNKEMØLLESTRÆDE
HJ. AF HORSETORVET. TELF. 142.

Handels- og Kontormedhjælperne
anbefales
Cigarer fra **Hirschsprung**
Howitz & Kattentid
Hein & Marsmann
samt Joh. Fr. Schalburgs anerkendte Mærker i **Vine & Spirituosa.**
Horsens Materialhandel,
C. THORSTENSEN,
Søndergade 28.

HOTELLER

INDUSTRI- & HOTELLET
NYBORG.

Hotel Sct. Knud
Odense.

JERNBANEHOTELLET Boulevarden 15
AALBORG
(nær Banegaarden)
anbefales. — Telef. 1434. — **V. Fonseca.**

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket *Hovedkontoret, Esbjerg*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Arkonagade 14, Kbhvn.*

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg..
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Hvor ekviperer man sig **nobiest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, Middelgade 6
(Højskolehotellet)
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Randers
Handels- og Kontormedhjælperforening
anbefaler sit
1. Klasses Pensionat
i Lokalerne, Vestergade 12.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Litzmanns
fotografiske Atelier
i Randers
bringes i velvillig Erindring.

Jes Christensen.
Barber & Frisør.
Houmeden 4, Randers.
Anbefaler sig til D'hr.
Handels- og Kontormedhjælpere.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Ciarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

W. Nielsen, Postgaarden, Sorø.
1ste Klasses Skræderi.

Den ved bedst!
hvor Skoen trykker, som ikke køber sit Skotøj i
H. JESPERSEN'S
Skotøjsforretning,
Slotsgade. Sorø.
Telefon 149.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

HERNING

Husk M. KAMPMANNS'
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. HERNING. Telefon 430

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller. cand. mag.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.
Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
——— elegante—solide—letløbende ———
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

STENOGRAFI.
læres **grundigt, hurtigt** og **let** ved Undervisning pr. Korrespondance. Et fuldstændigt Kursus 15 Kr. Handels- og Kontorlærlinge nogen Moderation. Cirkulære med udførlige Oplysninger gratis og franko fra

?

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse

?

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. N. Chr. Jensen, Ryesgade 4.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, Jyllandsgade 46.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Gredsted.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. Kommis R. A. Hansen Østergade.
Middelfart: Hr. P. J. Kirkegaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. Kommis H. Hansen, Vestergade 5.
Præstø: Hr. Bogholder A. Larsen.
Randers: Hr. J. Breum, Houmeden 6.
Ringkjøbing: Hr. Felix Porsborg.
Ringsted: Hr. H. C. Aagaard, Søgade.
Samsø: H. C. Mejlbede, Onsbjerg.
Skanderborg: Hr. Kommis P. Thomsen.
Skive: Hr. Ko mis P. J. Kjær.
Slagelse: Hr. Bogholder C. Møller.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. J. Mammen, Adr. Hansen & Co.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Varde: Hr. Bankassistent L. Jørgensen.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kontorist M. Torp.
Vordingborg: Hr. Bogholder U Steinmetz,

Afleveret til Posten den 17. December

Udgivet af Centralorganisationen.